

Slovenska izdaja

Informacije in objave

Letnik 65

11. marec 2022

Vsebina

EVROPSKI PARLAMENT

ZASEDANJE 2021–2022

Seje: 13. – 16. septembra 2021

SPREJETA BESEDILA

I Resolucije, priporočila in mnenja

RESOLUCIJE

Evropski parlament

torek 14. septembra 2021

2022/C 117/01	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. septembra 2021 o pravicah oseb LGBTIQ v EU (2021/2679(RSP))	2
2022/C 117/02	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. septembra 2021 o razvoju prometa po celinskih plovnih poteh v Evropi, ki bo kos izzivom prihodnosti (2021/2015(INI))	7
2022/C 117/03	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. septembra 2021 Trdnejšemu partnerstvu z najbolj oddaljenimi regijami EU naproti (2020/2120(INI))	18
2022/C 117/04	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. septembra 2021 o novem pristopu do pomorske strategije za Atlantik (2020/2276(INI))	30
četrtek 16. septembra 2021		
2022/C 117/05	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o novi strategiji za odnose med EU in Kitajsko (2021/2037(INI))	40
2022/C 117/06	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o poštenih delovnih pogojih, pravicah in socialni zaščiti za platformne delavce – nove oblike zaposlovanja, povezane z digitalnim razvojem (2019/2186(INI))	53
2022/C 117/07	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o ribištvu v prihodnosti: privabljanje nove generacije delavcev v ribiško industrijo in ustvarjanje delovnih mest v obalnih skupnostih (2019/2161(INI))	67

2022/C 117/08	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o načrtih in ukrepih za pospešitev prehoda na inovacije brez uporabe živali v raziskavah, regulativnem testiranju in izobraževanju (2021/2784(RSP))	84
2022/C 117/09	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 s priporočili Komisiji o opredelitvi nasilja na podlagi spola kot novega področja kriminala, vključenega na seznam iz člena 83(1) PDEU (2021/2035(INL))	88
2022/C 117/10	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o vladnem zatiranju protestov in utišanju državljanov na Kubi (2021/2872(RSP))	104
2022/C 117/11	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o primeru zagovornika človekovih pravic Ahmeda Mansurja v Združenih arabskih emiratih (2021/2873(RSP))	109
2022/C 117/12	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o razmerah v begunskem taborišču Kakuma v Keniji (2021/2874(RSP))	114
2022/C 117/13	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o izvajanju zahtev EU za izmenjavo davčnih informacij: doseženi napredek, pridobljene izkušnje in preostale ovire (2020/2046(INI)) . . .	120
2022/C 117/14	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o razmerah v Afganistanu (2021/2877(RSP))	133
2022/C 117/15	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o razmerah v Libanonu (2021/2878(RSP))	143
2022/C 117/16	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o medijski svobodi in slabšanju stanja pravne države na Poljskem (2021/2880(RSP))	151
2022/C 117/17	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o ustanovitvi neodvisnega organa EU za etiko, da bi povečali preglednost in integriteto v institucijah EU (2020/2133(INI))	159

PRIPOROČILA

Evropski parlament

četrtek 16. septembra 2021

2022/C 117/18	Priporočilo Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 Svetu, Komisiji in podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o usmeritvi političnih odnosov med EU in Rusijo (2021/2042(INI))	170
---------------	--	-----

II Sporočila

SPOROČILA INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE UNIJE

Evropski parlament

torek 14. septembra 2021

2022/C 117/19	Sklep Evropskega parlamenta z dne 14. septembra 2021 o zahtevi za zaščito privilegijev in imunitete Guya Verhofstadta (2021/2030(IMM))	188
---------------	--	-----

III Pripravljalni akti

Evropski parlament

torek 14. septembra 2021

2022/C 117/20	P9_TA(2021)0363 Žlahtniteljske pravice v Skupnosti: podaljšanje njihovega trajanja za nekatere vrste ***I Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. septembra 2021 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o podaljšanju trajanja žlahtniteljskih pravic v Skupnosti za vrsto beluš ter skupine vrst cvetoče čebulice, grmasto jagodičje in okrasne lesnate rastline (COM(2021)0036 – C9-0010/2021 – 2021/0019(COD)) P9_TC1-COD(2021)0019 Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 14. septembra 2021 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2021/... Evropskega parlamenta in Sveta o podaljšanju trajanja žlahtniteljskih pravic v Skupnosti za sorte vrste <i>Asparagus officinalis</i> L. ter skupine vrst cvetoče čebulice, grmasto jagodičje in okrasne lesnate rastline	190
2022/C 117/21	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. septembra 2021 o osnutku sklepa Sveta o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji, vključno z odnosi med Evropsko unijo na eni strani ter Grenlandijo in Kraljevino Dansko na drugi strani (sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj, vključno z Grenlandijo) (08656/2021 – C9-0189/2021 – 2018/0244(CNS))	191
2022/C 117/22	Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 14. septembra 2021, o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 851/2004 o ustanovitvi Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni (COM(2020)0726 – C9-0366/2020 – 2020/0320(COD)) . . .	192
2022/C 117/23	Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 14. septembra 2021, o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje in o razveljavitvi Sklepa št. 1082/2013/EU (COM(2020)0727 – C9-0367/2020 – 2020/0322(COD))	255
sreda 15. septembra 2021		
2022/C 117/24	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. septembra 2021 o stališču Sveta o predlogu spremembe proračuna Evropske unije št. 1 k splošnemu proračunu za leto 2021: Rezerva za prilagoditev na brexit (10945/2021 – C9-0348/2021 – 2021/0022(BUD))	338
2022/C 117/25	P9_TA(2021)0371 Podaljšanje veljavnost varnostnih spričeval in licenc prevoznikov v železniškem prometu, ki obratujejo prek stalne povezave pod Rokavskim prelivom ***I Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. septembra 2021 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2020/2222 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s čezmejno infrastrukturo, ki povezuje Unijo in Združeno kraljestvo prek stalne povezave pod Rokavskim prelivom (COM(2021)0402 – C9-0314/2021 – 2021/0228(COD)) P9_TC1-COD(2021)0228 Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 15. septembra 2021 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2021/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2020/2222 zaradi podaljšanja obdobja veljavnost varnostnih spričeval in licenc prevoznikov v železniškem prometu, ki obratujejo prek stalne povezave pod Rokavskim prelivom	340

2022/C 117/26	P9_TA(2021)0372	<p>Uradni nadzor nad živalmi in proizvodi živalskega izvora, ki se izvažajo iz tretjih držav v Unijo, da se zagotovi skladnost s prepovedjo nekaterih vrst uporabe protimikrobnih snovi ***I</p> <p>Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. septembra 2021 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2017/625 glede uradnega nadzora nad živalmi in proizvodi živalskega izvora, ki se izvažajo iz tretjih držav v Unijo, da se zagotovi skladnost s prepovedjo nekaterih vrst uporabe protimikrobnih snovi (COM(2021)0108 – C9-0094/2021 – 2021/0055(COD))</p>	
	P9_TC1-COD(2021)0055	<p>Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 15. septembra 2021 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2021/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2017/625 glede uradnega nadzora nad živalmi in proizvodi živalskega izvora, ki se izvažajo iz tretjih držav v Unijo, da se zagotovi skladnost s prepovedjo nekaterih vrst uporabe protimikrobnih snovi, ter Uredbe (ES) št. 853/2004 v zvezi z neposredno dobavo mesa perutnine in lagomorfov</p>	341
2022/C 117/27	P9_TA(2021)0373	<p>Rezerva za prilagoditev na brexit ***I</p> <p>Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. septembra 2021 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi rezerve za prilagoditev na brexit (COM(2020)0854 – C9-0433/2020 – 2020/0380(COD))</p>	
	P9_TC1-COD(2020)0380	<p>Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 15. septembra 2021 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2021/... Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi rezerve za prilagoditev na brexit</p>	342
2022/C 117/28	P9_TA(2021)0374	<p>Direktiva o modri karti EU ***I</p> <p>Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. septembra 2021 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namene visoko usposobljene zaposlitve (COM(2016)0378 – C8-0213/2016 – 2016/0176(COD))</p>	
	P9_TC1-COD(2016)0176	<p>Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 15. septembra 2021 z namenom sprejetja Direktive (EU) 2021/... Evropskega parlamenta in Sveta o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namen visokokvalificirane zaposlitve in razveljavitvi Direktive Sveta 2009/50/ES</p>	344
2022/C 117/29		<p>Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. septembra 2021 o stališču Sveta v prvi obravnavi z namenom sprejetja uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III) (06604/1/2021 – C9-0352/2021 – 2018/0247(COD))</p>	345
četrtak 16. septembra 2021			
2022/C 117/30		<p>Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Unije, Sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Zelenortski otoki o spremembi Sporazuma o poenostavitvi izdajanja vizumov za kratkoročno bivanje državljanom Republike Zelenortski otoki in Evropske unije (05034/2021 – C9-0116/2021 – 2020/0319(NLE)) .</p>	348

2022/C 117/31	Sklep Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o vrnitvi zadeve pristojnemu odboru v medinstitucionalna pogajanja na podlagi nespremenjenega predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Okvirnega sklepa Sveta 2002/465/PNZ v zvezi z njegovo uskladitvijo s pravili EU o varstvu osebnih podatkov (COM(2021)0020 – C9-0005/2021 – 2021/0008(COD))	349
2022/C 117/32	Sklep Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o vrnitvi zadeve pristojnemu odboru v medinstitucionalna pogajanja na podlagi nespremenjenega predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2014/41/EU v zvezi z njeno uskladitvijo s pravili EU o varstvu osebnih podatkov (COM(2021)0021 – C9-0006/2021 – 2021/0009(COD))	350
2022/C 117/33	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Unije, Sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Korejo o nekaterih vidikih storitev zračnega prevoza (05210/2021 – C9-0120/2021 – 2019/0044(NLE))	351
2022/C 117/34	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o predlogu sklepa Sveta o smernicah za politike zaposlovanja držav članic (COM(2021)0282 – C9-0205/2021 – 2021/0137(NLE))	352

Legenda uporabljenih znakov

- * Postopek posvetovanja
- *** Postopek odobritve
- ***I Redni zakonodajni postopek: prva obravnava
- ***II Redni zakonodajni postopek: druga obravnava
- ***III Redni zakonodajni postopek: tretja obravnava

(Vrsta postopka je odvisna od pravne podlage, ki je predlagana v osnutku akta.)

Spremembe Parlamenta:

Novo besedilo je označeno s krepkim poševnim tiskom. Izbrisano besedilo je označeno s simbolom **■** ali prečrtano. Zamenjano besedilo je izbrisano ali prečrtano, besedilo, ki ga nadomešča, pa je označeno s krepkim poševnim tiskom.

EVROPSKI PARLAMENT

ZASEDANJE 2021–2022

Seje: 13. – 16. septembra 2021

SPREJETA BESEDILA

torek 14. septembra 2021

I

(Resolucije, priporočila in mnenja)

RESOLUCIJE

EVROPSKI PARLAMENT

P9_TA(2021)0366

Pravice oseb LGBTIQ v EU

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. septembra 2021 o pravicah oseb LGBTIQ v EU (2021/2679(RSP))

(2022/C 117/01)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji (PEU), zlasti členov 2 in 3, ter Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), zlasti členov 8, 10, 18 in 21,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina), zlasti členov 7, 9, 21, 24(2) in (3) ter 45,
- ob upoštevanju Evropske konvencije o človekovih pravicah, zlasti člena 8 o pravici do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja ter člena 14 in Protokola št. 12 o prepovedi diskriminacije,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah,
- ob upoštevanju Evropske socialne listine, podpisane v Torinu 18. oktobra 1961,
- ob upoštevanju Konvencije OZN o otrokovih pravicah,
- ob upoštevanju Resolucije št. 2239 (2018) Parlamentarne skupščine Sveta Evrope z dne 10. oktobra 2018 o zasebnem in družinskem življenju: doseganje enakosti ne glede na spolno usmerjenost ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Resolucije št. 2048 (2015) Parlamentarne skupščine Sveta Evrope z dne 22. aprila 2015 o diskriminaciji transspolnih oseb v Evropi ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Direktive 2004/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EGS ⁽³⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 12. novembra 2020 z naslovom Unija enakosti: strategija za enakost LGBTIQ za obdobje 2020–2025 (COM(2020)0698),

⁽¹⁾ Resolucija št. 2239 (2018) Parlamentarne skupščine Sveta Evrope.

⁽²⁾ Resolucija št. 2048 (2015) Parlamentarne skupščine Sveta Evrope.

⁽³⁾ UL L 158, 30.4.2004, str. 77.

torek 14. septembra 2021

- ob upoštevanju Direktive Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu ⁽⁴⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. marca 2021 o razglasitvi EU kot svobodnega območja za osebe LGBTI ⁽⁵⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. decembra 2019 o javnem diskriminiranju oseb LGBTI in sovražnem govoru proti njim, vključno z „območji brez LGBTI“ ⁽⁶⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. februarja 2019 o prihodnosti seznama ukrepov za osebe LGBTI (2019–2024) ⁽⁷⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. septembra 2020 o predlogu sklepa Sveta o ugotovitvi očitnega tveganja hujše kršitve načela pravne države v Republiki Poljski ⁽⁸⁾,
 - ob upoštevanju sodbe Sodišča Evropske unije z dne 5. junija 2018 v zadevi Relu Adrian Coman in drugi proti Inspectoratul General pentru Imigrări and Ministerul Afacerilor Interne ⁽⁹⁾ in z dne 23. aprila 2020 v zadevi NH proti Associazione Avvocatura per i diritti LGBTI – Rete Lenford ⁽¹⁰⁾, in sklepnih predlogov generalne pravobranilke J. Kokott z dne 15. aprila 2021 v zadevi V.M.A. proti Stolichna Obsthina, Rayon „Pancharevo“ ⁽¹¹⁾,
 - ob upoštevanju sodb Sodišča Evropske unije v zadevah Maruko, Römer, and Hay ⁽¹²⁾ in sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice (ESČP) v zadevi Taddeucci in McCall ⁽¹³⁾,
 - ob upoštevanju člena 227(2) Poslovnika,
- A. ker so pravice oseb LGBTIQ človekove pravice;
- B. ker je Odbor za peticije prejel več peticij, ki vzbujajo zaskrbljenost zaradi diskriminacije oseb LGBTIQ v EU na splošno, zlasti istospolnih parov in mavričnih družin;
- C. ker te peticije pozivajo po eni strani, naj se mavričnim družinam v vseh državah članicah zagotovijo enake družinske pravice kot jih imajo družine različnih spolov in njihovi otroci, zlasti pravica do prostega gibanja v EU ter vzajemno priznavanje njihovih odnosov in starševstva, in po drugi strani naj se proti Poljski sprejmejo ukrepi za kršenje načel nediskriminacije, enakosti in svobode izražanja, tudi v zvezi z regionalnimi listinami o družinskih pravicah ter resolucijami o razglasitvi občin in regij brez LGBTI ideologije („območij brez LGBTI“);
- D. ker je Odbor za peticije 22. marca 2021 organiziral delavnico o pravicah oseb LGBTI+ v EU, na kateri je bila predstavljena študija „Ovire prostega gibanja mavričnih družin v EU“, ki jo je na zahtevo Odbora za peticije naročil tematski sektor Evropskega parlamenta za pravice državljanov in ustavne zadeve;
- E. ker zgoraj omenjena študija ugotavlja, da se mavrične družine v letu 2021 še vedno soočajo z velikimi ovirami v zvezi s prostim gibanjem v EU, kar negativno vpliva na interese njihovih otrok, in da bi lahko institucije EU z izvajanjem pristojnosti EU v zvezi s prostim gibanjem državljanov EU in njihovih družinskih članov odpravile te ovire; ker lahko transspolni starši, katerih osebni dokumenti po prestopu meje niso priznani, izgubijo vse pravne vezi s svojimi otroki, kar resno škodi najboljšim interesom otrok;

⁽⁴⁾ UL L 303, 2.12.2000, str. 16.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0089.

⁽⁶⁾ UL C 255, 29.6.2021, str. 7.

⁽⁷⁾ UL C 449, 23.12.2020, str. 146.

⁽⁸⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0225.

⁽⁹⁾ Zadeva C 673/16 Coman EU:C:218:385.

⁽¹⁰⁾ Zadeva C-507/18 NH EU:C:2020:289.

⁽¹¹⁾ Zadeva C-490/20 V.M.A. EU:C:2021:296.

⁽¹²⁾ Zadeva C-267/06, Maruko, EU:C:2008:179; Zadeva C-147/08, Römer ECLI:EU:C:2011:286; Zadeva C-267/12, Hay, EU:C:2013:823.

⁽¹³⁾ ESČP v zadevi Taddeucci in McCall proti Italiji, št. 51361/09.

torek 14. septembra 2021

- F. ker je v členu 21 PDEU določeno, da morajo imeti vsi državljani Unije pravico do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic;
- G. ker se Evropska unija bori proti socialni izključenosti in diskriminaciji;
- H. ker sta pravici do enakega obravnavanja in nediskriminacije temeljni pravici, zapisani v Pogodbah in Listini, ter bi ju bilo treba v celoti spoštovati; ker sta enakost in zaščita manjšin med vrednotami EU, zapisanimi v členu 2 PEU, ki jih EU razvija s pobudami in ukrepi Unije za enakost;
- I. ker je predsednica Komisije Ursula von der Leyen septembra 2020 v svojem govoru o stanju v Uniji poudarila, da „če ste starši v eni državi, ste starši v vseh državah“, pri čemer se je sklicevala na potrebo po vzajemnem priznavanju družinskih odnosov v EU;
- J. ker so vse države članice prevzele obveznosti in dolžnosti na podlagi mednarodnega prava in Pogodb EU glede spoštovanja, zagotavljanja, varstva in uveljavljanja temeljnih pravic;
- K. ker je v EU zaznati napredek na področju porok in civilnih zvez, pravic posvojitev oseb LGBTIQ in pravne zaščite pred diskriminacijo, sovražnim govorom in kaznivimi dejanji iz sovraštva, pa tudi nazadovanje, kot so sovražna retorika izvoljenih politikov, porast homofobnega in transfobnega nasilja ter razglasitev tako imenovanih „območij brez LGBTIQ“;
- L. ker so osebe LGBTIQ v Evropi še vedno diskriminirane in se nad njimi izvaja nasilje; ker zemljevid mavrične Evrope za leto 2021, ki je orodje Mednarodnega združenja gejev in lezbijk za letno primerjalno analizo znotraj Evrope, razkriva razširjeno in skoraj popolno stagnacijo človekovih pravic oseb LGBTIQ, zlasti v zvezi s priznavanjem družinske zakonodaje po vsej Evropi, in ker letos ni bilo enotne pravne ali politične spremembe, ki bi pozitivno vplivala na osebe LGBTIQ;
- M. ker je Agencija Evropske unije za temeljne pravice v raziskavi iz leta 2019 ugotovila, da je v EU vse več diskriminacije na podlagi spolne orientacije, spolne identitete/izraza in spolnih značilnosti;
- N. ker se osebe LGBTIQ v nekaterih državah članicah še vedno soočajo z diskriminacijo na področju socialne zaščite, socialne varnosti, zdravstvenega varstva, izobraževanja ter dostopa do blaga in drugih storitev, ki so na voljo javnosti, vključno s stanovanji; ker je v Svetu že več kot 10 let blokirana horizontalna direktiva o nediskriminaciji, ki bi lahko delno zapolnila to vrzel pri varstvu, ki presega področje zaposlovanja;
- O. ker vse države članice EU ne zagotavljajo pravnega varstva osebam LGBTIQ pred diskriminacijo;
- P. ker ni pravil EU o priznavanju sodb o starševstvu med državami članicami in ker ni določb EU za reševanje sporov v zvezi s tem; ker nekatere države članice ne priznavajo istospolne zakonske zveze iz druge države članice za noben namen nacionalnega prava, razen za dovoljenje za prebivanje; ker nekatere države članice, ki istospolnim parom dovoljujejo sklenitev zakonske zveze, ne priznavajo istospolnih registriranih partnerjev iz drugih držav članic; ker v nekaterih državah članicah istospolni pari z otroki ne morejo biti pravno priznani kot sostarši otrok⁽¹⁴⁾; ker se transspolnim staršem pri prečkanju meja pogosto odreka priznanje njihovega zakonitega spola, zaradi česar jih mejni organi ne priznavajo kot starše njihovih otrok;
1. pozdravlja prvo strategijo za enakost oseb LGBTIQ za obdobje 2020–2025, ki jo je Evropska komisija sprejela 12. novembra 2020 (COM(2020)0698), pri čemer sta ključna ukrepa zakonodajna pobuda za zaščito pravic mavričnih družin in posodobitev smernic o prostem gibanju iz leta 2009 do leta 2022;
2. izraža globoko zaskrbljenost v zvezi z diskriminacijo mavričnih družin in njihovih otrok v EU ter v zvezi s tem, da so tem družinam kratene pravice zaradi spolne usmerjenosti ali spolne identitete ali spolnih značilnosti staršev ali partnerjev; poziva Komisijo in države članice, naj odpravijo to diskriminacijo in odpravijo ovire, s katerimi se srečujejo pri uveljavljanju temeljne pravice do prostega gibanja v EU;

⁽¹⁴⁾ Ovire prostega gibanja mavričnih družin v EU, študija, ki jo je na zahtevo Odbora za peticije naročil tematski sektor Evropskega parlamenta za pravice državljanov in ustavne zadeve, 2021. Ovire prostega gibanja mavričnih družin v EU (europa.eu).

torek 14. septembra 2021

3. poudarja, da si je treba prizadevati, da se osebam LGBTIQ omogoči polno uživanje temeljnih pravic v vseh državah članicah EU, in opozarja, da so zato institucije EU in države članice dolžne te pravice spoštovati in varovati v skladu s Pogodbama in Listino ter mednarodnim pravom;
4. vztraja, da mora EU sprejeti skupen pristop k priznavanju istospolnih porok in partnerskih skupnosti; poziva države članice, naj posebej uvedejo ustrezno zakonodajo, da bi zagotovile popolno spoštovanje pravice do zasebnega in družinskega življenja brez diskriminacije in do prostega gibanja vseh družin, vključno z ukrepi za lažje priznavanje zakonitega spola transspolnih staršev;
5. opozarja, da pravo EU prevlada nad vsemi vrstami nacionalnega prava, tudi nad ustavnimi določbami, ki so v nasprotju s pravom EU, zato se države članice, ki hočejo ovirati temeljne pravice do prostega gibanja oseb v EU, ne morejo sklicevati na ustavno prepoved istospolnih porok ali ustavno zaščito „morale“ ali „javnega reda“, da bi kršile pravice mavričnih družin, ki se preselijo na njihovo ozemlje;
6. najostreje obsoja to, da predlog direktive Sveta o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost ⁽¹⁵⁾, ki je bil predstavljen 2. julija 2008, še ni sprejet; poziva Svet, naj navedeni predlog potrdi; poudarja, da je ta blokada napačno sporočilo institucij EU, ki sporoča, da si te institucije zatiskajo oči pred hudo diskriminacijo, ki se dogaja v državah članicah EU, in dopuščajo njeno nadaljevanje;
7. poziva Komisijo, naj zagotovi, da vse države članice EU zagotovijo pravno kontinuiteto družinskih vezi članov mavričnih družin, ki se preselijo na njihovo ozemlje iz druge države članice EU, vsaj v vseh položajih, v katerih to zahteva Evropska konvencija o človekovih pravicah;
8. poziva Komisijo, naj predlaga zakonodajo, ki bo od vseh držav članic zahtevala, da za namene nacionalnega prava priznajo odrasle osebe, navedene v rojstnem listu, izdanem v drugi državi članici, kot zakonite starše otroka, ne glede na zakonski spol ali zakonski stan odraslih, in da za namene nacionalnega prava priznajo zakonske zveze ali registrirane partnerske skupnosti, sklenjene v drugi državi članici, v vseh primerih, v katerih imata zakonca ali registrirana partnerja pravico do enakega obravnavanja v skladu s sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice; poudarja pomen priznavanja rojstnih listov v vseh državah članicah, ne glede na spol staršev, saj bi s tem zagotovili, da otroci pri selitvi v drugo državo članico ne bi ostali brez državljanstva;
9. podpira zavezo Komisije, da bo predlagala zakonodajno pobudo za razširitev seznama kriminala v EU na sovraštvo in sovražni govor, tudi kadar so tarča osebe LGBTIQ, ter predlog o vzajemnem priznavanju starševstva in morebitnih ukrepih za podporo vzajemnemu priznavanju istospolnih partnerstev med državami članicami; poziva prihodnja predsedstva Sveta, naj ta vprašanja prednostno obravnavajo na svojih dnevnikih redih;
10. poziva Komisijo, naj sprejme konkretne ukrepe za zagotovitev prostega gibanja vsem družinam, vključno z mavričnimi družinami, v skladu s sodbo v zadevi Coman in Hamilton ⁽¹⁶⁾, v kateri je navedeno, da se izraz „zakonec“, kot se uporablja v direktivi o prostem gibanju, uporablja tudi za istospolne partnerje; poziva Komisijo, naj preveri, ali države članice spoštujejo sodbo v zadevi Coman in Hamilton, in v skladu s členom 258 PDEU sprejme izvršilne ukrepe proti tistim državam članicam, ki je ne spoštujejo; poziva Komisijo, naj sprejme izvršilne ukrepe proti Romuniji zaradi nespoštovanja te sodbe in pomanjkanja pravnih sredstev, zaradi česar je morala tožeča stranka vložiti tožbo pri Evropskem sodišču za človekove pravice;
11. zahteva, da Komisija v svoje prihodnje smernice o prostem gibanju vključi pojasnilo, da se Direktiva 2000/78/ES ob upoštevanju sodb Sodišča Evropske unije v zadevah Maruko, Römer in Hay ter sodb Evropskega sodišča za človekove pravice v zadevi Taddeucci in McCall razlaga tako, da od držav članic zahteva, da prepovejo vsakršno diskriminacijo istospolnih parov pri zaposlovanju, poklicnem usposabljanju ali na katerem koli drugem področju zajetim so to direktivo;
12. poziva Komisijo, naj vloži predlog za spremembo člena 2(2)(b) Direktive 2004/38/ES, pri čemer naj se zlasti odpravi pogoj „če zakonodaja države članice gostiteljice obravnava registrirana partnerstva kot enakovredna zakonski zvezi“, da se zagotovi skladnost s členom 21 Listine;

⁽¹⁵⁾ COM(2008)0426.

⁽¹⁶⁾ Sodba z dne 5. junija 2018, Coman, C-673/16, EU:C:2018:385.

torek 14. septembra 2021

13. poziva Komisijo, naj v prihodnjih smernicah o prostem gibanju, da bi zagotovila pravilno uporabo prava o prostem gibanju, pozove države članice, naj dosledno izvajajo Direktivo 2004/38/ES brez diskriminacije med upravičenci te direktive, kot so različnospolni in istospolni pari, naj pojasni, da je vsako sklicevanje na „partnerja“, „starša“, „otroka“, „potomca v ravni črti“ ali „prednika v ravni črti“, vključujoče v zvezi z mavričnimi družinami, naj zagotovijo, da te družine, kadar uveljavljajo pravice do prostega gibanja v EU, uživajo v skladu z zakonodajo EU enake pravice do združitve družine kot istospolne družine in da pri oceni osebnih okoliščin para, ki jo države članice opravijo za namene „olajšanja“ sprejema neregistriranega partnerja državljana Unije na njihovo ozemlje, ni diskriminacije na podlagi spolne usmerjenosti;

14. poziva Komisijo, naj obravnava diskriminacijo skupnosti LGBTIQ na Poljskem in Madžarskem, da bi države članice pozvala k pravilni uporabi in spoštovanju zakonodaje EU na tem področju; poziva Svet, naj nadaljuje razprave o postopkih proti Poljski in Madžarski na podlagi člena 7 PEU, vključno v zvezi s pravicami oseb LGBTIQ; opozarja na svoje stališče z dne 17. septembra 2020 in poziva Komisijo, naj pri obravnavi očitnega tveganja, da bi Poljska in Madžarska lahko huje kršili vrednote, na katerih temelji Unija, v celoti izkoristi razpoložljive instrumente za ta namen, med katerimi sta zlasti hitri postopek za ugotavljanje kršitev, predlog Sodišču za sprejetje začasnih ukrepov in proračunski ukrepi; poziva Komisijo, naj o tem redno obvešča Parlament in sodeluje z njim;

15. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

torek 14. septembra 2021

P9_TA(2021)0367

Razvoj prometa po celinskih plovni poteh v Evropi, ki bo kos izzivom prihodnosti**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. septembra 2021 o razvoju prometa po celinskih plovni poteh v Evropi, ki bo kos izzivom prihodnosti (2021/2015(INI))**

(2022/C 117/02)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 25. februarja 2021 z naslovom *Evaluation of the Directive 2005/44/EC on Harmonised River Information Services (RIS)* (Ocena Direktive 2005/44/ES o usklajenih rečnih informacijskih storitvah (RIS))(SWD(2021)0050)
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 24. februarja 2021 z naslovom *Evaluation of the 2013 Urban Mobility Package* (Ocena svežnja o mobilnosti v mestih iz leta 2013) (SWD(2021)0047),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 9. decembra 2020 z naslovom *Strategija za trajnostno in pametno mobilnost – usmerjanje evropskega prometa na pravo pot za prihodnost* (COM(2020)0789) in spremljajočega delovnega dokumenta služb Komisije (SWD(2020)0331),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. decembra 2019 o evropskem zelenem dogovoru (COM(2019)0640),
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 18. septembra 2018 z naslovom *Mid-term progress report on the implementation of the NAIADES II action programme for the promotion of inland waterway transport (covering the period 2014-2017)* (Vmesno poročilo o napredku pri izvajanju akcijskega programa NAIADES II za pospeševanje prometa po celinskih plovni poteh (ki zajema obdobje 2014–2017) (SWD(2018)0428),
- ob upoštevanju bele knjige Komisije z dne 28. marca 2011 z naslovom *Načrt za enotni evropski prometni prostor – na poti h konkurenčnemu in z viri gospodarnemu prometnemu sistemu* (COM(2011)0144),
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2017/2397 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2017 o priznavanju poklicnih kvalifikacij na področju plovbe po celinskih plovni poteh ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2016/1629 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. septembra 2016 o tehničnih predpisih za plovila, namenjena za plovbo po celinskih plovni poteh ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Direktive 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva ⁽³⁾ in njenega prihodnjega pregleda,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o smernicah Unije za razvoj vseevropskega prometnega omrežja ⁽⁴⁾ (v nadaljnjem besedilu: uredba o TEN-T) in njenega prihodnjega pregleda,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 92/106/EGS z dne 7. decembra 1992 o določitvi skupnih pravil za nekatere vrste kombiniranega prevoza blaga med državami članicami ⁽⁵⁾ in njenega prihodnjega pregleda,
- ob upoštevanju Direktive 2005/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. septembra 2005 o usklajenih rečnih informacijskih storitvah (RIS) na celinskih plovni poteh v Skupnosti ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ UL L 345, 27.12.2017, str. 53.

⁽²⁾ UL L 252, 16.9.2016, str. 118.

⁽³⁾ UL L 307, 28.10.2014, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 348, 20.12.2013, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 368, 17.12.1992, str. 38.

⁽⁶⁾ UL L 255, 30.9.2005, str. 152.

torek 14. septembra 2021

- ob upoštevanju Skleпов Sveta z dne 21. oktobra 2020 o strateškem razmisleku v zvezi s kriznim načrtom za evropski sektor tovornega prometa v primeru pandemije ali druge večje krize,
 - ob upoštevanju skleпов Sveta z dne 5. junija 2020 o sektorju vodnega prometa EU – obeti za prihodnost: naproti sektorju vodnega prometa EU, ki bo ogljično nevtralen, brez nesreč, avtomatiziran in konkurenčen,
 - ob upoštevanju skleпов Sveta z dne 15. novembra 2018 o prometu po celinskih plovnih poteh – prepoznati njegov potencial in ga spodbujati!,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 27. aprila 2021 o tehničnih in operativnih ukrepih za učinkovitejši in čistejši pomorski promet ⁽⁷⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. januarja 2020 o evropskem zelenem dogovoru ⁽⁸⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. februarja 2019 o NAIADES II – akcijskem programu za podporo prevozu po celinskih plovnih poteh ⁽⁹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. novembra 2016 o sprostitvi potenciala prevoza potnikov po vodnih poteh ⁽¹⁰⁾,
 - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za promet in turizem (A9-0231/2021),
- A. ker je sektor vodnega prometa EU, vključno s prometom po celinskih plovnih poteh, v strateškem interesu za celovitost njene oskrbe in konkurenčnost pristanišč EU; ker 75 % plovbe po celinskih plovnih poteh poteka čezmejno in je zato usklajevanje bistvenega pomena za evropski enotni trg;
- B. ker v evropskih državah obstajajo različne velike in manjše plovne poti ter flote plovil za plovbo po celinskih plovnih poteh, zato je prevoz po njih zelo primeren in koristen za prevoz različnih vrst in velikih količin tovora po vodi v različne namembne kraje;
- C. ker je promet po celinskih plovnih poteh bistven steber pri prehodu na multimodalni trajnostni promet, se pa srečuje tudi s pomembnimi izzivi; ker celinske plovne poti trenutno predstavljajo zelo majhen delež tovornega prometa v EU (6,1 odstotka), medtem ko je delež cest 76,3-odstoten in delež železnic 17,6-odstoten; ker je sedanji modalni delež prometa po celinskih plovnih poteh daleč prenizek in ga je treba močno povečati, da bi zmanjšali zastoje na cestah, povečali varnost, zmanjšali emisije in zagotovili bolj trajnosten prometni sistem kot celoto; ker so nujno potrebni nadaljnji ukrepi, da bi dosegli cilj preusmeritve večjega dela 76,3 % notranjega tovornega prometa, ki trenutno poteka po cestah, na železnice in celinske plovne poti; ker je v zvezi s tem ključno, da se novi trajnostni krožni in energetske trgi povežejo s prometom po celinskih plovnih poteh;
- D. ker je nadaljnji razvoj sektorja celinskih plovnih poti osnova za vzpostavitev pametnega, trajnostnega in konkurenčnega evropskega prometnega omrežja; ker je sedanja plovnost evropskih plovnih poti neenakomerna, prehod na druge oblike prevoza pa je oviran zaradi ozkih grl, manjkajočih povezav in premajhne zanesljivosti nereguliranih celinskih plovnih poti; ker lahko imajo celinske plovne poti, ki so eden okolju najprijaznejših načinov prevoza z večinoma neizkoriščenim dodatnim potencialom za prevoz znatnih količin blaga po vsej Evropski uniji, bistveno vlogo pri uresničevanju podnebnih ciljev EU;
- E. ker skupni delež čezmejnega tovornega prometa po naših celinskih plovnih poteh znaša 54 % na koridorju Ren–Alpe, 35 % na koridorju Severno morje–Sredozemsko morje in celo 38 % na koridorju Severno morje–Baltik; ker je treba pospešiti dokončno vzpostavitev jedrnega omrežja celinskih plovnih poti TEN-T in povezavo s celovitim omrežjem;
- F. ker je evropski promet po plovnih poteh odvisen od nemotenih in gladkih čezmejnih povezav, zaradi česar je izjemno pomembno, da se jedrna omrežja TEN-T dokončajo do leta 2030;

⁽⁷⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0131.

⁽⁸⁾ UL C 270, 7.7.2021, str. 2.

⁽⁹⁾ UL C 449, 23.12.2020, str. 154.

⁽¹⁰⁾ UL C 224, 27.6.2018, str. 29.

torek 14. septembra 2021

- G. ker je bilo v beli knjigi Komisije o prometu, objavljeni že davnega leta 2011, poudarjeno dejstvo, da je treba povečati modalni delež celinskih plovni poti v Evropi, da pa od takrat ni bil dosežen zadosten napredek;
- H. ker v sektorju prometa po celinskih plovni poteh vlada trdno prepričanje, da je ekologizacija sektorja bistvena zaradi njegove dolgoročne konkurenčnosti, pa tudi zato, da bi mu omogočili pomembno, zanesljivo in verodostojno vlogo pri prehodu na multimodalnost; ker v tem sektorju poteka obsežen razmislek o tem, kako ta zeleni prehod financirati; ker je napočil čas za bolj konkretne ukrepe, orodja in sredstva za lažjo uresničitev tega cilja v praksi;
- I. ker so nezadostne naložbe v infrastrukturo povzročile zaostanke; ker je kakovostna infrastruktura osnova in steber uspešnega sektorja celinskih plovni poti; ker ima povečanje zmogljivosti svoje omejitve ter ker bi moral biti poudarek tudi na povečanju uspešnosti in zagotavljanju nenehne zanesljivosti sektorja;
- J. ker je pomemben delež tovornega prometa EU po celinskih plovni poteh povezan z morskimi pristanišči; ker so morska pristanišča in pristanišča na celinskih vodah pomembna multimodalna vozlišča, ki ponujajo povezave z drugimi načini prevoza, ki lahko tudi začasno prevzamejo tovor; ker je zato pomembno ter v skladu s smernicami TEN-T potrebno, da so morska pristanišča in pristanišča na celinskih vodah dobro povezana medsebojno in z zaledjem; ugotavlja, da bi morala pristanišča na celinskih vodah postati energetska vozlišča za trajnostna alternativna goriva;
- K. ker so suša in podnebne spremembe dve od poglavitnih težav, s katerimi se srečuje promet po celinskih plovni poteh v Evropi; ker je v več evropskih regijah dolgotrajna suša leta 2018 z izredno nizkimi vodostaji močno prizadela promet po celinskih plovni poteh; ker so bile posledice uničujoče za Ren in njegove pritoke, zgornjo in srednjo Donavo ter zgornjo in srednjo Labo; ker je v Nemčiji zaradi tega industrijska proizvodnja upadla za 5 milijard EUR; ker so poleg tega v severni Evropi območja ob celinskih vodah v najostrejših zimskih mesecih običajno zamrznjena, kar ovira promet;
- L. ker prehod s cest na celinske plovne poti ne zadeva le tovornega, temveč tudi potniški promet, zlasti na mestnih območjih; ker kar 50 % prebivalstva EU živi blizu morja in ob rekah, zato potniški promet po celinskih plovni poteh pomeni okolju prijazno možnost tako z vidika porabe energije kot z vidika emisij hrupa ter poleg tega prispeva k razbremenitvi preobremenjenih cestnih omrežij in zagotavlja alternativo širitvi cestne infrastrukture na gosto poseljenih območjih;
- M. ker imajo rečna križarjenja, trajekti, plovila za dnevne izlete, vodni taksiji in vodni prevozi pomembno vlogo za evropski turizem ter bi morali postati čistejša možnost turizma in javnega prevoza v regijah in mestih z dostopnimi in plovnimi rekami, jezeri in kanali, s čimer bi mobilnost v mestih postala bolj trajnostna in učinkovita; ker bi bilo treba to upoštevati v strategiji za trajnostno in pametno mobilnost;
- N. ker ima tovarni promet po celinskih plovni poteh skupaj z železniškim prometom ključno vlogo pri uresničevanju cilja prehoda na druge oblike prevoza tovora, predvidenega v zelenem dogovoru; ker je treba oba načina prevoza vključiti v oskrbovalne verige in povečati njuno dostopnost;
- O. ker bi promet po celinskih plovni poteh lahko imel pomembno vlogo za pomorski promet z vidika krepitve digitalizacije in širitve obsega uporabe brezemisijskih pogonskih rešitev, kot sta elektrifikacija in vodik;
- P. ker so postopki za pridobitev certifikata za plovilo na vodikov pogon še vedno zelo dolgotrajni; ker je treba za vrsto plovil na vodikov pogon s popolnoma enakimi tehničnimi značilnostmi oddati vlogo za vsako posamezno plovilo; ker to upravno breme odvrta od zasebnih naložb in posledično zavira tehnološki napredek in s tem tudi izboljšanje stroškovne učinkovitosti;
- Q. ker je energetski prehod izziv tudi za sektor plovbe po celinskih plovni poteh, čeprav so celinske plovne poti eden okolju najprijaznejših načinov prevoza; ker je treba upoštevati vlogo izvajalcev v celotni oskrbovalni verigi, da bi izboljšali gospodarsko upravičenost trajnostnih naložb v sektorju prometa po celinskih plovni poteh;
- R. ker bi bilo treba posodobiti floto za plovbo po celinskih plovni poteh in jo prilagoditi tehničnemu napredku, da bi s tem dodatno izboljšali okoljsko učinkovitost plovil; ker zaradi slabe tehnične razvitosti, pomanjkanja infrastrukture in nekonkurenčnih cen brezemisijske tehnologije še niso izvedljive v sektorju prometa po celinskih plovni poteh v zahtevanem obsegu;

torek 14. septembra 2021

5. ker je sektor prometa po celinskih plovnih poteh med pandemijo covida-19 zagotavljal neprekinjeno distribucijo osnovnih dobrin, pri čemer so nekateri sektorji dosegli celo največji obseg prometa, kar dokazuje prožnost in odpornost tega sektorja;

Prehod na druge načine prevoza s tovornega cestnega prometa na celinske plovne poti

1. poziva Komisijo, naj prevzame pobudo za zeleno, učinkovito in digitalno vodstvo ter nadgradi obstoječe programe, kot je NAIADES, ki bi morali vse deležnike v sektorju prometa po plovnih poteh, pa tudi druge načine prevoza, zlasti železnico, podpirati in spodbuditi k sodelovanju za trajnostno in socialno prihodnost, ob tem pa podpirati varstvo delavcev in konkurenčnost sektorja kot celote; poudarja, da celinske plovne poti predstavljajo odličen način prevoza za proizvode, ki izhajajo z novih trgov krožnega gospodarstva, ter da je usklajevanje prometne, okoljske in industrijske politike bistveno za izkoriščanje teh priložnosti;

2. poziva Komisijo in države članice, naj bolje upoštevajo to, da v sektorju celinskih plovnih poti pogosto delujejo družine z otroki na krovu, ter naj vlagajo v ustrezne in redne objekte ob plovnih poteh, da se jim med potjo omogočijo dostojni življenjski pogoji;

3. poziva Komisijo, naj predstavi predloge za okvir upravljanja in regulativni okvir v skladu z naslednjim akcijskim programom NAIADES, da bi zagotovila evropsko usklajevanje in standardizacijo za kakovostno plovnost, plovila in usposobljenost posadk; poudarja, da bi ta okvir moral olajšati usklajevanje naložb in akcijskih programov ter usklajevanje med različnimi organi, vključenimi v razvoj prometa po celinskih plovnih poteh, vključno z upravami držav članic, agencijami EU, koordinatorji TEN-T, rečnimi komisijami in odbori za standardizacijo; poudarjati možnost, da se pa prek akcijskega programa NAIADES III opredeli morebitni prehod v zvezi s prevozom blaga iz nekaterih tržnih sektorjev na celinske plovne poti; poudarja, da bi ta prehod na druge načine prevoza in boljše usklajevanje med industrijskimi in prometnimi politikami pripomogla k doseganju ciljev zelenega dogovora, ki zahteva trajnostno in krožno preobrazbo skoraj vseh industrijskih sektorjev;

4. pozdravlja namero Komisije v strategiji za trajnostno in pametno mobilnost, da se več tovora s cest preusmeri na celinske plovne poti, pomorski prevoz na kratke razdalje, vključno z regionalnim, urbanim in medmestnim tovornim prometom; kljub temu poudarja, da sta neizkoriščen potencial in možnosti za razširitev prevoza po celinskih plovnih poteh še velika; zato poziva Komisijo, naj redno ocenjuje in povečuje svoje ambicije glede ciljev prehoda na druge oblike prevoza po celinskih plovnih poteh in izkoristi prednosti tega sektorja; poziva Komisijo, naj podpre prevzemanje dobrih praks pri vključevanju storitev prevoza po celinskih plovnih poteh v multimodalne logistične verige; poudarja, da so potrebne naložbe v bolj prilagodljivo in inovativno zasnovano ladij ter v okolju prijaznejšo obstoječo floto, namenjeno prometu po celinskih plovnih poteh, ter bi bilo treba med drugim razviti ladje, prilagojene za plovo po rekah in druge zrele, trajnostne rešitve, da bi ta postala resna konkurenčna alternativa cestnemu prometu;

5. poudarja, da so pogostejše in redne naložbe v širitev, posodobitev in nadgradnjo fizične in digitalne infrastrukture celinskih plovnih poti, kot so zapornice, mostovi in čezmejno interoperabilno uvajanje digitalnih tehnologij, ključne za povečanje konkurenčnosti sektorja, preprečevanje njegovega propada, izboljšanje njegove dolgoročne zmogljivosti, zanesljivosti in predvidljivosti prek meja, za omogočanje kakovostne plovnosti in olajšanje prehoda na druge oblike prevoza, ob upoštevanju pomislekov glede biotske raznovrstnosti in veljavnega okoljskega prava, kot sta okvirna direktiva o vodah ⁽¹⁾ in direktivi o naravi ⁽¹²⁾; poziva Komisijo, naj olajša izmenjavo primerov dobre prakse med državami članicami, zlasti v zvezi z upoštevanjem potreb živalskih in rastlinskih vrst v infrastrukturnih projektih;

6. poziva države članice, naj v celoti spoštujejo svojo obveznost dokončanja jedrnega omrežja celinskih plovnih poti TEN-T do leta 2030 koordinatorje TEN-T pa poziva, naj v zvezi s tem okrepijo svoj nadzor; poziva države članice, naj odpravijo manjkajoče povezave ter omogočijo kakovostno fizično in digitalno infrastrukturo; posebej opozarja, da so potrebne večje naložbe v ustrezno multimodalno infrastrukturo v pristaniščih in povezave pristanišč na celinskih vodah z zaledjem, kot so nemotene železniške povezave in terminali, ter da je treba povečati njihove zmogljivosti skladiščenja, da bi olajšali konkurenčen multimodalni promet v Evropi in povečali učinkovitost oskrbovalne verige;

⁽¹⁾ UL L 327, 22.12.2000, str. 1.

⁽¹²⁾ Direktiva o habitatih (UL L 206, 22.7.1992, str. 7) in direktiva o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7).

torek 14. septembra 2021

7. meni, da bi bilo treba za okrepitev prometa po celinskih plovnih poteh uvesti dvostopenjski omrežni pristop, ki vključuje dopolnitev obstoječega jedrnega omrežja celinskih plovnih poti s celovitim omrežjem celinskih plovnih poti; poudarja, da je treba v zvezi s celovitim omrežjem proučiti možnost plovnih poti, povezanih z morskimi pristanišči, ki nimajo statusa razreda IV, vendar bi lahko zmanjšala negativne okoljske posledice, vključno s cestnimi zastoji; poudarja, da je zato treba v jedrna in celovita omrežja TEN-T vključiti nove odseke celinskih plovnih poti, da bi vzpostavili nova multimodalna prometna vozlišča;

8. meni, da je treba priznati neizkoriščen potencial, ki ga imajo manjše plovne poti za povečanje neposredne konkurence s cestnim prevozom z zagotavljanjem razvejanega, celovitega in dobro prepletenega omrežja, ki ga je treba redno posodablјati in v celoti zagotavlјati njegovo plovnost; poziva Komisijo, naj ne obravnava le velikih plovnih poti, temveč naj v digitalni prehod vključi manjše plovne poti;

9. poudarja, da ima obnova povezovalnih plovnih poti in kanalov velik potencial zlasti v regijah, v katerih se več desetletij ni dovolj vlagalo v infrastrukturo celinskih plovnih poti;

10. poziva države članice, naj zagotovi, da bodo vsi ustrezni deležniki vključeni v postopek načrtovanja novih navigacijskih projektov in vzdrževalnih ukrepov, da bi oblikovali splošno sprejete rešitve v skladu z zakonodajo EU;

11. ugotavlja, da je za promet po plovnih poteh potrebno bolj zanesljivo in varno infrastrukturno omrežje, odporno proti podnebnim spremembam, da bi se bolje spopadali s problemom poplav in nizkih vodostajev, ki se bodo samo še slabšali zaradi posledic podnebnih sprememb; obžaluje, da niso bile ustrezno upoštewane težave sektorja celinskih plovnih poti, ki so posledica poplav in nizkih vodostajev, in poudarja, da je ključno obravnavati zagotavljanje plovnosti; zato poudarja, da je treba sprejeti usklajene ukrepe, kot so na primer prilagoditev flote, vključno z vrsto ladij, njihovim številom in neizkoriščenimi zmogljivostmi, optimizacija zasnove ladij, upoštevanje vsestranskosti plovil za celinsko plovbo, boljše upravljanje in razvoj infrastrukture, izboljšanje informacij o vodostaju in njegovega napovedovanja ter sodelovanje z železnico v obdobju nizkega vodostaja, pogodbe o časovnem zakupu za plovila, ki lahko plujejo v obdobjih nizkega vodostaja v času oseke, uporaba digitalnih orodij in povečanje skladiščnih zmogljivosti v pristaniščih; poziva Komisijo in države članice, naj pripravijo akcijske načrte za preprečevanje nizkih vodostajev in poudarja potrebo po usklajevanju na tem področju;

12. poudarja, kako pomembna je uporaba vesoljskih podatkov in storitev za storitve prometa po celinskih plovnih poteh, ki bo omogočila varnejši, bolj trajnosten, učinkovitejši in konkurenčnejši sektor; meni, da bi bilo treba v pregled direktive o inteligentnih prometnih sistemih (ITS) ⁽¹³⁾ in druge zakonodajne pobude za pametno mobilnost vključiti zlasti nove storitve Galileo in Copernicus ter skupno evropsko geostacionarno navigacijsko storitev (EGNOS);

Ekologizacija prometa po celinskih plovnih poteh

13. poudarja, da se je treba energetskega prehoda lotiti cenovno učinkovito in dostopno, ob hkratnem priznavanju najrazličnejših vrst plovil, ter da je treba hitro povečati razpoložljivost in uvajanje raznolike mešanice čistih alternativnih goriv, infrastrukture zanje in načinov pogona v pomorskem prometu, in sicer na podlagi omrežnega pristopa in v skladu z načelom tehnološke nevtiralnosti; je seznanjen tudi z uporabo vseh možnosti, ki jih je že mogoče uvesti, za zmanjšanje emisij iz plovbe po celinskih plovnih poteh, vključno s premostitvenimi gorivi in prehodnimi sistemi; ponovno poudarja, da je energetskega prehod v sektorju prometa po celinskih plovnih poteh bistven za uresničitev podnebno nevtralne agende do leta 2050;

14. poudarja, da ni rešitev za podnebno nevtiralnost, ki bi bile pripravljene za trg, zato bi morali biti organi upravičeni do financiranja za krepitev zmogljivosti, da bi sektorju pomagali pri dostopu do financiranja in ga podprli na poti k podnebni nevtiralnosti; poudarja, da je treba nadalje spodbujati raziskovalne in razvojne projekte v zvezi z gorivi in tehnologijami, ki znatno zmanjšujejo vpliv na podnebje in okolje, za hitro nadgradnjo na ravni flote, vzpostavljanje oskrbovalnih verig in ekonomij obsega; priznava, da bi se lahko sektor celinskih plovnih poti uporabljal kot preskusno okolje in katalizator za pozitivne učinke prelivanja v sektor pomorskega ladijskega prometa; zato poziva Komisijo, naj pripravi realističen časovni načrt za nadaljnje zmanjšanje emisij onesnaževal in toplogrednih plinov, da bi ob hkratnem ohranjanju konkurenčnosti, zanesljivosti in varnosti vzpostavili razogljčen sektor celinskih plovnih poti;

⁽¹³⁾ Direktiva 2010/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2010 o okviru za uvajanje inteligentnih prometnih sistemov v cestnem prometu in za vmesnike do drugih vrst prevoza (UL L 207, 6.8.2010, str. 1).

torek 14. septembra 2021

15. poudarja posebno vlogo, ki bi jo morale celinske plovne poti imeti v strategiji EU za vodik, in sicer v zvezi z oskrbo s čistim gorivom v prometu po celinskih plovnihih poteh, ter ključni pomen celinskih plovnihih poti in njihovih pristanišč za čisto in učinkovito distribucijo vodika po prometnih omrežjih in industrijskih grozdih EU;

16. poudarja, da bi morale alternative, ki znatno zmanjšujejo vpliv na podnebje in okolje, postati v primerjavi s konvencionalnimi gorivi splošno dostopnejše, cenovno ugodnejše in finančno privlačnejše; poudarja, da je treba pospešiti uporabo teh alternativ, na primer z zagotavljanjem realističnega deleža mešanja na podlagi ocene učinka, ki zajema analizo življenjskega cikla goriv in je v skladu s trajnostnimi merili EU, ter z regulativno stabilnostjo in finančno podporo, vključno z odobritvijo davčnih spodbud držav članic; poleg tega meni, da bi bilo treba državam članicam omogočiti, da določijo nižjo ali ničelno davčno stopnjo za uporabo električne energije z obrežja in drugih trajnostnih rešitev; poleg tega poziva Komisijo, naj podpre in znatno spodbudi uporabo ustreznih finančnih instrumentov za uporabo trajnostnih alternativnih goriv in tehnologij;

17. poziva Komisijo, naj oceni možnost, da bi oblikovali sistem EU za označevanje emisij za prevoz po celinskih plovnihih poteh, ki bi zagotavljal takoj razpoložljive informacije o energetski učinkovitosti ladij, spodbujal energetsko učinkovitost in ustvaril stabilno okolje za naložbene odločitve, kar bi moralo privedi do vzdržnega poslovnega modela in donosnosti naložb za špediterje; poudarja, da bi moral biti ta sistem namenjen učinkovitemu zmanjšanju emisij ter pomoči sektorju z zagotovitvijo izboljšane dostopa do financiranja, posojil in jamstev na podlagi uspešnosti zmanjševanja emisij, izboljšanjem spremljanja emisij, ustvarjanjem ugodnosti s spodbudami za pristaniške organe, da uvedejo različna plačila za pristaniško infrastrukturo, kar bo v končni fazi povečalo privlačnost sektorja kot celote; poziva Komisijo, naj zagotovi praktična navodila in orodja o možnostih trajnostnih goriv in tehnologij za ladje za plovbo po celinskih plovnihih poteh in ladje za pomorski prevoz na kratke razdalje, da bi lastnike ladij podpirali pri sprejemanju odločitev; poudarja, da bi morala biti ta navodila in orodja osredotočena na vrste ladij za plovbo po celinskih plovnihih poteh in ladij za pomorski prevoz na kratke razdalje, saj imajo podobne tehnične značilnosti;

18. poudarja, da modularna gradnja ladij prinaša prilagodljivost, predvidljivost in prihranke pri stroških; v zvezi s tem poudarja, da standardizirani sestavni deli ladij, zasnova in razvoj ustvarjajo dobro podlago, ki se lahko uporablja na različne načine (presečna modalnost), in poleg tega olajšujejo naknadno opremljanje bolj trajnostnih pogonskih sistemov takoj, ko vstopijo na trg; poudarja, da lahko modularna gradnja poleg okoljskih koristi ustvari tudi prihranke pri stroških in prispeva k zmanjšanju tveganj zaradi predvidljivega proizvodnega in gradbenega procesa, zato bi jo bilo treba spodbujati in promovirati;

19. meni, da lahko sektor ladijskega prometa glede na naše podnebne cilje zagotovi bolj trajnosten promet, ki bo kos izzivom prihodnosti; poudarja, da bi si morali Komisija in nacionalni javni organi v tej razvojni fazi prizadevati za povezovanje in usklajevanje ter sodelovati z vsemi deležniki, tudi z uporabniki celinskih plovnihih poti in ladjedelniško industrijo; spodbuja države članice, naj uvedejo pilotne projekte z inovativnimi rešitvami, kot so zabojniki z zamenljivimi baterijami; zato poudarja, da nujno potrebujemo podporo za inovacije, načrt financiranja EU, poenostavitev certificiranja in pridobivanja dovoljenj za plovbo s pogonom na alternativna goriva;

20. poudarja, kako pomemben je v zvezi s tem energetski prehod pristanišč in njihovih specializiranih ladjedelnic, saj v njih potekajo gradnja, predelava in naknadno opremljanje ladij; zato poziva Komisijo in države članice, naj dodelijo ustrezno financiranje in naložbe za zagotavljanje zadostne zmogljivosti in ustrezne infrastrukture v pristaniščih, da bi olajšali obnovo ladjevja in energetski prehod sektorja ladijskega prometa; poudarja tudi, da je za razvoj alternativnih virov energije za plovila potrebna ustrezna infrastruktura za oskrbo z električno energijo z obrežja in polnjenje z gorivom;

21. poudarja, da se je treba pri ekologizaciji flote osredotočati ne le na zmanjševanje emisij toplogrednih plinov, temveč tudi na zmanjšanje onesnaževanja rek; zato poudarja, da je treba zagotoviti obrate za iztovarjanje odpadkov v pristaniščih ter spodbujati uporabo inovativne antivegetativne barve in napredne tehnologije za vzdrževanje trupov plovil, npr. podvodna brezpilotna vozila; poziva Komisijo, naj predlaga okvir upravljanja za spremljanje onesnaževanja povodij, ki bo olajšal usklajevanje ukrepov EU in nacionalnih ukrepov, naložb in akcijskih programov;

22. poudarja, da je treba zagotoviti zanesljivo in medsektorsko gospodarjenje z vodnimi viri, kar zajema upravljanje hidravličnega sistema, spodbujanje razvoja hidroelektrične energije, zagotavljanje različnih vrst uporabe vode in ohranjanje biotske raznovrstnosti; zato poudarja, da bi moralo gospodarjenje z vodo vključevati deležnike s področja prometa, energetike, kmetijstva, industrije in okolja;

torek 14. septembra 2021

Digitalizacija in avtonomni ladijski promet

23. ugotavlja, da obsežna digitalizacija in zbiranje podatkov prispevata k čistejšemu okolju in večji varnosti na krovu ter omogočata učinkovitejše usmerjanje, manj zastojev v pristaniščih ter boljšo komunikacijo in izmenjavo informacij med ladjami, pristanišči in infrastrukturo; poudarja, da bi digitalizacija lahko obrodila znatne koristi v smislu varnosti in energetske učinkovitosti za zbiranje in analizo podatkov o sektorju prevoza po celinskih plovnihih poteh, kar bi prispevalo k nadaljnjemu zmanjšanju emisij; poziva k strategiji za razvoj in uporabo digitalnih in avtomatiziranih tehnologij v sektorju celinskih plovnihih poti, v kateri bi bili na kratko predstavljeni interoperabilni standardi za različne načine prevoza in čezmejni prevoz, pa tudi potrebne raziskovalne dejavnosti in financiranje, med drugim prek posebnih razpisov v okviru programa Obzorje Evropa; v zvezi s tem želi poudariti, da je treba posodobiti tehnične standarde Evropskega odbora za pripravo standardov na področju plovbe po celinskih plovnihih poteh (CESNI) in še dodatno uskladiti rečne informacijske storitve, kar bi poenostavilo postopke na področju urejanja plovbe po celinskih plovnihih poteh, zmanjšalo težave, ki nastajajo zaradi različnih interpretacij tehničnih standardov in pomanjkanja primerljivih podatkov, ter omogočilo hiter razvoj in uporabo inovativnih rešitev; poudarja, da se je treba pripraviti na skupni okvir za interoperabilno izmenjavo podatkov med načini prevoza;

24. poziva Komisijo, naj čim prej zagotovi usklajeno digitalno uporabo in sprejemanje elektronskih dokumentov posadke in plovila po vsej EU, s čimer se bodo izboljšali spremljanje družbenih in zaposlitvenih pogojev, učinkovitost in privlačnost prometa po celinskih plovnihih poteh ter njegova nemotena interakcija in povezovanje z drugimi načini prevoza, povečala pa se bo tudi interoperabilnost sistemov izmenjave podatkov vzdolž celotne logistične verige; poudarja, da bi lahko pomanjkanje ustreznega počitka delavcev na plovilu pomenilo znatna varnostna tveganja; zato poudarja, da je bistvena zanesljiva zmogljivost digitalnega nadzora v realnem času za branje, shranjevanje in ustvarjanje podatkov o delovnem času in času počitka delavcev na plovilu;

25. poudarja, da je treba hitro začeti izvajati uredbo o elektronskih informacijah o prevozu blaga (eFTI)⁽¹⁴⁾, ki bo prevoznikom omogočila hitro, enostavno in digitalno izmenjavo informacij z izvršilnimi organi;

26. ugotavlja, da sta povezovanje in usklajevanje podatkov ključni instrument upravljanja premoženja za povečanje zanesljivosti prometa po celinskih plovnihih poteh in s tem povečanje njegove uporabe v oskrbovalnih verigah; ugotavlja, da je treba podatke povezati s pametno infrastrukturo, da bi omogočili učinkovito načrtovanje in komuniciranje z drugimi načini prevoza za spodbujanje multimodalnih in sinhromodalnih sistemov; ugotavlja, da bi lahko integrirane podatkovne platforme okrepile povečanja preglednosti, kot sta sledenje in nadzor, ter povečanja učinkovitosti, kot sta načrtovanje poti in upravljanje premoženja;

27. poudarja, kako pomembno je, da se v okviru priprav na predlog revidirane direktive o kombiniranem prevozu⁽¹⁵⁾ in drugih ukrepov zbirajo podatki o evropskem logističnem sistemu v sodelovanju z zadevnimi deležniki, kar bo omogočilo učinkovitejše logistično načrtovanje in uporabo fizične infrastrukture; poleg tega Komisijo poziva, naj pripravi intermodalni pregled pretoka blaga in zabojujnikov, ki vstopajo v Evropo, ter poti, po katerih blago potuje do namembnega kraja, saj bi bilo lahko to v pomoč pri pripravi učinkovite politike prehoda na druge oblike prevoza; meni, da bi bilo treba spodbujanje prehoda na druge oblike prevoza šteti za prednostno nalogo, saj se trenutno ladijski zabojujniki iz morskega pristanišča v zaledje ne prevažajo vedno učinkovito, kar povzroča višje stroške in daljši potovalni čas; poziva Komisijo, naj oceni dodano vrednost algoritmov in umetne inteligence pri prevozu zabojujnikov v zaledje, da bi zagotovili optimalno načrtovanje in obdelavo zabojujnikov;

28. poudarja, da je treba povezati obstoječe okvire digitalne prometne politike in zagotoviti, da bodo podatki o multimodalnem prometu na voljo prek enotne točke, da bi dosegli večjo učinkovitost vodnega tovornega prometa in zagotovili interoperabilnost podatkov z drugimi načini prevoza; poziva Komisijo, naj v ta namen pripravi akcijski načrt EU za izmenjavo podatkov o digitalni infrastrukturi multimodalnega prometa in njihovo interoperabilnost, da bi najpozneje do leta 2035 vzpostavili sinhromodalni, povezan in avtomatiziran prometni sistem; meni, da je za uporabo najnovejših tehnologij in inovacij potrebna posebna struktura upravljanja za stalno in redno spremljanje, ocenjevanje in uvajanje izboljšav;

29. opozarja, da so potrebne spodbude za razvoj intermodalnih digitalnih pristaniških platform; v zvezi s tem poziva k oblikovanju projekta evropske dodane vrednosti za plovnost in multimodalno povezavo koridorjev celinskih plovnihih poti TEN-T;

⁽¹⁴⁾ UL L 249, 31.7.2020, str. 33.

⁽¹⁵⁾ UL L 368, 17.12.1992, str. 38.

torek 14. septembra 2021

30. poudarja velik potencial, ki ga ima promet po celinskih plovni poteh za avtonomno potovanje po vodi in poudarja, da večja avtomatizacija približuje realnost sinhromodalnega prevoza v Evropi; poziva Komisijo, naj na podlagi ocene učinka in obsežnega posvetovanja z vsemi ustreznimi deležniki po potrebi razmisli o reviziji vse področne zakonodaje, da bi olajšali koriščenje avtonomnega ladijskega prometa, zlasti glede odgovornosti posadke v izrednih razmerah ali ob okvari sistema, pojasnitve vprašanj odgovornosti v primeru škode in bolj na splošno glede varnostnih vidikov avtonomnih plovil, da bi dosegli določeno raven usklajenosti in povečali uporabo tehnologije na ravni EU; zato vztraja, da je treba oblikovati evropski načrt za pametne in avtonomne prometne sisteme celinskih plovni poti, ki bo podpiral v prihodnost usmerjeno zakonodajo, raziskave, pilotne projekte in terenske laboratorije, razvoj in uspešno izvajanje avtonomnih ladij, pametnih pristanišč ter digitalne interoperabilnosti, pa tudi zagotavljal uporabo daljinskega upravljanja plovil in zapornic; v zvezi s tem poudarja, da je poleg pametne infrastrukture potrebno usposabljanje, izpopolnjevanje in preusposabljanje posadke, ki bi ga bilo mogoče podpirati v sklopu programa InvestEU za socialne naložbe ter znanja in spretnosti; v zvezi s tem želi poudariti dragocen prispevek standardov CESNI v zvezi s posadko, plovili in informacijsko tehnologijo; poziva Komisijo, naj prednostno obravnava digitalizacijo, usklajevanje in hitre učinke (vzpostavitev brezpapirnega sektorja) prometa po celinskih plovni, s čimer bi postavili temelje za avtonomni sektor;

31. poudarja, da je za varno in zanesljivo avtonomno plovo potrebna standardizirana izmenjava informacij, in sicer poleg informacij o položaju antene plovil tudi informacij o legi plovil, obrisu ladijskega trupa in spremembah plovni poti, da bi zagotovili upravljanje avtonomnih dejavnosti, preprečili morebitne trke plovil na isti plovni poti in kapitanom zagotovili najnoveše informacije o plovni poti; poudarja možnosti, ki jih imajo vesoljske rešitve za omogočanje prometa po celinskih plovni poteh in v zvezi s tem koristni prispevek vesoljskih zmogljivosti EU, in sicer sistemov Galileo, EGNOS in Copernicus;

Pristanišča, primerna za prihodnost: energetska in krožna vozlišča

32. poudarja vlogo, ki jo imajo pristanišča na celinskih plovni poteh kot strateška, multimodalna vozlišča v logističnem sistemu; zato poudarja, da bi morala biti pristanišča na celinskih vodah in morska pristanišča učinkovito povezana z zaledjem, zlasti z železniško infrastrukturo in drugim z objekti za pretovarjanje, ter kjer je mogoče s poudarkom na povezovanju z jedrnimi in celovitimi omrežji TEN-T; podpira večje sodelovanje ter povezovanje med morskimi pristanišči in pristanišči na celinskih vodah;

33. poudarja, kako pomembna so morska pristanišča pri omogočanju prehoda na prevoz po celinskih plovni poteh; ugotavlja, da bo izboljšanje povezovanja tovornega prometa po celinskih plovni poteh spodbujalo učinkovitejši promet po celinskih plovni poteh v morskimi pristanišča in iz njih; poudarja, da tesno sodelovanje med različnimi morskimi pristanišči in pristanišči na celinskih vodah ter vsemi deležniki logistične verige, na primer na področju trajnosti, ustvarja dodatne možnosti za izboljšanje stroškovne in operativne učinkovitosti ter koristi regionalnemu razvoju in zaposlovanju;

34. poziva Komisijo, naj zagotovi, da pristanišča na celinskih vodah ohranijo obstoječe železniške povezave in da države članice prednostno nadgradijo svoje železniško omrežje za tovorni promet, da bi zagotovile intermodalne prometne tokove med celinskimi plovni potmi in železnico;

35. poudarja, da bi bilo treba pri oblikovanju možnih poti do podnebno nevtralnega sektorja celinskih plovni poti pri uporabi infrastrukture za alternativna goriva upoštevati morebitno povpraševanje in tržne značilnosti pristanišča; zato poudarja, da bi morala evropska strategija za uvedbo alternativnih goriv za multimodalno in industrijsko uporabo z revizijo TEN-T in Direktivo 2014/94/EU o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva temeljiti na omrežnem pristopu, kar bi privedlo do učinkovito načrtovane infrastrukture, temelječe na značilnostih morebitnega tržnega povpraševanja pristanišča in njegovega zaledja ter po potrebi vzdolž vodnih poti in v skladu z načelom tehnološke nevtralnosti; poleg tega poudarja potencial prožnega infrastrukturnega sistema, kot je izkoriščanje mobilnih električnih agregatov, in poziva Komisijo, naj oceni prožne rešitve za distribucijo in dobavo goriva, na primer sisteme najema za plovila;

36. poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo sinergije med infrastrukturo celinskih plovni poti in vseevropskimi energetskimi omrežji, kar bo olajšalo energetski prehod celinskega ladijskega prometa in podprlo razvoj pristanišč kot energetskih vozlišč; v zvezi s tem poudarja, da je treba infrastrukturo celinskih plovni poti bolj vključevati v evropsko energetsko omrežje, da bi olajšali uporabo oskrbe z električno energijo s kopnega; poudarja tudi možnosti celinskih plovni poti za prevoz alternativnih goriv; poudarja, da je treba v evropskih pristaniščih na celinskih vodah zgraditi električno infrastrukturo, da bi lahko v prihodnosti zagotovili, da so plovilom na voljo viri električne energije, ter povečali in nadgradili objekte in opremo, ki so na voljo v privezu, ter v skladu s ciljem ničelne stopnje onesnaževanja zmanjšali emisije toplogrednih plinov in onesnaženost zraka v pristaniščih in njihovi okolici;

torek 14. septembra 2021

37. poudarja, kako pomembno je obravnavati vprašanje pretočnosti v pristaniščih z zagotavljanjem dovolj privezov in čakalnih površin za plovila za plovbo po celinskih plovnih poteh;

38. poudarja potencial, ki ga imajo celinske plovne poti za prevoz nevarnega blaga in odpadkov, kar zahteva naložbe v ustrezno in varno infrastrukturo in plovila ter usposobljeno delovno silo; poudarja, da imajo pristanišča obetavno vlogo v krožnem gospodarstvu, celinske plovne poti pa poseben potencial za prevoz blaga, ki izvira z novih krožnih trgov; zato poziva Komisijo, naj vzpostavi močnejšo povezavo med krožnim gospodarstvom in politikami prometa po celinskih plovnih poteh; poziva Komisijo, naj razvije ukrepe za podporo dejavnostim krožnega gospodarstva v pristaniščih in naj spodbuja koncept ocene življenjskega kroga, da bi začeli dialog in pristanišča na celinskih vodah spodbudili k oblikovanju integriranih sistemov upravljanja, med drugim voda, energije, odpadkov, gradbišč, prostorskega načrtovanja in urbanih zelenih območij, da bi sprostili njihov potencial, da postanejo vozlišča za krožno in čisto energijo;

Izobraževanje in usposabljanje, delovni pogoji, raziskave in inovacije

39. poudarja, da je treba posodobiti izobraževanje in usposabljanje za plovbo po celinskih plovnih poteh in pri tem nameniti poudarek razvoju zelenih in digitalnih znanj ter premagovanju jezikovnih ovir in s tem ustvariti privlačna delovna mesta za mlade in ženske, pri tem pa nameniti ustrezno pozornost visokim in usklajenim socialnim in varnostnim standardom ter ravnemu usposobljenosti; v zvezi s tem podpira nadaljnji razvoj standardov CESNI za ohranitev potrebnih znanj in spretnosti članov posadke na plovilih za plovbo po celinskih poteh; poudarja, da so potrebni programi obveznega, stalnega in rednega usposabljanja za vse člane posadke, vključno s praksam v okviru izmenjave v drugih državah, da bi zagotovili izpopolnjevanje in preusposabljanje ter optimalno mobilnost in varnost delovne sile v celotnem sektorju; poudarja, da potrebni varnostni in zdravstveni standardi, ki so skladni z načelom „brez nesreč“; poleg tega poziva države članice, naj do 17. januarja 2022 zagotovijo pravilno izvajanje Direktive (EU) 2017/2397 o priznavanju poklicnih kvalifikacij na področju plovbe po celinskih plovnih poteh;

40. poudarja, da je treba v sektorju prometa po celinskih plovnih zagotoviti dobre delovne pogoje in dostojne plače; poziva države članice k ustreznemu socialnemu zavarovanju za vse delavce na krovu v skladu s socialno zakonodajo EU; poudarja, da je treba sprejeti nedvoumno delovno in socialnovarstveno zakonodajo za sektor prometa po celinskih plovnih poteh; poudarja, da je treba zaščititi socialno zaščito in pravice članov posadke iz Evrope in tretjih držav;

41. poudarja pomen nadaljnjega sodelovanja in sinergij med različnimi raziskovalnimi in inovacijskimi pobudami in inštituti z izmenjavo znanja, podatkov, izkušenj in dobre prakse ter javno platformo, ki omogoča pregled tekočih projektov;

42. poudarja, da je treba na podlagi partnerstva v okviru programa Obzorje Evropa za vodni promet brez emisij spodbujati projektni razvoj inovativnih plovil za plovbo po celinskih plovnih poteh in ustrezne pristaniške infrastrukture;

Finančni načrt EU

I. Možnosti financiranja z obstoječimi instrumenti financiranja EU

43. poudarja možnosti, ki jih prinašajo obstoječi instrumenti financiranja EU, kot so instrument za povezovanje Evrope, program Obzorje Evropa ter evropski strukturni in investicijski skladi, vključno s Kohezijskim skladom in mehanizmom za okrevanje in odpornost, za ekologizacijo in digitalizacijo evropskega sektorja prometa po celinskih plovnih poteh; poudarja, da je treba te instrumente uporabiti za dokončanje jedrnih in celovitih omrežij TEN-T, financiranje naložb v razvoj in uvedbo trajnostnih alternativnih goriv in alternativnih pogonskih sistemov za plovila ter potrebne infrastrukture, da bi omogočili pametne sinergije med prometom, energijo, blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje ter digitalizacijo, ter zagotovili posodobitev in odpornost celinskih plovnih poti; vendar poudarja, da ti instrumenti financiranja niso vedno primerni za MSP, družinska podjetja in druga mikropodjetja, kar pomeni tveganje, da ti manjši projekti niso upravičeni do podpore; poleg tega poudarja, da je treba zagotoviti jasnost glede trajnostnega financiranja in zasebnih naložb v prevoz po celinskih plovnih poteh;

44. opozarja, da energetskega prehoda na podnebno nevtralnost pomeni tehnološki in finančni izziv za sektor plovbe po celinskih plovnih poteh, ki zahteva ustrezno podporo; v zvezi s tem meni, da morajo države članice izkoristiti mehanizem za okrevanje in odpornost kot edinstveno priložnost za financiranje celinskih plovnih poti, pri čemer je treba kratkoročne učinke gospodarskega okrevanja združiti z dolgoročnimi koristmi ciljnih naložb v infrastrukturo in ladijski promet;

torek 14. septembra 2021

45. poziva Komisijo, naj okrepi svoje notranje vire za promet po celinskih plovnih poteh in izvajanje akcijskega programa NAIADES, vključno s človeškimi viri, in jih uskladi z ambicioznimi cilji zelenega dogovora, prehodom na druge oblike prevoza ter strategijo za trajnostno in pametno mobilnost za ta sektor;

46. poudarja tudi, da so bistvene naložbe v infrastrukturo za promet po celinskih plovnih poteh v morskih pristaniščih in okoli njih; poudarja, da je potrebno tesno sodelovanje vseh deležnikov v logistični vrednostni verigi;

II. Potreba po skladu EU za celinske plovne poti

47. poudarja, da bodo prizadevanja za vzpostavitev podnebno nevtralnega sektorja celinskih plovnih poti in potreben energetski prehod ustvarila vrzel v financiranju v višini skoraj 10 milijard EUR ⁽¹⁶⁾, ki jih sektor ne more financirati sam; poleg tega poudarja, da zasebni lastniki plovil nimajo poslovnega razloga, da bi vlagali v pogonske tehnologije, ki znatno zmanjšujejo vpliv na podnebje in okolje; poudarja, da je treba zato mobilizirati javno podporo in zasebne naložbe;

48. poudarja, da sektor celinskih plovnih poti večinoma tvorijo mala in srednja ter družinska podjetja in manjša pristanišča, ki težko izvajajo drage naložbe, ki so potrebne, da bi izpolnila cilje zelenega dogovora; zato meni, da bi bilo treba izboljšati nadgradljivost potrebnih naložb in znatno zmanjšati upravno breme in izboljšati dostop do finančnih sredstev;

49. zato poziva Komisijo, naj vzpostavi namenski sklad EU za celinske plovne poti za trajnostni prehod, ki bo deloval po sistemu „vse na enem mestu“, bo zlahka dostopen vsem, ki potrebujejo pomoč, ter bo omogočal enotno prijavo za več projektov, kar bo povečalo možnosti financiranja; poudarja, da bi moral sklad dopolnjevati obstoječe rezervne sklade, vzpostavljene na podlagi Uredbe (EU) št. 546/2014 ⁽¹⁷⁾, z znatnimi dodatnimi finančnimi prispevki iz finančnih instrumentov EU in nacionalnih finančnih instrumentov ter drugih zasebnih in javnih instrumentov, da bi povečali nadaljnje naložbe industrije in odpravili sedanjo naložbeno vrzel pri financiranju trajnostnega prehoda; poudarja, da bi moral ta sklad omogočiti tudi kombiniranje z instrumentom za povezovanje Evrope ter strukturnimi in investicijskimi skladi, vključno s Kohezijskim skladom, pa tudi s finančnimi instrumenti Evropske investicijske banke;

50. poudarja, da bi moral biti ta namenski sklad osredotočen na naknadno opremljanje in obnovo ladij, da bi izboljšali energijsko učinkovitost ladij in podprli naložbe v inovativne in energijsko varčne tehnologije ter pristaniško infrastrukturo, zlasti uporabo alternativnih goriv, s čimer bi prispevali k ciljem zelenega dogovora, trajnostnemu okrevanju in bolj trajnostnemu prometnemu sistemu kot celoti;

51. poziva Komisijo, naj oceni izvedljivost vključitve novega evropskega sistema razreza in obnove flote v sklad, pri čemer naj ustrezno upošteva emisije v življenjskem ciklu zadevnih plovil, da se omogoči hiter prehod na podnebno nevtralnost; poudarja, da je treba obravnavati pogoje, v katerih poteka razrez, in poudarja, da je bistvena krožnost;

III. Financiranje Evropske investicijske banke

52. opozarja, da Evropska investicijska banka (EIB) zagotavlja financiranje za privlačna kapitalna posojila, med drugim za ladjedelniško industrijo; vendar meni, da sta uresničitev financiranja iz sredstev EIB in njegova učinkovitost odvisni od dostopnosti tega financiranja, zato vztraja, da:

(i) je treba zagotoviti, da se bo program jamstev za zeleni ladijski prevoz EIB uporabljal tudi za manjše transakcije, vključno s prožnejšimi posojilnimi pogoji, npr. upoštevanje povprečne življenjske dobe ladje v amortizacijski dobi;

(ii) je treba zagotoviti, da bo EIB zagotavljala predfinanciranje in končno financiranje za ladjedelnice, da bi zagotovili izvajanje in uresničljivost inovativnih ladjedelniških projektov;

⁽¹⁶⁾ Development Centre for Ship Technology and Transport Systems (DST), *Assessment of technologies in view of zero-emission IWT*, del krovne študije Central Commission for the Navigation of the Rhine z naslovom *Financing the energy transition towards a zero-emission European IWT sector*, poročilo št. 2293, str. 95.

⁽¹⁷⁾ Uredba (EU) št. 546/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 718/1999 o ukrepih glede zmogljivosti ladjevja Skupnosti za pospeševanje prevoza po celinskih plovnih poteh (UL L 163, 29.5.2014, str. 15).

torek 14. septembra 2021

(iii) je treba zagotoviti, da bo financiranje raziskovalnih in inovacijskih programov za okolju prijaznejše ladjedelništvo postalo prednostna naloga;

53. poziva Komisijo in države članice, naj skrbno spremljajo naložbe tretjih držav v evropska pristanišča, saj so kot multimodalna vozlišča, ključna energetska vozlišča in industrijski grozdi del evropske strateške infrastrukture;

Potniški promet, mobilnost v mestih, vodna mestna logistika in turizem

54. pozdravlja nedavno oceno Komisije o svežnju o mobilnosti v mestih iz leta 2013 ⁽¹⁸⁾; v zvezi s tem poudarja, da pričakovani rezultati načrta za mobilnost v mestih, in sicer zmanjšanje emisij CO₂ in onesnaževal zraka, zmanjšanje zastojev in manj smrtnih žrtev na cestah na mestnih območjih, niso bili dosledno doseženi po vsej EU; zato poziva Komisijo, naj države članice in mesta spodbuja, da po možnosti v načrte trajnostne mobilnosti v mestih vključijo vodni javni prevoz, mestno logistiko in lokalni tovorni promet kot varna in učinkovita načina prevoza ter izboljšajo zbiranje podatkov o mobilnosti v mestih; poudarja tudi, da je treba sredstva vodnega javnega prevoza vključiti v digitalne platforme za mobilnost, kot so mobilnost kot storitev in aplikacije za dostavo blaga;

55. poudarja, da obstajajo neizkoriščene možnosti celinskih plovnih poti na mestnih območjih, kot je pokazala strategija za trajnostno in pametno mobilnost; poudarja, da so mestna območja vse bolj preobremenjena in da gradnja nove cestne infrastrukture ni vedno stroškovno učinkovita; poziva Komisijo, naj vodni promet vključi v cilj strategije za trajnostno in pametno mobilnost, tj. boljšo uporabo celinskih plovnih poti v mestih, in naj pripravi konkretne predloge za spodbujanje logistike po celinskih plovnih poteh in upošteva končne dostave s tovornimi kolesi, s čimer bi spodbudili prehod na druge oblike prevoza; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj okrepi zbiranje podatkov o mobilnosti v mestih za vodni potniški in tovorni promet, ter poudarja potencial prevoza po celinskih plovnih poteh za zadnji del poti v trajnostni urbani logistiki;

56. poudarja, da so podatki o povpraševanju po potniškem prometu za leto 2019 pokazali, da je bil evropski sektor rečnih križarjenj, vključno s plovili za dnevne izlete in trajektnimi storitvami, pred pandemijo covid-19 v dobrem stanju; vendar ugotavlja, da se je sektor v prvi polovici leta 2020 skoraj popolnoma zastal zaradi trenutnih sanitarnih razmer, ki so imele negativen gospodarski vpliv in so povzročile finančne težave podjetjem, ter da je še vedno negotovo, ali se bo potniški promet v letu 2021 ponovno normaliziral ⁽¹⁹⁾; zato poziva Komisijo, naj v prihodnjo evropsko agendo za turizem 2050 vključi turizem po celinskih plovnih poteh, da bi spodbudila trajnostno, inovativno in odporno okrevanje rečnega turizma, ob upoštevanju gospodarske koristi rečnega turizma na pristaniške regije z vidika dodane vrednosti, ustvarjanja delovnih mest in prihodkov pristanišč;

57. poudarja, da je treba nadalje raziskati možnosti celinskih plovnih poti za rekreacijsko plovbo in druge dejavnosti v obalnih predelih, ki bi spodbudile rast, ustvarile nova delovna mesta in izboljšale turizem v zadevnih regijah;

58. poziva države članice, naj s sprejetjem Resolucije št. 40 odbora za notranji promet Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo sprejmejo mednarodno spričevalo za upravljanje rekreacijskih plovil, da bi omogočili čezmejno priznavanje dovoljenj in olajšali rekreacijsko plovbo v Evropi;

o

o o

59. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

⁽¹⁸⁾ Delovni dokument osebja Komisije z dne 24. februarja 2021 (SWD(2021)0047).

⁽¹⁹⁾ Central Commission for the Navigation of the Rhine, *Market observation report 2020: inland navigation in Europe*, september 2020.

torek 14. septembra 2021

P9_TA(2021)0368

Trdnejšemu partnerstvu z najbolj oddaljenimi regijami EU naproti

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. septembra 2021 Trdnejšemu partnerstvu z najbolj oddaljenimi regijami EU naproti (2020/2120(INI))

(2022/C 117/03)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU),
- ob upoštevanju agende za trajnostni razvoj do leta 2030 in ciljev trajnostnega razvoja, ki jih je Generalna skupščina OZN sprejela 25. septembra 2015,
- ob upoštevanju sporazuma, sprejetega 12. decembra 2015 v Parizu na 21. konferenci pogodbenic Okvirne konvencije OZN o spremembi podnebja (COP21) (v nadaljnjem besedilu: Pariški sporazum), zlasti člena 7(2) in člena 11(2) sporazuma, ki priznavata lokalno, mednacionalno in regionalno razsežnost podnebnih sprememb in podnebnih ukrepov,
- ob upoštevanju posebnega poročila Medvladnega panela za podnebne spremembe (v nadaljnjem besedilu: IPCC) o globalnem segrevanju za 1,5 °C, njegovega petega ocenjevalnega poročila (AR5) in njegovega zbirnega poročila, njegovega posebnega poročila o podnebnih spremembah in zemljiščih ter njegovega posebnega poročila o oceanih in kriosferi v spreminjajočem se podnebnju,
- ob upoštevanju sporazuma z dne 15. aprila 2021 med Evropsko unijo ter Organizacijo afriških, karibskih in pacifiških držav,
- ob upoštevanju novega večletnega finančnega okvira Evropske unije za obdobje 2021–2027, ki sta ga Evropski parlament in Svet odobrila decembra 2020,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 24. februarja 2021 z naslovom Oblikovanje Evrope, odporne proti podnebnim spremembam – nova strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam (COM(2021)0082) in s tem povezane ocene učinka in ranljivosti najbolj oddaljenih regij Evropske unije,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. maja 2020 z naslovom Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 – Vračanje narave v naša življenja (COM(2020)0380),
- ob upoštevanju poročila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in Evropski investicijski banki z dne 23. marca 2020 o izvajanju sporočila Komisije z naslovom Trdnejše in prenovljeno strateško partnerstvo z najbolj oddaljenimi regijami EU (COM(2020)0104),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. decembra 2019 o evropskem zelenem dogovoru (COM(2019)0640),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 24. oktobra 2017 z naslovom Trdnejše in prenovljeno strateško partnerstvo z najbolj oddaljenimi regijami EU (COM(2017)0623),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. junija 2012 z naslovom Najbolj oddaljene regije Evropske unije: na poti k partnerstvu za pametno, trajnostno in vključujočo rast (COM(2012)0287),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 17. oktobra 2008 z naslovom Najbolj oddaljene regije: prednost Evrope (COM(2008)0642),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 12. septembra 2007 z naslovom Strategija za najbolj oddaljene regije: dosežki in prihodnji izzivi (COM(2007)0507),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 26. maja 2004 z naslovom Tesnejše partnerstvo za najbolj oddaljene regije (COM(2004)0343),

torek 14. septembra 2021

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 5. marca 2020 o strategiji za enakost spolov za obdobje 2020–2025 (COM(2020)0152),
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 23. oktobra 2020 o strategiji EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030,
- ob upoštevanju konvencije OZN o biološki raznovrstnosti,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 19. novembra 2019 o oceanih in morjih,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega odbora regij z dne 10. decembra 2020 o poročilu Evropske komisije o izvajanju prenovljenega strateškega partnerstva z najbolj oddaljenimi regijami EU (2021/C 37/10),
- ob upoštevanju izjav predsednikov najbolj oddaljenih regij, zlasti izjave, sprejete na XXV. konferenci predsednikov najbolj oddaljenih regij Evropske unije, ki je potekala 26. in 27. novembra 2020 na Mayottu,
- ob upoštevanju skupne izjave konference predsednikov najbolj oddaljenih regij Evropske unije po vmesnem srečanju 3. maja 2021,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. aprila 2020 o usklajenem ukrepanju EU za spoprijemanje s pandemijo COVID-19 in njenimi posledicami ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. januarja 2020 o evropskem zelenem dogovoru ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. junija 2018 o kohezijski politiki in krožnem gospodarstvu,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. novembra 2019 o izrednih podnebnih in okoljskih razmerah ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. marca 2019 o podnebnih spremembah – evropska strateška dolgoročna vizija za uspešno, sodobno, konkurenčno in podnebno nevtravno gospodarstvo v skladu s Pariškim sporazumom ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju študije Evropskega parlamenta iz leta 2021 o kohezijski politiki in podnebnih spremembah,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. julija 2017 o spodbujanju kohezije in razvoja v najbolj oddaljenih regijah Unije: uporaba člena 349 PDEU ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 27. aprila 2017 o upravljanju ribiških flot v najbolj oddaljenih regijah ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. februarja 2014 o čim boljšem izkoriščanju potenciala najbolj oddaljenih regij z ustvarjanjem sinergije med strukturnimi skladi in drugimi programi EU ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. aprila 2012 o vlogi kohezijske politike v najbolj oddaljenih regijah Evropske unije v okviru strategije Evropa 2020 ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za regionalni razvoj (A9-0241/2021),

⁽¹⁾ UL C 316, 6.8.2021, str. 2.

⁽²⁾ UL C 270, 7.7.2021, str. 2.

⁽³⁾ UL C 28, 27.1.2020, str. 40.

⁽⁴⁾ UL C 232, 16.6.2021, str. 28.

⁽⁵⁾ UL C 334, 19.9.2018, str. 168.

⁽⁶⁾ UL C 298, 23.8.2018, str. 92.

⁽⁷⁾ UL C 285, 29.8.2017, str. 58.

⁽⁸⁾ UL C 258 E, 7.9.2013, str. 1.

torok 14. septembra 2021

- A. ker so evropski zeleni dogovor, načelo, da se ne škoduje bistveno, cilji trajnostnega razvoja in Pariški sporazum zelo pomembni;
- B. ker so zelo pomembna načela, določena v evropskem stebru socialnih pravic, vključno z njegovim prispevkom k odpravljanju neenakosti, spodbujanju enakosti spolov in vključevanju načela enakosti spolov;
- C. ker so najbolj oddaljene regije del treh držav članic, ker jih je trenutno devet (Francoska Gvajana, Gvadelup, Reunion, Mayotte, Martinik in Saint-Martin (Francija), Azori in Madeira (Portugalska) ter Kanarski otoki (Španija)) in se nahajajo v dveh oceanih, Atlantskem in Indijskem, ter imajo več kot 4,8 milijona prebivalcev;
- D. ker je treba poudariti, da je 80 % evropske biotske raznovrstnosti v najbolj oddaljenih regijah ter čezmorskih državah in ozemljih in da imajo ta ozemlja geopolitično strateško vrednost pri ohranjanju svetovne biotske raznovrstnosti;
- E. ker je treba poudariti, da najbolj oddaljene regije krepijo pomorsko razsežnost Evropske unije, saj tvorijo največje pomorsko območje na svetu z izključno ekonomsko cono, katere površina meri več kot 25 milijonov km², in ponujajo velike gospodarske priložnosti;
- F. ker je zaskrbljujoče, da onesnaževanje morja zaradi otoške lege prizadene najbolj oddaljene regije bolj kot katero koli drugo celinsko regijo v Evropi, kar vpliva na njihov razvoj z okoljskega in gospodarskega vidika;
- G. ker žal stopnja zgodnjega opuščanja šolanja pri mladih med 18. in 24. letom starosti v najbolj oddaljenih regijah presega 20 % kar je precej nad povprečjem EU (10 %) ⁽⁹⁾;
- H. ker imajo najbolj oddaljene regije izjemno kulturno bogastvo, ki prispeva k vplivu Evrope in krepi njeno mehko moč v svetu, ter ker je Komisija v sporočilu, sprejetem leta 2017, kulturo opredelila kot pomemben vidik in razločevalni element najbolj oddaljenih regij;
- I. ker je obžalovanja vredno in zaskrbljujoče, da je sedanja kriza zaradi COVID-19 razgalila že tako ranljiva gospodarstva najbolj oddaljenih regij ter da bosta imela ta kriza in izstop Združenega kraljestva iz EU dolgoročne socialne, ekonomske, okoljske, teritorialne in kulturne posledice;
- J. ker so zaradi zdravstvene krize regionalne zdravstvene storitve v najbolj oddaljenih regijah še ranjiveše, zaradi česar je bilo tam treba uvesti precej stroge ukrepe za boj proti pandemiji;
- K. ker so zaskrbljujoče razmere v modrem gospodarstvu, saj utegne sedanja pandemija prizadeti več sektorjev, vključno z obalnimi in pomorskim turizmom;

NASLOV 1: Utrjevanje napredka, obravnavanje ranljivosti in izkoriščanje prednosti najbolj oddaljenih regij, da postanejo osrednja točka evropskih ukrepov

1. pozdravlja poročilo Komisije iz marca 2020, ki vsebuje prvi pregled izvajanja okrepljenega in prenovljenega strateškega partnerstva z najbolj oddaljenimi regijami, začetega oktobra 2017, ter prizadevanja najbolj oddaljenih regij in zadevnih držav članic ter evropskih institucij, da ga uresničijo; poziva, naj se ta napredek utrdi v novi strategiji EU za te regije;
2. poudarja velik napredek, ki je bil v novem večletnem finančnem okviru 2021–2027 dosežen za najbolj oddaljene regije, tako na proračunski kot na zakonodajni ravni, s posebnimi prilagoditvami strukturnih skladov in horizontalnih programov, ter pozdravlja dodatne ukrepe, sprejete za najbolj oddaljene regije v okviru evropskega instrumenta za okrevanje Next generation EU; poudarja potrebo po branju člena 349 PDEU v povezavi s členom 7, da se pri izvajanju evropske zakonodaje omogoči uporaba diferenciranega pristopa za najbolj oddaljene regije, s katerim se bodo v skladu s sodbo Sodišča z dne 15. decembra 2015 v celoti upoštevale njihove posebne značilnosti in strukturne omejitve;

⁽⁹⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/demography_report_2020_n.pdf

torek 14. septembra 2021

3. z zadovoljstvom ugotavlja, da se do leta 2027 podaljša in ohrani več davčnih odstopanj za najbolj oddaljene regije (davek AIEM (Arbitrio sobre Importaciones y Entregas de Mercancías en las Islas Canarias) na Kanarskih otokih, pristaniške pristojbine, znižane davčne stopnje za likerje, rum in žganja na Azorih in Madeiri ter za tradicionalne rume v čezmorskih departmajih; opozarja, da je treba za najbolj oddaljene regije ohraniti ureditev na podlagi člena 349 PDEU, da se uskladita potreba po zaščiti lokalne proizvodnje in boj proti življenjskim stroškom, hkrati pa zagotoviti, da so državljani najbolj oddaljenih regij dobro obveščeni o tej ureditvi;

4. spodbuja službe Komisije, pa tudi nacionalne in regionalne organe, naj poiščejo ravnovesje med legitimnim in nepogrešljivim nadzorom nad porabo sredstev EU ter poenostavitvijo in prožnostjo upravnih pravil, potrebnih za njihovo modernizacijo in optimizacijo, da bi se spodbudile lokalne pobude;

A. Sistematizacija evropskega vključevanja najbolj oddaljenih regij

5. želi, da se v razmišljanje evropskih institucij sistematsko vključujejo najbolj oddaljene regije, kar bo vodilo do medsektorskega in celovitega pristopa k tamkajšnjim izzivom in dejanskemu stanju v vseh evropskih javnih politikah;

6. poziva Komisijo, naj v skladu s svojo vlogo varuhinje Pogodb poskrbi, da bo oddelek za najbolj oddaljene regije v GD REGIO poskrbel za pravilno uporabo člena 349 PDEU, in razmisli o ustanovitvi posebnega direktorata, neposredno povezanega s pristojnimi službami za najbolj oddaljene regije v drugih generalnih direktoratih;

7. poziva Svet, naj ustanovi poseben odbor za najbolj oddaljene regije po vzoru posebnega odbora za kmetijstvo, katerega naloga bi bila vključitev prednostnih nalog in dejanskih razmer najbolj oddaljenih regij v različne evropske pobude in zakonodajo;

8. poziva k imenovanju stalnega poročevalca za najbolj oddaljene regije, ki bi Evropskemu parlamentu pomagal nadzirati, da se člen 349 PDEU v evropskih javnih politikah pravilno uporablja;

B. Boljša komunikacija in obveščanje

9. poziva k pravi komunikacijski strategiji, s katero bi zlasti pritegnili mlade in jih obveščali o možnostih, ki jih ponuja Unija, ter povečali zavest o koristih, ki jih ta prinaša v vsakdanje življenje; poziva Komisijo, naj odpre pisarne v vseh najbolj oddaljenih regijah, pri čemer naj upošteva, da so številne od teh arhipelagi, da se nahajajo na več ozemljih in so med seboj oddaljene;

10. priporoča boljšo uporabo različnih platform za izmenjavo informacij med upravami, kot so program TAIEX-REGIO PEER 2 PEER za kohezijske sklade, program TAIEX-EIR PEER 2 PEER za okoljske zadeve ali evropska platforma deležnikov za krožno gospodarstvo;

11. predlaga oblikovanje programa, podobnega programu Erasmus, za javne službe, ki upravljajo evropska sredstva v najbolj oddaljenih regijah, da bi zagotovili izmenjavo najboljših praks in primerov ter tako optimizirali uporabo kohezijskih sredstev;

12. poudarja pomen spletne strani⁽¹⁰⁾, namenjene statistiki najbolj oddaljenih regij (Eurostat), ki se pripravlja v sodelovanju s statističnimi službami Portugalske, Španije in Francije ter najbolj oddaljenih regij; obžaluje, da za Saint-Martin ni na voljo izčrpnih podatkov, kar onemogoča celovito in primerjalno analizo vseh najbolj oddaljenih regij; poziva Komisijo in zlasti Eurostat, naj zbirata zanesljive, zbirne in posodobljene podatke iz vseh najbolj oddaljenih regij, kar bo omogočilo sektorsko analizo, ocenita pa naj tudi učinek izvajanja evropske politike v najbolj oddaljenih regijah;

C. Izgradnja prihodnosti

13. poziva, naj se najbolj oddaljene regije bolje vključijo v razprave na konferenci o prihodnosti Evrope, zlasti prek konference predsednikov najbolj oddaljenih regij, da bi jo obogatili s pogledom iz najbolj oddaljenih regij in zagotovili učinkovito uporabo člena 349 PDEU v različnih prihodnjih programih in politikah EU;

⁽¹⁰⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/cache/RCI/#?vis=outermost.population&lang=en>

torek 14. septembra 2021

14. poudarja, da je dialog z državljani temeljni element za zблиževanje najbolj oddaljenih regij in evropskih institucij ter za njihovo povezovanje; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj okrepi ta dialog, zlasti v najbolj oddaljenih regijah;
15. poziva Komisijo, naj sooblikuje novo strategijo za najbolj oddaljene regije, ki bo prilagojena lokalnim razmeram in potrebam, upoštevala priporočila Evropskega parlamenta ter temeljila na spoštovanju posebnosti, utrjevanju doseženih rezultatov in optimizaciji obstoječe ureditve, inovacijah in vrednotenju najbolj oddaljenih regij kot „ozemelj, ki ponujajo rešitve“;
16. priporoča oblikovanje pravega akcijskega načrta za to novo strateško partnerstvo, ki bo združeval vse pomembne deležnike, zlasti nacionalne, regionalne in lokalne organe, gospodarske in socialne akterje, civilno družbo, akademski svet in nevladne organizacije;
17. poziva, naj se nova strategija in njen akcijski načrt začneta izvajati čim prej, da bi prispevala h gospodarskemu in socialnemu okrevanju v najbolj oddaljenih regijah;

NASLOV 2: Vlaganje v dostojna delovna mesta, krepitev solidarnosti in prednostna obravnava mladih

18. se zaveda, da najbolj oddaljene regije ponujajo Uniji priložnosti za pilotne projekte, namenjene reševanju socialno-ekonomskih in podnebnih izzivov, vendar to zahteva več napora za nadomestitev zaostanka zaradi strukturnih ovir ter konsolidacijo in omejevanje instrumentov za izravnavo strukturnih ovir zaradi oddaljenosti in otoške lege, ki so bistveni za celovito in pravično vključitev najbolj oddaljenih regij v evropsko območje;

A. Krepitev solidarnosti

19. poziva Komisijo, države članice in najbolj oddaljene regije, naj boj proti revščini, brezposelnosti in socialni izključenosti, tudi invalidov, uvrstijo med prednostne naloge evropske solidarnosti, hkrati pa vlagajo v izobraževanje in usposabljanje ter v prihodnje projekte, ki se bodo osredotočali na inovacije, zlasti socialne, prekvalifikacijo in diverzifikacijo;
20. meni, da bi morala kohezijska politika zagotavljati več koristi ženskam, ki živijo v najbolj oddaljenih regijah, ter bi morala v teh regijah spodbujati enakost spolov in učinkovito izvajanje strategije EU za enakost spolov;
21. poudarja, da ima socialno in solidarnostno gospodarstvo pomembno vlogo v najbolj oddaljenih regijah, saj se kot partner regionalnih in lokalnih oblasti bori proti omejitvam zaradi oddaljenosti, revščini in socialni izključenosti ter ustvarja delovna mesta in razvija pobude v skladu z različnimi evropskimi strategijami; poziva, naj se ta stvarnost prizna na evropski ravni in naj ta neprofitni sektor neposredno dostopa te do evropskih subvencij;

B. Varovanje zdravja

22. poudarja, da so zaradi posebnosti najbolj oddaljene regije bolj izpostavljene svetovnim dogodkom, kot je pandemija COVID-19; zato poziva, naj se iz sedanje pandemije pridobi kar največ izkušenj, ob podobnih dogodkih v prihodnje pa naj se upoštevajo posebne okoliščine najbolj oddaljenih regij;
23. predlaga, naj se ustanovi raziskovalno središče, ki se bo zlasti ukvarjalo z nalezljivimi tropskimi boleznimi in posebej pogostimi boleznimi v najbolj oddaljenih regijah, kot so sladkorna bolezen, debelost in nekatere vrste raka, ter naj se zagotovijo sredstva, potrebna za odpravljanje nerazvitosti zdravstva v najbolj oddaljenih regijah;
24. predlaga, da se pripravi pilotni projekt na podlagi pripravljalnega ukrepa BEST, ki bo podpiral delo z zdravilnimi rastlinami v najbolj oddaljenih regijah;

torek 14. septembra 2021

C. Mladi: prednostna naloga, kadar gre za ukrepe in rezultate

25. ponovno poudarja, da je v najbolj oddaljenih regijah moč mladih velika prednost, ki je pogosto premalo cenjena, in bi jo bilo treba prednostno upoštevati tudi pri iskanju konkretnih rešitev s pomočjo evropskih sredstev za izobraževanje, usposabljanje in podporo, stanovanja ter dostojna in kakovostna delovna mesta za mlade;

26. v zvezi s tem poudarja, da morajo biti naložbe v vse ravni izobraževanja in vseživljenjskega učenja prednostna naloga v najbolj oddaljenih regijah, da bi se borili proti zgodnjemu opuščanju šolanja; poziva Komisijo, naj izobraževanje obravnava kot „prednostni cilj“ pri razvoju najbolj oddaljenih regij ter regionalnim in lokalnim oblastem pomaga oblikovati javne politike, ki bodo spodbujale mlade in jim zagotavljale nove privlačne možnosti za izobraževanje, usposabljanje, izpopolnjevanje in preusposabljanje na lokalni in regionalni ravni, vključno z digitalnimi znanji, v živo ali na daljavo, s katerimi bodo pridobili priznan nabor znanj in spretnosti;

27. se zavzema za uporabo evropskih sredstev za na eni strani vzpostavitev „kampusov odličnosti“ na geografskih območjih najbolj oddaljenih regij in spodbujanje povezav med tamkajšnjimi šolami, univerzami in centri za usposabljanje ter na drugi strani za vzpostavitev raziskovalnih središč za učinkovitejše proučevanje in boljše poznavanje biotske raznovrstnosti teh regij;

28. opozarja, da je glede na stopnjo brezposelnosti mladih v najbolj oddaljenih regijah treba sprejeti posebne ukrepe, zlasti prek pobude za zaposlovanje mladih; v zvezi s tem pozdravlja uvedbo dodatnih sredstev za najbolj oddaljene regije v okviru ESS+ za obdobje 2021–2027 in poziva te regije, naj izkoristijo ta novi vir financiranja za podporo zaposljivosti, mobilnosti in usposabljanju v najbolj oddaljenih regijah;

29. poziva Komisijo, naj podpre zaposlovanje mladih v najbolj oddaljenih regijah, zato naj v sodelovanju z zasebnim sektorjem, univerzami in lokalnimi oblastmi vzpostavi digitalno točko „vse na enem mestu“, ki bo v pomoč pri iskanju prve zaposlitve ter ustanavljanju ali prevzemu podjetij v najbolj oddaljenih regijah;

D. Doslednejše upoštevanje dejanskega stanja v najbolj oddaljenih regijah v programu ERASMUS+

30. poziva, naj se pri izvajanju programa Erasmus+ študentom iz najbolj oddaljenih regij dodeli maksimalna podpora in se po potrebi poveča financiranje za kritje dejanskih potnih stroškov ter naj se spodbujajo mobilnost v tretje države, ki so na geografskem, kulturnem in zgodovinskem območju posameznih najbolj oddaljenih regij, ter izmenjave med temi regijami;

31. poudarja tudi, da je bistveno povečati udeležbo najbolj oddaljenih regij v vseh ukrepih iz programa Erasmus+ ter spodbujati tesno sodelovanje in izmenjave v okviru mobilnosti med izobraževalnimi, socialnimi in športnimi ustanovami;

NASLOV 3: Razvoj trajnostne in pravične rasti, zelenega in modrega gospodarstva ter ustvarjanje novih poklicev za doseg podnebne nevtralnosti do leta 2050

32. poudarja, da je treba spodbujati lokalne pobude s podpiranjem vseh proizvodnih podjetij v najbolj oddaljenih regijah, pri tem pa se je treba posebej posvetiti mikro, malim in srednjim podjetjem ter turizmu, obrtništvu, kulturi, industriji, gradbeništvu in digitalnemu sektorju; poudarja, da so potrebne trajnostne in odporne inovativne naložbe;

33. spodbuja najbolj oddaljene regije, naj se pridružijo mreži „Local2030“ in razvijejo kazalnike trajnostnega razvoja, da bi si boljše izmenjale rešitve;

34. poudarja, da je treba v najbolj oddaljenih regijah zaradi njihovega gospodarskega, socialnega in okoljskega strukturnega značaja povečati privlačnost poklicev v kmetijstvu, živinoreji, ribištvu, na morju in na področju okolja, ter k njim zlasti spodbujati mlade;

A. Kmetijska politika in zeleno gospodarstvo

35. poudarja, da je treba posebnosti in kmetijske modele najbolj oddaljenih regij vključiti v strateške načrte in upravljanje programov skupne kmetijske politike za razvoj podeželja, da bi zagotovili bolj regionaliziran in prožnejši pristop;

torek 14. septembra 2021

36. poziva k ohranitvi ali celo okrepitvi posebnih ukrepov in finančnih sredstev v okviru programa POSEI, da bi dosegli cilje glede samooskrbe s hrano, agroekološkega prehoda, zelene rasti, diverzifikacije in odzivnosti na tržne krize v najbolj oddaljenih regijah; opozarja, da v nasprotju z drugimi plačili v okviru SKP zneski programa POSEI niso bili posodobljeni glede na inflacijo;

37. meni, da je program POSEI bistven za spodbujanje ekonomske in socialne kohezije v Uniji, ohranjanje podeželskega okolja in boj proti depopulaciji v najbolj oddaljenih regijah, ter v zvezi s tem opozarja, da je Komisija ta program pozitivno ocenila;

38. ugotavlja, da so zaradi ukinitve kvot in zajamčenih cen, ki jo je sprožila reforma SUT za sladkor iz leta 2005, pridelovalci trsnega sladkorja iz najbolj oddaljenih regij ogroženi; vztraja, da je treba ohranjati vse posebne ukrepe, uvedene v okviru člena 349 PDEU, da bi temu sektorju zagotovili trajno konkurenčnost; poziva k uvedbi mehanizma pomoči za pridelovalce sladkornega trsa v primeru padca cen sladkorja na svetovnem trgu;

39. poziva Komisijo, naj poveča proračunska sredstva za promocijske in osveščevalne kampanje ter kampanje za ovrednotenje shem kakovosti EU, zlasti za:

(i) proizvode z zaščiteno označbo porekla (ZOP) in zaščiteno geografsko označbo (ZGO), zajamčene tradicionalne posebnosti (ZTP) ter prostovoljne sheme certificiranja;

(ii) načine ekološke pridelave;

(iii) logotipe za kakovostne kmetijske proizvode, značilne za najbolj oddaljene regije;

40. podpira strategijo „od vil do vilic“, ki dodatno omejuje uporabo fitofarmaceutskih sredstev v EU, vendar poudarja, da je treba upoštevati posebnosti tropskih in subtropskih kultur v najbolj oddaljenih regijah ter prehod spremljati;

41. nazadnje poudarja, da je treba ohraniti 85-odstotno stopnjo sofinanciranja za najbolj oddaljene regije v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, zlasti da bi obnovili, ohranili in okrepili biotsko raznovrstnost v kmetijstvu in gozdarstvu ter spodbudili razvoj podeželskih območij v najbolj oddaljenih regijah;

B. Ribiška politika in modro gospodarstvo

42. ponovno poudarja temeljno vlogo modrega gospodarstva v najbolj oddaljenih regijah in zanje; poziva k rešitvam, ki bodo temeljile na naravi, in poudarja, da je treba spoštovati ravnovesje med oceanskimi viri in razvojem pomorskih dejavnosti;

43. poziva Komisijo, naj v najbolj oddaljenih regijah vzpostavi pilotne projekte, osredotočene na modro gospodarstvo in usposabljanje na tem področju, s katerimi bi tem regijam zagotovili vodilni položaj pri upravljanju oceanov, ter naj podpre inovacije in raziskave, namenjene prehodu na krožno gospodarstvo, tudi na področju hidro-biorazgradljivih materialov, ki pa naj se ne obravnavajo kot rešitev za onesnaževanje morja;

44. poziva k okrepitvi posebnih ukrepov v okviru skupne kmetijske politike prek Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo, da bi dosegli cilj samooskrbe s hrano ter podprli modro rast najbolj oddaljenih regij, zlasti z zagotavljanjem učinkovitih in pragmatičnih rešitev za prevoz ribiških proizvodov iz najbolj oddaljenih regij, da bi ti hitro in na najboljši možni način prišli na vodilne trge;

45. je zaskrbljen, ker so ribiške flote v najbolj oddaljenih regijah ponekod v slabem stanju in stare ter zato nevarne za ribiče in okolje; poudarja, da ribolovna dejavnost v teh regijah v veliki meri temelji na tradicionalnih metodah; zato obžaluje, da za obnovo flot za mali ribolov v najbolj oddaljenih regijah v obdobju 2021–2027 ni mogoče dobiti pomoči iz Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo, čeprav je v najbolj oddaljenih regijah zagotovljeno ravnovesje med ribolovno zmogljivostjo in ribolovnimi možnostmi (spoštovanje načela največjega trajnostnega donosa);

torek 14. septembra 2021

46. poziva Komisijo, naj državam članicam pomaga izboljšati zbiranje znanstvenih podatkov, potrebnih za izpolnjevanje pogojev za upravičenost do državne pomoči za obnovo ribiških flot v najbolj oddaljenih regijah;
47. opozarja, da se je Komisija v skladu s členom 29d uredbe o Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo zavezala, da bo predstavila vmesno poročilo o poglavju o najbolj oddaljenih regijah (poglavje V) in preučila potrebo po avtonomni ureditvi ribištva v najbolj oddaljenih regijah;
48. poziva Komisijo in Svet, naj do leta 2027 vzpostavita instrument, podoben programu POSEI, ki bo podpiral pomorski in ribiški sektor v najbolj oddaljenih regijah, da bi zagotovili financiranje za posebne potrebe teh regij;
49. opozarja, da je treba pri sklepanju sporazumov o ribolovu s tretjimi državami zaščititi najbolj oddaljene regije;

C. *Za trajnostni turizem*

50. poziva Komisijo in države članice, naj odločno podprejo turistični sektor v najbolj oddaljenih regijah, da bi spodbudili okrevanje in trajnostno rast ter dosegli potrebno socialno, okoljsko in digitalno preobrazbo tega sektorja, zlasti v malih in srednjih podjetjih;
51. ponovno poudarja, da se je treba osredotočiti na trajnostni turizem in podpreti inovativne pilotne projekte za spodbujanje bolj zelenih in digitalnih rešitev, ki bodo osredotočeni na izkoriščanje in spoštovanje naravnega potenciala regij prek projektov ekološkega turizma;
52. dolgoročno poziva k oblikovanju enotne evropske oznake za trajnostni turizem, ki bi morala zajemati tudi vidike kakovosti, dostopnosti in vključenosti, pri čemer naj bo posebna pozornost posvečena najbolj oddaljenim regijam;

D. *Okolje, biotska raznovrstnost, podnebje in energija*

53. pozdravlja dejstvo, da zeleni dogovor in strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 upoštevata izjemen potencial biotske raznovrstnosti v najbolj oddaljenih regijah;
54. odločno podpira spodbujanje ciljev trajnostnega razvoja OZN in načelo, da se ne škoduje bistveno v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852⁽¹⁾ o taksonomiji;
55. je zaskrbljen zaradi vse pogostejših in vse hujših vremenskih pojavov v najbolj oddaljenih regijah, ki so neposredno povezani s podnebnimi spremembami, in ponovno poudarja, da je treba odločno ukrepati na vseh ravneh in usklajevati naložbe, potrebne za prilagajanje in odpornost na te vse hujše podnebne grožnje ter za njihovo preprečevanje; priporoča, naj se mehanizem Unije na področju civilne zaščite uporablja v večji meri;
56. opozarja, da se najbolj oddaljene regije soočajo s specifičnimi izzivi, kot so dvig morske gladine, zvišanje temperature morja ter vse pogostejši potresi in poplave, te posebnosti pa je treba upoštevati v zakonodajnem okviru EU in po potrebi predvideti odstopanja ter finančne in tehnične spodbude;
57. poudarja, da je treba izvajanje strategije za biotsko raznovrstnost v najbolj oddaljenih regijah uskladiti s prizadevanji za trajnostni razvoj sektorjev kmetijstva, gozdarstva, ribištva in ribogojstva v teh regijah;
58. spodbuja oblikovanje novih poklicev, povezanih z okoljem, in podporo akterjem na terenu, ki se ukvarjajo z zaščito biotske raznovrstnosti in varstvom okolja, zlasti združenjem in nevladnim organizacijam, in s tem krepitev načela partnerstva;
59. poziva, naj novi center znanja za biotsko raznovrstnost iz strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 zagotovi ustrezno obravnavo podatkov o vseh evropskih čezmorskih ozemljih in razvije čezmorski pristop k načrtu EU za obnovo narave;

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13).

torek 14. septembra 2021

60. poziva Komisijo in zadevne države članice, naj spodbujajo in dejavno podpirajo naravovarstvene cilje in cilje obnove narave v najbolj oddaljenih regijah, ter poziva k vzpostavitvi omrežja narave, ki bo obsegalo vse najbolj oddaljene regije;
61. opozarja, da odseljevanje mladih v najbolj oddaljenih regijah negativno vpliva na zmožnost gospodarjenja z gozdovi in povečuje nevarnost požarov, saj se s temi viri neustrezno gospodari, invazivne rastline pa se širijo; poziva k shemam, ki bodo varovale naše okolje, zlasti ker bodo odpravljale depopulacijo, privabljalje ljudi, ki bodo v večjem številu prišli in ostali v teh krajih, ter spodbujale dejavnosti, povezane s trajnostnim kmetijstvom in naravo;
62. pozdravlja, da program LIFE vključuje pobudo BEST; poziva, naj se za to pobudo letno nameni vsaj 8 milijonov EUR, kar bo ozemljem olajšalo izvajanje nove strategije EU za biotsko raznovrstnost, v skladu s katero mora biti vsaj 30 % kopenskih in morskih območij zaščitenih; predlaga, da se izvede ocena učinka, s katero bi ocenili možnosti za izvajanje programa Natura 2000 v najbolj oddaljenih francoskih regijah, da bi se opredelili najprimernejši instrumenti za varstvo biotske raznovrstnosti in okolja v teh regijah;
63. ponovno potrjuje zavezanost cilju, da se doseže energijska neodvisnost najbolj oddaljenih regij, in odločno podpira cilj, da se v najbolj oddaljenih regijah doseže 100-odstotni delež energije iz obnovljivih virov, tako da se postopno ukine uporaba fosilnih goriv in okrepi vse večji potencial trajnostnih in obnovljivih virov energije, tudi na odprtem morju, v skladu s Pariškim sporazumom in evropsko zavezo, da se najpozneje do leta 2050 doseže ogljična nevtralnost, podnebni cilji pa do leta 2030;
64. poziva k podpori za povečanje energijske učinkovitosti stavb v najbolj oddaljenih regijah; poudarja, da je treba upoštevati posebne okoliščine in ovire pri dostopnosti materialov, certificiranih za ta namen; ponovno poudarja pomen Sklada za pravični prehod in mehanizma REACT-EU, ki zagotavljata sredstva za prehode v najbolj oddaljenih regijah;

E. Povezano in ovrednoteno krožno gospodarstvo

65. poudarja, da morajo biti krožno gospodarstvo, cilj ničelnega onesnaževanja, energijska učinkovitost in ohranjanje biotske raznovrstnosti temeljna načela te nove strategije za najbolj oddaljene regije in morajo voditi k bolj trajnostnim praksam za zaščito zemljišč, gospodarski razvoj, zaposlovanje in kohezijo;
66. poziva Komisijo, naj predlaga zanesljivo podporo za najbolj oddaljene regije, namenjeno spodbujanju novega trajnostnega gospodarskega modela, s strukturnimi pobudami za razvoj krožnega gospodarstva in spodbujanje zaposlovanja ter novih zelenih poklicev;
67. poudarja, da je treba krožno gospodarstvo vključiti v politike ravnanja z odpadki v najbolj oddaljenih regijah; priporoča, da se v teh regijah zagotovijo inovativne rešitve za zmanjšanje in predelavo odpadkov; opozarja, da je ravnanje z odpadki v najbolj oddaljenih regijah zapleteno in drago, zato je potrebno podpreti naložbe v infrastrukturo, da bi se spodbudil prehod na krožno gospodarstvo;
68. Komisijo poziva tudi, naj v najbolj oddaljenih regijah ustanovi center za boj proti onesnaževanju morja ter s tem podpre razvoj infrastrukture za zbiranje in predelavo morskih odpadkov;
69. poziva Komisijo, naj – sledeč dosežkom v programu Obzorje 2020 – v okviru programa Obzorje Evropa objavi povabila k oddaji prijavi za znanstvenoraziskovalne projekte, namenjene najbolj oddaljenim regijam;

NASLOV 4: Prilaganje izzivom in priložnostim globaliziranega sveta

70. poudarja, da imajo najbolj oddaljene regije velik potencial in posebne prednosti, ki lahko koristijo celotni Uniji, ter da se mora Evropa zanašati na te regije in na njihovo sodelovanje z državami v njihovi soseščini pri spodbujanju svojih demokratičnih vrednot ter okoljskih in socialnih ciljev;
71. poziva Komisijo, naj pripravi in spodbuja makroregionalne strategije za najbolj oddaljene regije na njihovih geografskih območjih, pri tem pa preuči vse možnosti za boljše usklajevanje sočasnih dejavnosti iz različnih skladov EU v praksi (npr. Evropski sklad za regionalni razvoj, sklep o čezmorskih državah in ozemljih ter Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa);

torek 14. septembra 2021

72. poleg tega poziva Komisijo, naj v makroregionalni strategiji za Atlantik upošteva najbolj oddaljene regije in vanjo vključi teme, ki bodo bolj prilagojene tem regijam;

73. spodbuja uvedbo nove komponente v novem programu INTERREG, namenjene sodelovanju z najbolj oddaljenimi regijami;

74. poudarja, da je treba okrepiti, spodbuditi in si prizadevati za razvoj projektov sodelovanja med različnimi najbolj oddaljenimi regijami, da bi izkoristili prednosti njihovega geostrateškega in geoekonomskega položaja ter izmenjali najboljše prakse;

A. Poštena in prilagojena konkurenčna politika

75. poudarja, da je treba gospodarstva najbolj oddaljenih regij zaščititi pred agresivnimi poslovnimi praksami, kot so trgi za odprodajo in zloraba monopolnega položaja;

76. poziva Komisijo, naj pri izvajanju politike konkurence ustrezno upošteva posebnosti najbolj oddaljenih regij, zlasti oddaljenost od evropske celine in majhnost trgov, ter poudarja, kako koristna so odstopanja na področju državnih pomoči za najbolj oddaljene regije;

77. pozdravlja prilagoditev zakonodaje EU o državni pomoči kriznim razmeram zaradi COVID-19; poziva Komisijo, naj preuči, ali je treba nekatere od teh izrednih ukrepov za najbolj oddaljene regije trajno ohraniti, skupaj z ohranitvijo ukrepov, ki so za te regije že vključeni v uredbo o splošnih skupinskih izjemah ⁽¹²⁾ in smernice o regionalni državni pomoči;

78. poziva k oblikovanju posebnega statusa za podjetja v najbolj oddaljenih regijah, da bi povečali njihovo konkurenčnost, zlasti na njihovem regionalnem območju;

B. Promet in odpravljanje izoliranosti

79. potrjuje, da so najbolj oddaljene regije v slabšem položaju zaradi resnih omejitev, povezanih z oddaljenostjo, nizko povezljivostjo, odvisnostjo od pristanišč in letališč ter orografijo; meni, da je treba v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj in Instrumenta za povezovanje Evrope vzpostaviti prometno politiko, ki bo v celoti prilagojena dejanskim razmeram v najbolj oddaljenih regijah; poleg tega poziva Komisijo, naj pripravi program POSEI za promet kot dodatno orodje za izravnano nakopičenih ovir in izgub;

80. poudarja, da je treba okrepiti in razviti pomorske in zračne povezave med najbolj oddaljenimi regijami in znotraj teh regij, pa tudi z evropsko celino in sosednjimi tretjimi državami, in jim pomagati na poti iz izoliranosti;

81. poudarja, da je treba v teh regijah spodbujati uporabo bolj trajnostnih prevoznih sredstev, ki manj onesnažujejo, in dati prednost alternativam fosilnih goriv;

82. podpira evropsko zavezanost zelenemu pomorskemu prometu in inovativnim pristaniškim dejavnostim, da bi zmanjšali ogljični in okoljski odtis v EU, ter poziva, naj imajo od nje koristi tudi najbolj oddaljene regije;

83. poudarja, da je treba zmanjšati stroške prevoza potnikov in tovora, da bi zagotovili načelo ozemeljske kontinuitete in kohezije ter enake možnosti za vse državljane; poziva k upravljanju cen zračnega prevoza (v te regije in iz njih), kopenskega prevoza (notranjega in med mesti) in pomorskega prometa (med regijami in med otoki); meni, da bi bilo treba v sistemu trgovanja z emisijami CO₂ za pomorski in zračni promet predvideti odstopanja za najbolj oddaljene regije, po potrebi pa tudi finančne in tehnične spodbude;

⁽¹²⁾ Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgovom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L 187, 26.6.2014, str. 1).

torek 14. septembra 2021

84. poziva Komisijo, naj v okviru Instrumenta za povezovanje Evrope objavi poseben razpis in prilagodi merila za upravičenost za najbolj oddaljene regije, da bo mogoče podpreti infrastrukturo za oskrbo z alternativnimi in trajnostnimi gorivi v glavnih regionalnih pristaniščih ter za mobilnost v mestih in letalstvo;

85. poleg tega jo poziva, naj v revizijo Uredbe (EU) št. 1315/2013 o vseevropskem prometnem omrežju⁽¹³⁾ vključi razsežnost najbolj oddaljenih regij, in sicer naj zagotovi povezavo med jedrnim in celovitim omrežjem ter zrahlja konceptualni okvir za pomorske avtoceste;

86. meni, da mora Komisija zagotoviti tehnično podporo, da bi najbolj oddaljenim regijam olajšala dostop do evropskih sredstev, zlasti za projekte, povezane z zelenim dogovorom in izgradnjo večje infrastrukture v okviru programa InvestEU;

C. Digitalni in vesoljski sektor

87. pozdravlja predlog programa za digitalno Evropo, ki podpira večjo povezljivost in boljša digitalna znanja in spretnosti v najbolj oddaljenih regijah; poziva Komisijo, naj zagotovi potrebno tehnično podporo za vzpostavitev evropskih vozlišč za digitalne inovacije v najbolj oddaljenih regijah, kot je predvideno v programu za digitalno Evropo;

88. poudarja, da je treba zagotoviti digitalno povezljivost najbolj oddaljenih regij v skladu z evropsko digitalno agendo, ki bo služila kot orodje za gospodarski razvoj in enake možnosti v globaliziranem in močno digitaliziranem svetu;

89. opozarja, da sateliti zagotavljajo neprekinjeno in zelo visokozmogljivo povezljivost, ki je bistvena za premostitev digitalnega razkoraka, zlasti v najbolj oddaljenih regijah; zato poziva Komisijo, naj posodobi evropsko vesoljsko strategijo s posebnimi ukrepi za najbolj oddaljene regije;

D. Trgovinska politika

90. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo najbolj oddaljene regije v celoti izkoristile mednarodne sporazume (sporazume o gospodarskem partnerstvu, sporazume o prosti trgovini), sklenjene med EU in tretjimi državami, in sicer z ustanovitvijo projektne skupine za vpliv trgovinske politike na najbolj oddaljene regije, ki bi učinkovito združevala najbolj oddaljene regije in vključevala tudi predstavnike sektorjev iz najbolj oddaljenih regij;

91. Komisijo poziva tudi, naj izvede študijo, v kateri bo ocenila kumulativne učinke trgovinskih sporazumov s tretjimi državami na družbeno-gospodarski razvoj najbolj oddaljenih regij;

92. vztraja, da morajo biti trgovinski sporazumi s tretjimi državami skladni z evropskimi okoljskimi in socialnimi standardi, ter se zavzema, da bi se skladnost s temi sporazumi zagotovila z učinkovitimi in operativnimi ukrepi;

93. ugotavlja, da lahko vse številnejši trgovinski sporazumi s tretjimi državami, ki pridelujejo enake kmetijske proizvode za izvoz kot najbolj oddaljene regije, vendar pod drugačnimi socialnimi in okoljskimi pogoji, povzročijo izkrivljanje konkurence in spremenijo porazdelitev trga, saj ogrožajo konkurenčnost proizvajalcev teh proizvodov iz EU;

94. poziva k ugodnejši obravnavi proizvodov iz najbolj oddaljenih regij v vseh pogajanjih o ponovni sklenitvi sporazumov o gospodarskem partnerstvu in sporazumov o prosti trgovini, da bi dosegli pravično ravnovesje med zaščito občutljivih kmetijskih proizvodov in ofenzivnimi interesi Unije, med drugim z zaščitnimi klavzulami, ustreznimi prehodnimi obdobji in kvotami ter, v nekaterih primerih, izključitvijo najbolj občutljivih proizvodov, kot so posebni sladkorji;

95. želi spomniti na skupno izjavo treh institucij, priloženo uredbi o mehanizmu za stabilizacijo ob pristopu Ekvadorja k sporazumu med EU ter Perujem in Kolumbijo, v kateri je predvideno, da bo Komisija preučila razvoj trga po izteku mehanizma in da bo po posvetovanju z zainteresiranimi stranmi posredovala, če bi se poslabšal položaj evropskih proizvajalcev banan;

⁽¹³⁾ UL L 348, 20.12.2013, str. 1.

torek 14. septembra 2021

96. priporoča, naj glavni uradnik za trgovinsko skladnost izvaja posebne preglede, da bi preprečil diskriminatorne okoliščine za najbolj oddaljene regije, in poziva k uporabi načela skladnosti za uvoz ekoloških proizvodov iz tretjih držav;

E. Spodbujanje kulturnega razvoja

97. poudarja, da so najbolj oddaljene regije ambasadorji, ki širijo območje vpliva EU, ter da zaradi svoje bližine in neposrednih odnosov z velikim številom tretjih držav predstavljajo resnično priložnost za zunanjo politiko Unije;

98. opozarja na prednosti, ki jih imajo nekatere najbolj oddaljene regije v Atlantiku zaradi geostrateškega položaja in zgodovinskih odnosov z ameriško celino in karibskimi otoškimi državami; priporoča, da Unija izkoristi privilegirani položaj teh ozemelj za spodbujanje svojih mednarodnih odnosov v regiji;

99. opozarja, da je kultura steber osebnega razvoja in vzajemne obogatitve; meni, da je treba bolj podpreti izmenjave na področju kulture;

100. poziva k zaščiti in podpori regionalnih jezikov najbolj oddaljenih regij, ki so tako kulturno bogastvo kot sredstvo za makroregionalno povezovanje in izmenjavo;

F. Migracijska politika

101. z zaskrbljenostjo ugotavlja učinek, ki ga imajo migracijski tokovi v najbolj oddaljenih regijah; je zaskrbljen zaradi položaja mladoletnih migrantov brez spremstva v najbolj oddaljenih regijah in poziva k uporabi najvišjih humanitarnih standardov sprejema, prilagojenih tem mladoletnikom; poudarja, da je nujen human pristop, s katerim bo mogoče zagotoviti učinkovito upravljanje migracijskih tokov v skladu z novim paktom o migracijah in azilu ter z vrednotami EU;

102. poziva k mobilizaciji virov iz Sklada za azil, migracije in vključevanje ter k vzpostavitvi posebnih dodatnih skladov, ki bodo zagotavljali večjo podporo državam članicam, katerih najbolj oddaljene regije so pod hudim migracijskim pritiskom;

o

o o

103. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, Evropskemu odboru regij, državam članicam ter konferenci predsednikov najbolj oddaljenih regij.

torek 14. septembra 2021

P9_TA(2021)0369

Nov pristop do pomorske strategije za Atlantik

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. septembra 2021 o novem pristopu do pomorske strategije za Atlantik (2020/2276(INI))

(2022/C 117/04)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 174, 225 in 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 23. julija 2020 z naslovom Nov pristop k pomorski strategiji za Atlantik – akcijski načrt za atlantsko območje 2.0: Posodobljen akcijski načrt za trajnostno, odporno in konkurenčno modro gospodarstvo na območju Atlantika v Evropski uniji (COM(2020)0329),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. maja 2020 z naslovom Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030: Vračanje narave v naša življenja (COM(2020)0380),
- ob upoštevanju sporazuma, sprejetega na 21. konferenci pogodbenic Okvirne konvencije Organizacije združenih narodov o spremembi podnebja (COP21) 12. decembra 2015 v Parizu (v nadaljnjem besedilu: Pariški sporazum) ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. decembra 2019 z naslovom Evropski zeleni dogovor (COM(2019)0640),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. januarja 2020 o evropskem zelenem dogovoru ⁽²⁾,
- ob upoštevanju prvega akcijskega načrta za Atlantik z dne 13. maja 2013 (COM(2013)0279) in vmesnega pregleda načrta z dne 23. februarja 2018 (SWD(2018)0049),
- ob upoštevanju strategij EU z dne 10. junija 2009 za regijo Baltskega morja (COM(2009)0248), z dne 8. decembra 2010 za Podonavje (COM(2010)0715), z dne 28. julija 2015 za alpsko regijo (COM(2015)0366) in z dne 17. junija 2014 za jadransko-jonsko regijo (COM(2014)0357) ter svojih resolucij o teh strategijah ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Konvencije o mednarodni trgovini z ogroženimi prostoživečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (direktiva o habitatih) ⁽⁵⁾ in Direktive 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (direktiva o pticah) ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. januarja 2020 o 15. zasedanju Konference pogodbenic Konvencije o biološki raznovrstnosti (COP15) ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ UL L 282, 19.10.2016, str. 4.

⁽²⁾ UL C 270, 7.7.2021, str. 2.

⁽³⁾ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. februarja 2011 o izvajanju strategije EU za Podonavje (UL C 188 E, 28.6.2012, str. 30); Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2016 o strategiji EU za alpsko regijo (UL C 204, 13.6.2018, str. 57); Resolucija Evropskega parlamenta z dne 28. oktobra 2015 o strategiji EU za jadransko-jonsko regijo (UL C 355, 20.10.2017, str. 23).

⁽⁴⁾ UL L 75, 19.3.2015, str. 4.

⁽⁵⁾ UL L 206, 22.7.1992, str. 7.

⁽⁶⁾ UL L 20, 26.1.2010, str. 7.

⁽⁷⁾ UL C 270, 7.7.2021, str. 94.

torek 14. septembra 2021

- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo in o finančnih pravilih zanje ter za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizume⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1059 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o posebnih določbah za cilj „evropsko teritorialno sodelovanje“ (Interreg), ki ga podpirajo Evropski sklad za regionalni razvoj in zunanji instrumenti financiranja⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1954/2003 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2371/2002 in (ES) št. 639/2004 ter Sklepa Sveta 2004/585/ES⁽¹⁰⁾,
- ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. junija 2018 o Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 508/2014 Evropskega parlamenta in Sveta (COM(2018)0390),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. novembra 2019 o izrednih podnebnih in okoljskih razmerah⁽¹¹⁾,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega odbora regij z dne 19. marca 2021 o sporočilu Komisije z naslovom Nov pristop k pomorski strategiji za Atlantik – akcijski načrt za atlantsko območje 2.0: Posodobljen akcijski načrt za trajnostno, odporno in konkurenčno modro gospodarstvo na območju Atlantika v Evropski uniji,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. marca 2021 o oblikovanju strategije EU za trajnostni turizem⁽¹²⁾,
- ob upoštevanju poročila odbora misije Komisije za zdrave oceane, morja ter obalne in celinske vode z dne 21. septembra 2020 z naslovom „Mission Starfish 2030: Restore our Ocean and Waters by 2030“ (Misija Morska zvezda 2030: Obnovimo naše oceane in vode do leta 2030),
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 5. junija 2019 o izvajanju makroregionalnih strategij EU,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. marca 2011 o evropski strategiji za atlantsko regijo⁽¹³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. septembra 2012 o strategiji kohezijske politike EU za območje Atlantika⁽¹⁴⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. maja 2014 o upravljanju makroregionalnih strategij (COM(2014)0284),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 26. januarja 2011 o prispevku regionalne politike k trajnostni rasti v okviru strategije Evropa 2020 (COM(2011)0017),
- ob upoštevanju Direktive 2014/52/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o spremembi Direktive 2011/92/EU o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje⁽¹⁵⁾,

⁽⁸⁾ UL L 231, 30.6.2021, str. 159.

⁽⁹⁾ UL L 231, 30.6.2021, str. 94.

⁽¹⁰⁾ UL L 354, 28.12.2013, str. 22.

⁽¹¹⁾ UL C 232, 16.6.2021, str. 28.

⁽¹²⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0109.

⁽¹³⁾ UL C 199 E, 7.7.2012, str. 95.

⁽¹⁴⁾ UL C 353 E, 3.12.2013, str. 122.

⁽¹⁵⁾ UL L 124, 25.4.2014, str. 1.

torek 14. septembra 2021

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 17. maja 2021 z naslovom Novi pristop za trajnostno modro gospodarstvo v EU – Preobrazba modrega gospodarstva EU za trajnostno prihodnost (COM(2021)0240),
 - ob upoštevanju Direktive 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (okvirna direktiva o morski strategiji) ⁽¹⁶⁾,
 - ob upoštevanju Direktive 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavnne ogroženosti ⁽¹⁷⁾,
 - ob upoštevanju Direktive 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje ⁽¹⁸⁾,
 - ob upoštevanju študije, ki jo je 15. januarja 2015 pripravil Generalni direktorat Parlamenta za notranjo politiko (tematski sektor B: strukturna in kohezijska politika), z naslovom „New Role of Macro-Regions in European Territorial Cooperation“ (Nova vloga makroregij pri evropskem teritorialnem sodelovanju),
 - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju mnenj Odbora za promet in turizem ter Odbora za ribištvo,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za regionalni razvoj (A9-0243/2021),
- A. ker so atlantsko območje hudo prizadele socialno-ekonomske posledice pandemije covid-19 na eni strani in negativni učinki brexita na drugi strani;
- B. ker je atlantsko območje največji morski bazen v Evropski uniji;
- C. ker je obalni in pomorski turizem pomemben vir zaposlovanja v atlantskih regijah in ker se je znašel v hudi socialno-ekonomski krizi, ki jo je povzročila pandemija covid-19;
- D. ker imata podnebna kriza in dvig morske gladine resne posledice za vsa atlantska obalna območja in otoke, saj je njihovo kopensko in morsko okolje krhko in edinstveno;
- E. ker atlantsko območje EU zajema najbolj oddaljene regije Madeiro, Azore, Kanarske otoke, Francosko Gvajano, Martinik, Gvadelup in Saint-Martin in ker bi moral biti novi akcijski načrt za Atlantik usmerjen v vse te regije, hkrati pa bi moral spodbujati tesno sodelovanje z atlantskimi čezmorskimi državami in ozemlji ter z atlantskimi državami, ki niso članice EU, in njihovimi regijami;
- F. ker je leta 2015 skupni BDP atlantskega območja znašal 2 175 milijard EUR, kar je 15 % BDP EU ⁽¹⁹⁾;
- G. ker bi morala atlantska strategija vključevati materialne in nematerialne tokove izmenjav z atlantskimi čezmorskimi državami in ozemlji ter državami, ki niso članice EU, njeno izhodišče pa bi morale biti atlantske regije EU, vključno z najbolj oddaljenimi regijami;
- H. ker so nova strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030, pregled direktive o obnovljivih virih energije ⁽²⁰⁾ in modro gospodarstvo ključni elementi za prehod na visoko energetskega učinkovito gospodarstvo, ki v celoti temelji na obnovljivih virih energije, vključno z okrepljenimi trajnostnimi merili;
- I. ker imajo oceani ključno vlogo pri prilagajanju podnebnim spremembam;

⁽¹⁶⁾ UL L 164, 25.6.2008, str. 19.

⁽¹⁷⁾ UL L 288, 6.11.2007, str. 27.

⁽¹⁸⁾ UL L 197, 21.7.2001, str. 30.

⁽¹⁹⁾ Študija Komisije iz decembra 2017 z naslovom „Study feeding into the mid-term review of the implementation of the Atlantic Action Plan“ (Študija za potrebe vmesnega pregleda izvajanja akcijskega načrta za Atlantik).

⁽²⁰⁾ Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).

torek 14. septembra 2021

- J. ker so zdravi oceani ter ohranjanje in obnavljanje njihovih ekosistemov bistvenega pomena za človeštvo, saj uravnavajo podnebje, proizvajajo kisik v zemeljski atmosferi, gostijo biotsko raznovrstnost, so vir svetovne prehranske varnosti in zdravja ljudi, pa tudi vir gospodarskih dejavnosti, kot so ribištvo, promet, ladjedelništvo, trgovina, turizem, gastronomija, proizvodnja energije iz obnovljivih virov, raziskave in zdravilni proizvodi;
- K. ker naj bi s strategijo „od vil do vilic“ vzpostavili pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem;
- L. ker imajo pristanišča in promet pomembno vlogo pri spodbujanju trajnostnega razvoja in prehodu na brezogljivo gospodarstvo, ki temelji na obnovljivih virih energije;
- M. ker bi moral tudi pomorski sektor EU prispevati k preprečevanju izgube biotske raznovrstnosti in degradacije okolja ter k ciljem nove strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030;
- N. ker mora revidirani akcijski načrt za Atlantik 2.0 sprostiti potencial modrega gospodarstva na atlantskem območju, hkrati pa ohraniti morske ekosisteme ter prispevati k prilagajanju podnebnim spremembam in njihovi blažitvi;
- O. ker bodo izobraževanje in usposabljanje o modrih znanjih in spretnostih, skupni raziskovalni projekti ter ozaveščanje javnosti o potencialu in ranljivosti oceanov kot naravnega okolja prispevali k uspehu strategije;
- P. ker akcijski načrt za Atlantik 2.0 ne omenja atlantskih najbolj oddaljenih regij, ki krepijo pomorsko in atlantsko razsežnost Evropske unije;

Ocena izvajanja strategije za Atlantik od leta 2013

1. poudarja delo, ki so ga opravili vsi lokalni, regionalni, nacionalni in evropski akterji, zlasti delo skupine za atlantsko strategijo;
2. z zaskrbljenostjo opazuje posledice brexita in pandemije covid-19 na morskih in obalnih območjih Atlantika; ugotavlja, da bi to lahko ogrozilo ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo na teh območjih, pri čemer obstaja velika nevarnost, da se bodo trendi odseljevanja pospešili;
3. meni, da je akcijski načrt za Atlantik iz leta 2013 prispeval k oblikovanju celovitejše slike dogajanja na drugi strani Atlantskega oceana, vendar je bil njegov prispevek zaradi širokega obsega uporabe omejen v smislu vplivanja na prednostne naloge in podpore razvoju ustreznih projektov;
4. poudarja prizadevanja za spodbujanje mednarodne razsežnosti atlantske strategije, zlasti z uspehom galwayske izjave o sodelovanju v Atlantskem oceanu z dne 24. maja 2013 in belémske izjave o sodelovanju na področju raziskav in inovacij v Atlantiku z dne 14. julija 2017; opozarja, da mednarodna razsežnost akcijskega načrta za Atlantik iz leta 2013 in podpora njegovemu izvajanju prispevata k razumevanju sedanjih sprememb v Atlantskem oceanu ter njihovih posledic za različne obalne skupnosti;
5. z obžalovanjem ugotavlja, da so bili splošni rezultati daleč od potenciala akcijskega načrta, in obžaluje, da za prejšnji akcijski načrt niso bila dodeljena proračunska sredstva in da je bil sistem njegovega upravljanja tako zapleten;
6. poudarja, da 1 200 novih pomorskih projektov in skoraj 6 milijard EUR naložb, na katere se sklicuje Komisija ⁽²¹⁾, ni v celoti rezultat akcijskega načrta za Atlantik iz leta 2013, pa vendar pozdravlja dejstvo, da je strategija za Atlantik privabila ali navdihnila nekatere od teh naložb in projektov; obžaluje tudi, da je bilo le približno 30 % navedenih projektov nadnacionalnih ⁽²²⁾ in da vmesni pregled ne zagotavlja resničnega pregleda nad projekti, ki se izvajajo v okviru strategije; meni, da atlantske regije niso bile dovolj vključene v upravljanje strategije;

⁽²¹⁾ Evropska komisija – strategija za Atlantik in akcijski načrt za obdobje 2013-2020, dostop 20. julija 2021, na voljo na: <https://atlanticstrategy.eu/en/atlantic-strategy-glance/atlantic-strategy>.

⁽²²⁾ Študija Komisije iz decembra 2017 z naslovom „Study feeding into the mid-term review of the implementation of the Atlantic Action Plan“ (Študija za potrebe vmesnega pregleda izvajanja akcijskega načrta za Atlantik).

torek 14. septembra 2021

7. obžaluje, da sta bila sektorja trajnostnega ribištva in akvakulture, čeprav sta vključena v strategijo za Atlantik iz leta 2013, v veliki meri izključena iz ocene vmesnega pregleda Komisije iz leta 2017;

NOVI AKCIJSKI NAČRT 2.0: PRIPOROČILA ZA IZBOLJŠANJE

Splošne pripombe

8. pozdravlja pregled akcijskega načrta in priznava napredek, dosežen v zvezi z njegovim upravljanjem; obžaluje pa, da nekatere pomanjkljivosti še vedno niso odpravljene;

9. pozdravlja, da je novi akcijski načrt veliko bolj selektiven pri prednostnih nalogah kot akcijski načrt za Atlantik za obdobje 2013–2020, in poziva k izvajanju konkretnih ukrepov, ki izhajajo neposredno iz strategije; predlaga, naj se za vsak cilj vključijo posebni načrti ali mejniki, da bi bili opredeljeni ukrepi bolj konkretni in jih bo lažje oceniti;

10. obžaluje, da v proračunu Unije akcijskemu načrtu za atlantsko območje niso dodeljena finančna sredstva; priporoča, naj obstoječi programi in možnosti financiranja v večletnem finančnem okviru 2021–2027, kot so Interreg, Evropski sklad za regionalni razvoj, instrument za povezovanje Evrope in Obzorje Evropa, spodbujajo razpise za projekte, ki se posvečajo večdimenzionalnim izzivom in priložnostim atlantske regije;

11. poudarja, da je treba povečati sinergije med različnimi evropskimi skladi, strategijami in programi, zlasti s programi, ki se neposredno upravljajo, ter z nacionalnimi in regionalnimi programi, da bi tako podprli trajnostno, odporno in konkurenčno modro gospodarstvo v teh regijah; poziva Komisijo, naj razmisli o označevanju projektov, ki izpolnjujejo različne prednostne naloge in cilje nove strategije, da bi jih lažje financirali v okviru ustreznih evropskih programov in skladov; poziva države članice in regije, ki jih to zadeva, naj strategijo navedejo v programih in skladih kohezijske politike, ki so pomembni za te regije;

12. meni, da lahko strategija podpira usklajen razvoj sektorjev modrega gospodarstva in njihovo načrtovanje na atlantskem območju ob upoštevanju dobre prakse sodelovalnega, vključujočega in medsektorskega pomorskega prostorskega načrtovanja, tako da v središče postavi vprašanja v zvezi z okoljem, biotsko raznovrstnostjo in podnebjem, s tem pa pripomore k doseganju podnebnih in energetskih ciljev EU ter spodbudi tehnologije za pridobivanje energije iz obnovljivih virov na morju, kot so energija plimovanja, valovanja, sonca in vetra;

13. poudarja, kako pomembno je, da se potencialni upravičenci seznanijo s programi financiranja EU, in poziva Komisijo, naj pripravi jasen in poenostavljen vodnik o vseh teh možnostih; poleg tega poziva Komisijo, naj razmisli o oznakah za projekte, da bi bila evropska razsežnost prepoznavna za javnost;

Najbolj oddaljene regije in otoki

14. obžaluje, da je v novi atlantski strategiji le kratka omemba atlantskih otokov držav članic, zlasti najbolj oddaljenih regij, čeprav je socialno-ekonomska trajnostnost teh območij močno odvisna od modrega gospodarstva in se na teh območjih nahaja velik delež biotske raznovrstnosti v EU;

15. želi spomniti, da najbolj oddaljene regije dajejo EU resnično atlantsko razsežnost ter da je njihova popolna vključitev v to strategijo bistvena za njen uspeh in jo je zato treba okrepiti; opozarja, da bi bilo treba v skladu s členom 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije upoštevati njihovo otoško lego, oddaljenost in majhnost, da bi spodbudili resnično socialno, gospodarsko in teritorialno povezovanje, pa tudi da bi v ospredje postavili njihov edinstven potencial in posebne prednosti, kot je njihov geostrateški položaj;

16. poudarja, da je pomembno razviti strategije za odpravo omejitev, s katerimi se soočajo atlantske regije zaradi svoje oddaljenosti ali nizke gostote prebivalstva, zlasti na otokih držav članic in v najbolj oddaljenih regijah EU, s spodbujanjem bolj trajnostnih prometnih povezav, odpravo energetske odvisnosti, in sicer s sprejemanjem energij iz obnovljivih virov, kot so energija plimovanja, sonca in vetra, ter z razvojem usklajenih informacijskih omrežij;

Industrija in delovna mesta

17. priporoča, naj se oblikuje industrijska strategija na atlantski ravni z močno trajnostno okoljsko in socialno-ekonomsko komponento modrega gospodarstva, in predlaga, naj se akcijski načrt osredotoči na razvoj vodilnih industrij, pa tudi na ustrezne sektorske politike, specifične za atlantsko območje ali območja, kjer imajo dodatna prizadevanja za okrepitev sodelovanja na ravni morskih bazenov največji potencial;

torek 14. septembra 2021

18. poziva, naj bo strategija ciljno usmerjena v ustvarjanje kakovostnih delovnih mest; ocenjuje, da načela evropskega stebra socialnih pravic v novem akcijskem načrtu za Atlantik niso dovolj zaščitena, ter zato meni, da je treba v strategijo vključiti močnejšo socialno razsežnost; poziva k velikopotezni socialni razsežnosti za boj proti revščini in socialni izključenosti ter za spodbujanje ustvarjanja kakovostnih delovnih mest, zlasti pa za usposabljanje in dostop mladih do pomorskih poklicev na področjih, kot so ladjedelništvo, akvakultura in ribištvo;

Trajnostno ribištvo

19. obžaluje, da strategija ne omenja trajnostnega ribištva in akvakulture, čeprav imata ta sektorja bistveno socialno-ekonomsko in okoljsko vlogo vzdolž atlantske obale ter v najbolj oddaljenih regijah; poziva k vključitvi tega osrednjega sektorja modrega gospodarstva v novo strategijo v skladu s sporočilom Komisije z dne 17. maja 2021 o novem pristopu za trajnostno modro gospodarstvo v EU; meni, da bi moralo sklicevanje na ta sektorja vedno vključevati izvajanje ekosistemskega pristopa k upravljanju morij;

20. opozarja na škodljivost prelova ter poudarja, da morajo države članice in regije atlantskega območja učinkovito sodelovati v boju proti neprijavljenemu nezakonitemu ribolovu;

21. poudarja pomen sodelovanja med Komisijo, državami ob atlantski obali in agencijami na področjih zaščite ribjih staležev, doseganja največjega trajnostnega donosa in odprave prelova;

22. poudarja, da bi moral novi akcijski načrt za Atlantik 2.0 spodbujati večje sinergije s strategijo „od vil do vilic“ in strategijo za biotsko raznovrstnost do leta 2030, da bi podprli okoljsko, socialno in ekonomsko trajnostno, odporno in konkurenčno modro gospodarstvo na atlantskem območju;

23. ugotavlja, da bi utegnil izstop Združenega kraljestva iz Unije korenito spremeniti naše dejavnosti v Atlantskem oceanu in dosedanjo dolgoletno dinamiko v regiji;

Trajnostni turizem

24. poudarja, da je treba razviti visokokakovostni, pametni in trajnostni turizem, ki je ključni sektor modrega gospodarstva, ter pričakuje, da bosta Parlament in Komisija začela pilotne projekte na tem področju; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo akcijski načrt za Atlantik 2.0 ustrezno usklajen s strategijo obalnega in pomorskega turizma, ter poziva k njeni takojšnji ponovni oceni; poleg tega poziva Komisijo in države članice, naj razvijejo nove oblike trajnostnega morskega in obalnega turizma, ki bodo povečale vrednost teh območij in jih pomagale ohranяти, in sicer z diverzifikacijo ponujenih dejavnosti ter z bojem proti škodljivim učinkom množičnega turizma na obale, okolje in kulturno dediščino; poudarja pomen krožnega gospodarstva v turističnem sektorju pri razvoju bolj trajnostnih praks, ki koristijo lokalnemu razvoju in lokalnemu zaposlovanju skozi vse leto; ugotavlja, da obstaja velik potencial v kulinaricnem turizmu, ki je povezan zlasti z ribiškimi proizvodi in proizvodi iz akvakulture;

25. poudarja pomen pobude REACT-EU, ki bi atlantskim regijam lahko omogočila nov začetek prek trajnostnega obalnega turizma, inovacij in pristaniške infrastrukture; v zvezi s tem opozarja, da je treba oblikovati, prilagoditi in posodobiti obstoječo specifično pomorsko infrastrukturo, kot so podporne zmogljivosti za rekreativne dejavnosti in navigacijo;

Steber I – Pristanišča kot vstopne točke in vozlišča za modro gospodarstvo

26. poudarja, da je treba okrepiti vlogo atlantskih pristanišč ter vlagati v pametno infrastrukturo, v razvoj in trajnostno upravljanje pristanišč, tudi zelenih pristanišč; poudarja temeljno in strateško vlogo pristanišč kot vstopnih točk v EU, logističnih platform, turističnih žariščnih točk, virov za proizvodnjo energije ter skladiščnih in industrijskih vozlišč; poudarja, da je treba hitro sprejeti ukrepe, s katerimi bomo pristaniščem ponudili možnost, da se zaščitijo pred posledicami podnebnih sprememb, zlasti pred dviganjem morske gladine;

27. poziva Komisijo, države članice in njihove regije, naj spodbujajo inovativne okoljske in socialno-ekonomske trajnostne projekte v atlantskih pomorskih sektorjih, v samih pristaniščih in njihovi okolici, ob vsej atlantski obali in na ozemljih, vezanih na morje, na primer vzpostavitev zelene pomorske infrastrukture za natovarjanje;

torek 14. septembra 2021

28. poziva Komisijo, naj v novi akcijski načrt za Atlantik vključi več ukrepov za spodbujanje povezljivosti med pristanišči in po potrebi letališči, in sicer z okrepitevijo njihove trajnosti ter z razvojem zaledja pomorskih območij prek multimodalnih povezav; obžaluje stalne težave v zvezi z interoperabilnostjo železniškega prometa v atlantskem koridorju;

29. poziva Komisijo in države članice, naj dokončajo prednostne projekte, vključene v vseevropsko prometno omrežje (TEN-T) za atlantski koridor, zlasti na čezmejnih območjih ter v okviru prihodnjih smernic za TEN-T in instrument za povezovanje Evrope (2021–2027), da bi spodbudili vlaganje v celovit razvoj pomorskih avtocest omrežja TEN-T za povezovanje otokov s celino;

30. poziva Komisijo in atlantske regije, naj razvijejo strategije za odpravo železniških ozkih grl, naj nadaljujejo razvoj visokohitrostnih železniških povezav in vzporedno nadgradnjo konvencionalnih prog ob hkratnem zagotavljanju čezmejne kontinuitete, naj pripravijo načrte multimodalnega prehoda na trajnostne načine prevoza, naj podprejo razvoj atlantske železniške avtoceste, naj okrepijo povezave med železnico in pristanišči ter jih povežejo z drugimi glavnimi koridorji TEN-T, zlasti s koridorji Sredozemlje, Severno morje-Sredozemlje in Ren-Alpe, pa tudi z drugimi progami atlantskega koridorja, pri tem pa naj upoštevajo cilje evropskega zelenega dogovora in strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030; z zadovoljstvom ugotavlja, da se načrtuje prilagoditev pomorskih koridorjev med celinsko Evropo in Irsko po brexitu, zlasti vključitev Irske v atlantski koridor;

31. pozdravlja trud nacionalnih in regionalnih deležnikov za ohranitev in izboljšanje ravni varnosti infrastrukture z izvajanjem ustrezne zakonodaje, sodelovanjem in izmenjavo dobre prakse;

32. poziva Komisijo, naj spodbuja razogljičenje pomorskega prometa, da bi tako spodbudila naložbe v večjo trajnostnost; poziva Komisijo in sektor pomorskega prometa, naj ocenita koristi vzpostavitve evropskega partnerstva za pomorski promet, da bi spodbudili inovacije v sektorju, prispevali k razogljičenju, ustvarili infrastrukturo za polnjenje, skladiščenje in dobavo alternativnih goriv v pristaniščih in tovornih terminalih ter razvili načrte za ravnanje z odpadki v atlantskih pristaniščih;

Steber II – Modra znanja in spretnosti za prihodnost ter oceanska pismenost

33. poudarja, da je treba vzpostaviti mreže med univerzami in izobraževalnimi centri na področju raziskav in usposabljanja v zvezi z modrimi temami, ter se z zanimanjem seznanja s priložnostmi, ki jih ponuja program Erasmus+ za obdobje 2021–2027 prek novih pobud evropskih univerzitetnih zavezništev in centrov poklicne odličnosti; spodbuja nadaljnji razvoj evropskih modrih šol; poudarja, da bi posebno izobraževanje in usposabljanje na področju modrega gospodarstva, tudi prek Evropskega socialnega sklada plus, prispevalo k večji ozaveščenosti o morskih ekosistemih in o tem, da jih je treba zaščititi z obravnavanjem težave morskih odpadkov;

34. poudarja pomen boja proti zgodnji opustitvi šolanja ter pomen formalnega in neformalnega izobraževanja za izboljšanje znanja in spretnosti obmorskega prebivalstva ter spodbuja prizadevanja za usklajevanje potez ustreznih sektorjev, ki spodbujajo vključujočo in konkurenčno modro rast;

35. poudarja pomen uvedbe pilotnih projektov v atlantski regiji na področju upravljanja oceanov in znanja o njih, v najbolj oddaljenih regijah in drugod, pri katerih bi sodelovale univerze, raziskovalni centri in pomorske fakultete;

36. pozdravlja pospešen razvoj novih raziskav na področju morske biotehnologije zaradi njene morebitne uporabe v industriji in medicini; opozarja, da lahko projekti in pobude na področju inovacij prispevajo k razvoju raziskovalnih zmogljivosti, mreženju in izmenjavi dobre prakse;

Steber III – Energija iz obnovljivih morskih virov

37. pozdravlja pobude, ki bodo EU pomagale pospešiti prilagajanje podnebnim spremembam in doseči cilj, da do leta 2050 postane ogljično nevtralna celina, kot sta atlantsko zavezništvo za strokovno znanje (All Atlantic Skills Alliance) in oblikovanje spodbud za spodbujanje vzpostavitve energije iz obnovljivih virov na morju in v notranjosti; poudarja pomen sodelovanja med atlantskimi obalnimi državami pri raziskavah in razvoju na obetavnih obnovljivih virih energije, kot so energija sonca, valovanja, plimovanja in vetra; obžaluje, da je energija iz obnovljivih virov na morju v atlantski regiji še vedno premalo razvita;

torek 14. septembra 2021

38. poudarja, da lahko prenovljeno modro gospodarstvo na atlantskem območju prispeva k prehodu na čisto energijo z izkoriščanjem vse večjega potenciala energije iz obnovljivih virov na morju in trajnostnega upravljanja pomorskega prostora v skladu z evropskim zelenim dogovorom, ki poudarja bistveno vlogo proizvodnje energije iz obnovljivih virov na morju za prehod na podnebno nevtravno gospodarstvo;

Steber IV – Zdravi oceani in odporne obale

39. obžaluje, da v akcijskem načrtu za Atlantik 2.0 in njegovih stebrih ni omenjeno izvajanje ekosistemskega pristopa k upravljanju morij, kot določa okvirna direktiva o morskii strategiji⁽²³⁾, in poudarja, da bi se to moralo uporabljati za vse dejavnosti, ki spadajo v modro gospodarstvo;

40. podpira raziskave o oceanih ter poziva Komisijo in atlantske regije, naj v okviru stebra IV akcijskega načrta spodbujajo obsežen skupni projekt za sanacijo Atlantskega oceana in njegovega dna, podpirajo oceanografske raziskave in opazovanja na oceanskem dnu ter spodbujajo trajnostne ukrepe za preprečevanje onesnaževanja; v zvezi s tem poziva k oblikovanju ukrepov, ki bi pripomogli k varstvu in razogljičenju morskih virov, kot je ogljik, ki ga proizvedejo plovila;

41. meni, da bi bilo treba krožno gospodarstvo razširiti s pobiranjem morskih odpadkov in njihovo ponovno uporabo v gospodarstvu; odločno poziva Komisijo, naj podpre izgradnjo centrov za zbiranje in obdelavo plastike ter drugih morskih odpadkov, zlasti v najbolj oddaljenih regijah atlantskega območja, močno prizadetih zaradi odpadkov, ki jih prenašajo morski tokovi; predlaga, naj se v eni od najbolj oddaljenih regij v Atlantiku vzpostavi center za preprečevanje onesnaževanja morja in boj proti njemu;

42. poziva Komisijo, države članice in njihove regije, naj razvijejo boljše zmogljivosti za preprečevanje nesreč na kopnem in na morju in naravnih nesreč ter za obvladovanje tveganj, povezanih z njimi; poziva Komisijo, naj tesno sodeluje z Evropsko agencijo za pomorsko varnost, da bi podprli države članice pri zmanjševanju okoljskih tveganj, povezanih s pomorskim prometom, ter pri izboljšanju splošne trajnostnosti in varnosti pomorskega sektorja;

43. pozdravlja, da akcijski načrt za Atlantik 2.0 vsebuje sklicevanje na kartiranje in ohranjanje ali obnovitev obalnih mokrišč kot del cilja 6 o povečanju odpornosti obalnih območij; poziva Komisijo, naj poskrbi, da bodo za ta območja na voljo učinkoviti načrti upravljanja;

44. poudarja pomen namenskih programov Interreg v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj, namenjenih zlasti blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje ter ocenjevanju in preprečevanju hidrogeoloških tveganj na obalnih območjih in mokriščih;

45. poziva Komisijo, naj v sodelovanju z Mednarodno pomorsko organizacijo pripravi ambiciozne pobude in časovni načrt za razogljičenje ladjevja, ki naj temelji na poglobljeni oceni učinka;

46. poziva države članice, naj določijo velika zaščitena morska območja, in poudarja, kako pomembno je zaščititi vse morske vrste; poudarja, da zaščitena morska območja ne varujejo le morskih ekosistemov, temveč so pomembna tudi za ublažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter prispevajo k zdravim in odpornim oceanom; ponavlja poziv Komisije v strategiji za biotsko raznovrstnost do leta 2030, da mora biti vsaj 30 % morskih območij v EU zaščiteneh, tudi z območji za obnovo staležev, kot je določeno v skupni ribiški politiki, in da mora biti najmanj 10 % voda EU opredeljenih kot strogo zavarovana območja⁽²⁴⁾;

⁽²³⁾ Člen 1 Direktive določa, da je treba ekosistemski pristop uporabljati na način, ki zagotavlja, da „je skupna obremenitev takšnih dejavnosti skladna z dosegom dobrega okoljskega stanja in da ni ogrožena sposobnost morskih ekosistemov, da se odzovejo na spremembe, ki jih povzročajo ljudje, hkrati pa sedanjim in prihodnjim generacijam omogočajo trajnostno rabo morskoga blaga in storitev“.

⁽²⁴⁾ V strategiji EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 je določen cilj, da je treba pravno zavarovati vsaj 30 % kopenskih območij EU in 30 % morskih območij EU ter povezati ekološke koridorje (kar pomeni dodatnih 4 % kopnega in 19 % morskih območij v primerjavi s trenutnim stanjem). V strategiji je določeno tudi, da je treba 10 % kopnega v EU in 10 % morja v EU opredeliti kot strogo zavarovana območja (danes je strogo zavarovana le 3 % kopnega in manj kot 1 % morskih območij).

torek 14. septembra 2021

47. poudarja, da je pomembno uskladiti prizadevanja Komisije in držav članic za izboljšanje zdravja oceanov, organizacijo in spodbujanje trajnostnega upravljanja njihovih virov, kot je navedeno v galwayski in belémski izjavi;

48. poudarja pomen poročila Misija Morska zvezda 2030: obnovimo naše oceane in vode, ki se nanaša na akcijski načrt za Atlantik, ter poziva k podpornim ukrepom in usklajevanju z državami članicami in njihovimi regijami pri izvajanju politik za doseganje petih splošnih ciljev poročila: znanje, regeneracija, ničelno onesnaževanje, razogljichenje in upravljanje;

Upravljanje

49. pozdravlja, da so atlantske regije zdaj bolje vključene v upravljanje strategije za Atlantik, da imajo nacionalne delegacije možnost povabiti svoje regije k sodelovanju v strateškem odboru za prizadevanja v atlantski regiji in da je bila Konferenca obrobni obmorskih regij pozvana kot sodelovanju v svetovalni vlogi; v zvezi s tem opozarja, da bi lahko obalne regije, mesta in občine pomembno prispevale k izvajanju tega akcijskega načrta;

50. poziva, naj se predstavniki vseh zadevnih regij vključijo v nacionalne delegacije, k sodelovanju pri strategiji pa naj bodo povabljene tudi atlantske čezmorske države in ozemlja ter države nečlanice EU z območja Atlantika;

51. želi spomniti, da je alpska strategija uspešen model z vidika strukture upravljanja;

52. predlaga vsaj letna ali pogostejša srečanja med državami članicami, regijami, ki so vključene v strategijo, Komisijo, Parlamentom in vsemi deležniki, da bi se spodbudilo boljše usklajevanje in pogosto spremljanje ukrepov, vzpostavljenih v posamezni regiji; meni, da bi bilo treba novo strukturo upravljanja in prihodnja srečanja narediti bolj prepoznavna;

53. priporoča, naj pogodbenice strategije za Atlantik in člani odbora za spremljanje Interreg za območje Atlantika določijo skupne cilje in postopke odločanja, da bi se bolje izvajale rešitve za obravnavanje regionalnih izzivov na področjih inovacij, učinkovite rabe virov, okolja in kulture, podpiranja regionalnega razvoja ter trajnostne rasti; poudarja, da program Interreg za Atlantik nima dovolj upravnih in finančnih zmogljivosti, da bi bil edini vir financiranja projektov, zajetih v atlantski strategiji;

54. poziva Komisijo, naj se v okviru posebnih ciljev strategije za Atlantik osredotoči na najmanj razvite regije atlantskega območja; meni, da je nujno treba povečati število posebnih razpisov za projekte v atlantskih regijah, vključno s čezatlantskimi projekti malega, srednjega in velikega obsega, za manj razvite socialno-ekonomske prednostne naloge atlantske strategije; v zvezi s tem opozarja na pomen popolnega uveljavljanja načela partnerstva, pri čemer so socialni in ekonomski partnerji in drugi deležniki vključeni v pripravo programov kohezijske politike v atlantskih regijah, tudi zato, da bi zagotovili boljše načrtovanje in izvajanje projektov na terenu;

55. poziva države članice, naj bodo skupaj s svojimi regionalnimi in lokalnimi organi ter drugimi deležniki bolj zavzete in naj izvajajo skupne strateške projekte; poudarja pomen strateških sektorjev, zajetih v tem akcijskem načrtu, kot so promet, energetika, trajnostni turizem, varstvo okolja in trajnostna raba virov, raziskave in izobraževanje;

56. meni, da bi morale biti okoljske nevladne organizacije, katerih dejavnosti so neposredno povezane z morjem, dejavnije vključene v oblikovanje, spodbujanje in izvajanje novih projektov v izobraževanju in drugih sektorjih, kot je varstvo atlantskih ekosistemov in biotske raznovrstnosti;

57. poziva pogodbenice strategije za Atlantik, naj ob podpori Komisije razvijejo posebno informacijsko platformo za izmenjavo izkušenj in dobre prakse za potrebe akcijskega načrta za Atlantik 2.0;

58. poziva Komisijo, naj glede na ugotovljene resne pomanjkljivosti pregleda sedanjo strategijo;

Za atlantsko makroregijo

59. želi spomniti, da je Svet v sklepih z dne 5. junija 2019 o izvajanju makroregionalnih strategij EU izrazil odprtost za oblikovanje novih makroregij; poziva Evropski svet, naj Komisijo pooblasti za oblikovanje modela atlantske makroregije, ki bo okreplil vključevanje regionalnih oblasti in vlogo najbolj oddaljenih regij Atlantskega območja pri upravljanju atlantske strategije, spodbujal ambiciozne projekte za območje Atlantika, bolj usklajeval uporabo sredstev EU v regijah in deloval celovito, s poudarkom na sinergijah med pomorsko razsežnostjo ter ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo;

torek 14. septembra 2021

60. poziva Komisijo, naj opravi poglobljeno analizo, kakšne koristi bi državam članicam in njihovim regijam prinesla uvedba atlantske makroregije, ki bi obravnavala skupne izzive, s katerimi se soočajo te regije; poziva Komisijo, naj v akcijskem načrtu in v analizi prednosti uvedbe atlantske makroregije upošteva posebnosti najbolj oddaljenih regij, in poudarja, da je treba njihove posebnosti ustrezno upoštevati z razvojem posebnih strategij za posamezne bazene – karibski bazen, amazonski bazen in makaronezijski bazen –, osredotočenih na posebne izzive najbolj oddaljenih regij, ter tako zagotoviti, da nobena regija ne bo zapostavljena;

o

o o

61. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, državam članicam in regionalnim parlamentom Francije, Irske, Portugalske in Španije, vključenim v strategijo, pa tudi Odboru regij in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru.

četrtek 16. septembra 2021

P9_TA(2021)0382

Nova strategija za odnose med EU in Kitajsko

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o novi strategiji za odnose med EU in Kitajsko (2021/2037(INI))

(2022/C 117/05)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 12. marca 2019 o strateških obetih v odnosih med EU in Kitajsko (JOIN(2019)0005),
- ob upoštevanju dialoga o človekovih pravicah med EU in Kitajsko, ki se je začel leta 1995, in njegovega 37. kroga, ki je potekal 1. in 2. aprila 2019 v Bruslju,
- ob upoštevanju strateškega partnerstva med EU in Kitajsko, vzpostavljenega leta 2003,
- ob upoštevanju strateškega programa za sodelovanje med EU in Kitajsko do leta 2020,
- ob upoštevanju globalne strategije za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije iz junija 2016,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) 2020/1998⁽¹⁾ in Sklepa Sveta (SZVP) 2020/1999⁽²⁾ z dne 7. decembra 2020 o omejevalnih ukrepih proti hudim kršitvam in zlorabam človekovih pravic,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 28. julija 2020 o Hongkongu,
- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o stanju na področju človekovih pravic na Kitajskem, zlasti resolucij z dne 17. decembra 2020 o prisilnem delu in položaju Ujgurov v avtonomni ujgurski regiji Xinjiang⁽³⁾, z dne 18. aprila 2019 o Kitajski, predvsem o položaju verskih in etničnih manjšin⁽⁴⁾, z dne 4. oktobra 2018 o množičnih samovoljnih pridržanjih Ujgurov in Kazahov v avtonomni ujgurski regiji Xinjiang⁽⁵⁾, z dne 12. septembra 2018 o stanju odnosov med EU in Kitajsko⁽⁶⁾ ter z dne 15. decembra 2016 o primerih tibetanske budistične akademije Larung Gar in Ilhama Tohtija⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij in poročil o Hongkongu, zlasti resolucije z dne 19. junija 2020 o zakonu Ljudske republike Kitajske o nacionalni varnosti v Hongkongu in nujnosti, da se EU zavzame za visoko stopnjo avtonomije Hongkonga⁽⁸⁾, resolucije z dne 21. januarja 2021 o zatrtju demokratične opozicije v Hongkongu⁽⁹⁾ in priporočila z dne 13. decembra 2017 Svetu, Komisiji in podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o Hongkongu, 20 let po predaji⁽¹⁰⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. novembra 2020 o pregledu trgovinske politike EU⁽¹¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. maja 2021 o kitajskih povračilnih ukrepih proti subjektom EU, poslancem Evropskega parlamenta in nacionalnih parlamentov⁽¹²⁾,

⁽¹⁾ UL L 410 I, 7.12.2020, str. 1.

⁽²⁾ UL L 410 I, 7.12.2020, str. 13.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0375.

⁽⁴⁾ UL C 158, 30.4.2021, str. 2.

⁽⁵⁾ UL C 11, 13.1.2020, str. 25.

⁽⁶⁾ UL C 433, 23.12.2019, str. 103.

⁽⁷⁾ UL C 238, 6.7.2018, str. 108.

⁽⁸⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0174.

⁽⁹⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0027.

⁽¹⁰⁾ UL C 369, 11.10.2018, str. 156.

⁽¹¹⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0337.

⁽¹²⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0255.

četrtek 16. septembra 2021

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. januarja 2021 o poveztljivosti in odnosih med EU in Azijo ⁽¹³⁾,
 - ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic ter drugih pogodb in instrumentov OZN o človekovih pravicah,
 - ob upoštevanju Konvencije OZN o preprečevanju in kaznovanju zločina genocida iz leta 1948,
 - ob upoštevanju protokola iz leta 2014 h Konvenciji Mednarodne organizacije dela o prisilnem delu iz leta 1930, ki ga Kitajska ni podpisala,
 - ob upoštevanju Okvirne konvencije OZN o spremembi podnebja (UNFCCC) in Pariškega sporazuma, ki je začel veljati 4. novembra 2016,
 - ob upoštevanju Konvencije OZN o pomorskem pravu (UNCLOS), ki je bila sklenjena 10. decembra 1982 in je začela veljati 16. novembra 1994,
 - ob upoštevanju poročila skupine za razmislek, ki jo je imenoval generalni sekretar Nata, z dne 25. novembra 2020 z naslovom NATO 2030: United for a New Era (Nato 2030: združeni za novo dobo),
 - ob upoštevanju 14. petletnega načrta Kitajske ter načel dvojnega kroženja in varnih dobavnih verig,
 - ob upoštevanju 36. člena ustave Ljudske republike Kitajske, ki vsem prebivalcem zagotavlja pravico do svobode veroizpovedi, in 4. člena, ki brani pravice narodnostnih manjšin,
 - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora za mednarodno trgovino,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A9-0252/2021),
- A. ker se je EU v svojem strateškem okviru za človekove pravice in demokracijo zavezala, da bo brez izjeme in na vseh področjih svojega zunanjega delovanja spodbujala človekove pravice, demokracijo in pravno državo ter da bo človekove pravice postavila v središče svojih odnosov z vsemi tretjimi državami, vključno s strateškimi partnericami;
- B. ker Kitajska zaradi močne gospodarske rasti in odločnega zunanjepolitičnega programa, zlasti naložbene strategije, politik „Going Global“ in „Made in China 2025“ ter pobude En pas, ena pot, pridobiva vedno večjo svetovno vlogo, tako v smislu gospodarske sile kot tudi zunanjepolitičnega akterja, kar EU prinaša resne politične, gospodarske, varnostne in tehnološke izzive, to pa ima pomembne in dolgoročne posledice za svetovno ureditev ter resno ogroža multilateralizem, ki temelji na pravilih, in temeljne demokratične vrednote;
- C. ker je Ljudska republika Kitajska unitarna, enostrankarska komunistična država, ki jo vodi Komunistična partija Kitajske, zavezana marksizmu-leninizmu; ker tako nima skupnih demokratičnih vrednot, kot so svoboda posameznika, svoboda govora in svoboda veroizpovedi;
- D. ker si Kitajska vse bolj prizadeva za bolj globalno vlogo, saj se je kitajski predsednik Xi Jinping v svojem poročilu, predstavljenem na 19. kongresu Komunistične partije leta 2017, jasno zavezal, da bo Kitajska do leta 2049 postala vodilna v svetu v smislu skupne nacionalne moči in mednarodnega vpliva;
- E. ker dolgoročna demokratična tradicija v Hongkongu, Macau in Tajvanu dokazuje, da kitajsko ljudstvo ceni demokracijo;
- F. ker so letos poleti kitajske oblasti v Macau, potem ko so prepovedale spominske slovesnosti ob obletnici poboja na Trgu nebeškega miru in pritiskale na medijske organizacije, naj sprejmejo prokitajsko uredniško politiko, 21 kandidatov, med katerimi je večina članov prodemokratičnih gibanj, izključile iz sodelovanja na naslednjih parlamentarnih volitvah;

⁽¹³⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0016.

četrtek 16. septembra 2021

- G. ker je Kitajska odgovorna za številne kršitve človekovih pravic in ne upošteva dvostranskih in večstranskih zavez na teh področjih; ker Kitajska v Svetu OZN za človekove pravice redno vlaga resolucije, s katerimi želi doseči, da bi kot temeljna načela, o katerih se ne bi bilo mogoče pogajati, določili „suverenost, nevmešavanje in vzajemno spoštovanje“, pri čemer bi ta načela prevladala nad promoviranjem in varovanjem človekovih pravic; ker Kitajska sistematično preganja Ujgure, Tibetance, Mongole in druge etnične manjšine, zagovornike človekovih pravic, družbene aktiviste, verske skupine, novinarje ter vlagatelje peticij in protestnike, ki nasprotujejo krivicam, vse večja pa je tudi represija nad vsemi nasprotujočimi in opozicijskimi glasovi, predvsem v Hongkongu; ker ukrepi dobre volje in nezavezujoče zaveze ne zadostujejo za povečanje zavezanosti Kitajske vrednotam, ki so temeljne za EU;
- H. ker sta nedavni odhod tujih dopisnikov s Kitajske in označitev kluba tujih dopisnikov kot „nezakonite organizacije“ s strani kitajskih oblasti zadnja od številnih in vse pogostejših primerov nadlegovanja in oviranja tujih novinarjev, ki so nazadnje izgnani iz Kitajske; ker je to del prizadevanj za obvladovanje mednarodnega diskurza o tej državi in določanje, kaj in kako se sme po svetu sporočati in razpravljati, in na to gleda kot na totalitarno grožnjo;
- I. ker se je glede na nedavni potek dogodkov in svetovne izzive, ki jih prinaša Kitajska, sedanja strategija za odnose med EU in Kitajsko izkazala za pomanjkljivo in jo je treba posodobiti;
- J. ker je Parlament pozval Komisijo, naj začne izvajati predhodno študijo in oceno učinka, da bi čim prej uradno začela pogajanja s Tajvanom;
- K. ker se od začetka kampanje kitajske vlade za odločen pregon nasilnega terorizma (Strike Hard against Violent Terrorism) leta 2014 položaj ujgurske in drugih pretežno muslimanskih etničnih manjšin v avtonomni ujgurski pokrajini Xinjiang naglo slabša; ker je več kot milijon ljudi zaprtih v taboriščih za pridržanje, imenovanih središča za „politično prevzgojo“ ali „usposabljanje“, v katerih so Ujguri žrtev sistemskega prisilnega dela, mučenja, prisilnih izginotij, množičnega nadzora, kulturnega in verskega izbrisa, prisilne sterilizacije žensk, spolnega nasilja, kršitev reproduktivnih pravic in ločevanja družine; ker je bilo s pravno analizo ugotovljeno, da so ta kazniva dejanja v mednarodnem pravnem okviru kazniva dejanja zoper človečnost in celo domnevni genocid; ker je več nacionalnih parlamentov sprejelo stališča v skladu z navedenim;
- L. ker globalni režim sankcij EU na področju človekovih pravic EU omogoča nalaganje omejevalnih ukrepov izbranim posameznikom, subjektom ali organom, tudi državam in nedržavnim akterjem, ki so odgovorni za resne kršitve in zlorabe človekovih pravic, so z njimi povezani ali vanje vpleteni; ker so bili 22. marca 2021 na seznam fizičnih oseb in subjektov, za katere veljajo ti omejevalni ukrepi, uvrščeni štirje kitajski posamezniki in en subjekt, ki so neposredno odgovorni za hude kršitve človekovih pravic v avtonomni ujgurski regiji Xinjiang; ker je Kitajska v odgovor na te ukrepe uvedla povračilne sankcije proti desetim evropskim posameznikom in štirim subjektom, vključno s petimi poslanci Evropskega parlamenta in dvema institucionalnima organoma EU, in sicer Pododborom Evropskega parlamenta za človekove pravice ter Političnim in varnostnim odborom Sveta Evropske unije, pa tudi dvema evropskima akademikoma, dvema možganskima trustoma v Nemčiji in organizacijo Alliance of Democracies Foundation na Danskem (Fundacija Zavezništvo za demokracije); ker kitajske sankcije niso imele pravne utemeljitve in pravne podlage ter so bile neposredno usmerjene ne le na zadevne posameznike in subjekte, temveč tudi na Evropsko unijo kot celoto; ker so te sankcije očiten poskus odvratanja EU od nadaljnega dela in ukrepanja proti kršitvam človekovih pravic na Kitajskem;
1. priporoča podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in Svetu, naj:
- (a) oblikujeta odločnejšo, celovitejšo in bolj usklajeno strategijo za odnose med EU in Kitajsko, ki bo združevala vse države članice, oblikovala odnose s Kitajsko v interesu EU kot celote, branila naše temeljne vrednote in spodbujala na pravih temeljih večstranski red; poudarja, da mora strategija upoštevati večplastno naravo odnosov EU s Kitajsko; poudarja, da je Kitajska partnerica pri sodelovanju in pogajalska partnerica EU, pa tudi gospodarska konkurentka in sistemska tekmica na vse več področjih;

četrtek 16. septembra 2021

(b) predlagata, da ta strategija temelji na šestih stebrih:

- (1) odprtem dialogu in sodelovanju pri svetovnih izzivih,
- (2) okrepljenem zavzemanju za univerzalne vrednote, mednarodne predpise in človekove pravice,
- (3) analizi in opredelitvi tveganj, ranljivosti in izzivov,
- (4) vzpostavljanju partnerskih povezav s podobno mislečimi partnerji,
- (5) spodbujanju odprte strateške avtonomije, med drugim v trgovinskih in naložbenih odnosih;
- (6) zaščiti in spodbujanju temeljnih evropskih interesov in vrednot s prevzemom vloge učinkovitejšega geopolitičnega akterja;

Odprt dialog in sodelovanje pri svetovnih izzivih

2. poziva podpredsednika/visokega predstavnika, naj zagotovi, da bo nova strategija za odnose med EU in Kitajsko vključila Kitajsko v načelen in interesno usmerjen dialog o svetovnih izzivih, kot so človekove pravice, in sicer z oblikovanjem velikopotezne in celovite strategije EU za človekove pravice na Kitajskem, ki bo usmerjena v rezultate in bo del te nove strategije za odnose med EU in Kitajsko, okolje in podnebne spremembe, jedrska razorožitev, spodbujanje okrevanja gospodarstva po pandemiji covid-19, boj proti svetovnim zdravstvenim krizam in reforma specifičnih večstranskih organizacij; poziva, naj ta dialog vodijo temeljna načela in interesi EU ter naj se z njim uresničujejo temeljni cilji zunanjega delovanja EU; poudarja, da bo sodelovanje med obema partnericama koristno pri reševanju teh svetovnih problemov; ponavlja, da Kitajska ostaja pomembna partnerica EU;

3. podpira tesnejši dialog in sodelovanje s Kitajsko na področju miru in varnosti; priznava pomen sodelovanja s Kitajsko pri preprečevanju, da bi Afganistan postal nova teroristična baza, in odvrcaanju Severne Koreje od nadaljevanja svojega jedrskega programa; podpira prizadevanja za sodelovanje na področju trajnostnega razvoja, prispevka k humanitarni pomoči in pomoči pri nesrečah, okoljskih vprašanj, vesolja in zračnega prostora, znanosti, tehnologije in inovacij, pri čemer v celoti vztraja pri svobodi raziskovanja; poudarja, da morata ta dialog in sodelovanje temeljiti na skupni zavezanosti odprtosti in sodelovanju na pregleden, pravičen in enakopraven način v okviru mednarodnega sistema, ki temelji na pravilih, pri čemer je treba zagotoviti varovanje evropskih interesov in vrednot ter hkrati razvijati sposobnost Evrope, da po potrebi konkurira Kitajski;

4. poudarja, da imajo lahko nekatera področja sodelovanja, kot so IKT, vesolje in zračni prostor, dvojno rabo in se lahko uporabijo proti kitajskim državljanom in zahodu;

5. poudarja, da je treba spodbujati zavezanost Kitajske boju proti podnebnim spremembam in reševanju drugih okoljskih vprašanj s krepitvijo partnerstva med EU in Kitajsko na tem področju ter zagotoviti, da bosta EU in Kitajska spoštovali svoje zadevne zaveze iz Pariškega sporazuma; poudarja, kako pomembno je, da EU uvede mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah; ugotavlja, da je Kitajska v zadnjih treh desetletjih potrojila emisije ogljika in zdaj izpušča 27 % svetovnih toplogrednih plinov; poudarja, da je treba zagotoviti skladnost med napovedanimi svetovnimi ambicijami Kitajske v boju proti podnebnim spremembam in okoljskimi vplivi njenih naložbenih strategij doma in v tujini; poziva kitajsko vlado, naj ne izvažata svojih premogovniških zmogljivosti v tretje države, zlasti v okviru pobude En pas, ena pot;

6. poziva, naj se vsako leto organizirajo in redno ocenjujejo dialogi o človekovih pravicah, ki bodo usmerjeni v rezultate, ter temeljito primerjalno analizira splošen napredek v dvostranskih dialogih, da bi zagotovili, da bodo te izmenjave resnično pozitivno vplivale na človekove pravice in zagovornike človekovih pravic na Kitajskem; poziva, naj se o rezultatih primerjalne analize in morebitnem napredku, stagnaciji ali poslabšanju razpravlja na pregleden način; zahteva, da se človekove pravice redno izpostavljajo na najvišji politični ravni, tako na vrhunskih srečanjih med EU in Kitajsko kot na ravni držav članic; poziva tudi k sočasnemu dialogu o človekovih pravicah, ki bi vključeval diplomate iz EU in držav članic, kitajsko diasporo, svobodne in neodvisne nevladne organizacije, akademike in zakonodajalce, da bi dosegli boljše razumevanje kitajskega sistema in oblikovali boljše strategije za vplivanje na napredek na področju človekovih pravic na Kitajskem; poudarja, da morajo ti dialogi vključevati med drugim naslednja vprašanja: svobodo medijev in svobodo tiska, pravice manjšin, med drugim v Xinjangu, Notranji Mongoliji in Tibetu, ter prost dostop do teh regij, med drugim tudi za diplomate in novinarje, položaj Hongkonga, svobodo govora, pravice delavcev, pravico do zbiranja, svobodo veroizpovedi ali prepričanja ter stanje pravne države na Kitajskem na splošno; pozdravlja imenovanje novega posebnega odposlanca EU za spodbujanje svobode veroizpovedi ali prepričanja zunaj Unije in poziva, naj bo ta odposlanec dejavno vključen

četrtek 16. septembra 2021

v podporo položaju vseh verskih skupin in subjektov, vključno z muslimani, kristjani in budisti, ki so žrtve preganjanja na celinskem Kitajskem in v Hongkongu; poziva pristojne institucije EU, naj dialoge o človekovih pravicah uporabijo za opozarjanje na posamezne primere; je še vedno zelo zaskrbljen zaradi nadaljnega pridržanja švedskega državljana in založnika Guija Minhajja; poziva EU in države članice, naj posredujejo na najvišji ravni, da se zagotovi takojšnja in brezpogojna izpustitev vseh političnih zapornikov; izraža zaskrbljenost zaradi sistemskih kršitev človekovih pravic na Kitajskem ter obsoja vse primere samovoljnih aretacij ter omejevanja prostega pretoka informacij in svobode izražanja;

7. poziva EU, naj s Kitajsko začne dialog o tem, kako bi lahko na pregleden način izboljšali zmogljivosti začetnega odziva na nalezljive bolezni, ki bi se lahko razvile v epidemije in pandemije, vključno s sistemi priznavanja, kartiranja tveganj in zgodnjega opozarjanja, da bi na svetovni ravni zagotovili boljši odziv na pandemije; nadalje poziva Kitajsko, naj omogoči neodvisno in pregledno preiskavo o izvoru in širjenju koronavirusa SARS-CoV-2;

8. podpira širjenje stikov med narodi na obeh straneh in vzajemno izmenjavo študentov, vendar poziva države članice EU, naj bolj spremljajo vpliv posegov kitajske vlade v akademsko svobodo;

Okrepljeno zavzemanje za univerzalne vrednote, mednarodne predpise in človekove pravice

9. najodločneje obsoja neosnovane in samovoljne sankcije kitajskih oblasti, ki pomenijo napad na svobodo govora in akademsko svobodo ter na mednarodno zavezo univerzalnim človekovim pravicam in na razumevanje tega načela; poziva kitajske oblasti, naj jih odpravijo; meni, da sankcije kitajskih oblasti dodatno krhajo zaupanje in ovirajo dvostransko sodelovanje;

10. poudarja, da se postopek obravnave in ratifikacije celovitega sporazuma o naložbah med EU in Kitajsko ne bo začel, dokler ne bodo odpravljene kitajske sankcije zoper poslance Evropskega parlamenta in institucije EU;

11. v zvezi s tem izpostavlja svojo resolucijo z dne 20. maja 2021 o kitajskih povračilnih ukrepih; v skladu z resolucijo Parlamenta z dne 20. maja 2021 o kitajskih povračilnih ukrepih in členom 21(1) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) poziva Komisijo, naj vse mehanizme, ki jih ima na voljo, in razpravo o celovitem sporazumu o naložbah med EU in Kitajsko uporabi kot vzvod za izboljšanje varstva človekovih pravic in povečanje podpore civilni družbi na Kitajskem; poziva Kitajsko, naj sprejme konkretne ukrepe za odpravo drugih kršitev človekovih pravic na svojem ozemlju, kot so prisilno delo in sistematično preganjanje Ujgurov in drugih turških muslimanskih manjšin, Tibetancev, kristjanov ter drugih verskih skupnosti in cerkva, ter naj spoštuje svoje mednarodne obveznosti do Hongkonga v skladu s skupno izjavo Kitajske in Velike Britanije ter temeljnim zakonom Hongkonga, in sicer z zaustavitvijo načrtovane reforme mestnega volilnega sistema ter izpustitvijo prodemokratičnih zakonodajalcev in aktivistov na prostost; prav tako poziva Kitajsko, naj spoštuje macajski temeljni zakon, ki bo veljal do leta 2049, in določbe skupne izjave Kitajske in Portugalske⁽¹⁴⁾, ki preprečujejo vmešavanje v volilne procese države in delovanje medijev;

12. poudarja, da bo pri oblikovanju svojega stališča upošteval stanje na področju človekovih pravic na Kitajskem, tudi v Hongkongu; znova izraža resno zaskrbljenost zaradi različnih kršitev človekovih pravic na Kitajskem in opozarja, da je popolno spoštovanje temeljnih vrednot bistvenega pomena, ne glede na razlike med obema sistemoma;

13. poziva Kitajsko, naj spoštuje mednarodne standarde, tudi kar zadeva njihov vpliv na podnebje, okolje, biotsko raznovrstnost, revščino, zdravje, pravice delavcev in človekove pravice; poziva Kitajsko, naj v okviru spodbujanja trajnostne trgovine in razvoja sprejme konkretne ukrepe za ratifikacijo in izvajanje štirih preostalih temeljnih konvencij Mednarodne organizacije dela in Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah; obžaluje, da je bilo več mednarodnih gospodarskih družb, zlasti v sektorju oblačil in tekstila, tarča splošnega bojkota, po tem ko so izrazile zaskrbljenost zaradi poročil o prisilnem delu v Xinjiangu in sklenile, da prekinejo dobavo iz te pokrajine, in ostro obsoja politiko, ki jo proti njim vodi kitajska vlada; ponovno naproša Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje (ESZD), naj hitro pripravita

⁽¹⁴⁾ Skupna izjava Kitajske in Portugalske z dne 13. aprila 1987 o vprašanju Macaa.

četrtek 16. septembra 2021

poslovno svetovanje o dobavnih verigah, ki bo gospodarske družbe informiralo o tveganju, da utegne biti uporabljeno prisilno delo Ujgurov, in zagotavljalo podporo pri hitrem iskanju alternativnih virov in dobaviteljev;

14. poudarja, da je treba zagotoviti učinkovito in uspešno uporabo zakonodaje o notranjem trgu ter katerega koli okvira primerne skrbnost ali prepovedi uvoza blaga ali proizvodov, pridobljenih s prisilnim delom, da bi izključili subjekte, ki delujejo na notranjem trgu EU in so neposredno ali posredno vpleteni v kršitve človekovih pravic v Xinjiangu; nadalje poziva evropska podjetja na Kitajskem, naj v okviru svoje družbene odgovornosti temeljito preiščejo uporabo prisilnega dela v svojih dobavnih verigah;

15. poziva visoko komisarko OZN za človekove pravice, naj začne neodvisno pravno preiskavo domnevnega genocida, domnevnih kaznivih dejanj zoper človečnost in kršitev človekovih pravic, vključno s programi prisilnega dela, v več kitajskih regijah, ter poziva EU in njene države članice, naj zagotovijo politično podporo in pridobijo mednarodno podporo za tako preiskavo; poziva kitajske oblasti, naj omogočijo prost, smiseln in neoviran dostop do te regije; je zelo zaskrbljen zaradi poročil o programih dela v Tibetu, ki jih kitajske oblasti označujejo tudi kot „tabore za poklicno usposabljanje“; poziva Kitajsko, naj spoštuje svoje obveznosti v skladu z nacionalnim in mednarodnim pravom glede spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami manjšin v Xinjiangu, Tibetu in Notranji Mongoliji;

16. obsoja, da so svoboda izražanja, svoboda združevanja in svoboda tiska na Kitajskem močno omejene; obžaluje politično preganjanje številnih novinarjev, ki so bili prisiljeni v izgnanstvo; poziva Kitajsko, naj zagotovi, da bodo lahko vsi novinarji svoje delo opravljali svobodno, brez ovir in strahu pred povračilnimi ukrepi; poudarja, da bi bilo treba zagotoviti svobodo tiska in medijev; poziva EU, naj podpre svobodo govora in svobodne medije na Kitajskem z ustanovitvijo evropskega sklada za demokratične medije, ki bo podpiral neodvisno novinarstvo;

17. poziva Komisijo, naj čim prej predloži predlagani obvezni okvir za potrebno skrbnost na področju človekovih pravic in podpre prizadevanja za sprejetje podobnega instrumenta v okviru Organizacije združenih narodov;

18. poziva Komisijo, naj kitajskim oblastem izrazi zaskrbljenost zaradi novega odloka št. 15, ki še dodatno omejuje verne in njihove voditelje;

19. poziva države članice, naj v celoti izvedejo sveženj ukrepov, ki je bil dogovorjen po uvedbi zakona o nacionalni varnosti za Hongkong julija 2020, in pregledajo svojo azilno, migracijsko, vizumsko in rezidenčno politiko za hongkonške državljane; poziva podpredsednika/visokega predstavnika in Svet, naj ocenita in posodobita sklepe o Hongkongu; poziva k ciljno usmerjenim ukrepom v okviru globalnega režima sankcij EU na področju človekovih pravic, če je to potrebno, da bi obravnavali represijo v Hongkongu; poleg tega poziva Kitajsko, naj razveljavi zakon o nacionalni varnosti, ki ga je junija 2020 uvedla za Hongkong; poziva države članice, ki imajo še veljavne pogodbe o izročitvi s Kitajsko in Hongkongom, naj začasno ustavijo posamezne izročitve, kadar koli bi bil posameznik zaradi izročitve izpostavljen mučenju ali krutemu, nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju ali kaznovanju, kadar bi bil posameznik obtožen iz politično motiviranih razlogov, v drugih primerih, ko bi bili tarča pripadniki etničnih manjšin, predstavniki prodemokratične opozicije v Hongkongu in oporečniki na splošno, ter kadar bi izročitev pomenila kršitev obveznosti EU na podlagi Evropske konvencije o človekovih pravicah;

20. priporoča, naj vodstvo EU in države članice zavrnejo vabila na zimske olimpijske igre v Pekingu, če se stanje na področju človekovih pravic na Kitajskem in v Hongkongu ne bo izboljšalo in če pred tem dogodkom ne bo prišlo do vrha/dialoga na visoki ravni o človekovih pravicah med EU in Kitajsko, ki bi imel oprijemljive rezultate;

21. obžaluje, da Kitajska podpira najbolj zatiralne režime na svetu, zlasti v Siriji, Iranu in Severni Koreji, pa tudi v Venezueli in na Kubi;

Analiza in opredelitev tveganj, ranljivosti in izzivov

22. meni, da bi morala prihodnja strategija EU za odnose s Kitajsko zagotoviti potrebna orodja in podatke za obravnavanje političnih, gospodarskih, socialnih in tehnoloških groženj, ki izvirajo iz Kitajske, med drugim iz njene pobude En pas, ena pot, strategije dvojnega kroženja, 14. petletnega načrta, pobud „Made in China 2025“ in „China Standards 2035“ ter njenih ukrepov v okviru sodelovanja z državami Srednje in Vzhodne Evrope, vključno z modernizacijo in krepitvijo zmogljivosti kitajske vojske ter posledic, ki jih to ima za strateško neodvisnost Unije in večstranski red, ki temelji

četrtek 16. septembra 2021

na pravilih; ugotavlja, da je treba nujno zagotoviti politično voljo in sredstva za izvajanje strategije EU za povezljivost; poziva k večjemu usklajevanju med strategijo EU za povezljivost in mrežo „Blue Dot Network“, da bi zagotovili trajnostno alternativo pobudi En pas, ena pot; pozdravlja dogovor voditeljev skupine G7 o oblikovanju partnerstva za boljšo obnovo za svet – pobudo „Build Back Better World“ (B3W) – kot alternativo kitajski pobudi En pas, ena pot; poziva države članice in institucije EU, naj sprejmejo to pobudo in k njej prispevajo;

23. poziva Komisijo, naj naroči vseevropsko revizijo odvisnosti EU od Kitajske v nekaterih strateško pomembnih in ključnih sektorjih, vključno s farmacevtskim blagom, razčlenjeno po državah članicah, po možnosti na nacionalni in podnacionalni ravni, pri čemer naj se opre na svojo nedavno celovito analizo z naslovom „Strateške odvisnosti in zmogljivosti“ (SWD(2021)0352), v kateri so določeni načrti za zmanjšanje tveganj v zvezi z neželeno odvisnostjo, ob hkratnem ohranjanju splošnih odnosov s Kitajsko, ki bi morali biti čim bolj vzajemni in uravnoteženi ter usklajeni z vrednotami in strateškimi prednostnimi nalogami EU;

24. poziva Komisijo in Svet, naj pripravita mehanizme za usklajen odziv na omenjene grožnje, zlasti tako, da:

- (a) zagotovi enotnost EU na ravni držav članic, ki je potrebna za ustrezno izvajanje nove strategije za odnose med EU in Kitajsko; pozoveta vse države članice, naj spoštujejo temeljne vrednote EU;
- (b) nadgradita instrumentarij ukrepov EU za zmanjšanje tveganj na nacionalni, regionalni in lokalni ravni ter v sodelovanju s podobno mislečimi partnerji razvijeta svetovne standarde za novo generacijo tehnologij, kot sta omrežji 5G in 6G, v skladu z demokratičnimi vrednotami ter zagotovi, da bodo podjetja, ki ne izpolnjujejo varnostnih standardov, izključena iz razvoja omrežij 5G in 6G;
- (c) utrdita zmogljivosti EU pri prizadevanju za prevzem vodilne vloge v svetu, med drugim s sodelovanjem s podobno mislečimi partnerji;
- (d) zagotovi institucionalno usklajevanje med Komisijo, Svetom in ESZD pred dogodki v zvezi s pobudo En pas, ena pot ter sodelujeta z državami članicami za zagotovitev, da so odločitve držav članic, ki sodelujejo v pobudi, v skladu s politikami, interesi in temeljnimi vrednotami EU; poudarja, da morajo na ravni EU potekati posvetovanja, na primer na skupnem srečanju Odbora za trgovinsko politiko ter Političnega in varnostnega odbora na ravni Sveta pred vsakoletnimi dogodki v okviru pobude En pas, ena pot, s čimer bi zagotovili, da bodo države članice nastopile enotno; poudarja, da mora pobuda izpolnjevati mednarodne standarde; poudarja tudi, da je treba natančno spremljati projekte v okviru te pobude, med drugim v zvezi z njihovimi negativnimi političnimi posledicami v EU;
- (e) spremljata ključne pogodbe o infrastrukturi v državah članicah in državah pristopnicah ter zagotovi njihovo skladnost z zakonodajo EU, pa tudi usklajenost s strateškimi interesi EU, kakor so opredeljeni v strategiji za odnose med EU in Kitajsko; ščitita kritično infrastrukturo pred vplivom tretjih držav, ki bi lahko škodil gospodarskim in varnostnim interesom EU in njenih držav članic;

25. poudarja, da sta dvostransko in neusklajeno sodelovanje nekaterih držav članic s Kitajsko ter neobveščanje Komisije pri podpisu memorandumov o soglasju s tretjimi državami kontraproduktivna, saj slabita globalno vlogo EU ter ogrožata pogajalsko prednost, ki jo imajo države članice, kadar nastopajo kot Unija, in ne kot posamezni državni akterji; poziva države članice, naj ne podpisujejo takih memorandumov, ne da bi se pred tem posvetovale s Svetom in Komisijo; poziva, naj se na ravni EU vzpostavi mehanizem za usklajevanje, s katerim bi obravnavali ta vprašanja; opozarja, da člen 24 PEU unije navaja, da „države članice dejavno in brez pridržkov podpirajo zunanjo in varnostno politiko Unije v duhu lojalnosti in medsebojne solidarnosti“ ter se „[v]zdržijo [...] vsakršnega ravnanja, ki je v nasprotju z interesi Unije ali ki bi lahko zmanjševalo njeno učinkovitost v vlogi povezovalne sile v mednarodnih odnosih“;

26. poudarja, da bi morale institucije EU, države članice, različni generalni direktorati Komisije in Evropski parlament redno usklajevati izvajanje strategije za odnose med EU in Kitajsko, pa tudi nacionalnih strategij in politik v zvezi s Kitajsko, da bi zagotovili celovito in dosledno politiko, ki ne bi ločeno obravnavala političnih področij; meni, da bi bilo treba politike usklajevati tudi z regionalnimi in lokalnimi akterji, ki vzpostavljajo in ohranjajo odnose s Kitajsko;

četrtek 16. septembra 2021

27. izraža zaskrbljenost zaradi vse pogostejših hibridnih napadov, kitajskega industrijskega vohunjenja in kibernetске kraje v škodo evropskih podjetij; poudarja, kako pomembno je okrepiti zasebne in javne kibernetске zmogljivosti; poziva k tesnejšemu sodelovanju in vzpostavitvi sistema za odpravo zlonamernih dejanj Kitajske v kibernetskem prostoru, vključno s kibernetскими napadi, prisilnimi prenosi tehnologije, kibernetским vohunjenjem in kibernetско omogočeno krajo intelektualne lastnine; poudarja, da je treba spodbujati tesnejše sodelovanje z Natom in državami skupine G7 za boj proti hibridnim grožnjam, vključno s kibernetскими napadi in dezinformacijskimi kampanjami, ki izvirajo iz Kitajske, med drugim z omogočanjem državam članicam, da prostovoljno uvedejo kolektivne protiukrepe, tudi če narava napadov ni dovolj resna, da bi se bilo mogoče sklicevati na 5. člen pogodbe o Natu ali člen 42(7) PEU;

28. poziva Komisijo, naj spodbuja in usklajuje ukrepe, s katerimi bi se zoperstavili tujemu financiranju naših demokratičnih procesov, ki ga izvaja Kitajska, vključno z zajemom elit in tehniko kooptiranja visokih uradnikov in nekdanjih politikov EU;

29. izraža zaskrbljenost zaradi odločnega in na trenutke agresivnega diplomatskega pritiska kitajskih oblasti, na primer na predsednika češkega senata; odločno poudarja, da institucije EU nikakor ne smejo podleči pritisku, grožnjam ali cenzuri s strani kitajskih medijev; je zaskrbljen zaradi neupravičenega pritiska kitajskih uradnikov na raziskovalce in akademike iz vse EU, ki se ukvarjajo s temami, povezanimi s Kitajsko, vključno z dejavnostmi Konfucijevih inštitutov v EU;

Vzpostavljanje partnerskih povezav s podobno mislečimi partnerji

30. poziva podpredsednika/visokega predstavnika, naj usklajuje ukrepe Unije s podobno mislečimi partnerji na področju varstva človekovih pravic in podpore ljudem na Kitajskem, v Hongkongu in Macau ter kitajski diaspori po svetu, pa tudi pri obrambi liberalne demokracije po svetu, zlasti v Hongkongu in na Tajvanu, da bi Kitajsko pritegnili k spoštovanju mednarodnega prava, pravice do javnih demonstracij kot uveljavljanja svobode izražanja in svobode zbiranja, svobode plovbe, med drugim v Južnokitajskem in Vzhodnokitajskem morju, preleta in mirnega reševanja sporov; poudarja tudi, da bi morala taka partnerstva in večstransko sodelovanje s podobno mislečimi partnerji zajemati vse elemente in ukrepe, navedene v novi strategiji za odnose med EU in Kitajsko;

31. izraža veliko zaskrbljenost zaradi kitajskih neomajnih in ekspanzivnih politik v Južnokitajskem morju, Vzhodnokitajskem morju in Tajvanski ožini, zlasti nenehnih kitajskih vojaških provokacij Tajvana; poudarja, da sta sedanje stanje v Tajvanski ožini in svoboda plovbe v indijsko-pacifiški regiji ključnega pomena za EU in njene države članice; ponavlja, da nasprotuje vsem enostranskim ukrepom, ki bi lahko povečali napetosti in ogrozili sedanje stanje; spodbuja konstruktiven razvoj odnosov med Kitajsko in Tajvanom ter poudarja, ter da ne sme biti nobena sprememba njihovih odnosov uvedena v nasprotju z voljo tajvanskih državljanov; se strinja s pomisleki, ki sta jih izrazili Japonska in ZDA zaradi novega zakona na Kitajskem, ki kitajske ladje obalne straže pooblašča za uporabo orožja proti tujim plovilom, ki posegajo na ozemlje, ki ga Kitajska šteje za svojega; poziva EU, naj ta vprašanja obravnava v novi strategiji za odnose med EU in Kitajsko ter strategiji EU za sodelovanje v indijsko-pacifiški regiji ter okrepi večstranske diplomatske izmenjave za mirno reševanje sporov in nesoglasij v skladu z mednarodnim pravom, vključno s konvencijo UNCLOS;

32. poziva države članice, naj si prizadevajo za tesnejše sodelovanje z drugimi demokratičnimi in podobno mislečimi partnerji, kot so ZDA, Kanada, Združeno kraljestvo, Japonska, Indija, Južna Koreja, Avstralija, Nova Zelandija in Tajvan, ter poziva ESZD in države članice, naj prednostno obravnavajo in okrepijo strateški partnerstvi z združenjem ASEAN in Afriško unijo;

33. meni, da je za EU bistveno, da v okviru čezatlantskega dialoga o Kitajski, ki vključuje parlamentarno razsežnost, razvija in spodbuja ambiciozne in dinamične čezatlantske odnose z vlado ZDA na podlagi naše skupne zgodovine, vrednot in interesov; poudarja, kako pomembno je partnerstvo med EU in ZDA pri ohranjanju in dokazovanju enotne moči svetovnih liberalnih demokracij, med drugim z našim delom v večstranskih organizacijah; v zvezi s tem poudarja, da bi moral biti novi dialog med EU in ZDA o Kitajski eden od mehanizmov za spodbujanje naših skupnih interesov in obvladovanje razlik ter za reformo večstranskih organizacij v okviru reda, ki temelji na pravilih; meni, da bi morala EU še naprej krepiti svojo operativno avtonomijo in odpornost na zunanje grožnje;

34. poudarja, da mora EU pozorno spremljati spreminjajočo se vlogo Kitajske in njen vse večji vpliv v večstranskih organizacijah, vključno z OZN, ki ji Kitajska nameni drugi največji finančni prispevek, ter za ustrezen odziv zagotoviti boljše usklajevanje med državami članicami in podobno mislečimi partnerji ter združevanje moči svetovnih liberalnih demokracij; ugotavlja, da kitajska vlada z večjim sodelovanjem z mednarodnimi in večstranskimi institucijami, kot so OZN, Svetovna trgovinska organizacija (STO), Svetovna zdravstvena organizacija (SZO), Interpol, Organizacija za prehrano in

četrtek 16. septembra 2021

kmetijstvo, Mednarodna telekomunikacijska zveza in Mednarodna organizacija civilnega letalstva (ICAO), vključno z organi za določanje standardov, želi preoblikovati norme, standarde in prakse na svetovni ravni v korist dolgoročne geopolitične strategije in ekonomskih interesov Kitajske; obžaluje, da je namen kitajske domače cenzure, ki se med drugim zdaj izvaja v okviru OZN, prirejanje postopkov za zmanjšanje nadzora nad ravnanjem Kitajske, zlasti v primeru etničnih ujgurskih muslimanov in drugih turških muslimanskih manjšin; poziva EU, naj se v sodelovanju s podobno mislečimi partnerji bori proti temu razvoju dogodkov;

35. poudarja, da iz Kitajske prihaja največ pripadnikov mirovnih sil med petimi stalnimi članicami varnostnega sveta OZN, vendar Kitajska ni hotela sprejeti oddelkov poglavja VII ustanovne listine OZN in stebra „odgovornost zaščititi“; poudarja, da je EU vključila odgovornost zaščititi v svoje zunanje delovanje;

36. poziva k tesnejšemu sodelovanju EU z Natom pri izzivih, ki jih za varnost predstavlja Kitajska; podpira predlog Nata o oblikovanju politične strategije za približevanje svetu, v katerem bo Kitajska svetovna velesila; poziva, naj ta strategija temelji na različnih scenarijih razvoja odnosov s Kitajsko, vključno z možnostjo nadaljnjega zmanjševanja varnosti v Južnokitajskem morju, ter poziva k dialogu in uskladitvi z državami varnostnega dialoga četverice; pozdravlja prizadevanja Nata za pozorno spremljanje varnostnih posledic vse večje fizične prisotnosti Kitajske na Arktiki in tudi v Afriki; priporoča, naj se sodelovanje med EU in Natom na področju varnostnih izzivov, povezanih s Kitajsko, zadostno upošteva pri pripravi strateškega kompasa EU in pregledu Natovega strateškega koncepta;

37. pozdravlja namero Sveta, da z novo strategijo EU za sodelovanje v indijsko-pacifiški regiji ter novo strategijo za povezljivost okrepi strateško usmeritev, prisotnost in delovanje EU v indijsko-pacifiški regiji; ugotavlja, da bi morala biti vsaka taka nova strategija skladna s strategijo za odnose med EU in Kitajsko;

38. meni, da bi morala Komisija pravočasno in izčrpno poročati o celovitem regionalnem gospodarskem partnerstvu, največjem sporazumu o prosti trgovini na svetu, da bi ocenila razvoj dogodkov na terenu; z zanimanjem pričakuje predvsem, kako bodo vprašanja, kot je določanje standardov v azijsko-pacifiški regiji, in določbe o pravilih o poreklu vplivale na strateške interese EU; ugotavlja, da EU sicer ni podpisnica celovitega regionalnega gospodarskega partnerstva, a bo sporazum vplival tudi nanjo; poudarja, da celovito regionalno gospodarsko partnerstvo ne vsebuje določb o trgovini in trajnosti, vključno z delovnimi in socialnimi standardi ter podnebnimi in okoljskimi cilji;

39. v kontekstu regionalne dinamike ponovno poudarja pomen trgovinskih in gospodarskih odnosov med EU in Tajvanom, tudi pri zadevah, povezanih z multilateralizmom in STO, tehnologijo in javnim zdravjem, pa tudi bistvenim sodelovanjem na področju kritičnih dobav, kot so polprevodniki; ugotavlja, da je Tajvan polnopravna članica STO; znova poziva Komisijo in Svet, naj si prizadevata za dvostranski sporazum o naložbah s Tajvanom in nemudoma začneta izvajati oceno učinka, javno posvetovanje in predhodno študijo s tajvanskimi oblastmi;

40. poziva Komisijo, naj oblikuje konkretne predloge in ukrepe za olajšanje polnega sodelovanja Tajvana kot opazovalca pri sestankih, mehanizmih in dejavnostih SZO, ICAO in Okvirne konvencije OZN o spremembi podnebja (UNFCCC);

Spodbujanje odprte strateške avtonomije, med drugim v trgovinskih in naložbenih odnosih

41. poudarja, da pogojevanje naložb in trgovine samo po sebi ne zadostuje za odziv na kitajsko odločnost; meni, da bi morala EU povečati strateško neodvisnost z obravnavanjem drugih razsežnosti svojih odnosov s Kitajsko, zlasti digitalne in tehnološke suverenosti; v zvezi s tem poudarja, da je treba vlagati v inovacije in raziskave ter oblikovati konkurenčno in suvereno industrijsko strategijo na področjih, kot so med drugim proizvodnja mikročipov in polprevodnikov, rudarjenje redkih zemelj, računalništvo v oblaku in telekomunikacijska tehnologija, da bi zmanjšali odvisnost EU od Kitajske, vedno z namenom, da se zagotovi boljša uskladitev teh strategij s politikami drugih podobno mislečih liberalnih demokracij, obenem pa preuči potencial za združevanje virov in ustvarjanje novih sinergij;

42. ugotavlja, da je bila v okviru covid-19 Kitajska pri blagovni menjavi leta 2020 največja partnerica EU, trgovinska bilanca pa se je še naprej prevešala v škodo EU; vendar opozarja, da so ZDA še vedno največja partnerica EU pri blagovni menjavi in storitvah skupaj; meni, da bosta gospodarska rast Kitajske in napovedana rast v naslednjem desetletju znatno

četrtek 16. septembra 2021

vplivali na svetovni gospodarski razvoj; poudarja, da raven vzajemnih naložb iz različnih razlogov ostaja pod potencialom, in priznava gospodarske priložnosti, ki so značilne za širšo regijo; meni, da bo obseg trgovine med Kitajsko in EU zahteval okvir pravil in vrednot, ki bo temeljil na mednarodnih normah; poudarja, da je spoštovanje človekovih pravic pogoj za sodelovanje v trgovinskih in naložbenih odnosih z EU, in Kitajsko poziva, naj spoštuje svoje mednarodne obveznosti in se zaveže spoštovanju človekovih pravic;

43. poudarja ključno vlogo Evropskega parlamenta v skupni trgovinski politiki EU, v mednarodnih pogajanjih ter pri nadzoru, preizkušanju, ratifikaciji in spremljanju izvajanja trgovinskih in naložbenih sporazumov; poudarja, da se je treba pravočasno in ustrezno posvetovati z Odborom za mednarodno trgovino, ter poziva Komisijo in Svet, naj vzdržujeta reden dialog in izvajata celovito poročanje, ki bo odražalo razvoj dvostranskega trgovinskega in naložbenega programa EU-Kitajska;

44. poudarja, da je strateški trgovinski in naložbeni odnos med EU in Kitajsko zelo pomemben, ter poziva države članice in institucije EU, naj bodo v komunikaciji s Kitajsko enotne in usklajene; meni, da naložbene pobude v formatu 16+1 ne smejo ogroziti enotnosti EU in ne smejo imeti nasprotnega učinka na prizadevanja za enotno nastopanje;

45. poziva Komisijo, naj analizira gospodarsko odvisnost EU v strateških sektorjih, kot so kritične surovine, od katerih so nekatere izključno na Kitajskem, in poudarja, da je nujno treba okrepiti odpornost evropskih dobavnih verig; poziva k prizadevanjem za diverzifikacijo in utrditev dostopa EU do ključnih strateških virov, ki so potrebni za pogon dveh motorjev rasti EU, s posebnim poudarkom na 30 elementih iz četrtega posodobljenega seznama kritičnih surovin v letu 2020; opozarja na splošni cilj EU, da vzpostavi svojo odprto strateško avtonomijo v okviru skupne trgovinske politike; ponovno poudarja vse večji pomen povezave med trgovino in varnostjo v mednarodni trgovinski politiki EU;

46. poziva k večji preglednosti, skladnosti in usklajevanju med državami članicami pri zadevah, povezanih z dvostranskimi naložbenimi projekti in posli, zlasti v zvezi z neposrednimi tujimi naložbami v strateška sredstva in kritično infrastrukturo; opozarja na povezave med gospodarsko odvisnostjo in zunanjim političnim vplivom na ravni držav članic; opozarja, da je treba v prihodnje okrepiti uredbo EU o pregledu neposrednih tujih naložb, da bi preprečili morebitne naložbe, ki bi lahko ogrozile varnost in javni red EU, zlasti s strani podjetij pod državnim nadzorom; države članice poziva, naj urgentno vzpostavijo nacionalni mehanizem pregleda, če ga še nimajo, v skladu s smernicami Komisije iz marca 2020;

47. je prepričan, da so dvostranski trgovinski in naložbeni odnosi med EU in Kitajsko strateško pomembni in bi morali temeljiti na pravilih, njihovo jedro pa bi morali biti večstranski trgovinski sistem in načelo recipročnosti; ponovno poudarja, da je v zvezi s trendi gospodarske nevezanosti sicer treba odločneje izvrševati in spoštovati zaveze v celotnem trgovinskem in naložbenem odnosu; poziva Kitajsko, naj prevzame dejavnejšo in odgovornejšo vlogo v STO in drugih večstranskih pobudah ter svojo gospodarsko moč uskladi s svojo stopnjo razvoja ter v celoti spoštuje vse svoje obveznosti v okviru STO in mednarodne obveznosti; poziva Komisijo in kitajske oblasti, naj tesno sodelujejo pri reformi pravilnika STO, da bi spodbudili bolj trajnostni razvoj, spodbudili zeleni prehod in digitalno revolucijo ter zagotovili stabilnost in pravno varnost na mednarodnem trgovinskem prizorišču;

48. je zaskrbljen zaradi vse bolj neuravnoteženih gospodarskih in trgovinskih odnosov med EU in Kitajsko; poudarja, da so ponovno uravnoteženje in pravičnejši konkurenčni pogoji bistvenega pomena za interese EU; meni, da morata Kitajska in EU kljub razlikam med svojima gospodarskima sistemoma vzpostaviti enake konkurenčne pogoje in ploden odnos; v zvezi s tem poudarja tekoče delo EU pri krepitvi njenih trgovinskih orodij, obenem pa priznava, da je treba ohraniti odprt dialog o skupnih izzivih, kot je svetovni boj proti podnebnim spremembam; poudarja, da mora EU nujno dokončati svoje samostojne ukrepe, vključno s strožjo uredbo EU o pregledu neposrednih tujih naložb, zakonodajo o tujih subvencijah, ki izkrivljajo notranji trg, hitrim sprejetjem odločnega in učinkovitega mednarodnega instrumenta za javna naročila, ukrepi za izvoz tehnologije z dvojno rabo, učinkovitim instrumentom proti prisili, svežnjem zakonodaje o trajnostnem upravljanju podjetij in zakonodajo o dobavni verigi z obveznimi zahtevami glede potrebne skrbnosti, ki bi morala določati tudi prepoved uvoza prisilnega dela; meni, da bi bilo treba sprejeti dodatne ciljno usmerjene ukrepe v okviru globalnega režima sankcij EU na področju človekovih pravic;

četrtek 16. septembra 2021

49. znova izraža globoko zaskrbljenost zaradi številnih ovir, s katerimi se srečujejo evropska podjetja pri dostopu do kitajskega trga in poslovanju na njem; je zaskrbljen, da bo kitajska „strategija dvojnega kroženja“, predstavljena v njenem 14. petletnem načrtu, še poslabšala poslovno okolje za podjetja iz EU; ponovno poudarja svojo posebno zaskrbljenost zaradi praks izkrivljanja trga, kot so med drugim industrijske subvencije, ugodna obravnava kitajskih podjetij v državni lasti, kraja intelektualne lastnine, prisilni prenosi tehnologije in lokalizacija podatkov, presežne industrijske zmogljivosti v sektorjih, kot sta jeklarstvo in s tem povezan damping izvoza, druge nepošteno trgovinske prakse in splošno vse večje politično vmešavanje v poslovno okolje, vključno z zasebnim sektorjem; poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo sodelovanje s podobno mislečimi partnerji v STO, da bi razvili skupen pristop k boju proti nepoštenim kitajskim trgovinskim praksam; pozdravlja dialog med EU in ZDA o Kitajski kot sredstvo za sodelovanje na področjih, kot so vzajemnost, multilateralizem, prakse, ki izkrivljajo trg, ter gospodarska in druga strukturna vprašanja, pri katerih lahko usklajevanje med EU in ZDA prinese dodano vrednost; je prepričan, da so ustrezne informacije o zakonodajnem in regulativnem razvoju na kitajskem trgu ključnega pomena, saj ta ni pregleden in ga vodi država; v zvezi s tem opozarja na pomen pogostih in odkritih razprav z institucijami EU, gospodarsko zbornico Evropske unije na Kitajskem in vsemi našimi partnerji na terenu;

50. meni, da je primerno razpravljati posebej o negativnih trgovinskih učinkih izkrivljanja, ki ga povzroča svetovna presežna zmogljivost jekla in aluminija, in o morebitnih rešitvah, pa tudi o pomenu obravnave industrijskih subvencij v Svetovni trgovinski organizaciji; poziva Kitajsko, naj začne znova sodelovati v dejavnostih globalnega foruma o presežni jeklarski zmogljivosti, da bi odpravila presežne zmogljivosti in znova vzpostavila enake konkurenčne pogoje; ugotavlja, da letna proizvodnja surovega jekla že četrto leto podira rekorde, čeprav Kitajska načrtuje, da bo zaprla zastarele proizvodne obrate in posodobila proizvodnjo; spodbuja kitajske oblasti, naj izpolnijo svoje zaveze in zmanjšajo proizvodnjo surovega jekla;

51. v zvezi s tem opozarja na povezave med trgovino, patenti in standardi; meni, da so standardizacija in normativni elementi čedalje večje mednarodne konkurence bistveni za trgovinsko politiko EU, zato bi morali biti eden od ključnih stebrov njene strateške industrijske politike; opozarja, da se o standardizaciji poroča kot o tveganem področju, na katerem se lahko Kitajska oddalji in oddvoji; poudarja, da je obravnava ponarejanja pri prizadevanjih EU na področju trgovinskih vidikov varstva intelektualne lastnine na samem vrhu seznama prednostnih nalog; je zaskrbljen, ker Kitajska ostaja vir največjega deleža ponarejenega in piratskega blaga, ki prihaja v EU, tako v smislu vrednosti kot obsega; poudarja, da je sporazum o geografskih označbah med EU in Kitajsko prvi korak v boju proti ponarejanju, in poziva Komisijo, naj okrepi prizadevanja za zaščito intelektualne lastnine EU, vključno s patenti; je zaskrbljen, ker kitajska sodišča vse pogosteje uveljavljajo svetovno pristojnost za določanje poštenih, razumnih in nediskriminatornih licenčnih pogojev za standardne patente, podjetjem pa onemogočajo, da bi izpodbijala njihove odločitve; poudarja, da ta praksa kitajskim podjetjem omogoča, da ne plačujejo pošteno cene za uporabo standardnih patentov, prav tako pa ogroža evropske raziskave; poziva Komisijo, naj na tem področju sodeluje z mednarodnimi partnerji; poziva, naj se v sodelovanju s podobno mislečimi partnerji EU, predvsem ZDA, več pozornosti nameni kršitvam na področju digitalizacije in komunikacij v vseh ustreznih organih, vključno z Mednarodno telekomunikacijsko zvezo OZN; poziva, naj se organizira več političnih razprav na temo posledic kitajskih pobud, kot je „Made in China 2025“ ali čedalje odmevnejša pobuda „China Standards 2035“; je v zvezi s tem zaskrbljen zaradi vse večjega digitalnega avtoritarizma Kitajske in njenih prizadevanj, da bi ta model digitalnega upravljanja uveljavila po vsem svetu; poudarja, da je treba v okviru pobude za skupno izjavo skleniti sporazum STO o elektronskem poslovanju, da bi v odnosu do Kitajske spodbujali osnovno raven odprtosti in enake konkurenčne pogoje;

52. poziva, naj se več pozornosti nameni evropskim malim in srednjim podjetjem, ki so v trgovinskih in naložbenih odnosih s Kitajsko, in pozdravlja, da Komisija podpira pobude, ki so prijazne do malih in srednjih podjetij, na primer portal Access2Markets, orodje za samoocenjevanje pravil o poreklu (RCSA) ali služba za pomoč MSP glede pravic intelektualne lastnine na Kitajskem;

53. je seznanjen z načelno sklenitvijo celovitega sporazuma o naložbah med EU in Kitajsko na politični ravni, pa tudi s prizadevanji Komisije za odpravo pomanjkljivosti, povezanih z asimetričnostjo dostopa do trga, enakimi konkurenčnimi pogoji in trajnostnim razvojem s sodelovanjem, ki temelji na pravilih; opozarja pa, da trgovinski odnosi ne potekajo v praznini;

četrtek 16. septembra 2021

54. poziva Komisijo, naj se, preden bo sprejela morebitne nadaljnje korake za sklenitev in podpis celovitega sporazuma o naložbah, posvetuje s Parlamentom; poziva Kitajsko, naj sprejme konkretne ukrepe za ratifikacijo in izvajanje temeljnih konvencij Mednarodne organizacije dela št. 29 in 105 o prisilnem delu; poudarja, da se je Kitajska zavezala tudi, da bo učinkovito izvajala ratificirane konvencije Mednarodne organizacije dela in si prizadevala za ratifikacijo drugih posodobljenih temeljnih konvencij Mednarodne organizacije dela;

55. ugotavlja, da ima 26 držav članic EU sklenjene stare dvostranske sporazume o naložbah s Kitajsko;

56. vendar opozarja, da zgolj s celovitim sporazumom o naložbah ne bo mogoče rešiti vseh težav, ki ovirajo gospodarske in politične odnose, zato ga je treba obravnavati v okviru okrepljenega in odločnejšega nabora enostranskih ukrepov EU; poudarja, da bo Evropski parlament, preden bo zavzel stališče, temeljito preučil sporazum, vključno z razdelkom o trajnostnem razvoju;

57. poudarja, da bi bila pravilno izvajanje in učinkovito izvrševanje ključna dejavnika uporabnosti in uspešnosti sporazuma pri odpravljanju strukturnih nesorazmerij v trgovinskih in naložbenih odnosih; poudarja vlogo in pomen strukturiranih in pogostih izmenjav z uradom glavnega uradnika Komisije za trgovino pri prizadevanjih za oceno prihodnjega izvajanja celovitega sporazuma o naložbah, če bo sprejet; v zvezi s tem opozarja in poudarja, kako pomembna je parlamentarna demokracija pri spodbujanju medsebojnega razumevanja, pregledne komunikacije in poštenega dialoga;

58. pozdravlja začetek veljavnosti sporazuma med EU in Kitajsko o geografskih označbah in poudarja, kako pomembno je, da ga obe strani učinkovito izvajata in uveljavljata na trgih; pozdravlja pričakovano razširitev sedanjega sporazuma, v katerega naj bi obe strani dodali še 350 imen geografskih označb; poudarja, da bi bil lahko ta omejeni sporazum o geografskih označbah model in podlaga za prihodnje sporazume o geografskih označbah; spominja, da bo imel glavni uradnik Komisije za trgovino ključno vlogo pri spremljanju in izboljševanju skladnosti s sporazumom; poziva ga, naj se nemudoma odzove, če se sporazum ne bo pravilno izvajal;

59. poudarja, da Kitajska še zdaleč ni svobodno tržno gospodarstvo glede na zelo velik vpliv države na gospodarstvo in sprejemanje odločitev podjetij glede cen, stroškov, proizvodnje in vložkov; v zvezi s tem spodbuja Kitajsko, naj sprejme nadaljnje ukrepe za bolj odprt trg za svoja in tuja podjetja, ki poslujejo na Kitajskem;

60. poziva k povečanju financiranja za projekte, povezane z uvajanjem omrežja 5G, in raziskave na področju tehnologij 6G, umetne inteligence in tehnologije velepodatkov, da bi v prihodnosti zagotovili varnost omrežij in večjo digitalno suverenost, kar bo ključnega pomena za digitalizacijo in gospodarsko rast, pa tudi za premostitev tehnološkega razkoraka med EU in Kitajsko ter odpravo tveganj, ki so jim članice in partnerice Nata lahko izpostavljene z vključitvijo kitajske tehnologije 5G v telekomunikacijska omrežja, saj bi tak ukrep lahko ogrozil prihodnost demokratičnega upravljanja; poziva tudi k usklajeni strategiji EU za kibernetno varnost in k povečanju zmogljivosti držav članic na tem področju, med drugim za okrepitev zaščite pred grožnjami za kritično infrastrukturo EU, ki izhajajo iz tretjih držav, vključno s Kitajsko;

61. poudarja, kako pomembna je priprava uredbe o umetni inteligenci ter okvira o etični in civilni odgovornosti za sisteme umetne inteligence in z njo povezane tehnologije, ki spodbujajo inovacije, v središču katerih so ljudje in zasebnost, v sodelovanju s ključnimi strateškimi partnerji, ki delijo liberalne in demokratične vrednote EU; poudarja, da sistemi socialnega točkovanja niso skladni s temeljnimi vrednotami EU; poudarja potrebo po tem, da EU ohrani pravice posameznikov; zato poudarja, da se takih politik in orodij nadzora v nobenem primeru ne bi smelo uporabljati v EU; v zvezi s tem poudarja, da si mora EU prizadevati za omejevanje nadnacionalnega dosega digitalnega zatiranja in se proti njemu boriti;

Zaščita in spodbujanje temeljnih evropskih interesov in vrednot s prevzemom vloge učinkovitejšega geopolitičnega akterja

62. meni, da bi si morala EU še naprej prizadevati za to, da postane učinkovitejši geopolitični akter, in sicer z enotnejšim geopolitičnim pristopom držav članic ter spodbujanjem njihove strateške neodvisnosti in zmogljivosti v sodelovanju z ZDA in drugimi podobno mislečimi partnerji;

četrtek 16. septembra 2021

63. poudarja, da je od uspeha evropske sosedске politike odvisna zmogljivost EU za prevzem vloge svetovnega akterja; opozarja na vse večjo vlogo Kitajske v neposredni bližini EU, vključno z državami kandidatkami; poziva k strateškemu pristopu na ravni EU pri odzivanju na kitajske ukrepe z naložbami, posojili in poslovnimi dejavnostmi v sosednjih državah, zlasti na Zahodnem Balkanu; poziva, naj si EU aktivno prizadeva, da bi tem državam ponudila izvedljive alternativne rešitve namesto kitajskih naložb;

64. opozarja, da je treba okrepiti orodja EU za lastno obrambo, povečati zmogljivosti za zaščito čezmorskih interesov, prevzeti bolj proaktivno, dosledno in strateško vlogo v neposrednem sosedstvu ter zagotoviti, da bodo države članice poenotile svoj geopolitični pristop;

65. meni, da bi morala konferenca o prihodnosti Evrope zagotoviti forum za razpravo o zunanjem delovanju EU, na primer o vprašanih v zvezi z varstvom človekovih pravic, in za razpravo o tem, kako doseči odprto strateško avtonomijo; poudarja, kako pomembne so razprave o vprašanih, povezanih z izboljšanjem in krepitvijo skupne zunanje in varnostne politike EU, na primer z razširitvijo mandata podpredsednika/visokega predstavnika, da bi ta lahko deloval v imenu EU, in za sprejetje potrebnih ukrepov, da bi se omogočilo glasovanje s kvalificirano večino na nekaterih zunanjepolitičnih področjih; poziva države članice, naj okrepijo medsebojno obrambno sodelovanje, da bi izboljšali evropske strateške obrambne zmogljivosti in oblikovali celovito evropsko obrambno unijo, ki bi vključevala evropske vojaške zmogljivosti;

66. poudarja, da je treba ESZD zagotoviti mandat in potrebne vire za spremljanje in obravnavanje kitajskih dezinformacijskih operacij in boj proti njim, vključno z ustanovitvijo posebne projektne skupine StratCom za Daljni vzhod, osredotočene na dezinformacije, ki izvirajo iz Kitajske; poziva Kitajsko, naj ne uporablja prikritih sredstev za vplivanje na javne razprave v EU; spodbuja Komisijo, naj razvije vseevropski regulativni sistem, s katerim se bo medijskim podjetjem, ki jih financirajo ali nadzorujejo vlade tretjih držav, preprečil prevzem evropskih medijskih podjetij, da se ohrani neodvisno in svobodno poročanje medijev v EU; predlaga diverzifikacijo medijev v kitajščini v Evropi s spodbujanjem sodelovanja med evropskimi mediji in mednarodnimi partnerji, kot je Tajvan; poudarja tudi, da je treba v ESZD in Komisiji na splošno nujno znatno povečati strokovne zmogljivosti v zvezi s Kitajsko;

67. poudarja pomen neodvisnih študij in raziskav o Kitajski na univerzah, v možganskih trustih, raziskovalnih institucijah in šolah v EU brez kitajske finančne podpore ali vpliva, da se zagotovi akademska integriteta in svoboda govora; zato poziva EU, naj razvije program za financiranje raziskav in jezikovnega usposabljanja v zvezi s Kitajsko v EU;

68. poudarja, da je treba uvesti programe za študij kitajske kulture, jezika in politike, neodvisne od vpliva Kitajske komunistične stranke, na primer s tesnejšimi stiki s tajvanskimi akademskimi krogi in družbo;

69. poziva Komisijo, naj upošteva in v svojo strategijo vključi hitro naraščajoče zanimanje Kitajske za Arktiko in njeno delovanje v arktični regiji; poziva k pripravljenosti za zagotavljanje svobode plovbe po severni morski poti; je seznanjen z naložbami Kitajske v raziskave in strateško infrastrukturo na Arktiki ter ugotavlja, da EU ne sme izgubiti vpliva v tej pomembni regiji;

o

o o

70. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter v vednost vladi Ljudske republike Kitajske.

četrtek 16. septembra 2021

P9_TA(2021)0385

Pošteni delovni pogoji, pravice in socialna zaščita za platformne delavce – nove oblike zaposlovanja, povezane z digitalnim razvojem**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o poštenih delovnih pogojih, pravicah in socialni zaščiti za platformne delavce – nove oblike zaposlovanja, povezane z digitalnim razvojem (2019/2186(INI))**

(2022/C 117/06)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2019/1150 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o spodbujanju pravičnosti in preglednosti za poslovne uporabnike spletnih posredniških storitev ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2019/1152 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o preglednih in predvidljivih delovnih pogojih v Evropski uniji ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2019/770 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2019 o nekaterih vidikih pogodb o dobavi digitalne vsebine in digitalnih storitev ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju evropskega stebra socialnih pravic,
- ob upoštevanju priporočila Sveta z dne 8. novembra 2019 o dostopu delavcev in samozaposlenih oseb do socialne zaščite ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 24. oktobra 2019 o prihodnosti dela: Evropska unija podpira deklaracijo ob stoletnici Mednarodne organizacije dela (MOD) ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 13. junija 2019 o spreminjajočem se svetu dela: preudarki o novih oblikah dela ter posledicah za varnost in zdravje pri delu ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 15. decembra 2020 za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o enotnem trgu digitalnih storitev (akt o digitalnih storitvah) in spremembi Direktive 2000/31/ES (COM(2020)0825),
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 15. decembra 2020 za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o tekmovalnih in pravičnih trgih v digitalnem sektorju (akt o digitalnih trgih) (COM(2020)0842),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 4. marca 2021 z naslovom Akcijski načrt za evropski steber socialnih pravic (COM(2021)0102),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 19. februarja 2020 z naslovom Evropska strategija za podatke (COM(2020)0066),

⁽¹⁾ UL L 186, 11.7.2019, str. 57.⁽²⁾ UL L 186, 11.7.2019, str. 105.⁽³⁾ UL L 136, 22.5.2019, str. 1.⁽⁴⁾ UL L 119, 4.5.2016, str. 1.⁽⁵⁾ UL C 387, 15.11.2019, str. 1.⁽⁶⁾ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13436-2019-INIT/sl/pdf>⁽⁷⁾ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9686-2019-INIT/sl/pdf>.

četrtek 16. septembra 2021

- ob upoštevanju Bele knjige Evropske komisije o umetni inteligenci – evropski pristop k odličnosti in zaupanju z dne 19. februarja 2020 (COM(2020)0065),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 14. januarja 2020 z naslovom Močna socialna Evropa za pravičen prehod (COM(2020)0014),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 2. junija 2016 z naslovom Evropska agenda za sodelovalno gospodarstvo (COM(2016)0356),
- ob upoštevanju posvetovalnega dokumenta Komisije z dne 24. februarja 2021 z naslovom „First phase consultation of social partners under Article 154 TFEU on possible action addressing the challenges related to working conditions in platform work“ (Prva faza posvetovanja s socialnimi partnerji v skladu s členom 154 PDEU o možnih ukrepih za reševanje izzivov, povezanih z delovnimi pogoji pri platformnem delu) (C(2021)1127),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. januarja 2021 s priporočili Komisiji o pravici do odklopa ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. decembra 2020 o močni socialni Evropi za pravičen prehod ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. oktobra 2020 o politiki zaposlovanja in socialni politiki v euroobmočju leta 2020 ⁽¹⁰⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. oktobra 2020 s priporočili Komisiji o okviru za etične vidike umetne inteligence, robotike in sorodne tehnologije ⁽¹¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. oktobra 2020 s priporočili Komisiji o aktu o digitalnih storitvah: izboljšanje delovanja enotnega trga ⁽¹²⁾,
- ob upoštevanju svojega stališča z dne 10. julija 2020 o predlogu sklepa Sveta o smernicah za politike zaposlovanja držav članic ⁽¹³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. oktobra 2019 o politiki zaposlovanja in socialni politiki v euroobmočju ⁽¹⁴⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. januarja 2017 o evropskem stebru socialnih pravic ⁽¹⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. junija 2017 o Evropski agendi za sodelovalno gospodarstvo ⁽¹⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. junija 2017 o spletnih platformah in enotnem digitalnem trgu ⁽¹⁷⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 4. julija 2017 o delovnih pogojih in prekarni zaposlitvi ⁽¹⁸⁾,
- ob upoštevanju poslanice komisarja Nicolasa Schmita z dne 10. septembra 2019 in delovnega programa Komisije za leto 2021,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 18. septembra 2020 z naslovom Pošteni delovni pogoji v platformnem gospodarstvu,

⁽⁸⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0021.

⁽⁹⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0371.

⁽¹⁰⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0284.

⁽¹¹⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0275.

⁽¹²⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0272.

⁽¹³⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0194.

⁽¹⁴⁾ UL C 202, 28.5.2021, str. 35.

⁽¹⁵⁾ UL C 242, 10.7.2018, str. 24.

⁽¹⁶⁾ UL C 331, 18.9.2018, str. 125.

⁽¹⁷⁾ UL C 331, 18.9.2018, str. 135.

⁽¹⁸⁾ UL C 334, 19.9.2018, str. 88.

četrtek 16. septembra 2021

- ob upoštevanju mnenja Evropskega odbora regij z dne 5. decembra 2019 z naslovom Evropski okvir za regulativne odzive v zvezi s sodelovalnim gospodarstvom,
- ob upoštevanju okvirnega sporazuma evropskih socialnih partnerjev o digitalizaciji iz junija 2020 ⁽¹⁹⁾,
- ob upoštevanju priporočila Mednarodne organizacije dela št. 198 o delovnih razmerjih,
- ob upoštevanju študije Komisije z dne 13. marca 2020 z naslovom „Study to gather evidence on the working conditions of platform workers“ (Študija za zbiranje dokazov o delovnih pogojih platformnih delavcev),
- ob upoštevanju poročila Skupnega raziskovalnega središča Komisije z naslovom „The changing nature of work and skills in the digital age“ (Spreminjajoča se narava dela in spretnosti v digitalni dobi),
- ob upoštevanju poročila Skupnega raziskovalnega središča Komisije z naslovom „Platform Workers in Europe“ (Platformni delavci v Evropi),
- ob upoštevanju študije z naslovom „The platform economy and precarious work“ (Platformno gospodarstvo in prekarno delo), ki jo je generalni direktorat Evropskega parlamenta za notranjo politiko objavil 11. septembra 2020 ⁽²⁰⁾,
- ob upoštevanju študije z naslovom „The Social Protection of Workers in the Platform Economy“ (Socialna zaščita delavcev v platformnem gospodarstvu), ki jo je generalni direktorat Evropskega parlamenta za notranjo politiko objavil 7. decembra 2017 ⁽²¹⁾,
- ob upoštevanju poročila Cedefopa z dne 24. septembra 2020 z naslovom „Developing and matching skills in the online platform economy“ (Razvoj in usklajevanje znanj in spretnosti v platformnem gospodarstvu),
- ob upoštevanju informativnega poročila Cedefopa z dne 30. julija 2020 z naslovom „Online Work and learning in the coronavirus era“ (Spletno delo in učenje v času koronavirusa),
- ob upoštevanju študije Eurofounda z dne 24. septembra 2018 z naslovom „Employment and working conditions of selected types of platform work“ (Zaposlovanje in delovni pogoji izbranih vrst platformnega dela),
- ob upoštevanju poročila o politikah Eurofounda z dne 23. septembra 2019 z naslovom „Platform work: Maximising the potential while safeguarding standards?“ (Platformno delo: povečanje potenciala ob ohranjanju standardov?),
- ob upoštevanju raziskovalnega poročila Eurofounda z dne 21. septembra 2020 z naslovom „Back to the future: Policy pointers from platform work scenarios“ (Nazaj v prihodnost: smernice politike iz scenarijev platformnega dela),
- ob upoštevanju spletnega repozitorija Eurofounda o platformnem gospodarstvu ⁽²²⁾,
- ob upoštevanju študije Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA) z dne 7. novembra 2017 z naslovom „Protecting Workers in the Online Platform Economy: An overview of regulatory and policy developments in the EU“ (Zaščita delavcev v spletnem platformnem gospodarstvu: pregled regulativnega razvoja in razvoja politik v EU),

⁽¹⁹⁾ https://www.etuc.org/system/files/document/file2020-06/Final%2022%2006%2020_Agreement%20on%20Digitalisation%202020.pdf

⁽²⁰⁾ Študija „The platform economy and precarious work“, Evropski parlament, generalni direktorat za notranjo politiko, tematski sektor A – gospodarska in znanstvena politika ter kakovost življenja, 11. september 2020.

⁽²¹⁾ Študija „The Social Protection of Workers in the Platform Economy“, Evropski parlament, generalni direktorat za notranjo politiko, tematski sektor A – gospodarska in znanstvena politika ter kakovost življenja, 7. december 2017.

⁽²²⁾ <https://www.eurofound.europa.eu/sl/data/platform-economy>

četrtek 16. septembra 2021

- ob upoštevanju poročila Mednarodne organizacije dela z dne 23. februarja 2021 z naslovom „World Employment and Social Outlook 2021: The role of digital labour platforms in transforming the world of work“ (Svetovne zaposlitvene in socialne napovedi za leto 2021: vloga digitalnih delovnih platform pri preoblikovanju sveta dela),
 - ob upoštevanju poročila Mednarodne organizacije dela z dne 20. septembra 2018 z naslovom „Digital labour platforms and the future of work: Towards decent work in the online world“ (Digitalne delovne platforme in prihodnost dela: na poti k dostojnemu delu v spletnem okolju),
 - ob upoštevanju deklaracije za prihodnost dela ob stoletnici Mednarodne organizacije dela z dne 21. junija 2019,
 - ob upoštevanju indeksa enakosti spolov Evropskega inštituta za enakost spolov za leto 2020: Digitalizacija in prihodnost dela,
 - ob upoštevanju poročil organizacije Data&Society iz februarja 2019 z naslovom „Workplace Monitoring & Surveillance“ (Spremljanje in nadzor delovnega mesta) in „Algorithmic Management in the Workplace“ (Algoritemsko upravljanje na delovnem mestu),
 - ob upoštevanju študije z naslovom „Data subjects, digital surveillance, AI and the future of work“ (Posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, digitalni nadzor, umetna inteligenca in prihodnost dela), ki jo je generalni direktorat Evropskega parlamenta za parlamentarne raziskovalne storitve objavil 23. decembra 2020 ⁽²³⁾,
 - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora za promet in turizem,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve (A9-0257/2021),
- A. ker se pojem „platformni delavci“ nanaša na posameznike, ki pod večjim ali manjšim nadzorom opravljajo delo ali zagotavljajo storitve prek digitalnih delovnih platform, kar lahko vključuje tako delavce kot dejansko samozaposlene osebe;
- B. ker se pojem „digitalna delovna platforma“ nanaša na podjetje, ki pod večjim ali manjšim nadzorom posreduje ali ponuja storitve na zahtevo, ki jih zahtevajo posamezniki ali poslovne stranke in jih neposredno ali posredno zagotavljajo posamezniki, ne glede na to, ali se take storitve izvajajo s fizično prisotnostjo ali prek spleta;
- C. ker se pojem „platformno delo“ nanaša na delo in storitve, ki jih platformni delavci opravljajo oziroma zagotavljajo na zahtevo in za plačilo, ne glede na obliko zaposlitve, vrsto digitalnih delovnih platform (s fizično prisotnostjo ali prek spleta) ali stopnjo zahtevanih znanj in spretnosti;
- D. ker ni zadostnih in posodobljenih evropskih podatkov o platformnem delu ter ker je metodologija zbiranja podatkov po državah članicah različna, zaradi česar je težko določiti obseg platformnega dela in število zadevnih delavcev; ker se bo platformno delo na trgu dela zelo verjetno še naprej povečevalo;
- E. ker lahko platformno delo ustvari zaposlitve, poveča izbiro, zagotovi dodaten dohodek in zmanjša ovire za vstop na trg dela; ker lahko platformno delo omogoča prožnost in optimizacijo virov ter zagotavlja priložnosti za ljudi, ki delajo na digitalnih delovnih platformah ali prek njih, in stranke, pa tudi usklajevanje povpraševanja po storitvah in njihove ponudbe; ker so inovacije digitalnih orodij temeljni pogoj za platformno delo ter lahko prispevajo k rasti v času krize in okrevanja; ker lahko platformno delo prinese prednosti študentom in osebam, ki želijo združiti študij in delo, ter zagotovi dostop do zaposlitve mladim, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo, in ljudem z nižjo stopnjo usposobljenosti;

⁽²³⁾ Študija „Data subjects, digital surveillance, AI and the future of work“ (Posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, digitalni nadzor, umetna inteligenca in prihodnost dela), generalni direktorat za parlamentarne raziskovalne storitve, Oddelek za znanstvene napovedi, 23. december 2020.

četrtek 16. septembra 2021

- F. ker platformno delo nikakor ne more biti omejeno na prevoz ali dostavo hrane, saj vključuje tudi strokovne naloge, gospodinjska opravila in mikronaloge;
- G. ker platformno delo omogoča dostop do trga dela s sodobnimi oblikami zaposlitve in spodbuja razvoj tehnologij, da bi olajšali uporabo platform ter jih približali podjetjem in potrošnikom;
- H. ker platformno delo povzroča tudi zaskrbljenost zaradi prekarnosti in slabih delovnih pogojev, pomanjkljivega ali oteženega dostopa do ustrezne socialne zaščite, nelojalne konkurence, neprijavljenega dela, razdrobljenega in nepredvidljivega dohodka in delovnika, neobstoja mehanizmov reševanja sporov, razvrednotenja znanja in odsotnost možnosti za poklicno napredovanje ter neobstoja ukrepov za zdravje in varnost pri delu, zlasti za nizkokvalificirane platformne delavce, ki so fizično prisotni na delu in opravljajo mikronaloge, kot se je pokazalo med krizo zaradi covid-19; ker k temu prispeva napačna razvrstitev delavcev kot samozaposlenih;
- I. ker je kriza zaradi covid-19 opozorila na vlogo platformnih delavcev pri zagotavljanju neprekinjenega poslovanja na tisoče malih in srednjih podjetij po vsej EU, saj delujejo kot prepotrben povezovalni člen med glavnimi sektorji, kot sta živilski in prometni sektor, in potrošniki, platformni model pa nekaterim platformnim delavcem omogoča stalen dohodek; ker več kot 60 % prebivalcev EU navaja, da tudi po krizi zaradi covid-19 ne bodo prenehali uporabljati spletnih storitev, na primer možnosti spletnega naročanja obrokov⁽²⁴⁾; ker so delavci z nestandardno obliko zaposlitve izpostavljeni večjemu tveganju kot delavci s standardno obliko zaposlitve⁽²⁵⁾ ter so zlasti platformni delavci zaradi značilnosti dela, ki ga opravljajo, pogosto izpostavljeni zdravstvenim in varnostnim tveganjem, zlasti kolesarji, ki so ranljivi udeleženci v cestnem prometu in ki pogosto delajo v neugodnih in težavnih vremenskih razmerah ter pod pritiskom glede hitrosti in učinkovitosti; ker platformno delo ne bi smelo povzročiti prekarnosti, negotovosti ali zdravstvenih in varnostnih tveganj; ker platformni delavci, ki so zaradi pandemije utrpeli izgubo dohodka, pogosto niso bili upravičeni do ukrepov dohodkovne podpore, kar kaže, da nimajo dostopa do socialne zaščite; ker so platformni delavci, ki so fizično prisotni na delu, izpostavljeni večjemu tveganju okužbe s covidom-19;
- J. ker bi lahko navedena tveganja, če ne bodo ustrezno obravnavana, ogrozila celoten evropski model socialnega tržnega gospodarstva in cilje evropskega stebra socialnih pravic; ker bi tehnološki napredek lahko zagotovil tudi rešitve za prilagoditev evropskega socialnega modela realnosti 21. stoletja;
- K. ker so digitalne delovne platforme po vsem svetu leta 2019 ustvarile prihodke v višini vsaj 52 milijard USD; ker je bilo približno 70 % prihodkov ustvarjenih zgolj v dveh državah, in sicer v Združenih državah Amerike (49 %) in na Kitajskem (22 %), medtem ko je bil ta delež precej nižji v Evropi (11 %) in drugih regijah (18 %)⁽²⁶⁾;
- L. ker platformno delo zajema različne okoliščine, zanj pa je značilna visoka stopnja heterogenosti izvajanih dejavnosti; ker obstajajo različne kategorije platformnega dela, kot so spletno delo ali delo s fizično prisotnostjo, delo, ki zahteva visoko ali nizko raven znanj in spretnosti, delo, plačano na posamezno nalogo ali uro, ali delo, ki se opravlja kot sekundarna ali primarna dejavnost, in ker se profili platformnih delavcev in vrste platform zelo razlikujejo; ker je po podatkih Eurofounda⁽²⁷⁾ leta 2017 najbolj razširjene značilnosti platformnega dela v izbranih državah članicah izkazovalo delo s fizično prisotnostjo na področju strokovnih storitev, storitev dostave, storitev potniškega prometa in gospodinjskih storitev;

⁽²⁴⁾ <https://www.dw.com/pl/ue-chce-lepiej-chroni%C4%87-pracuj%C4%85cych-za-po%C5%9Brednictwem-platform-cyfrowych/a-56676431>

⁽²⁵⁾ Howard (2016), Nonstandard work arrangements and worker health and safety, *American Journal of Industrial Medicine*, zvezek 60, št. 1, 2016, str. 1–10.

⁽²⁶⁾ Mednarodna organizacija dela, „World Employment and Social Outlook 2021: The role of digital labour platforms in transforming the world of work“ (Svetovne zaposlitvene in socialne napovedi za leto 2021: vloga digitalnih delovnih platform pri preoblikovanju sveta dela), str. 20.

⁽²⁷⁾ https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef18001en.pdf

četrtek 16. septembra 2021

- M. ker ima večina platformnih delavcev drugo zaposlitev ali drug vir dohodka; ker so platformni delavci običajno slabo plačani, redki med njimi pa imajo relativno dober dohodek; ker so delavci v platformnem gospodarstvu običajno mlajši in višje izobraženi kot širša populacija ⁽²⁸⁾;
- N. ker so platformni delavci običajno razvrščeni kot uradno samozaposleni ne glede na svoj dejanski zaposlitveni položaj, pri čemer pa pogosto ne dosegajo ravni strokovne neodvisnosti, ki so značilne za samozaposlene; ker tako številni platformni delavci nimajo koristi od enakovredne socialne zaščite, pravic delavcev ali zdravstvenih in varnostnih določb, ki jih v njihovi državi članici zagotavlja pogodba o zaposlitvi ali delovno razmerje; ker digitalne delovne platforme v takih primerih ne plačujejo prispevkov za socialno varnost; ker ima majhen delež platformnih delavcev status zaposlenega ali agencijskega delavca; ker so številne sodne in upravne odločbe, tudi nacionalnih sodišč na najvišji stopnji in Sodišča Evropske unije, v zvezi s platformnim delom s fizično prisotnostjo, zlasti v sektorjih prometa in dostave hrane v več državah članicah, potrdile obstoj zaposlitvenega razmerja med platformami in platformnimi delavci na podlagi njihovih dejavnosti in povezave z njihovo platformo, s posledičnimi pravicami; ker bi morali delavci imeti neposredna sredstva za pojasnitev in potrditev svojega zaposlitvenega statusa, ne pa da morajo svoje pravice uveljavljati v sodnih postopkih;
- O. ker napačna razvrstitev platformnih delavcev kot samozaposlenih, ki se opaža pri platformnem delu, povzroča negotovost ter delavcem onemogoča dostop do pravic iz delovnega razmerja, socialne zaščite, dodatkov in uporabe ustreznih pravil; ker bodo v prihodnosti platformno delo ali podobni vzorci zaposlovanja in digitalizacija vplivali na vse več sektorjev, kot so dostava, promet, človeški viri, zdravje, otroško varstvo, osebne in gospodinjske storitve ter turizem; ker razvoj digitalnih tehnologij v številnih sektorjih, zlasti pri spletnem trgovanju in spletnih storitvah, prinaša priložnosti in tveganja za podjetja in delavce;
- P. ker bi morale nove oblike dela ostati vzdržne in pravične, platformno delo bi moralo temeljiti na vrednotah Unije, etiki in pristopu, ki je osredotočen na človeka, digitalna tehnologija pa bi se morala uporabljati kot orodje; ker je v tem smislu v okviru digitalnega prehoda bistveno opremiti vsakega evropskega državljana z digitalnimi veščinami;
- Q. ker za eno največjih prednosti platformnega dela šteje visoka stopnja prožnosti;
- R. ker so države članice razvile različne pristope, kar vodi do razdrobljenih pravil in pobud z negativnimi učinki za delavce, podjetja, vključno s platformami, in potrošnike, ki izhajajo iz tako nastale negotovosti; ker je potrebna zakonodajna pobuda na evropski ravni, da bi odpravili nastalo pravno negotovost, zagotovili in izboljšali pravice in delovne pogoje platformnih delavcev ter njihov dostop do socialne zaščite, spodbujali inovacijski potencial vzdržnih modelov platformnega dela in izravnali konkurenčne pogoje s „tradicionalnimi“ gospodarskimi subjekti; ker je večina platform dejavnih v različnih državah članicah EU in pogosto nimajo sedeža v državi, kjer njihovi delavci izvajajo dejavnosti;
- S. ker na evropski ravni obstaja opredelitev izraza „delavec“, s sodno prakso Sodišča Evropske unije pa so bila vzpostavljena merila za določitev statusa delavca in samozaposlene osebe; ker se značilnosti zaposlitve, ki omogočajo priznanje delovnega razmerja ali pogodbe o zaposlitvi, med državami članicami razlikujejo in spadajo v nacionalno pristojnost; ker bi posebni „tretji status“ za platformne delavce še dodatno izkrivljali konkurenco med digitalnimi delovnimi platformami in podjetji v tradicionalnem gospodarstvu, zlasti malimi in srednjimi podjetji, ter ne bi bil skladen z nacionalnimi razvrstitvami delavcev in dejansko samozaposlenih v državah članicah, kar bi imelo nepredvidljive pravne, upravne in sodne posledice ter bi pomebnilo veliko tveganje za dodatno segmentacijo trga dela; ker bi bilo treba platformne delavce uvrstiti med delavce ali dejansko samozaposlene glede na njihovo dejansko stanje ter bi jim morali biti zagotovljeni ustrezni pogoji in pravice; ker bi izpodbojna domneva delovnega razmerja

⁽²⁸⁾ Študija „The Social Protection of Workers in the Platform Economy“ (Socialna zaščita delavcev v platformnem gospodarstvu), Evropski parlament, generalni direktorat za notranjo politiko, tematski sektor A – gospodarska in znanstvena politika ter kakovost življenja, 7. december 2017, str. 34, [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/614184/IPOL_STU\(2017\)614184_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/614184/IPOL_STU(2017)614184_EN.pdf)

četrtek 16. septembra 2021

v kombinaciji z obrnjenim dokaznim bremenom olajšala pravilno razvrstitev platformnih delavcev, kar pomeni, da bi morala stranka, za katero se trdi, da je delodajalec, v primeru, ko bi delavci oporekali razvrstitvi svojega zaposlitvenega statusa v pravnem ali upravnem postopku, dokazati, da ne obstaja zaposlitveno razmerje v skladu z nacionalnimi opredelitvami, določenimi v zakonodaji ali kolektivnih pogodbah zadevne države članice; ker izpodbojna domneva delovnega razmerja ne sme privedi do samodejne razvrstitve vseh platformnih delavcev kot delavcev;

- T. ker bi bilo treba zagotoviti uporabo obstoječih določb, zlasti direktive o preglednih in predvidljivih delovnih pogojih ter uredbe o spodbujanju pravičnosti in preglednosti za poslovne uporabnike spletnih posredniških storitev;
- U. ker so mala in srednja podjetja hrbtenica evropskega gospodarstva, saj predstavljajo 99 % vseh podjetij v EU;
- V. ker platformno delo prevzema razlike med spoloma s širšega trga dela, kot sta plačna vrzel med spoloma in segregacija spolov v poklicih ali sektorjih ⁽²⁹⁾; ker je platformno delo lahko priložnost za večje vključevanje žensk v delovno silo; ker je zastopanost žensk in moških pri različnih vrstah storitev in platform različna, pri čemer so moški bolj zastopani v platformnem delu z večjo samostojnostjo pri delu in je bolj verjetno, da bodo ženske opravljale bolj negotovo platformno delo z omejeno delovno avtonomijo; ker so zato osebe z znatnimi obveznostmi glede oskrbe in družinskimi obveznostmi v slabšem položaju, kar bo verjetno imelo negativne posledice, zlasti za ženske ⁽³⁰⁾; ker so platformne delavke, zlasti voznice in ženske, ki zagotavljajo storitve čiščenja in oskrbe v zasebnih prebivališčih, izpostavljene tveganju spolnega nadlegovanja in nasilja na podlagi spola ⁽³¹⁾ ter morda ne prijavijo teh dejanj zaradi neobstoja orodij za prijavo, ker nimajo stika s človeškim nadrejenim ali iz strahu pred slabimi ocenami in izgubo prihodnjega dela;
- W. ker se platformno delo povečuje vse od njegovega pojava, ki ga je omogočil razvoj digitalnih tehnologij v zadnjih letih, ter delavcem, strankam in delodajalcem zagotavlja nove priložnosti in izbiro glede kraja, časa, prožnosti in pogostosti njihovih odnosov, vključno z delom in zagotavljanjem storitev; ker je glede na svetovno poročilo Mednarodne organizacije dela za večino delavcev, ki so fizično prisotni na delu, in tretjino delavcev, ki delajo prek spleta, platformno delo na digitalnih delovnih platformah njihov glavni vir dohodka, pri čemer so deleži večji v državah v razvoju in pri ženskah ⁽³²⁾; ker kljub temu v EU še vedno zajema le majhen delež splošnega trga dela, saj je po ocenah 11 % delovne sile v EU vsaj enkrat zagotovilo storitve prek platform za delo s fizično prisotnostjo ali spletnih delovnih platform, le 1,4 % pa jih od leta 2019 platformno delo opravlja kot glavno zaposlitev ⁽³³⁾; ker bi si morale platforme, delavci, stranke in družba na splošno obširno in pravično deliti koristi digitalizacije; ker so potrebni strogi zaščitni ukrepi, ki bi zagotovili, da platformno delo zagotavlja dostojne delovne pogoje in preprečuje segmentacijo trga dela;
- X. ker morajo platforme, ki delujejo kot delodajalci, spoštovati vse obveznosti delodajalcev in upoštevati sektorske odgovornosti;
- Y. ker digitalne delovne platforme kot del svojega poslovnega modela uporabljajo digitalna orodja, kot so aplikacije, algoritmi in umetna inteligenca, zato da uskladijo ponudbo in povpraševanje ter upravljajo delavce v različnem obsegu; ker algoritemsko upravljanje odpira nove izzive za prihodnost dela in lahko ustvari neravnotežja moči ter nejasnost glede odločanja, tehnološko podprte kontrole in nadzora, kar bi lahko zaostrilo diskriminatorne prakse ter

⁽²⁹⁾ Evropski inštitut za enakost spolov, indeks enakosti spolov za leto 2020: digitalizacija in prihodnost dela, str. 14.

⁽³⁰⁾ Evropski inštitut za enakost spolov, indeks enakosti spolov za leto 2020: digitalizacija in prihodnost dela, str. 98 in 99.

⁽³¹⁾ Evropski inštitut za enakost spolov, indeks enakosti spolov za leto 2020: digitalizacija in prihodnost dela, str. 114.

⁽³²⁾ Mednarodna organizacija dela, „World Employment and Social Outlook 2021: The role of digital labour platforms in transforming the world of work“ (Svetovne zaposlitvene in socialne napovedi za leto 2021: vloga digitalnih delovnih platform pri preoblikovanju sveta dela), str. 22.

⁽³³⁾ Skupno raziskovalno središče Evropske komisije, „Platform workers in Europe: Evidence from the COLLEEM survey“ (Platformni delavci v Evropi: dokazi raziskave COLLEEM) (2018) in „New evidence on platform workers in Europe: Results from the second COLLEEM survey“ (Novi dokazi o platformnih delavcih v Evropi – izsledki druge raziskave COLLEEM) (2020).

četrtek 16. septembra 2021

povzročilo tveganja za zasebnost, zdravje in varnost delavcev ter človekovo dostojanstvo⁽³⁴⁾; ker mora biti algoritemsko upravljanje popolnoma pregledno in pod človeškim nadzorom, da bi lahko delavci po potrebi izpodbijali odločitve z učinkovitimi postopki, in ne sme temeljiti na neobjektivnih podatkovnih nizih, povezanih s spolom, etničnim poreklom ali spolno usmerjenostjo, da se prepreči vsakršna diskriminacija pri njegovih rezultatih; ker pri več ranljivih skupinah, kot so ženske, manjšine in invalidi, obstaja večje tveganje, da bodo pristransko ocenjene⁽³⁵⁾;

- Z. ker je vprašanje neplačanega dela še posebno pereče v okolju platformnega dela;
- AA. ker bi lahko bila ustanovitev združenj pomemben instrument za organizacijo platformnega dela od spodaj navzgor in bi lahko spodbudila konkurenco med platformami;
- AB. ker zelo potrebujemo rešitve za integriran prevoz, ki temeljijo na širokem naboru storitev, s poudarkom na sistemu in ne njegovih sestavnih delih, in ker imajo platforme lahko pomembno vlogo pri omogočanju mobilnosti in logistike kot storitev ter sodelovalne mobilnosti; ker takšna digitalizacija lahko ustvari veliko priložnosti za trajnosten, inovativen in multimodalni prometni sektor, tudi z inovacijami v javnem prevozu; ker se mora napreden okvir za platformna podjetja posvetiti morebitnim okoljskim in zdravstvenim vprašanjem in povečati učinkovitost mobilnosti ter ker bi bilo zato treba izvesti poglobljeno oceno vpliva platform na okolje na področju prometa in turizma, saj ni dovolj znanega o njihovem pozitivnem oziroma negativnem vplivu;
- AC. ker porast digitalnega platformnega posredništva in sodelovalnih platform korenito spreminja tovorni in potniški promet, predvsem prek novih storitev za podjetja in posameznike, razvoja multimodalnega prometa, boljše povegljivosti izoliranih področij, večje mobilnosti v mestih in optimizacije upravljanja pretoka;
- AD. ker sta visokohitrostna brezžična in fiksna povegljivost bistvenega pomena za nadaljnji razvoj digitaliziranih prevoznih storitev; ker EU določa regulativne standarde za uporabo digitalnih storitev in izdelkov, kot je to storila s splošno uredbo o varstvu podatkov in novo evropsko digitalno strategijo, zaostaja pa pri ustvarjanju konkurenčnih pogojev za razvoj in rast novih digitalnih podjetij in platform v EU;

Evropski pravni okvir

1. ugotavlja, da sedanji evropski okvir ni zadovoljiv, in obžaluje, da se pravni instrumenti EU za številne platformne delavce pogosto ne uporabljajo zaradi njihove napačne razvrstitve in da ne obravnavajo v zadostni meri novih razmer v svetu dela; poudarja, da je treba izboljšati delovne pogoje vseh platformnih delavcev, ki delajo prek digitalnih delovnih platform, ključno z dejansko samozaposlenimi; je zaskrbljen, ker so lahko zaradi te razdrobljenosti nekateri platformni delavci v pravno negotovem položaju, zaradi česar imajo manj pravic ali bolj omejene pravice, kot bi jih bilo treba zagotoviti vsem delavcem; meni, da bi lahko neustrezne ureditve privedle do različnih razlag, kar bi ustvarilo nepredvidljivost in nato negativno vplivalo na podjetja in delavce;

2. obžaluje, da pojma „delavec“ in „samozaposleni“ v državah članicah nista enotno opredeljena; nadalje ugotavlja, da je meja med tema izrazoma včasih nejasna pri novih oblikah dela in da obstaja tveganje, da se oblika zaposlitve nekaterih samozaposlenih oseb ali delavcev napačno opredeli in da ti niso upravičeni do pravic, ki izhajajo iz njihovega statusa; zato meni, da bi morali imeti delavci na digitalnih delovnih platformah enake pravice in enak dostop do socialnega varstva, kot jih imajo neplatformni delavci iste kategorije, ob polnem spoštovanju raznolikosti nacionalnih modelov trga dela, avtonomije socialnih partnerjev in nacionalnih pristojnosti;

⁽³⁴⁾ „Workplace Monitoring & Surveillance“ (Spremljanje in nadzor na delovnem mestu), Data&Society, Mateescu, A., Nguyen, A., Explainer: februar 2019.

⁽³⁵⁾ Poročilo o indeksu enakosti spolov za leto 2020, digitalizacija in prihodnost dela, str. 99.

četrtek 16. septembra 2021

3. poleg tega poudarja, da se lahko za platformne delavce, ki delajo v različnih državah članicah ali kombinirajo redno zaposlitev s platformnim delom v različnih državah članicah, uporabljajo povsem različni predpisi za isto delo;

4. meni, da je treba to pravno negotovost nujno obravnavati v korist delavcev, podjetij, vključno s platformami, in potrošniki; meni, da mora vsak predlog upoštevati heterogenost platform in platformnih delavcev, različno nacionalno delovno zakonodajo ter sisteme socialnega in zdravstvenega varstva, potrebo po trajnostnih modelih digitalnih delovnih platform in status platformnih delavcev, ki so dejansko samozaposleni; meni, da bi moral obstajati evropski okvir, ki bi temeljil na celoviti presoji vplivov in posvetovanju z ustreznimi akterji ter bi štetil platformno delo z zagotavljanjem dostojnih delovnih pogojev in hkrati z odpravljanjem prekarnih oblik platformnega dela ter bi bil dopolnjen z nacionalno zakonodajo ali kolektivnimi pogodbami; poudarja, da bi morala vsaka zakonodajna pobuda EU spodbujati inovativnost, oblikovanje novih poslovnih modelov, ustanavljanje zadrug, zagonskih ter malih in srednjih podjetij ter ustvarjanje dostojnih delovnih mest; poudarja, da bi morale biti še naprej možne priložnosti in prožne ureditve dela, ki jih zagotavljajo digitalne delovne platforme, če ne ogrožajo socialne zaščite in pravic delavcev;

5. ugotavlja, da so primeri napačne razvrstitve najpogostejši na digitalnih delovnih platformah, ki neposredno ali prek algoritma strogo urejajo pogoje in plačilo za spletno platformno delo; poziva Komisijo, naj za olajšanje pravilne razvrstitve platformnih delavcev v prihodnji predlog vključi izpodbojno domnevo delovnega razmerja za platformne delavce v skladu z nacionalnimi opredelitvami iz ustrezne zakonodaje držav članic ali kolektivnih pogodb, skupaj z obrnjenim dokaznim bremenom in po možnosti dodatnimi ukrepi; zato poudarja, da kadar koli platformni delavci oporekajo razvrstitvi svojega zaposlitvenega statusa v pravnem postopku pred sodiščem ali upravnim organom v skladu z nacionalno zakonodajo in praksami, mora stranka, za katero se trdi, da je delodajalec, dokazati, da ne obstaja zaposlitveno razmerje; poudarja, da izpodbojna domneva delovnega razmerja ne sme privedi do samodejne razvrstitve vseh platformnih delavcev kot delavcev; meni, da bi morala razvrstitev delavcev temeljiti na dejstvih, ki se nanašajo na dejansko opravljanje dela, in merilih, in sicer na podlagi nacionalne zakonodaje in ne na tem, kako razmerje opisujejo stranke; poudarja, da taka izpodbojna domneva zagotavlja, da lahko delavci, ki so dejansko samozaposleni, še naprej ostanejo samozaposleni in dostopajo do dela prek platform; nadalje poziva Komisijo, naj pojasni, da ni mogoče razmišljati o vzpostavitvi t. i. tretjega statusa EU med delavcem in samozaposlenim, saj ne bi pomagal odpraviti sedanjih težav in bi lahko še bolj zabilisal že tako nejasne pojme, ter naj zagotovi, da bodo platformni delavci razvrščeni bodisi kot delavci bodisi kot samozaposlene osebe v skladu z nacionalnim pravom;

6. poudarja, da zakonodaja v državah članicah in na ravni Evropske unije še zdaleč ni usklajena s hitrostjo digitalne preobrazbe, zaradi česar nimamo predpisov v zvezi z novimi metodami zaposlovanja, kar neposredno vpliva na pravice delavcev in delovanje spletnih platform;

7. poudarja, da mora vsaka ureditev v zvezi s spletnimi platformami spoštovati načelo subsidiarnosti in različne pristope držav članic glede na obstoječe razlike med platformami, od števila delavcev do obsega, v katerem krijejo pravice delavcev, ter da mora prestati preskus časa in digitalno preobrazbo;

8. pozdravlja namero Komisije, da predstavi predlog za zakonodajno pobudo za izboljšanje delovnih pogojev platformnih delavcev do konca leta 2021, kot je bilo napovedano v akcijskem načrtu za evropski steber socialnih pravic, pred tem pa opravi dvostopenjsko posvetovanje s socialnimi partnerji; poziva Komisijo, naj v primeru, da socialni partnerji ne izrazijo želje po začetku postopka iz člena 155 PDEU, in na podlagi ugotovitev iz javnih posvetovanj predstavi predlog direktive o platformnih delavcih za zagotovitev pravic za vse platformne delavce, obravnava posebnosti platformnega dela za zagotovitev pravičnih in preglednih delovnih pogojev, zdravega in varnega delovnega okolja, dostopa do ustreznih in pregledne socialne zaščite ter pravice delavcev do organiziranja, med drugim ustanavljanja sindikatov, prostovoljne pridružitve sindikatom in zastopanosti s strani sindikatov ter pogajanja o kolektivnih pogodbah, dostopa do usposabljanja in spretnosti, varstva podatkov v skladu s splošno uredbo o varstvu podatkov ter preglednega, etičnega in nediskriminatornega algoritemskega upravljanja, z zagotavljanjem enakih konkurenčnih pogojev v vseh državah članicah ter ustvarjanjem predvidljivega in stabilnega poslovnega okolja, ki spodbuja naložbe in inovacije;

9. poziva Komisijo, naj prizna status digitalnih delovnih platform kot delodajalca, agencije za zaposlovanje (ali začasno delo) ali posrednika glede na sektor dejavnosti, da bi zagotovila izpolnjevanje vseh obveznosti, ki so povezane

četrtek 16. septembra 2021

s posameznim statusom, med drugim za prispevke za socialno varnost, odgovornost za zdravje, odgovornost za plačilo davka od dohodkov, obvezno skrbnost in družbeno odgovornost podjetja, ter da bi se ohranili enaki konkurenčni pogoji za vsa podjetja, ki so dejavna v sektorju;

10. poudarja, da se je treba s pomočjo direktive bolje boriti proti navideznemu samozaposlovanju, da bi zajeli platformne delavce, ki izpolnjujejo pogoje, ki so značilni za delovno razmerje na podlagi dejanskega opravljanja dela, ne pa na podlagi opisa razmerja s strani strank;

11. poudarja, da se velik vpliv spletnih platform ne kaže le pri koristih, ki jih nudijo potrošnikom, temveč se občuti tudi širše in vpliva na vso dobavno verigo, vključno z dobavitelji, proizvajalci, distributerji in potrošniki, ter poudarja, da bi bilo treba to ustrezno upoštevati pri razpravi o zakonodaji;

Pošteni in pregledni delovni pogoji

12. poziva Komisijo, naj pri iskanju načinov za izboljšanje delovnih pogojev:

- zagotovi pravilno in učinkovito delovanje okvirov kolektivnih pogajanj ter
- v skladu z direktivo o preglednih in predvidljivih delovnih pogojih bolje izvaja prepoved konkurenčne klavzule in zagotovi, da bodo lahko vsi platformni delavci delali za več platform hkrati in da zaradi tega ne bodo obravnavani manj ugodno;
- zagotovi prenosljivost potrdil o usposobljenosti in spodbuja interoperabilnost ocen med platformami;
- izboljša pravice v primeru omejitve,časne onemogočitve ali ukinitve delovanja platforme z zagotovitvijo, da imajo vsi platformni delavci pravico do predhodne obrazložene izjave in, če jo izpodbijajo, pravico do odgovora ter do učinkovitega in nepristranskega reševanja sporov, ki zagotavlja možnost ponovne vzpostavitve skladnosti ali izpodbijanja izjave, kar vključuje tudi skupinske zahteve;
- obravnava sedanjo premajhno preglednost, ob varovanju poslovnih skrivnosti v skladu z Direktivo (EU) 2016/943⁽³⁶⁾, zlasti uvodnih izjav 13 in 18 ter členov 3 in 5 Direktive, z zagotavljanjem osnovnih informacij o delovnih pogojih in pravilih sodelovanja, načinu izračuna cene ali pristojbine, dodeljevanju nalog ter preglednosti v primeru spremembe pogojev in postopkov za morebitnočasno ali trajno onesposobitev, pred katero bi se bilo treba posvetovati; meni, da bi morale biti to sporočila v skladu z veljavno zakonodajo EU in nacionalno zakonodajo o pravicah delavcev jasno, izčrpno in enostavno dostopno ter zagotovljeno delavcem in njihovim predstavnikom;
- če se uporablja umetna inteligenca, poskrbi za preglednost platform glede načina uporabe umetne inteligence in algoritemskih parametrov, ki vplivajo na delovne pogoje, zlasti v zvezi z dodeljevanjem nalog, ocenami in interakcijami, ter zagotavljanje razumljivih in posodobljenih informacij o delovanju algoritma v smislu dodeljevanja nalog, ocenjevanja, postopka onesposobitve in oblikovanja cen; upošteva dejstvo, da morajo biti algoritmi vedno pod človeškim nadzorom ter da morajo biti njihove odločitve odgovorne, izpodbitne in po potrebi reverzibilne;
- preuči možnost, da se znotraj platform ustvarijo neobvezne in pregledne funkcije, prek katerih se bodo lahko delavci medsebojno identificirali in po želji komunicirali drug z drugim;

13. poziva Komisijo, naj preuči, v kolikšni meri se lahko veljavni predpisi Unije uporabljajo za trg digitalnih delovnih platform, in naj poskrbi, da se bodo ustrezno izvajali in izvrševali; poziva države članice, naj v sodelovanju s socialnimi partnerji in drugimi deležniki proaktivno in po logiki predvidevanja ocenijo, ali je treba veljavno zakonodajo, vključno s sistemi socialne varnosti, posodobiti ter na ta način upoštevati tehnološki razvoj, ob tem pa zagotavljati varstvo delavcev; poziva Komisijo in države članice, naj uskladijo sisteme socialne varnosti, da bo v skladu z zakonodajo Unije in nacionalno zakonodajo dajatve socialne varnosti mogoče plačevati v tujino, delovno dobo pa seštevati;

⁽³⁶⁾ Direktiva (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o varstvu nerazkritega strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem (UL L 157, 15.6.2016, str. 1).

četrtek 16. septembra 2021

Zdravo in varno delovno okolje

14. poudarja, da so lahko nekateri platformni delavci izpostavljeni večjim zdravstvenim in varnostnim tveganjem tako pri platformnem delu s fizično prisotnostjo (na primer prometnim nesrečam ali telesnim poškodbam zaradi strojev ali kemikalij) kot pri delu prek spletnih platform (na primer v zvezi z ergonomijo delovnih mest, na katerih se uporablja računalnik) in da ta tveganja niso omejena le na telesno zdravje, temveč vplivajo tudi na duševno/psihosocialno zdravje; poudarja, da mora predlog Komisije obravnavati zdravje in varnost platformnih delavcev pri delu v skladu z evropskim pravnim okvirom za zdravje in varnost pri delu ter platformnim delavcem omogočati, da uveljavljajo svoje pravice, vključno s pravico do odklopa, v skladu z izvajanjem okvirnega sporazuma evropskih socialnih partnerjev o digitalizaciji, ne da bi bili zaradi tega oškodovani; poudarja, da morajo biti vsi platformni delavci s fizično prisotnostjo na delu opremljeni z ustrežno osebno zaščitno opremo, tisti, ki se ukvarjajo s prevozom in dostavo, pa morajo imeti zagotovljeno nezgodno zavarovanje; nadalje poudarja, da morajo digitalne delovne platforme sprejeti zaščitne ukrepe za zaščito platformnih delavcev pred nasiljem in nadlegovanjem, vključno z nasiljem na podlagi spola, ter vzpostaviti učinkovite mehanizme prijave tovrstnega ravnanja;

15. meni, da bi morali biti vsi platformni delavci upravičeni do odškodnine v primeru nezgod pri delu in poklicnih bolezni ter imeti zagotovljeno socialno zaščito, vključno z zdravstvenim in invalidskim zavarovanjem; v zvezi s tem pozdravlja pobude nekaterih digitalnih delovnih platform, da bi kot prvi korak zagotovile zavarovanje ter ukrepe za zdravje in varnost pri delu, dokler ne bo vzpostavljen zakonodajni okvir, in poudarja, da imajo lahko kolektivne pogodbe pomembno vlogo pri tem;

Ustrezna in vzdržna socialna zaščita

16. je trdno prepričan, da bi morali uradno in učinkovito kritje ter ustreznost in preglednost sistemov socialne zaščite veljati za vse delavce, tudi za samozaposlene; poziva države članice, naj v celoti in nemudoma začnejo izvajati Priporočilo Sveta z dne 8. novembra 2019 o dostopu delavcev in samozaposlenih oseb do socialne zaščite ter naj sprejmejo ukrepe za zagotovitev socialne zaščite platformnih delavcev; poziva Komisijo, naj v okviru priporočil evropskega semestra za posamezne države skrbno pregleduje napredek držav članic na tem področju;

17. opozarja, da je socialna zaščita varnostna mreža, ki temelji na solidarnosti in ne koristi le posamezniku, ampak tudi družbi kot celoti; poudarja, da se platformni delavci srečujejo z edinstvenimi izzivi pri izpolnjevanju zahtev za upravičenost in pogojev za prejemanje nadomestila za socialno varnost, kar vpliva na prihodnje obete ter finančno stabilnost in solidarnost sistemov socialne varnosti; meni, da bi morali imeti platformni delavci dostop do vseh vrst socialne varnosti v skladu s svojim statusom; opozarja zlasti, da morajo države članice zagotoviti in po potrebi razširiti dostop do socialne zaščite na samozaposlene platformne delavce, tudi na osebe, ki prehajajo iz ene oblike zaposlitve v drugo ali delajo v obeh oblikah, za zagotovitev prenosljivosti zbranih socialnih pravic ter za sisteme, ki urejajo materinska in enakovredna starševska nadomestila ter nadomestila za brezposelnost, nezgodo, dolgotrajno oskrbo, invalidnost, bolezen, zdravstveno varstvo in starost;

Zastopanje in pravice do kolektivnih pogajanj

18. opozarja, da sta svoboda združevanja in pravica do kolektivnih pogajanj temeljni pravici vseh delavcev, in meni, da bi morala direktiva o platformnih delavcih zagotavljati učinkovitost, dosledno uveljavljanje in spoštovanje teh pravic; je zaskrbljen zaradi neravnovesja in nesimetrije med digitalnimi delovnimi platformami in delavci, ki pogosto nimajo individualne pogajalske moči za pogajanja o pravičnih pogojih; ugotavlja tudi, da obstajajo praktična vprašanja, npr. neobstoj skupnih komunikacijskih sredstev ali priložnosti za srečanje v živo ali po spletu, kar v praksi lahko prepreči kolektivno zastopanje; nadalje ugotavlja, da obstaja potencial za odpiranje novih možnosti za socialni dialog in organizacijo prek digitalnih rešitev; poziva Komisijo, naj v svojem predlogu obravnava te ovire; poudarja, da morajo biti za spodbujanje socialnega dialoga in kolektivnega pogajanja platformni delavci in platforme ustrezno organizirani in zastopani;

19. poudarja, da bi lahko bila zadružna pravna oblika pomembno orodje za organizacijo platformnega dela od spodaj navzgor, kar bi lahko pozitivno vplivalo tudi na notranjo demokracijo in krepitev vloge delavcev;

četrtek 16. septembra 2021

20. obžaluje pravne težave, s katerimi se platformni delavci srečujejo pri kolektivnem zastopanju, in se zaveda, da samozaposleni v splošnem veljajo za podjetja, zato zanje velja prepoved sporazumov, ki omejujejo konkurenco; v zvezi s tem je seznanjen z začetno oceno učinka, ki jo je objavila Komisija ⁽³⁷⁾, in načrtovano pobudo za odpravo te ovire, in sicer poleg pobude za izboljšanje delovnih pogojev platformnih delavcev, ob upoštevanju obstoječih sistemov kolektivnih pogajanj; je prepričan, da konkurenčno pravo EU ne sme ovirati izboljšanja delovnih pogojev (vključno z določanjem plačila) in socialne zaščite samozaposlenih platformnih delavcev s kolektivnimi pogajanja, in poziva Komisijo, naj pojasni, da kolektivne pogodbe ne spadajo na področje uporabe konkurenčnega prava, da bi zagotovili, da se lahko tudi resnično samozaposleni platformni delavci združujejo in kolektivno pogajajo, ter zagotovili boljše ravnovesje pogajalske moči in pravičnejši notranji trg;

Usposabljanje in spretnosti

21. poudarja, da morajo digitalne delovne platforme svojim delavcem zagotoviti usposabljanje, zlasti usposabljanje o uporabi njihovega spletnega mesta ali aplikacije, nalogah, ki jih opravljajo, ter zdravju in varnosti pri delu; poudarja tudi, da bi morale platforme platformnim delavcem, zlasti manj usposobljenim, omogočiti dostop do dodatnega izobraževanja, kar bi omogočilo usposabljanje in prekvalifikacijo za izboljšanje možnosti zaposlitve in poklicne poti; poziva k omogočanju lažjega priznavanja, potrjevanja in prenosljivosti dosežkov na področju neformalnega in priložnostnega učenja, pa tudi priznavanja spretnosti, pridobljenih med platformnim delom; zato meni, da bi morali platformni delavci, ki bi se udeležili takšnega izobraževanja, dobiti potrdilo o izkušnjah, ki bi ga bilo mogoče naložiti na individualni učni račun; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj obravnava izobraževanje in usposabljanje platformnih delavcev v prihodnjih predlogih o evropskem pristopu za mikrokvalifikacije in individualne izobraževalne račune; poudarja nekatera strateška partnerstva, ki so jih vzpostavile platforme, da bi platformnim delavcem zagotovile dostop do usposabljanja (kot so jezikovni tečaji, individualizirano mentorstvo in video mentorstvo), da bi lahko sprejeli nadaljnje ukrepe na svoji poklicni poti; meni, da bi bilo treba to najboljšo prakso vključiti v vse platforme v vseh sektorjih;

22. poudarja, da so digitalne kompetence izjemno pomembne; meni, da so potrebne naložbe v poklicno izobraževanje in vseživljenjsko učenje, da bi delavci pridobili ustrezne spretnosti za digitalno dobo; poziva države članice, naj prilagodijo svoje sisteme izobraževanja in usposabljanja digitalnemu trgu dela za spodbujanje digitalne pismenosti, digitalnih znanj in spretnosti ter podjetništva; poudarja, da se je gospodarstvo platformnega dela doslej razvijalo večinoma v mestih; poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo ukrepe za boj proti digitalnemu razkoraku in zagotovijo dostop do digitalnih storitev za vse; v zvezi s tem poudarja, da je pomembno postaviti širokopasovna omrežja 5G na podeželju;

23. poudarja, da je treba platformnim delavcem v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso zagotoviti enak dostop do vseživljenjskega učenja, kot je zagotovljen delavcem v tradicionalnem gospodarstvu, hkrati pa spodbujati inovacije ter konkurenčno in vključujočo rast ter podjetjem zagotavljati enake konkurenčne pogoje;

Algoritmi in upravljanje podatkov

24. meni, da bi morala biti uporaba algoritmov pri delu pregledna, nediskriminatorna, zaupanja vredna in etična za vse delavce; poudarja, da bi morali za dodeljevanje in porazdelitev nalog, oblikovanje cen, oglaševanje, ocenjevanje in interakcije veljati algoritemska preglednost in nediskriminacija; poleg tega poudarja, da bi morale biti funkcije algoritemskega upravljanja, zlasti dodeljevanje nalog, ocenjevanje, postopki onesposobitve in oblikovanje cen, ter vse njihove spremembe razumljivo pojasnjene z jasnimi in posodobljenimi informacijami ter biti del socialnega dialoga, ob spoštovanju poslovnih skrivnosti v skladu z Direktivo (EU) 2016/943, zlasti uvodnima izjavama 13 in 18 ter členoma 3 in 5 Direktive; poudarja, da morajo biti vse algoritemske odločitve etične, odgovorne, izpodbitne in po potrebi reverzibilne, ter poudarja, da so v tem smislu pomembni redni pregledi s strani ustreznih organov v skladu z nacionalnim pravom, da se prepreči napačen rezultat z uporabo umetne inteligence; ponovno poudarja, da morajo biti vse algoritemske odločitve skladne s pravico, da se o osebi ne odloča izključno na podlagi avtomatizirane obdelave, ki je zapisana v členu 22(1) splošne uredbe o varstvu podatkov, kar pomeni, da je potreben človeški nadzor; poudarja, da spodbujevalne prakse, kot so posebni bonusi, ali kaznovalne prakse, kot so ocene, ki vplivajo na delovni čas in vodijo do dodelitve manj dela, ne bi smele privedi

⁽³⁷⁾ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=PI_COM%3AAres%282021%29102652

četrtek 16. septembra 2021

do tveganega vedenja ali tveganj za zdravje in varnost, vključno z duševnim zdravjem; je prepričan, da nediskriminatorni algoritmi preprečujejo spolne, rasne in druge družbene pristranskosti pri izbiri in obravnavanju različnih skupin ter ne povečujejo neenakosti in stereotipov;

25. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo ustrezno varstvo pravic in dobrega počutja platformnih delavcev, kot so nediskriminacija, zasebnost, samostojnost in človekovo dostojanstvo pri uporabi umetne inteligence in algoritemskega upravljanja, vključno z orodji za napovedovanje in označevanje, ki napovedujejo vedenje, spremljanjem napredka v realnem času, programsko opremo za sledenje napredka in uspešnosti ter časovno sledenje v realnem času, avtomatiziranimi vedenjskimi dregljaji in praksami pretiranega nadzora; poudarja, da bi morali biti delavci vedno obveščeni in vključeni v posvetovanje pred uporabo takih orodij in praks; meni, da bi bilo treba spodbujati usposabljanje razvijalcev algoritmov o etičnih, preglednih in protidiskriminacijskih vprašanjih;

26. je zaskrbljen zaradi premajhnega spoštovanja pravic intelektualne lastnine za ustvarjalna dela samozaposlenih platformnih delavcev ter poziva Komisijo in države članice, naj se spoprimejo s tem problemom in zagotovijo ustrezno izvrševanje veljavne zakonodaje;

27. meni, da bi morali biti delavci obveščeni o mnenjih strank; poudarja, da bi morali imeti delavci pravico, da ugovarjajo neplačilu in da to ugovarjanje pregleda zaposleni na platformi;

28. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da se bosta čakanje in razpoložljivost na platformi štela kot delovni čas za platformne delavce, ki so v delovnem razmerju;

29. opozarja, da morajo vse spletne platforme v celoti zagotoviti skladnost z zakonodajo EU, tudi o nediskriminaciji in varstvu podatkov; poudarja, da bi morali imeti platformni delavci in, z njihovo privolitvijo, njihovi predstavniki popoln dostop do vseh podatkov o svojih dejavnostih, razumeti, kako se obdelujejo njihovi osebni podatki, biti obveščeni o vseh razvrstitvah ali ocenah delavca s strani platforme, ki bi lahko vplivale na njihove pogoje zaposlitve ali delovne pogoje, in imeti pravico do izvoza podatkov o svojih ocenah; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bodo imeli platformni delavci dejansko pravico do prenosljivosti podatkov, kot je določeno v členih 20 in 88 splošne uredbe o varstvu podatkov; meni, da bi bilo treba preučiti možnost prenosnega potrdila o znanjih in spretnostih, povratnih informacijah strank in ocenah ugleda, ki bi ga priznale podobne platforme;

30. ugotavlja, da narava platformnega dela in dejstvo, da platformno delo nima določenega delovnega mesta, lahko vodita v podnajem računov delavcev, ki bi jih lahko uporabljali neprijavljeni delavci; meni, da bi bilo treba zagotoviti zanesljive postopke preverjanja identitete uporabnikov platforme brez obvezne obdelave biometričnih podatkov;

31. poudarja, da bi morale morebitne prednosti spletnih delovnih platform glede učinkovitosti v primerjavi s tradicionalnim trgov delu izhajati iz lojalne konkurence; poudarja, da je za zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev med delovnimi platformami in tradicionalnim gospodarstvom, zlasti za mala in srednja podjetja, pomembno, da platformno gospodarstvo plačuje davke in socialne prispevke ter izpolnjuje zahteve delovne in socialne zakonodaje, tako kot vse druge panoge; poudarja, da bi bilo treba v skladu s tem prilagoditi ustrezne politike, kjer je to potrebno;

32. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo platformni delavci in tisti s podobnimi oblikami zaposlitve, ki jih omogočajo tehnološke inovacije, vključeni v predloge za uvedbo evropske številke socialnega zavarovanja in da se bodo za platformno delo nediskriminatorno uporabljala pravila pravične mobilnosti;

33. priznava, da je mogoče gospodarstvo delovnih platform uporabiti v socialne namene; poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo modele socialnega gospodarstva v gospodarstvu delovnih platform ter v zvezi s tem izmenjujejo zglede dobre prakse, saj so se med krizo zaradi covid-19 socialna podjetja izkazala za bolj vzdržna;

Druga priporočila

34. želi spomniti, da si veliko platform prizadeva za uveljavitev notranjih predpisov in programov, s katerimi bi ustvarile varnejše okolje za svoje delavce, ter meni, da bi bilo treba takšne prakse spodbujati z ukrepi EU in nacionalnimi ukrepi na tem področju; poziva Komisijo, naj razmisli o uvedbi evropskega znaka kakovosti na podlagi temeljite ocene učinka, ki bi se podelil platformam za izvajanje dobre prakse za platformne delavce, da bi se lahko uporabniki, delavci in potrošniki ozaveščeno odločali, in ki bi izpostavil platforme s kakovostnimi delovnimi pogoji, ki temeljijo na kolektivnih pogodbah in visoki stopnji preglednosti;

četrtek 16. septembra 2021

35. ugotavlja, da so podatki o številu platformnih delavcev in njihovi porazdelitvi po sektorjih še vedno razdrobljeni; poziva Komisijo, naj v sodelovanju z državami članicami zbere zanesljive in primerljive podatke o platformnih delavcih, da bi dobili natančnejšo predstavo o obsegu dejavnosti digitalnih delovnih platform ter se bolje seznanili z delovnimi in zaposlitvenimi pogoji platformnih delavcev, vključno s socialnim zavarovanjem in višino dohodka;
36. poziva nacionalne javne službe za zaposlovanje in mrežo evropskih služb za zaposlovanje (EURES), naj si bolj izmenjujejo informacije o priložnostih delovnih platform;
37. poziva države članice, naj spodbujajo inovativne oblike platformnega dela v skladu z zakonodajo Unije in nacionalno zakonodajo, ter poziva Komisijo, naj v svoj prihodnji pravni okvir vključi kakovostne delovne pogoje in ohranja prožnost ter hkrati zagotavlja pravice delavcev;
38. poziva države članice, naj zagotovijo, da bodo platformni delavci imeli možnost zavriniti delo, ki bi ga morali opravljati izven delovnega časa ali o njem niso bili ustrezno seznanjeni v dogovorjenem najkrajšem odpovednem roku, ne da bi zaradi zavrnitve utrpeli negativne posledice;
39. hkrati poziva Komisijo in države članice, naj preučijo inovativne, učinkovite in družbeno koristne čezmejne rešitve, ki zagotavljajo socialno zavarovanje in socialno zaščito;
40. poudarja, da je zagotavljanje spoštovanja pravic delavcev bistven element trajnostne politike v sektorju turizma; poudarja vse pomembnejšo vlogo digitalnih platform in zbiranja podatkov v turističnih dejavnostih; zato poudarja, da bo zbiranje podatkov o platformnih delavcih imelo ključno vlogo pri uresničevanju projektov resnično trajnostnega turizma, ki bodo zagotavljali, da bodo naložbe in delovna mesta v turizmu koristili lokalnim skupnostim in delavcem, hkrati pa omogočali pravično porazdelitev dobička;
41. opozarja, da ženske predstavljajo le 22 % delavcev v prometnem sektorju in tudi manjšino platformnih delavcev v prometnem in turističnem sektorju, po nepreverjenih dokazih pa imajo ženske v prometnem sektorju slabše zaposlitvene in delovne pogoje kot njihovi moški kolegi;

o

o o

42. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.
-

četrtek 16. septembra 2021

P9_TA(2021)0386

Ribištvo v prihodnosti

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o ribištvu v prihodnosti: privabljanje nove generacije delavcev v ribiško industrijo in ustvarjanje delovnih mest v obalnih skupnostih (2019/2161(INI))

(2022/C 117/07)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 3(2) in (3) Pogodbe o Evropski uniji ter člena 4(2)(a), (d) in (k) in členov 9, 153 in 174 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju člena 349 PDEU,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 24. oktobra 2017 z naslovom Trdnejše in prenovljeno strateško partnerstvo z najbolj oddaljenimi regijami EU (COM(2017)0623),
- ob upoštevanju Direktive Sveta (EU) 2017/159 z dne 19. decembra 2016 o izvajanju Sporazuma o izvajanju Konvencije o delu na področju ribolova Mednarodne organizacije dela iz leta 2007, sklenjene 21. maja 2012 med Splošno konfederacijo kmetijskih zadrug v Evropski uniji (Cogeca), Evropsko federacijo delavcev v prometu (ETF) in Združenjem nacionalnih organizacij ribiških podjetij v Evropski uniji (Europêche) ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki ⁽²⁾,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 25. septembra 2019 o socialni razsežnosti ribištva (raziskovalno mnenje) ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Konvencije OZN o pomorskem pravu (UNCLOS),
- ob upoštevanju Mednarodne konvencije o varstvu človeškega življenja na morju (SOLAS),
- ob upoštevanju konvencije o Mednarodni pomorski organizaciji (IMO),
- ob upoštevanju konvencije o ustanovitvi Mednarodne organizacije dela (ILO),
- ob upoštevanju Torremolinoške mednarodne konvencije o varnosti ribiških plovil iz leta 2017,
- ob upoštevanju Torremolinoškega protokola iz leta 1993 in Capetownskega sporazuma iz leta 2012 o posodobitvi in spremembi Torremolinoške konvencije,
- ob upoštevanju Mednarodne konvencije o standardih za usposabljanje, izdajanje spričeval in stražarjenje za osebe na ribiških ladjah (STCW-F) iz leta 1995,
- ob upoštevanju ribolovne okrožnice OZN za prehrano in kmetijstvo (FAO) št. 966 iz leta 2001 z naslovom „Varnost na morju kot sestavni del upravljanja ribištva“,
- ob upoštevanju poročila FAO o stanju v svetovnem ribištvu in akvakulturi iz leta 2020,

⁽¹⁾ UL L 25, 31.1.2017, str. 12.

⁽²⁾ UL L 354, 28.12.2013, str. 22.

⁽³⁾ UL C 14, 15.1.2020, str. 67.

četrtek 16. septembra 2021

- ob upoštevanju konvencije ILO št. 188 iz leta 2007 o delu na področju ribolova,
 - ob upoštevanju prostovoljnih smernic IMO za projektiranje, gradnjo in opremo malih ribiških plovil iz leta 2005,
 - ob upoštevanju poročila Europêche, Cogeca „ribištvo“ in Evropske fundacije za usposabljanje iz decembra 2000 o vzajemnem priznavanju spričeval v morskem ribiškem sektorju v Evropi (Bénodetovo poročilo),
 - ob upoštevanju letnega pregleda pomorskih nesreč in incidentov za leto 2019, ki ga je pripravila Evropska agencija za pomorsko varnost (EMSA),
 - ob upoštevanju poročila Znanstvenega, tehničnega in gospodarskega odbora Komisije za ribištvo (STECF) z dne 26. septembra 2019 o socialnih podatkih v ribiškem sektorju EU (STECF 19-03),
 - ob upoštevanju letnega ekonomskega poročila STECF o ribiški floti EU za leto 2019 (STECF 19-06) in letnega ekonomskega poročila o ribiški floti EU za leto 2020 (STECF 20-06),
 - ob upoštevanju sklepov študije tematskega sektorja Parlamenta za strukturno in kohezijsko politiko o usposabljanju ribičev, objavljene julija 2018,
 - ob upoštevanju študije tematskega sektorja Parlamenta za gospodarsko in znanstveno politiko ter kakovost življenja o področju uporabe direktiv o delovnem pravu EU in o tem, kdo ni vključen v te temeljne direktive, objavljene oktobra 2020,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 27. februarja 2014 o posebnih ukrepih v skupni ribiški politiki za razvoj vloge žensk⁽⁴⁾,
 - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ribištvo (A9-0230/2021),
- A. ker mora skupna ribiška politika (SRP) zagotoviti dolgoročno socialno, gospodarsko in okoljsko trajnost ribištva in akvakulture in ker je treba ta cilj še naprej uresničevati, da se ohrani privlačnost sektorja za delovno silo; ker bi morala ribiška politika, če želi doseči socialno trajnost, vključevati in izboljševati delovne pogoje, zdravje in varnost, usposabljanje, socialno vključenost in primeren življenjski standard; ker socialni pomen ribiškega sektorja in sektorja akvakulture v številnih ribiških skupnostih in regijah EU presega njegov neposredni gospodarski prispevek;
- B. ker so kriza na področju javnega zdravja ter motnje v trgovini in na trgu, ki jih je povzročila pandemija covid-19, prizadele ribiče po vsej Evropi; ker ribiči kljub varnostnim tveganjem in nizkim cenam rib še naprej lovijo in dobavljajo zelo kakovostno hrano; ker so bili med krizo zaradi pandemije covid-19 ribiči opredeljeni kot temeljni delavci, ki opravljajo kritične poklice in zagotavljajo pomembno preskrbo s hrano; ker jim morajo institucije EU nameniti posebno pozornost, ne le zaradi njihove ključne vloge, temveč tudi zaradi pomena za prehransko varnost Unije;
- C. ker je ribištvo v Evropi v zadnjih nekaj letih doživelo velike strukturne spremembe in prestrukturiranje s precejšnjim zmanjšanjem flote, kar je imelo socialne posledice za ribiče in ribiške skupnosti; ker je treba okrepiti ozaveščenost in ker bi bilo treba več pozornosti nameniti socialni razsežnosti ribištva, na primer ocenjevanju socialnih posledic v okviru ocen učinka političnih predlogov, povezanih s SRP;
- D. ker je za različne strategije EU potreben celosten pristop, tudi za strategijo EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 in strategijo „od vil do vilic“;

⁽⁴⁾ UL C 285, 29.8.2017, str. 150.

četrtek 16. septembra 2021

- E. ker je treba upoštevati tudi demografske spremembe v Evropi;
- F. ker trenutno pomanjkanje sistematičnih celovitih podatkov in redne znanstvene analize socialnih vidikov SRP ogrožajo oblikovanje ribiške politike; ker bi lahko ti podatki spodbujali ribolov kot uspešno poklicno pot in način preživljanja obalnih skupnosti ter privabili mlade v ta poklic;
- G. ker ribištvo skupaj z akvakulturo na splošno zagotavlja hrano milijardam ljudi in ker je ta panoga po podatkih FAO pomemben vir delovnih mest in dohodka za preživetje 10–12 % svetovnega prebivalstva; ker je s preostalo ribiško vrednostno verigo povezanih še okrog 140 milijonov dodatnih delovnih mest, zlasti pri predelavi in prodaji ribiških proizvodov;
- H. ker so po podatkih poročila 19-03 STECF ženske predstavljale 5,4 % vseh zaposlenih v flotah za mali priobalni ribolov po vsej EU v primerjavi z 1,9 % v floti za industrijski ribolov in 2,3 % v floti za ribolov v oddaljenih vodah; ker pa ženske predstavljajo večino delovne sile v nekaterih ekstraktivnih dejavnostih ali dejavnostih polkulture, kot je ročno pobiranje školjk, in ker pomembno delo, ki ga opravljajo ženske za ohranjanje drugih dejavnosti, kot so konzerviranje in predelava, pakiranje, izdelava mrež, raztovarjanje ter čiščenje rib (neskatillas), ni zabeleženo; ker je med državami članicami vrzel v podatkih o delu žensk in njihovem pomembnem prispevku k temu sektorju, kar še vedno ni dovolj priznано;
- I. ker je bilo po najnovjših podatkih Eurostata ⁽⁵⁾ leta 2017 v ribiški industriji EU skupaj zaposlenih okrog 180 000 ljudi, od tega približno tretjina v podsektorju akvakulture; ker je bilo med njimi 41 000 ljudi zaposlenih v primarnem ribiškem sektorju v Španiji, 29 000 v Italiji, 21 000 v Grčiji, 20 000 v Franciji in 14 700 na Portugalskem; ker so leta 2017 Italija, Grčija in Portugalska proizvedle le 11 % ribolovnih proizvodov v EU, kljub temu, da tem državam pripada 35,9 % delovnih mest iz te panoge; ker so Španija, Francija in Portugalska države članice z najbolj oddaljenimi regijami, kar povečuje njihovo pomorsko razsežnost, in ker ima ribiški sektor v teh regijah temeljno socialno-ekonomsko vlogo;
- J. ker statistični podatki, ki jih je Eurostat objavil ⁽⁶⁾ leta 2019, kažejo, da je bilo leta 2018 v sektorju kmetijstva, gozdarstva in ribištva skupno 14,4 % delavcev starih 65 let ali več, in ker je v tem sektorju zaposlenih največ ljudi v tej starostni skupini; ker se delež delavcev v tej starostni skupini od leta 2008 neprestano zmanjšuje, vendar se dejansko število zaposlenih v tej starostni skupini ni zmanjšalo za enak delež;
- K. ker ima ribiški sektor strateško vlogo pri zagotavljanju oskrbe prebivalstva z ribami in ohranjanju prehranskega ravnotežja v državah članicah EU in temeljno vlogo pri socialno-ekonomski blaginji obalnih skupnosti, lokalnem razvoju, zaposlovanju, ohranjanju in ustvarjanju gospodarskih dejavnosti, povezanih z njim, ter ohranjanju lokalnih kulturnih tradicij;
- L. ker je treba upoštevati izrazite razlike med flotami, segmenti flot, ciljnim vrstami rib, ribolovnim orodjem, produktivnostjo, željami potrošnikov in količinami zaužitih rib na prebivalca v državah članicah, pa tudi specifične lastnosti ribiškega sektorja, ki izhajajo iz njegove socialne strukture, oblik trženja ter strukturnih in naravnih neravnovesij med ribolovnimi regijami;
- M. ker je bilo zbiranje socialnih kazalnikov za ribiško ladjevje EU, akvakulturo in ribiško predelovalno industrijo uvedeno z Uredbo (EU) 2017/1004 o vzpostavitvi okvira Unije za zbiranje, upravljanje in uporabo podatkov v ribiškem sektorju in podporo znanstvenemu svetovanju v zvezi s skupno ribiško politiko; ker je treba od leta 2018 dalje vsaka tri leta zbrati socialne spremenljivke, med drugim: zaposlenost po spolu, zaposlenost s polnim delovnim časom (EPDČ) po spolu, neplačana delovna sila glede na spol, zaposlenost glede na starost, zaposlenost glede na stopnjo izobrazbe, zaposlenost glede na državljanstvo, zaposlenost glede na zaposlitveni status, skupni nacionalni ekvivalent polnega delovnega časa;

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Fishery_statistics#The_factors_of_production

⁽⁶⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/10166544/KS-02-19%E2%80%911681-EN-N.pdf/c701972f-6b4e-b432-57d2-91898ca94893>

četrtek 16. septembra 2021

- N. ker je bilo glede na poročilo STECF 19-03 o socialnih podatkih v ribiškem sektorju EU leta 2017 v ribiški floti EU zaposlenih približno 150 000 oseb, kar ustreza približno 99 000 skupnega nacionalnega EPDČ; ker je bila večina delavcev v ribiški floti EU moških (96 %), žensk pa 4 %; ker je po sporočenih podatkih starostna skupina od 40 do 64 let predstavljala največji delež zaposlenih v ribiški floti EU (58 %), sledi ji starostna skupina od 25 do 39 let (26 %), 7 % je bilo starejših od 65 let, 5 % v starostni skupini od 15 do 24 let, 4 % ribičev pa je bilo neznanih; ker so se starostni profili med državami članicami zelo razlikovali: v Estoniji je bilo 31 % ribičev starejših od 65 let, medtem ko v številnih drugih državah članicah ista kategorija predstavlja le zelo majhen delež ribiške populacije (1 % v Belgiji in Nemčiji ter 2 % na Finskem);
- O. ker je leta 2017 52 % ljudi, zaposlenih v ribiški floti EU, imelo nizko izobrazbo, sledilo pa je 24 % s srednjo izobrazbo in 4 % z visoko izobrazbo; ker za razmeroma velik delež ribiškega sektorja (20 % delavcev) ni bila znana izobrazbena stopnja, kar lahko pomeni, da se to vprašanje lahko šteje kot občutljivo; ker se izobrazbena stopnja med državami članicami zelo razlikuje: le 1 % portugalskih ribičev je imelo visoko izobrazbo, na Švedskem pa 21 %;
- P. ker je bila leta 2017 večina zaposlenih v ribiški floti EU državljanov države, v kateri so delali (86 %), sledili so ji državljani držav, ki niso članice EU/EGP (8 %), delavci z neznanim državljanstvom (3 %), državljani drugih držav EU (3 %) in državljani EGP (0,1 %); ker se je delež državljanov, ki delajo v flotah različnih držav članic, zelo razlikoval: 27 % zaposlenih na irskem ladjevju niso bili državljani Irske in 36 % zaposlenih v belgijski floti niso bili belgijske narodnosti; ker je bilo v nasprotju s tem 94 % delavcev italijanske flote rojenih v Italiji, 99 % delavcev portugalske flote je bilo portugalskih državljanov ter vsi zaposleni v bolgarski floti so bili bolgarski državljani;
- Q. ker je bilo leta 2017 v ribiški floti EU zaposlenih 61 % ljudi, 36 % pa lastnikov plovil, zaposlitveni statusi med državami članicami pa so se zelo razlikovali: v belgijski floti je bilo zaposlenih 100 % delavcev, le v švedski pa le 28 %;
- R. ker se kljub temu večina držav članic in gospodarski partnerji EU v ribiški industriji pogosto sklicujejo na negotovo dohodkovno varnost ribolovnih dejavnosti v nekaterih sektorjih, zaradi česar je malo zanimanja mladih za ribištvo, ta trend pa se v zadnjih letih povečuje in povzroča dodatne težave pri ohranjanju dejavnosti, saj povzroča izguba delovnih mest v obalnih skupnostih;
- S. ker se kljub temu večina držav članic in gospodarskih partnerjev EU v ribiški industriji pogosto sklicuje na pomanjkanje zanimanja mladih za ribolov, kar je bilo prvič izpostavljeno že vsaj pred dvema desetletjema in kar povzroča dodatne težave v celotni industriji ter zaostčuje socialne probleme v obalnih skupnostih na celini in v prekomorskih regijah;
- T. ker je treba priznati in upoštevati posebne značilnosti in stalne strukturne omejitve najbolj oddaljenih regij; poudarja, da ima ribiški sektor pomembno vlogo za socialno-ekonomske razmere, zaposlovanje in spodbujanje ekonomske in socialne kohezije teh regij ter da obstaja potencial za rast zaposlovanja v trajnostnem modrem gospodarstvu; poudarja, da so zaradi geografske lege najbolj oddaljene regije v privilegiranem položaju pri spremljanju in nadzorovanju obalnih in oceanskih območij ter da bi ga bilo treba uporabiti za prizadevanja EU v boju proti nezakonitemu, neprijavljenemu in zakonsko neurejenemu ribolovu;
- U. ker uredba EU o nezakonitem, neprijavljenem in nereguliranem ribolovu ⁽⁷⁾ upošteva le nezakonito ulovljene ribe in ne zagotavlja prepovedi ribolova, povezanega s hudimi kršitvami pravic delovne sile in kršenjem temeljnih človekovih pravic na ribiških plovilih;

(7) Uredba Sveta (ES) št. 1005/2008 z dne 29. septembra 2008 o vzpostavitvi sistema Skupnosti za preprečevanje nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, za odvracanje od njega ter za njegovo odpravljanje in o spremembi uredb (EGS) št. 2847/93, (ES) št. 1936/2001 in (ES) št. 601/2004 ter o razveljavitvi uredb (ES) št. 1093/94 in (ES) št. 1447/1999 (UL L 286, 29.10.2008, str. 1).

četrtek 16. septembra 2021

- V. ker so po podatkih FAO ribiči za preživetje odvisni od svojih plovil in se tveganja razlikujejo glede na vrsto ribolova, ribolovna območja in vremenske razmere, velikost plovila, opremo, ki jo prevažajo, in naloge posameznega ribiča; ker na večjih plovilih ribolovno orodje in druga težka oprema pomenita veliko nevarnost za smrtne nezgode ali poškodbe posadke, medtem ko na majhnih plovilih obstaja velika nevarnost, da se plovilo prevrne med vleko velikega ulova, da ga preplavijo veliki valovi ali da vanj trči večje plovilo; ker so zato različne nevarnosti povezane z vsako posamezno ribolovno dejavnostjo in velikostjo plovila;
- W. ker se v primeru nesreč in incidentov na morju med vsemi morskimi plovili najpogosteje izgubijo ribiška plovila, čeprav ribolov ni dejavnost, ki povzroča največ nesreč; ker je bilo leta 2018 zabeleženih 40 % več incidentov, v katere so bila vpletena ribiška plovila;
- X. ker v ribiškem sektorju vsako leto umre 32 000 ljudi, na tisoče pa je žrtev bolj ali manj hudih nesreč; ker so se poleg tega v zadnjih letih zaskrbljujoče povečale poklicne bolezni med tistimi, ki se ukvarjajo s to zahtevno dejavnostjo, kar so izpostavile tudi poklicne organizacije;
- Y. ker je ob vsem povedanem ribolov težaško delo, ki resno ogroža zdravje in varnost ljudi, ki se z njim ukvarjajo; ker je ILO ta problem priznala v konvenciji iz leta 2007 in pozvala države, ki so jo ratificirale, naj zagotovijo varne in zdrave delovne pogoje v tem sektorju;
- Z. ker se kljub povečanju števila incidentov število smrtnih žrtev zaradi nesreč in incidentov na ribiških plovilih zmanjšuje, pri čemer je velika večina incidentov posledica človeške napake (62,4 %), drugi najpogostejši vzrok incidentov pa so okvare v sistemih in opremi (23,2 %); ker so trije najpogosteje navedeni dejavniki, ki prispevajo k nezgodam na ribiških plovilih in so povezani s človeškimi dejavnostmi, pomanjkanje ozaveščenosti o varnosti, pomanjkanje znanja in neustrezne delovne metode osebj na krovu; ker vseh teh dejavnikov ni mogoče obravnavati ločeno od prihodka od ribolova;
- AA. ker je bilo leta 2019 64,9 % plovil v ribiški floti EU28 starih vsaj 25 let⁽⁸⁾, povprečna starost celotne flote pa je bila 29,9 leta⁽⁹⁾, kar pomeni, da je zelo velik del flote star in se nanj ni mogoče zanašati, da bi zagotovil najboljše operativne in varnostne pogoje, kar povečuje tveganje in otežuje delovanje;
- AB. ker so vprašanja varnosti, saj ribolovna dejavnost velja za nevaren poklic, težak način dela na ribiških ladjah z nepredvidljivimi dohodki ter pomanjkanje jamstev za stalno in redno plačilo pomembni dejavniki za slabo zanimanje mladih za ribolov, kar ogroža generacijsko pomladitev v ribiškem sektorju in prihodnost ribiške industrije kot celote;
- AC. ker je bilo pred dvema desetletjema ugotovljeno pomanjkanje standardizacije pri izdajanju spričeval in osnovnem usposabljanju ribičev ter nezadostno sodelovanje med državami članicami na področju vzajemnega priznavanja spričeval in osnovnega usposabljanja za ribiče, ta omejitev pa še vedno ostaja nerešena;
- AD. ker rezultati gospodarske uspešnosti flote EU na splošno kažejo na izboljšanje prihodkov ter letno povečanje dobička in povprečnih dohodkov ribičev od leta 2013, ko se upošteva celotna flota; ker ti trendi niso popolnoma univerzalni in se zlasti ne odražajo v flotah EU za mali priobalni ribolov, če jih analiziramo po državah članicah, morskih bazenih in ribiških flotah, odvisno od vrste flote in razpoložljivih kvot;
- AE. ker se stanje ribjih staležev v EU na splošno izboljšuje, vendar se glede na letno gospodarsko poročilo STECF za leto 2019 število ribiških plovil, ribolovna zmogljivost in neposredna delovna mesta, ki jih ustvarja sektor, leto za letom stalno zmanjšujejo;

⁽⁸⁾ Na podlagi razmerja med plovili, starejšimi od 25 let, in skupnim številom plovil: <https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>.

⁽⁹⁾ https://ec.europa.eu/fisheries/facts_figures_en?qt-facts_and_figures=2

četrtek 16. septembra 2021

- AF. ker ima velik delež ribičev v nekaterih državah članicah nizke in nestalne dohodke, ki jim ne zagotavljajo zadostne socialne zaščite, zaradi česar so v negotovem položaju; ker je to še dodaten dejavnik, ki zmanjšuje privlačnost ribolova med mladimi;
- AG. ker bi lahko vprašanje iz Bénodetovega poročila za leto 2000 z naslovom „Ribe prihajajo iz morja, od kod pa bodo prišli bodoči ribiči?“ dve desetletji pozneje bolj natančno parafrazirali takole: „Ribe prihajajo iz morja, ribiči pa so čuvarji rib in morja, toda kako bomo zagotovili njihovo zamenjavo in od kod bodo prišli bodoči ribiči?“
- AH. ker je treba poudariti tudi možnosti za izboljšanje življenjskega standarda, ki jih zagotavlja sedaj in jih lahko še v bodoče zagotavlja pomorska ribolovna dejavnost;
- AI. ker se mladi ribiči, ki želijo ustanoviti lastno podjetje, soočajo z velikimi ovirami, zlasti v zvezi s sistemom dodeljevanja ribolovnih možnosti in njegovim vplivom na ceno ribiških plovil;
- AJ. ker mora Komisija Parlamentu in Svetu do 31. decembra 2022 predložiti poročilo o izvajanju skupne ribiške politike;

Boljše informacije o aktivnem prebivalstvu v ribiškem sektorju in njihovo profiliranje

1. poudarja, da je treba izboljšati zbiranje informacij o aktivnem prebivalstvu v sektorju ribištva in ribogojstva in v celotni vrednostni verigi ter redno in sistematično dajanje teh informacij na voljo na ravni EU ter razčlenjenih po državah članicah;
2. poudarja, da lahko združevanje statističnih podatkov znotraj obsežnega sektorja kmetijstva, gozdarstva in ribištva prikrije ali zakrije razmere in razlike, kar negativno vpliva na posamezno panogo; poudarja, da so vse panoge sicer del primarne proizvodnje, vendar njihove dejavnosti niso medsebojno povezane in da v primeru ribištva sploh ne potekajo v istem okolju ali na istem geografskem območju;
3. ponovno poudarja, da je – kot pri upravljanju staležev in habitatov – najboljše znanstveno znanje, ki temelji na zanesljivih, posodobljenih podatkih v razširjenih časovnih serijah in pridobljeno na usklajen način v vseh državah članicah, ključnega pomena za upravljanje in spremljanje socialnega razvoja v sektorju, zlasti razvoja na področju zaposlovanja, brez katerega ne bo mogoče spremljati in v celoti izvajati enega od treh trajnostnih stebrov skupne ribiške politike, to je socialnega stebra;
4. poudarja, da informacije, ki so jih dali na voljo različni organi, na videz kažejo na staranje ribiških posadk EU, vendar bi bilo treba upravljanje, spremljanje in izvajanje ukrepov, tako kot pri upravljanju ribištva in prilagajanju sprejetih ukrepov, spreminjati glede na geografsko območje, ribiške flote in uporabljeno ribolovno orodje;
5. poziva Komisijo, zlasti Eurostat, in države članice, naj upoštevajo trende v zaposlovanju, ne le v zvezi s skupnim številom delovnih mest, ampak tudi v zvezi z ravno usposabljanja, spolom in starostno strukturo delovno aktivnega prebivalstva v sektorju ribištva in akvakulture ter, če je mogoče, tudi v vrednostni verigi ribištva in akvakulture, pri čemer naj v zvezi s tem pripravijo podatke, ki so po podrobnosti podobni tistim, ki obstajajo za spremljanje gospodarske dejavnosti in uspešnosti sektorja;
6. pozdravlja prvo poročilo STECF o socialnih podatkih za ribiški sektor EU, ki vsebuje celovit pregled socialnih podatkov, zbranih prek okvira EU za zbiranje podatkov; poudarja, da je treba upoštevati ugotovitve iz tega prvega poročila, zato poziva, naj prihodnja poročila STECF o socialnih podatkih izpopolnijo obstoječe socialne kazalnike, ki zahtevajo ustrezno opredelitev, kdo naj se upošteva kot del ribiške delovne sile, vsebujejo nove elemente za analizo z vključitvijo kazalnikov, povezanih s splošnimi socialnimi cilji v okviru SRP, zlasti glede zaščite delavcev, izobraževanja in usposabljanja,

četrtek 16. septembra 2021

dohodkov in varnosti ter ustreznega geografskega obsega, ki je nižji od državnega obsega, ob upoštevanju potrebe po poznavanju regionalnih in celo lokalnih razmer;

7. pozdravlja dejstvo, da je statistična služba EU Eurostat v sodelovanju s portugalskimi, španskimi in francoskimi statističnimi službami ter njihovimi najbolj oddaljenimi regijami vzpostavila spletno stran s podatki o najbolj oddaljenih regijah⁽¹⁰⁾; vendar obžaluje, da še vedno ne zagotavlja podatkov o ribiškem sektorju, kljub pomenu dejavnosti za gospodarstvo teh regij; poziva Komisijo in zlasti Eurostat, naj zbereta zanesljive in posodobljene podatke o modrem gospodarstvu in spremembah na trgu dela v ribiškem sektorju, spremembah v povprečju dohodkov ribičev, njihovi stopnji usposabljanja, udeležbi po spolu in starostni skupini, skupaj s podatki o obsegu in uspešnosti teh dejavnosti v najbolj oddaljenih regijah;

Boljše delovne in življenjske razmere na krovu za večjo varnost

8. poudarja, da se je kljub izboljšanju varnostnih razmer na krovu, zlasti na večjih plovilih, število incidentov in nesreč, ki jih je EMSA zabeležila leta 2018, povečalo za 40 % v primerjavi z letom prej, čeprav se je število smrtnih žrtev v zadnjih letih stalno zmanjševalo;

9. poudarja, da je EMSA sama odgovorna za posredovanje in zbiranje podatkov o pomorskih nezgodah in incidentih, ki vključujejo ribiška plovila, daljša od 15 m, ali v primerih, ko so plovila, krajša od 15 m, vpletena v nesreče, ki zadevajo plovila, ki spadajo na področje uporabe Direktive 2009/18/ES⁽¹¹⁾, in bo zato število nesreč in incidentov, v katere so vpletena ribiška plovila, zagotovo večje od tega, kar kažejo podatki, ki so na voljo v letnih poročilih EMSA;

10. ugotavlja, da nezakoniti, neprijavljeni in zakonsko neurejeni ribolov na morskih območjih EU pomeni nelegalno konkurenco za evropske ribiče;

11. poziva Komisijo, naj podpre nacionalne organe pri pridobivanju sistemov, da bi lahko prepoznali in poročali o nezakonitih, neprijavljenih in zakonsko neurejenih ribolovnih dejavnostih;

12. poudarja, da poklicne pomorske dejavnosti na splošno veljajo za zelo tvegane in nevarne, zlasti ribolov, stanje pa je še slabše zaradi dejstva, da je 85 % plovil EU malih priobalnih plovil (s skupno dolžino manj kot 12 metrov) in so zato izpostavljena večjim tveganjem v slabih vremenskih razmerah in zaradi dejavnosti blizu obale;

13. poudarja, da imajo plovila za mali priobalni ribolov več težav pri zagotavljanju zaščitnih prostorov in izboljšanje delovnih pogojev, poleg tega pa so tu še tveganja, povezana z višjo starostjo velikega dela flote; poudarja, da so ta plovila še posebej občutljiva na resne vremenske pojave, povezane s podnebnimi spremembami; poudarja potrebo po trajnem in usklajenem ukrepanju na vseh ravneh in politikah, da bi se ublažile posledice podnebnih sprememb in povečala sposobnost prilagajanja, okrepila odpornost ter hkrati zagotovili varni pogoji za ribiče;

14. opozarja, da so obalne regije, zlasti najbolj oddaljene regije, zgodovinsko odvisne od ribištva, da nanje že vplivajo posledice podnebnih sprememb in da bi morale biti deležne finančne podpore za blažitev teh posledic, prilagajanje nanje in boj proti njim, utrditev delovnih mest v ribiškem sektorju in razvoj trajnostnega modrega gospodarstva z ustvarjanjem novih;

15. poudarja, da kljub mednarodnim prizadevanjem in prizadevanjem EU za izboljšanje varnostnih razmer na krovu plovil, zlasti ribiških, mednarodne konvencije, ki določajo pravila in sisteme za zaščito ladij in oseb na krovu, veljajo predvsem za večja plovila, čeprav ima mnogo držav članic nacionalna pravila o ukrepih, ki zadevajo zaščito in delovne pogoje na malih plovilih;

16. je zaskrbljen zaradi odstopanj, ki jih mednarodne konvencije dovoljujejo malim plovilom glede nezavezujočih delovnih in varnostnih standardov, zaradi katerih bi bili lahko splošni življenjski in delovni pogoji manj ugodni za ribiče, ki delajo v nekaterih segmentih flote in v nekaterih državah članicah; zato poziva Komisijo in države članice, naj hitro in usklajeno ukrepajo, da bi uporabljale podobne standardne pogoje in spodbudile vsa ribiška plovila, naj se uskladijo z njimi, saj so temeljni steber gospodarstva in identitete malih obalnih skupnosti;

⁽¹⁰⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/cache/RCI/#?vis=outermost.population&lang=en>

⁽¹¹⁾ UL L 131, 28.5.2009, str. 114.

četrtek 16. septembra 2021

17. poudarja, da delovnih in življenjskih pogojev na krovu ni mogoče obravnavati ločeno od varnostnih razmer; meni, da dobri delovni in življenjski pogoji na plovilih in njihovo ustrezno posodabljanje izboljšujejo varnostne razmere, v katerih se izvajajo ribolovne dejavnosti, kot tudi čas za počitek ribičev, kar neposredno vpliva na varnost, saj je velik delež nesreč in incidentov na ribiških plovilih še vedno povezan s človeškimi napakami, ki nastanejo zaradi pomanjkljivega znanja ali usposabljanja oziroma zaradi utrujenosti;

18. meni, da zagotavljanje dostopa in prilagajanja delovnega okolja, tudi v ribiškem in akvakulturnem sektorju, da bi se vanje ponovno vključili aktivni in nekdanji ribiči in drugi invalidni delavci iz ribiške industrije, vodi k večji socialni vključenosti ter pomaga ustvarjati spodbude za ustvarjanje dohodka v sektorju in ribiških skupnostih;

19. poudarja, da so pomorski delavci, tudi ribiči, pogosto izključeni iz področja uporabe nacionalnih delovnopravnih okvirov in okvirov EU, upoštevaje dejstvo, da številni predpisi ne ustrezajo dejanski naravi dela teh delavcev; poudarja, da je treba – glede na to, da ni mogoče uporabiti splošnih delovnih shem, saj je dohodek ribičev odvisen od tega, kaj ulovijo v okviru razpoložljivih kvot, ki so jim dodeljene – zagotoviti, da se pomorščakom in zlasti ribičem, ki so pogosto tudi lastniki svojih plovil, namenijo določene temeljne predpostavke iz delovne zakonodaje, ki morajo biti prilagojene in upoštevati zgoraj navedene okoliščine ter posebne značilnosti malega obalnega ribištva;

20. opozarja na pravico ribičev, da se povežejo v sindikat in uporabijo kolektivna pogajanja kot način za izboljšanje svojih delovnih pogojev;

21. poudarja, da lahko ribolov glede na uporabljeno ribolovno orodje, velikost plovila, območje delovanja in vremenske razmere, predstavlja različno raven tveganja, kar zadeva delovne in življenjske pogoje, ki jih je treba zagotoviti na krovu;

22. opozarja na ukrepe, sprejete na mednarodni ravni, zlasti v okviru Torremolinoškega protokola (1993) in Capetownskega sporazuma (2012), da bi spremenili in izboljšali Torremolinoško konvencijo (1977), ki je bila sprejeta kot sredstvo za zagotavljanje varnosti ribiških plovil, poudarja, da ta konvencija kljub zmanjšanju zahtev leta 2012 še vedno ni začela veljati, ter poziva vse države članice, ki te konvencije še niso ratificirale, naj to storijo; opozarja, da je bil protokol prenesen v zakonodajo EU z Direktivo Sveta 97/70/ES o vzpostavitvi usklajenega varnostnega režima za ribiška plovila dolžine 24 metrov in več ⁽¹²⁾;

23. pozdravlja oblikovanje prostovoljnih smernic IMO iz leta 2005 za projektiranje, gradnjo in opremo malih ribiških plovil, vendar poudarja, da gre le za prostovoljne smernice brez pravnih obveznosti ali standardizacije osnovnih norm, ki bi veljale za mala priobalna ribiška plovila; poudarja, da so nekatere države članice sprejele določbe o gradnji in varnosti malih ribiških plovil ter življenjskih pogojih na njih, in priporoča, naj se ta pravila uskladijo na ravni EU;

24. opozarja, da je končni cilj SRP zagotoviti socialno, okoljsko in ekonomsko trajnost ribolovnih dejavnosti; poudarja, da je izboljšanje življenjskega standarda ribičev z boljšimi delovnimi in varnostnimi pogoji eden od elementov za spodbujanje zaposlovanja in razvoja obalnih skupnosti, privabljanje mladih in uresničitev generacijske pomladitve, ki je bistvena za preživetje te dejavnosti, ki zagotavlja tudi zdravo hrano;

25. poudarja, da lahko uspešno obravnavanje trenutnega dogajanja, kot so razširitev proizvodnje energije na morju, učinkovito izvajanje zaščitene morskih območij in popolno izvrševanje obveznosti iztovarjanja, vplivajo na privabljanje mladih generacij v sektor; poziva države članice, naj dodelijo sredstva EU za podporo delovnih mest ter spodbujanje trajnostnega ribištva in enakosti spolov v tej panogi;

26. poziva Komisijo in države članice, naj na ribiških plovilih, ne glede na njihovo velikost, zagotovijo najvišje standarde za varnost, delo in bivanje;

⁽¹²⁾ UL L 34, 9.2.1998, str. 1.

četrtek 16. septembra 2021

27. opozarja države članice, da je bil rok za prenos Direktive (EU) 2017/159, ki v pravni okvir Unije vključuje konvencijo Mednarodne organizacije dela 188 (ILO C 188), 15. november 2019; opozarja, da morajo države članice glede na veliko število samozaposlenih ribičev v EU in dejstvo, da direktiva ne zajema večine teh ribičev, ratificirati konvencijo ILO C 188, da bi zagotovile pošteno konkurenco med vsemi ribiči;

28. poziva države članice, naj nujno ratificirajo konvencijo ILO C 188, da bi zagotovile enake konkurenčne pogoje med ribiški podjetji po vsem svetu, zlasti glede na močno mednarodno razsežnost ribiškega sektorja; poziva države članice, naj zagotovijo potrebna sredstva za njen prenos v nacionalno zakonodajo in njeno učinkovito uporabo ter po potrebi prenesejo naloge inšpekcijskih pregledov in izdajanja dokumentov na klasifikacijske družbe, glede na sedanje težave pri usklajevanju teh funkcij v nekaterih državah;

29. poziva Komisijo, naj čim prej predloži predlog za dopolnilno direktivo o nadzoru in izvrševanju, kot je bilo storjeno za pomorski promet, da bi uvedli harmoniziran sistem inšpekcijskih pregledov;

30. poudarja, da je treba pri oblikovanju mehanizmov socialnega varstva upoštevati zahtevnost ribiškega dela, na primer z zagotavljanjem pravice do zgodnejše upokojitve kot drugi delavci, ne da bi bili za to kaznovani;

31. pozdravlja dejstvo, da bo novi Evropski sklad za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo (ESPRA) znatno prispeval k izboljšanju delovnih, življenjskih in varnostnih pogojev na plovilih EU in izboljšal te pogoje brez povečanja ribolovne zmogljivosti, pri čemer bo posebno pozornost namenil plovilom za mali priobalni ribolov; poudarja, da ESPRA prispeva k trajnosti ribištva in modrega gospodarstva ter k izvajanju cilja trajnostnega razvoja OZN št. 14;

32. poziva, naj se poleg okoljskih ciljev v skupno ribiško politiko vključijo splošni socialni cilji, saj je dobro počutje delavcev na ribiških plovilih bistveno za prihodnost te panoge;

33. poudarja očitno protislovje med SRP in zahtevami iz socialne zakonodaje, kot je ILO C 188, ki je bila v pravo EU prenesena z Direktivo (EU) 2017/159; poudarja, da se v teh pravnih besedilih zahteva več prostora na krovu pri plovilih dolžine 24 metrov ali več, ribiškemu sektorju pa ni dovoljeno povečati prostora na krovu; opozarja na protislovje med tem, da morajo države članice spoštovati standarde, določene v ILO C 188, in pravili SRP, ki onemogočajo izpolnjevanje obveznosti; poziva Komisijo, naj v okviru ESPRA opredeli alternativne formule za merjenje ribolovne zmogljivosti, in ponovno poudarja, da bi bilo treba dovoliti povečanje bruto tonaže plovil, kadar je to potrebno za izboljšanje varnosti in udobja posadke (znanih tudi kot socialna ali varnostna tonaža), in da bi morale biti te dejavnosti upravičene do financiranja; poudarja, da prostor na krovu, namenjen kuhinji, kabinam, WC ali rekreaciji, ni povezan z zmogljivostjo plovila, da poišče, ulovi ali skladišči ribe, torej z ribolovno zmogljivostjo;

34. opozarja, da je povprečna starost ladij v evropski floti 23 let in da lahko starost malih plovil celo presega 40 let; poudarja, da bi moral prihodnji ESPRA vključevati strategijo za posodobitev flote brez povečanja ribolovne zmogljivosti;

35. nadalje vztraja, da je treba redno spremljati in sistematično zagotavljati statistične informacije, usklajene na ravni EU, o incidentih in nesrečah, v katerih so udeležena plovila, ki niso zajeta v Direktivi 2009/18/ES, saj bo le s spremljanjem in oceno sprememb teh podatkov glede na geografsko območje, floto in uporabljeno ribolovno orodje mogoče najti rešitve, ki bodo omogočile izboljšave ter zmanjšale število takšnih nesreč oziroma jih preprečile, zlasti na plovilih za lokalni in priobalni ribolov;

36. predlaga, naj Komisija v zvezi s tem razmisli o razširitvi poslanstva agencije EMSA in ji dodatno omogoči spremljanje in redno predstavljanje pridobljenih podatkov;

37. poleg tega meni, da je treba pridobiti druge pogoje, da se ohrani ribolovna dejavnost in zagotovi prevzem dejavnosti novim generacijam v sektorju, vključno z naložbami v posodobitev pristaniške infrastrukture;

četrtek 16. septembra 2021

Boljše usposabljanje in priznavanje usposabljanja na ravni EU

38. poudarja, da je poročilo iz Bénodeta jasno opredelilo težave zaradi nezanimanja mladih za ribištvo in izpostavilo raznolikost in zapletenost sistemov usposabljanja in izdajanja spričeval za ribolov v različnih državah članicah, vendar smo nanj očitno pozabili in dvajsetih letih ni prišlo do nobenih vidnih sprememb; poudarja, da je treba uskladiti in odobriti zahteve in postopke za usposabljanje na področju navtika in ribištva na ravni EU ter postopkov in zahtev za vkrcavanje;

39. poudarja, da se pretok delovne sile med državami članicami in celo iz tretjih držav v EU povečuje, kar bi lahko privedlo do menjave generacij v delovni sili v ribištvu, vendar do tega še vedno ni prišlo, saj sistemi usposabljanja in izdajanja spričeval za ribiče niso standardizirani; poudarja, da je treba te sisteme homologirati na ravni EU in jih uskladiti z zahtevami iz konvencij STCW in STCW-F;

40. poudarja, da to stanje očitno ovira prosto gibanje oseb, kar je temeljno načelo EU, ki se odraža v številnih določbah Pogodb;

41. poudarja, da država članica ribiču iz države nečlanice EU, ki ima priznano delovno spričevalo za ribolov, zelo težko omogoči dostop do enakega dela v drugi državi članici;

42. poudarja, da je bil na drugih področjih pomorske dejavnosti, tako rekreativne kot poklicne, dosežen pomemben napredek v smeri mednarodnega priznavanja usposabljanja, ne glede na državo, v kateri je bilo opravljeno, ter da je treba okrepiti sodelovanje na področju priznavanja osnovnega usposabljanja, ki ga nudijo šole ali izobraževalne ustanove, ki so del mednarodno priznanih nacionalnih izobraževalnih sistemov držav članic ali tretjih držav;

43. ugotavlja, da Mednarodna pomorska organizacija v skladu s konvencijo STCW-F iz leta 1995 določa številne temeljne standarde v zvezi z usposabljanjem in varnostnimi pogoji, vključno z minimalnimi varnostnimi zahtevami za vse vrste in velikosti ribiških plovil; poudarja, da ta konvencija velja od septembra 2012, vendar se uporablja le v državah, ki so jo ratificirale; poziva vse države članice, ki še niso ratificirale te konvencije, naj to storijo;

44. opozarja, da bi vzajemno priznavanje kvalifikacij in spričeval o pomorski varnosti v EU povečalo mobilnost zaposlenih in privlačnost pomorskih poklicev za mlade generacije; meni, da priznavanje spričeval ne bi smelo pomeniti pretiranega finančnega in birokratskega bremena;

45. ugotavlja, da čeprav je Evropska unija v svoj pravni red prenesla Torremolinoški protokol iz leta 1993 z Direktivo 97/70/ES in Konvencijo o delu na področju ribolova iz leta 2007 z Direktivo (EU) 2017/159, do zdaj še ni tako hitro in odločno ukrepala v zvezi z usposabljanjem na področju varnosti; opozarja, da se je Sklep (EU) 2015/799⁽¹³⁾ o pooblastitvi držav članic, da postanejo pogodbenice ali pristopijo k STCW-F, izkazal za neučinkovitega, saj sta stopnji ratifikacije in pristopa med državami članicami še vedno nizki; opozarja, da morajo države članice v skladu z Direktivo (EU) 2017/159 sprejeti zakonodajo o usposabljanju in izdajanju spričeval ribičem; zato poudarja, da bi morala zakonodaja Unije o usposabljanju ribičev na področju varnosti presegati tisto, kar je določeno v konvenciji STCW-F, in sicer z uvedbo standardov za vsa ribiška plovila, krajša od 24 metrov, ki sestavljajo večino ribiške flote Unije; poziva Komisijo, naj predstavi predlog direktive o prenosu konvencije STCW-F v pravni red Unije, da se tako dokonča izvajanje mednarodno dogovorjenih minimalnih standardov za zagotavljanje varnosti na morju pri ribolovu;

46. poudarja, da pridobivanje praktičnega znanja in praktičnih delovnih izkušenj sicer zagotavlja trdno podlago, ki še vedno velja za usposabljanje ribičev v številnih državah članicah, vendar le uradno potrdilo, ki navaja tudi praktične izkušnje, zagotavlja dejansko priznanje potrebnega znanja; ugotavlja, da uradno potrdilo krepi osebni status ribičev ter predstavlja obliko družbenega priznanja za ta poklic;

⁽¹³⁾ Sklep Sveta (EU) 2015/799 z dne 18. maja 2015 o pooblastitvi držav članic, da v interesu Evropske unije postanejo pogodbenice Mednarodne konvencije Mednarodne pomorske organizacije o standardih za usposabljanje, izdajanje spričeval in stražarjenje za osebe na ribiških ladjah (UL L 127, 22.5.2015, str. 20).

četrtek 16. septembra 2021

47. poudarja, da je pomembno delavcem v ribiškem sektorju, zlasti mladim, in vsem, ki jih tako delo zanima, zagotoviti pošten in vključujoč dostop do svetovanja, kakovostnega pripravništva in poklicnega izobraževanja in usposabljanja, da bi se lahko prilagodili novim tržnim trendom, kot so ekološka hrana, kratke dobavne verige, specializirani turizem ter prodaja in promocija lokalnih proizvodov prek novih tehnologij; potrjuje, da je ustrezno in specifično izobraževanje in usposabljanje ključnega pomena pri spodbujanju mladih, naj nadaljujejo z dejavnostmi in običaji priobalnega ribolova;

48. spodbuja ustanovitev združenja mladih evropskih ribičev, ki bi spodbujalo generacijsko pomladitev ribiškega sektorja ter zastopalo in povezovalo mlade ribiče in njihove organizacije po vsej Uniji; poziva Komisijo, naj podpre uporabo proračunskih sredstev za izvajanje projektov za ta namen;

49. ugotavlja, da se evropska sredstva sicer vlagajo v izobraževalne ustanove in šole, ki nudijo nadaljnje poklicno usposabljanje in pridobivanje spričeval za modro gospodarstvo, vendar ima najstarejša dejavnost v modrem gospodarstvu, to je ribištvo, še vedno težave pri vstopu v te ustanove, razen v regionalne ali državne programe za usposabljanje, a brez evropskega priznanja za doseženo izobrazbo; poudarja, da si je treba prizadevati za standardizacijo in homologacijo usposabljanja na področju ribištva v EU ter za sodelovanje med državami članicami; zato meni, da je treba v celoti izkoristiti sredstva ESPRA in Evropskega socialnega sklada plus (ESS+);

50. pozdravlja dejstvo, da se Evropski socialni sklad pogosto uporablja za oživitev obalnih in podeželskih območij; opozarja, da bi bilo treba ribiče podpirati pri nadaljevanju poklicne poti na kopnem, če zaradi zdravstvenih razlogov, sprememb na trgu dela ali drugih dejavnikov ne morejo nadaljevati dela na morju; meni, da bi morali skladi EU, zlasti Evropski socialni sklad, podpirati njihov nemoten poklicni prehod, vključno s programi vseživljenjskega učenja;

51. poziva Komisijo in države članice, naj vzpostavijo skupne podlage za standarden sistem usposabljanja in izdajanja spričeval za različne kategorije ribičev, kar bo omogočalo hitro priznavanje potrdil, pridobljenih v določeni državi članici, na evropski ravni; meni, da bi to moralo vključevati postopek priznavanja spričeval, pridobljenih zunaj Unije, ki so skladna z evropskim sistemom za priznanje usposabljanja, ki bi olajšal gibanje ribičev znotraj EU;

52. ugotavlja, da Direktiva 2005/36/ES⁽¹⁴⁾ o priznavanju poklicnih kvalifikacij ne vzpostavlja standardizirane ravni usposabljanja in izdajanja spričeval za vse ribiče in ovira gibanje ribičev med državami članicami; opozarja, da je Unija sicer uvedla posebna, drugačna pravila za priznavanje spričeval o usposobljenosti pomorščakov, ki temeljijo na konvenciji STCW, vendar Komisija doslej ni predlagala posebnih pravil, kot je določeno v konvenciji STCW-F za priznanje spričeval o usposobljenosti ribičev; zato poziva Komisijo, naj predlaga posebne ukrepe za priznanje spričeval o usposobljenosti ribičev v skladu z določbami konvencije STCW-F ne le za evropske ribiče, temveč tudi za državljane držav nečlanic EU, ki so ratificirale konvencijo STCW-F ali k njej pristopile;

53. poudarja, da je cilj ESPRA prispevati k celovitemu izvajanju SRP, da pa bi dosegli ta cilj, vendar morajo biti ribiči ustrezno usposobljeni in imeti ustrezno spričevalo, zaradi česar je treba del sredstev nameniti usposabljanju in izdaji spričeval za zdajšnje in prihodnje ribiče; poudarja, da je upravno breme, ki ga zahteva Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo, povzročilo omejitve pri uporabi sredstev za usposabljanje, zlasti za male ribiče, in da bo moral novi ESPRA pomagati, da se te težave premestijo, ter učinkovito prispevati k usposabljanju posadk;

54. poudarja, da je treba zagotoviti, da bodo v podatkih o izvrševanju ESPRA in ESS+ natančno določeni proračuni, ki jih posamezne države članice porabijo za obravnavanje regionalnih potreb na področju izobraževanja, usposabljanja, zaposlovanja in vključevanja;

55. poudarja, da je za delo na ladji treba izpolniti celo več zahtev, vendar je ponudb za usposabljanje malo, zaradi česar morajo biti ladje kdaj zasidrane, ker se mora posadka obvezno usposabljeti na kopnem; poziva EU, naj pomaga racionalizirati tečaje usposabljanja in omogoči izvajanje usposabljanja na krovu s spodbujanjem učenja na daljavo z uporabo novih tehnologij;

⁽¹⁴⁾ Direktiva 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij (UL L 255, 30.9.2005, str. 22).

četrtek 16. septembra 2021

56. poudarja, da so znanje in inovacije bistveni za zagotavljanje pametne, odporne in trajnostne rasti ribiškega sektorja;
57. poudarja, da bi bilo glede na nova delovna mesta, ki bi jih lahko ustvarili modro gospodarstvo, krožno gospodarstvo ter ribiški in gastronomski turizem, smiselno razviti predhodno poklicno usposabljanje za nove poklice in potrebe teh sektorjev, kot je bilo predlagano v pomorskem sektorju;

Zagotavljanje enakosti spolov pri dostopu do sektorja in zaposlovanju v njem

58. poudarja, da razpoložljivi statistični podatki sicer kažejo, da so med zaposlenimi v ribolovnih dejavnostih le 12 % žensk, vendar pa mnoga plovila, zlasti plovila za mali priobalni ribolov, pogosto delujejo kot mala družinska podjetja, v katerih ženske, ki drugače uradno niso zaposlene, neformalno izvajajo vso potrebno logistično in upravno podporo;
59. poudarja, da je treba ribičem zagotoviti dostop do usposabljanja in spričeval, zlasti za sezonsko delo in zaposlitev s krajšim delovnim časom;
60. opozarja, da v nekaterih državah članicah te neformalne pomožne dejavnosti za omenjene ženske ne ustvarjajo nobenih pravic do plačila, socialnega varstva, pokojnine ali nadomestila v primeru bolezni in da bi imeli v primeru prekinitve, začasnega ali končnega prenehanja izvajanja dejavnosti na teh plovilih le uradno zaposleni delavci pravico do socialne pomoči, kar še povečuje že obstoječe neenakosti med delavci; poudarja, da morajo države članice v celoti profesionalizirati delo teh žensk, jim priznati njihovo vlogo in jih vključiti v nacionalne sisteme socialnega varstva;
61. poudarja, da morajo ukrepi za privabljanje mladih v ribolovne dejavnosti zagotavljati uravnoteženost med spoloma in upoštevati vlogo žensk v celotni ribiški industriji, od ulova rib do upravljanja plovil, akvakulture, trženja in predelave ribjih proizvodov, pa tudi njihovo vlogo v znanosti in upravi;
62. poziva Komisijo, naj sproži pobude za priznanje dela žensk v ribiškem sektorju in zagotovitev enakega plačila moških in žensk; želi spomniti, da je v strategiji za enakost spolov za obdobje 2020–2025 določeno, da se z ustreznimi sredstvi EU podpirajo ukrepi za spodbujanje udeležbe žensk na trgu dela ter za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, spodbujanje naložb v ustanove za oskrbo, podporo ženskemu podjetništvu in boj proti segregaciji na podlagi spola;
63. meni, da ni razloga za izključitev žensk ali oviranje njihovega dostopa do tega poklica, kar dokazuje vse večje število žensk med člani posadke in kapitank na delovnih ribiških plovilih; ugotavlja, da na srečo obstajajo številna posebej dejavna združenja, ki zastopajo ženske, zaposlene v ribiškem sektorju, zlasti v svetovalnih svetih EU za ribištvo in v sektorskih združenjih;
64. pozdravlja ustanovitev ženskih združenj v ribiškem sektorju v nekaterih državah EU; poziva EU in države članice, naj podprejo spodbujanje in ustanavljanje novih združenj, da bi ženskam zagotovili večjo prepoznavnost in pomoč;
65. meni, da je vloga žensk v ribiškem sektorju sicer pogosto neformalna, vendar jih je treba ekonomsko in socialno priznati ter ustrezno plačati; poudarja, da bodo boljše informacije o njihovih dejavnostih in ukrepi za izboljšanje njihovega statusa in večjo prepoznavnost pomagali pri izboljšanju njihovega osebnega in družbenega položaja ter izpostavili njihovo vlogo v ribiškem sektorju;
66. meni, da sedanja pravila o merjenju zmogljivosti ogrožajo dostop žensk do sektorja, saj so za zagotovitev njihove zasebnosti in dobrega počutja potrebne ločene kabine, WC in prhe;
67. poziva Komisijo in države članice, naj izvajajo ukrepe za izboljšanje kvalifikacij žensk, vključenih v modro gospodarstvo, zlasti v ribištvo, gojenje lupinarjev, akvakulturo in konzerviranje, ter naj spodbujajo uradno priznavanje njihovega prispevka k dobavni verigi morske industrije; poleg tega meni, da je treba zagotoviti, da bo financiranje ESPR v okviru za obdobje 2021–2027 in po njem znatno prispevalo k enakemu obravnavanju žensk v ribiškem sektorju, zlasti financiranje ukrepov za izboljšanje njihovih življenjskih, delovnih in varnostnih pogojev na ribiških plovilih ter za zagotovitev sprejetja potrebnih sprememb;

četrtek 16. septembra 2021

Spodbujanje poklicnega ribištva in menjave generacij v panogi

68. poudarja, da EU, ki je največji enotni trg z ribiškimi proizvodi, ujame le 6 % celotnega svetovnega ulova, zato je zelo odvisna od uvoza ribiških in akvakulturnih proizvodov iz držav nečlanic EU; poudarja, da evropska podjetja in plovila ustvarijo del tega uvoza;
69. poudarja, da so standardi SRP med najstrožjimi in pomembno prispevajo k okoljski, ekonomski in socialni trajnosti ter da, čeprav je še veliko možnosti za izboljšave, napredek v zadnjih desetletjih kaže, kaj je mogoče storiti v tej smeri, saj po eni strani prispeva k trajnosti ribjih staležev in habitatov, po drugi strani pa k povečanju zaslužka ribičev in lastnikov ladij;
70. poudarja, da je spodbujanje visokih standardov z vidika okoljske in socialne trajnosti ribiškega sektorja med drugim ključno za privabljanje nove generacije ribičev in zagotavljanje dolgoročne ekonomske stabilnosti ribiškega sektorja;
71. poziva EU, naj preuči vrednost ukrepov, kot je nameščanje umetnih grebenov v svoje izključne ekonomske cone za zaščito morskega življenja;
72. poudarja, da je stalno zmanjševanje podpore EU sektorju z vsakim novim večletnim finančnim okvirom, zlasti pa zmanjševanje finančnih sredstev za ribiški sektor in skupno ureditev trga, eden od dejavnikov, ki je privedel do poslabšanja razmer v sektorju; zato ponovno poudarja, da je treba znatno povečati finančno podporo EU ribiškemu sektorju;
73. poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo potrebne ukrepe za ohranjanje in krepitev sistemov in sredstev za podporo (vključno s financiranjem), namenjenih spodbujanju koncentracije ponudbe, tudi z resnično podporo ustanavljanju in delovanju organizacij proizvajalcev, posebej v malem priobalnem in obrtnem ribolovu;
74. poudarja, da bi morali operativni programi, s potrebno finančno podporo, spodbujati organizacije proizvajalcev k neposrednemu trženju njihovih proizvodov in s tem k povečanju vrednosti njihove proizvodnje in dodane vrednosti ribiških proizvodov;
75. poziva Komisijo, naj v tesnem sodelovanju z državami članicami vzpostavi in izvaja podporne mehanizme za mali, obrtni in priobalni ribolov, ki omogočajo reševanje posebnih težav v tem delu sektorja;
76. poudarja pomen oblikovanja domačih trgov za tradicionalne proizvode izjemne kakovosti, podprtih s sejmi, malimi podjetji in dostavo hrane, saj bi se s tem povečala dodana vrednost lokalnih proizvodov in spodbudil lokalni razvoj;
77. poziva Komisijo, naj preuči, kako učinkoviteje spodbujati trženje predelanih ribiških proizvodov z višjo dodano vrednostjo, tudi konzerv, pri čemer naj se zgleduje po določenih kmetijskih proizvodih, pa tudi programe za zunanjo promocijo ribiških proizvodov EU, vključno z njihovo predstavitvijo na mednarodnih razstavah in sejmih;
78. poudarja, da je ribiški sektor osrednjega pomena za socialno-ekonomske razmere, zaposlovanje ter spodbujanje ekonomske in socialne kohezije v najbolj oddaljenih regijah, katerih gospodarstva se spoprijemajo s stalnimi strukturnimi omejitvami in ki imajo malo možnosti za diverzifikacijo gospodarstva; zato meni, da je bistveno ohraniti in okrepiti podporo EU ribiškemu sektorju v teh regijah, zlasti za izravnavo dodatnih stroškov oddaljenosti pri prodaji določenih ribiških proizvodov iz nekaterih najbolj oddaljenih regij; opozarja na posebne značilnosti vrednostnih verig ribiškega sektorja v najbolj oddaljenih regijah in meni, da je potrebna posebna podpora za njihovo okrepitev in olajšanje dostopa do trgov, kar bi bilo mogoče doseči ne le s ponovno vzpostavitvijo programa možnosti, ki so posebej povezane z oddaljenostjo in otoško lego (POSEI), za ribištvo, temveč tudi z vzpostavitvijo programa POSEI za promet, usmerjen v vzpostavitev in delovanje posebnih trgovskih poti;
79. poudarja, da je treba zagotoviti nemoteno potekanje ribolovne dejavnosti, menjavo generacij in večje družbeno priznanje za to panogo ter njen pomen za trajnostno oskrbo Evropejcev z zdravo hrano, ki izvira iz okolju prijaznih habitatov;

četrtek 16. septembra 2021

80. ugotavlja pomemben prispevek ribičev k napredku znanosti, tako z njihovo neposredno udeležbo pri zbiranju podatkov o ribolovu kot s sodelovanjem z znanostjo pri zagotavljanju dodatnih informacij za potrebe znanosti o stanju morskega okolja, vrst in habitatov ter njihovem ohranjanju;

81. ugotavlja, da lahko usposabljanje ribičev pomembno prispeva k nadaljnji vključenosti in prispevku ribiške dejavnosti k varstvu narave ter podpre izvajanje in uporabo bolj trajnostnih ribolovnih tehnik, ki so skladne s cilji SRP za trajnostno izkoriščanje virov;

82. poudarja, da je razvoj potenciala za morske raziskave in inovacije v najbolj oddaljenih regijah bistven za spodbujanje rasti modrega gospodarstva v teh regijah; poleg tega dodaja, da lahko spodbujanje njihove udeležbe v mednarodnih raziskovalnih mrežah, ki vključujejo univerze, s poznavanjem njihovih edinstvenih značilnosti, pomaga najbolj oddaljenim regijam izboljšati njihove inovacijske sisteme in ustvariti delovna mesta; poziva Komisijo, naj si prizadeva, da bi tem regijam zagotovila sredstva za preučevanje in učinkovito izkoriščanje biotske raznovrstnosti;

83. poudarja cilj skupne ribiške politike o spodbujanju selektivnega ribolova in cilj EU, da do leta 2050 doseže podnebno nevtralnost; poudarja napredek v smeri nizkoemisijskih flot kuterjev in inovativnih ribolovnih tehnik, ki prispevajo k doseganju cilja za leto 2050 in cilja selektivnosti; poziva Komisijo, naj spodbuja in prednostno obravnava te spremembe, da bi se sektorju s pomočjo inovacij ponudile nove možnosti;

84. opozarja na skupni razvoj ladjedelništva in znanstveni pristop „treh ničel“: nič emisij, nič odpadkov, nič nesreč na krovu ter spodbujanje prehoda s pretežno ekonomskih linij evropskih flot na projektiranje plovil z bolj krožnimi, učinkovitimi in trajnostnimi linijami, tudi za obrtniške ribiške flote;

85. meni, da bi lahko ribiči, če bi prejeli ustrezno usposabljanje in specifične veščine, še bolj prispevali k napredku znanosti z zbiranjem in evidentiranjem okoljskih podatkov na kraju samem, kar bi lahko potrdilo podatke, pridobljene z opazovanjem na daljavo z uporabo satelitov in drugih instrumentov; poudarja pomembno vlogo univerz in centrov za raziskovanje morja v sodelovanju s pomorskimi šolami pri usposabljanju ribičev za zadovoljitev te potrebe; poudarja, da je leta 2019 flota EU, ki jo je sestavljalo več kot 81 000 ribiških plovil vseh velikosti, skoraj vsak dan zagotovila neprimerljivo število platform za stalno zbiranje podatkov o ribolovu in drugih morskih podatkov; ugotavlja, da je to instrument, ki ga je mogoče in bi ga bilo treba, z ustreznimi spodbudami, uporabiti za zbiranje še več podatkov o morjih Evrope in sveta; poziva uradne znanstvene svetovalne organe za ribištvo, kot sta Mednarodni svet za raziskovanje morja (ICES) ali Znanstveni, tehnični in gospodarski odbor za ribištvo (STECF), naj v večji meri uporabljajo podatke, ki jih zbere flota EU;

86. poudarja, da vključevanje mladih in generacijska pomladitev ne bosta le zagotovila neprekinjenosti najstarejše dejavnosti modrega gospodarstva, temveč tudi zaščitila prebivalce obalnih območij in okoliških podeželskih območij, s čimer se bo ohranila kulturna dediščina številnih obalnih skupnosti; meni, da je ključnega pomena, da so mlajše generacije bolje seznanjene in se bolj zavedajo vprašanj v zvezi s trajnostjo, saj imajo dostop do novih spoznanj, ter da morajo vsi prispevati k reševanju vprašanja podnebnih sprememb in k boju proti njim, saj najbolj vplivajo na morska in obalna območja na vsem planetu;

87. meni, da bi bil ribiški sektor privlačnejši za mlade, če bi bil povezan z novimi sektorji, ki bi ga dopolnjevali, na primer s turizmom; v zvezi s tem poziva države članice in njihove regije, naj zmanjšajo birokracijo v ribiškem turizmu, saj je vir dohodkov; poleg tega poziva Komisijo, naj v okviru obstoječih programov EU spodbuja podporne linije za obnovo materialne in nematerialne dediščine, povezane s pomorskimi dejavnostmi, ohranjanje identitete obalnih skupnosti in optimizacijo njihove uporabe za turizem;

88. ugotavlja, da je varstvo okolja vse večja skrb mladih v Evropi; poudarja pomen trajnostnega upravljanja ribištva za privabljanje mladih ribičev; poziva k spodbujanju ribolova z majhnim vplivom ne le kot načina za zmanjšanje vpliva ribištva na morsko okolje, temveč tudi za privabljanje novih generacij ribičev;

89. poudarja, da ima ribiški turizem velik neizkoriščen potencial;

90. poudarja pomen vključevanja ribičev v pomorsko prostorsko načrtovanje, ki temelji na sodelovanju in skupnosti, za trajnostni razvoj in varstvo morskega okolja;

četrtek 16. septembra 2021

91. poudarja pomen oceanske pismenosti, ki mora spodbujati digitalno pismenost in digitalizacijo ribolovnih dejavnosti; opozarja, da so kljub izboljšanju veččin starejših uporabnikov programske aplikacije lažje in bolj intuitivne za mlajše generacije, ko gre za zbiranje in evidentiranje podatkov v skladu z novo uredbo o nadzoru ribištva, ki je trenutno v pregledu, ali uporabo novih aplikacij in opreme za izboljšanje varnosti, delovnih pogojev in dobrega počutja ribičev na morju;

92. pozdravlja strateške spremembe v EU, zlasti zeleni in digitalni prehod, s pomočjo katerih je treba zaščititi sedanja delovna mesta in ustvariti nova kakovostna delovna mesta na območjih, ki so močno odvisna od ribištva, in dodatno spodbuditi njihov gospodarski razvoj; poudarja pomen zaščite tradicionalnih poklicev v ribiškem sektorju z uravnoteženim prehodom, da se prepreči izguba dodane vrednosti izkušenj, ki so jih pridobili starejši ribiči; poziva Komisijo in države članice, naj vzpostavijo sisteme vseživljenjskega učenja za posodabljanje znanj in spretnosti ter ustvarjanje priložnosti za vse starostne skupine;

93. poudarja, da so se zaradi boljše ohranjenosti ribjih staležev povečali produktivnost in povprečni prihodki ribičev, obenem pa so se zmanjšale emisije ogljikovega dioksida in drugih toplogrednih plinov; ugotavlja, da ribiči vse pogosteje sodelujejo pri zbiranju vseh morskih odpadkov, med drugim tudi izgubljenega ali opuščenega ribolovnega orodja, in da bi bilo treba njihov ekološki prispevek priznati, spodbujati in ustrezno nagraditi; v zvezi s tem poudarja možnost, da bi razmislili o podpori novim dejavnostim in dodatnim prihodkom, ki bi bili povezani z zbiranjem morskih odpadkov in izvajanjem evropske strategije za plastiko v krožnem gospodarstvu;

94. poudarja, da sta trajnostno upravljanje ribjih staležev in določitev ribolovnih kvot v skladu s ciljem obnovitve in ohranjanja ribjih staležev nad ravnmi biomase, ki omogočajo največji trajnostni donos, ključna za ustvarjanje gospodarskega okolja, v katerega bodo mladi dovolj zaupali, da bodo izvedli potrebne naložbe in postali ribiči;

95. poudarja, da morajo države članice določiti gospodarske spodbude in zgraditi pristaniško infrastrukturo, potrebno za ustrezno zbiranje in recikliranje odpadkov in plastike, ki jih zberejo mladi ribiči in si tako poleg svoje glavne dejavnosti zagotovijo dodatne prihodke;

96. poziva države članice, naj v skladu s členom 17 Uredbe (EU) št. 1380/2013 o skupni ribiški politiki pri dodeljevanju ribolovnih možnosti, ki so jim na voljo, uporabijo tudi merila, povezana s starostjo;

97. pozdravlja dejstvo, da bo novi ESPRA za obdobje 2021–2027 zagotovil pomoč in podporo mladim ribičem, ki se prizadevajo kupiti prvo plovilo ali ustanoviti ribiško podjetje; poudarja, da je treba mlade pritegniti ne le k morskemu ribolovu, temveč tudi k upravljanju ribiških podjetij in akvakulture, s čimer bi zagotovili generacijsko pomladitev v celotnem sektorju; poziva države članice, naj spodbujajo to pomladitev tako, da odstranijo ovire in podprejo ljudi, ki želijo začeti poklicno pot v ribiškem sektorju, ter odpravijo težave, kot so visoki začetni stroški za ustanovitev podjetja, metode dodeljevanja ribolovnih možnosti, nestabilnost prihodkov, neenakost spolov in negotovost glede trajanja poklicne poti;

98. ponovno poudarja, da je treba kot sredstvo za zaščito zaslužka od ribolova sektorju in njegovim delavcem zagotoviti ustrezno ekonomsko in socialno nadomestilo zaradi ukrepov, uvedenih za ohranjanje virov, ali pomoč za začasno prenehanje dejavnosti, da bi se lahko upravljali viri; zato predlaga, naj ESPRA podpre ustanovitev sklada za nadomestilo plač, ki bo nadomestil ves izgubljeni dohodek in pokrila obdobja, ko ribolov ni dovoljen, ter naj se ta obdobja obravnavajo kot dejanski delovni čas za pokojninske namene in druge pravice, povezane s socialno varnostjo; poleg tega podpira vzpostavitev zajamčene minimalne plače;

99. poziva Komisijo in države članice, naj podprejo prizadevanja za socialni dialog med stranmi, zlasti glede: (a) usposabljanja mladih podjetnikov v ribiškem sektorju; (b) strokovnega izpopolnjevanja ter razvijanja znanj in spretnosti za trajnostno ribištvo; (c) ozaveščanja o dobrih ribolovnih praksah; (d) varnosti in varovanja človeškega življenja na morju; (e) zdravlja in zaščite delavcev na krovu;

100. poudarja, da bi morale biti naložbe v generacijsko pomladitev še naprej prednostna naloga EU, da je eden od glavnih uspehov našega skupnega projekta samozadostnost na področju hrane in da je dejanska nevarnost postopno staranje zaposlenih v ribiškem sektorju;

četrtek 16. septembra 2021

101. meni, da bi bilo treba posebno pozornost in podporo nameniti malemu ribolovu, ki je lahko manj plenilski in bolj trajnosten, ne le glede upravljanja bioloških virov, ampak tudi s socialno-ekonomskega vidika;
102. poudarja, da menjava generacij s prihodom ribičev, ki so dobro usposobljeni in seznanjeni z najnovejšimi tehnologijami, postopki in načini, kako zagotavljati trajnost virov, EU omogoča tudi, da prispeva k svetovnemu gibanju za boj proti nezakonitemu, neprijavljenemu in zakonsko neurejenemu ribolovu, njegovo zmanjšanje in odpravo;
103. meni, da generacijska pomladitev in diverzifikacija dejavnosti ostajata izziv in da bi moral ESPRA sprejeti ukrepe za spodbujanje poklicnega usposabljanja in razvijanja poklicne poti ter povečanje prihodkov in varnosti zaposlitve;
104. poudarja, da so potreba po izboljšanju podobe sektorja, tudi vloge žensk, delovnih, življenjskih in varnostnih pogojev na krovu, da bi se pritegnile nove generacije, izboljšanje postopkov za priznavanje ribiških spričeval za odpravo ovir pri gibanju ribičev med državami članicami in potreb po delovni sili v tej panogi, dejavniki, ki spodbujajo zaposlovanje ribičev iz držav zunaj EU, ki so v nekaterih primerih nezakonito zaposleni;
105. meni, enako kot Evropski ekonomsko-socialni odbor, da je za socialno razsežnost ribištva bistveno razviti splošna načela in operativne smernice za poštene storitve na trgu dela v ribiškem sektorju, saj so ribiči iz držav nečlanic EU v več regijah pomembni za ohranjanje dejavnosti v tem sektorju; v zvezi s tem poudarja, da bi morale Komisija in države članice spodbujati smernice o dostojnem zaposlovanju ribičev migrantov, ki so jih leta 2020 razvili evropski socialni partnerji v ribiškem sektorju;
106. poziva Komisijo in Svet EU, naj uporabita trgovinsko politiko za zagotovitev, da se na področju okoljske in socialne trajnosti za evropske in tuje gospodarske subjekte uporabljajo podobni standardi ter da se notranji trg odpre samo za proizvode, ki izpolnjujejo te zahteve; ugotavlja, da bi bilo v nasprotnem primeru njeno sporočilo mednarodni skupnosti zavajajoče, saj bi nagrajevala tiste, ki naredijo najmanj za trajnost ribjih staležev in pravično obravnavo ljudi;
107. izraža zaskrbljenost zaradi položaja ribičev, ki jim je v praksi odvzeta volilna pravica, tudi za volitve v Evropski parlament, ker so na morju; poziva države članice, naj zagotovijo, da lahko člani posadke, ki so državljani EU in so na morju, dejansko uveljavljajo svojo volilno pravico v različnih volilnih postopkih;
108. ugotavlja, da mali priobalni ribolov ribičem omogoča boljše usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, zato poudarja, da je treba spodbujati regulativni okvir, ki bo ščitil mali ribolov;
109. poziva k uvedbi novih programov socialne kohezije; pozdravlja pilotne projekte v zvezi z osnovnimi dohodki na obalnih območjih EU z najnižjim BDP na prebivalca, tudi v najbolj oddaljenih regijah;
110. poziva Komisijo in države članice, naj ozaveščajo javnost v Evropi, zlasti med mlajšimi generacijami, vključno s šolami in agencijami za iskanje zaposlitve, o pomenu ribolovnih dejavnosti kot poklicne priložnosti; prav tako poudarja prispevek ribičev k preskrbi s hrano v Evropi, varstvu in ohranjanju oceanov in morskega življenja ter oblikovanju kulture in načina življenja obalnih skupnosti, s čimer se ovrže prepričanje, da so ribiči plenilci, ki samo izkoriščajo vire in ne razmišljajo o prihodnosti;
111. opozarja, da evropske flote izpolnjujejo najvišje standarde na svetu z vidika varnosti, delovnih pogojev, kvalificiranih delovnih mest, varstva okolja in biotske raznovrstnosti, da skušajo čim bolj zmanjšati svoj okoljski odtis, kažejo zavezanost tej prednostni nalogi, podpirajo in pomagajo pri razvijanju novih nadzornih tehnologij s stalnim prilagajanjem novim in zahtevnim predpisom ter da SRP že desetletja upošteva potrebo po upravljanju vrst na podlagi znanstvenih dognanj, medtem ko so pri drugih evropskih politikah izboljšave še v teku;
112. spodbuja Komisijo, naj v sodelovanju z državami članicami in njihovimi obalnimi regijami oblikuje ustrezno strategijo za spodbujanje evropskih rib, ki jo bo spremljala ustrezna finančna podpora, tudi za vrste, za katere je manj povpraševanja in ki imajo manjšo tržno vrednost, da bi povečali njihovo vrednost in hkrati preprečili koncentracijo napora za vrste, ki imajo višjo vrednost in pri katerih je bolj verjetno, da pride do preloma;

četrtek 16. septembra 2021

113. poudarja pomen večjih naložb v raziskave, posodabljanje in inovacije, ki bi koristile mladim ribičem in obalnim skupnostim;

114. poudarja, da je treba spodbujati in podpirati razogljičenje ribiškega ladjevja, ki je trenutno 100-odstotno odvisno od fosilnih goriv, da bi ribiškemu sektorju omogočili učinkovit prispevek k evropskemu zelenemu dogovoru in podprli dostop mlajših generacij do ribiškega sektorja z inovativnimi pobudami;

115. priznava, da so ribiči dobavitelji hrane in ključni delavci, ki tudi v katastrofalnem času pandemije covid-19 zagotavljajo vsakodnevni iztovor rib v težkih okoliščinah; opozarja na precejšnje ekonomske in socialne posledice pandemije covid-19 ter da morajo države članice dodeliti zadostna sredstva EU za podporo ohranjanju in ustvarjanju delovnih mest v ribiškem sektorju in modrem gospodarstvu;

116. opozarja na posledice izstopa Združenega kraljestva iz EU na ribiški sektor, zlasti v obalnih regijah, ki so odvisne od prizadetih ribiških flot; meni, da bo izstop vplival ne samo na ribiška plovila in njihove ribiče, temveč na cele skupnosti in zaposlenost na obalnih območjih;

117. poudarja svoje stališče, da je treba pri generacijski pomladitvi upoštevati cilje evropskega zelenega dogovora in zagotoviti digitalni prehod tudi v modrem gospodarstvu; ugotavlja, da to ne pomeni le privabiti mlade v ribiški sektor, temveč tudi zagotoviti, da so ustrezno obveščeni in usposobljeni, ponuditi jim je treba privlačne poklicne možnosti in priložnosti za izboljšanje njihovega osebnega položaja s povečanjem prihodka in zagotavljanjem njegove trajnosti, prispevati k povezanosti njihovih lokalnih skupnosti, zlasti v najbolj oddaljenih obalnih regijah in v tistih z manj zaposlitvenimi priložnostmi, da si bodo lahko prizadevali za gospodarske, družbene in okoljske spremembe na teh območjih, hkrati pa krepi vlogo žensk v tej panogi z večjo mobilnostjo in zaposlitvenimi možnostmi po vsej EU brez težav ali omejitev pri priznavanju njihovih veščin in usposobljenosti; meni, da generacijska pomladitev ne bi smela povzročiti konflikta med generacijami in bi morala vključevati ribiče vseh starosti, da bi zagotovili ravnovesje pri ekološkem in digitalnem prehodu ter da se ne bi izgubila zapuščina izkušenj;

118. poudarja, da naslednja generacija evropskih ribičev ne bo le povečala konkurenčnosti sektorja v prihodnosti, temveč bo tudi prispevala k zagotavljanju preskrbe s hrano v Evropi v prihodnjih letih;

119. poziva Komisijo, naj v naslednjem poročilu o izvajanju SRP obravnava vidike in zahteve iz te resolucije;

120. zaključuje, da nam ta resolucija ponuja edinstveno priložnost, da poudarimo vrednost prihodnje podobe evropskega ribiškega sektorja, ki je strateško pomembna, in Evropi pokažemo, kaj so cilji za prihodnost: več mladih ribičev, boljši ribolov in boljše prakse;

o

o o

121. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij ter vladam in parlamentom držav članic.

četrtek 16. septembra 2021

P9_TA(2021)0387

Načrti in ukrepi za pospešitev prehoda na inovacije brez uporabe živali v raziskavah, regulativnem testiranju in izobraževanju

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o načrtih in ukrepih za pospešitev prehoda na inovacije brez uporabe živali v raziskavah, regulativnem testiranju in izobraževanju (2021/2784(RSP))

(2022/C 117/08)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 13 in 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju Direktive 2010/63/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2010 o zaščiti živali, ki se uporabljajo v znanstvene namene ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij ter o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije (uredba REACH) ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 528/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o dostopnosti na trgu in uporabi biocidnih proizvodov ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o kozmetičnih izdelkih ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 3. maja 2018 o globalni prepovedi testiranja kozmetičnih izdelkov na živalih ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 15. marca 2021 o strategiji Unije za trajnostne kemikalije: čas je za rezultate (6941/21),
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 5. februarja 2020 z naslovom Statistično poročilo iz leta 2019 o uporabi živali v znanstvene namene v državah članicah Evropske unije v obdobju 2015–2017 (COM(2020)0016),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 30. septembra 2020 o novem ERP za raziskave in inovacije (COM(2020)0628),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 25. novembra 2020 o evropski strategiji za zdravila (COM(2020)0761),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. decembra 2019 o evropskem zelenem dogovoru (COM(2019)0640),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 27. maja 2020 z naslovom Čas za Evropo: obnova in priprava za naslednjo generacijo (COM(2020)0456),

⁽¹⁾ UL L 276, 20.10.2010, str. 33.

⁽²⁾ UL L 396, 30.12.2006, str. 1.

⁽³⁾ UL L 309, 24.11.2009, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 167, 27.6.2012, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 342, 22.12.2009, str. 59.

⁽⁶⁾ UL C 41, 6.2.2020, str. 45.

četrtek 16. septembra 2021

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. julija 2020 o trajnostni strategiji za kemikalije ⁽⁷⁾,
 - ob upoštevanju posebne raziskave Eurobarometer št. 340 o znanosti in tehnologiji,
 - ob upoštevanju drugega vmesnega poročila o spletnem posvetovanju o prihodnosti Evrope in ključnih ugotovitev iz dialoga in posvetov z državljani,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. junija 2015 o evropski državljanski pobudi „Ustavimo vivisekcijo“ (C(2015)3773),
 - ob upoštevanju člena 132(2) in (4) Poslovnika,
- A. ker je v Direktivi 2010/63/EU o zaščiti živali, ki se uporabljajo v znanstvene namene, določen končni cilj popolne zamenjave postopkov na živih živalih, kakor hitro bo to z znanstvenega vidika mogoče, ker je v njej tudi poudarjeno, da bi bilo treba o možnosti uporabe živali v te namene razmišljati le, če niso na voljo metode, ki ne vključujejo živali; ker se skupno število živali, uporabljenih v znanstvene namene, po podatkih iz leta 2018 ni veliko spremenilo;
- B. ker direktiva zahteva preglednost pri uporabi živali v znanosti in ker velja za uporabo živali na vseh znanstvenih področjih, od temeljnih do uporabnih raziskav, od razvoja zdravil do varnostnega testiranja kemikalij; ker na tem področju še vedno ni preglednosti; ker so direktivo vse države članice prenesle v nacionalno zakonodajo in morajo biti vsi sektorski zakonodajni akti, kot so tisti, ki se nanašajo na farmacevtske izdelke, živila ali kemikalije, v skladu z njenimi cilji, kar pomeni, da se živali lahko uporabljajo le, če ni ustreznih nadomestnih možnosti; ker je ta uskladitev nujna za zaščito zdravja ljudi in živali ter okolja;
- C. ker je testiranje na živalih v preteklosti prispevalo k napredku pri razvoju zdravljenja bolezni ljudi ter medicinskih pripomočkov, anestetikov in varnih cepiv, vključno s cepivi proti covidu-19, ter je imelo pomembno vlogo tudi na področju zdravja živali;
- D. ker je bilo v letu 2017 zabeleženih 9,58 milijona primerov uporabe živali v znanstvene namene, ker je bilo največ primerov uporabe živali v raziskavah (69 %), čemur so sledili predpisani primeri uporabe za izpolnitev zakonodajnih zahtev (23 %) in nato redna proizvodnja (5 %); ker je bila večina testov za regulativne namene opravljena za zdravila za uporabo v humani medicini (61 %), sledila so zdravila za uporabo v veterinarski medicini (15 %) in industrijske kemikalije (11 %) ⁽⁸⁾; ker v nekaterih delih EU vsako leto v znanstvene namene za ta testiranja uporabljajo primata razen človeka in številne druge živalske vrste; ker je za testiranje na živalih vsako leto vzrejenih in usmrčenih 12 milijonov živali ⁽⁹⁾, ne da bi jih v poskusih sploh uporabili;
- E. ker je nabor modelov testiranja, ki ne vključujejo živali, vse večji in kaže, da bi z njimi lahko izboljšali naše razumevanje bolezni in pospešili odkrivanje učinkovitih načinov zdravljenja; ker ta nabor vključuje na primer novo tehnologijo organov na čipu, napredne računalniške simulacije, 3D kulture človeških celic za preskušanje zdravil ter druge sodobne modele in tehnologije;
- F. ker je Skupno raziskovalno središče Komisije pripravilo več poročil, v katerih so našeti in opisani napredni modeli brez uporabe živali za sedem bolezenskih področij, s katerimi naj bi pospešili razvoj teh tehnologij; ker pobude EU na področju raziskav, inovacij in izobraževanja še niso povsem usklajene s prednostnimi nalogami, opredeljenimi v teh pregledih;
- G. ker je formalno zavzemanje za metode, ki ne vključujejo živali, edinstveno za EU, vseeno pa te metode niso splošno sprejete zaradi birokratskih ovir, poleg tega ni ustreznih zahtev za njihovo uporabo in tudi njihov razvoj še ni ustrezno financiran;

⁽⁷⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0201.

⁽⁸⁾ Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu: Statistično poročilo iz leta 2019 o uporabi živali v znanstvene namene v državah članicah Evropske unije v obdobju 2015–2017, str. 16 (COM(2020)0016). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0016&from=SL>

⁽⁹⁾ Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o izvajanju Direktive 2010/63/EU o zaščiti živali, ki se uporabljajo v znanstvene namene, v državah članicah Evropske unije, str. 7 (SWD(2020)0015). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0015&from=SL>.

četrtek 16. septembra 2021

- H. ker evropski državljani vztrajno podpirajo odpravo uporabe živali v znanstvene namene;
- I. ker so generalni direktorati Komisije za okolje, za zdravje in varnost hrane, za notranji trg, industrijo, podjetništvo ter mala in srednja podjetja, za raziskave in inovacije ter Skupno raziskovalno središče odgovorni za različne vidike raziskav in testiranja z uporabo živali, vendar med njimi ni formalnega usklajevanja, ki bi zagotavljalo dejaven, skladen in sinergijski pristop k popolni odpravi uporabe živali;
- J. ker sta Evropska agencija za varnost hrane (EFSA) in Evropska agencija za zdravila (EMA) oblikovali strategijo za dejavno zmanjšanje in nadomestitev testiranja na živalih, Evropska agencija za kemikalije (ECHA) pa mora strategijo za zmanjšanje in nadomestitev še oblikovati ter potrjuje, da so potrebne takojšnje usmerjene naložbe, da bi razvili učinkovite metode napovedovanja, ki ne bodo vključevale živali, in neposredno podprli regulativne cilje;
- K. ker je prelomna prepoved testiranja kozmetičnih izdelkov na živalih v EU pozitivno vplivala na dobrobit živali v Uniji, kar dobro kaže, da je postopna odprava testiranja na živalih izvedljiva, ne da bi s tem ogrozili razvoj kozmetičnega sektorja; ker pa je treba pri raziskavah učinkov kemičnih sestavin, ki se uporabljajo izključno v kozmetičnih izdelkih, na delavce, ki z njimi ravnaajo, in njihovega vpliva na okolje, v skladu z regulativnimi zahtevami še naprej testirati na živalih; ker je določitev jasnih rokov za opustitev tovrstnega testiranja v EU spodbudila inovacije v podjetjih EU, kar podpira tudi javnost;
- L. ker je treba za doseganje ambicioznih zdravstvenih in okoljskih ciljev Komisije, določenih v načrtu EU za okrevanje Next Generation EU in evropskem zelenem dogovoru, testiranje na živalih nadomestiti z naprednimi metodami, ki ne vključujejo živali; ker je treba v primerih, ko so nadomestne možnosti že na voljo, tem možnostim dati prednost;
- M. ker so nekatere države članice sprejele nacionalne izvedbene ukrepe, s katerimi zagotavljajo visoko raven zaščite živali, ki se uporabljajo v znanstvene namene, medtem ko druge uporabljajo samo minimalne zahteve iz Direktive 2010/63/EU;
1. poziva Komisijo, naj izboljša usklajevanje, da bi dosegli cilj iz Direktive 2010/63/EU, ter v ta namen ustanovi medresorsko delovno skupino na visoki ravni, v kateri bodo sodelovali vsi glavni generalni direktorati in agencije, in naj v sodelovanju z državami članicami in ustreznimi deležniki pripravi akcijski načrt na ravni EU, da bi z zmanjšanjem, izpopolnitvijo in nadomeščanjem postopkov na živih živalih v znanstvene in regulativne namene pospešili dejavno postopno opuščanje teh postopkov, in sicer takoj ko bo to znanstveno možno in brez zniževanja ravni varovanja zdravja ljudi in okolja, hkrati pa pospešili razvoj alternativnih metod, tehnologij in instrumentov, ki ne bodo vključevali živali in bodo potrebni za spremembe; poudarja, da bi bilo treba za spodbujanje napredka določiti jasen in ambiciozen časovni načrt ter seznam vmesnih ciljev;
2. poudarja, da je v preteklosti s pomočjo raziskav, ki so temeljile na živalih, znatno napredovalo zdravljenje številnih zdravstvenih stanj ljudi, prispevale pa so tudi k zdravju živali, ter opozarja, da čeprav je končni cilj postopna odprava uporabe živali v znanstvene namene, metode, ki ne vključujejo živali, še niso na voljo na vseh področjih znanstvenih raziskav; poudarja tudi, da so v nekaterih primerih še vedno potrebni poskusi na živalih, da se pridobi znanstveni vpogled v dolgotrajno iskanje učinkovitih zdravil za nekatere bolezni, ker še niso na voljo metode brez živali; poudarja, da Skupno raziskovalno središče priznava, da lahko veliko zanašanje na testiranje na živalih ovira napredek na nekaterih področjih raziskav bolezni⁽¹⁰⁾, na katerih modeli z uporabo živali ne zajamejo ključnih značilnosti bolezni pri ljudeh, in meni, da bi prehod na alternativne modele lahko omogočil nove preboje; poleg tega potrjuje, da morajo poskusi, v katerih se uporabljajo živali, ker ni na voljo metod, ki jih ne vključujejo, potekati v optimalnih pogojih, kjer se v čim večji meri zmanjšajo bolečine, stiska in trpljenje živali ter se štiti njihova dobrobit;

⁽¹⁰⁾ Dura, Adelaide; Gribaldo, Laura; Deceuninck, Pierre (2021): EURL ECVAM Review of non animal models in biomedical research – Neurodegenerative Diseases (Referenčni laboratorij Evropske unije za alternativne metode testiranja na živalih: Pregled modelov, ki ne vključujejo živali, v biomedicinskih raziskavah – nevrodegenerativne bolezni). Evropska komisija, Skupno raziskovalno središče (JRC) [Dataset] PID: <http://data.europa.eu/89h/a8fd26ef-b113-47ab-92ba-fd2be449c7eb>

četrtek 16. septembra 2021

3. poudarja, da bi moral akcijski načrt vsebovati ambiciozno zastavljene in uresničljive cilje ter konkretne cilje glede zmanjšanja, časovni načrt pa bi moral izhajati iz krovnega cilja zmanjšanja in nadomeščanja, da se spodbudijo spremembe, vse skupaj pa bi morali pospremiti s konkretnimi in usklajenimi ukrepi in kazalniki, kot se uporablja tudi na drugih področjih politik EU, ter bi se morala kot referenčna točka uporabljati statistična podatkovna zbirka EU ALURES, s čimer bi pripomogli k absolutnemu in trajnemu zmanjšanju števila živali, ki se v EU uporabljajo v znanstvene namene;
4. poudarja, da bi moral načrt med drugim zajemati predloge za boljše izvajanje in izvrševanje obstoječih pobud, vključno z dobro delujočim nadzornim sistemom;
5. poudarja, da je treba poglobiti evropski raziskovalni prostor in da mora načrt temeljiti na dosedanjih raziskavah v EU ter ponuditi mehanizme za preferenčno financiranje metod, ki ne vključujejo živali, v vseh pobudah EU na področju raziskav in inovacij, saj alternativne metode prinašajo dodatne stroške in zahtevajo naložbe; zato poudarja, da je treba v okviru programa Obzorje Evropa povečati namenska sredstva za napredne modele, ki ne vključujejo živali; poziva Komisijo, Svet in države članice, naj na srednji in dolgi rok dajo na voljo dovolj finančnih sredstev za hiter razvoj, potrjevanje in uvedbo alternativnih metod testiranja, s katerimi bi za nadomestili metode testiranja na živalih, zlasti za temeljne toksikološke končne točke; poziva Komisijo, naj v celoti uresniči svojo zavezo glede združevanja snovi v skupine in uporabe splošnih ocen tveganja kot pomembnih sredstev za boljše varovanje zdravja ljudi in zmanjšanje testiranja na živalih;
6. poziva Komisijo, naj v posvetovanju z ustreznimi agencijami, zlasti Evropsko agencijo za kemikalije in Evropsko agencijo za varnost hrane, določi cilje zmanjšanja z bolj proaktivnim izvajanjem veljavnih predpisov o varnosti kemikalij in drugih proizvodov ter naj podpre cilje zmanjšanja z uporabo popolnoma povezane in interoperabilne podatkovne zbirke EU o kemijski varnosti; opozarja, da člen 13 uredbe REACH določa, da se zahteve za testne metode posodobijo takoj, ko bodo na voljo metode, ki ne bodo vključevale živali;
7. poudarja, da je lahko v načrt dejavno vključen zasebni sektor, zlasti podjetja, ki se želijo preusmeriti na modele brez uporabe živali, ter zagonska podjetja, ki te modele razvijajo in izpopolnjujejo, s sodelovalnimi pristopi, namenjenimi postopni odpravi testiranja na živalih; meni, da bi morali vladni organi prevzeti usklajevanje ter začeti pozitiven in ploden dialog s sektorjem, namenjen iskanju rešitev od spodaj navzgor; poziva k bolj usklajenemu in medsektorskemu pristopu za celotno Unijo v vseh državah članicah in agencijah EU, tudi prek medsektorskega Evropskega partnerstva za alternativne pristope testiranju na živalih;

Izobraževanje in usposabljanje

8. poziva Komisijo, naj v sodelovanju z državami članicami prednost daje ukrepom za izobraževanje, usposabljanje in prekvalifikacijo znanstvenikov, raziskovalcev in tehnikov na področju uporabe naprednih modelov, ki ne vključujejo živali, in izmenjave primerov dobre prakse ter ozavešča izvedence za oceno varnosti in tiste, ki sodelujejo pri ocenjevanju predlogov projektov in dodeljevanju sredstev, o potrjenih modelih, ki ne uporabljajo živali;
9. poudarja, da si je treba pri usposabljanju in izobraževanju vztrajno prizadevati za čim boljše poznavanje alternativ in postopkov v laboratorijih in pri pristojnih organih;
10. želi spomniti, da imajo akademske institucije ključno vlogo pri spodbujanju alternativ testiranju na živalih v znanstvenih disciplinah in pri razširjanju znanja in prakse, ki sta na voljo, a se na splošno vedno ne uporabljata;
11. poudarja, da je treba delovati v okviru mednarodnih struktur, če želimo pospešiti potrjevanje in sprejemanje alternativnih metod ter zagotoviti prenos znanja in finančno pomoč tretjim državam, v katerih znanstveniki morda niso seznanjeni z alternativnimi metodami in preizkuševalne zmogljivosti morda nimajo potrebne infrastrukture za raziskave;

o

o o

12. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

četrtek 16. septembra 2021

P9_TA(2021)0388

Opredelitev nasilja na podlagi spola kot novega področja kriminala, vključenega na seznam iz člena 83(1) PDEU

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 s priporočili Komisiji o opredelitvi nasilja na podlagi spola kot novega področja kriminala, vključenega na seznam iz člena 83(1) PDEU (2021/2035(INL))

(2022/C 117/09)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 2 in člena 3(3) Pogodbe o Evropski uniji,
- ob upoštevanju členov 8, 10 in 19, člena 83(1) ter člena 225 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti členov 1 do 4, 6 do 8, 10 do 12, 21, 23 do 26, 47 in 49,
- ob upoštevanju poročil o spremljanju držav, ki jih je objavila Skupina strokovnjakov za ukrepanje proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 5. marca 2020 z naslovom Unija enakosti: strategija za enakost spolov za obdobje 2020–2025,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 24. junija 2020 z naslovom Strategija EU o pravicah žrtev (2020–2025),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 12. novembra 2020 z naslovom Unija enakosti: strategija za enakost LGBTIQ oseb za obdobje 2020–2025,
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 25. novembra 2020 z naslovom Akcijski načrt EU za enakost spolov (GAP III) – ambiciozna agenda za enakost spolov in krepitev vloge žensk v zunanjem delovanju EU,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom Strategija EU o otrokovih pravicah z dne 24. marca 2021,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 14. aprila 2021 z naslovom Strategija EU za boj proti trgovini z ljudmi za obdobje 2021–2025,
- ob upoštevanju Direktive 2011/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev in o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/629/PNZ ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Direktive 2011/99/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o evropski odredbi o zaščiti ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Direktive 2012/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj ter o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2001/220/PNZ ⁽³⁾,

⁽¹⁾ UL L 101, 15.4.2011, str. 1.

⁽²⁾ UL L 338, 21.12.2011, str. 2.

⁽³⁾ UL L 315, 14.11.2012, str. 57.

četrtek 16. septembra 2021

- ob upoštevanju cilja Organizacije združenih narodov glede trajnostnega razvoja št. 5 – Enakost spolov,
- ob upoštevanju splošnega priporočila št. 33 Odbora za odpravo diskriminacije žensk z dne 3. avgusta 2015 o dostopu žensk do pravnega varstva,
- ob upoštevanju splošnega priporočila št. 35 Odbora za odpravo diskriminacije žensk z dne 14. julija 2017 o nasilju nad ženskami na podlagi spola, s katerim je bilo posodobljeno splošno priporočilo št. 19,
- ob upoštevanju raziskave Agencije Evropske unije za temeljne pravice z naslovom Nasilje nad ženskami: vseevropska raziskava, objavljene leta 2014,
- ob upoštevanju poročila Agencije Evropske unije za temeljne pravice z naslovom Kriminaliteta, varnost in pravice žrtev, objavljenega leta 2021,
- ob upoštevanju Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin,
- ob upoštevanju Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima,
- ob upoštevanju deklaracije in izhodišč za ukrepanje, sprejetih na četrti svetovni konferenci o ženskah 15. septembra 1995 v Pekingu, ter poznejših končnih dokumentov, sprejetih na posebnih zasedanjih Organizacije združenih narodov Peking + 5 (2000), + 10 (2005), Peking + 15 (2010) in Peking + 20 (2015),
- ob upoštevanju glosarja Evropskega inštituta za enakost spolov,
- ob upoštevanju dogovorjenih sklepov s 65. zasedanja Komisije OZN za položaj žensk, ki je potekalo 15. do 26. marca 2021,
- ob upoštevanju določb pravnih instrumentov Organizacije združenih narodov na področju človekovih pravic, zlasti pravic žensk, in drugih instrumentov OZN o nasilju nad ženskami, vključno z Deklaracijo o odpravi nasilja nad ženskami z dne 20. decembra 1993,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 5. aprila 2011 o prednostnih nalogah in splošnem pregledu novega političnega okvira EU za boj proti nasilju nad ženskami ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. februarja 2014 s priporočili Komisiji o boju proti nasilju nad ženskami ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. septembra 2017 o predlogu sklepa Sveta o sklenitvi, s strani Evropske unije, Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. februarja 2019 o nazadovanju na področju pravic žensk in enakosti spolov v EU ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. novembra 2019 o pristopu EU k Istanbulski konvenciji in drugih ukrepih za boj proti nasilju na podlagi spola ⁽⁸⁾,

⁽⁴⁾ UL C 296 E, 2.10.2012, str. 26.

⁽⁵⁾ UL C 285, 29.8.2017, str. 2.

⁽⁶⁾ UL C 337, 20.9.2018, str. 167.

⁽⁷⁾ UL C 449, 23.12.2020, str. 102.

⁽⁸⁾ UL C 232, 16.6.2021, str. 48.

četrtek 16. septembra 2021

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. novembra 2020 o dejanski prepovedi pravice do splava na Poljskem ⁽⁹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. januarja 2021 o vidiku enakosti spolov v obdobju krize zaradi COVID-19 in obdobju po krizi ⁽¹⁰⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. januarja 2021 o strategiji EU za enakost spolov ⁽¹¹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. februarja 2021 o izvajanju Direktive 2011/36/EU o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev ⁽¹²⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. februarja 2021 o prihodnjih izzivih na področju pravic žensk v Evropi: več kot 25 let po Pekinški deklaraciji in izhodiščih za ukrepanje ⁽¹³⁾,
 - ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 10. decembra 2018 o ženskah, miru in varnosti,
 - ob upoštevanju poročila Združenih narodov z naslovom Covid-19 in končanje nasilja nad ženskami in dekleti, objavljenega 2020 ⁽¹⁴⁾,
 - ob upoštevanju mnenja generalnega pravobranilca Sodišča Evropske unije o Konvenciji Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima, katerega namen je pojasniti pravno negotovost v zvezi s tem, ali Unija Konvencijo lahko sklene in ratificira, z dne 11. marca 2021 ⁽¹⁵⁾,
 - ob upoštevanju členov 47 in 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju skupne razprave Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve ter Odbora za pravice žensk in enakost spolov v skladu s členom 58 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve ter Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A9-0249/2021),
- A. ker je enakost med ženskami in moškimi bistvena vrednota Unije, določena v členu 2 Pogodbe o evropski uniji (PEU) in v členu 23 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina); ker sta pravici do enakega obravnavanja in nediskriminacije temeljni pravici, zapisani v Pogodbah in Listini; ker je odprava nasilja moških nad ženskami in dekleti osnovni pogoj za doseganje resnične enakosti med ženskami in moškimi;
- B. ker je v členu 8 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) določeno, da si Unija v vseh svojih dejavnostih prizadeva odpraviti neenakosti in spodbujati enakost med ženskami in moškimi;
- C. ker sta nasilje na podlagi spola na spletu in drugje ter pomanjkanje dostopa do ustrezne zaščite najhujši izraz diskriminacije na podlagi spola in pomenita kršitev temeljnih pravic, kot so pravica do človekovega dostojanstva, pravica do življenja, pravica do telesne in duševne celovitosti, prepoved mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja, prepoved suženjstva in prisilnega dela, pravica do svobode in varnosti ter pravica do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja;
- D. ker lahko Svet na podlagi tretjega pododstavka člena 83(1) PDEU glede na razvoj kriminala sprejme sklep, s katerim opredeli druga področja posebno hudih oblik kriminala s čezmejnimi posledicami zaradi narave ali učinkov takih dejanj ali posebne potrebe po skupnem boju proti njim;

⁽⁹⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0336.

⁽¹⁰⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0024.

⁽¹¹⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0025.

⁽¹²⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0041.

⁽¹³⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0058.

⁽¹⁴⁾ <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2020/04/issue-brief-covid-19-and-ending-violence-against-women-and-girls>

⁽¹⁵⁾ <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=238745&doclang=sl>

četrtek 16. septembra 2021

- E. ker mora Svet pri sprejemanju takega sklepa iz tretjega pododstavka člena 83(1) PDEU odločiti s soglasjem po odobritvi Evropskega parlamenta;
- F. ker Evropski inštitut za enakost spolov (EIGE) in Konvencija Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (v nadaljnjem besedilu: Istanbulska konvencija) opredeljujeta nasilje nad ženskami na podlagi spola kot nasilje nad žensko, ker je ženska, ali nasilje, ki nesorazmerno prizadene ženske; ker „nasilje nad ženskami“ pomeni vsako dejanje nasilja na podlagi spola, zaradi katerega ženske utrpijo oziroma lahko utrpijo fizične, spolne, psihične ali ekonomske poškodbe ali trpljenje, vključno z grožnjo s tovrstnimi dejanji, prisilo ali samovoljnim odvzemom prostosti, bodisi v javnem ali v zasebnem življenju;
- G. ker so tudi LGBTIQ+ osebe žrtve nasilja na podlagi spola zaradi svojega spola, spolne identitete, spolnega izraza in spolnih značilnosti;
- H. ker nasilje na podlagi spola nad LGBTIQ+ osebami vključuje fizično nasilje, psihološko nasilje, prisilne poroke, spolno nasilje, vključno s „korektivnim“ posilstvom in spolnim nadlegovanjem, pohabljanjem spolnih organov žensk in interspolnih oseb, prisilno sterilizacijo transspolnih in interspolnih oseb, tako imenovane kazniva dejanja „iz časti“, spreobrnitveno terapijo, sovražni govor na spletu in drugje, ustrahovanje in nadlegovanje, socialno-ekonomsko prikrajšanje in nasilje v družini in/ali gospodinjski enoti;
- I. ker je v Istanbulski konvenciji spol opredeljen kot družbeno oblikovane vloge, vedenje, dejavnosti in lastnosti, ki v posamezni družbi veljajo kot primerni za ženske in moške, kar je opomin, da več oblik nasilja nad ženskami temelji na neenakosti moči med ženskami in moškimi;
- J. ker izraz „v vsej njihovi raznolikosti“ v tej resoluciji poudarja, da ženske, moški in nebinarne osebe sodijo v heterogene kategorije, med drugim kar zadeva njihovo raso, barvo kože, etnično ali socialno poreklo, jezik, vero ali prepričanje, politično ali drugo mnenje, pripadnost narodnostni manjšini, premoženje, rojstvo, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost, spolno identiteto, spolni izraz ali spolne značilnosti, zdravje, zakonski stan ali status migranta ali begunca; ker ta izraz potrjuje zavezo, da nihče ne bo zapostavljen in da bo Evropa zagotavljala enakost spolov za vse; ker brez presečnega pristopa ni mogoče doseči pravega napredka na področju enakosti spolov;
- K. ker nasilje na podlagi spola temelji na spolnih stereotipih, heteropatriarhičnih strukturah, nesorazmerju moči ter strukturnih in institucionalnih neenakostih; ker nasilje na podlagi spola vpliva na vsa področja družbe;
- L. ker je nasilje na podlagi spola usmerjeno v ženske in dekleta v vsej njihovi raznolikosti in LGBTIQ+ osebe z željo po kaznovanju tistih, ki presegajo družbene norme spolne hierarhije, izraza spola in binarnih sistemov spolov; ker je namen nasilja na podlagi spola vzpostaviti, uveljavljati ali ohraniti neenakosti med spoloma ter okrepiti spolne norme in stereotipe;
- M. ker Evropski inštitut za enakost spolov opredeljuje femicid kot pobijanje žensk ali deklet zaradi njihovega spola; ker je femicid lahko storjen v različnih oblikah, kot so umori žensk zaradi partnerjevega nasilja, uboji žensk in deklet zaradi njihovega spola, spolne usmerjenosti, spolne identitete, spolnega izraza ali spolnih značilnosti, pa tudi pohabljanje spolnih organov žensk in interspolnih oseb ter tako imenovani uboji iz časti; ker so femicidi skrajni izraz obstoječih oblik nasilja nad ženskami ter predstavljajo skrajno nasilno dejanje, ki je neprekinjeno nasilje; ker se številni femicidi ne upoštevajo v uradnih številkah in ostajajo nevidni;
- N. ker izpostavljenost partnerjevemu nasilju, bodisi fizičnemu, spolnemu ali psihološkemu, močno vpliva na otroke in ohranja zlorabe za prihodnje generacije, saj otroci, ki so priča partnerjevemu nasilju nad materjo ali enim od staršev, pogosteje doživljajo takšno nasilje pozneje v življenju – bodisi kot žrtve bodisi kot storilci; ker ima zakonodaja, ki štiti dostojanstvo otroka in otroka priznava kot žrtev, v takih primerih ključno vlogo pri zaščiti žensk in otrok kot žrtev; ker morajo biti zakoni o pridržanju oblikovani tako, da pravice skrbništva ne dajejo nasilnim partnerjem;

četrtek 16. septembra 2021

- O. ker nasilje na podlagi spola vključuje številne vrste nasilja, vključno s partnerjevim nasiljem in nasiljem v družini; ker Evropski inštitut za enakost spolov podobno kot Istanbulska konvencija opredeljuje nasilje v družini kot vsa dejanja fizičnega, spolnega, psihičnega ali ekonomskega nasilja, ki se zgodi v družini ali gospodinjski enoti ne glede na biološke ali pravne družinske vezi ali vezi med nekdanjima ali trenutnima zakoncema ali partnerjema, ne glede na to, ali storilec še prebiva ali je prebival z žrtvijo;
- P. ker sta spletno nasilje na podlagi spola in spletno spolno nadlegovanje po naravi čezmejna; ker nasilje v obliki kibernetkega nasilja, vključno s spletnim nadlegovanjem, ustrahovanjem na spletu, kibernetnim zalezovanjem, seksističnim sovražnim govorom, razkritjem spolnih posnetkov brez privolitve, razkritjem zasebnih informacij, prisluškovanjem, krajo identitete ali vdorom, nesorazmerno prizadene ženske in dekleta;
- Q. ker je nasilje proti ženskam in dekletom ena najbolj razširjenih kršitev pravic žensk v Evropi; ker raziskave, ki jih je izvedla Unija, kažejo, da je vsaka tretja ženska v Uniji, kar pomeni 62 milijonov žensk, od 15 leta starosti doživela fizično in/ali spolno nasilje, ena od dveh žensk (55 %) pa je doživela spolno nadlegovanje; ker Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) poroča, da je skoraj tretjina (27 %) žensk, starih med 15 in 49 let, ki so bile v razmerju, navedla, da so bile žrtve neke oblike fizičnega in/ali spolnega nasilja s strani intimnega partnerja; ker Svetovna zdravstvena organizacija poroča, da po vsem svetu kar 38 % vseh umorov žensk zagrešijo intimni partnerji;
- R. ker ni dovolj posodobljenih, celovitih in primerljivih razčlenjenih podatkov o vseh oblikah nasilja na podlagi spola v Uniji; ker je pomanjkanje primerljivih podatkov tudi posledica neuskkljenosti opredelitev, povezanih z nasiljem na podlagi spola; ker so celoviti in primerljivi razčlenjeni podatki ključni za dokumentiranje nasilja na podlagi spola in njegovih temeljnih vzrokov; ker je Agencija Evropske unije za temeljne pravice leta 2014 objavila svojo najnovejšo raziskavo o nasilju nad ženskami, pri čemer najnovejši podatki niso na voljo;
- S. ker nasilje na podlagi spola pomeni velik strošek za naše evropske družbe v smislu izgubljene gospodarske proizvodnje ali zagotavljanja storitev, vključno z zdravstvenimi, pravnimi, socialnimi in specializiranimi storitvami; ker bodo najvišjo ceno plačale žrtve nasilja na podlagi spola, ki morajo za vedno živeti s čustvenimi brazgotinami zaradi teh travmatičnih izkušenj; ker bi morali biti ukrepi Unije osredotočeni na dobro počutje žrtev nasilja na podlagi spola;
- T. ker je kriza zaradi covid-19 povzročila dramatično povečanje nasilja na podlagi spola, zlasti partnerjevega nasilja, vključno s fizičnim in psihološkim nasiljem, prisilnim nadzorom in spletnim nasiljem; ker so države članice Svetovne zdravstvene organizacije poročale o 60-odstotnem povečanju števila klicev v sili, ki so jih opravile ženske, ki so žrtve nasilja intimnega partnerja; ker so ukrepi, ki omejujejo gibanje, žrtvam partnerjevega nasilja otežili iskanje pomoči, saj so pogosto doma z nasilneži in imajo omejen dostop do podpornih storitev, nezadostne podporne strukture in viri pa so še zaostri že obstoječo „pandemijo v senci“;
- U. ker ima izobraževanje osrednjo vlogo pri preprečevanju nasilja na podlagi spola, zlasti z izpodbijanjem negativnih družbenih norm, ki spodbujajo ta pojav, in krepitvijo vloge mladih, da ta dejanja prepoznajo, obravnavajo in jih preprečijo;
- V. ker je nasilje na podlagi spola v Uniji še vedno premalokrat prijavljeno; ker dve tretjini žrtev nasilja na podlagi spola ne prijavi organom ⁽¹⁶⁾;
- W. ker Evropski inštitut za enakost spolov sekundarna navaja, da sekundarna viktimizacija, znana tudi pod imenom ponovna viktimizacija, „nastopi, kadar žrtev utрпи nadaljnjo škodo, ne neposredno zaradi kaznivega dejanja, temveč zaradi načina, kako institucije in drugi posamezniki ravnaajo z njo“; ker Evropski inštitut za enakost spolov sekundarna navaja, da „je sekundarna viktimizacija lahko posledica na primer ponavljajoče se izpostavljenosti žrtve storilcu, ponavljajočega se zasliševanja o istih dejstvih, uporabe neprimerne jezika ali neobčutljivih komentarjev vseh, ki so v stiku z žrtvami“;

⁽¹⁶⁾ <https://www.unwomen.org/en/what-we-do/ending-violence-against-women/facts-and-figures>

četrtek 16. septembra 2021

- X. ker lahko nasilje na podlagi spola izvajajo osebe na odgovornih položajih v zavodih, kot so zapori, centri za duševno zdravje, centri za pridržanje, centri za socialno varstvo in begunska taborišča; ker lahko prezasedenost, visoke ravni stresa in pomanjkanje zasebnosti privedejo tudi do nasilja na podlagi spola; ker bodo policisti z zagotovitvijo posebnega usposabljanja za osvojitve mehkih veččin pozornega poslušanja, razumevanja in spoštovanja vseh žensk, ki so doživele nasilje na podlagi spola, lahko prispevali k boju proti premajhnemu številu prijav in ponovni viktimizaciji ter ustvarili varnejše okolje za žrtve nasilja na podlagi spola;
- Y. ker je zagotavljanje stroškovno ugodnega in varnega dostopa do neodvisnega pravosodnega sistema nujno za spodbujanje varnejšega okolja za vse žrtve nasilja na podlagi spola; ker učinkovit boj proti nasilju na podlagi spola zahteva vzpostavitev programov usposabljanja za vpletene strokovnjake, kot so socialni delavci, izvajalci zdravstvenih storitev, uslužbenci organov kazenskega pregona, in zaposleni v pravosodju, da bodo lahko prepoznali nasilje na podlagi spola, ga obravnavali in se odzvali nanj;
- Z. ker je v vseh državah članicah stopnja obsodb storilcev nasilja nad ženskami, zlasti spolnega nasilja, vključno s posilstvom in spolnim napadom, nesprejemljivo nizka, kar kaže na sistematične pomanjkljivosti pri tem, kako organi kazenskega pregona obravnavajo nasilje na podlagi spola, in ker to vodi v vsesplošno kulturo nekaznovanja ter ogroža enakost med spoloma in boj proti nasilju na podlagi spola;
- AA. ker je spolno nasilje del kontinuitete diskriminacije na podlagi spola in je tesno povezano z vztrajnimi neenakostmi in širšimi napadi na enakost spolov ter človekove pravice žensk in deklet;
- AB. ker je Istanbulska konvencija najcelovitejši instrument v Evropi za boj proti posebnim oblikam nasilja moških nad ženskami in dekleti ter nasilja v družini; ker Istanbulska konvencija določa celovit okvir pravnih ukrepov in ukrepov politike za preprečevanje tega nasilja, podporo žrtvam in kaznovanje storilcev;
- AC. ker kampanje dezinformiranja za spodkopavanje enakosti spolov tudi onemogočajo napredek v zvezi z vprašanjem odprave nasilja nad ženskami, kot je bilo videti v povezavi z Istanbulsko konvencijo, kar vodi k javnemu nasprotovanju in obžalovanja vrednim političnim odločitvam v nekaterih državah članicah;
- AD. ker so Istanbulsko konvencijo podpisale vse države članice, 21 držav članic pa jo je ratificiralo; ker Bolgarija, Češka, Madžarska, Latvija, Litva in Slovaška Istanbulske konvencije še niso ratificirale; ker je Poljska napovedala, da namerava od Istanbulske konvencije odstopiti; ker Turčija z odstopom od Istanbulske konvencije daje slab zgled; ker Unija Istanbulske konvencije še ni ratificirala;
- AE. ker so kršitve pravice žensk, po naravi mednarodne, vseevropske in čezmejne; ker ženske in dekleta ter druge žrtve nasilja na podlagi spola nimajo enake ravni zaščite pred nasiljem po vsej Uniji zaradi različnih nacionalnih zakonodajnih okvirjev in mehanizmov varstva in preprečevanja;
- AF. ker si mora Komisija na podlagi ukrepov Unije, usmerjenih v odpravo nasilja nad ženskami in dekleti ter drugih oblik nasilja na podlagi spola, za to odpravo prizadevati po več vzporednih zakonodajnih in nezakonodajnih poteh, ki vključujejo predlog za opredelitev nasilja na podlagi spola kot področje kriminala, ki ustreza merilom iz člena 83(1) PDEU, in sočasen predlog direktive o nasilju na podlagi spola, katere pravna podlaga bi bil navedeni člen;
- AG. ker je boj proti nasilju na podlagi spola ključna prednostna naloga strategije Unije za enakost spolov in zunanje delovanja Unije; ker je Komisija v svojem delovnem programu za leto 2021 napovedala nov zakonodajni predlog za preprečevanje nasilja na podlagi spola in boj proti njemu na podlagi členov 82, 83 in 84 PDEU ter poseben predlog za razširitev seznama področij posebno hudih oblik kriminala s čezmejnimi posledicami iz drugega pododstavka člena 83(1) PDEU, tako da bo ta seznam vseboval vse oblike kaznivih dejanj iz sovraštva in sovražnega govora; ker je boj proti nasilju na podlagi spola ena od prednostnih nalog predsednika Komisije ⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁷⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/political-guidelines-next-commission_en_0.pdf

četrtek 16. septembra 2021

Razlogi za nasilje na podlagi spola, njegov vpliv in zagotavljanje celovitega pristopa k njegovemu preprečevanju

1. obsoja vse oblike nasilja nad ženskami in dekleti v vsej njihovi raznolikosti in druge oblike nasilja na podlagi spola, kot je nasilje nad osebami LGBTIQ+ na podlagi spola, spolne identitete, spolnega izražanja ali spolnih značilnosti, za katerega se šteje, da se nanaša na različna dejanja nasilja na spletu in drugje, ki ima ali bi lahko povzročilo fizično, spolno, psihološko ali ekonomsko škodo ali trpljenje;
2. poudarja, da se je zaradi ukrepov zapore in ukrepov za omejevanje socialnih stikov med pandemijo covid-19 zaskrbljujoče povečalo nasilje na podlagi spola, ki ga doživljajo ženske in dekleta po vsej Uniji, vključno s partnerjevim nasiljem, fizičnim, spolnim, ekonomskim in psihološkim nasiljem, prisilnim nadzorom in kibernetiskim nasiljem, zaradi česar so te žrtve nujno potrebovale podporne storitve;
3. vztraja, da mora opredelitev „žensk“ pri obravnavanju nasilja nad ženskami vključevati dekleta, mlajša od 18 let;
4. obsoja femicid kot skrajno obliko nasilja nad ženskami in dekleti; poudarja, da je femicid izjemno huda kršitev človekovih pravic in da je treba na ravni Unije pripraviti načrt za preprečevanje in boj proti nasilju, odkrivanje težavnih razmer ter pomoč in zaščito žrtvam;
5. poudarja, da se o nasilju nad ženskami in drugih oblikah nasilja na podlagi spola še vedno ne govori in je to nasilje trajna posledica zgodovinsko neenakega dostopa in razporeditve moči in sredstev, zaradi česar je prišlo do prevlade moških nad ženskami in diskriminacije žensk ter nasilja nad LGBTIQ+ osebami, kar močno vpliva na žrtve ter njihove družine in skupnosti;
6. pozdravlja gibanje #MeToo, ki simbolizira glas žensk in prebija zid molka, ki obdaja spolno nadlegovanje in spolno nasilje nad ženskami v vsej njihovi raznolikosti ne glede na starost, sektor ali kraj; obsoja dejstvo, da so žrtve spolnega nadlegovanja in spolnega nasilja v nekaterih državah vse pogostejše obtožene in celo obsojene zaradi obrekovanja, kar ima zastraševalni učinek in povzroča ponovno viktimizacijo ter utišanje žensk, ki si upajo spregovoriti;
7. priznava, da je bil napredek pri doseganju enakosti dosežen zaradi trdega boja feminizma proti svetovnemu zatiranju žensk in deklet;
8. poudarja, da je ta položaj zaradi socialne in ekonomske neenakosti in znatnega zmanjšanja razpoložljivega financiranja, zlasti med krizo, kar je privedel do razlik v plačah in pokojninah, feminizacije negotovosti zaposlitve in bolj negotovih življenjskih razmer za ženske, še slabši; poudarja, da so te neenakosti in neravnovesja moči horizontalne in globalne ter so skupne celotnemu ozemlju Unije in niso omejene na posamezne države članice;
9. poudarja, da toge spolne norme, ki temeljijo na patriarhalnih stereotipih, prispevajo k diskriminaciji in podrejanju žensk, vključno z lezbijkami, biseksualkami, transseksualkami in interspolnimi ženskami, vodijo k večji izpostavljenosti nasilju na podlagi spola za vse, ki jih ne spoštujejo, in prispevajo k nevidnosti nasilja, ki ga doživljajo homoseksualci, biseksualci in interspolni moški;
10. poudarja, da je treba z izobraževanjem obravnavati in spodbujati enak položaj in razmerje moči med moškimi in ženskami ter fanti in dekleti in odpraviti predsodke in spolne stereotipe, ki vodijo v škodljive družbene spolne norme; obžaluje veliko število primerov nasilja nad ženskami v vsej njihovi raznolikosti, vključno z lezbijkami, biseksualkami in transseksualkami ter transseksualnimi, interspolnimi in nebinarnimi osebami;
11. poudarja širok razpon psihološkega vpliva, ki ga ima nasilje na podlagi spola na žrtve, vključno s stresom, občutkom nevarnosti ali ranljivosti, težavami s koncentracijo, tesnobo, napadi panike, socialno izolacijo, nizkim samospoštovanjem, depresijo, posttravmatsko stresno motnjo, nezaupljivostjo in občutkom, da nimajo nadzora, ter strahom ali celo samomorilskimi mislimi; poudarja pomen zagotavljanja storitev na področju duševnega zdravlja za žrtve teh kaznivih dejanj, ki jih pogosto zagotavljajo tudi nevladne organizacije in akterji civilne družbe;
12. opozarja, da ima nasilje na podlagi spola tudi socialni, ekonomski in demokratični učinek, kot je izguba delovnega mesta, izolacija, umik iz javnega življenja ali materialna ali finančna prikrajšanost, kar še poslabša neugoden položaj žensk; poudarja, da se nasilje na podlagi spola izvaja kot oblika prisilnega nadzora nad ženskami, ki jim onemogoča enakost spolov, socialno mobilnost, krepitev ekonomskega položaja in izvajanje pravic državljanek Unije, vključno z njihovo polno državljansko udeležbo in svobodno načrtovanje lastnega življenja brez nasilja;

četrtek 16. septembra 2021

13. poudarja, da lahko nasilje na podlagi spola in posledične težave z duševnim zdravjem škodljivo vplivajo na žrtve, vključno z njihovo zmožnostjo iskanja zaposlitve in finančnimi izdatki, ki jim nastanejo zaradi sodnih postopkov, ter poudarja, da ocenjeni letni družbeni stroški nasilja na podlagi spola (290 milijard EUR) (med 49 milijardami EUR in 89,3 milijarde EUR za kibernetško nadlegovanje in kibernetško zalezovanje) presegajo ocenjene letne stroške posebno hudih oblik kriminala iz drugega pododstavka člena 83(1) PDEU ⁽¹⁸⁾;

14. poudarja, da Istanbulska konvencija ostaja mednarodni standard in ključno orodje za odpravo nasilja na podlagi spola, saj se v njej upošteva celovit in usklajen pristop, ki postavlja pravice žrtev v središče, vprašanja pa se obravnavajo z najrazličnejših vidikov; ponovno poziva h končanju ratifikacije Istanbulske konvencije v Uniji na podlagi obsežnega pristopa in poudarja, da je pomembno, da jo Bolgarija, Češka, Madžarska, Latvija, Litva in Slovaška ratificirajo; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da nekatere države članice poskušajo širiti dezinformacije o Istanbulski konvenciji, kot je zanikanje obstoja nasilja na podlagi spola; obsoja, da se te dezinformacije širijo v Evropi, kar otežuje zaščito pravic žensk;

15. poudarja, da bi bilo treba Istanbulsko konvencijo razumeti kot minimalni standard za izkoreninjenje nasilja na podlagi spola in da bi si morala Unija v zvezi s tem prizadevati za še odločnejše in učinkovitejše zakonodajne ukrepe; poudarja, da bi morali biti ti novi zakonodajni ukrepi vsekakor skladni s pravicami in obveznostmi, določenimi v Istanbulski konvenciji in bi morali dopolnjevati njeno ratifikacijo; poziva države članice, naj upoštevajo priporočila Skupine strokovnjakov za ukrepanje proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini in izboljšajo nacionalno zakonodajo, da bo bolj usklajena z določbami Istanbulske konvencije, da se zagotovita ustrezno izvajanje in izvrševanje;

16. obsoja dejstvo, da napadi na pravice žensk in deklet ter enakost spolov negativno vplivajo na boj proti nasilju na podlagi spola; obsoja dejanja gibanj proti enakosti spolov in pravicam žensk v Evropi in po svetu, ki sistematično napadajo pravice žensk in LGBTIQ+ oseb, vključno s spolnimi in reproduktivnimi pravicami, in skušajo odpraviti zakonodajo, ki te prizadete osebe ščiti, s čimer ogrožajo spoštovanje človekovih pravic in pravne države; obsoja vse dezinformacije o Istanbulski konvenciji ter drugih orodjih in pobudah za boj proti nasilju nad ženskami v Uniji, ki se namerno širijo in ki ovirajo zaščito žensk pred nasiljem; poziva Komisijo, naj zagotovi, da organizacije civilne družbe, ki prejemajo finančno podporo Unije, ne spodbujajo diskriminacije na podlagi spola;

17. poziva Komisijo, naj poveča in zagotovi dolgoročno financiranje, namenjeno preprečevanju nasilja nad ženskami in dekleti ter drugih oblik nasilja na podlagi spola in boju proti njim, in sicer v okviru programa za državljane, enakost, pravice in vrednote, vključno s podporo za organizacije za varne hiše in druge organizacije civilne družbe, ki delujejo na tem področju; ponovno poudarja, kako pomembna je uporaba referenčnih meril in kazalnikov za merjenje napredka;

18. poudarja, da med državami članicami obstajajo precejšnje razlike v pravni opredelitvi in obravnavanju nasilja na podlagi spola; poudarja tudi, da to močno ovira zakonodajne ukrepe Unije proti nasilju na podlagi spola, vključno z direktivami 2012/29/EU, 2011/36/EU in 2011/99/EU;

19. poudarja, kako pomembni so preventivni ukrepi v boju proti nasilju nad ženskami in dekleti; ugotavlja, da takšni ukrepi zahtevajo jasnejšo osredotočenost v celotnem sodstvu, šolah in zdravstvu, da bi preprečili in zmanjšali tveganje nasilja;

20. vztraja pri ukrepih, s katerimi se obravnavajo razlogi za neenakost spolov, vključno z bojem proti seksizmu, patriarhalnim spolnim normam, stereotipom in vrednotam; obžaluje pomanjkanje raziskav in znanja, ki so temelj za učinkovito oblikovanje politik in zakonodaje na področju preprečevanja nasilja na podlagi spola; zato poziva Evropski inštitut za enakost spolov in Eurostat, naj delujeta kot središče znanja o nasilju nad dekleti v Uniji; poudarja, da se nasilje moških nad ženskami začne z nasiljem dečkov nad dekleti; zato meni, da se morajo preventivni ukrepi začeti že v zgodnjem otroštvu; poudarja, da mora imeti enakost spolov osrednjo vlogo v izobraževanju, in poziva k izobraževalnim ukrepom, ki so usmerjeni v mlade in se izvajajo skupaj z njimi, vključno s starostno prilagojenimi informacijami, celovito spolno vzgojo, razvijanjem nenasilnih odnosov, feminističnim usposabljanjem za samoobrambo v okviru izvajanja člena 12(6) Istanbulske

⁽¹⁸⁾ Služba Evropskega parlamenta za raziskave, Interim European Added Values Assessment (EAVA) on gender-based violence (Vmesna ocena evropske dodane vrednosti v zvezi z nasiljem na podlagi spola), str. 35.

četrtek 16. septembra 2021

konvencije in odstavka 125(g) strateškega cilja D.1. pekinških izhodišč za ukrepanje ter splošnejšimi ukrepi za boj proti segregaciji, neenakosti med spoloma in diskriminaciji;

21. poudarja, da so napadi na pravice žensk in enakost spolov pogosto ena razsežnost širšega poslabšanja stanja na področju demokracije, pravne države in temeljnih pravic, zato poziva Komisijo in Svet, naj preučita kršitve pravic žensk in LGBTIQ+ oseb v okviru odprtih postopkov iz člena 7 PEU;

22. poudarja potrebo po kampanjah za ozaveščanje po vsej Uniji, ki bi vključevale informacije, namenjene izobraževanju mlajših državljanov Unije o enakosti spolov in vplivu nasilja na podlagi spola na spletu in drugje, s čimer bi podprli prizadevanja za zagotovitev, da lahko ženske in dekleta svobodno in varno živijo na vseh področjih;

23. poziva Komisijo, naj sodeluje z državami članicami za zagotovitev, da se nasilje na podlagi spola učinkovito obravnava v nacionalnih učnih načrtih; pozdravlja predlog Komisije za ozaveščanje o spolnih stereotipih po celotni Uniji, ki je del strategije za enakost spolov in ki potrjuje, da je „vzgoja dečkov in deklic o enakosti spolov[,] [ki se mora] začeti že v zgodnjem otroštvu, kar bi podprlo razvoj nenasilnih odnosov“, ključna za učinkovito preventivo;

24. poudarja, da je pomembno spodbujati sodelovanje med državami članicami o vprašanju nasilja na podlagi spola, ki državam članicam z uspešnimi politikami omogoča tudi izmenjavo izkušenj prek izmenjave dobrih praks;

25. poziva Komisijo in države članice, naj v sodelovanju z Eurostatom, Agencijo Evropske unije za temeljne pravice in Evropskim inštitutom za enakost spolov izboljšajo redno razpoložljivost in primerljivost kakovostnih razčlenjenih podatkov o vseh oblikah nasilja na podlagi spola na ravni Unije in nacionalni ravni ter uskladijo sisteme zbiranja podatkov med državami članicami; meni, da bodo kakovostni podatki bistveni za jasne in merljive cilje na področju odpravljanja nasilja na podlagi spola; pozdravlja napoved Agencije Evropske unije za temeljne pravice, da bo izvedla novo raziskavo na ravni Unije o razširjenosti in dinamiki vseh oblik nasilja nad ženskami;

26. poudarja, da je treba za izboljšanje razumevanje nasilja na podlagi spola v Uniji zagotoviti, da zbiranje podatkov na ravni posredovanja za namene kazenskega pregona vključuje vsaj naslednje kategorije: (a) spol žrtve; (b) spol storilca; (c) razmerje med žrtvijo in storilcem; (d) obstoj elementa spolnega nasilja; (e) ali je razlog za nasilje spol, in (f) druge socialno-demografske značilnosti, pomembne za presečno analizo; poudarja, da je treba poleg teh informacij pridobiti tudi splošne informacije o številu pritožb, številu in vrsti izdanih odredb o zaščiti, stopnji zavrnitev in umika pritožb, stopnji sodnega pregona in obsodb ter času, potrebnem za rešitev zadev, informacije o kaznih, izrečenih storilcem, in odpravo krivic, vključno z odškodnino, ki se zagotovi žrtvam, ter incidentih, sporočenih na telefonsko številko za klice v sili ali zdravstvenim in socialnim službam, ki obravnavajo primere nasilja nad ženskami, in vzorčne raziskave;

Odpravljanje vseh oblik nasilja na podlagi spola

27. poudarja potrebo po ciljno usmerjeni zakonodaji in politikah s presečnim pristopom za obravnavo položaja žrtev nasilja na podlagi spola, ki se soočajo s presečnimi oblikami diskriminacije zaradi spolne identitete, spolnega izražanja ali spolnih značilnosti in iz drugih razlogov, kot so rasa, barva kože, etnično ali socialno poreklo, genetske značilnosti, jezik, vera ali prepričanje, politično ali drugo mnenje, pripadnost narodnostni manjšini, premoženje, rojstvo, invalidnost, starost, spolna usmerjenost, zdravstveno stanje, zakonski stan ali status migranta ali begunca; poudarja, da je treba oblikovanju politike in pripravi zakonodaje dodati posebne in merljive ukrepe, tudi v zvezi s skupinami, ki so pred diskriminacijo zaščitene s pravom Unije ter sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice in Sodišča Evropske unije;

28. poziva države članice in Komisijo, naj v okviru svojih prizadevanj za boj proti nasilju na podlagi spola zagotovijo, da bodo vse zakonodajne in nezakonodajne pobude namenjene izkoreninjenju vseh oblik nasilja na podlagi spola, zlasti nasilja nad ženskami v vseh njegovih oblikah in nasilja nad LGBTIQ+ osebami na podlagi spolne identitete, spolne usmerjenosti in spolnih značilnosti; opozarja, da je Parlament v preteklosti države članice odločno spodbujal, naj sprejmejo zakone in politike, ki prepovedujejo spreobrnitveno terapijo, pohabljanje ženskih spolnih organov in pohabljanje spolnih organov interspolnih oseb ter prakse prisilne sterilizacije;

četrtek 16. septembra 2021

29. poudarja, da je nasilje na podlagi spola resna kršitev človekovih pravic in dostojanstva ter da se lahko pojavlja v obliki psihičnega, fizičnega, spolnega in ekonomskega nasilja, vključno z, med drugim, femicidom, partnerjevim nasiljem, spolnim nadlegovanjem, kibernetiskim nasiljem, zalezovanjem, posilstvom, zgodnjimi in pod prisilo sklenjenimi zakonskimi zvezami, pohabljanjem ženskih spolnih organov, kaznivimi dejanji, storjenimi iz tako imenovane časti, prisilnim splavom, prisilno sterilizacijo, spolnim izkoriščanjem in trgovino z ljudmi, institucionalnim nasiljem, nasiljem drugega reda, posrednim nasiljem in sekundarno viktimizacijo;

30. opozarja, da sta trgovina z ljudmi in spolno izkoriščanje oblika nasilja nad ženskami in dekleti ter poudarja, da je pri trgovini z ljudmi pomembno uporabiti pristop, ki upošteva vidik spola;

31. obsoja pojav nasilje drugega reda, ki vključuje fizično ali psihično nasilje, povračilne ukrepe, poniževanje in preganjanje ljudi, ki podpirajo žrtve nasilja na podlagi spola; poudarja, da ta dejanja ovirajo preprečevanje, odkrivanje, zagotavljanje podpore in okrevanje žensk v primerih nasilja na podlagi spola;

32. je močno zaskrbljen zaradi narave, razsežnosti in resnosti nasilja in nadlegovanja na podlagi spola na delovnem mestu; v zvezi s tem pozdravlja, da je Mednarodna organizacija dela nedavno sprejela Konvencijo št. 190 o nasilju in nadlegovanju na delovnem mestu, ter poziva države članice, naj navedeno konvencijo nemudoma ratificirajo in začnejo izvajati; poziva tudi Komisijo in države članice, naj ustrezno dopolnijo obstoječi okvir za učinkovite ukrepe za prepoved nasilja in nadlegovanja na delovnem mestu ter preventivne ukrepe, dejanski dostop do varnih in učinkovitih mehanizmov za obravnavanje pritožb in reševanje sporov, pri katerih se upošteva vidik spola, usposabljanje in kampanje ozaveščanja, podporne storitve in pravna sredstva;

33. vztraja, da je kibernetško nasilje, vključno s spletnim spolnim in psihičnim nadlegovanjem, ustrahovanjem na spletu, kibernetiskim zalezovanjem, razkritjem spolnih posnetkov brez privolitve, seksističnim sovražnim govorom na spletu in novimi oblikami spletnega nadlegovanja, kot so napadi med spletnimi konferencami (zoom bombing) ali spletne grožnje, oblika nasilja na podlagi spola;

34. obžaluje, da kibernetško nasilje nesorazmerno prizadene ženske in dekleta in postaja vse pogostejše; opozarja, da je kibernetško nasilje na podlagi spola nadaljevanje nasilja zunaj spleta in je z njim neločljivo; poudarja, da kibernetško nasilje ogroža napredek na področju enakosti spolov in ima učinek utišanja, kar škodi demokratičnim načelom Unije; obžaluje, da so ženske, ki so javno prepoznavne, kot so političarke, novinarki, umetnice in aktivistke, pogosto tarča kibernetškega nasilja na podlagi spola, namen katerega je, da bi se jih odvrnilo od navzočnosti v javnem življenju in vpletenosti v sprejemanje odločitev;

35. poudarja čezmejno naravo kibernetškega nasilja, pri katerem storilci uporabljajo platforme ali mobilne telefone, ki so povezani ali gostujejo v državah članicah, ki niso države članice, v katerih je žrtev; poudarja, da je potreben usklajen pristop Unije za izboljšanje pravočasnih in dostopnih orodij za poročanje, učinkovitih mehanizmov za odstranjevanje vsebin ter učinkovitega sodelovanja med spletnimi platformami in organi kazenskega pregona držav članic za boj proti spletnemu nasilju na podlagi spola ob doslednem spoštovanju temeljnih pravic;

36. poziva države članice in Komisijo, naj za izkoreninjenje vseh oblik spletnega nasilja, ki nesorazmerno bolj prizadene ženske in dekleta, sprejmejo posebne ukrepe za zagotovitev usposabljanja uslužbencev organov kazenskega pregona, ter naj posebej obravnavajo porast tega nasilja med pandemijo covid-19;

37. opozarja, da so kršitve spolnih in reproduktivnih pravic, vključno s spolnim nasiljem, ginekolognim in porodniškim nasiljem ter škodljivimi praksami, oblika nasilja na podlagi spola nad ženskami in dekleti ter transeksualnimi in nebinarnimi osebami, kot je navedeno v strategiji za enakost LGBTIQ oseb, in ovirajo enakost spolov;

38. spodbuja Komisijo, naj v okviru svojih predlogov za dodatne ukrepe za preprečevanje oblik nasilja na podlagi spola in boj proti njim spodbuja, da si države članice in deležniki redno izmenjujejo dobre prakse na področju spolnih in reproduktivnih pravic;

39. poudarja, da sta oblika nasilja na podlagi spola tudi reproduktivna prisila in odrekanje varnega in zakonitega opravljanja splava; poudarja, da je Evropsko sodišče za človekove pravice že večkrat razsodilo, da se z restriktivnimi zakoni o splavu in pomanjkljivim izvajanjem ženskam kršijo človekove pravice; poudarja, da sta samostojnost in sposobnost deklet

četrtek 16. septembra 2021

in žensk, da sprejemajo svobodne in neodvisne odločitve o svojih organih in življenju, predpogoja za njihovo ekonomsko neodvisnost, enakost spolov in odpravo nasilja na podlagi spola; odločno obsoja nazadovanje na področju pravic žensk in enakosti spolov v Uniji, zlasti nazadovanje na področju spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic žensk, ter dejansko prepoved varnega in zakonitega opravljanja splava na Poljskem;

40. obžaluje očitne pomanjkljivosti v sistemu kazenskega pregona, ki vodijo do nizkih stopenj obsodb v primerih nasilja na podlagi spola nad ženskami in dekleti ter nekaznovanja storilcev; poziva vse države članice, naj spremenijo opredelitve spolnega nasilja in posilstva v svoji nacionalni zakonodaji, tako da bodo temeljile na odsotnosti privolitve, kot je določeno v Istanbulski konvenciji;

41. je zaskrbljen zaradi seksualizacije otrok, zlasti deklet, ki jih seksualizirajo moški; meni, da je nujno treba okrepiti kazenskopravno varstvo v zvezi s kaznivimi dejanji zoper spolno nedotakljivost otrok, zlasti kadar storilec ravna malomarno, kar zadeva starost otroka;

42. poudarja, da je verjetnost, da bodo invalidne ženske in dekleta izpostavljene različnim oblikam nasilja, dva- do petkrat večja kot pri drugih ženskah; poudarja, da mora Unija kot pogodbenica Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov sprejeti ukrepe za zagotovitev popolnega spoštovanja vseh človekovih pravic in temeljnih svoboščin invalidnih žensk in deklet; ugotavlja, da bi morala Unija nadaljevati svoja prizadevanja v tej smeri, med drugim z ratifikacijo Istanbulske konvencije;

43. poudarja, da so pripadnice manjšin, zlasti Romke in muslimanke, vključno s tistimi, ki nosijo verska oblačila, nesorazmerno prizadete zaradi nasilja na podlagi spola, zlasti na javnih mestih, delovnem mestu in spletu; poudarja, da bi bilo treba nasilje na podlagi spola nad Romkami in muslimankami obravnavati s presečnim pristopom, ki upošteva diskriminacijo na podlagi spola v kombinaciji z diskriminacijo na podlagi vere ali etnične pripadnosti;

44. ugotavlja, da mora Komisija obravnavati poseben položaj zaščite migrantk pred nasiljem na podlagi spola, zlasti primere partnerjevega nasilja, pri katerem je status prebivališča žrtve odvisen od sobivanja ali zakonskega stanu, in opozarja, da mora biti v skladu z Direktivo 2012/29/EU vsem žrtvam nasilja na podlagi spola na voljo dostop do ustrezne zaščite, podpornih storitev in učinkovitih pravnih sredstev, vključno s pravico do obveščeniosti in možnosti sodelovanja v kazenskem postopku, ter da se morajo vse pravice za žrtve uporabljati nediskriminatorno, tudi kar zadeva njihov status bivanja;

45. poudarja, da večina sedanjih zakonov o migracijah in beguncih v Evropi ne obravnava ranljivosti migrantk in begunk, kar med drugim vodi do večje izpostavljenosti nasilju na podlagi spola med potovanji, nevarnih razmer za sprejem, nezadostnih varstvenih ukrepov in nezadostnega dostopa do pravnega varstva za migrante v Uniji;

46. meni, da partnerjevo nasilje ni le protipravno ravnanje zoper žrtev nasilja, temveč bi ga bilo treba obravnavati tudi kot protipravno ravnanje zoper otroka, ki je priča nasilju, tudi zaradi dolgotrajnih negativnih posledic za dobro počutje in razvoj otroka; obsoja dejstvo, da so otroci storilcev protipravnega partnerjevega nasilja pogosto deležni slabega ravnanja, saj storilec tako uveljavlja moč in izvaja nasilje nad materjo, kar velja za posredno nasilje in obliko nasilja na podlagi spola;

Varstvo, podpora in odprava krivic

47. poziva države članice, naj sprejmejo vse potrebne ukrepe za spodbujanje in zagotavljanje podpore in odpravo krivic ženskam in dekletom v vsej njihovi raznolikosti ter žrtvam nasilja na podlagi spola, ter naj spodbujajo in zagotovijo njihovo zaščito pred vsemi oblikami nasilja; in opozarja, da bi morali biti takšni ukrepi ustrezni, pravočasni, celoviti in sorazmerni z resnostjo utrpele škode, pri je treba ustrezno upoštevati potrebe tistih, ki se soočajo s presečnimi oblikami diskriminacije in nasilja;

48. poziva države članice, naj spoštujejo Istanbulsko konvencijo z zagotavljanjem zaščitnih in podpornih ukrepov za ženske, ki temeljijo na razumevanju spolno motiviranega nasilja nad ženskami in nasilja intimnega partnerja ter se osredotočajo na človekove pravice in varnost žrtve, in tako preprečijo institucionalno nasilje nad žrtvami, povzročeno z zakoni, upravnimi praksami ali praksami izvrševanja, ki ne upoštevajo vprašanj spolov in/ali ne vključujejo zadostnega znanja in ustreznih postopkov, kar lahko vodi do nekaznovanosti storilcev in ponovne viktimizacije;

četrtek 16. septembra 2021

49. poziva države članice, naj zagotovijo, da se bodo v primerih partnerjevega nasilja tudi otroci šteli za žrtve nasilja na podlagi spola ter da bosta njihovo dostojanstvo in varnost bistvenega pomena; v zvezi s tem pozdravlja zakone, ki inkriminirajo izpostavljanje otroka nasilju v odnosih z bližnjimi; poleg tega poziva države članice, naj poskrbijo, da bodo zakoni o skrbništvu skladni s tem načelom, tako da se pravice do skrbništva ne bodo dodelile staršu, ki izvaja nasilje nad partnerjem;

50. poudarja, da morajo države članice zagotoviti ustrezno podporo in storitve za žrtve nasilja na podlagi spola, prilagojene njihovim posebnim potrebam, tudi med krizo; v zvezi s tem opozarja na pomen zagotavljanja podpore neodvisnim organizacijam civilne družbe in organizacijam za zavetišča za ženske, ki imajo potrebno znanje za zagotavljanje zaščite žensk;

51. poziva države članice, naj žrtvam zagotovijo dostop do podpornih in osnovnih storitev, vključno s storitvami za spolno in reproduktivno zdravje, tudi na podeželju; odločno podpira razpoložljivost javnih storitev v vseh fazah postopkov za odpravo krivic, zlasti v zvezi z zagotavljanjem bistvene psihološke in pravne podpore ter podpore pri iskanju zaposlitve;

52. poziva države članice in Komisijo, naj ozaveščajo in zagotovijo, da so informacije o žrtvah in storilcih nasilja na podlagi spola na voljo v vseh jezikih Unije za zagotovitev spoštovanja pravic žrtev pri uveljavljanju njihove temeljne pravice do prostega gibanja znotraj Unije;

53. glede na strukturni okvir diskriminacije in neenakosti poziva države članice, naj okrepijo svoja prizadevanja, da bi žrtvam zagotovile enak dostop do sodnega varstva in do neodvisnega sodnega sistema, ki je fizično, finančno, socialno in kulturno dostopen vsem žrtvam nasilja na podlagi spola, in zagotovijo osredotočenost na pravice žrtev, da bi preprečile njihovo diskriminacijo, travmatizacijo ali ponovno viktimizacijo med sodnimi, zdravniškimi in policijskimi postopki z integriranjem vidikov spolov med postopki;

54. z zaskrbljenostjo poudarja, da ima večina držav članic še vedno težave s celovitim ali pravilnim prenosom in/ali praktičnim izvrševanjem Direktive 2012/29/EU o pravicah žrtev, kot se odraža v strategiji Komisije o pravicah žrtev, in države članice poziva k potrebni skrbnosti za njen celovit in pravičen prenos;

55. poudarja, da pomanjkanje zaupanja v organe kazenskega pregona in v pravosodni sistem pri žrtvah nasilja na podlagi spola pomembno prispeva k premajhnemu številu prijavi; poziva države članice, naj izboljšajo vire in usposabljanje strokovnjakov in uslužbencev organov kazenskega pregona, vključno s sodniki, javnimi tožilci, sodnim osebjem, forenziki ter drugimi strokovnjaki, katerih delo se nanaša na žrtve nasilja na podlagi spola; poziva države članice, naj ocenijo možnost ustanovitve specializiranih sodišč v ta namen; je prepričan, da bo zagotovitev usposabljanja policistov in sodnikov, ki bodo razpolagali z večjim znanjem in mehkiimi veščinami za pozorno poslušanje, razumevanje in spoštovanje vseh žrtev nasilja na podlagi spola, prispevala k boju proti premajhnemu številu prijavi in ponovni viktimizaciji ter ustvarila varnejše okolje za žrtve nasilja na podlagi spola;

56. poziva vse države članice, naj v celoti upoštevajo Istanbulsko konvencijo s tem, da sprejmejo programe obravnavanja storilcev nasilja na podlagi spola in nasilja v družini, da se prepreči nadaljnje nasilje, omogoči vpogled v destruktivne spolne norme, asimetrična razmerja moči in vrednot, ki podpirajo nasilje, in zagotovi, da sta varnost in človekove pravice žrtev glavna skrb;

57. poudarja pomen zagotavljanja dostopa do pravnega varstva vsem preživelim žrtvam nasilja na podlagi spola, povezanega s konflikti, vključno z dostopom do kakovostne pravne pomoči, in popolne odgovornosti storilcev vseh zločinov na podlagi spola, povezanih z ženskami in dekleti kot tudi moškimi in fanti, z aktiviranjem pravnih postopkov na nacionalni, regionalni in mednarodni ravni, zlasti tudi na podlagi Rimskega statuta in s pomočjo Mednarodnega kazenskega sodišča;

58. poziva države članice, naj v celoti izvajajo direktive 2011/99/EU, 2012/29/EU in 2011/36/EU;

četrtek 16. septembra 2021

59. poudarja, da neobstoj pravnih aktov Unije za boj proti nasilju na podlagi spola in razlike v nacionalni zakonodaji držav članic vodijo do različnih ravni zaščite žrtev;

60. pozdravlja zavezo Komisije, da bo razširila področja kriminala, opredeljena v drugem pododstavku člena 83 (1) PDEU, tako da bo zajela kaznivo dejanje iz sovraštva in sovražni govor; poziva Komisijo, naj spolno usmerjenost, spolno identiteto, spolni izraz in spolne značilnosti vključi med razloge za diskriminacijo, ki jih ta člen posebej zajema; meni, da je ta ukrep bistvenega pomena za zagotovitev zaščite LGBTIQ+ oseb v Uniji;

61. poudarja, da je treba v celoti izkoristiti možnosti usposabljanja, ki so na voljo državam članicam prek različnih programov in organov, uradov in agencij Unije, ter poziva države članice, naj zagotovijo periodično in učinkovito usposabljanje, ki bo vključevalo vidik enakosti spolov in človekovih pravic ter mednarodne standarde; poziva države članice, naj vsem žrtvam pred in med sodnim postopkom zagotovijo pravico do javno financirane visokokakovostne pravne pomoči;

62. pozdravlja zavezo Komisije, da bo za izvajanje standardov Istanbulske konvencije leta 2021 pripravila predlog direktive o preprečevanju nasilja na podlagi spola in boju proti njemu; poudarja, da mora ta nova direktiva dopolnjevati obstoječe in prihodnje zakonodajne in nezakonodajne ukrepe, da se dosežejo skladni ukrepi Unije na področju enakosti spolov in končna ratifikacija Istanbulske konvencije; zato ponovno poziva Unijo, naj ratificira Istanbulsko konvencijo; poleg tega opozarja na zavezanost predsednice Komisije, da se v skladu s členom 83(1) PDEU razširijo področja kriminala, tako da bi bile zajete posebne oblike nasilja na podlagi spola;

Naslednji koraki na ravni Unije

63. poudarja, da je nasilje na podlagi spola na spletu in drugje posebno huda oblika kriminala in razširjena kršitev temeljnih pravic in svoboščin v Uniji, ki jo je treba učinkoviteje in odločneje obravnavati skupno; poudarja, da je nasilje na podlagi spola posledica družbene in sistemske neenakosti med spoloma, ki je čezmejna; zlasti opozarja na naraščajoča gibanja proti enakosti spolov, proti LGBTIQ+ in proti feminizmu, ki so dobro organizirana in čezmejna; poleg tega meni, da čezmejne posledice kibernetnega nasilja na podlagi spola ter velik individualen, gospodarski in družbeni vpliv nasilja na podlagi spola v vseh državah članicah potrjujejo, da je treba boj proti nasilju na podlagi spola v vseh njegovih razsežnostih organizirati na skupni ravni Unije;

64. poziva Unijo, naj nujno obravnava porast nasilja na podlagi spola med pandemijo covid-19; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj pripravi protokol Unije o nasilju na podlagi spola v času krize in naj med „osnovne storitve“ v državah članicah vključi storitve za zaščito žrtev, kot so telefonske linije za pomoč, varne nastanitve in zdravstvene storitve, da bi preprečili nasilje na podlagi spola in podprli žrtve nasilja med krizami, kakršna je pandemija covid-19;

65. poudarja, da tudi sprejetje regionalnih in mednarodnih instrumentov, kot so Istanbulska konvencija, Deklaracija OZN o odpravi nasilja nad ženskami in druge resolucije OZN, kaže, da je potreben skupen boj proti vsem oblikam nasilja na podlagi spola;

66. poudarja, da posebna potreba po skupnem boju proti nasilju nad ženskami in dekleti ter drugim oblikam nasilja na podlagi spola izhaja tudi iz potrebe po določitvi minimalnih pravil glede opredelitve kaznivih dejanj in sankcij, vključno s skupno opredelitvijo nasilja na podlagi spola, in minimalnih pravil v zvezi s ključnimi vprašanji preprečevanja, premajhnega števila prijav, zaščite žrtev, podpore in odprave krivic ter pregona storilcev; poudarja, da se pristopi in ravni zavezanosti držav članic k preprečevanju nasilja na podlagi spola in boju proti njemu zelo razlikujejo, zato bi skupen pristop prispeval tudi h kazenskemu pregonu v čezmejnih operacijah;

67. zahteva, naj Komisija na podlagi tretjega pododstavka člena 83(1) PDEU poda predlog sklepa Sveta o opredelitvi nasilja na podlagi spola kot novega področja kriminala, ki ustreza merilom iz navedenega člena, v skladu s priporočili iz priloge k temu predlogu resolucije ter naj to novo področje kriminala uporabi kot pravno podlago za celovito in na žrtve osredotočeno direktivo Evropskega parlamenta in Sveta za preprečevanje vseh oblik nasilja na podlagi spola na spletu in drugje in boj proti njim;

četrtek 16. septembra 2021

68. poziva Komisijo, naj predlaga celovito direktivo o nasilju na podlagi spola, s katero se bodo izvajali standardi Istanbulske konvencije ter drugi mednarodni standardi, kot so priporočila v zvezi z nasiljem na podlagi spola, ki jih je pripravil Odbor za odpravo diskriminacije žensk, in ki bo vključevala vsaj te elemente:

- preventivne ukrepe, tudi z načrtovanjem presečnega izobraževanja, ki upošteva vidik spola, namenjenega dekletom in fantom, ter krepitev vloge žensk in deklet;
- službe za podporo ter ukrepe za zaščito in odpravo krivic žrtvam;
- ukrepe za boj proti vsem oblikam nasilja na podlagi spola, vključno z nasiljem nad osebami LGBTIQ+, na podlagi spola, spolne identitete, spolnega izražanja in spolnih značilnosti, ter spletnega nasilja na podlagi spola ter spolnega izkoriščanja in zlorabe;
- minimalne standarde za kazenski pregon;
- presečen pristop, ki je osredotočen na žrtve;
- obveznosti držav članic, da zagotovijo, da se pravica do varstva in vzgoje ter pravica do obiskov v zvezi z otroki ustrezno upoštevata, kadar gre za nasilje na podlagi spola, tako da pravice žrtve postavijo v središče svojih zakonov;
- ukrepe za zagotavljanje informacij v vseh ustreznih jezikih; in
- ukrepe za zagotovitev sodelovanja med državami članicami ter izmenjavo najboljših praks, informacij in strokovnega znanja;

69. poziva Komisijo, naj imenuje koordinatorja za boj proti nasilju nad ženskami in drugimi oblikami nasilja na podlagi spola;

o

o o

70. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo in priložena priporočila posreduje Komisiji in Svetu.

četrtek 16. septembra 2021

PRILOGA K RESOLUCIJI:

SKLEP SVETA

o opredelitvi nasilja na podlagi spola kot področja kriminala, ki ustreza merilom iz člena 83(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 83(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju odobritve Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Enakost med ženskami in moškimi je bistvena vrednota Unije in njeno temeljno načelo, zapisano v Pogodbah in priznано v členu 23 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina). Pravica do enakega obravnavanja in nediskriminacije je temeljna pravica, zapisana v Pogodbah in Listini. Odprava nasilja moških nad ženskami in dekleti je osnovni pogoj za doseganje resnične enakosti med ženskami in moškimi.
- (2) V členu 8 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) je določeno, da si Unija v vseh svojih dejavnostih prizadeva odpraviti neenakosti in spodbujati enakost med ženskami in moškimi.
- (3) Svet lahko na podlagi člena 83(1), tretji pododstavek, PDEU glede na razvoj kriminala lahko sprejme sklep, s katerim poleg področij iz člena 83(1), drugi pododstavek, opredeli druga področja posebno hudih oblik kriminala s čezmejnimi posledicami, ki jih je treba opredeliti kot taka zaradi njihove narave ali učinkov ali posebne potrebe po skupnem boju proti njim.
- (4) Svet mora pri sprejemanju takega sklepa iz člena 83(1), tretji pododstavek, PDEU odločiti s soglasjem po odobritvi Evropskega parlamenta.
- (5) Evropski inštitut za enakost spolov (EIGE) in Konvencija Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (v nadaljnjem besedilu: Istanbulska konvencija) opredeljujeta nasilje nad ženskami na podlagi spola kot nasilje nad žensko, ker je ženska, ali nasilje, ki nesorazmerno prizadene ženske. V Istanbulski konvenciji je pojem nasilja nad ženskami opredeljen kot kakršno koli nasilje na osnovi spola, ki povzroča, ali bi lahko povzročilo, telesno, spolno, psihološko ali ekonomsko škodo ali trpljenje ženskam, vključno z grožnjami takih dejanj, prisilnimi dejanji ali odvzemom prostosti, tako v javnem kakor v zasebnem življenju.
- (6) Tudi osebe LGBTIQ+ so žrtve nasilja na podlagi spola zaradi svojega spola, spolne identitete, spolnega izraza in spolnih značilnosti.
- (7) Nasilje nad LGBTIQ+ osebami na podlagi spola vključuje fizično nasilje, psihološko nasilje, prisilne poroke, spolno nasilje, vključno s „korektivnim“ posilstvom in spolnim nadlegovanjem, pohabljanjem spolnih organov žensk in interspolnih oseb, prisilno sterilizacijo transspolnih in interspolnih oseb, tako imenovana kazniva dejanja „iz časti“, spreobrnitveno terapijo, sovražni govor na spletu in drugje, ustrahovanje in nadlegovanje, socialno-ekonomsko prikrajšanje in nasilje v družini in/ali gospodinjstvi zaradi spolne identitete, izraza spola ali spolnih značilnosti žrtve.
- (8) Nasilje na podlagi spola temelji na spolnih stereotipih, heteropatriarhičnih strukturah, nesorazmerju moči ter strukturnih in institucionalnih neenakostih. Nasilje na podlagi spola vpliva na vsa področja družbe.

četrtek 16. septembra 2021

- (9) V Istanbulski konvenciji je spol opredeljen kot družbeno oblikovane vloge, vedenje, dejavnosti in lastnosti, ki v posamezni družbi veljajo kot primerni za ženske in moške, kar je opomin, da več oblik nasilja nad ženskami temelji na neenakosti moči med ženskami in moškimi.
- (10) Nasilje na podlagi spola na spletu in drugje ter pomanjkanje dostopa do ustrezne zaščite sta najhujši izraz diskriminacije na podlagi spola in pomenita kršitev temeljnih pravic, zapisanih v Listini, kot so pravica do človekovega dostojanstva, pravica do življenja, pravica do telesne in duševne celovitosti, prepoved mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja, prepoved suženjstva in prisilnega dela, pravica do svobode in varnosti ter pravica do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja.
- (11) Nasilje na podlagi spola na spletu in drugje je posebno huda oblika kriminala in razširjena kršitev temeljnih pravic in svoboščin v Uniji, ki jo je treba učinkoviteje in odločneje obravnavati na skupni ravni.
- (12) Sprejetje regionalnih in mednarodnih instrumentov, kot so Istanbulska konvencija, Deklaracija OZN o odpravi nasilja nad ženskami in druge resolucije OZN, kaže, da je potreben skupen boj proti vsem oblikam nasilja na podlagi spola.
- (13) Posebna potreba po skupnem boju proti nasilju nad ženskami in dekleti ter drugim oblikam nasilja na podlagi spola izhaja tudi iz potrebe po določitvi minimalnih pravil glede opredelitve kaznivih dejanj in sankcij, vključno s skupno opredelitvijo nasilja na podlagi spola, in minimalnih pravil v zvezi s ključnimi vprašanji preprečevanja, premajhnega števila prijav, zaščite žrtev, podpore in odprave krivic ter pregona storilcev. Pristopi in ravni zavezanosti držav članic k preprečevanju nasilja na podlagi spola in boju proti njemu se zelo razlikujejo, zato bi skupen pristop prispeval tudi h kazenskemu pregonu v čezmejnih operacijah.
- (14) Nasilje na podlagi spola ustreza merilom za vključitev med področja kriminala iz člena 83(1) PDEU –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Nasilje na podlagi spola se opredeli kot področje kriminala, ki ustreza merilom iz člena 83(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Člen 2

Ta sklep začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju,

Za Svet
predsednik

četrtek 16. septembra 2021

P9_TA(2021)0389

Vladno zatiranje protestov in utišanje državljanov na Kubi

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o vladnem zatiranju protestov in utišanju državljanov na Kubi (2021/2872(RSP))

(2022/C 117/10)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Kubi, zlasti tistih z dne 10. junija 2021 o človekovih pravicah in političnih razmerah na Kubi ⁽¹⁾, z dne 28. novembra 2019 o Kubi, primer Joséja Daniela Ferrera ⁽²⁾ in z dne 5. julija 2017 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi Sporazuma o političnem dialogu in sodelovanju med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Republiko Kubo na drugi strani, v imenu Evropske unije ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Sporazuma o političnem dialogu in sodelovanju, ki sta ga Evropska unija in Kuba podpisali 12. decembra 2016 in ki se začasno uporablja od 1. novembra 2017 ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju formalnega dialoga o človekovih pravicah med EU in Kubo, ki poteka v skladu z njunim Sporazumom o političnem dialogu in sodelovanju, zlasti tretjega dialoga z dne 26. februarja 2021,
- ob upoštevanju izjave podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko v imenu Evropske unije z dne 29. julija 2021 o nedavnih dogodkih na Kubi,
- ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah ter drugih mednarodnih pogodb in instrumentov o človekovih pravicah,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic, katere podpisnica je Kuba,
- ob upoštevanju pisma Odbora OZN za prisilna izginotja, v katerem zahteva nujne ukrepe in poziva kubanske oblasti, naj se odzovejo v zvezi s 187 pogrešanimi osebami,
- ob upoštevanju izjave visoke komisarke OZN za človekove pravice Michelle Bachelet z dne 16. julija 2021, v kateri je Kubo pozvala k izpustitvi pridržanih protestnikov,
- ob upoštevanju izjave Medameriške komisije za človekove pravice (IACHR) in njenih posebnih poročevalcev z dne 15. julija 2021,
- ob upoštevanju smernic EU glede zagovornikov človekovih pravic in glede svobode izražanja na spletu in drugje,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah ⁽⁵⁾, zlasti člena 12 o svobodi zbiranja in združevanja,
- ob upoštevanju pritožbe Kubanskega observatorija za človekove pravice pri posebnem predstavniku EU za človekove pravice Eamonu Gilmoru z dne 8. septembra 2021 o represiji nad protestniki,
- ob upoštevanju kubanske ustave in njenega kazenskega zakonika,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0292.

⁽²⁾ UL C 232, 16.6.2021, str. 17.

⁽³⁾ UL C 334, 19.9.2018, str. 235.

⁽⁴⁾ UL L 337 I, 13.12.2016, str. 3.

⁽⁵⁾ UL C 326, 26.10.2012, str. 391.

četrtek 16. septembra 2021

- ob upoštevanju zakonskega odloka št. 35 o telekomunikacijah, informacijskih in komunikacijskih tehnologijah ter uporabi radijskega spektra in resolucije št. 105 iz leta 2021 o uredbi o nacionalnem intervencijskem modelu Republike Kube za odzivanje na kibernetne incidente,
 - ob upoštevanju členov 144(5) in 132(4) Poslovnika,
- A. ker je 11. julija 2021 na tisoče Kubancev odpravilo na ulice v več kot 40 mestih in mirno protestiralo proti kroničnemu pomanjkanju zdravil in drugega osnovnega blaga, splošnem neustreznemu ravnanju s pandemijo covid-19 in sistematičnemu omejevanju človekovih pravic, zlasti svobode izražanja in zbiranja s strani kubanskih oblasti; ker so bili to največji protesti na Kubi od protesta „Maleconazo“ leta 1994;
- B. ker so se kubanske oblasti odzvale s skrajnim nasiljem in represijo nad protestniki in zagovorniki človekovih pravic; ker je predsednik Díaz-Canel vse vladne podpornike, vključno s posebnimi enotami, kot so „črne baretke“ – elitna enota revolucionarnih oboroženih sil – izrecno pozval, naj se borijo proti mirnim protestnikom, zaradi česar se je zaostriło nasilje in je bilo ranjenih na stotine civilistov, posledica tega pa so bile policijske preiskave, aretacije na domovih protestnikov in policijsko nasilje;
- C. ker so kubanske oblasti sprejele nove metode represije, kot so začasna ukinitve, nadzor, cenzura in kontrola telekomunikacijskih storitev, kar krši mednarodno pravo človekovih pravic, vse zato, da bi nadzorovale in prikrije hude kršitve človekovih pravic, ki so jih zagrešile; ker morajo kubanske oblasti varovati in zagotavljati človekove pravice, kot sta miroljubno zbiranje in svoboda izražanja, brez diskriminacije na podlagi političnih stališč, ter spoštovati mednarodne standarde človekovih pravic ob spoštovanju načel zakonitosti, izrednosti, odgovornosti in nujnosti;
- D. ker zakonski odlok št. 35 posodablja kubanski pravni okvir o postopkih in pogojih za pridobitev potrebnih dovoljenj za uporabo nacionalnega radijskega spektra ter nalaga telekomunikacijskim operaterjem obveznost, da začasno ustavijo, spremljajo, prestrezajo in nadzorujejo uporabnike ter posredujejo njihove informacije kubanskim oblastem; ker je odlok mednarodno priznan kot nezakonit; ker resolucija št. 105 v širšem smislu določa uredbo o kibernetnih incidentih in zagotavlja pravni okvir za pregon posameznikov na podlagi najrazličnejših obtožb in omogoča uvedbo sankcij, zaseg mobilnih telefonov in računalnikov, izvajanje preiskav na domu in celo omogoča vladi, da deluje kot spodbujevalec za začetek kazenskih postopkov za kazniva dejanja, ki so trenutno navedena v kazenskem zakoniku in katerih opredelitve so mednarodno priznane kot nezakonite; ker zakonski odlok št. 370, ki je tudi bil sprejet po potrditvi nove ustave iz leta 2019, omejuje svobodo izražanja na družbenih omrežjih;
- E. ker je režim za več dni prekinil internet, tako da državljani niso mogli javno poročati o zatiranju in kršitvah človekovih pravic, ki so jih utrpeli; ker je kubanski minister za zunanje zadeve Bruno Rodríguez označil poskus ZDA, da bi ponovno vzpostavile internetni signal na otoku, za dejanje agresije;
- F. ker sta IACHR in visoka komisarka OZN za človekove pravice obsodila represijo kubanske države in uporabo sile v odziv na miroljubne proteste, pozvala tudi k takojšnji izpustitvi vseh pridržanih in kubansko vlado pozvala, naj z dialogom obravnava temeljna socialna vprašanja;
- G. ker je Kubanski observatorij za človekove pravice poročal, da je bilo na dan 5. septembra 2021 od protestov 11. julija 2021 pogrešanih ali pridržanih 1 306 ljudi, vključno s 27 mladoletniki; ker druga poročila nevladnih organizacij, kot je Prisoners Defenders, kažejo, da je bilo v tem obdobju pridržanih več kot 5 000 ljudi, navajajo pa tudi obtožbe o samovoljnih pridržanjih, pridržanju v osamitvi, prisilnih izginotjih, uporabi kriminalcev za inkriminacijo udeležbe v protestih, mučenju in slabem ravnanju, nadzoru in hišnih priporih ter nasilju nad protestniki; ker je Odbor OZN za prisilna izginotja 15. julija 2021 na Kubi sprožil nujne ukrepe za 187 primerov v skladu s členom 30 Konvencije o prisilnih izginotjih (uradni nujni ukrepi AU št. 1200 do 1386/2021); ker ima Kuba šesto največje število nujnih ukrepov na svetu v zvezi s prisilnimi izginotji, ki jih je treba sprejeti še od leta 2017, čeprav sporazum o političnem dialogu in sodelovanju zdaj v celoti velja;

četrtek 16. septembra 2021

- H. ker je bilo med pridržanimi veliko aktivistov, novinarjev in vodij gibanj politične opozicije, kot je José Daniel Ferrer, vodja Domoljubne zveze Kube (*Unión Patriótica de Cuba*), za katerega se še vedno ne ve, kje je, ter učitelji, študenti in umetniki, kot je Luis Manuel Otero Alcántara iz gibanja Movimiento San Isidro; ker je policija potrdila smrt Diubisa Laurencia Tejede, potem ko ga je med protestiranjem v Havani ustrelila v hrbet;
- I. ker dobitniki nagrade Saharova še vedno trpijo zaradi sistematičnih represivnih ukrepov, vključno s samovoljnimi pridržanji, racijami in obleganjem domov, napadi in samovoljnimi denarnimi kaznimi, ki sta jih dokumentirala Kubanski observatorij za človekove pravice (*Observatorio Cubano de Derechos Humanos*) in Kubanski center za človekove pravice (*Centro Cubano de Derechos Humanos*); ker je bilo gibanje Dame v belem v zadnjih treh mesecih tarča vsaj 318 takšnih represivnih ukrepov, junija 60, julija 142 in avgusta 116; ker je dobitnik nagrade Saharova Guillermo Fariñas Hernández izjavil, da je v skladu z zgoraj omenjenimi informacijami organizacij za človekove pravice že več let vsak mesec žrtev sistematične represije in da se spremljajo njegovi telefonski klici ter da je ob odhodu od doma sistematično pridržan le nekaj sto metrov stran, samo septembra pa je bil samovoljno pridržan trikrat, zadnjič 8. septembra 2021;
- J. ker so bila številnim izrečena sojenja po skrajšanem postopku in kazni za različne vrste kaznivih dejanj, vključno s terorizmom, javnimi neredi, nespoštovanjem sodišča, spodbujanjem h kaznivim dejanjem in širjenjem epidemije, brez minimalnih jamstev glede dolžnega pravnega postopanja; ker se številne aretirane šteje za zapornike vesti;
- K. ker je v zaporu tudi več kot 8 000 ljudi, ki jim ni mogoče pripisati kaznivega dejanja, še 2 500 pa jih je bilo obsojenih na prisilno delo iz istega razloga, vsi so bili obtoženi „družbene predkriminalne nevarnosti“, kar je obtožba, ki jo v celoti utemeljuje njihovo „opaženo vedenje, ki je v nasprotju z normami socialistične morale“ (členi 72–84 kubanskega kazenskega zakonika);
- L. ker je Parlament 5. julija 2017 podal soglasje k sporazumu o političnem dialogu in sodelovanju pod pogojem, da se bo stanje človekovih pravic in demokracije na Kubi bistveno izboljšalo; ker je Parlament večkrat obsodil kršitve človekovih pravic na Kubi in poudaril kršitev členov 1(5), 2(c), 5, 22 in 43 sporazuma o političnem dialogu in sodelovanju; ker na Kubi ni bilo konkretnega napredka v zvezi s splošnimi načeli in cilji sporazuma o izboljšanju razmer na področju človekovih pravic in ker je kubanski režim celo okrepil zatiranje ter kršitve delavskih in človekovih pravic, vključno s povečanjem števila političnih zapornikov; ker sporazum o političnem dialogu in sodelovanju ni izpolnil svojega osrednjega cilja izboljšanja temeljnih svoboščin na Kubi;
- M. ker kubanska država sistematično krši pravice delavcev in človekove pravice svojega zdravstvenega osebja, napotenega na delo v tujini na zdravniških misijah, kar je po podatkih OZN to enakovredno sodobnemu suženjstvu;
- N. ker Parlament v svoji resoluciji z dne 10. junija 2021 Evropsko službo za zunanje delovanje opozarja, da je sodelovanje civilne družbe v političnih dialogih in projektih sodelovanja iz sporazuma o političnem dialogu in sodelovanju bistven del tega sporazuma ter da bi bilo treba nemudoma odpraviti izključitev civilne družbe iz sredstev za sodelovanje in/ali sodelovanja v sporazumu, medtem ko se sodelovanje in dostop do sredstev za sodelovanje omogoča izključno podjetjem, v katerih sodeluje ali nadzoruje država, kot je to že od podpisa sporazuma;
- O. ker je v sporazum o političnem dialogu in sodelovanju vključena t. i. klavzula o človekovih pravicah, ki je standardni bistveni element mednarodnih sporazumov EU in omogoča začasno prekinitev sporazuma v primeru kršitve določb o človekovih pravicah;
- P. ker je Kubanski observatorij za človekove pravice uradno zahteval „izvajanje novega režima sankcij Evropske unije za fizične osebe ali državne ustanove“, ki so vpletene v hude kršitve človekovih pravic na Kubi;
1. najostreje obsoja skrajno nasilje in represijo kubanske vlade nad protestniki, zagovorniki človekovih pravic, neodvisnimi novinarji, umetniki, oporečniki in opozicijskimi političnimi voditelji po protestih 11. julija 2021; obžaluje izgubljena življenja in sorodnikom žrtev izreka iskreno sožalje;

četrtek 16. septembra 2021

2. poziva kubanske oblasti, naj prenehajo z represijo, izpustijo vse politične zapornike, zapornike vesti in tiste, ki so samovoljno pridržani zgolj zato, ker so miroljubno uveljavljali svobodo izražanja in zbiranja, ter zagotovijo dolžno postopanje; obsoja dejstvo, da se je vlada na te proteste odzvala tudi z napotitvijo črnih baretk in skupin civilistov, ki so se odzvale na poziv predsednika Miguela Díaza-Canela k „obrambi revolucije“;
3. obžaluje, da so kubanske oblasti po protestih 11. julija 2021 uporabile val pridržanj za kriminalizacijo legitimnih in miroljubnih demokratičnih zahtev svojega prebivalstva, spet pridobile nadzor, ponovno vzpostavile kulturo strahu med prebivalstvom in utišale nekatere najbolj karizmatične nasprotnike v državi;
4. poziva k spoštovanju človekovih pravic prejemnikov nagrade Saharova, ki trpijo zaradi nenehnih represivnih ukrepov, in obsoja samovoljno aretacijo Josėja Daniela Ferrerja, ki je pridržan že več kot dva meseca in nima stikov s svojo družino ter se zanj ne ve, kje točno je;
5. poudarja, da morajo kubanske oblasti nujno prisluhniti zahtevam po državljskih in političnih pravicah ter svobodi in demokraciji in se nanje odzvati ter začeti vključujoč nacionalni dialog o procesu modernizacije in demokratizacije države, da bi sprejele vse potrebne ukrepe za prepotrebne notranje gospodarske reforme, obenem pa zagotovile spoštovanje političnih, državljskih, ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic prebivalstva ter učinkovit odziv na pandemijo covid-19;
6. je zelo zaskrbljen zaradi ugotovitev delovne skupine OZN za samovoljna pridržanja v zvezi s samovoljnimi odvzemi prostosti na Kubi, ki kažejo na sistematičen problem samovoljnih pridržanj, kot potrjujejo poročila delovne skupine št. 12/2017, 55/2017, 64/2017, 59/2018, 66/2018, 63/2019 in 4/2020;
7. obsoja, da kubanske oblasti ne spoštujejo človekovih pravic in svoboščin iz splošnih konvencij o človekovih pravicah, zlasti svobode zbiranja, tiska in izražanja, tako na spletu kot sicer, in da zatirajo vse oblike demokratičnega izražanja ter da v državi ni možnosti za pluralistično politično participacijo; poziva EU, naj to javno obsodi; obžaluje, da sta bila nedavno sprejeta zakonski odlok št. 35 in resolucija št. 105, ki ponujata veliko pravnega manevrskega prostora za kriminalizacijo posameznikov, ki sodelujejo pri legitimnih mirnih protestih, in sicer z izvajanjem nadzora nad telekomunikacijami, kar utira pot novim načinom represije; poziva kubanske oblasti, naj posodobijo pravni okvir države v skladu z mednarodnim pravom ter razveljavijo zakonski odlok št. 35 in vso drugo zakonodajo, ki omejuje temeljne svoboščine državljanov;
8. je zaskrbljen zaradi obžalovanja vrednih razmer v zaporih in ker še vedno niso vzpostavljeni pogoji, ki bi zagotavljali neodvisnost sodstva; zahteva, naj se pridržanim zagotovijo pošteno sojenje, neodvisni zdravniški pregledi, ustrezna hrana in voda, možnost telefonskih klicev in redni obiski družine, prijateljev, novinarjev in diplomatov; poziva k učinkovitim kazenskim in upravnim preiskavam, da bi identificirali, kazensko preganjali in kaznovali odgovorne za mučenje in slabo ravnanje;
9. poziva kubanske oblasti, naj upoštevajo priporočila Medameriške komisije za človekove pravice (IACHR) in visoke komisarke OZN za človekove pravice, da začnejo konstruktiven dialog z resnično civilno družbo; poziva Kubo, naj posebni poročevalki OZN za spodbujanje in varstvo pravice do svobode mnenja in izražanja, posebni poročevalki OZN za položaj zagovornikov človekovih pravic in neodvisnim organizacijam za človekove pravice nemudoma dovoli vstop v državo in dokumentiranje razmer na področju človekovih pravic ter spremljanje in opazovanje prihajajočih sojenj več sto aktivistom in običajnim Kubancem, ki so še vedno pridržani; poziva EU, naj spremlja sojenja in obišče politične zapornike;
10. obžaluje, da se kljub sporazumu o političnem dialogu in sodelovanju stanje demokracije ni izboljšalo, razmere na področju človekovih pravic na Kubi pa se še poslabšujejo; poudarja, da Kuba že od začetka veljavnosti sporazuma sistematično krši njegove temeljne določbe; globoko obžaluje, da kubanski režim ni sprejel zavez niti ni pripravljen na prizadevanja za napredek v smeri vsaj najmanjših sprememb ali odprtja poti, ki bi lahko omogočile reformo režima;

četrtek 16. septembra 2021

11. poudarja, da se – v nasprotju s sporazumom o političnem dialogu in sodelovanju – kubanskim in neodvisnim evropskim organizacijam civilne družbe sistematično onemogoča sodelovanje v dialogih o človekovih pravicah med Kubo in Evropsko unijo, ki potekajo v širšem okviru dialoga o človekovih pravicah na podlagi sporazuma o političnem dialogu in sodelovanju, kot je bil tisti z dne 26. februarja 2021; v zvezi s tem opozarja, da morajo vsak dialog med Evropsko unijo in kubansko civilno družbo ter vse možnosti financiranja vključevati vse organizacije civilne družbe brez omejitev;
12. želi spomniti, da močno podpira vse zagovornike človekovih pravic na Kubi in njihovo delo; poziva delegacijo EU in predstavništva držav članic v državi, naj v svojih stikih s kubanskimi oblastmi resno okrepijo svojo podporo pravi in neodvisni civilni družbi ter naj uporabijo vse razpoložljive instrumente za okrepitev dela zagovornikov človekovih pravic;
13. meni, da velja zadnje represivne ukrepe kubanskih oblasti zoper državljane prišteti k vztrajnim in sistematičnim ukrepom proti zapornikom vesti, zagovornikom človekovih pravic, oporečnikom, opozicijskim aktivistom in aktivistom civilne družbe, umetnikom in novinarjem, vse to pa so dodatne kršitve sporazuma o političnem dialogu in sodelovanju;
14. ker je v sporazum o političnem dialogu in sodelovanju vključena klavzula o človekovih pravicah, ki je standardni bistveni element mednarodnih sporazumov EU in onemogoča začasno prekinitev izvajanja sporazuma v primeru kršitve določb o človekovih pravicah; poziva Evropsko unijo, naj uporabi člen 85(3b) in skliče takojšnjo sejo skupnega odbora zaradi kršitev sporazuma s strani kubanske vlade, kar je „posebno nujen primer“;
15. poziva Svet, naj čim prej uporabi določbe evropskega zakona Magnickega ⁽⁶⁾ in uvede sankcije proti odgovornim za kršitve človekovih pravic na Kubi;
16. močno obžaluje, da kubanske oblasti delegacijam Parlamenta niso dovolile obiska Kube, čeprav je Parlament odobril sklenitev sporazuma o političnem dialogu in sodelovanju; poziva jih, naj njegovim delegacijam nemudoma omogočijo vstop v državo;
17. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje vladi in narodni skupščini Republike Kube, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Komisiji, posebnemu predstavniku EU za človekove pravice, vladam in parlamentom držav članic, visoki komisarki OZN za človekove pravice ter vladam držav članic Skupnosti latinskoameriških in karibskih držav.

⁽⁶⁾ Uredba Sveta (EU) 2020/1998 z dne 7. decembra 2020 o omejevalnih ukrepih proti hudim kršitvam in zlorabam človekovih pravic (UL L 410 I, 7.12.2020, str. 1).

četrtek 16. septembra 2021

P9_TA(2021)0390

Primer zagovornika človekovih pravic Ahmeda Mansurja v Združenih arabskih emiratih**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o primeru zagovornika človekovih pravic Ahmeda Mansurja v Združenih arabskih emiratih (2021/2873(RSP))**

(2022/C 117/11)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Združenih arabskih emiratih, še posebej tiste z dne 4. oktobra 2018 o Združenih arabskih emiratih, zlasti položaju zagovornika človekovih pravic Ahmeda Mansurja (¹),
- ob upoštevanju izjave podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Josepa Borrella na zasedanju Sveta za zunanje zadeve 10. decembra 2020, da so človekove pravice zapisane v DNK Evropske unije,
- ob upoštevanju izjave tiskovne predstavnice Evropske službe za zunanje delovanje z dne 1. januarja 2019 o primeru Ahmeda Mansurja,
- ob upoštevanju izjave strokovnjakov OZN za človekove pravice z dne 12. junija 2018, v kateri so pozvali k takojšnji izpustitvi zagovornika človekovih pravic Ahmed Mansurja, in izjave z dne 7. maja 2019, v kateri so obsodili razmere, v katerih je priprt,
- ob upoštevanju Arabske listine o človekovih pravicah,
- ob upoštevanju sporazuma o sodelovanju med Združenimi arabskimi emirati in Evropsko službo za zunanje delovanje (ESZD),
- ob upoštevanju najnovejšega kroga dialoga o človekovih pravicah med EU in Združenimi arabskimi emirati, ki je potekal 9. junija 2021 v virtualni obliki, in drugega srečanja visokih uradnikov ministrstva Združenih arabskih emiratov za zunanje zadeve in mednarodno sodelovanje ter predstavnikov ESZD, ki je potekalo virtualno 3. marca 2021,
- ob upoštevanju Konvencije OZN proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju in Konvencije OZN o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk, ki so ju podpisali tudi Združeni arabski emirati,
- ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah iz leta 1966,
- ob upoštevanju Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah iz leta 1966,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah iz leta 1948,
- ob upoštevanju globalnega režima sankcij EU na področju človekovih pravic,
- ob upoštevanju smernic Evropske unije o zagovornikih človekovih pravic,
- ob upoštevanju smernic Evropske unije o svobodi izražanja,
- ob upoštevanju smernic Evropske unije o mučenju in drugem krutem ravnanju,
- ob upoštevanju dejstva, da je Ahmed Mansoor leta 2015 prejel prestižno nagrado Martina Ennalsa za zagovornike človekovih pravic,
- ob upoštevanju dejstva, da je parlamentarna skupščina Sveta Evrope leta 2020 Ludžajn Al Hatlul podelila nagrado Václava Havla,
- ob upoštevanju členov 144(5) in 132(4) Poslovnika,

(¹) UL C 11, 13.1.2020, str. 21.

četrtek 16. septembra 2021

- A. ker je višje sodišče v Abu Dabiju 29. maja 2018 po zelo nepoštenem sojenju Ahmeda Mansurja obsodilo na 10 let zapora na podlagi obtožb, povezanih z zagovarjanjem človekovih pravic; ker je sodbo 31. decembra 2018 potrdilo tudi zvezno vrhovno sodišče Združenih arabskih emiratov; ker mu je bila naložena še denarna kazen milijon dirhamov (232 475 EUR) in bo še tri leta po izpustitvi pod nadzorom;
- B. ker je ministrstvo Združenih arabskih emiratov za zunanje zadeve in mednarodno sodelovanje v izjavi z dne 29. marca 2017 navedlo, da je urad javnega tožilstva za elektronsko kriminaliteto odredil pridržanje Ahmeda Mansurja, ker naj bi ta prek interneta razširjal lažne in zavajajoče informacije z namenom spodbujati odpor in sektaštvo; ker je v drugih izjavah organov Združenih arabskih emiratov zapisano, da so bila edini razlog za njegovo pridržanje v bistvu mnenja, ki jih je izražal v spletu; ker je bil obtožen zaradi domnevnih kršitev zakona Združenih arabskih emiratov o kibernetiski kriminaliteti iz leta 2012; ker je bil po navedbah visoke komisarke OZN za človekove pravice in organizacije Human Rights Watch obsojen zgolj zaradi zagovarjanja človekovih pravic, med drugim tvita o krivicah v svoji državi, sodelovanja na spletnih seminarjih o človekovih pravicah in pošiljanja sporočil nevladnim organizacijam za človekove pravice;
- C. ker je Ahmed Mansur že od aretacije marca 2017 v samici v zaporu Al Sadr v Abu Dabiju, kjer ni zadoščeno njegovim osnovnim potrebam in kjer so mu bile odrečene tudi pravice, ki mu jih kot zaporniku zagotavljata pravo Združenih arabskih emiratov in mednarodno pravo človekovih pravic, vključno s standardnimi minimalnimi pravili OZN o ravnanju z zaporniki; ker so mu bili prepovedani vsi stiki z drugimi zaporniki in družino, razen štirih polurnih obiskov žene in redkih telefonskih pogovorov z materjo in ženo; ker je leta 2019 dvakrat gladovno stavkal z zahtevo, da se spoštujejo njegove temeljne pravice zapornika;
- D. ker oblasti Združenih arabskih emiratov že več kot 10 let kršijo pravice Ahmeda Mansurja s samovoljnimi aretacijami in pridržanjem, grožnjami s smrtjo, fizičnimi obračuni, vladnim nadzorom in nečloveškim ravnanjem v priporu;
- E. ker je posebna poročevalka OZN o položaju zagovornikov človekovih pravic izjavila, da razmere in ravnanje, katerim so izpostavljeni emiratski zagovorniki človekovih pravic Ahmed Mansur, Mohamed Al Roken in Naser Bin Gajt, na primer podaljšano prestajanje kazni v samici, kršijo standarde človekovih pravic in lahko pomenijo mučenje;
- F. ker je skupina strokovnjakov OZN za človekove pravice pozvala vlado Združenih arabskih emiratov, naj izpusti Ahmeda Mansurja, in njegovo prijetje opisala kot napad na zakonito delo zagovornikov človekovih pravic v tej državi;
- G. ker je Ahmed Mansur pred zadnjo aretacijo leta 2017 pozval k splošnim in neposrednim volitvam v Združenih arabskih emiratih ter k temu, da se zveznemu narodnemu svetu, tj. vladnemu svetovalnemu odboru, podelijo zakonodajna pooblastila; ker je poleg tega upravljal spletni forum, naslovljen Al Hivar Al Emarati (Emiratski dialog), na katerem so grajali politiko Združenih arabskih emiratov;
- H. ker v Združenih arabskih emiratih prihaja do sistematičnega preganjanja zagovornikov človekovih pravic, novinarjev, odvetnikov in učiteljev, ki omenjajo politična vprašanja in človekove pravice; ker država od leta 2011 še odločneje zatira svobodo združevanja, zbiranja in izražanja; ker so zagovorniki človekovih pravic in njihovi družinski člani žrtve prisilnih izginotij, dolgotrajnega samovoljnega pridržanja, mučenja, sodnega nadlegovanja in nepoštenih sojenj, prepovedi potovanja, fizičnega in digitalnega nadzora ter samovoljnega odpuščanja z dela;
- I. ker nejasna in preširoka opredelitev terorizma v emiratski zakonodaji omogoča, da se številne miroljubne in legitimne dejavnosti opredelijo kot terorizem;
- J. ker Združeni arabski emirati uporabljajo izpopolnjeno vohunsko programsko opremo za boj proti aktivistom in drugim oporečnikom; ker je bil Ahmed Mansur tarča vohunske programske opreme, ki jo je proizvedla izraelska družba NSO Group; ker je v aferi Pegasus julija 2021 prišlo na dan, da so emiratske oblasti vohunske programe družbe NSO uporabljale za zelo različne tarče, med drugim zagovornike človekovih pravic doma in v tujini; ker so kibernetске napade izvedle tudi proti Ludžajn Al Hatlul, ugledni savdski borki za pravice žensk, in vdrle v njeno elektronsko pošto, potem pa so jo aretirale in prisilno prepeljale v Savdsko Arabijo;

četrtek 16. septembra 2021

- K. ker so ženske v Združenih arabskih emiratih še vedno izpostavljene diskriminirajočim zakonom in praksi; ker kršitve pravic žensk obsegajo jemanje za talke in ugrabitve savdskih in emiratskih žensk ter bork za pravice žensk, opuščanje preiskav in prevzemanja odgovornosti za domnevne zločine nad ženskami, med drugim za spolni napad na britansko državljanko Caitlin McNamara, kjer proti storilcu ni bila sprožena preiskava in ni odgovarjal za svoje dejanje, pa tudi sistemsko diskriminacijo žensk, izkoriščanje delavk migrantk, trgovino z ljudmi in spolno suženjstvo;
- L. ker se sistem *kafale* (sponzorstva) v Združenih arabskih emiratih še vedno uporablja kot sestavni del socialnega in pravnega reda; ker je po poročilih mednarodnih organizacij za človekove pravice nečloveško ravnanje s tujimi delavci, ki predstavljajo 80 % prebivalstva Združenih arabskih emirатов, v tej državi razširjeno, te kršitve pa so zaradi pandemije covid-19 še pogostejše; ker gradbena in druga podjetja med pripravami na svetovno razstavo Expo 2020 v Dubaju, ki bo potekala od oktobra 2021 do marca 2022, delavce silijo k podpisovanju neprevedenih dokumentov, jim zaplenijo potne liste, jih izpostavljajo izjemno dolgim delovnikom v nevarnih vremenskih razmerah in jim ponujajo nehigiensko nastanitev;
- M. ker so Združeni arabski emirati podpisali vzajemni dvostranski sporazum o odpravi vizumske obveznosti za kratkoročno bivanje z EU, tako da njihovi državljani ne potrebujejo več schengenskega vizuma;
- N. ker je EU glavna donatorka sredstev za Interpolove programe sodnega sodelovanja; ker je glavni inšpektor ministrstva Združenih arabskih emirатов za notranje zadeve, generalmajor Ahmed Naser Al Raisi, kandidat za predsednika Interpola;
- O. ker Združeni arabski emirati niso ratificirali več ključnih pogodb OZN o človekovih pravicah, zlasti mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah ter njegovih izbirnih protokolov o odpravi smrtne kazni in proti mučenju, pa tudi mednarodne konvencije o zaščiti vseh oseb pred prisilnim izginotjem;
- P. ker EU Združene arabske emirate obravnava kot partnerja, tudi v političnih in gospodarskih odnosih; ker EU in Združeni arabski emirati od leta 2013 dvakrat letno organizirajo dialog o človekovih pravicah in ker je bil deseti dialog, ki je potekal 9. junija 2021, priložnost za razpravo o perečih vprašanjih z emiratskimi oblastmi;
1. znova ostro obsoja pridržanje Ahmeda Mansurja in vseh drugih zagovornikov človekovih pravic v Združenih arabskih emiratih, ki so bili zaprti zgolj zaradi uveljavljanja temeljnih človekovih pravic, med drugim pravice do svobode govora, združevanja, mirnega zbiranja in izražanja v spletu in drugje, ki niso zapisane le v splošnih instrumentih človekovih pravic, temveč tudi v Arabski listini o človekovih pravicah; globoko obžaluje razkorak med trditvami Združenih arabskih emirатов, da so strpna država, ki spoštuje pravice, in dejstvom, da so njihovi zagovorniki človekovih pravic pridržani v slabih razmerah;
 2. znova poziva k takojšnji in brezpogojni izpustitvi Ahmeda Mansurja, Mohameda Al Rokena in Naserja bin Gajta ter vseh drugih zagovornikov človekovih pravic, političnih aktivistov in miroljubnih oporečnikov;
 3. poziva oblasti Združenih arabskih emirатов, naj poskrbijo, da bodo Ahmed Mansur in vsi drugi zaporniki do izpustitve obravnavani v skladu s standardnimi minimalnimi pravili OZN o ravnanju z zaporniki; poziva predvsem k temu, da se Mansurja premesti iz samice in da se vsem zapornikom dovoli redne obiske odvetnika in družine, da se jim nudi ustrezna zdravstvena oskrba, da se strokovnjakom OZN in mednarodnim nevladnim organizacijam dovoli obisk Mansurja in drugih v zaporu in spremljanje razmer v zaporih ter da se temeljito raziščejo vse obtožbe o mučenju;
 4. je zelo zaskrbljen zaradi številnih poročil – tudi pisem, ki so pricurljala v javnost julija 2021 – da je Ahmed Mansur še vedno zaprt v samici v zelo slabih razmerah; opominja oblasti Združenih arabskih emirатов, da je dolgotrajna in neomejena osamitev mučenje; poziva jih, naj vsem pripornikom, tudi zapornikom vesti, zagotovijo dolžno pravno postopanje in pošteno sojenje; prav tako jih poziva, naj spoštujejo mednarodne standarde človekovih pravic in spremenijo protiteroristični zakon, zakon o kibernetnem kriminalu iz leta 2012 in zvezni zakon št. 2 iz leta 2008, saj se stalno uporabljajo za pregon zagovornikov človekovih pravic;

četrtek 16. septembra 2021

5. poziva oblasti Združenih arabskih emirатов, naj prenehajo nadlegovati zagovornike človekovih pravic in nemudoma odpravijo prepoved potovanja zanje; vztraja, naj zagovornikom omogočijo, da bodo lahko svoje legitimne dejavnosti na področju človekovih pravic izvajali v vseh okoliščinah, tako doma kot v tujini, brez bojazni pred povračilnimi ukrepi in povsem brez omejitev, tudi brez sodnega nadlegovanja;
6. poziva podpredsednika/visokega predstavnika, naj pozorno spremlja primer Ahmeda Mansurja, da bi zagotovil njegovo takojšnjo izpustitev, pa tudi izpustitev drugih zagovornikov človekovih pravic; poziva ga predvsem k temu, da med bližnjim obiskom Združenih arabskih emirатов zahteva obiske zagovornikov človekovih pravic v zaporih ter naj med srečanji z emiratskimi oblastmi javno in zasebno pozove k njihovi takojšnji in brezpogojni izpustitvi; poziva ESZD, naj Parlamentu poroča o ukrepih, ki so jih doslej sprejele delegacija EU in države članice v Abu Dabiju, da bi Ahmedu Mansurju ponudile ustrezno podporo;
7. poziva vse države članice, naj zaradi notranje represije v Združenih arabskih emiratih v skladu z Uredbo (EU) 2021/821 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi režima Unije za nadzor izvoza, posredovanja, tehnične pomoči, tranzita in prenosa blaga z dvojno rabo ⁽²⁾ ustavijo prodajo in izvoz tehnologije za nadzor v Združene arabske emirate ter njeno vzdrževanje in posodabljanje, če ne bodo sprejeti konkretni in merljivi ukrepi za odpravo takšnih zlorab;
8. poziva ESZD, naj v sklopu globalnega režima sankcij EU za človekove pravice predlaga sprejetje ciljno usmerjenih ukrepov proti odgovornim za hude kršitve človekovih pravic v Združenih arabskih emiratih, tudi za preganjanje Ahmeda Mansurja in drugih zagovornikov človekovih pravic; znova poudarja, da morajo vsi postopki sankcioniranja temeljiti na dokazih in se začeti šele, ko je mogoče ugotoviti konkretne kršitve človekovih pravic;
9. poziva EU, naj za dialog o človekovih pravicah z Združenimi arabskimi emirati sprejme in objavi smiselna merila za človekove pravice in seznam posameznih primerov, da bi omogočila pristno in k rezultatom usmerjeno razpravo o človekovih pravicah;
10. poziva EU, naj na dnevni red letnega vrhovnega srečanja med EU in Svetom za sodelovanje v Zalivu, pa tudi drugih dvostranskih in večstranskih forumov, kot stalno točko uvrsti razpravo o človekovih pravicah, zlasti o položaju zagovornikov človekovih pravic;
11. je zaskrbljen, ker so oblasti Združenih arabskih emirатов vohunsko programsko opremo podjetja NSO Group domnevno uporabile za nezakonite vdore v mobilne telefone več sto posameznikov v Združenem kraljestvu, med katerimi so tudi odvetniki, akademiki in poslanec; poziva podpredsednika/visokega predstavnika, naj od organov Združenih arabskih emirатов zahteva pojasnila o teh poročilih, tudi v zvezi z morebitnimi vdori v telefone državljanov EU ali posameznike na ozemlju EU, in naj o tem poroča Parlamentu;
12. spominja, da je EU leta 2015 z Združenimi arabskimi emirati podpisala sporazum o odpravi vizumske obveznosti za kratkoročno bivanje; poziva Komisijo, naj Parlamentu poroča o skladnosti tega sporazuma z ustreznimi zakonodajo EU, zlasti kar zadeva človekove pravice in temeljne svoboščine kot merilo za izvzetje iz vizumske obveznosti; poziva Komisijo in Svet, naj Parlamentu poročata o napredku na tem področju;
13. poziva člane generalne skupščine Interpola, zlasti države članice EU, naj pred volitvami predsedstva organizacije, ki bodo od 23. do 25. novembra 2021, ustrezno preučijo obtožbe, da je generalmajor Naser Ahmed Al Raisi kršil človekove pravice; je seznanjen s pomisleki civilne družbe glede njegove kandidature in morebitnih posledic za ugled institucije;
14. poziva mednarodna podjetja, ki sponzorirajo Expo 2020 v Dubaju, naj izrazijo nezadovoljstvo s kršitvami človekovih pravic v Združenih arabskih emiratih in sponzorstvo umaknejo, države članice pa spodbuja, naj na tej prireditvi ne sodelujejo;
15. globoko obžaluje vlogo oblasti Združenih arabskih emirатов pri izročitvi borke za pravice žensk Ludžajn Al Hatlul Savdski Arabiji, kjer je bila zaprta, mučena in sodno preganjana zaradi zagovarjanja pravic žensk;
16. kljub določenemu napredku izraža zaskrbljenost zaradi položaja žensk v Združenih arabskih emiratih in poziva oblasti, naj reformirajo zakon o osebnem statusu, da bi ženskam dale enake pravice in jim omogočile, da emiratsko državljanstvo prenesejo na svoje otroke, podobno kot moški;

⁽²⁾ UL L 206, 11.6.2021, str. 1.

četrtek 16. septembra 2021

17. pozdravlja moratorij Združenih arabskih emiratov na usmrtitve od leta 2017; poziva jih, naj ratificirajo mednarodni pakt o političnih in državljanskih pravicah in njegov drugi izbirni protokol o odpravi smrtne kazni;
 18. podpira stalen in poglobljen dialog med EU, njenimi državami članicami in Združenimi arabskimi emirati o vprašanjih skupnega interesa, kot je določeno v sporazumu o sodelovanju; meni, da so redna medparlamentarna srečanja med Parlamentom in njegovimi partnerji v Zalivu pomemben forum za konstruktiven in odprt dialog o vseh spornih vprašanjih, tudi človekovih pravicah, varnosti in trgovini;
 19. poziva k uvedbi strožjih pravil o preglednosti lobiranja tujih organizacij v institucijah EU;
 20. poziva k prevodu te resolucije v arabščino;
 21. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje vladi in parlamentu Združenih arabskih emiratov, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Komisiji, posebnemu predstavniku EU za človekove pravice, vladam in parlamentom držav članic, visoki komisarki Združenih narodov za človekove pravice in vladam držav članic Sveta za sodelovanje v Zalivu.
-

četrtek 16. septembra 2021

P9_TA(2021)0391

Razmere v begunskem taborišču Kakuma v Keniji

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o razmerah v begunskem taborišču Kakuma v Keniji (2021/2874(RSP))

(2022/C 117/12)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Keniji, zlasti z dne 30. aprila 2015 ⁽¹⁾ in z dne 18. maja 2017 o begunskem taborišču Dadab ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. marca 2021 o novi strategiji EU-Afrika – partnerstvo za trajnost in vključujoč razvoj ⁽³⁾,
- ob upoštevanju skupne izjave Republike Kenije in Evropske unije z dne 21. junija 2021,
- ob upoštevanju izjave ob mednarodnem dnevu boja proti homofobiji, transfobiji in bifobiji, ki jo je 17. maja 2021 v imenu EU podal visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. oktobra 2019 o položaju oseb LGBTI v Ugandi ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 10. maja 2021 z naslovom Afriški rog: geostrateška prednostna naloga za EU,
- ob upoštevanju skupne izjave kenijske vlade in visokega komisarja Združenih narodov za begunce (UNHCR) z dne 29. aprila 2021 o časovnem načrtu za begunski taborišči Dadab in Kakuma,
- ob upoštevanju izjave UNHCR o položaju beguncev LGBTIQ+ v taborišču Kakuma z dne 25. marca 2021,
- ob upoštevanju sporočila generalnega sekretarja OZN ob mednarodnem dnevu boja proti homofobiji, bifobiji in transfobiji dne 17. maja 2021,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 12. novembra 2020 z naslovom Unija enakosti: strategija za enakost LGBTIQ oseb za obdobje 2020–2025 (COM(2020)0698),
- ob upoštevanju členov 2, 3(5), 21, 24, 29 in 31 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) ter členov 10 in 215 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), ki Evropsko unijo in njene države članice v njihovih odnosih s preostalim svetom zavezujejo k spoštovanju in spodbujanju splošnih človekovih pravic ter varovanju posameznikov, pa tudi k sprejetju omejevalnih ukrepov v primeru hudih kršitev človekovih pravic,
- ob upoštevanju vrednot človekovega dostojanstva, enakosti in solidarnosti iz Ženevske konvencije o statusu beguncev iz leta 1951,
- ob upoštevanju člena 14 Splošne deklaracije človekovih pravic iz leta 1948, ki priznava pravico do iskanja pribežališča pred preganjanjem v drugih državah,
- ob upoštevanju nujnega skrbniškega sklada EU za Afriko,

⁽¹⁾ UL C 346, 21.9.2016, str. 51.

⁽²⁾ UL C 307, 30.8.2018, str. 131.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0108.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0042.

četrtek 16. septembra 2021

- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa ⁽⁵⁾,
 - ob upoštevanju konvencije proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju iz leta 1984,
 - ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 25. marca 2020 o akcijskem načrtu za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2020–2024 (JOIN(2020)0005),
 - ob upoštevanju Afriške listine o človekovih pravicah in pravicah ljudstev,
 - ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic,
 - ob upoštevanju celostnega okvira UNHCR za odzivanje na begunsko krizo,
 - ob upoštevanju odločitve kenijskega vrhovnega sodišča z dne 8. aprila 2021, da začasno ustavi zapiranje taborišč Dadab in Kakuma,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 23. septembra 2020 o novem paktu o migracijah in azilu (COM(2020)0609),
 - ob upoštevanju globalnega dogovora OZN o beguncih,
 - ob upoštevanju členov 144(5) in 132(4) Poslovnika,
- A. ker ima Kenija drugo najštevilčnejšo populacijo beguncev in prosilcev za azil v Afriki za Etiopijo, ker je po podatkih UNHCR z dne 31. maja 2021 v Keniji v taboriščih Kakuma in Dadab ter v mestnih območjih 519 989 beguncev in prosilcev za azil;
- B. ker je taborišče Kakuma v regiji Turkana, ki je ena najrevnejših regij Kenije, ker se po navedbah UNHCR že tako slabe življenjske razmere v taborišču stalno slabšajo, prebivalci pa se soočajo s skrajno revščino, slabimi nastanitvami in infrastrukturo ter pomanjkanjem vode, sanitarij, zdravil in elektrike, ker tako lokalnemu prebivalstvu kot beguncem močno primanjkuje hrane in vode ter osnovnih potrebščin, ker je pandemija covid-19 zaostrila že tako skrb vzbujajoče humanitarne razmere v taborišču in vsej državi,
- C. ker so razmere na področju človekovih pravic in varnosti v begunskem taborišču Kakuma v Keniji vse slabše; ker se pogosto poroča o oboroženih ropih, krajah, posilstvih in ubojih, nasilju pa so najbolj izpostavljene ženske, otroci, invalidi in osebe LGBTIQ+, ker se ti napadi ravno preiskujejo;
- D. ker so ženske in dekleta v taborišču žrtve različnih oblik spolnega nasilja, najpogosteje posilstev; ker so še posebej ogrožene begunske deklice, novo prispеле ženske in samske ženske, ki vodijo gospodinjstvo; ker so posiljevalci begunci iz taborišča, člani lokalne skupnosti in/ali varnostniki; ker so pogoste tudi druge oblike nasilja, kot so poroke otrok in prisilne poroke, pohabljanje ženskih spolnih organov in nasilje partnerja;
- E. ker so v bloku 13 taborišča Kakuma 3 15. marca 2021 dva begunca med spanjem napadli z molotovko in sta utrpela opekline druge stopnje, ker je eden od njiju, ugandski begunec Chriton Atuhwera, zaradi teh poškodb umrl, ker se število napadov na begunce LGBTIQ+ in njihovih poškodb večja, mnogi med njimi pa morajo pobegniti iz taborišča v kraje, kjer nimajo zaščite in dovoljenja za bivanje;
- F. čeprav kenijsko pravo za sporazumno istospolno razmerje predvideva do 14 let zaporne kazni, je Kenija edina država v regiji, ki sprejema begunce na podlagi spolne usmerjenosti in spolne identitete, ker je okoli 300 beguncev in prosilcev za azil, registriranih v taborišču Kakuma, pripadnikov skupnosti LGBTIQ+, večina od njih pa po poročanju UNHCR miroljubno živi v taboriščni skupnosti;

⁽⁵⁾ UL L 209, 14.6.2021, str. 1.

četrtek 16. septembra 2021

- G. ker je po podatkih iz svetovnega pregleda Mednarodnega združenja gejev in lezbijk za leto 2020 skoraj polovica držav, kjer je homoseksualnost prepovedana, prav v Afriki, ker je samo 22 od 54 afriških držav legaliziralo homoseksualnost;
- H. ker je bila v številnih afriških državah veljavna zakonodaja proti LGBTIQ+ sprejeta še v kolonialnem času;
- I. ker je marca 2020 nekaj beguncev LGBTIQ+ zaprosilo UNHCR za premestitev iz Kenije zaradi sovražnosti države do njih, ker je bilo v zadnjih mesecih več kot 30 pripadnikov skupnosti LGBTIQ+ preseljeno iz bloka 3 v druge dele taborišča Kakuma zaradi pomislekov glede njihove varnosti in po temeljiti oceni UNHCR na terenu, ker je Evropski parlament v svojem mandatu o predlogu Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira Unije za preselitev in spremembi Uredbe (EU) št. 516/2014 Evropskega parlamenta in Sveta pozval k prizadevanjem, da bi sčasoma poskrbeli za pravično porazdelitev preseljenih oseb med državami članicami, in k uvedbi mednarodnih zavezujočih pravil za skupno mednarodno odgovornost za preselitev oseb, ki potrebujejo preselitev, kakor predlaga UNHCR;
- J. ker sta novembra 2020 kenijska vlada in organizacija Human Rights Watch potrdili, da se je med pandemijo covid-19 eksponentno povečalo število napadov na osebe LGBTIQ+, ne glede na to, da se je povečalo tudi nasilje na splošno;
- K. ker je bilo iz kenijskih begunskih taborišč še vedno preseljeno manj oseb LGBTIQ+, kot bi bilo potrebno, ker so postopki selitve zaradi pandemije covid-19 počasni, ker je bilo po podatkih UNHCR od leta 2019 za preselitev določenih okoli 235 beguncev LGBTIQ+, od katerih je državo zapustilo 48 %;
- L. ker kljub temu, da so UNHCR in njegovi partnerji pripravili zmogljivosti za odziv na pandemijo, 65 % beguncev iz taborišč poroča o slabšem dostopu do zdravstvenih zmogljivosti po izbruhu pandemije v primerjavi z obdobjem pred marcem 2020, predvsem zaradi strahu pred okužbo in nerazpoložljivosti zdravstvenega osebja, ker so samo 3 % kenijskega prebivalstva precepljeni proti covidu-19, ker se je cepljenje v kenijskih begunskih taboriščih začelo 30. marca 2021, taborišču Kakuma pa je bilo dodeljenih 2 000 odmerkov cepiv;
- M. ker je kenijska vlada v preteklih desetletjih taborišče večkrat poskušala zapreti, ker je 24. marca 2021 kenijski minister za notranje zadeve UNHCR postavil 14-dnevni ultimatum, naj se pripravi načrt za zaprtje taborišč Dadab in Kakuma, ker je 8. aprila 2021 kenijsko vrhovno sodišče zaprtje začasno preložilo za 30 dni, ker sta se 29. aprila 2021 UNHCR in kenijska vlada dogovorila o časovnem načrtu za zaprtje obeh taborišč do 30. junija 2022, ker ta načrt vključuje prostovoljno varno in dostojanstveno vrnitev beguncev v svoje države izvora, preselitev v tretje države v okviru različnih dogovorov ter alternativne možnosti nastanitve v Keniji za nekatere begunce iz držav Vzhodnoafriške skupnosti;
- N. ker OZN sicer priznava pomisleke vlade in se strinja, da nova taborišča ne bi smela biti dolgoročna rešitev za prisilno razselitev, vendar mednarodne organizacije in organizacije za človekove pravice svarijo, da bi hitro in neurejeno zaprtje privedlo do humanitarne katastrofe in bi prisilne repatriacije kršile mednarodno pravo, ker begunci v taborišču Kakuma splošno živijo v strahu pred deportacijo;
- O. ker je Afriški rog kljub bogatim naravnim virom ena najrevnejših regij na svetu, ker je preskrba s hrano v tej regiji izjemno negotova in je več milijonov ljudi, ki živijo v tej regiji, podhranjenih ter jim grozi lakota; ker sta suša in pogostost oboroženih konfliktov poglavitna razloga za razseljevanje ljudi v tej regiji, tudi v Keniji, kot je poudarjeno v globalnem akcijskem načrtu iz Nairobija, sprejetem na vrhu Medvladne agencija za razvoj 26. marca 2017, ker se zaradi konfliktov, na primer v Somaliji in Etiopiji, in nasilja pred in po volitvah v Ugandi in Tanzaniji večina beguncev iz taborišča Kakuma ne more vrniti v varno in dostojno življenje, ker se Kenija od konca leta 2019 spopada s kombinacijo rekordnih naravnih katastrof in posledic podnebnih sprememb, doživela je največji napad puščavskih kobilic v zadnjih 60 letih, v deževnih obdobjih je bilo veliko poplav, poleg vsega pa v državi veljajo ukrepi za omejitev širitve covid-19;

četrtek 16. septembra 2021

- P. ker je bil namen nujnega skrbniškega sklada EU za Afriko, dogovorjenega 12. novembra 2015 na vrhunskem srečanju v Valletti, odpraviti temeljne vzroke destabilizacije, prisilnega razseljevanja in nedovoljenih migracij s spodbujanjem odpornosti, gospodarskih priložnosti, enakih možnosti, varnosti in razvoja; ker se EU odziva na osnovne življenjske pomembne potrebe beguncev v kenijskih begunskih taboriščih; ker je bil skrbniški sklad EU za Afriko ustanovljen v skladu z instrumentom za razvojno sodelovanje in mora biti usklajen z glavnim ciljem razvojne politike EU, ki je še vedno boj proti revščini;
- Q. ker je EU od leta 2012 namenila več kot 200 milijonov EUR humanitarne pomoči, iz Evropskega razvojnega sklada (ERS) pa je za obdobje 2014–2020 namenila 286 milijonov EUR, pri čemer se je zlasti osredotočila na ustvarjanje delovnih mest, prehransko varnost, odpornost, razvoj institucij in izobraževanje; ker so kenijski prisilci za azil za svoje osnovne potrebe popolnoma odvisni od humanitarne pomoči; ker se bo z novim instrumentom za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje Globalna Evropa nadaljevalo izvajanje programov EU v Keniji;
- R. ker je EU leta 2021 v okviru nujnega skrbniškega sklada za Afriko namenila 15 milijonov EUR za humanitarne projekte v Keniji, katerih namen je najprej pomagati beguncem, od leta 2016 pa 45 milijonov EUR za begunce in gostiteljske skupnosti v Keniji; ker EU v begunskih taboriščih Kakuma in Dadab še naprej podpira zagotavljanje življenjsko pomembne osnovne pomoči, kot so pomoč v hrani, zdravstveno varstvo, zdravljenje podhranjenosti, voda, sanitarne storitve in higiena, zaščita in izobraževanje;
1. je zelo zaskrbljen zaradi humanitarnih razmer in poročil o dolgotrajnem nasilju v taborišču Kakuma; ostro obsoja požigalski napad z bencinsko bombo 15. marca 2021 v begunskem taborišču Kakuma 3 nad dvema beguncema LGBTIQ+; je zelo zaskrbljen zaradi stalnih groženj v begunskem taborišču Kakuma zoper posameznike LGBTIQ+; opozarja, da je bilo v zadnjih nekaj mesecih nujno premeščenih več kot 30 oseb;
 2. poziva kenijske oblasti, naj nadaljujejo preiskavo in popolnoma razjasnijo to kaznivo dejanje ter naj odgovorne v skladu s kenijskim pravom in ob spoštovanju mednarodnega prava človekovih pravic kazensko preganjajo;
 3. priznava pomembno in konstruktivno vlogo Kenije in opozarja na težavne regionalne razmere, za katere so značilne regionalne krize in konflikti; priznava pomen begunskega taborišča Kakuma za tisoče beguncev in prosilcev za azil v obmejnih regijah Kenije, vključno z najranljivejšimi, zlasti osebami LGBTIQ+, ki jim v njihovih državah grozi kazenski pregon in celo smrtna kazen;
 4. pozdravlja dolgoletno sodelovanje med kenijskim sekretariatom za begunce, Uradom visokega komisarja Združenih narodov za begunce (UNHCR) in drugimi partnerji pri zaščiti vseh beguncev; vendar poudarja, da so sedanje razmere v taborišču Kakuma dolgoročno nevdržne in zahtevajo učinkovit in usklajen odziv kenijske vlade, vlad te regije in vse mednarodne skupnosti, tudi EU; v zvezi s tem je seznanjen z nedavnim sprejetjem načrta za begunski taborišči Dadab in Kakuma;
 5. poziva kenijsko vlado, naj ohrani begunski taborišči Kakuma in Dadab, vsaj dokler se razmere v regiji ne stabilizirajo; poziva kenijsko vlado, naj zagotovi spoštovanje človekovih pravic beguncev pri sprejemanju odločitev, ki jih zadevajo; poudarja, da finančna pomoč EU tretjim državam za sprejem beguncev ne bi smela nadomestiti odgovornosti EU za sprejem in preselitev pravičnega deleža ljudi, ki potrebujejo mednarodno zaščito;
 6. poziva kenijsko vlado, UNHCR in mednarodno skupnost, naj se zavežejo sodelovanju in najdejo alternativne trajne, ustrezne in na pravicah temelječe rešitve, ki bodo v skladu z načeli in cilji o delitvi odgovornosti iz globalnega dogovora o beguncih; meni, da bi to, da bi bilo učinkovito, moralo vključevati preselitev znatnega števila beguncev, ki potrebujejo mednarodno zaščito, v EU;
 7. poudarja, da je treba bolj povezano in celovito pristopiti k obravnavanju beguncev na regionalni ravni ter da mora Kenija bolj sodelovati s sosednjimi državami pri političnih, varnostnih, humanitarnih in razvojnih vprašanjih, da bi odpravili temeljne vzroke prisilnega razseljevanja; poziva k ustrezni varnosti v begunskih taboriščih, obenem pa poziva kenijsko vlado, naj izboljša varnost v taborišču Kakuma in poveča zaščito beguncev, zlasti najbolj ranljivih skupin; poziva organe odkrivanja, preiskovanja in pregona kaznivih dejanj in druge veje oblasti v Keniji, naj beguncem zagotovijo zaščito in varnost;

četrtek 16. septembra 2021

8. poziva kenijsko vlado in UNHCR, naj poskrbita, da se bo program repatriacije izvajal ob popolnem upoštevanju mednarodnih obveznosti in nacionalne odgovornosti Kenije; vztraja, da mora vsak postopek repatriacije v izvorno državo biti prostovoljen, varen, trajnosten, dostojanstven in mora temeljiti na pravicah, osebe v postopku vračanja pa morajo imeti dostop do objektivnih, nevtralnih in ustreznih informacij o posledicah, če se odločijo, da se ne bodo prostovoljno vrnili;

9. je zelo zaskrbljen zaradi razmer na Afriškem rogu, zlasti zaradi revščine in neustrezne prehranske varnosti; poziva Evropsko komisijo, naj sprostí nujno humanitarno pomoč, potrebno za reševanje problema beguncev in lakote v tej regiji; poziva, naj se pomoč, ki jo nudijo EU in države članice na Afriškem rogu, prednostno uporabi za boj proti nasilju, vključno s spolnim nasiljem, in reševanje težav, povezanih s hudimi neenakostmi, revščino, kronično podhranjenostjo, dostopom do zdravstvenih in javnih storitev, zlasti reproduktivnega zdravstvenega varstva, ter doseganje ciljev trajnostnega razvoja;

10. poziva EU, naj obravnava vprašanje neustrezne prehranske varnosti in pomanjkanja osnovnih življenjskih potrebščin v taborišču Kakuma, med drugim tudi dostop do vode, sanitarnih storitev, zdravstvenega varstva in elektroenergetskih storitev, ne samo prek pomoči, ki je namenjena izključno beguncem, temveč tudi prek podpore nacionalnim razvojnim programom, ki so preverjeno razvojno učinkoviti in se redno ocenjujejo;

11. poudarja, da vse večja nestabilnost v regiji ovira varno vračanje beguncev v države izvora; poziva EU, naj si v sodelovanju z mednarodno donatorsko skupnostjo še naprej vse bolj prizadeva kot pogajalska partnerica ter podpre trajnostni in dolgoročni socialno-ekonomski razvoj v tej regiji, s čimer bo ustvarila ugodno in varno okolje za prostovoljno vračanje in ponovno vključevanje beguncev;

12. poziva k večjim prizadevanjem za zaščito prisilno razseljenih oseb LGBTIQ+ in k večji solidarnosti mednarodne skupnosti pri odzivanju na potrebo po ponovni naselitvi na svetovni ravni, saj je ta še vedno veliko večja od dejanskega števila razpoložljivega prostora;

13. poziva Komisijo, naj redno poroča Parlamentu o izvajanju in načrtovanju skrbniškega sklada EU za Afriko, ter poziva, naj Komisija s pomočjo Agencije za temeljne pravice opravi posebno oceno učinka, ki bo zajemala vpliv tega sklada na človekove pravice; poziva Komisijo, naj Parlamentu pravočasno predstavi rezultate te ocene učinka, tudi v okviru delovnih skupin o zunanjih finančnih instrumentih Odbora za zunanje zadeve in Odbora za razvoj;

14. poziva EU, naj še naprej tesno sodeluje s kenijsko vlado, UNHCR in širšo mednarodno skupnostjo, da bi pomagala poiskati rešitve za že dolgo nespremenjene begunske razmere v regiji; poziva EU, naj izboljša varstvo in spodbujanje človekovih pravic v Keniji;

15. opozarja, da se v Evropski uniji preganjanje na podlagi spolne usmerjenosti obravnava kot merilo za prošnjo za azil in odobritev azila; poziva EU in države članice, naj se držijo tega načela; poziva EU, zlasti delegacije EU in posebnega predstavnika EU za človekove pravice, naj v dialogu z vsemi afriškimi narodi, kjer je homoseksualnost še vedno kaznivo dejanje, in splošneje v dialogu z vsemi državami, v katerih je pregon oseb LGBTIQ+ ali nasilje nad njimi splošno razširjeno, čim bolj izkoristijo priročnik za osebe LGBTIQ+ in priložene smernice;

16. vztraja, naj delegacija EU v Keniji še naprej pozorno spremlja položaj ranljivih oseb, zlasti oseb LGBTIQ+ in temnopoltih Afričank, ter dejavno podpira organizacije civilne družbe, zagovornike človekovih pravic in osebe LGBTIQ+ na terenu;

17. poziva EU, naj si še naprej prizadeva prepričati kenijsko vlado in Afriško unijo, naj spremenita pristop do oseb LGBTIQ+, in ju opozori, da njuno stališče lahko tako ali drugače osebe LGBTIQ+ izpostavlja nečloveškemu in ponižujočemu ravnanju, ki je v nasprotju z zakonskima vrednotama enakosti in enake zaščite;

18. ponovno opozarja kenijske oblasti, da so dolžne spoštovati pravico do svobode mnenja in izražanja mnenja iz člena 19 Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah ter da morajo zagotavljati temeljne pravice iz Afriške listine in drugih mednarodnih ter regionalnih instrumentov o človekovih pravicah, vključno s Sporazumom iz Cotonouja, zlasti členov 8 in 96; poziva kenijsko vlado, naj v vseh okoliščinah zagotovi telesno nedotakljivost in duševno dobro počutje vseh beguncev, ne glede na njihovo spolno usmerjenost, spolno identiteto ali spolni izraz;

četrtek 16. septembra 2021

19. poziva mednarodno skupnost, naj zagotovi, da bodo begunci vključeni v programe cepljenja proti covidu-19; poudarja, da je omogočanje beguncem, da izkoristijo nacionalne storitve, in njihovo vključevanje v nacionalne razvojne načrte ključnega pomena za begunce in skupnosti, ki jih gostijo, ter je v skladu z zavezo iz agende za trajnostni razvoj do leta 2030, da nihče ne bo prezrt;

20. ponovno poudarja, da se regija brez večje varnosti ne bo mogla razvijati; vendar odločno poudarja, da morajo biti sredstva namenjena gospodarskemu, človeškemu in družbenemu razvoju v tej regiji, pri čemer je treba poseben poudarek nameniti razvojnim izzivom, opredeljenim v sklepu o skrbniškem skladu; opozarja, da bi bilo treba sredstva Evropskega razvojnega sklada in uradne razvojne pomoči uporabljati izključno za razvojne cilje;

21. poudarja, da je treba znaten delež instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje Globalna Evropa dodeliti organizacijam civilne družbe v tretjih državah, vključno s Kenijo, za zagotavljanje pomoči ter za zaščito in nadzorovanje pravic migrantov; poziva EU, naj zagotovi, da bo velik delež načrtovanja prek tega instrumenta namenjen povečanju človekovih pravic in mednarodne zaščite beguncev, zlasti v Keniji;

22. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, posebnemu predstavniku EU za človekove pravice, generalnemu sekretarju OZN, visoki komisarki OZN za človekove pravice, visokemu komisarju OZN za begunce, predsedniku kenijskega parlamenta, Medvladni agenciji za razvoj, vladam držav članic Medvladne agencije za razvoj, Afriški uniji, vseafriškemu parlamentu ter skupni parlamentarni skupščini AKP-EU.

četrtek 16. septembra 2021

P9_TA(2021)0392

Izvajanje zahtev EU za izmenjavo davčnih informacij

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o izvajanju zahtev EU za izmenjavo davčnih informacij: doseženi napredek, pridobljene izkušnje in preostale ovire (2020/2046(INI))

(2022/C 117/13)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 4 in 14 Pogodbe o Evropski uniji (PEU),
- ob upoštevanju členov 113 in 115 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2011/16/EU z dne 15. februarja 2011 o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja in razveljavitvi Direktive 77/799/EGS ⁽¹⁾ (DAC),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1286/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi akcijskega programa za izboljšanje delovanja sistemov obdavčitve v Evropski uniji za obdobje 2014–2020 (Fiscalis 2020) in razveljavitvi Odločbe št. 1482/2007/ES ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2014/107/EU z dne 9. decembra 2014 o spremembi Direktive 2011/16/EU glede obvezne avtomatične izmenjave podatkov na področju obdavčenja ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Direktive Sveta (EU) 2015/2376 z dne 8. decembra 2015 o spremembi Direktive 2011/16/EU glede obvezne avtomatične izmenjave podatkov na področju obdavčenja ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju Direktive Sveta (EU) 2016/881 z dne 25. maja 2016 o spremembi Direktive 2011/16/EU glede obvezne avtomatične izmenjave podatkov na področju obdavčenja ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju Direktive Sveta (EU) 2016/2258 z dne 6. decembra 2016 o spremembi Direktive 2011/16/EU glede dostopa davčnih organov do informacij o preprečevanju pranja denarja ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju Direktive Sveta (EU) 2018/822 z dne 25. maja 2018 o spremembi Direktive 2011/16/EU glede obvezne avtomatične izmenjave informacij na področju obdavčevanja v zvezi s čezmejnimi aranžmaji, o katerih se poroča ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 15. julija 2020 za direktivo Sveta o spremembi Direktive 2011/16/EU o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja (DAC7) (COM(2020)0314),
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 2. junija 2020 o prihodnosti upravnega sodelovanja na področju obdavčevanja v EU,

⁽¹⁾ UL L 64, 11.3.2011, str. 1.

⁽²⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 25.

⁽³⁾ UL L 359, 16.12.2014, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 332, 18.12.2015, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 146, 3.6.2016, str. 8.

⁽⁶⁾ UL L 342, 16.12.2016, str. 1.

⁽⁷⁾ UL L 139, 5.6.2018, str. 1.

četrtek 16. septembra 2021

- ob upoštevanju svojega stališča z dne 10. marca 2021 o predlogu direktive Sveta o spremembi Direktive 2011/16/EU o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju začetne ocene učinka Komisije z dne 23. novembra 2020 o predlogu direktive Sveta o spremembi Direktive 2011/16/EU glede ukrepov za okrepitev obstoječih pravil in razširitev okvira za izmenjavo informacij na področju obdavčevanja na kriptosredstva in elektronski denar,
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 18. decembra 2017 o uporabi Direktive Sveta 2011/16/EU o upravnem sodelovanju na področju neposrednega obdavčevanja (COM(2017)0781),
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 17. decembra 2018 o pregledu in oceni statistike in informacij o avtomatičnih izmenjavah na področju neposrednega obdavčevanja (COM(2018)0844),
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 12. septembra 2019 o oceni Direktive Sveta 2011/16/EU o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja in razveljavitvi Direktive 77/799/EGS (SWD(2019)0327),
- ob upoštevanju posebnega poročila Evropskega računskega sodišča št. 03/2021 o izmenjavi davčnih informacij v EU: trdni temelji, toda pomanjkljivosti v izvajanju,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. marca 2019 o finančnem kriminalu, davčni utaji in izogibanju davkom ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 7. maja 2020 o akcijskem načrtu za celovito politiko Unije o preprečevanju pranja denarja in boju proti financiranju terorizma (C(2020)2800),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. julija 2020 o akcijskem načrtu za pravično in preprosto obdavčitev, ki podpira strategijo za okrepanje (COM(2020)0312),
- ob upoštevanju študije o izvajanju zahtev EU za izmenjavo davčnih informacij, ki jo je objavil generalni direktorat za parlamentarne raziskovalne storitve ⁽¹⁰⁾,
- ob upoštevanju akcijskega načrta OECD o eroziji davčne osnove in preusmerjanju dobička (BEPS) z dne 19. julija 2013,
- ob upoštevanju poročila OECD z dne 9. decembra 2020 o medsebojnem strokovnem pregledu avtomatične izmenjave informacij o finančnih računih 2020,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 18. septembra 2020 o učinkovitih in usklajenih ukrepih EU za boj proti davčnim goljufijam, izogibanju davkom, pranju denarja in davčnim oazam ⁽¹¹⁾,
- ob upoštevanju člena 54 Poslovnika ter člena 1(1)(e) sklepa konference predsednikov z dne 12. decembra 2002 o postopku odobritve samoiniciativnih poročil in Priloge 3 k temu sklepu,
- ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve (A9-0193/2021),

⁽⁸⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0072.

⁽⁹⁾ UL C 108, 26.3.2021, str. 8.

⁽¹⁰⁾ Študija — Implementation of the EU requirements for tax information exchange (Izvajanje zahtev EU za izmenjavo davčnih informacij), Evropski parlament, generalni direktorat za parlamentarne raziskovalne storitve, direktorat za oceno učinka in evropsko dodano vrednost, oddelek za naknadno oceno, 4. februar 2021.

⁽¹¹⁾ UL C 429, 11.12.2020, str. 6.

četrtek 16. septembra 2021

- A. ker se EU sooča z nepoštenimi ali agresivnimi davčnimi praksami, kot je dejstvo, da države članice Evropske unije izgubijo od 160 do 190 milijard EUR na telo ⁽¹²⁾ zaradi davčnih utaj in preusmerjanja dobička mednarodnih podjetij; ker je ta izguba precejšnja glede na zdravstveno, socialno in gospodarsko krizo, s katero se Unija trenutno sooča in spopada; ker so imeli davkoplačevalci EU leta 2016 v davčnih oazah 1,5 biljarde EUR, kar je povzročilo povprečno izgubo davčnih prihodkov v višini 46 milijard EUR v EU zaradi davčnih utaj posameznikov ⁽¹³⁾; ker so ti zneski le del splošnega problema izogibanja davkom s strani posameznikov in podjetij, ta vrednost pa je nezakonito odšteta od nacionalnih proračunov in zato predstavlja dodatno breme za davkoplačevalce;
- B. ker se je sodelovanje med davčnimi upravami na ravni EU in na svetovni ravni v zadnjih letih močno izboljšalo, z namenom učinkovitejšega omejevanja davčne utaje, izogibanja davkom in davčne goljufije, predvsem zaradi skupnega standarda poročanja skupine G20/OECD, ki je bil odobren leta 2014;
- C. ker je več razkritij preiskovalnih novinarjev, kot so LuxLeaks, panamski dokumenti, rajski dokumenti, škandal cum-ex/cum-cum in najnovejši OpenLux, prispevali k večji ozaveščenosti in EU spodbudili k nadaljnjemu razvoju sklopa orodij za preprečevanje izogibanja davkom, davčnih utaj in davčnih goljufij; ker razkritja OpenLux kažejo, da je potrebna bolj kvalitativna izmenjava davčnih informacij in doseganje rezultatov;
- D. ker je DAC, ki je začel veljati januarja 2013 in nadomestil Direktivo Sveta 77/799/EGS o medsebojni pomoči pristojnih organov držav članic na področju neposrednega obdavčevanja, določil pravila in postopke za sodelovanje med državami članicami pri izmenjavi informacij med davčnimi upravami držav članic, zlasti o avtomatični izmenjavi informacij (AEOI) o dohodkih in premoženju;
- E. ker je bil DAC naknadno petkrat spremenjen, da bi se področje uporabe avtomatične izmenjave informacij postopoma razširilo na informacije o finančnih računih in povezanih prihodkih (DAC2), vnaprejšnjih davčnih stališčih s čezmejnimi učinkom (ACBR) in vnaprejšnjih cenovnih sporazumih (DAC3), poročilih po posameznih državah (CbCR), ki jih predložijo mednarodna podjetja (DAC4), da se davčnim organom zagotovi dostop do informacij o dejanskem lastništvu, kot so bile zbrane v skladu s pravili o preprečevanju pranja denarja (DAC5), ter da bi se področje uporabe avtomatične izmenjave informacij razširilo na čezmejne aranžmaje davčnega načrtovanja in da bi se uvedla pravila o obveznem razkritju za posrednike (DAC6);
- F. ker so določbe o avtomatični izmenjavi informacij v skladu z DAC1 do DAC4 začele veljati med januarjem 2015 in junijem 2017 in ker je mogoče oceniti njen začetni učinek, medtem ko je prezgodaj za oceno učinka določb DAC5 in DAC6, ki sta začeli veljati šele januarja 2018 oziroma julija 2020;
- G. ker je Komisija julija 2020 predlagala dodatno spremembo, da bi področje uporabe avtomatične izmenjave informacij med drugim razširila na prihodke, ustvarjene prek digitalnih platform (DAC7), in napovedala dodatno spremembo za zagotovitev dostopa do informacij o kriptosredstvih (DAC8); ker bi takšna revizija lahko bila priložnost za izboljšanje okvira za izmenjavo informacij kot celote;
- H. ker je Svet zaključil pogajanja o več revizijah DAC, vključno z nedavnim predlogom DAC7, ne da bi upošteval mnenje Evropskega parlamenta, kar je v nasprotju z načelom lojalnega sodelovanja in vlogo Evropskega parlamenta v posvetovalnem procesu, kot je določena v členu 115 PDEU;
- I. ker težave, s katerimi se sooča Svet pri dogovarjanju o izboljšavah, ki jih je predlagala Komisija, ne zagotavljajo odgovorov na globalna davčna vprašanja;

⁽¹²⁾ Dover, R. et al. Bringing transparency, coordination and convergence to corporate tax policies in the European Union, Part I: Assessment of the magnitude of aggressive corporate tax planning, Evropski parlament, generalni direktorat za parlamentarne raziskovalne storitve, oddelek za evropsko dodano vrednost, september 2015.

⁽¹³⁾ Evropska komisija, Generalni direktorat za obdavčenje in carinsko unijo, dokumenti o davkih, delovni dokument št. 76, Estimating International Tax Evasion by Individuals (Ocena mednarodnih davčnih utaj posameznikov), september 2019, https://ec.europa.eu/taxation_customs/system/files/2019-10/2019-taxation-papers-76.pdf.

četrtek 16. septembra 2021

- J. ker še vedno obstajajo nedoslednosti med mednarodnimi in evropskimi standardi, zlasti glede roka za sporočanje davčnih informacij; ker večina držav članic objavi zbirne davčne informacije po državah v okviru ukrepa 13 akcijskega načrta za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička;
- K. ker je Unija podpisala sporazume s tretjimi državami, vključno z Andoro, Lihtenštajnom, Monakom, San Marinom in Švico, da bi zagotovila izmenjavo enakovrednih podatkov DAC2 z državami članicami; ker v poznejših različicah DAC niso bili sklenjeni podobni sporazumi;
- L. ker so javno dostopne le zelo omejene informacije o izvajanju DAC1 do DAC4, pri čemer skoraj ni kvantitativnih informacij o izmenjavi informacij o poročilih po državah v skladu z DAC4, in ker so kvantitativne informacije o izvajanju DAC4 na ravni držav članic redke;
- M. ker Parlament v celoti spoštuje načelo nacionalne davčne suverenosti;
- N. ker razpoložljive informacije kažejo, da se je izmenjava podatkov v skladu z določbami DAC1 in DAC2 za avtomatično izmenjavo informacij od začetka veljavnosti znatno povečala in da so si države članice med letom 2015 in sredino leta 2017 izmenjale približno 11 000 sporočil, ki se nanašajo na skoraj 16 milijonov davkoplačevalcev ter prihodke in/ali sredstva v vrednosti več kot 120 milijard EUR v skladu z določbami DAC1, ter približno 4 000 sporočil, ki zajemajo približno 8,3 milijona računov v skupni vrednosti skoraj 2,9 bilijona EUR v skladu z direktivo DAC2 od leta 2018;
- O. ker so določbe o avtomatični izmenjavi informacij v skladu z DAC3 privedle do bistveno večjega poročanja o vnaprejšnjih davčnih stališčih s čezmejnimi učinkom in vnaprejšnjih cenovnih sporazumih v primerjavi z obdobjem pred tem, ko so bile te informacije izmenjane le v redkih primerih in na lastno pobudo, kljub pravno zavezujoči zahtevi, da se morajo od leta 1977 izmenjati številne informacije o vnaprejšnjih davčnih stališčih s čezmejnimi učinkom in vnaprejšnjih cenovnih sporazumih, saj je bilo leta 2017 sporočenih 17 652 tovrstnih informacij v primerjavi s samo 2 529 v letu 2016, 113 v letu 2015 in 11 v letu 2014; ker uspeha ni mogoče meriti le s skupnim povečanjem števila primerov poročanja o vnaprejšnjih davčnih stališčih s čezmejnimi učinkom in vnaprejšnjih cenovnih sporazumih, kot je razvidno iz razkritij LuxLetters;
- P. ker je Parlament skupaj s Svetom odgovoren za izvajanje političnega nadzora nad Komisijo, kot je določeno v Pogodbah v skladu s členom 14 PEU, tudi njenega izvrševanja in izvajanja politik, in ker za to potrebuje dostop do ustreznih informacij; ker mora Komisija v skladu s členom 17(8) PEU odgovarjati Evropskemu parlamentu;
- Q. ker je Komisija začela skupno 73 postopkov za ugotavljanje kršitev, ki so se nanašali predvsem na zamude držav članic pri prenosu DAC, od januarja 2021 pa še vedno potekata dva postopka za ugotavljanje kršitev; ker je bila zamuda pri prenosu DAC ali njen pomanjkljiv prenos razlog za več postopkov za ugotavljanje kršitev in ker ta scenarij upravičuje stališče Parlamenta, da mora Komisija strogo nadzorovati prenos evropske zakonodaje o davčnih zadevah in zlasti določb DAC;
- R. ker je OECD leta 2014 vzpostavila svetovni standard za avtomatično izmenjavo informacij s svojim skupnim standardom poročanja in se je od leta 2021 več kot 100 jurisdikcij po svetu zavezalo k avtomatični izmenjavi informacij finančnih računov;
- S. ker Parlament priznava, da nima zakonodajne pristojnosti na področju neposrednega obdavčenja in ima le omejeno zakonodajno pristojnost za posredno obdavčenje;
- T. ker bi morali okvir direktive o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja pospremiti z enako pozornostjo zmogljivosti in pripravljenosti davčnih uprav za zagotavljanje skladnosti, služiti pa bi moral interesom davkoplačevalcev;
- U. ker mora biti direktiva o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja instrument za okrepitev usklajenega dela nacionalnih davčnih uprav, vendar mora upoštevati razsežnosti, kot so: i) okrepitev virov davčnih uprav (na področju človeških virov, financ in infrastrukture – predvsem digitalne infrastrukture); ii) varstvo pravic davkoplačevalcev, kot je varstvo podatkov; iii) varovanje poklicnih in industrijskih skrivnosti z visokimi standardi kibernetske varnosti pri izmenjavi informacij; iv) zmanjšanje upravnega in birokratskega bremena za davkoplačevalce in podjetja; v) spodbujanje višjih standardov uspešnosti za davčne uprave s krajšimi roki za uskladitev z evropskimi pravili in vi) ohranjanje konkurenčnosti naših podjetij s preprostejšimi in hitrejšimi načini za zagotavljanje skladnosti z upravnimi zahtevami;

četrtek 16. septembra 2021

- V. ker so bila zaradi gospodarske krize, ki jo je sprožila pandemija COVID-19, potrebna velika fiskalna in proračunska prizadevanja vlad, tudi v obliki pomoči podjetjem; ker morajo upravičenci do takšne podpore izpolnjevati svoje socialne obveznosti, kot je ustrezno sodelovanje z davčnimi organi, da se zagotovi celovita izmenjava davčnih informacij;
- W. ker je učinkovitost izmenjave davčnih informacij manj odvisna od količine izmenjanih podatkov kot od njihove kakovosti; ker sta zato kakovost in popolnost podatkov bistveni za čim boljše izkoriščanje prednosti okvira DAC; ker je zaradi pomanjkanja javno dostopnih informacij o kvantitativnih podatkih EOI v okviru DAC1 do DAC4 demokratični nadzor, ki ga izvajajo nacionalni parlamenti in Evropski parlament, precej otežen;
- X. ker ima postopno digitalizirano in globalizirano gospodarstvo kompleksne in zahtevne razsežnosti, kot so digitalna sredstva in kriptosredstva, zato je kljub temu treba okrepiti sodelovanje med nacionalnimi davčnimi upravami na tem področju; ker bi bila jasna opredelitev kriptosredstev v skladu s tekočim delom v okviru OECD in projektne skupine za finančno ukrepanje (FATF) pomembna za okrepitev boja proti davčnim utajam in spodbujanje pravične obdavčitve; ker je razmah kriptovalut aktualno vprašanje in bi ga bilo treba upoštevati pri vseh prizadevanjih za okrepitev upravnega sodelovanja na podlagi načel subsidiarnosti in sorazmernosti;
- Y. ker so davčne politike v središču nacionalne fiskalne in davčne suverenosti ter so v nacionalni pristojnosti; ker mora vsaka pomembna odločitev na evropski ravni temeljiti na strogem spoštovanju medvladne logike, ki ureja to področje evropskega povezovanja; ker je treba pomembne odločitve o nadaljnjem povezovanju na tem področju vedno sprejemati ob spoštovanju pogodb, nacionalnih pristojnosti ter davčne in davčne nacionalne suverenosti; ker se Parlament strinja z željo po iskanju inovativnih rešitev na davčnem področju, ob upoštevanju institucionalnega okvira, ki ga želimo ohraniti;
- Z. ker mora biti upravno sodelovanje na področju obdavčevanja instrument za okrepitev boja proti davčnim goljufijam in utajam s strani posameznikov in podjetij z boljšimi komunikacijskimi kanali in učinkovitimi praksami za izmenjavo informacij;
- AA. ker zaporedne revizije direktive o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja dokazujejo, da je to razsežnost stalnega interesa za države članice in evropske oblikovalce politik, da se evropski instrumenti postopoma in postopoma razvijajo v skladu z logiko tesnejšega sodelovanja in da se državljani zavedajo evropske dodane vrednosti pri reševanju vprašanj, povezanih z obdavčevanjem, zlasti v boju proti izogibanju davkom, davčnim utajam in davčnim goljufijam;
- AB. ker navidezna podjetja spodbujajo izmenjavo informacij v zvezi z dohodki in kapitalskimi dobički posameznikov, zlasti od nepremičnin;
- AC. ker se informacije o dejanskih lastnikih delnic v družbah ne izmenjavajo samodejno v skladu s sedanjim okvirom;
- AD. ker imajo upravljavci družinskega premoženja pogosto velika čezmejna sredstva prek neposrednega lastništva podjetij ali prek investicijskih subjektov, z malim številom delničarjev⁽¹⁴⁾; ker lahko takšne finančne institucije trpijo zaradi nasprotujočih si interesov, kar prispeva k nezanesljivemu sporočanju davčnih informacij; ker nacionalni davčni sistemi skorajda ne zajemajo nerealiziranega kapitalskega dobička posameznikov v nizko obdavčenih podjetjih v tujini; ker to premožnim posameznikom omogoča kopičenje premoženja na podlagi nizko obdavčenega dohodka, srednji razred pa lahko kopiči le premoženje na podlagi v celoti obdavčenih dohodkov;

⁽¹⁴⁾ Končno poročilo o spremljanju premoženja, ki ga posamezniki skrivajo v finančnih središčih v davčnih oazah, in učinku nedavno mednarodno dogovorjenih standardov o davčni preglednosti v boju proti davčnim utajam, Ecorys.

četrtek 16. septembra 2021

AE. ker lahko pravilno delujoč in učinkovit okvir za izmenjavo informacij ublaži proračunske pritiske v vseh državah članicah;

Zahteve glede kritja in poročanja

1. pozdravlja dejstvo, da institucije EU nenehno izboljšujejo in širijo obseg izmenjave informacij, da bi omejile davčne goljufije, davčno utajo in izogibanje davkom, vključno z nedavnim predlogom o DAC7 in načrti za DAC8; ugotavlja pa, da se je področje uporabe okvira DAC sicer postopoma povečevalo, vendar je bilo premalo pozornosti namenjene izboljšanju kakovosti in popolnosti podatkov v enaki meri;

2. poudarja, da se je izmenjava informacijami med davčnimi upravami znatno izboljšala tako na svetovni ravni kot na ravni EU; želi spomniti, da so DAC2, DAC3, DAC4, DAC6 in DAC7 neposredno povezani z delom, ki poteka na ravni OECD; meni, da ukrepi, sprejeti na svetovni ravni, predstavljajo minimalni standard za EU;

3. ugotavlja, da morajo davčni organi bolje izvajati in uporabljati pravila, da bi se čim bolj zmanjšalo tveganje neobjave dohodkov, zato poziva Komisijo, naj zagotovi boljše izvrševanje pravil; ugotavlja pa, da so nekatere vrste prihodkov in premoženja še vedno izključeni iz področja uporabe, kar pomeni tveganje za izogibanje davčnim obveznostim; poziva Komisijo, naj oceni potrebo in najprimernejši način za vključitev naslednjih informacij o lastništvu, prihodkov in nefinančnih sredstev v avtomatično izmenjavo informacij ter naj v zvezi s tem oblikuje konkretne predloge: (a) dejanski lastniki nepremičnin in podjetij; (b) kapitalski dobički, povezani z nepremičninami, in kapitalski dobički, povezani s finančnimi sredstvi, tudi s trgovanjem z valutami, predvsem da bi poiskali načine, da bi bila davčna uprava bolje obveščena, da bi lahko prepoznala realizirane kapitalske dobičke, (c) neskrbniške dividende; (d) nefinančna sredstva, kot so gotovina, umetnine, zlato ali drugi vredni predmeti, ki se hranijo v prostocarinskih območjih, carinskih skladiščih ali sefih, (e) lastništvo jaht in zasebnih reaktivnih letal; in (f) računi pri večjih vzajemnih posojilih, množičnem financiranju in podobnih platformah;

4. ugotavlja, da je učinkovitost DAC1 močno omejena, ker morajo države članice poročati le o vsaj dveh kategorijah prihodkov; je seznanjen z nedavno spremembo, ki države članice zavezuje k izmenjavi vseh razpoložljivih informacij o vsaj štirih kategorijah prihodkov v zvezi z davčnimi obdobji od leta 2024; poziva Komisijo, naj po oceni učinka uvede obvezno poročanje o vseh kategorijah prihodkov in premoženja v okviru področja uporabe; poziva države članice, naj razvijejo učinkovite in dostopne registre za namene izmenjave informacij; ugotavlja, da bodo ta prizadevanja koristila tudi domačemu pobiranju davkov;

5. se zaveda izziva, ki ga predstavlja zbiranje informacij o elektronskem denarju in/ali kriptosredstvih, ter težave pri njihovem vključevanju v avtomatično izmenjavo informacij zaradi njihove neodvisnosti od posrednikov; poziva k vzpostavitvi celovitega okvira za zbiranje informacij o elektronskem denarju in kriptosredstvih;

6. ugotavlja, da opredelitev poročevalskih finančnih institucij in vrst računov, o katerih je treba poročati v DAC2, vključuje tveganje izogibanja in večje birokracije; poziva Komisijo, naj oceni in po potrebi predlaga razširitev obveznosti poročanja na druge ustrezne vrste finančnih institucij, pri čemer naj skuša preprečiti dodatna upravna bremena, vendar naj ponovno razmisli o opredelitvi investicijskih subjektov z malim številom delničarjev kot finančnih institucij, pregleda opredelitve izključenih računov in odpravi pragove, ki se uporabljajo za že obstoječe račune subjektov; opozarja, da lahko praksa ničelnih izjem in ničelnih pragov z vzpostavljenimi sistemi IT prispeva k zmanjšanju birokracije; poziva Komisijo, naj oceni obveznost finančnih institucij, da v primerih, ko ni informacij, ki bi jih bilo treba sporočiti, vlagajo nične donose, da bi zmanjšali birokracijo;

7. ugotavlja, da DAC3 vsebuje nekatere mrtve kote in bi lahko imela nenamerne negativne učinke, kot na primer, da davčne uprave ne izmenjujejo vnaprejšnjih davčnih stališč s čezmejnimi učinkom, če so preveč ugodna, ali da se zatekajo k neformalnim ureditvam, da bi se izognile izmenjavam, kot se je razkrilo s prakso prikritih davčnih stališč prek tako imenovanih informativnih dopisov v Luksemburgu; obžaluje prednostno obravnavo premožnih posameznikov; zato poziva, naj se področje izmenjave informacij v okviru DAC3 razširi, da bo vključevalo neformalne ureditve, „nevneprejšnja“ davčna stališča s čezmejnimi učinkom in „nevneprejšnje“ cenovne sporazume (na primer sporazume po transakciji ali po vložitvi davčne napovedi), fizične osebe in sodbe, ki so bile izdane, spremenjene ali obnovljene pred letom 2012, a so še vedno veljavne; obžaluje, da doslej niso bili upoštevani prejšnji pozivi Evropskega parlamenta v zvezi s tem; obžaluje, da vnosi podatkov DAC3 niso dovolj kakovostni in jih davčne uprave držav članic še ne uporabljajo ali izkoriščajo v veliki meri; priporoča, naj se davčnim upravam pošlje posebno obvestilo, če je podjetje, ki je upravičeno do davčnega stališča v okviru DAC3, davčno prisotno;

četrtek 16. septembra 2021

8. obžaluje, da so dvostranski in večstranski vnaprejšnji cenovni sporazumi izključeni iz izmenjave informacij v okviru DAC3, kadar povezani mednarodni davčni sporazum ne omogoča njihovega razkritja; poziva države članice, naj se ponovno pogajajo o obstoječih mednarodnih davčnih sporazumih, ki ne dovoljujejo razkritja vnaprejšnjih cenovnih sporazumov, in naj ne sklepajo novih;
9. obžaluje, da so povzetki informacij v osrednji podatkovni zbirki za vnaprejšnja davčna stališča s čezmejnimi učinkom in vnaprejšnje cenovne sporazume pogosto prekratki, da bi se lahko uporabili, ne da bi bilo treba zahtevati dodatne informacije; poziva Komisijo, naj pripravi smernice o tem, kaj bi morale davčne uprave zagotoviti kot povzetek, ki bi moral vključevati vse ustrezne neposredne in posredne davčne posledice, kot so dejanske davčne stopnje;
10. obsoja prakso prikritih davčnih stališč v Luksemburgu, razkrito v preiskavi LuxLetters, ki vodi do neformalnih dogovorov, o katerih se ne poroča v skladu z zahtevami iz DAC3; poziva Komisijo, naj nujno oceni, ali se v Luksemburgu in drugih državah članicah s podobnimi praksami morebiti kršijo zahteve iz direktive DAC3, ter po potrebi sproži postopek za ugotavljanje kršitev;
11. pozdravlja dejstvo, da veliko držav, vključno s številnimi državami članicami, objavlja anonimizirane in zbirne informacije, pridobljene iz poročanja po državah, kot zahteva DAC4 ali ukrep 13 akcijskega načrta za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička; obžaluje, da manjšina držav članic teh informacij ne objavlja v mednarodnih podatkovnih zbirkah; v zvezi s tem poziva k usklajenemu pristopu in vztraja, naj Komisija to zahtevo vključi v prihodnjo revizijo DAC;
12. priporoča revizijo obsega informacij, ki jih predložijo mednarodna podjetja, ki imajo v lasti več subjektov v isti jurisdikciji, da bi izboljšali kakovost informacij in se izognili pretiranim stroškom izpolnjevanja obveznosti;
13. ugotavlja, da na doslednost obveznih razkritij v skladu z DAC6 negativno vpliva dvoumnost razlage prepoznavnih značilnosti v posameznih državah članicah; zato poziva k večji jasnosti pri oblikovanju preskusa glavnih koristi za prepoznavne značilnosti v kategorijah A in B;
14. poudarja, da se določbe DAC uporabljajo za vsako podjetje, ki ga zavezujejo dolžnosti poročanja; vendar opozarja, da se politike zagotavljanja skladnosti poslovanja v mednarodnih podjetjih ter v malih in srednjih podjetjih močno razlikujejo in da je treba to upoštevati pri prihodnjih revizijah DAC; zato razume, da je treba zmanjšati stroški izpolnjevanja obveznosti in upravno breme malih in srednjih podjetij;
15. opozarja, da evropska pravila o upravnem sodelovanju ne nadomeščajo nacionalnih predpisov, temveč določajo minimalne standarde za izmenjavo informacij in ukrepe sodelovanja;
16. priznava, da bo treba za izboljšanje ciljev DAC več pozornosti nameniti zapolnjevanju obstoječih vrzeli pri izvajanju in spremljanju, ne pa oblikovanju novih zakonodajnih pravil;

Obveznost primerne skrbnosti in dejansko lastništvo

17. ugotavlja, da je obseg izmenjanih informacij velik, kakovost pa ni najboljša; pozdravlja priporočila Evropskega računskega sodišča; ugotavlja, da skupni računi finančnim institucijam povzročajo določene težave; je zaskrbljen, da lahko netočne ali zastarele informacije o davčnem rezidentstvu, ki jih imajo na voljo finančne institucije, in zlorabe na podlagi več prebivališč privedejo do neuspešne izmenjave informacij, kadar bi bilo to potrebno; obžaluje uporabo zlatih vizumov in potnih listov za izogibanje izmenjavi podatkov in ponovno poziva k postopni odpravi vseh sedanjih shem; poziva Komisijo, naj postopke za ugotavljanje kršitev razširi na vse države članice, ki ponujajo zlate vizume; poziva k strožjim postopkom izvrševanja na ravni držav članic in k vzpostavitvi nacionalnih sistemov kazni za nepravilno ali nepopolno poročanje z učinkovitim odvrtačnim učinkom; poziva Komisijo, naj vključi obiske na kraju samem v državah članicah in naj oceni učinkovitost njihovih sistemov spremljanja; poziva države članice, naj vzpostavijo sistem preverjanja kakovosti in popolnosti podatkov DAC, z rednimi povratnimi informacijami o prejetih informacijah in poročili o koristi posredovanja, s pomočjo katerih bo Komisija lahko izboljšala prihodnje odločanje, ter postopke za revizijo subjektov, za katere velja obveznost poročanja, glede kakovosti in popolnosti poslanih podatkov; priznava, da so informacije, ki si jih države članice izmenjujejo v okviru DAC in pripadajočih sistemov, zaupne;

četrtek 16. septembra 2021

18. poudarja, da ni predvidenih sankcij za finančne institucije, ki ne poročajo ali sporočajo neresnične ali nepravilne informacije, in da se ukrepi med državami članicami močno razlikujejo; opozarja, da bi morale države članice v skladu s členom 25a DAC2 uvesti učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni za poročevalce; obžaluje, da Komisija ne ocenjuje obsega ali odvračilnega učinka kazni v vsaki državi članici in da v zvezi s tem ni predložila nobenih meril za primerjavo ali smernic; poziva k bolj usklajenim in učinkovitim sankcijam z odvračilnim učinkom na kršitev;

19. priporoča vključitev označevalca za prikaz skupnega lastništva različnih imetnikov računov, da bi se izognili podvajanju poročanja in omogočili natančno identifikacijo stanj na računih; poleg tega predlaga, da bi subjekti lahko evidentirali lastniški delež vsakega imetnika računa in označili, kadar so lastniki računa iz različnih jurisdikcij;

20. ugotavlja, da je DAC5 davčnim organom omogočil dostop do informacij o dejanskem lastništvu, zbranih v skladu s pravili o preprečevanju pranja denarja. ugotavlja, da je peta direktiva o preprečevanju pranja denarja (AMLD5) razširila možnosti za interakcijo med preprečevanjem pranja denarja in DAC ter da bi morale države članice peto direktivo o preprečevanju pranja denarja v nacionalno zakonodajo prenesti do 10. januarja 2020; ugotavlja tudi, da je zato učinkovitost DAC močno odvisna od direktiv o preprečevanju pranja denarja, ki se uporabljajo na ravni držav članic; ugotavlja, da učinkovitost DAC spodkopava nepravilno izvajanje teh direktiv, pomanjkanje učinkovitega izvrševanja in preostale pomanjkljivosti okvira za preprečevanje pranja denarja, kot so (i) dejstvo, da za posamezne račune, ki se vodijo prek aktivnih nefinančnih subjektov, dejansko lastništvo ni določeno, (ii) pomanjkanje informacij o dejanskem lastništvu nepremičnin in pogodbah o življenjskem zavarovanju, (iii) pomanjkanje medsebojno povezanih nacionalnih registrov, zlasti nepremičnin z registri dejanskega lastništva, in (iv) pomanjkanje skupnih opredelitev dejanskega lastništva in ustrezne skrbnosti ter davčni kriminal;

21. obžaluje trenutno stanje prenosa četrte direktive o preprečevanju pranja denarja v vseh državah članicah⁽¹⁵⁾, pri čemer je Komisija decembra 2020 začela postopke za ugotavljanje kršitev proti osmim državam članicam, februarja 2021 pa proti trem državam članicam⁽¹⁶⁾, ugotavlja, da je bil rok za prenos teh določb 27. junij 2017; obžaluje tudi, da so bili v zvezi s peto direktivo o preprečevanju pranja denarja⁽¹⁷⁾ z rokom za prenos 10. januarja 2020 sproženi postopki za ugotavljanje kršitev proti 16 državam članicam⁽¹⁸⁾;

22. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da 18 držav članic, vključenih v zadnjo oceno⁽¹⁹⁾ ukrepov držav na področju preprečevanja pranja denarja, ki jo je opravila projektna skupina za finančno ukrepanje, ni uspešno izvajalo vseh ključnih kazalnikov uspešnosti, na primer, ko so bile razvrščene glede na ustrezno uporabo ukrepov za preprečevanje pranja denarja, je bila večina držav članic na področju uporabe ocenjena kot „zmerna“ ali „nizka“ raven učinkovitosti, pri čemer je samo Španija dobila oceno „znatna“ raven učinkovitosti, nobena država članica pa ni dosegla visoke stopnje učinkovitosti⁽²⁰⁾;

23. ugotavlja, da se uporabljajo vse bolj zapletene strukture za prikrivanje dejanskih lastnikov in se s tem onemogoča učinkovito izvajanje pravil o preprečevanju pranja denarja; je seznanjen s pomanjkljivostmi, ki so jih pokazala razkritja OpenLux; meni, da ne bi smeli imeti praga za poročanje o dejanskih lastnikih; želi spomniti na svoje stališče, da bi morala za dejansko lastništvo skladov veljati enaka raven preglednosti kot za podjetja iz pete direktive o preprečevanju pranja denarja, hkrati pa bi morala biti zagotovljena ustrezna varovala;

⁽¹⁵⁾ Od 25. novembra 2020. Glej spletno mesto Evropske komisije o direktivi o preprečevanju pranja denarja IV (AMLD IV) – stanje prenosa na: https://ec.europa.eu/info/publications/anti-money-laundering-directive-4-transposition-status_en

⁽¹⁶⁾ Informacije od 22. decembra 2020: Češka, Danska, Estonija, Irska, Italija, Luksemburg, Romunija in Slovaška (glej spletno stran Evropske komisije: https://ec.europa.eu/info/strategy/decision-making-process_sl). Februarja 2021 so bili proti Nemčiji, Portugalski in Romuniji sproženi trije dodatni postopki za ugotavljanje kršitev https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/inf_21_441.

⁽¹⁷⁾ Od 25. novembra 2020. Glej spletno mesto Evropske komisije o direktivi o preprečevanju pranja denarja V (AMLD V) – stanje prenosa na: https://ec.europa.eu/info/publications/anti-money-laundering-directive-5-transposition-status_en

⁽¹⁸⁾ Informacije od 22. decembra 2020: Avstrija, Belgija, Ciper, Češka, Estonija, Grčija, Madžarska, Irska, Italija, Luksemburg, Nizozemska, Portugalska, Romunija, Slovaška, Slovenija in Španija. Glej spletno mesto Evropske komisije: https://ec.europa.eu/info/strategy/decision-making-process_sl

⁽¹⁹⁾ Belgija, Ciper, Grčija, Irska, Italija, Španija, Avstrija, Češka, Danska, Latvija, Litva, Malta, Slovaška, Slovenija, Finska, Švedska, Portugalska in Madžarska.

⁽²⁰⁾ Projektna skupina za finančno ukrepanje, 4. krog ocenjevanja, november 2020, Avstrija, Belgija, Ciper, Češka, Danska, Finska, Grčija, Madžarska, Irska, Italija, Latvija, Litva, Malta, Portugalska, Slovaška, Slovenija, Španija in Švedska.

četrtek 16. septembra 2021

24. poziva Evropsko komisijo, naj pravočasno predstavi oceno interakcije med preprečevanjem pranja denarja in DAC;

Pravni in praktični izzivi

25. ugotavlja, da Komisija spremlja prenos zakonodaje DAC v državah članicah; vendar ugotavlja, da do zdaj ni sprejela neposrednih in učinkovitih ukrepov za izboljšanje kakovosti podatkov, ki si jih izmenjajo države članice, prav tako pa ni obiskala držav članic in ni zagotovila učinkovitosti sankcij, ki jih države članice naložijo za kršitve določb o poročanju DAC; poziva Komisijo, naj okrepi svoje dejavnosti v zvezi s tem ter sprejme neposredne in učinkovite ukrepe za odpravo slabe kakovosti podatkov, ki jih pošiljajo države članice, nadalje razvije smernice za države članice o izvajanju zakonodaje DAC, izvajanju analize tveganja in uporabi prejetih davčnih informacij ter začne postopke za ugotavljanje kršitev, med drugim z uporabo pregledov svetovnega foruma ⁽²¹⁾ in projektne skupine za finančno ukrepanje; poziva Evropsko komisijo, naj prednostno obravnava vprašanje izboljšanja kakovosti pri prihodnjih pregledih okvira DAC;

26. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je bilo v oceni Komisije iz leta 2019 poudarjeno, da države članice pri izmenjavi informacij pogosto ne presegajo minimalnih zahtev DAC, kar je prispevalo k škandalu, povezanemu z davčnimi goljufijami, cum-ex/cum-cum; zlasti ugotavlja, da države članice niso dovolj sodelovale prek ustreznih mehanizmov, kot je spontana izmenjava, da bi druge zadevne države članice opozorile na takšne sheme; ugotavlja tudi, da ima le majhno število držav članic na voljo popolne informacije v vseh šestih kategorijah prihodkov in kapitala DAC1; poudarja potrebo po učinkovitejših, popolnejših in pogostejših izmenjavah;

27. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je svetovni forum nedavno ocenil zakonsko izvajanje skupnih standardov poročanja ⁽²²⁾ v EU iz DAC2, in obžaluje, da glede na medsebojni strokovni pregled, ki ga je opravil svetovni forum, vse države članice niso v celoti skladne; poziva Komisijo, naj pozorno spremlja države članice in začne postopke za ugotavljanje kršitev, dokler vse države članice ne bodo v celoti upoštevale zahtev; z zanimanjem pričakuje medsebojni strokovni pregled praktičnega izvrševanja skupnega standarda poročanja v okviru svetovnega foruma ter poziva Komisijo in države članice, naj se skrbno pripravijo na ta proces;

28. obžaluje, da države članice redko povežejo poslane informacije z davčno identifikacijsko številko, ki jo izda država, v kateri ima davčni zavezanec stalno prebivališče; ugotavlja, da kaže, da samo Litva in Irska vključujeta davčno identifikacijsko številko, kot jo priznava država prejemnica ⁽²³⁾; poleg tega ugotavlja, da je izmenjava veljavnih davčnih identifikacijskih številključna za učinkovite postopke izmenjave informacij; ugotavlja, da bi bilo treba poročati tudi o davčnih identifikacijskih številkah družb, da bi še bolj olajšali usklajevanje davčnih informacij; opozarja, da je treba pri vsakem ukrepu za lažjo identifikacijo davkoplačevalcev spoštovati temeljne pravice, zlasti pravico do zasebnosti in varstva podatkov;

29. pozdravlja zahtevo iz DAC7, da se vključi davčna identifikacijska številka države članice rezidentstva za DAC1 in DAC2, da bi izboljšali usklajevanje podatkov in identifikacijo med državami članicami, saj je pravilna identifikacija davkoplačevalcev bistvena za učinkovito izmenjavo informacij med davčnimi upravami; je zaskrbljen, ker se velike količine informacij ne ujemajo z ustreznimi davkoplačevalci in se premalo uporabljajo, zaradi česar prihaja do izpada obdavčitve;

30. poziva Komisijo, naj v tesnem sodelovanju z državami članicami vzpostavi orodje za potrjevanje identifikacijskih številkl davkoplačevalcev; ugotavlja, da bi to orodje za potrjevanje znatno povečalo učinkovitost poročanja finančnih institucij in s tem znižalo stroške teh institucij za zagotavljanje skladnosti; poziva Komisijo, naj po ustrezni analizi in oceni učinka ponovno preuči oblikovanje evropske davčne identifikacijske številke; poziva države članice, naj zagotovijo bolj sistematično analizo neuskklajenih podatkov iz DAC1 in DAC2 ter naj uvedejo postopke za sistematično analizo tveganja prejetih informacij;

31. je seznanjen z dejstvom, da so informacije, ki se izmenjajo na zahtevo, pogosto nepopolne in zahtevajo dodatna pojasnila; obžaluje, da v okviru izmenjave informacij na zahtevo organi pogosto potrebujejo do šest mesecev in dlje od datuma prejema zahteve, da zagotovijo informacije; z obžalovanjem ugotavlja, da ni časovnih omejitev za nadaljnje

⁽²¹⁾ Svetovni forum za transparentnost in izmenjavo podatkov za davčne namene.

⁽²²⁾ <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/175eeff4-en.pdf?expires=1614245801&id=id&accname=ocid194994&checksum=C36736F5E5628939095D507381D7D7C5>

⁽²³⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/662603/EPRS_STU\(2021\)662603_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/662603/EPRS_STU(2021)662603_EN.pdf)

četrtek 16. septembra 2021

izmenjave, zaradi česar lahko prihaja do nadaljnjih zamud; poziva Komisijo, naj to določbo, vključno z zahtevami za nadaljnje izmenjave, popravi na največ tri mesece; predlaga, naj se Komisiji podeli mandat za sistematično ocenjevanje stopnje sodelovanja tretjih držav; poziva Komisijo, naj oceni znake, da je izmenjava informacij na zahtevo z nekaterimi tretjimi državami, tudi s Švico, nezadovoljiva;

32. obžaluje, da je ena država članica, in sicer Malta, v medsebojnem strokovnem pregledu izmenjave informacij na zahtevo, ki jo je opravil svetovni forum, prejela skupno oceno „delno skladno“, kar pomeni, da se standard le delno izvaja, to pa ima pomembne praktične posledice⁽²⁴⁾; ugotavlja, da 19 držav članic ni v celoti skladnih z zahtevami glede informacij o lastništvu in identiteti⁽²⁵⁾; ugotavlja, da šest držav članic ni v celoti skladnih z zahtevami glede računovodskih informacij⁽²⁶⁾; ugotavlja, da pet držav članic ni v celoti skladnih z zahtevami glede bančnih informacij⁽²⁷⁾; ugotavlja, da sedem držav članic ni v celoti skladnih z zahtevami glede dostopa do informacij⁽²⁸⁾; ugotavlja, da tri države članice niso v celoti skladne z zahtevami glede pravic in varoval⁽²⁹⁾; ugotavlja, da pet držav članic ni v celoti skladnih z zahtevami glede izmenjave informacij⁽³⁰⁾; ugotavlja, da tri države članice niso v celoti skladne z zahtevami glede zaupnosti⁽³¹⁾; ugotavlja, da tri države članice niso v celoti skladne z zahtevami glede pravic in varoval⁽³²⁾; ugotavlja, da devet držav članic ni v celoti skladnih z zahtevami glede kakovosti in pravočasnosti odgovorov⁽³³⁾; ugotavlja, da v celoti le osmih državah članicah niso bile ugotovljene pomanjkljivosti⁽³⁴⁾; obžaluje, da so bile v 18 državah članicah ugotovljene večje pomanjkljivosti⁽³⁵⁾; globoko obžaluje, ker nekatere države članice dosegajo nizko oceno pri nekaterih kategorijah, kot so informacije o lastništvu in identiteti; poziva države članice, naj pri naslednjem medsebojnem strokovnem pregledu dosežejo skladno oceno; ugotavlja, da neuspešnost držav članic resno ogroža verodostojnost EU v boju proti davčnim utajam in izogibanju davkom na mednarodni ravni; pričakuje, da bo Komisija brez nadaljnega odlašanja uporabila vsa pravna in nepravna orodja, da bi zagotovila pravilno izvajanje zakonodaje; poziva Komisijo, naj začne postopke za ugotavljanje kršitev, dokler vse države članice ne bodo v celoti upoštevale zahtev; zato poziva države članice, naj se v celoti zavežejo ciljem DAC in izvajanju najboljših praks za izmenjavo informacij;

33. pozdravlja predlog Komisije v DAC7, da se pojasni standard verjetne primernosti, ki ga je treba uporabljati v okviru izmenjave informacij na zahtevo, in poziva Komisijo, naj pripravi smernice za zagotovitev standardiziranega pristopa in učinkovitejše uporabe določb za izmenjavo informacij na zahtevo;

34. pozdravlja dejstvo, da je Komisija državam članicam dala na voljo različna orodja za razvoj izmenjave informacij in najboljše prakse ter IT podpore, zlasti prek programa Fiscalis 2020; poudarja, da je treba še naprej spodbujati izmenjavo najboljše prakse in razviti smernice za uporabo informacij, zlasti v zvezi z DAC3 in DAC4;

35. ugotavlja, da je za uporabo informacij v okviru DAC za nedavčne zadeve potrebno predhodno dovoljenje države članice pošiljateljice, ki ni vedno odobreno, čeprav bi lahko bile informacije koristne za povečanje učinkovitosti kazenskih in drugih preiskav, zahteva pa običajno temelji na utemeljenih pogojih; vztraja, da bi morala biti uporaba informacij, izmenjanih v okviru DAC, vedno odobrena za nedavčne namene, kadar to dovoljuje zakonodaja države članice prejemnice za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj; v zvezi s tem poziva države članice, naj se v celoti zavežejo visokim standardom spoštovanja temeljnih pravic državljanov kot davkoplačevalcev;

⁽²⁴⁾ https://www.oecd-ilibrary.org/taxation/global-forum-on-transparency-and-exchange-of-information-for-tax-purposes-malta-2020-second-round_d92a4f90-en

⁽²⁵⁾ Estonija, Avstrija, Madžarska, Belgija, Luksemburg, Bolgarija, Hrvaška, Nizozemska, Ciper, Poljska, Češka, Portugalska, Danska, Romunija, Slovaška, Grčija, Nemčija, Malta in Španija. Vir: opombe 25–34: https://www.oecd-ilibrary.org/taxation/global-forum-on-transparency-and-exchange-of-information-for-tax-purposes-peer-reviews_2219469x?_ga=2.61374444.131706240.1621422687-1265388792.1602508229

⁽²⁶⁾ Hrvaška, Ciper, Grčija, Slovaška, Španija in Malta.

⁽²⁷⁾ Madžarska, Malta, Nizozemska, Danska in Slovaška.

⁽²⁸⁾ Avstrija, Madžarska, Belgija, Latvija, Češka, Portugalska in Slovaška.

⁽²⁹⁾ Madžarska, Belgija in Luksemburg.

⁽³⁰⁾ Avstrija, Latvija, Ciper, Češka in Portugalska.

⁽³¹⁾ Belgija, Latvija in Madžarska.

⁽³²⁾ Madžarska, Latvija in Češka.

⁽³³⁾ Italija, Malta, Francija, Luksemburg, Bolgarija, Portugalska, Romunija, Grčija in Nemčija.

⁽³⁴⁾ Estonija, Italija, Finska, Litva, Francija, Slovenija, Švedska in Irska.

⁽³⁵⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/662603/EPRS_STU\(2021\)662603_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/662603/EPRS_STU(2021)662603_EN.pdf)

četrtek 16. septembra 2021

36. obžaluje, da je Svet oslabil predlagane spremembe DAC7, ki jih je predlagala Komisija, zlasti kar zadeva skupne revizije in skupinske zahteve; poziva Svet, naj pregleda svoje sedanje stališče in sprejme predlagane spremembe, ki jih je predlagala Komisija; ugotavlja, da je skupinskih zahtev zelo malo, saj je leta 2017 samo pet držav članic prejelo eno ali več skupinskih zahtev; poziva Komisijo, naj pripravi standardni obrazec za skupinsko zahtevo in ga vključi v ustrezno izvedbeno uredbo⁽³⁶⁾; opozarja, da je potrebno osnovno usposabljanje uslužbencev davčnih organov o tuji davčni zakonodaji, jeziki, specializaciji in medosebnih spretnostih, če želimo zagotoviti rezultate, tudi pri hkratnem preverjanju;

37. priznava dodano vrednost izmenjave primerov dobre prakse in stalne podpore Komisije za krepitev vloge nacionalnih davčnih uprav; poudarja posebno vlogo programa Fiscalis 2020 v zvezi s tem; opozarja, da nacionalne davčne uprave kljub temu potrebujejo znatno okrepitev človeških, finančnih in infrastrukturnih virov; zato poziva države članice, naj se zavežejo k zadostnim naložbam v nacionalne davčne uprave; z zanimanjem pričakuje ugotovitve nove projektne skupine Fiscalis o uporabi napredne analize za merjenje kakovosti podatkov v skupnem okviru;

38. se seznanja z ugotovitvami Računskega sodišča⁽³⁷⁾, da je mogoče storiti več v smislu spremljanja, zagotavljanja kakovosti podatkov in uporabe prejetih informacij, da bi bila izmenjava davčnih informacij učinkovitejša; poziva Komisijo in države članice, naj pri prihodnjem delu v zvezi z okvirom DAC upoštevajo ugotovitve Računskega sodišča;

Dostop do podatkov in spremljanje

39. z veliko zaskrbljenostjo ugotavlja, da ni dovolj dokazov za oceno kakovosti poročanja v skladu z določbami DAC1 in DAC2, saj le nekaj držav članic sistematično preverja kakovost podatkov, izmenjanih v skladu z DAC1 in DAC2; z veliko zaskrbljenostjo ugotavlja, da se informacije premalo sporočajo, kar se sporoči, pa je potem premalo izkoriščeno; ugotavlja, da se učinkovitost sistema slabo spremlja; obžaluje, da podatki o izmenjavi informacij v skladu z določbami direktive o upravnem sodelovanju na področju obdavčenja, ki so javno dostopni, ne zadostujejo za ustrezno oceno razvoja izmenjave informacij in njene učinkovitosti;

40. ugotavlja, da ni skupnega okvira EU za spremljanje uspešnosti in dosežkov sistema, zaradi česar obstaja večja možnost, da bodo sporočeni podatki nepopolni ali netočni; poleg tega ugotavlja, da je le nekaj držav članic vzpostavilo in uporabilo postopke za revizijo informacij, ki so jih finančne institucije predložile v okviru DAC2;

41. obžaluje, da Komisija po navedbah Računskega sodišča ne spremlja proaktivno izvajanja te zakonodaje, ne zagotavlja zadostnih smernic in ne meri izidov in učinkov sistema; je zelo zaskrbljen, ker je le ena od petih držav članic, ki jih je pregledalo Računsko sodišče, izvajala preverjanja kakovosti podatkov, ki so potekala le v obliki ročnih pregledov na omejenem vzorcu podatkov in se niso izvajala kot sistematični postopek;

42. poudarja, da stopnje ujemanja kažejo, da se velike količine informacij ne uporabijo, saj se ne ujemajo z ustreznimi davkoplačevalci, in da države članice ne izvajajo nadaljnjih preverjanj neujemajočih podatkov; poziva Komisijo in države članice, naj vzpostavijo skupni okvir za merjenje učinka ter stroškov in koristi DAC ter naj zagotovijo, da bo izmenjava DAC v celoti preverljiva in sledljiva od izvora do uporabe podatkov, tako da se v vsak podatkovni niz vključi identifikator izvora; poziva Komisijo, naj vsako leto objavi povzetek informacij, ki jih prejme od držav članic, pri čemer naj upošteva pravice davkoplačevalcev in zaupnost; vendar poudarja, da mora to poročilo vsebovati zbirne in podrobne podatke, da bi Parlamentu omogočili ustrezen demokratični nadzor; ugotavlja, da se informacije, posredovane Komisiji, ne bi smele obravnavati kot strogo zaupne, če informacij ni mogoče pripisati posameznim davkoplačevalcem; želi opozoriti, da bi morala Komisija imeti pravico do priprave in objave poročil in dokumentov, za katere uporabi informacije, izmenjane

⁽³⁶⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2015/2378 z dne 15. decembra 2015 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje nekaterih določb Direktive Sveta 2011/16/EU o upravnem sodelovanju na področju obdavčenja in razveljavitvi Izvedbene uredbe (EU) št. 1156/2012 (UL L 332, 18.12.2015, str. 19).

⁽³⁷⁾ <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?did=57680>

četrtek 16. septembra 2021

v anonimizirani obliki, ter tako upošteva pravico davkoplačevalcev do zaupnosti in ravna v skladu z Uredbo (ES) št. 1049/2001⁽³⁸⁾ o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije;

43. poziva Komisijo, naj vsako leto za vse države članice in za vsako državo posebej objavi anonimizirane in zbirne statistične podatke; poziva države članice, naj prejeta poročila za posamezne države posredujejo ustreznim službam Komisije;

44. poudarja, da je ocena iz leta 2019, ki jo je izvedla Komisija, pokazala potrebo po doslednem spremljanju učinkovitosti okvira DAC; poziva države članice, naj Komisiji vsako leto sporočijo statistične podatke, davčne prihodke in vse druge informacije, ki so potrebne za ustrezno oceno učinkovitosti vse izmenjave; zahteva, naj se v primeru izmenjave informacij na zahtevo predložene informacije razčlenijo po posameznih državah ob upoštevanju pravil o varstvu podatkov; poziva Komisijo, naj še naprej ustrezno spremlja in ocenjuje učinkovitost izmenjave informacij, in zato zahteva novo celovito oceno do januarja 2023;

45. meni, da bi morale davčne uprave v celoti izkoristiti digitalno preobrazbo in njen potencial za učinkovitejšo razporejanje informacij ter za zmanjšanje stroškov izpolnjevanja obveznosti in nepotrebne birokracije; poudarja, da je to treba pospremiti z ustreznim povečanjem finančnih, človeških in informacijskih virov za davčne uprave;

Skladnost z drugimi določbami

46. ugotavlja, da so določbe DAC v veliki meri skladne s skupnim standardom poročanja OECD in da se v veliki meri prekrivajo z ameriškim zakonom o spoštovanju davčnih predpisov v zvezi z računi v tujini (FATCA), pri čemer so med njimi tudi pomembne razlike;

47. obžaluje pomanjkanje vzajemnosti v okviru FATCA; opaža, da ZDA državljanom, ki niso državljani ZDA, vse pogosteje omogočajo finančno tajnost; ugotavlja, da obstajata dve glavni vrzeli: izmenjujejo se samo informacije o sredstvih v ZDA, informacije o dejanskem lastništvu pa se ne izmenjujejo; poziva Komisijo in države članice, naj začnejo nova pogajanja z Združenimi državami Amerike v okviru OECD, da bodo zagotovile popolno vzajemnost v skupno dogovorjenem in okrepljenem okviru skupnega standarda poročanja; poudarja, da bi to privedlo do znatnega napredka, znižalo stroške izpolnjevanja obveznosti za finančne institucije in bistveno zmanjšalo upravno breme; poziva Komisijo in države članice, naj začnejo pogajanja o davčni konvenciji OZN;

48. obžaluje neželene posledice, ki jih ima FATCA za t. i. naključne Američane; obžaluje, da doslej na evropski ravni ni bila najdena trajna rešitev;

49. upošteva možna trenja med okvirom DAC ter uredbama (EU) 2016/679⁽³⁹⁾ in (EU) 2018/1725⁽⁴⁰⁾; poudarja, da obdelava podatkov, predvidena v določbah DAC, služi zgolj splošnemu javnemu interesu na področju obdavčevanja v državah članicah, in sicer z omejevanjem davčnih goljufij, izogibanja davkom in davčnih utaj, varovanjem davčnih prihodkov in spodbujanjem pravične obdavčitve;

50. podpira poziv Sveta Komisiji, naj preuči, v kolikšni meri bi bilo mogoče nadalje uskladiti področje uporabe orodij, ki so na voljo davčnim organom v skladu z Direktivo Sveta 2011/16/EU, s posebnimi določbami Uredbe Sveta (EU) št. 904/2010⁽⁴¹⁾;

⁽³⁸⁾ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L 145, 31.5.2001, str. 43).

⁽³⁹⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

⁽⁴⁰⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

⁽⁴¹⁾ Uredba Sveta (EU) št. 904/2010 z dne 7. oktobra 2010 o upravnem sodelovanju in boju proti goljufijam na področju davka na dodano vrednost (UL L 268, 12.10.2010, str. 1).

četrtek 16. septembra 2021

51. pozdravlja sporazume, podobne tistim iz Direktive 2014/107/EU o avtomatični izmenjavi podatkov o finančnih računih s tretjimi državami, kot so Andora, Lihtenštajn, Monako, San Marino in Švica; poziva k oceni izvajanja takšnega sporazuma in zato poziva k oceni glede na sedanji sporazum o skupnem standardu poročanja; poleg tega poziva k podobnim sporazumom za DAC3, 5, 6 in 7;

Zaključne ugotovitve

52. poziva Komisijo, naj čim prej predloži celovito revizijo okvira DAC na podlagi predlogov Parlamenta in obsežnega javnega posvetovanja; odločno poziva Komisijo in Svet, naj o tej zadevi izmenjata mnenja s Parlamentom; obžaluje, da je Svet večkrat sprejel sklepe, ki slabijo predloge Komisije za okrepitev okvira DAC;

53. globoko obžaluje, da so vse države članice, razen Finske in Švedske, Parlamentu zavrnilo dostop do ustreznih podatkov za oceno izvajanja določb direktive o upravnem sodelovanju na področju obdavčenja; obžaluje, da Komisija Parlamentu ni odobrila dostopa do ustreznih podatkov, ki jih ima na voljo; meni, da Parlament s tem dejansko ne more izvajati svoje funkcije političnega nadzora nad Komisijo v skladu s členoma 14 in 17(8) PEU; ugotavlja, da ima to poročilo o izvajanju zato precejšnje pomanjkljivosti; poziva države članice in Komisijo, naj prenehajo zavračati izmenjavo ustreznih dokumentov v skladu z Uredbo (ES) št. 1049/2001, ki se uporablja neposredno, in naj spoštujejo načelo lojalnega sodelovanja iz člena 13(2) PEU; poziva Parlament, naj uporabi vsa pravna sredstva, ki jih ima na voljo, da bi zagotovil, da bo prejel vse dokumente, ki so potrebni za celovito oceno izvajanja direktive o upravnem sodelovanju na področju obdavčenja;

54. meni, da je DAC, ker zadeva davčne zadeve, medvladna razsežnost evropskega povezovanja; vendar opozarja, da so davčne politike strukturne za izpolnitev strateških ciljev EU, ki so večinoma povezani s preprečevanjem pranja denarja, financiranjem terorizma, bojem proti davčnim goljufijam in utajam itd.; obžaluje stališče Sveta o zaporednih revizijah DAC, ki temeljijo na ponavljajočem omejevanju predlogov Komisije in neupoštevanju stališč Parlamenta; poziva Svet, naj pregleda svoj odnos do Parlamenta glede davčnih zadev in zlasti glede revizij DAC; poziva Svet, naj omogoči dostop do ustreznih informacij o izvajanju DAC, da se Parlamentu zagotovi ustrezen demokratični nadzor;

55. ugotavlja, da ima DAC dvojni učinek: odkrivanje goljufij z izmenjavo informacij in odvracanje od njih z večjo verjetnostjo odkritja goljufov, ne da bi ostali nekaznovani; priznava, da je ta odvracilni učinek težje količinsko opredeliti, vendar poziva Komisijo, naj ta vidik DAC nadalje obravnava v svojih prihodnjih ocenah;

o

o o

56. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

četrtek 16. septembra 2021

P9_TA(2021)0393

Razmere v Afganistanu

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o razmerah v Afganistanu (2021/2877(RSP))

(2022/C 117/14)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Afganistanu,
- ob upoštevanju Ustanovne listine Združenih narodov,
- ob upoštevanju resolucij Varnostnega sveta 1368 (2001), 1373 (2001), 2210 (2015), 2344 (2017), 2513 (2020) ter 2593 (2021),
- ob upoštevanju dogovora o skupnih nadaljnjih ukrepih EU in Afganistana glede migracijskih vprašanj z dne 2. oktobra 2016,
- ob upoštevanju Sporazuma o sodelovanju za partnerstvo in razvoj med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Islamsko republiko Afganistan na drugi strani z dne 18. februarja 2017 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 24. julija 2017 z naslovom Elementi strategije EU za Afganistan (JOIN(2017)0031),
- ob upoštevanju izjave visokega predstavnika v imenu Evropske unije o Afganistanu z dne 17. avgusta 2021,
- ob upoštevanju govora visoke komisarke Združenih narodov za človekove pravice Michelle Bachelet na izrednem zasedanju Sveta za človekove pravice 24. avgusta 2021,
- ob upoštevanju izjave voditeljev skupine G7 z dne 24. avgusta 2021 o Afganistanu,
- ob upoštevanju izjave Sveta za pravosodje in notranje zadeve z dne 31. avgusta 2021 o razmerah v Afganistanu,
- ob upoštevanju izidov skupnega srečanja EU, Nata in skupine G7 o Afganistanu,
- ob upoštevanju razglasa talibanov z dne 7. septembra 2021 o oblikovanju začasne vlade Afganistana,
- ob upoštevanju mednarodne donatorske konference o Afganistanu, ki je potekala 13. in 14. septembra 2021 v Ženevi,
- ob upoštevanju izjave podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Josepa Borella na tiskovni konferenci z dne 3. septembra 2021 po neformalnem srečanju ministrov za zunanje zadeve (v Gymnichu),
- ob upoštevanju zaključenega umika oboroženih sil Združenih držav Amerike (ZDA) iz Afganistana 30. avgusta 2021,
- ob upoštevanju smernic EU o spodbujanju in varstvu otrokovih pravic, o otrocih v oboroženih konflikatih in o zagovornikih človekovih pravic,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic,
- ob upoštevanju Ženevske konvencije z dne 28. julija 1951 o statusu beguncev in protokola k tej konvenciji iz leta 1967,

⁽¹⁾ UL L 67, 14.3.2017, str. 3.

četrtek 16. septembra 2021

- ob upoštevanju Konvencije o statusu beguncev iz leta 1951,
 - ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljskih in političnih pravicah iz leta 1966,
 - ob upoštevanju Konvencije o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk iz leta 1979,
 - ob upoštevanju globalnega dogovora OZN o varnih, urejenih in zakonitih migracijah in globalnega dogovora OZN o beguncih, ki sledita Newyorški deklaraciji o beguncih in migrantih, ki jo je Generalna skupščina OZN soglasno sprejela 19. septembra 2016,
 - ob upoštevanju člena 132(2) in 132(4) Poslovnika,
- A. ker je bil Afganistan pod talibansko vlado od 90. let prejšnjega stoletja glavno zatočišče in operativni sedež mednarodnih terorističnih organizacij, zlasti Al Kaide, ki je odgovorna za številne barbarske teroristične napade na civiliste v Aziji, Afriki, Avstraliji, Evropi in Ameriki ter za najbolj smrtonosen teroristični napad v človeški zgodovini, ki ga je izvedla v Združenih državah Amerike 11. septembra 2001 in v katerem je bilo ubitih skoraj 3 000 oseb več kot 90 narodnosti;
- B. ker je zaradi barbarskega napada na ZDA pred 20 leti Varnostni svet OZN sprejel resolucijo št. 1368 in se je leta 2001 v Afganistanu začelo vojaško posredovanje pod vodstvom ZDA, ki je vodilo v strmoglavljenje talibanov ter v razpustitev in razpad Al Kaide in drugih globalnih džihadističnih organizacij, ta trend pa bi se zdaj lahko obrnil;
- C. ker je Nato po napadih 11. septembra 2001 uporabil člen 5 svoje ustanovne pogodbe in tako edinokrat uveljavil določbo o kolektivni obrambi, pri čemer je več kot 40 držav prispevalo k varnosti države, na desetine drugih držav in organizacij, vključno z EU, pa je bilo na podlagi nadaljnjih resolucij OZN vključenih v njeno stabilizacijo;
- D. ker so bili Nato in države zaveznice prisotni v Afganistanu vse od padca talibanskega režima leta 2001; ker so Združene države Amerike aprila 2021 po treh letih pogajanj s talibani napovedale umik vojaških enot, ki naj bi bil končan do 11. septembra 2021; ker je bil umik Nata in zavezniških sil končan avgusta 2021;
- E. ker so talibani nato hitro napredovali na ozemlju pod vladnim nadzorom; ker afganistanska vojska in varnostne sile niso mogle zagotoviti učinkovitega odpora in je predsednik Ašraf Gani pobegnil iz države; ker so talibani vzpostavili popoln nadzor nad državo in ponovno vzpostavili islamski emirat Afganistana;
- F. ker je avgusta 2021 potekala evakuacija več kot 110 000 ljudi iz Afganistana pod vodstvom ZDA in brez usklajevanja mednarodne skupnosti; ker so ZDA in mednarodna skupnost avgusta 2021 v dveh tednih uspele z zračnimi prevozi na varno prepeljati več kot 120 000 ogroženih Afganistancev, lokalnega osebja diplomatskih misij in vojaških kontingentov ter tujih državljanov; ker je po ocenah v državi ostalo od 150 000 do 170 000 življenjsko ogroženih Afganistancev, ki so v zadnjih dveh desetletjih sodelovali z mednarodno skupnostjo;
- G. ker so talibani 7. septembra 2021 napovedali oblikovanje začasne vlade pod vodstvom Mohameda Hasana Akunda, vodje talibanskega vodstvenega sveta, v vlado pa niso bile povabljene niti ženske niti netalibani; ker so med člani talibanske začasne vlade osebe, odgovorne za teroristična dejanja, nekdanji zaporniki, posamezniki, proti katerim je OZN sprejela sankcije, pa tudi nekdo, ki je na seznamu FBI najbolj iskanih oseb; ker so številni člani talibanske začasne vlade imetniki pakistanskih potnih listov; ker ta vlada močno diskriminira etnične in verske manjšine v državi;
- H. ker talibani ob oblikovanju začasne vlade niso spoštovali obljube, da bodo osnovali vključujočo vlado; ker je bilo razpuščeno ministrstvo za ženske zadeve; ker talibani ne predvidevajo stalnega sodelovanja žensk na vodstvenih položajih v državi, preganjajo ženske, ki so bile na voditeljskih in uradnih položajih, in aktivistke ter uporabljajo smrtonosno silo proti protestnikom za pravice žensk; ker obstaja utemeljen strah, da bo zakon o odpravi nasilja nad ženskami, ki določa kazenske sankcije za poroke otrok in prisilne poroke, nasilje v družini in številne druge zlorabe žensk, razveljavljen;

četrtek 16. septembra 2021

- I. ker je talibanska začasna vlada prepovedala proteste po vsej državi in začela izvajati zatiranje svobodnih medijev, vključno s pridržanjem novinarjev in napadi nanje ter dodatno omejitvijo delovanja medijev; ker talibani s propagandno retoriko širijo sovraštvo do Zahoda in EU;
- J. ker se stanje na področju človekovih pravic hitro slabša; ker seznam ranljivih in ogroženih posameznikov zajema večino prebivalstva, vključno z ženskami, dekleti, skupnostjo LGBTI, etničnimi in verskimi manjšinami, predvsem šiitske Hazare, pripadniki civilne družbe, akademiki, novinarji, odvetniki, sodniki, umetniki ter politiki in javnimi uslužbenci prejšnje afganistanske vlade; ker so med oboroženimi konflikti ženske vedno žrtve nasilja na podlagi spola in spolnega nasilja kot orožja v vojni;
- K. ker naj bi talibani iskali posameznike, ki jih potem nadlegujejo, nad njimi izvajajo nasilje ali pa jih ubijejo iz maščevanja; ker se večina žensk ne more vrniti na delovno mesto, univerze in v šolo; ker so v državi izbruhnili protesti, predvsem proti vladi, ki jo sestavljajo samo moški, in njenim načrtom za omejevanje pravic žensk in izključitev žensk iz javnega življenja, tudi iz športnih dejavnosti; ker so talibani proteste in lokalni odpor nasilno zatrli, predvsem v dolini Pandžir;
- L. ker se država sooča z vse večjo humanitarno katastrofo; ker prihaja do resnega pomanjkanja hrane, vode in zdravil; ker 18,4 milijona Afganistancev potrebuje humanitarno pomoč, med drugim 14 milijonov, ki so že živeli v pomanjkanju; ker je Komisija napovedala povečanje humanitarne pomoči na več kot 200 milijonov EUR za tiste v državi in tiste, ki bežijo iz nje;
- M. ker so krizne razmere v Afganistanu predvsem tragedija za tamkajšnje prebivalce, ogroža pa tudi varnost v EU; ker bi morala EU ob tem kolektivnem neuspehu sprejeti ugotovitve in se pripraviti na posledice za našo varnost, vključno z morebitnim povečanjem teroristične grožnje; ker so džihadisti po vsem svetu razočarani zaradi talibanskega prevzema;
- N. ker Afganistanci že vrsto let bežijo iz svoje države in iščejo zatočišče predvsem v sosednjih državah, pa tudi v Evropi; ker bi se lahko povečalo število Afganistancev, ki se selijo v Evropo;
- O. ker Komisija ni niti usklajevala evakuacije evropskih državljanov in afganistanskih državljanov, ki so delali za EU in njene države članice, niti ji ni uspelo vzpostaviti resničnega evropskega zračnega mostu; ker evakuacija državljanov EU in ogroženih Afganistancev, ki želijo pobegniti, ni končana in zahteva enotnost med EU in njenimi državami članicami ter vzpostavitev komunikacijskega kanala s talibani;
- P. ker vzpostavitev komunikacije s talibanskim režimom nikakor ne bi smela biti razlog za odpravo veljavnih sankcij proti njihovim članom;
- Q. ker mednarodno letališče v Kabulu sicer delno ponovno obratuje, afganistanske kopenske meje pa talibani strogo nadzirajo s kontrolnimi točkami; ker v državi ostaja na milijone Afganistancev, ki države ne morejo zapustiti;
- R. ker so razmere v državi še vedno izredno negotove; ker je Skupina Islamska država province Horasan (ISIS-K) prevzela odgovornost za bombni napad na letališče 26. avgusta 2021, v katerem je umrlo približno 170 ljudi;
- S. ker se talibani soočajo z notranjimi spori in z opozicijo drugih ekstremističnih in skrajnih skupin v Afganistanu; ker ima režim zdaj dostop tudi do vojaške opreme, ki so jo za seboj pustile afganistanske sile in zavezniki; ker bi to orožje zlahka pristalo v rokah drugih mednarodno priznanih terorističnih skupin, kot so Islamska država, Al Kaida in z njimi povezane skupine;
- T. ker je Afganistan ena od držav, ki so na svetu najbolj odvisne od pomoči, saj več kot 18 milijona ljudi, kar je polovica prebivalstva, potrebuje stalno pomoč, tretjina prebivalstva pa nima zagotovljene preskrbe s hrano; ker je bilo zgolj leta 2021 notranje razseljenih približno 600 000 Afganistancev, od tega 80 % žensk in otrok; ker je bilo po ocenah v Afganistanu notranje razseljenih skupaj 5 milijonov prebivalcev, približno 2,2 milijona afganistanskih beguncev pa že živi v sosednjih državah; ker talibanski nadzor močno ovira porazdelitev humanitarne pomoči;

četrtek 16. septembra 2021

- U. ker se je do sedaj v letu 2021 iz Irana in Pakistana vrnilo 760 000 Afganistancev, kar je obremenilo zmogljivosti obstoječih služb, zastavljajo pa se tudi vprašanja o njihovi ponovni vključitvi v družbo in o njihovih življenjskih razmerah; ker je Komisija napovedala povečanje humanitarne pomoči na več kot 200 milijonov EUR za tiste v državi in tiste, ki bežijo iz nje;
- V. ker je bil od leta 2001 v Afganistanu dosežen viden napredek na področju pravic žensk in deklet, in sicer pri dostopu do izobraževanja in zdravstvenega varstva ter pri sodelovanju v državljanskem in političnem življenju; ker so te izboljšave verjetno najuspešnejši dosežek nedavnega razvoja države; ker pa je ta delni napredek zdaj resno ogrožen zaradi talibanskega prevzema Afganistana;
- W. ker si talibani prizadevajo za mednarodno priznanje, legitimnost in podporo ter so javno izjavili, da bodo ženskam omogočili svobodo v skladu z islamskim pravom, kar je v nasprotju z vse pogostejšimi poročili o uvajanju omejitev po vsem Afganistanu in z napadi na ženske, akademike, zagovornike človekovih pravic, medijske delavce in javne uslužbence; ker obstajajo poročila, da so talibani sledili posameznikom, ki so sodelovali s prejšnjo oblastjo, in jih nato iz maščevanja pobili;
- X. ker je več kot 75 % afganistanskega proračuna in več kot 95 % njegovega vojaškega proračuna prispevala mednarodna skupnost;
- Y. ker bodo nedavni val pandemije covid-19 v državi, pomanjkanje cepiv in medicinske opreme, suša in bližajoča se zima verjetno še zaostri sedanjo socialno-ekonomsko in humanitarno krizo; ker so logistične in varnostne razmere še slabše zaradi pandemije covid-19;
1. obžaluje, da so talibani nasilno prevzeli Afganistan, in ne priznava njegove sedanje vlade; je močno zaskrbljen glede prihodnosti Afganistana, saj so talibani zasedli državo in uvajajo radikalno šeriatsko pravo, ki afganistanskemu ljudstvu ne priznava temeljnih pravic in svoboščin, ki so jih uživali v zadnjih dvajsetih letih; izraža najgloblje sožalje ter podporo žrtvam nasilja in terorističnih napadov in njihovim družinam;
 2. izraža iskreno sožalje družinam in prijateljem vseh pripadnikov vojske in civilistov, ki so v zadnjih 20 letih v Afganistanu izgubili življenje;
 3. izraža globoko in iskreno solidarnost z Afganistanci, ki so pobegnili iz države in s tistimi, ki tam ostajajo; poudarja, da je to predvsem humanitarna kriza in kriza na področju človekovih pravic, v kateri je treba vedno dati prednost varnosti, zaščititi in pravicam Afganistancev;
 4. je globoko zaskrbljen zaradi vse večje humanitarne, gospodarske in begunske krize v Afganistanu; meni, da je za varno, mirno in demokratično prihodnost Afganistana potreba vključujoča politična rešitev, dosežena s pogajanjem; poudarja, da je še naprej zavezan mirovnemu procesu, ki ga bo vodil in za katerega bo odgovoren Afganistan, ter obnovi po koncu konfliktov kot edini verodostojni poti do vključujočega, dolgotrajnega miru, varnosti in razvoja;
 5. obžaluje, da sta bila politični proces in vojaško načrtovanje, ki sta privedla do umika čet ZDA iz Afganistana, izvedena enostransko in brez ustreznega usklajevanja z zavezniki Nata; obžaluje, da med reševalno operacijo v Kabulu ni bilo sodelovanja ali usklajevanja med državami članicami EU, zlasti glede komunikacije z ZDA, zaradi česar večina veleposlaništev ni pričakovala, da bodo talibani zasedli Kabul; meni, da bi boljša koordinacija pripomogla k preprečevanju posledičnega kaosa in obupanosti ljudi ter bi privedla do učinkovitejših postopkov, ki bi upravičenim do reševanja omogočili bolj urejen in predvidljiv prihod na letališče;
 6. obžaluje pomanjkanje komunikacije med ZDA in evropskimi državami ter poziva Evropsko službo za zunanje delovanje in Komisijo, naj kritično ocenita postopek in to oceno predstavita Evropskemu parlamentu do konca tega leta;
 7. je hvaležen za pogum vojakinj in vojakov, moških in žensk v uniformi, osebja, ki skrbi za humanitarno pomoč in razvoj, diplomatov in osebja na terenu, ki je delalo, ali še delno še vedno dela v Afganistanu; izreka pohvalo za veliko žrtvovanje za mirnejši in varnejši Afganistan v zadnjih dveh desetletjih;

četrtek 16. septembra 2021

8. izraža globoko razočaranje nad hitrim sesutjem afganistanske državne strukture, ki se ni mogla ali ni hotela zoperstaviti talibanski ofenzivi, ki je od zavzetja prve pokrajinske prestolnice do vstopa v Kabul trajala le 10 dni; izraža razočaranje nad neuspehim vodstvom predsednika Ašrafa Ganija in njegovo odločitvijo, da pobegne iz Afganistana; zahteva preiskavo v zvezi z obtožbami, da naj bi predsednik Gani in drugi člani politične elite poneverili sredstva iz afganistanskega proračuna;

Poziv k prenehanju nasilja

9. je zgrožen zaradi poročil o kršitvah, ki med drugim vključujejo usmrtitve civilistov in pripadnikov afganistanskih varnostnih sil, novačenje otrok vojakov, zatiranje miroljubnih protestov in izražanja nestrinjanja ter omejevanje človekovih pravic, zlasti žensk in deklet, zagovornikov človekovih pravic, pripadnikov skupnosti LGBTI+, verskih in etničnih manjšin, novinarjev, pisateljev, akademikov in umetnikov; poziva talibane, naj nemudoma prenehajo s tem početjem in zaščitijo zlasti pravice afganistank, in sicer med drugim pravico do izobraževanja, dela, športa, prostega gibanja, zbiranja in združevanja;

10. poudarja, da je treba nemudoma izvesti dokumentirane in pregledne preiskave poročil o vseh kršitvah in zlorabah človekovih pravic ter kršitvah mednarodnega humanitarnega prava, odgovorni pa morajo odgovarjati za storjena dejanja; v zvezi s tem podpira uporabo globalnega režima sankcij EU na področju človekovih pravic (zakon Magnickega); pričakuje, da si bodo države članice na prihajajočem 48. rednem zasedanju Sveta za človekove pravice zagotovile sprejetje resolucije o organizaciji misije za ugotavljanje dejstev v Afganistanu, ki bo imela trden mandat;

11. poziva Evropsko službo za zunanje delovanje in države članice, naj zagotovijo sprejetje resolucije Varnostnega sveta za podaljšanje Misije pomoči Združenih narodov v Afganistanu (UNAMA), ki se izteče 17. septembra 2021;

Okrepljeno usklajevanje prizadevanj za evakuacijo

12. poziva EU in njene države članice k sodelovanju, da bi olajšale nadaljnjo evakuacijo ogroženih državljanov EU in Afganistancev, zlasti z uporabo razpoložljivih varnih koridorjev; opozarja, da EU pričakuje, da bodo talibani to omogočili; v zvezi s tem ponovno poudarja, da se je treba osredotočiti na skupine žensk, ki so posebej ogrožene in ki zajemajo ženske in dekleta, zagovornike človekovih pravic, osebe LGBTI+, verske in etnične manjšine, novinarje, pisatelje, akademike, lokalno osebje in umetnike;

13. poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj v sodelovanju z državami članicami nadgradita in uporabita obstoječe varnostne ureditve, ter naj opredelita načrtovane zaščitne ukrepe glede na morebitne izredne razmere, ki bodo v prihodnosti takšne ukrepe zahtevale; meni, da bi moralo biti v kategorijo lokalnega osebja vključeno vse osebje, ki je delalo za projekte EU ali projekte, ki jih je financirala EU;

Nadaljnja podpora afganistanskim ženskam in dekletom

14. izraža solidarnost z ženskami in zagovorniki človekovih pravic, ki po vsem Afganistanu protestirajo proti talibanskemu prevzemu države in želijo živeti v svobodni, stabilni, mirni in raznoliki družbi;

15. globoko obžaluje, da je resno ogrožen napredek, ki je bil v zadnjih dvajsetih letih dosežen na področju pravic žensk in deklet ter enakosti spolov; ponovno poudarja, da je treba ta napredek skrbno varovati in spremljati; poudarja, da morajo biti v dialogu mednarodne skupnosti s talibani ključne zahteve pravica do izobraževanja in zaposlitve, zaščita pred nasiljem na podlagi spola, zaščita temeljnih pravic, dostop do zdravstvene oskrbe in polna udeležba pri odločanju v lokalnem in nacionalnem političnem, javnem in državljanskem življenju;

16. poudarja, da je treba ženskam in mladim, ki so zapustili Afganistan, zagotoviti, da bodo lahko nadaljevali svoje izobraževanje v drugih državah; spodbuja razvoj inovativnih načinov za nadaljnjo krepitev vloge afganistanskih žensk in mladih, zlasti z zagotavljanjem štipendij za študij na evropskih šolah in univerzah;

Velika zaskrbljenost zaradi dejanske vlade talibanov

17. izraža globoko zaskrbljenost zaradi imenovanj včasno vlado, v kateri so samo moški, in sicer 33 mul, od katerih so številni na seznamih za sankcije ZDA in OZN ter iskani zaradi terorističnih dejavnosti; je izredno zaskrbljen zaradi imenovanja Siradžudina Hakanija za ministra za notranje zadeve, saj obstajajo obsežni dokazi o njegovi vpletenosti v teroristične dejavnosti, ter zaradi prisotnosti nekaterih drugih oseb, proti katerim je OZN uvedel sankcije, v novi talibanski vladi;

četrtek 16. septembra 2021

18. poziva k oblikovanju predstavnike in voljene vlade, v kateri bodo lahko dejavno sodelovale ženske in manjšine; opominja, da bo dolgoročni razvoj v Afganistanu odvisen od odgovornosti, dobrega upravljanja, trajnega zagotavljanja varnosti ljudi, tudi z zmanjšanjem revščine in ustvarjanjem zaposlitvenih možnosti, pa tudi od dostopa do socialnih in zdravstvenih storitev, izobraževanja ter varstva temeljnih svoboščin in človekovih pravic;

19. poudarja dolgoročno podporo verodostojnim, svobodnim, pravičnim in preglednim volitvam v skladu z mednarodnimi standardi ter izraža podporo opazovanju volitev v državi;

Potrebno je operativno sodelovanje, vendar brez uradnega priznanja dejanske vlade

20. priznava, da je potrebno operativno sodelovanje z novo talibansko dejansko vlado na področju logističnih, operativnih in humanitarnih zadev, da bi zagotovili humanitarno pomoč civilistom in varen prehod za tuje državljane in Afganistance, ki želijo zapustiti državo; poudarja, da bi morali ti stiki v tej fazi ostati strogo omejeni na ustrezna področja; poudarja, da niso izpolnjeni pogoji za politično priznanje talibanskih dejanskih vladarjev, ki so oblast prevzeli z vojaškimi sredstvi in trenutno izničujejo dosežke zadnjih dvajsetih let;

21. poudarja, da bo kritičen preizkus uspešnosti kakršnih koli odnosov med talibani in EU ohranitev dosežkov zadnjih dvajsetih let, zlasti na področju pravic žensk in izobraževanja deklet, ter preprečevanje, da bi Afganistan postal zatočišče džihadskih in drugih terorističnih skupin, ki bi izvajale ali načrtovale teroristične napade z afganistanskega ozemlja; opozarja, da bo mednarodna skupnost presojala talibane na podlagi njihovih dejanj na terenu in ne na podlagi javnih izjav;

22. poziva Komisijo, naj nemudoma začne preiskavo, kot je določeno v členu 19(1)(a) uredbe o splošnih tarifnih preferencialih ⁽²⁾, da bi začasno zaustavili trgovinske preferenciale, odobrene Afganistanu v okviru sheme „Vse razen orožja“;

23. ugotavlja, da je zelo pomembno ponovno vzpostaviti prisotnost EU na terenu takoj, ko bodo varnostne in politične razmere to dopuščale;

24. poziva, naj se, ko bo glede na okoliščine to mogoče, v Kabulu organizira misija institucij EU, katere udeleženci se bodo seznanili s humanitarnimi, migracijskimi, gospodarskimi in varnostnimi razmerami ter stanjem pravic žensk in manjšin v Afganistanu;

Zagotoviti je treba, da Afganistan ne bo postal nov branik terorističnih organizacij

25. najostreje obsoja smrtonosni teroristični napad na Abbeyska vrata mednarodnega letališča v Kabulu in na hotel Baron, ki ga je 26. avgusta 2021 izvedla Islamska država province Horasan (ISIS-K) in ki je zahteval več kot 170 smrtnih žrtev, med njimi tudi trinajst članov vojaškega osebja ZDA, več kot 200 oseb pa je bilo ranjenih;

26. vztraja, da morajo talibani in vlada Islamske republike izpolniti svoje zaveze glede boja proti terorizmu, tudi tako, da bodo preprečile Al Kaidi, Daišu ali drugim terorističnim skupinam in posameznikom, da bi uporabljali afganistansko ozemlje za ogrožanje ali kršenje varstva drugih držav, da ne bodo gostile pripadnikov teh skupin in da jim bodo onemogočile novačenje, usposabljanje ali zbiranje sredstev; opozarja, da bo neuspeh pri zatiranju teh skupin privedel do mednarodnih sankcij in osamitve talibanov;

27. poziva države članice, naj ohranijo in si izmenjujejo vse obveščevalne podatke, ki so jih pridobili njihovi vojaški in policijski organi v času svojega delovanja v Afganistanu, pri čemer naj posebno pozornost namenijo biometričnim podatkom, ki so ključnega pomena za pomoč državam članicam in tretjim državam pri identifikaciji tujih borcev povratnikov; poudarja, da je boj proti financiranju terorizma ključen za ustvarjanje okolja, ki bo prispevalo k varnosti v Afganistanu; poziva vse zadevne partnerje, naj okrepijo svoja prizadevanja za razbitje vseh mrež za financiranje terorizma; poudarja, da je treba neposredno teroristično grožnjo v Afganistanu kot posledico talibanskega prevzema obravnavati v strateškem kompasu EU, v katerem bodo opisane vojaške grožnje, s katerimi se sooča EU, in njene ambicije

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 978/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o uporabi sheme splošnih tarifnih preferencialov (UL L 303, 31.10.2012, str. 1).

četrtek 16. septembra 2021

v prihodnjih letih; poziva evropske obveščevalne službe, naj povečajo medsebojno izmenjavo redno posodobljenih analiz groženj, da bi okrepile posredovanje obveščevalnih podatkov in institucionalno sodelovanje;

28. opozarja, da je proizvodnja opija in trgovina z njim pomemben vir dohodka za talibane, vpliv te dejavnosti pa močno presega afganistanske meje; izraža zaskrbljenost zaradi neposrednega tveganja, da bo nestabilnost v državi povečala nezakonito trgovino z drogo, pa tudi pretok orožja, pranje denarja in financiranje terorizma;

29. poziva k dosledni registraciji in varnostnim preverjanjem evakuiranih oseb iz regije in k okrepljeni izmenjavi informacij med organi kazenskega pregona držav članic, ZDA in Europolom, da bi preprečili morebitne varnostne grožnje, ki bi izhajale iz terorizma in organiziranega kriminala;

30. obsoja, da so talibani in z njimi povezane skupine povzročili nepopravljivo škodo na kulturnih znamenitostih, ter znova opozarja, da se bo zaradi nestabilnosti povečal obseg mednarodnega tihotapljenja in kraj kulturne dediščine, s katerimi se lahko financirajo okrepljene dejavnosti terorističnih organizacij v regiji; poziva k digitalizaciji afganistanskih kulturnih artefaktov v Evropi, da bi podprli odkrivanje pretihotapljenih predmetov, in poziva k celoviti začasni prepovedi uvoza kulturnih dobrin iz Afganistana, da bi talibanom in z njimi povezanim skupinam onemogočili, da bi se okoriščali s tihotapljenjem teh dobrin;

Nadaljnje povečanje humanitarne pomoči

31. priznava delo mednarodnih organizacij ter lokalnih in mednarodnih nevladnih organizacij (NVO), ki kljub varnostnim tveganjem zagotavljajo storitve, podporo in pomoč prebivalcem Afganistana; poziva talibane, naj zagotovijo varnost lokalnih in mednarodnih organizacij civilne družbe, nevladnih organizacij in humanitarnih organizacij, vključno z njihovim ženskim osebjem, kar je bistveno za zagotavljanje kritičnih storitev afganistanskim ženskam in dekletom; poudarja, da je treba tem humanitarnim delavkam zagotoviti svobodno delo brez strahu pred povračilnimi ukrepi;

32. poziva k nadaljnji okrepitvi in usklajevanju humanitarne pomoči med agencijami OZN in nevladnimi organizacijami ter k vzpostavitvi humanitarnih koridorjev za zagotavljanje pomoči v hrani, vodi, sanitarni opremi in zdravilih; pozdravlja odločitev Komisije, da bo povečala humanitarno pomoč Afganistanu z več kot 50 milijonov EUR na več kot 200 milijonov EUR; pozdravlja nedavno zavezo mednarodne skupnosti v višini 1 milijarde EUR za afganistansko prebivalstvo in poziva Komisijo, naj vodi zagovorniška prizadevanja, da bi potrebe po humanitarni pomoči izpolnili v celoti;

33. ponovno poudarja, da je treba pri humanitarni pomoči dati prednost takojšnjim potrebam afganistanskih žensk in deklet, zlasti tistih, ki so razseljene; poudarja, da je nujno treba zmanjšati ranljivost za nasilje na podlagi spola in zagotoviti dostop do zdravstvenega varstva in osnovnih higienskih potrebščin;

34. vztraja, da mora EU še naprej neposredno podpirati afganistanske politike in pripadnike civilne družbe, ki so zavezani spoštovanju človekovih pravic in temeljnih vrednot, pri čemer so zdaj mnogi v izgnanstvu, da si bodo lahko še naprej prizadevali za ohranitev dosežkov iz zadnjih dvajsetih let in nadaljnje izvajanje reform v Afganistanu;

35. poudarja, da mora biti pogoj za evropsko finančno podporo oblastem ohranjanje ter nadgrajevanje dosežkov zadnjih dvajsetih let, zlasti na področju pravic žensk in deklet; vztraja, da morajo talibani izkazati spoštovanje in zavezanost ohranitvi teh dosežkov, česar doslej še niso storili; poudarja, da bi morala EU zagotoviti, da se bo humanitarna pomoč afganistanskim civilistom v stiski zagotavljala prek ustreznih mednarodnih organizacij in nevladnih organizacij, ter vztrajati, da morajo talibani zagotoviti varen in neoviran dostop do lokalnih in mednarodnih nevladnih organizacij; poudarja, da talibani ne smejo ovirati dostave in razdeljevanja humanitarne pomoči tistim, ki jo potrebujejo;

36. poziva Komisijo, naj preuči vse odprte razvojne projekte v državi, da bi ocenila, kateri od njih se lahko še naprej izvajajo skupaj z lokalnimi partnerji ali nevladnimi organizacijami in mednarodnimi organizacijami brez vmešavanja talibanskega režima, pri čemer so pogoji za nadaljevanje sodelovanja žensk, varnostna jamstva za delavce, ki se ukvarjajo z razvojno pomočjo, ter učinkoviti zaščitni ukrepi proti korupciji;

četrtek 16. septembra 2021

EU se mora odzvati na morebitno migracijsko in begunsko krizo

37. poudarja temeljno pravico Afganistancev do varnosti; poziva, naj se sprejmejo vsi ukrepi za nadaljevanje usklajenih evakuacij iz države pod okriljem Visokega komisarja OZN za begunce, in sicer z vzpostavitvijo varnih koridorjev in s trajnim ponovnim odprtjem mednarodnega letališča v Kabulu in afganistanskih kopenskih meja; poziva k zagotovitvi posebne podpore za ženske, dekleta in ogrožene osebe, ki želijo zapustiti državo, da bi jim zagotovili varne poti;

38. poudarja, da bo največji delež afganistanskih beguncev najprej in predvsem iskal zaščito v sosednjih državah, zato bi morala EU načrtovati dodatno podporo afganistanskim sosedam, ki gostijo begunce, po možnosti prek OZN in njenih agencij ter mednarodnih organizacij na terenu;

39. opozarja, da finančna in logistična podpora ter podpora za povečanje zmogljivosti za sprejemanje afganistanskih beguncev in migrantov v sosednjih državah ne morejo nadomestiti celovite evropske azilne in migracijske politike; meni, da mora EU nujno skleniti in izvajati svoj novi pakt o azilu in migracijah, da bo lahko migracijske tokove obravnavala učinkoviteje in bolj humano;

40. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo usklajena evropska prizadevanja za humano azilno politiko, v kateri bo EU prevzela svojo moralno odgovornost za sprejem in vključevanje migrantov v skladu z Ženevsko konvencijo iz leta 1951; pozdravlja načrtovani septembrski forum o preselitvi; poudarja, da bi morala politika EU prednostno vključevati razširitev preselitve oseb, ki so najbolj ogrožene in najbolj ranljive, ter dodatne ukrepe, kot so humanitarni vizumi in poseben vizumski program za Afganistanke, ki iščejo zaščito pred talibanskim režimom; poziva države članice, naj glede na nedavni razvoj dogodkov ponovno ocenijo sedanje in nedavne prošnje za azil, tudi tiste, ki so bile zavržene; poudarja, da v nobenem primeru ne sme biti prisilnega vračanja v Afganistan;

41. poziva Svet, naj uporabi razpoložljiva orodja, kot sta direktiva o začasni zaščiti^(*) in mehanizem Unije na področju civilne zaščite, da bi čim bolj povečali prizadevanja po vsej EU za zagotovitev boljšega usklajevanja med državami članicami in takojšnjega dostopa do zaščite; ponovno poziva Komisijo, naj objavi zakonodajni predlog o humanitarnih vizumih, ter poziva k enakopravni delitvi odgovornosti med državami članicami;

42. poziva k okrepljenemu sodelovanju in podpori za države nečlanice EU, da bi jim pomagali pri boju proti kriminalnim združbam, ki se ukvarjajo s tihotapljenjem migrantov in trgovino z ljudmi; poziva Europol, naj zagotovi analizo tveganja kaznivih dejanj in okrepljeno sodelovanje s tretjimi državami glede na širše ozadje razvoja dogodkov v Afganistanu;

43. poziva Komisijo, naj to resolucijo upošteva pri načrtovanju instrumenta NDICI – Globalna Evropa in pripravi ustreznih večletnih okvirnih programov;

Potrebno je tesnejše sodelovanje z državami v regiji okoli Afganistana ob spoštovanju temeljnih človekovih pravic in načela pravne države

44. priznava, da sedanje razmere v Afganistanu niso ugodne za regionalno stabilnost; poudarja, da je umik zahodnih sil iz Afganistana za seboj pustil praznino, ki je povečala nestabilnost; poudarja, da so za razmere v Afganistanu zdaj bolj odgovorne tudi sosednje in regionalne sile, ki morajo preprečiti vse izbruhe nestabilnosti zunaj meja države; ponovno poudarja, da mora EU na tem področju okrepiti sodelovanje s srednjeazijskimi državami, zlasti z Uzbekistanom, s katerim se EU trenutno pogaja o okrepljenem sporazumu o partnerstvu in sodelovanju, ter s Tadžikistanom; poudarja, da to sodelovanje ne bi smelo biti v nasprotju s temeljnimi vrednotami in načelom pravne države, ki jih zagovarja EU;

45. je zaskrbljen zaradi varnosti najbolj ogroženih Afganistancev in tistih, ki prečkajo kopenske meje s sosednjimi državami, zlasti s Pakistanom; obžaluje neusklajenost mednarodne skupnosti v zvezi s tem in poziva države članice, naj uporabijo vse možne diplomatske vzvode in orodja, da bi zagotovili dostop do kopenskih meja, varen prehod in dostop do diplomatskih objektov; poudarja ključno usklajevalno vlogo, ki jo imajo delegacije EU v sosednjih državah pri zagotavljanju praktične podpore v zvezi s tem;

(*) Direktiva Sveta 2001/55/ES z dne 20. julija 2001 o najnižjih standardih za dodelitev začasne zaščite v primeru množičnega prihoda razseljenih oseb in o ukrepih za uravnoteženje prizadevanj in posledic za države članice pri sprejemanju takšnih oseb (UL L 212, 7.8.2001, str. 12).

četrtek 16. septembra 2021

46. opozarja, da je Pakistan vrsto let zagotavljal zatočišče pripadnikom talibanov in pomoč njihovim varnostnim silam; naroča Evropski službi za zunanje delovanje, naj pakistanskemu vodstvu sporoči, da je odgovorno za varnost in stabilnost v Afganistanu in da mora v ta namen uporabiti svoj vpliv na talibane ter naj premisli, ali bi bilo treba glede na trenutno dogajanje nemudoma preučiti upravičenost Pakistana do statusa GSP+ in koristi, ki prihajajo z njim;

47. poziva Komisijo in države članice, naj Afganistanu in sosednjim državam nemudoma zagotovijo podporo za krepitev azilnih zmogljivosti s pomočjo evropske organizacije za podporo azilu in humanitarno pomočjo za najranljivejše, da bi stabilizirali regijo in preprečili še eno migracijsko krizo;

48. poziva Komisijo in države članice, naj nemudoma povečajo podporo državam, ki mejijo na Afganistan in ki gostijo veliko število migrantov in beguncev, da bi ljudem, ki potrebujejo zaščito, zagotovili varne sprejemne pogoje in vzdržne življenjske razmere;

Budnica Evropski uniji – potrebne reforme

49. se zaveda, da je umik sil ZDA in mednarodnih sil iz Afganistana znak kolektivnega neuspeha zahodne zunanje in varnostne politike in strategije, ki zna imeti dolgoročne škodljive posledice; meni, da bo to kratkoročno škodilo verodostojnosti Zahoda in povzročilo krizo zaupanja, v prihodnosti pa bo treba iz teh izkušenj potegniti pomembne zaključke, zlasti ko gre za odločanje o naravi in mandatu vojaških posredovanj;

50. izraža globoko razočaranje in zaskrbljenost zaradi neučinkovitosti ZDA, Nata, Evropske službe za zunanje delovanje in institucij Evropske unije kot celote v 20-letnem obdobju pri ohranjanju in financiranju Ganijeve vlade, ki je bila v resnici skorumpirana in odtujena od prebivalcev, pa tudi oboroženih sil, ki so se izkazale za neučinkovite; izraža zaskrbljenost zaradi dejstva, da naš skupni neuspeh v Afganistanu pomeni strateško prednost za nezahodne sile in sosednje države, zlasti Pakistan ter Kitajsko in v manjši meri Rusijo, čeprav niso zagotovile znatne podpore in niso bile vključene v razvoj Afganistana; opozarja, da so bile afganistanske oblasti vpletene v politične spopade in sistemsko korupcijo ter niso uspele preseči slabosti šibkega upravljanja;

51. poudarja pomen dobrega upravljanja, pravne države in boja proti korupciji, kjer je bil v Afganistanu v okviru vojne proti terorizmu dosežen nezadosten napredek; meni, da bi morala EU za uspešno graditev države in lastno mednarodno agendo o človekovih pravicah sprejeti celosten pristop k zunanji, humanitarni in razvojni politiki, politiki človekovih pravic, varnostni politiki, politiki enakosti spolov in trgovinski politiki; poziva Svet, Evropsko službo za zunanje delovanje in Komisijo, naj karseda hitro pripravijo in Parlamentu predstavijo celovito strategijo za Afganistan in države v njegovi regiji, ki temelji na izkušnjah;

52. meni, da ta kriza dokazuje, da mora EU znatno okrepiti svojo sposobnost samostojnega delovanja ter okrepiti obrambno sodelovanje EU z vzpostavitvijo pristne evropske obrambne unije, ta prizadevanja pa bi morala spremljati krepitev evropskega stebra zveze Nato; meni, da mora EU vlagati v vojaško poznavanje situacije, opazovanje in izvidovanje, obveščevalno dejavnost in strateški zračni transport; opozarja, da je nezmožnost evropskih sil, da zavarujejo mednarodno letališče, kot je letališče v Kabulu, brez podpore ZDA, v oči bijoč primer, kolikšen obseg naložb bo potreben; pozdravlja nedavne premisleke visokega predstavnika v zvezi s tem in ponovno izraža podporo temeljnemu in celovitemu dialogu med institucijami EU, državami članicami EU, nacionalnimi parlamenti, evropskimi partnerji in civilno družbo o nadaljnjih korakih;

53. meni, da bi bilo treba o vprašanih na področju zunanjih zadev EU odločati z razširjeno uporabo kvalificirane večine v skladu s Pogodbama EU;

54. poziva Evropsko službo za zunanje delovanje, naj okrepi diplomatsko predstavništvo EU v Srednji Aziji, zlasti v Tadžikistanu, da bi lahko iz prve roke prejela informacije o dogajanju na terenu; vztraja, da je treba razmere v Afganistanu, zlasti v zvezi z ženskami in dekleti ter etničnimi, verskimi in drugimi ranljivimi skupinami, v prihodnjih tednih in mesecih še naprej preučevati in ocenjevati;

55. priznava pomen tesnega sodelovanja z ZDA, osredotočenega na reševanje številnih izzivov ter zagotavljanje humanitarne pomoči prebivalcem Afganistana, upošteva izkušnje, pridobljene v Afganistanu; izraža zahvalo vojski ZDA za njeno podporo pri evakuaciji z mednarodnega letališča v Kabulu in izraža najgloblje sožalje družinam vojakov, ki so ob tem izgubili življenje;

četrtek 16. septembra 2021

56. poziva EU in države članice, naj zagotovijo učinkovito zaščito zunanjih meja EU ob popolnem spoštovanju prava EU in temeljnih pravic, da bi se bolje pripravile na migracijske tokove iz regije in na nedovoljene vstope v EU;

o

o o

57. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, posebnemu odposlancu EU za Afganistan, nacionalnim parlamentom držav članic in kongresu ZDA.

četrtek 16. septembra 2021

P9_TA(2021)0394

Razmere v Libanonu**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o razmerah v Libanonu (2021/2878(RSP))**

(2022/C 117/15)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Libanonu, zlasti resolucije z dne 22. maja 2008 o razmerah v Libanonu ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju prejšnjih resolucij Varnostnega sveta OZN, zlasti resolucij 1559 (2004), 1701 (2006), 2539 (2020) in 2591 (2021),
- ob upoštevanju Evro-mediteranskega sporazuma o pridružitvi med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Libanonsko republiko na drugi strani ⁽²⁾,
- ob upoštevanju sklepa Sveta 2007/860/ES z dne 10. decembra 2007 o makrofinančni pomoči Skupnosti Libanonu ⁽³⁾,
- ob upoštevanju končnega poročila misije Evropske unije za opazovanje volitev v Libanonu 2018,
- ob upoštevanju zavez, dogovorjenih novembra 2016 v okviru prednostnih nalog partnerstva med EU in Libanonom, konference CEDRE, ki je potekala 6. aprila 2018, libanonskega okvira za reformo, okrevanje in obnovo iz decembra 2020 in srečanj mednarodne skupine za podporo Libanonu, ki so potekala 11. decembra 2019, 23. septembra 2020 in 19. maja 2021,
- ob upoštevanju izjave komisarja za krizno upravljanje Janeza Lenarčiča z dne 5. avgusta 2020 o eksploziji v Bejrutu,
- ob upoštevanju mednarodne konference o pomoči in podpori Bejrutu in libanonskemu ljudstvu, ki je potekala 9. avgusta 2020, ter konference v podporo libanonskemu prebivalstvu, ki je potekala 2. decembra 2020, ki sta ju organizirali Francija in Organizacija združenih narodov,
- ob upoštevanju skupne izjave mednarodne skupine za podporo Libanonu z dne 23. septembra 2020,
- ob upoštevanju izjave o odstopu mandatarja za sestavo libanonske vlade, ki jo je 28. septembra 2020 v imenu EU podal visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,
- ob upoštevanju poročila o okviru za reformo, okrevanje in obnovo Libanona, ki so ga EU, OZN in Svetovna banka sprejele decembra 2020,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 7. decembra 2020 o Libanonu,
- ob upoštevanju poročila Svetovne banke o libanonskem gospodarstvu z dne 1. junija 2021 in hitre ocene škode in potreb v Bejrutu, ki jo je pripravila Skupina Svetovne banke v sodelovanju z EU in OZN,
- ob upoštevanju izjave in pripomb podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Josepa Borella z dne 19. junija 2021 med obiskom v državi,
- ob upoštevanju izjave podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Josepa Borrella z dne 16. julija 2021 o odstopu mandatarja za sestavo vlade Sada Haririja,

⁽¹⁾ UL C 279 E, 19.11.2009, str. 69.

⁽²⁾ UL L 143, 30.5.2006, str. 2.

⁽³⁾ UL L 337, 21.12.2007, str. 111.

četrtek 16. septembra 2021

- ob upoštevanju poziva predsednika Odbora za zunanje zadeve Davida McAllisterja in predsednice delegacije za odnose z državami Mašreka Isabel Santos z dne 16. julija 2021, naj libanonsko politično vodstvo odpravi zastoj po odstopu mandatarja za sestavo vlade,
- ob upoštevanju sporočila Unicefa za javnost z dne 23. julija 2021 z naslovom Libanon: Unicef opozarja, da je javni sistem oskrbe z vodo tik pred razpadom,
- ob upoštevanju izjave tiskovne predstavnice Evropske službe za zunanje delovanje z dne 26. julija 2021 o procesu oblikovanja vlade,
- ob upoštevanju izjave sopredsednikov druge seje posvetovalne skupine o okviru za reformo, okrevanje in obnovo z dne 28. julija 2021,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta (SZVP) 2021/1277 z dne 30. julija 2021 o omejevalnih ukrepih glede na razmere v Libanonu ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju izjave podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Josepa Borrella z dne 3. avgusta 2021 o enoletni obletnici eksplozije v pristanišču v Bejrutu,
- ob upoštevanju konference v podporo libanonskemu prebivalstvu, ki je prek videokonference potekala 4. avgusta 2021, in izjave podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Josepa Borrella na konferenci,
- ob upoštevanju pisma generalnega sekretarja OZN predsedniku Varnostnega sveta OZN z dne 4. avgusta 2021 o podaljšanju mandata začasnih sil OZN v Libanonu (UNIFIL),
- ob upoštevanju izjave predsednika Evropskega sveta z dne 4. avgusta 2021 na tretji mednarodni konferenci v podporo prebivalcem Libanona, ki je potekala na skupno povabilo generalnega sekretarja OZN in predsednika Francoske republike,
- ob upoštevanju izjave uradne govornice Evropske službe za zunanje delovanje z dne 7. avgusta 2021, v kateri obsoja izstreljevanje raket iz južnega Libanona,
- ob upoštevanju izjave generalnega sekretarja OZN Antónia Guterresa z dne 26. avgusta 2021 o slabšanju socialno-ekonomskih razmer v Libanonu,
- ob upoštevanju Sklepa št. 1/2016 Pridružitvenega sveta EU-Libanon z dne 11. novembra 2016 o dogovoru o prednostnih nalogah partnerstva EU-Libanon in predloga sklepa Sveta o stališču, ki naj se v imenu Unije zastopa v Pridružitvenem svetu, ustanovljenem z Evro-mediteranski sporazumom o pridružitvi med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Libanonsko republiko na drugi strani, v zvezi s podaljšanjem veljavnosti prednostnih nalog partnerstva med EU in Libanom, dokler EU in Libanon ne sprejmeta novih posodobljenih skupnih dokumentov (COM(2021)0406),
- ob upoštevanju incidentov avgusta in septembra 2019, 14. aprila 2020, 17. aprila 2020, 27. julija 2020, maja 2021, 20. julija 2021 in od 4. do 6. avgusta 2021, ki so se zgodili prek modre črte,
- ob upoštevanju skupnega sporočila z dne 9. februarja 2021 z naslovom „Obnovljeno partnerstvo z južnim sosedstvom – Nova agenda za Sredozemlje“ (JOIN(2021)0002),
- ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic iz leta 1948,
- ob upoštevanju člena 132(2) in 132(4) Poslovnika,

⁽⁴⁾ UL L 277 I, 2.8.2021, str. 16.

četrtek 16. septembra 2021

- A. ker so sedanje razmere v Libanonu izjemno alarmantne in zelo zaskrbljujoče zaradi politične, gospodarske, socialne, finančne in zdravstvene krize ter institucionalnega razpada; ker je Libanon tesen in pomemben partner Evropske unije; ker to partnerstvo temelji na skupnih interesih, dolgotrajnih zgodovinskih in kulturnih vezeh, rednem političnem in socialnem dialogu ter obsežnih medosebnih stikih;
- B. ker ima Libanon živahno civilno družbo s številnimi aktivisti, voditelji skupnosti, akademiki, umetniki in mladinskimi skupinami, ki se zbirajo in pozivajo k nujnim reformam;
- C. ker so bile razmere v Libanonu kritične in so konec leta 2019 privedle do finančne krize; ker so 17. oktobra 2019 že potekali množični protesti (t. i. libanonska oktobrska revolucija), ki so pozvali k socialnim in ekonomskim pravicam, odgovornosti, odpravi korupcije in odstopu vseh političnih predstavnikov; ker je 29. oktobra 2019 nekdanji libanonski predsednik vlade Sad Hariri napovedal odstop vlade;
- D. ker je 4. avgusta 2020 uničujoča eksplozija velike količine amonijevega nitrata v bejrutskem pristanišču povzročila več kot 200 smrtnih žrtev in več tisoč ranjenih ter poškodovala več kot 74 000 domov, kar je neposredno prizadelo 300 000 ljudi; ker je po tem dogodku odstopil nekdanji predsednik vlade Hasan Diab; ker eno leto po eksploziji preiskava njenih vzrokov še ni zaključena, zlasti zaradi korupcije, krivci zanjo še niso bili ugotovljeni in torej še nihče zanjo ni odgovarjal; ker poročilo organizacije Human Rights Watch, izdano 3. avgusta 2021, razkriva dokaze o soodgovornosti uradnikov za eksplozijo; ker je 4. avgusta 2021 v Bejrutu ponovno potekal množični protest, njegovi udeleženci pa so zahtevali, da krivci za eksplozijo v pristanišču odgovarjajo zanjo; ker so na dan prišli uradni dokumenti, ki kažejo, da so libanonski carinski, vojaški in varnostni organi ter sodstvo več zaporednih vlad vsaj desetkrat v šestih letih opozorili na nevarno zalogo eksplozivnih kemikalij v bejrutskem pristanišču, vendar te niso sprejele nobenih ukrepov; ker so ključne politične osebnosti v Libanonu ovirale lokalno preiskavo poznejše eksplozije, saj so oblasti odstavile prvega preiskovalnega sodnika, potem ko je politične osebnosti povabil na zaslišanje, in zavrnilo zahtevo drugega preiskovalnega sodnika o odvzemu imunitete osumljenim poslancem in zaslišanju visokih predstavnikov varnostnih sil;
- E. ker je korupcija v Libanonu eden od ključnih izzivov, saj zavira razvoj in blaginjo ter pogloblja odtujenost od političnega sistema in nezaupanje vanj; ker je korupcija zelo razširjena na vseh ravneh družbe, kar se odraža v svetovni primerjavi in povprečnih rezultatih države na večini področij upravljanja; ker libanonski urad za boj proti korupciji še vedno ne deluje, saj še niso imenovali njegovih članov;
- F. ker je Libanon 10. septembra 2021 po treh kandidatih za predsednika vlade, Mustafi Adibu, Hasanu Diabu in Sadu Haririju, vendarle oblikoval vlado; ker bo morala nova vlada nujno pripraviti vsebinski sveženj potrebnih reform, ki bodo Libanonu omogočile boj proti korupciji ter ohranitev stabilnosti, enotnosti, suverenosti, politične neodvisnosti in ozemeljske celovitosti;
- G. ker so maja in oktobra 2022 v Libanonu načrtovane občinske, parlamentarne in predsedniške volitve; ker morajo vsi politični voditelji spoštovati volilni koledar za leto 2022 in zagotoviti vključujoče, pregledne in poštene volitve z enakimi možnostmi kandidiranja za vse in dostopom do glasovanja za vse libanonske državljane, vključno s tistimi, ki prebivajo zunaj države, kakor jim je omogočila najnovejša volilna zakonodaja iz leta 2017 in kot določa libanonska ustava; ker komisija za nadzor volitev nima potrebnih sredstev za izvajanje svojega mandata, kar vzbuja pomisleke glede preglednosti in poštenosti kampanje in volitev, načrtovanih za naslednje leto;
- H. ker je EU skupaj s Svetovno banko in OZN takoj po siloviti eksploziji izvedla hitro oceno škode in potreb, da bi ocenila posledice za prebivalstvo, materialna sredstva, infrastrukturo in zagotavljanje storitev; ker je bilo pri tem med drugim ugotovljeno, da je bila povzročena škoda v višini od 3,8 do 4,6 milijarde USD, pri čemer sta bila najbolj prizadeta stanovanjski in kulturni sektor, da so nastale izgube v višini od 2,9 do 3,5 milijarde USD, in sicer zlasti na področju stanovanjskih objektov, nato pa v prometu in kulturi, da je za najbolj nujno okrevanje in obnovo potrebno od 1,8 do 2,0 milijarde USD, pri čemer so potrebe največje v prometnem sektorju, ki mu sledita kulturni in stanovanjski sektor;

četrtek 16. septembra 2021

ker je bil glavni rezultat vzpostavitev okvira za reformo, okrevanje in obnovo, ki ga soupravlja libanonska vlada; ker pri reformah iz tega okvira zaradi več mesecev trajajočega zastoja pri oblikovanju vlade ni bilo doseženega nikakršnega napredka; ker je maja 2021 glavni libanonski proizvajalec električne energije Electricité du Liban sporočil, da nima več dovolj denarja za nakup goriva; ker je Libanon več držav zaprosil, da bi mu pomagale zadovoljiti neposredne potrebe po energiji;

- I. ker kljub umiku zakona o bančni tajnosti še vedno ni napredka pri forenzični reviziji centralne banke; ker je libanonski državni tožilec po poročilih švicarske preiskave o transakcijah, v katere sta bila domnevno vpletena guverner centralne banke Riad Salameh in njegov brat, sprožil preiskavo, francoski tožilci pa so začeli predhodno preiskavo o obtožbah, da je Salameh pral denar; ker guverner centralne banke vse obtožbe zanika;
- J. ker se je EU zavezala, da bo z gospodarsko pomočjo podpirala stabilnost in enotnost države; ker je EU zagotovila znatno pomoč za odpravo neposrednih posledic in zadovoljitev potreb po eksploziji; ker je mobilizirala 33 milijonov EUR za nujne potrebe in več kot 250 reševalcev iz držav članic EU; ker je EU samo v letu 2021 Libanonu zagotovila 55,5 milijona EUR humanitarne pomoči; ker je bilo poleti 2021 sproščenih dodatnih 5,5 milijona EUR za podporo odziva Libanona na pandemijo covid-19; ker so EU in njene države članice od leta 2011 mobilizirale 24 milijard EUR;
- K. ker je pandemija covid-19 zaostriła že obstoječo vsesplošno krizo v Libanonu, kjer je močno razširjena tudi korupcija v političnem razredu; ker so bile hudo prizadete tako ranljive kot neranljive skupine; ker je bilo od začetka pandemije v Libanonu ugotovljenih več kot 610 000 primerov okužbe s koronavirusom in 8 150 smrtnih primerov; ker je bila materialna škoda zaradi eksplozije na stanovanjskih objektih največja v četrtih Džemejze Ašrafid, Mar Mihail in Remeil Medavar in ker bi lahko pomanjkanje nadomestnih stanovanj za tiste, katerih domovi so bili uničeni, vplivalo na zgodovinsko socialno strukturo, ustroj in kohezijo Libanona;
- L. ker je bil s Sklepom Sveta z dne 30. julija 2021 vzpostavljen okvir za ciljno usmerjene sankcije proti osebam in subjektom, odgovornim za spodbijanje demokracije ali pravne države v Libanonu; ker te vključujejo prepoved potovanja v EU in zamrznitev sredstev zaradi nenehnega oviranja oblikovanja vlade ali resnega ogrožanja izvedbe volitev, oviranja ali spodbijanja načrtov za izboljšanje odgovornosti in dobrega upravljanja, tudi v bančnem in finančnem sektorju, ki so jih odobrile libanonske oblasti in jih podpira EU, zaradi hudih finančnih nepravilnosti v zvezi z javnimi sredstvi, dejanj, zajetih v Konvenciji Združenih narodov proti korupciji, in nepooblaščenega izvoza kapitala;
- M. ker je ekonomska in socialna komisija OZN za Zahodno Azijo ugotovila, da je stopnja revščine med letoma 2019 in 2020 poskočila z 28 % na 55 %; ker se je večrazsežnostna stopnja revščine v Libanonu skoraj podvojila, in sicer z 42 % v letu 2019 na 82 % v letu 2021, in ker danes skrajna večrazsežnostna revščina prizadene 34 % prebivalstva; ker se brezposelne že več kot 40 % delovne sile, vse večji delež gospodinjstev pa ima težave pri dostopu do osnovnih storitev, kot so hrana, voda in zdravstveno varstvo; ker je Svetovna banka v svojem poročilu o libanonskem gospodarstvu iz junija 2021 poročala, da se Libanon sooča s hudo in dolgotrajno gospodarsko depresijo, ki se verjetno uvršča med najhujše krize v svetovnem merilu od sredine devetnajstega stoletja;
- N. ker je vojna v sosednji Siriji mnoge prisilila, da so pobegnili v Libanon, ki je sprejel približno 1,5 milijona sirskih beguncev, poleg približno 15 800 etiopskih, iraških, sudanskih in drugih beguncev, registriranih pri Visokem komisarju OZN za begunce, ter približno 207 700 palestinskih beguncev; ker se po podatkih Svetovnega programa za hrano za leto 2021 kar 22 % odstotkov libanonskih državljanov, 50 % beguncev iz Sirije in 33 % beguncev od drugod spopada z negotovo preskrbo s hrano; ker je Libanon ena od dveh držav Bližnjega vzhoda, ki gostita veliko število gospodinjstev delavcev migrantov po tako imenovanem sistemu kafala; ker je EU od leta 2011 prek različnih instrumentov, kot sta regionalni skrbniški sklad EU za odziv na krizo v Siriji in evropski instrument sosedstva, prispevala 2,4 milijarde EUR za pomoč sirskim in palestinskim beguncem;

četrtek 16. septembra 2021

- O. ker je libanonska vlada aprila 2020 odobrila gospodarski načrt in zaprosila za program Mednarodnega denarnega sklada na podlagi potrebnih reform; ker pogovori z Mednarodnim denarnim skladom še potekajo; ker mora Libanon po mnenju Mednarodnega denarnega sklada nujno začeti obsežne reforme za ureditev javnih financ, prestrukturiranje javnega dolga, obnovo bančnega sistema, razširitev mreže socialne varnosti, reformo podjetij v državni lasti in izboljšanje upravljanja; ker je Mednarodni denarni sklad določil posebne pravice črpanja v vrednosti 860 milijonov USD za okrepitev izčrpanih državnih rezerv in za zadovoljitev številnih nujnih potreb; ker je finančni odbor libanonskega parlamenta zavrnil vladni načrt za reševanje z zasebnimi sredstvi, ki bi z jamstvom za sredstva na bančnih računih z manj kot 500 000 USD prihrankov 98 % prebivalstva omogočil, da prihranke ohranijo; ker je Mednarodni denarni sklad zaradi kritik načrta za reševanje, ki so jih izrazili poslanci, objavil tri izjave, ki vladni načrt podpirajo; ker poslanci, ki so načrt za reševanje zavrnil, ščitijo interese libanonskih bank, saj imajo pri tem prikrit interes – so namreč bodisi njihovi delničarji ali so z njimi povezani;
- P. ker je člen 534 libanonskega kazenskega zakonika še vedno podlaga za pregon in aretacijo oseb LGBTI; ker se na nekaterih območjih v državi rutinsko izvajajo aretacije moških, osumljenih istospolnih odnosov, ki so nato žrtve ponižujočega ravnanja na policijskih postajah;
- Q. ker je libanonski parlament 30. junija 2021 odobril zakon o izrednem posojilu v višini 556 milijonov USD za financiranje sistema živilskih kart, ki bo zagotavljal denarno pomoč najranljivejšim družinam in nadomestil sedanji sistem subvencij; ker bi bilo treba pri uporabi živilskih kart upoštevati načelo nediskriminacije;
- R. ker evro-sredozemski sporazum temelji na spoštovanju demokratičnih načel in temeljnih človekovih pravic, kot je določeno v Splošni deklaraciji o človekovih pravicah, ki je bistven element sporazuma;
- S. ker zadnja resolucija Varnostnega sveta OZN o Libanonu 2591 (2021), ki je bila soglasno sprejeta 30. avgusta 2021, podaljšuje mandat sil UNIFIL za še eno leto in opozarja na potrebo po trajnem premirju v skladu z načeli in elementi iz resolucije 1701 (2006);
- T. ker je nevtralnost Libanona ključna za njegovo prihodnjo stabilnost; ker je trden, popolnoma suveren, enoten in demokratičen Libanon bistvenega pomena za stabilnost, varnost in miren razvoj vsega Bližnjega vzhoda, ker morajo nedavno oblikovana vlada in njeni ministri doseči politično neodvisnost in se upreti vsakršnemu zunanjemu vmešavanju držav v libanonskem sosedstvu ali od drugod; ker zunanja vmešavanja škodujejo razvoju in stabilnosti Libanona; ker Hezbolah še vedno nadzoruje ključna ministrstva libanonske vlade; ker je več držav članic EU Hezbolah uvrstilo na seznam terorističnih organizacij; ker je Hezbolah večkrat pokazal močno ideološko pripadnost Iranu, kar spodkopava stabilnost libanonske vlade in njeno prepotrebno kohezijo;
1. meni, da so sedanje razmere v Libanonu katastrofalne, za kar je kriv človek, povzročila pa jih je peščica moških v vladajočem političnem razredu; je seznanjen z nedavnim oblikovanjem vlade po 13 mesecih političnega zastoja; obžaluje, da je v novi vladi samo ena ženska; odločno poziva libanonske voditelje, naj izpolnijo svoje obljube in vodijo funkcionalno vlado, ki sledi svojim misijam, je verodostojna in odgovorna in ki ne upošteva parlamentarnih razkolov in ne dopušča tujega vpliva; meni, da mora uveljavljanje odgovornosti, podpiranje svobodnih in poštenih volitev ter zagotavljanje osnovnih javnih storitev prevladati nad osebnimi interesi libanonskega političnega razreda; opozarja, da se volitve maja 2022 glede na politični zastoj in vse večjo disfunkcionalnost državnih institucij nikakor ne smejo izvesti kasneje, hkrati pa morajo izpolnjevati mednarodne demokratične standarde svobode, poštenosti in preglednosti;
2. poziva libanonske oblasti, naj zaprosijo podpredsednika/visokega predstavnika, naj že nekaj mesecev pred volitvami napoti misijo za opazovanje volitev ali po potrebi misijo strokovnjakov za volitve; poziva novo libanonsko vlado k celovitemu izvajanju priporočil, podanih na podlagi misije EU za opazovanje volitev leta 2018; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo vso tehnično in finančno pomoč, da bodo volitve potekale v najboljših možnih pogojih, ter naj si prizadevajo zagotoviti, da bo celoten proces pošten in pregleden; poziva novo libanonsko vlado, naj komisiji za nadzor volitev zagotovi vsa potrebna sredstva, osebje in opremo, da bo lahko v celoti izpolnila svoj mandat; poziva k ustanovitvi

četrtek 16. septembra 2021

mednarodne humanitarne delovne skupine pod okriljem OZN, ki bo podpirala izvajanje humanitarne pomoči in nadzorovala uporabo sredstev; želi spomniti, da so Združeni narodi postavili okvir za aktivno in pasivno volilno udeležbo žensk in za spodbujanje njihovega večjega sodelovanja v političnem procesu, in poziva, naj se ta okvir v celoti vključi v načrte o volilni reformi;

3. poziva EU, naj Libanonu ponudi napotitev celovite svetovalne misije EU za področje uprave, da bi se odzvali na nujno potrebo po preprečevanju vse hitrejšega razpada javne uprave in osnovnih storitev; poziva novo vlado, naj hitro izvede ključne reforme upravljanja in gospodarske reforme, ki bodo zagotovile politično in gospodarsko okrevanje, vključno z verodostojno ureditvijo ključnih gospodarskih sektorjev, kot je elektroenergetski sektor;

4. opozarja, da je pregledna, neodvisna in učinkovita preiskava eksplozije v pristanišču v Bejrutu prednostna naloga in jo je treba zagotoviti; poziva libanonske oblasti, naj spoštujejo sodne postopke in neodvisnost sodstva ter pomagajo pri vseh prizadevanjih, ki bi omogočila ustrezno preiskavo zoper odgovorne za odločitve, ki so privedle do eksplozije v bejrutskem pristanišču, ter zagotovila, da bodo zanje odgovarjali; poziva k neodvisni mednarodni misiji za ugotavljanje dejstev v Libanonu, da bi eksplozijo v Bejrutu preiskali v okviru OZN; vztraja, da morajo tisti, ki so neposredno ali posredno odgovorni, odgovarjati za izgubljena življenja in škodo, povzročeno libanonskemu ljudstvu;

5. poziva Komisijo in države članice, naj glede na težke razmere na terenu sprostijo dodatno humanitarno pomoč, zlasti pomoč v hrani ter bolnišnično in farmacevtsko opremo, in zagotovijo alternativne vire energije, vključno s sončnimi paneli, za vse šole in bolnišnice, in sicer prek subjektov, ki niso javni subjekti, kot so znane nevladne organizacije, organizacije civilne družbe in verske organizacije v Libanonu, ki lahko reforme tudi uresničijo; vztraja, da je treba lokalne organizacije civilne družbe vključiti v oblikovanje, načrtovanje, usklajevanje, izvajanje in ocenjevanje programov pomoči Libanonu; poziva Komisijo, naj poišče mehanizme za strateško in prožno uporabo meril, ki bodo organizacijam omogočila hiter dostop do sredstev, da bi lahko zadovoljile najnujnejše potrebe, pri čemer je treba spoštovati evropsko soglasje o humanitarni pomoči in mednarodno humanitarno pravo; poudarja, da je treba pomoč EU strogo spremljati ter tako zagotoviti, da bo neposredno prenesena tistim, ki jo potrebujejo; močno obžaluje izjemno slabo upravljanje in pomanjkanje finančnega nadzora nad sredstvi, ki so bila dodeljena v preteklosti;

6. poziva Komisijo in države članice EU, naj konstruktivno sodelujejo z novo libanonsko vlado pri izvajanju strukturnih in sektorskih reform, potrebnih za sprostitev izdatne makrofinančne pomoči EU, ter pri krepitvi naših trgovinskih odnosov, pod pogojem, da bo dosežen oprijemljiv napredek pri izvajanju potrebnih reform, ki so vključene v okvir za reformo, okrevanje in obnovo;

7. poziva libanonske oblasti, naj čim prej nadaljujejo pogovore z Mednarodnim denarnim skladom, da bodo reforme oprijemljive za ljudi, ki v Libanonu trpijo; poziva libanonske oblasti, naj s pomočjo mednarodne skupine za podporo Libanonu in v skladu z dogovorom vseh libanonskih političnih voditeljev izvajajo predhodne zaveze, sprejete v okviru konference CEDRE aprila 2018, ki vključujejo pomembne in korenite gospodarske in upravne reforme, vključno s ponovno vzpostavitev gospodarske stabilnosti in verodostojnosti finančnega sektorja, zagotavljanjem neodvisnosti sodstva, spoštovanjem človekovih pravic in pravne države ter bojem proti korupciji; poziva libanonske oblasti, naj zagotovijo podporo najbolj ranljivim skupnostim v Libanonu, tudi prek socialnih varovalnih mrež; poziva libanonske oblasti, naj odobrijo proračun za leto 2021 in pripravijo proračun za leto 2022, vključno s trdnim programom za socialno zaščito, uvedbo programa socialne varnostne mreže v sili in nacionalnim programom za boj proti revščini; poziva libanonske oblasti, naj zagotovijo zadostno proračunsko vrstico za volitve leta 2022;

8. poudarja, da je Libanon zaradi vsesplošne represije Asadovega režima nad sirsko ljudsko vstajo leta 2011 sprejel največji delež sirskih beguncev na svetu; opozarja na posebno odgovornost sirskega režima za nadaljevanje teh dramatičnih humanitarnih razmer; opozarja, da sta, če želimo poiskati trajno rešitev za razseljene osebe, bistvenega pomena zadostno dolgoročno financiranje in načrtovanje programov, s katerimi bi notranje razseljene osebe in begunce podpirali tudi zunaj ciklusa humanitarnih programov; opozarja na ranljivost sirskih in palestinskih beguncev v Libanonu in poudarja, da je treba zagotoviti ustrezno, predvidljivo in večplastno financiranje Agencije OZN za pomoč in zaposlovanje palestinskih beguncev na Bližnjem vzhodu (UNRWA) in drugih akterjev, ki delajo z begunci, da bi begunskim skupnostim v državi

četrtek 16. septembra 2021

zagotovili vse bistvene storitve; poudarja, da je treba okrepiti sodelovanje in dialog z nevladnimi organizacijami in drugimi ponudniki storitev, ki pomagajo beguncem v Libanonu;

9. poziva novo libanonsko vlado in predsednika, naj sprejmeta vse potrebne ukrepe za odpravo koruptivnih praks, vključno s prenosi javnega kapitala in davčnimi utajami, naj prihodnjim članom libanonskega urada za boj proti korupciji zagotovita popolno neodvisnost ter zaprosita mednarodno skupnost za tehnično podporo prek mehanizmov OZN in Konvencije OZN proti korupciji, da bi zagotovila preglednost in polno odgovornost libanonskega ljudstva; želi spomniti, da so EU, Svetovna banka in OZN zahtevali vzpostavitev neodvisnega in preglednega pravosodja, sprejetje sodobne zakonodaje o državnem tožilstvu in uvedbo protikorupcijske strategije, in graja, da v minulih letih več zaporednih libanonskih vlad nič od tega ni zmoglo;

10. poudarja posebno odgovornost Hezbolaha in drugih frakcij pri zatiranju ljudskega gibanja v Libanonu leta 2019 ter pri libanonski politični in gospodarski krizi; poziva vse zunanje sile, naj se vzdržijo vmešavanja v libanonske notranje zadeve, in poziva k spoštovanju njegove suverenosti in politične neodvisnosti; poziva vse politične frakcije v vladi, naj opustijo sektaštvo in izvedejo ključne reforme v prid vseh ljudi, ki živijo v Libanonu, brez verske ali etnične diskriminacije;

11. izraža globoko zaskrbljenost zaradi stalnega pomanjkanja napredka pri doseganju trajnega premirja in drugih ključnih določbah resolucije Varnostnega sveta OZN 1701 (2006) glede na nedavne in stalne napetosti vzdolž libanonske južne meje; ponovno izraža odločno podporo ozemeljski celovitosti, suverenosti in politični neodvisnosti Libanona v skladu z zadnjo resolucijo Varnostnega sveta OZN 2591 (2021); opozarja na stališče EU, da je treba v celoti spoštovati resoluciji Varnostnega sveta OZN 1559 (2005) in 1701 (2006);

12. poziva mednarodno skupnost, naj zagotovi potrebno finančno podporo, da bodo lahko libanonske oborožene sile in notranje varnostne sile izpolnile svojo bistveno vlogo pri preprečevanju nadaljnjega razpadanja državnih institucij ter zagotavljanju humanitarne pomoči, varnosti in stabilnosti, hkrati pa spoštovale pravico do protestov in svobode izražanja; ponovno poudarja, da je odgovornost javnih uslužbencev bistvenega pomena, in obsoja vsakršno nasilje nad protestniki;

13. poziva Evropsko službo za zunanje delovanje, naj v sodelovanju z državami članicami predlaga seznam odgovornih organov v Libanonu; poziva k uporabi ciljno usmerjenih sankcij v skladu z okvirom, ki ga je Svet sprejel 30. julija 2021, za vse osebe ali subjekte, ki izpolnjujejo merila iz tega okvira; poudarja, da je uvedba ciljno usmerjenih sankcij za oviranje ali spodkopavanje demokratičnega političnega procesa možnost, ki bi jo bilo mogoče uporabiti, če bi odgovorni akterji v Libanonu še naprej zavlačevali z reformami in bojem proti korupciji; poziva vse države članice EU, naj brez izjeme v celoti upoštevajo in krepijo nove ciljno usmerjene sankcije EU proti skorumpiranim voditeljem in odgovornim za spodkopavanje demokracije in pravne države ter proti osebam, ki so z njimi povezane, v Libanonu; poziva Evropsko službo za zunanje delovanje in Svet, naj nujno dodelita zadostna sredstva za učinkovit razvoj novega mehanizma; poziva države članice EU in njihove partnerske države, kot sta Združeno kraljestvo in Švica, naj sodelujejo v boju proti domnevni odtujitvi javnega denarja s strani več libanonskih uradnikov; predlaga, naj države članice v svojih nacionalnih jurisdikcijah sprožijo sodne postopke zoper lastnike nezakonito pridobljenega kapitala na svojem ozemlju in spodbujajo prizadevanja za vračilo nezakonito pridobljenih sredstev prebivalcem Libanona;

14. opozarja, da pridružitveni sporazum med EU in Libanonsko republiko predvideva politični dialog med Parlamentom in novim libanonskim parlamentom na podlagi vzpostavitve političnega sodelovanja med obema institucijama, ki je lahko na željo libanonskih oblasti dodaten okvir, da se podpre nedavno oblikovana vlada in odpravi institucionalni zastoj;

15. želi spomniti, da močno podpira vse zagovornike človekovih pravic v Libanonu in njihovo delo; spodbuja civilno družbo ter socialne in gospodarske partnerje, naj odigrajo svojo vlogo v nacionalnem dialogu, tako da izrazijo svoje želje in predstavijo predloge za mir, razvoj in prihodnost države, ter izraža pohvalo pobudam lokalnih skupnosti in civilne družbe; je zelo zaskrbljen zaradi vse večjega izseljevanja libanonskega prebivalstva in posledičnega bega možganov, kar vpliva na človeške vire, ki so bistveni za obnovo in okrevanje Libanona ter njegovo demokratično življenje;

četrtek 16. septembra 2021

16. poziva Libanon, naj zagotovi potrebno zaščito pred prisilnim delom, kot je določeno v nacionalnem delovnem pravu in mednarodnih standardih na področju človekovih pravic, vključno s temeljnimi načeli in pravicami pri delu, ter v Konvenciji Mednarodne organizacije dela o delavcih v gospodinjstvu (št. 189 iz leta 2011), da bi se spoprijeli z izkoriščevalsko naravo sistema kafala;
17. ponovno izraža podporo odločenosti EU, da Libanonu pomaga pri gospodarskem prestrukturiranju in obnovi infrastrukture; poziva Komisijo, naj reformira dolgoročne sklade in preoblikuje strategijo in načrt za oživitev Libanona v okviru prednostnih nalog partnerstva med EU in Libanom na podlagi novega instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, ter razmisli o financiranju dodatnih potencialnih partnerjev, zlasti za iskanje nujnih rešitev na področju obnovljivih virov energije, kot so sončni paneli, da se premosti pomanjkanje energije;
18. poziva k razveljavitvi člena 534 libanonskega kazenskega zakonika ter k odpravi vseh oblik pravnega in institucionalnega nasilja nad osebami LGBTI in njihovega preganjanja; poziva k odpravi vseh drugih diskriminatorskih zakonov, kot so zakoni, ki palestinskim beguncem odrekajo enake pravice kot drugim tujim rezidentom;
19. poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo podporo libanonski kampanji cepljenja, ki potrebuje mednarodno podporo, in naj ublažijo zdravstveno krizo v Libanonu; poziva k podpori za plače bolnišničnih uslužbencev in nakup paradržavstvenih izdelkov;
20. ponovno potrjuje svoje trdno partnerstvo z Libanom in njegovimi prebivalci, ki temelji na skupnih vrednotah demokracije, pluralizma, pravne države in spoštovanja človekovih pravic; ponovno izraža podporo odločenosti Evropske unije, da bo pomagala Libanonu pri gospodarskem prestrukturiranju; izreka spoštovanje žrtvam eksplozije v bejrutskem pristanišču; ponovno izraža solidarnost in podporo libanonski civilni družbi, zlasti novinarjem in prijaviteljem nepravilnosti; poziva Svet in Komisijo, naj si še naprej prizadevata za podporo obnovi in gospodarskemu okrevanju Libanona, ter naj vzpostavita tesnejše sodelovanje z organizacijami civilne družbe v državi in njihovo boljše financiranje;
21. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, vladam in parlamentom držav članic, generalnemu sekretarju OZN, generalnemu sekretarju Lige arabskih držav, predsedniku Parlamentarne skupščine Unije za Sredozemlje ter vladi in parlamentu Libanona.
-

četrtek 16. septembra 2021

P9_TA(2021)0395

Medijska svoboda in slabšanje stanja pravne države na Poljskem**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o medijski svobodi in slabšanju stanja pravne države na Poljskem (2021/2880(RSP))**

(2022/C 117/16)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina),
- ob upoštevanju člena 2 Pogodbe o Evropski uniji (PEU),
- ob upoštevanju člena 49 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju Evropske konvencije o človekovih pravicah in s tem povezane sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic,
- ob upoštevanju sodne prakse Sodišča Evropske unije in Evropskega sodišča za človekove pravice,
- ob upoštevanju obrazloženega predloga sklepa Sveta z dne 20. decembra 2017 o ugotovitvi očitnega tveganja hujše kršitve načela pravne države v Republiki Poljski, ki ga je Komisija izdala v skladu s členom 7(1) Pogodbe o Evropski uniji (COM(2017)0835),
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2018/1808 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o spremembi Direktive 2010/13/EU o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) glede na spreminjajoče se tržne razmere ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o splošnem režimu pogojenosti za zaščito proračuna Unije ⁽²⁾ (uredba o pogojenosti),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrepanje in odpornost ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. decembra 2019 o javnem diskriminiranju oseb LGBTI in sovražnem govoru proti njim, vključno z „območji brez LGBTI“ ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. marca 2021 o razglasitvi EU kot svobodnega območja za osebe LGBTIQ ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. januarja 2020 o tekočih zaslišanjih v skladu s členom 7(1) PEU, primer Poljske in Madžarske ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ UL L 303, 28.11.2018, str. 69.

⁽²⁾ UL L 433 I, 22.12.2020, str. 1.

⁽³⁾ UL L 57, 18.2.2021, str. 17.

⁽⁴⁾ UL C 255, 29.6.2021, str. 7.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0089.

⁽⁶⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0014.

četrtek 16. septembra 2021

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. oktobra 2020 o uvedbi mehanizma EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice ⁽⁷⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. septembra 2020 o predlogu sklepa Sveta o ugotovitvi očitnega tveganja hujše kršitve načela pravne države v Republiki Poljski ⁽⁸⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. junija 2021 o poročilu Komisije o stanju pravne države ⁽⁹⁾,
 - ob upoštevanju resolucije z dne 8. julija 2021 o oblikovanju smernic za uporabo splošnega režima pogojenosti za zaščito proračuna Unije ⁽¹⁰⁾,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 30. septembra 2020 o poročilu o stanju pravne države za leto 2020 – Stanje pravne države v Evropski uniji (COM(2020)0580),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. julija 2021 o poročilu o stanju pravne države za leto 2021 – Stanje pravne države v Evropski uniji (COM(2021)0700),
 - ob upoštevanju pisma komisarja Sveta Evrope za človekove pravice z dne 8. marca 2021 o dveh osnutkih zakonov za medijski sektor na Poljskem ⁽¹¹⁾,
 - ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,
- A. ker v skladu s členom 2 PEU Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin;
- B. ker je v skladu s členom 47 Listine temeljna pravica do učinkovitega pravnega instrumenta pogojena z dostopom do „neodvisnega“ sodišča; ker se zaradi političnega vpliva ali nadzora nad sodstvom in podobnih ovir za neodvisnost posameznih sodnikov pogosto dogaja, da sodstvo ne more opravljati svoje vloge neodvisnega varovala proti samovoljnemu izvrševanju oblasti s strani izvršilne in zakonodajne veje oblasti;
- C. ker je medijska svoboda eden od stebrov in jamstev delujoče demokracije in pravne države; ker so svoboda, pluralnost in neodvisnost medijev ter varnost novinarjev ključni sestavni deli pravice do svobode izražanja in obveščanja ter bistvene za demokratično delovanje EU in njenih držav članic; ker bi morali javni organi sprejeti pravni in regulativni okvir, ki bi spodbujal razvoj svobodnih, neodvisnih in pluralističnih medijev;
- D. ker Poljska in nekatere druge države članice še niso izpolnile vseh zahtev direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah (Direktiva (EU) 2018/1808), zlasti zahtev v zvezi z neodvisnostjo nacionalnega regulatorja medijskega trga;
- E. ker je Evropski avdiovizualni observatorij Sveta Evrope leta 2019 ugotovil, da se pri postopkih imenovanja in odgovornosti nacionalnemu svetu za radiodifuzijo (KRRiT) porajajo pomisleki v zvezi neodvisnostjo poljskih regulativnih organov za medije; ker je ugotovil tudi, da nacionalni svet za medije nima „ustreznih varoval za funkcionalno neodvisnost od političnih strank in vlade“ ⁽¹²⁾;

⁽⁷⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0251.

⁽⁸⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0225.

⁽⁹⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0313.

⁽¹⁰⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0348.

⁽¹¹⁾ Sklic: CommHR/DM/sf 007-2021.

⁽¹²⁾ Cappello M. (ur.), The independence of media regulatory Authorities in Europe (Neodvisnost regulativnih organov za medije v Evropi), IRIS Special, Evropski avdiovizualni observatorij, Strasbourg, 2019.

četrtek 16. septembra 2021

- F. ker je bil februarja 2021 predlagan projekt za uvedbo davka na oglaševanje, ki je bil nato umaknjen zaradi ostrih kritik zaradi negativnega vpliva na svobodo in pluralnost medijev; ker je 10. februarja 2021 približno 45 zasebnih medijskih hiš na Poljskem prenehalo pripravljati program in so v protest proti predlaganemu davku na oglaševanje za 24 ur objavile črne naslovnice s slogani, približno 40 radiodifuzijskih hiš pa je v odprtem pismu poljskim oblastem zapisalo, da bi novi davek oslabil medijske hiše na Poljskem, nekatere pa celo prisilil v zaprtje, to pa bi omejilo izbiro za občinstvo;
- G. ker je poljski sejm 11. avgusta 2021 glasoval za osnutek zakona, v katerem je predlagano, da se podjetjem, ki so v večinski lasti subjektov iz Evropskega gospodarskega prostora, podeli licence za oddajanje; ker je poljski senat 9. septembra 2021 zavrnil osnutek zakona, kar pa ne pomeni, da se je zakonodajni postopek končal, saj ima poljski sejm možnost, da to odločitev razveljavi;
- H. ker bi osnutek zakona neposredno zadeval TVN24, neodvisno medijsko hišo pod okriljem mreže Discovery s sedežem v ZDA; ker odločitev o podaljšanju licence za TVN24 na Poljskem še ni bila sprejeta, čeprav je radiodifuzijska hiša februarja 2020 zaprosila za podaljšanje; ker bi moral poljski nacionalni medijski regulator (KRRiT) odločitev o novi licenci za oddajanje sprejeti pred iztekom veljavnosti sedanje licence, tj. pred 26. septembrom 2021;
- I. ker je mreža Discovery zaradi neodzivnosti KRRiT za licenco za oddajanje televizijskega programa TVN24 zaprosila pri nizozemskih oblasteh in jo tudi dobila;
- J. ker je Poljska po svetovnem indeksu svobode tiska za leto 2021, ki ga pripravlja organizacija Novinarji brez meja, uvrščena na 64. mesto, kar je najnižje doslej, saj je bila leta 2015 še na 18. mestu;
- K. ker je Evropsko sodišče za človekove pravice 7. maja 2021 razsodilo, da so dejanja organov pri imenovanju enega od sodnikov, ki je bil član senata ustavnega sodišča v zadevi tožečega podjetja, pomenila, da senat, ki je obravnaval zadevo, ni bil „z zakonom ustanovljeno sodišče“ in da je bila kršena „pravica tožeče stranke do poštenega sojenja“⁽¹³⁾;
- L. ker je Sodišče Evropske unije 2. marca 2021 razsodilo, da bi utegnile zaporedne spremembe zakona o nacionalnem sodnem svetu, ki so privedle do odprave učinkovitega sodnega nadzora nad odločitvami sveta o predložitvi predlogov za imenovanje kandidatov za sodnike vrhovnega sodišča predsedniku, kršiti pravo EU⁽¹⁴⁾;
- M. ker je predsednik poljske vlade 29. marca 2021 podal vlogo pri splošno izpodbijanem in nelegitimnem ustavnem sodišču, da bi preveril, ali so določbe PEU v zvezi s primarnostjo prava EU in učinkovitim sodnim varstvom skladne s poljsko ustavo⁽¹⁵⁾;
- N. ker je Sodišče Evropske unije s sklepom z dne 14. julija 2021 odobrilo začasne ukrepe, ki jih je zahtevala Komisija v skladu s členom 279 PDEU in ki se nanašajo na delovanje disciplinskega senata poljskega vrhovnega sodišča ter opustitev nadaljnjih določb poljske zakonodaje, ki vplivajo na neodvisnost sodstva⁽¹⁶⁾;
- O. ker je nelegitimno poljsko ustavno sodišče 14. julija 2021 razsodilo, da začasni sklepi Sodišča Evropske unije o strukturi sodišč na Poljskem niso skladni s poljsko ustavo⁽¹⁷⁾;
- P. ker je Sodišče Evropske unije 15. julija 2021 v zadevi C-791/19⁽¹⁸⁾ razsodilo, da disciplinska ureditev za sodnike na Poljskem ni v skladu s pravom EU;

⁽¹³⁾ Sodba z dne 7. maja 2021, *Xero Flor w Polsce sp. z o.o. proti Poljski*.

⁽¹⁴⁾ Sodba Sodišča Evropske unije z dne 2. marca 2021, *A.B. in drugi*, C-824/18, ECLI:EU:C:2021:153.

⁽¹⁵⁾ Vloga v zadevi K 3/21, ki še poteka; sodba nelegitimnega „ustavnega sodišča“ se pričakuje 22. septembra 2021.

⁽¹⁶⁾ Sklep Sodišča Evropske unije z dne 14. julija 2021, *Komisija proti Poljski*, C-204/21 R, ECLI:EU:C:2021:593.

⁽¹⁷⁾ Sodba ustavnega sodišča z dne 14. julija 2021, zadeva P 7/20.

⁽¹⁸⁾ Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 15. julija 2021, *Evropska komisija proti Republiki Poljski*, C-791/19, ECLI:EU:C:2021:596.

četrtek 16. septembra 2021

- Q. ker je Komisija 20. julija 2021 Poljski poslala pismo o vseh ukrepih, sprejetih ali predvidenih za popolno uskladitev s sklepom Sodišča, in o vseh ukrepih, potrebnih za popolno izvršitev sodbe; ker so poljski organi 16. avgusta 2021 odgovorili Komisiji;
- R. ker je Evropsko sodišče za človekove pravice 22. julija 2021 razsodilo, da disciplinski senat vrhovnega sodišča ni „neodvisno in nepristransko z zakonom ustanovljeno sodišče“ in ne izpolnjuje standarda „pravice do sodišča, ustanovljenega z zakonom“, ki jo zagotavlja člen 6(1) Evropske konvencije o človekovih pravicah ⁽¹⁹⁾;
- S. ker je Komisija 7. septembra 2021 sklenila Poljski poslati uradni opomin v skladu s členom 260(2) PDEU, ker slednja ni sprejela potrebnih ukrepov za popolno izvršitev sodbe Sodišča Evropske unije z dne 15. julija 2021, v kateri je bilo ugotovljeno, da poljski zakon o disciplinski ureditvi za sodnike ni skladen s pravom EU;
- T. ker je Komisija 7. septembra 2021 zahtevala, naj Sodišče Evropske unije Poljski naloži finančno kazen, da bi zagotovilo skladnost z začasnimi ukrepi Sodišča z dne 14. julija 2021, ki se nanašajo na delovanje disciplinskega senata poljskega vrhovnega sodišča ter opustitev nadaljnjih določb poljske zakonodaje, ki vplivajo na neodvisnost sodstva;
- U. ker je namestnik poljskega ministra za pravosodje junija 2021 razglasil, da vladajoča koalicija trenutno pripravlja zakon, katerega namen je prepovedati „propagando LGBT“;
- V. ker se je Komisija 14. julija 2021 odločila, da proti Madžarski in Poljski sproži postopek za ugotavljanje kršitev v zvezi z enakostjo in varstvom temeljnih pravic, zlasti v odziv na razglasitev tako imenovanih območij brez ideologije LGBT; ker so službe Komisije v pismu ⁽²⁰⁾ iz septembra 2021 ugotovile, da pri izvajanju evropskih strukturnih in investicijskih skladov ni bilo zagotovljeno načelo nediskriminacije, zato so se odločile začasno ustaviti spremembe programa REACT-EU v zvezi z regionalnimi operativnimi programi petih lokalnih poljskih organov;
- W. ker se je velika večina anketirancev v raziskavi Flash Eurobarometer iz avgusta 2021 strinjala, da bi morala EU zagotoviti sredstva državam članicam le, če njihove vlade uveljavljajo načela pravne države in demokratična načela; ker je bil ta delež tudi na Poljskem zelo visok (72 %) ⁽²¹⁾;

Medijska svoboda

1. opozarja, da je Evropski parlament v prejšnjih resolucijah izrazil zaskrbljenost nad predhodno sprejetimi in na novo predlaganimi spremembami poljskega medijskega zakona, tj. preoblikovanjem javne radiotelevizije v provladno radiotelevizijo; poudarja, da 54. člen poljske ustave zagotavlja svobodo izražanja in prepoveduje cenzuro;
2. kar najostreje kritizira tako imenovani osnutek zakona „Lex TVN“, ki ga je sprejel sejm; meni, da gre za poskus utišanja kritičnih vsebin in neposreden napad na pluralnost medijev, pa tudi za kršitev temeljnih pravic iz Listine o temeljnih pravicah in Pogodb, zakonodaje EU o notranjem trgu ter mednarodnega prava o človekovih pravicah in mednarodnega trgovinskega prava, kot je direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah; odločno spodbuja sejm, naj upošteva, da je senat obravnaval in nato zavrnil osnutek zakona;
3. je močno zaskrbljen zaradi nadaljnega slabšanja medijske svobode na Poljskem in različnih reform, ki jih je uvedla vladajoča koalicija, da bi zmanjšala raznolikost in število kritičnih glasov v medijih; je močno zaskrbljen tudi, ker je bilo potrjeno, da je naftna družba pod državnim nadzorom PKN Orlen prevzela skupino Polska Press Group, še preden je bila rešena pritožba poljskega varuha človekovih pravic zoper organ za konkurenco; je zelo zaskrbljen zaradi sprememb

⁽¹⁹⁾ Sodba Evropskega sodišča za človekove pravice z dne 22. julija 2021, *Reckowicz proti Poljski* (pritožba št. 43447/19).

⁽²⁰⁾ Ares(2021)5444303 – 3.9.2021.

⁽²¹⁾ Flash Eurobarometer – Stanje v Evropski uniji, IPSOS, avgust 2021.

četrtek 16. septembra 2021

v uredništvu skupine Polska Press Group, ki jih je sprejela uprava družbe PKN Orlen, čeprav je bila vložena pritožba, ki tej družbi začasno onemogoča, da bi uveljavljala svoje lastniške pravice ostro obsoja izjave uradnikov družbe PKN Orlen, v katerih so sodbo sodišča označili za brezpredmetno ⁽²²⁾;

4. je močno zaskrbljen zaradi vse slabših razmer v poljskih javnih medijih, ki ne izpolnjujejo javnega poslanstva, za katerega so značilni pluralizem, nepristranskost, uravnoteženost in neodvisnost, kar je v skladu s členom 21.1 zakona o radiodifuziji iz leta 1992 zakonska obveznost;

5. odločno obsoja, da se v javnih medijih pojavljajo nenehne kampanje blatenja sodnikov, novinarjev in politikov, ki so kritični do aktualne vlade, vključno s strateškimi tožbami za onemogočanje udeležbe javnosti, ki jih vložijo vladne agencije, vladni uradniki, podjetja v državni lasti ali posamezniki, ki so tesno povezani z vladno koalicijo; poziva poljske oblasti, naj v sodelovanju z novinarskimi organizacijami spremljajo napade na novinarje in o njih poročajo, prav tako pa naj poročajo o tožbah, namenjenih utišanju ali ustrahovanju neodvisnih medijev, ter omogočijo dostop do ustreznih pravnih sredstev;

6. meni, da so za ukinitve te prakse potrebna zavezujoča pravila EU, ki bi neodvisnim medijem in novinarjem zagotavljala močno in stalno zaščito pred tovrstnimi tožbami, namenjenimi njihovem utišanju ali ustrahovanju, in poudarja, da Evropski parlament trenutno pripravlja samoiniciativno poročilo na to temo;

7. pozdravlja nedavno pobudo Komisije za izdajo priporočila o zagotavljanju varnosti novinarjev v Evropski uniji; poziva Komisijo, naj nemudoma predloži akt o svobodi medijev ⁽²³⁾;

8. poziva Komisijo, naj zagotovi ustrezno izvajanje direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah, zlasti ko gre za neodvisnost medijskih regulatorjev, preglednost lastništva medijev in medijsko pismenost; poziva Komisijo, naj učinkovito uporablja postopke za ugotavljanje kršitev, kadar države članice te določbe izvajajo nepravilno ali nepopolno;

9. znova poziva poljske organe, naj v celoti izvajajo priporočilo Sveta Evrope z dne 13. aprila 2016 o zaščiti novinarstva in varnosti novinarjev in drugih medijskih akterjev ⁽²⁴⁾;

10. izraža polno podporo mirnim protestom proti reformam poljske vlade, ki dodatno spodkopavajo medijsko svobodo na Poljskem;

Primarnost prava EU ter neodvisnost sodstva in drugih institucij

11. pozdravlja najnovejše pobude Komisije v zvezi z neodvisnostjo sodstva; meni pa, da bi hitrejše ukrepanje, kakor ga je večkrat zahteval Evropski parlament, pripomoglo k preprečevanju nenehnega spodkopavanja neodvisnosti sodstva na Poljskem; znova poziva Komisijo, naj sproži postopke za ugotavljanje kršitev v zvezi z zakonodajo o nelegitimnem ustavnem sodišču in njegovi nezakoniti sestavi, izrednim senatom vrhovnega sodišča in nacionalnim sodnim svetom;

12. je močno zaskrbljen, ker poljski organi v zadnjem času namerno in sistematično kršijo sodbe in sklepe Sodišča Evropske unije, povezane s pravno državo; poziva poljske oblasti, naj spoštujejo različne sodbe Sodišča Evropske unije in Evropskega sodišča za človekove pravice v zvezi s sestavo in organizacijo nelegitimnega ustavnega sodišča in disciplinskega senata vrhovnega sodišča, da bi izpolnile standarde neodvisnosti sodstva, h katerim se je Poljska zavezala;

⁽²²⁾ Poljska: Med uredniki se začelja čistka, čeprav je sodišče s sodbo ustavilo nakup skupine Polska Press, International Press Institute, 30. april 2021.

⁽²³⁾ Za evropski zakon o svobodi medijev, govor v Odboru Evropskega parlamenta za kulturo in izobraževanje, 19. april 2021.

⁽²⁴⁾ Priporočilo CM/Rec(2016)4 Odbora ministrov državam članicam o zaščiti novinarstva ter varnosti novinarjev in drugih medijskih akterjev.

četrtek 16. septembra 2021

13. znova obsoja prakso pregona in nadlegovanja sodnikov, ki so kritični do poljske vlade; poziva disciplinski senat v sedanji sestavi, naj ustavi vse svoje dejavnosti in zadeve, tudi sodne postopke, in na položaje vrne vse sodnike, ki jih je senat odstranil s položaja razsodnikov, vključno s sodniki, ki še vedno ne morejo razsojati, čeprav so uspešno vložili pritožbo pri senatu sodišča, saj predsedniki sodišč, na katerih delujejo, še vedno ne upoštevajo pravnomočnih sodb v pritožbenem postopku;

14. poziva, naj se funkciji generalnega državnega tožilca in ministra za pravosodje ločita v skladu s priporočili Beneške komisije⁽²⁵⁾; opozarja na mnenje generalnega pravobranilca pri Sodišču Evropske unije v tej zadevi in poziva Komisijo, naj bo bolj proaktivna pri sprožitvi postopka za ugotavljanje kršitev v zvezi z neodvisnostjo tožilskih služb;

15. znova izpostavlja temeljno naravo primarnosti prava EU, saj gre za temeljno načelo prava EU v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča Evropske unije; opozarja, da so se vse države članice strinjale, da Lizbonski pogodbi priložijo izjavo o primarnosti; opozarja, da so učinki tega načela zavezujoči za vse organe države članice, določbe nacionalnega prava, vključno z ustavnimi, pa tega ne morejo preprečiti; obsoja vsakršen poskus spodkopavanja tega načela;

16. poziva poljskega predsednika vlade, naj ne dvomi v primarnost prava EU nad nacionalno zakonodajo in naj umakne predlog za pregled ustavnosti nekaterih delov Pogodb EU, ki ga obravnava nelegitimno ustavno sodišče;

17. poziva generalnega tožilca, naj umakne predlog v zvezi z ustavnostjo člena 6 Evropske konvencije o človekovih pravicah, ki ga je podal na nelegitimno ustavno sodišče;

18. poziva Komisijo, naj še naprej spremlja vsa odprta vprašanja, zahtevačasne ukrepe vsakič, ko se zadeve na področju sodstva predložijo Sodišču Evropske unije, in naloži finančne kazni v primeru nespoštovanja sodb Sodišča Evropske unije;

Natančnejša ocena razmer na področju pravne države na Poljskem

19. obžaluje, da ni napredka na področju pravne države na Poljskem, da so se razmere od sprejetja resolucije z dne 17. septembra 2020 še poslabšale in da poljska vlada ni upoštevala priporočil v zvezi s tem; spominja na ta priporočila;

20. je seznanjen z izrednim stanjem, ki so ga razglasile Poljska in druge države članice, ki mejijo na Belorusijo; je zaskrbljen nad humanitarnimi razmerami na meji in obsoja poskus beloruskih oblasti, da bi migrante, vključno s prisilci za azil, izkoristile kot politično orodje in hibridno grožnjo proti Poljski in drugim državam članicam v odziv na njihovo podporo demokratični opoziciji v Belorusiji; poziva k enotnemu odzivu EU, da bi poiskali rešitev za te razmere; poziva poljske oblasti in druge države članice, ki se soočajo s to težavo, naj zagotovijo, da se bosta pravo EU o azilu in vračanju ter mednarodno pravo človekovih pravic v celoti spoštovala tudi v izrednih razmerah, vključno z dostopom do azila ter dostopom medijev in organizacij civilne družbe do mejnega območja, prav tako pa naj upoštevajo smernice Agencije OZN za begunce (UNHCR) in organov Sveta Evrope; poziva Komisijo kot varuhinjo Pogodb, naj zagotovi spoštovanje veljavne zakonodaje EU; poziva druge države članice, naj izkažejo solidarnost in ponudijo pomoč prizadetim državam članicam, vključno s premostitvijo proslincev za azil;

21. znova izraža globoko zaskrbljenost, ki jo izrazil že v resolucijah, zaradi poskusov kriminalizacije širjenja spolne vzgoje na Poljskem, in vztraja, da je starosti primerna in na dokazih temelječa celovita spolna vzgoja ključnega pomena, saj si mladi z njo pridobivajo znanje in veščine za zdrave, enakopravne, vzpodbudne in varne odnose brez diskriminacije, prisile in nasilja;

⁽²⁵⁾ Mnenje št. 892/2017 z dne 11. decembra 2017.

četrtek 16. septembra 2021

22. je zaskrbljen zaradi predlaganih sprememb k zakonu o izobraževanju in nekaterim drugim aktom, pa tudi zaradi sprejetih sprememb k zakonu o pedagoškem nadzoru z dne 1. septembra 2021⁽²⁶⁾, ki bi omejile avtonomnost izobraževanja, saj bi pristojnosti lokalnih oblasti prenesle na osrednje organe, omogočila nadzor nad ravnatelji in povečala nadzor nad nevladnimi organizacijami, ki prispevajo k šolskemu izobraževanju;

23. znova izraža globoko zaskrbljenost zaradi napadov na pravice žensk na Poljskem, predvsem pa nad poslabšanjem razmer na področju spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic žensk po sodbi nelegitimnega ustavnega sodišča, ki je bila 27. januarja 2021 objavljena v uradnem listu (Dziennik Ustaw);

24. pozdravlja, da je bil julija 2021 imenovan novi poljski komisar za človekove pravice, potem ko se je septembra 2020 iztekel mandat njegovemu predhodniku;

25. je zaskrbljen, ker je Svet od decembra 2018 organiziral le eno predstavitev v skladu s členom 7(1) o pravni državi na Poljskem; poziva Svet, naj Poljski da konkretna priporočila, kot je navedeno v členu 7(1) PEU, in določi roke za začetek izvajanja teh priporočil; poziva sedanje in prihodnje predsedstvo Sveta, naj predstavitev o Poljski ohrani na dnevnem redu Sveta; je zaskrbljen zaradi odnosa dveh zaporednih predsedstev Sveta, ki pristojnemu odboru Evropskega parlamenta nista poročali o postopkih iz člena 7(1), in poziva Svet, naj to čim prej storita;

26. znova poziva Svet in Komisijo, naj razširita obseg predstavitev v skladu s členom 7(1) PEU, da bi vanje zajela tudi vprašanja, povezana s temeljnimi pravicami in demokracijo, ter vključita nove dogodke in ocenita tveganje za kršitev neodvisnosti sodstva, svobode izražanja, vključno s svobodo medijev, svobode umetnosti in znanosti, svobode združevanja in pravice do enake obravnave, kakor zahteva Evropski parlament;

27. pozdravlja ukrepe Komisije v zvezi z „območji brez ideologije LGBT“, ki so jih razglasile nekatere lokalne in regionalne oblasti na Poljskem, poudarja, da to ni združljivo z vrednotami EU, in izpostavlja pomen nediskriminacije pri izvrševanju evropskih strukturnih in investicijskih skladov; poziva Komisijo, naj v postopkih za ugotavljanje kršitev uporabi vse pravne podlage; poziva državne, lokalne in regionalne oblasti držav članic, naj prekinejo vsakršno sodelovanje s poljskimi oblastmi, ki so razglasile „območja brez ideologije LGBT“; poziva Komisijo, naj oblastem, ki so sprejele takšne resolucije, še naprej zavrača vloge za financiranje s sredstvi EU, in naj preuči, kako bi bilo mogoče zaščititi končne upravičence in jim omogočiti neprekinjeno delovanje, tudi z alternativami regionalnim organom upravljanja, kot je neposredno dodeljevanje sredstev organizacijam civilne družbe, katerih delovanje je odvisno od sredstev EU;

28. odločno obsoja dejstvo, da se strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti uporabljajo tudi zoper aktiviste, ki tem resolucijam nasprotujejo in javnost obveščajo o njihovi vsebini, namreč odsotnosti ideologije LGBTI in regionalnih listinah o družinskih pravicah;

29. ponovno izraža svoje stališče o uredbi o pogojenosti, ki je začela veljati 1. januarja 2021 in se uporablja v celoti in neposredno v Evropski uniji in vseh njenih državah članicah za vsa sredstva iz proračuna EU, tudi sredstva iz instrumenta EU za okrevanje, ki so bila dodeljena od takrat;

30. želi spomniti, da uredba o pogojevanju pravne države vsebuje jasno opredelitev pravne države, ki jo je treba razumeti v povezavi z drugimi vrednotami Unije, tudi temeljnimi pravicami in nediskriminacijo; izraža razočaranje nad odgovorom Komisije Evropskemu parlamentu v pismu z dne 23. avgusta 2021; poziva Komisijo, naj proti Poljski nemudoma sproži postopek iz člena 6(1) uredbe o pogojevanju pravne države;

31. je resno zaskrbljen glede skladnosti osnutka poljskega načrta za okrevanje in odpornost z Uredbo (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost⁽²⁷⁾ ter

⁽²⁶⁾ Dz.U. 2021 poz. 1618.

⁽²⁷⁾ UL L 57, 18.2.2021, str. 17.

četrtek 16. septembra 2021

z Listino; poziva Komisijo in Svet, naj skrbno analizirata vse ukrepe, opisane v osnutku poljskega načrta za okrevanje in odpornost, ter načrt odobrita le, če se ugotovi, da so začele poljske oblasti izvajati vse sodbe Sodišča Evropske unije, zlasti kar zadeva neodvisnost sodstva, in če posledično ne bo prišlo do tega, da bo proračun EU dejavno prispeval h kršitvam temeljnih pravic na Poljskem;

o

o o

32. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje vladam in parlamentom držav članic, Svetu, Komisiji, Odboru regij in Svetu Evrope.

četrtek 16. septembra 2021

P9_TA(2021)0396

Ustanovitev neodvisnega organa EU za etiko, da bi povečali preglednost in integriteto v institucijah EU**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o ustanovitvi neodvisnega organa EU za etiko, da bi povečali preglednost in integriteto v institucijah EU (2020/2133(INI))**

(2022/C 117/17)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju političnih smernic za naslednjo Evropsko komisijo v obdobju 2019–2024, objavljenih 10. septembra 2019,
- ob upoštevanju poslanice predsednice Komisije z dne 1. decembra 2019, naslovljene na kandidatko za podpredsednico za vrednote in preglednost Věro Jourová,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. septembra 2017 o preglednosti, odgovornosti in integriteti v institucijah EU ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. novembra 2020 o analizi evropskih volitev ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji (PEU), zlasti členov 9 in 10, 13, 14, 15, 16 in 17,
- ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), zlasti členov 223(2), 245 in 295,
- ob upoštevanju Akta o volitvah poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami (akt o volitvah), ki je bil priložen sklepu Sveta z dne 20. septembra 1976, kakor je bil spremenjen,
- ob upoštevanju osnutka medinstitucionalnega sporazuma med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o obveznem registru za preglednost,
- ob upoštevanju posebnega poročila Evropskega računskega sodišča št. 13/2019 o etičnih okvirih revidiranih institucij EU,
- ob upoštevanju sklepov Sveta o Posebnem poročilu Evropskega računskega sodišča št. 13/2019,
- ob upoštevanju svojega sklepa z dne 28. septembra 2005 o sprejetju statuta poslancev Evropskega parlamenta (2005/684/ES, Euratom) ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Poslovnika Evropskega parlamenta, zlasti členov 2, 10 in 11, 176(1), Priloge I, členov 1 do 3, 4(6), 5 in 6 ter Priloge II,
- ob upoštevanju letnih poročil posvetovalnega odbora o ravnanju poslancev,
- ob upoštevanju letnih poročil o izvajanju kodeksa ravnanja članov Evropske komisije, vključno z mnenji neodvisnega odbora za etiko,
- ob upoštevanju priporočil evropske varuhinje človekovih pravic v skupni preiskavi pritožb št. 194/2017/EA, 334/2017/EA in 543/2017/EA, kako Evropska komisija obravnava zaposlovanje nekdanjih komisarjev in nekdanjega predsednika Komisije po izteku mandata ter o vlogi odbora za etiko,

⁽¹⁾ UL C 337, 20.9.2018, str. 120.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0327.

⁽³⁾ UL L 262, 7.10.2005, str. 1.

četrtek 16. septembra 2021

- ob upoštevanju priporočil Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), skupine držav proti korupciji v okviru Sveta Evrope (GRECO) in različnih nevladnih organizacij,
 - ob upoštevanju Kadrovskih predpisov za uradnike Evropske unije in Pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske unije, zlasti členov 11, 11(a), 12, 12(a), 12(b), 13, 15, 16, 17, 19, 21(a), 22(a), 22(c), 24, 27 in 40,
 - ob upoštevanju pristojnosti in odgovornosti Odbora Evropskega parlamenta za pravne zadeve, kot so določene v Prilogi VI k Poslovniku Evropskega parlamenta,
 - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju mnenj Odbora za pravne zadeve, Odbora za proračunski nadzor, Odbora za ekonomske in monetarne zadeve in Odbora za peticije,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ustavne zadeve (A9-0260/2021),
- A. ker PEU določa, da „Unija pri vseh svojih dejavnostih spoštuje načelo enakosti svojih državljanov, ki so deležni enake obravnave s strani njenih institucij, organov, uradov in agencij“; ker to pomeni, da se javne odločitve sprejemajo v interesu skupnega dobrega;
- B. ker je s Pogodbama vzpostavljen sistem delitve pristojnosti med institucijami, kjer ima vsaka institucija svojo vlogo v institucionalni strukturi Unije in pri izvajanju zaupanih nalog;
- C. ker ima vsaka institucija EU sicer pravico do organizacijske suverenosti, vse institucije EU pa morajo izpolnjevati najvišje standarde neodvisnosti in nepristranskosti;
- D. ker PEU in PDEU določata evropski okvir upravljanja, ki temelji na delitvi oblasti, v njem pa so določene različne pravice in obveznosti vsake institucije;
- E. ker so neodvisnost, preglednost in odgovornost javnih institucij ter njihovih izvoljenih predstavnikov, komisarjev in uradnikov izjemnega pomena za spodbujanje zaupanja državljanov, ki je potrebno za zakonito delovanje demokratičnih institucij;
- F. ker so etični standardi, ki veljajo za institucije EU, v mnogih pogledih višji od nacionalnih standardov, vendar se ne uveljavljajo dovolj zadovoljivo;
- G. ker je mogoče etični okvir izvrševati bolje;
- H. ker je zaupanje državljanov v javne institucije in postopek odločanja steber vsake demokratične vlade in zahteva zgled, integriteto, preglednost, odgovornost in najvišje standarde etičnega ravnanja;
- I. ker je za to, da demokratičnih procesov ne obvladujejo zasebni interesi, in za celovito spoštovanje pravic državljanov bistveno, da predstavniki interesov nimajo neprimerne vpliva, tudi prek plačanih dejavnosti poslancem Evropskega parlamenta, daril ali vabil na potovanja, z zbujanjem pričakovanj glede zaposlitve po koncu mandata poslanca ali po prenehanju zaposlitve za uradnika ter z neprimerno uporabo informacij ali stikov;
- J. ker pomanjkljivosti sedanjega etičnega okvira EU v veliki meri izvirajo iz dejstva, da temelji na samoregulativnem pristopu, da ne obstaja kazensko pravo EU ter da zanj niso zagotovljeni viri in pristojnosti za preverjanje informacij; ker je za oblikovanje etičnega okvira EU potrebna jasna pravna podlaga, pri čemer je treba spoštovati delitev oblasti, določeno v Pogodbi; ker bi lahko z ustanovitvijo neodvisnega organa za etiko okrepili zaupanje v institucije EU in njihovo demokratično legitimnost;

četrtek 16. septembra 2021

- K. ker so se posledično pojavili primeri problematičnega ravnanja; ker je z vsakim primerom neetičnega ravnanja in njegovo neustrezno obravnavo v institucijah EU omajano zaupanje evropskih državljanov v institucije in močno oškodovan ugled Unije;
- L. ker se zlasti krepi pojav vrtljivih vrat; ker so precej komisarjev in tretjino nekdanjih poslancev Evropskega parlamenta v obdobju 2014–2019 zaposlile organizacije, vpisane v evropski register za preglednost; ker to pomeni tveganje za nasprotje interesov na legitimnih področjih pristojnosti držav članic in institucij EU ter za razkrivanje ali zlorabo zaupnih informacij, hkrati pa lahko nekdanji zaposleni za lobiranje izkoristijo tesne osebne stike in prijateljstva z nekdanjimi kolegi;
- M. ker so veljavni okviri za etične standarde na ravni EU prilagojeni posebnostim vsake institucije EU, zaradi česar prihaja do različnih postopkov in stopnje izvrševanja celo istih kadrovskih predpisov za osebje EU v različnih institucijah, agencijah in organih EU, s čimer nastaja zapleten sistem, ki ga državljanji EU in tisti, ki morajo predpise spoštovati, le težko razumejo;
- N. ker je Evropsko računsko sodišče v posebnem poročilu št. 13/2019 zapisalo, da na številnih področjih obstajajo dobri razlogi za usklajen pristop k obravnavi etičnih vprašanj v institucijah EU; ker evropska varuhinja človekovih pravic in Evropsko računsko sodišče nenehno opozarjata na velike pomanjkljivosti v politikah institucij EU za preprečevanje nasprotja interesov; ker sta varuhinja človekovih pravic in Evropsko računsko sodišče zlasti zaskrbljena, ker ne obstaja skupen etični okvir EU z jasnimi postopki in kanali poročanja; ker se ta težava nanaša zlasti na delo predstavnikov držav članic v Svetu, ki mora obravnavati nasprotje interesov na visoki ravni, pojav vrtljivih vrat in pravila o preglednosti; ker etična pravila EU niso usklajena s smernicami OECD za obvladovanje nasprotja interesov v javnem sektorju;
- O. ker primer visokega organa za preglednost v javnem življenju (Haute Autorité pour la Transparence de la Vie Publique) v Franciji jasno kaže, da je enoten in neodvisen organ, odgovoren za spremljanje, izvrševanje in sankcioniranje etičnih pravil, ki se uporabljajo za javne organe, učinkovito in močno orodje, s katerim je mogoče dolgoročno omejiti neetično ravnanje;
- P. ker je ravnovesje pristojnosti, dodeljenih institucijam, temeljno jamstvo, ki ga državljanom EU zagotavljata Pogodbi;
- Q. ker doktrina Meroni, ki jo je razvilo Sodišče Evropske unije, dovoljuje prenos pristojnosti institucij EU na zunanje organe, tudi pristojnosti, ki se še ne izvajajo; ker mora biti po mnenju Sodišča Evropske unije vsak prenos pristojnosti omejen in se lahko nanaša samo na jasno opredeljena pooblastila, njihova uporaba mora v celoti potekati pod nadzorom institucij, ki so pooblastilo prenesle, ne more pa se nanašati na diskrecijska pooblastila, ki vključujejo politično presojo, da ne bi ogrozili ravnovesja moči med institucijami;
- R. ker na podlagi načela o prenosu pristojnosti institucije z medinstitucionalnim sporazumom ne morejo prenesti pooblastil, ki jih same nimajo, na primer, kadar taka pooblastila Računskemu sodišču podelujeta Pogodbi ali pa jih še vedno imajo države članice;
- S. ker so člani Odbora za pravne zadeve med ugotavljanjem morebitnih nasprotij interesov pri kandidatih za komisarje leta 2019 izpostavili velike omejitve v sedanjem postopku; ker je med temi omejitvami tudi dostop do le omejenega nabora informacij, premalo časa za preverjanje, odsotnost preiskovalnih pooblastil in odsotnost podpore strokovnjakov; ker člen 17(3) PEU določa, da so člani Evropske komisije izbrani med osebami, katerih neodvisnost je nedvomna;
- T. ker je treba nadgraditi sedanji strogi etični okvir za komisarje, da bi odpravili obstoječe zakonodajne vrzeli, kot je neobstoje statuta komisarjev; poudarja, da je ta postopek tesno povezan s parlamentarnim nadzorom in pregledom ter meni, da je treba statut komisarjev pripraviti po rednem zakonodajnem postopku, in Komisijo poziva, naj predstavi predlog;

četrtek 16. septembra 2021

- U. ker so se vsi vodilni kandidati na evropskih volitvah leta 2019 zavezali, da bodo ustanovili neodvisen etični organ, ki bo skupen vsem institucijam EU; ker je predsednica Komisije to v svojih političnih smernicah podprla;
 - V. ker je svoboda mandata poslancev Evropskega parlamenta v interesu državljanov, ki jih zastopajo;
 - W. ker je izvajanje političnega nadzora ena od glavnih nalog Parlamenta, določena v PEU;
 - X. ker za osebe v institucijah veljajo Kadrovski predpisi za uradnike Evropske unije in Pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev Unije;
1. meni, da bi lahko enoten neodvisen organ EU za etiko bolje zagotavljal dosledno in celovito izvajanje etičnih standardov v institucijah EU, s čimer bi se javne odločitve sprejemale ob upoštevanju skupnega dobrega in zaupanja državljanov v te institucije; predlaga sklenitev medinstitucionalnega sporazuma na podlagi člena 295 PDEU za ustanovitev neodvisnega organa EU za etiko za Parlament in Komisijo, kjer bodo lahko sodelovale vse institucije, agencije in organi EU, ta organ pa bi jim lahko zagotavljal usposabljanje in dejavno usmerjanje;

Načela

2. meni, da morajo določbe tega medinstitucionalnega sporazuma spoštovati naslednje določbe in načela:
- (a) načelo dobrega finančnega poslovanja, ki zagotavlja učinkovito in uspešno upravljanje sredstev Unije,
 - (b) načeli prenosa pristojnosti in delitve oblasti,
 - (c) svoboda do izbire poklica in pravica do opravljanja dela, kot je določena v členu 15 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
 - (d) pravna država in temeljna evropska načela, kot so domneva o nedolžnosti, pravica do zagovora in načeli zakonitosti in sorazmernosti,
 - (e) statut poslancev in zlasti svoboda mandata iz člena 2,
 - (f) ne sme priti do podvajanja dela Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF), Evropskega javnega tožilstva, evropskega varuha človekovih pravic, Evropskega računskega sodišča ali Sodišča Evropske ali Sodišča Evropske unije ali poseganja v njihovo delo.
 - (g) Evropski parlament ima pravico do preiskave, kot je zapisana v členu 226 PDEU;
3. meni, da bi se moral organ pri obsegu svojih nalog za spremljanje in preiskovanje opirati na veljavne pristojnosti institucij, da od svojih članov zahtevajo informacije, ali na dogovor z nacionalnimi organi o posredovanju informacij; poudarja, da imajo do morebitne spremembe pravil končno pristojnost odločanja predsednik Parlamenta, kolegij komisarjev ali posamezen organ sodelujoče institucije;
4. meni, da bi moral postopek, po katerem se bo ravnal neodvisni organ EU za etiko, zagotavljati ustrezno raven preglednosti in ščititi postopkovna jamstva, določena v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah, hkrati pa bi bilo treba v medinstitucionalni sporazum vključiti postopkovna pravila in ustrezen protokol o varstvu podatkov s sklicevanjem na obstoječi pravni red z načeli obstoječih organov EU za etiko ter na skupne vrednote EU (člen 2 PEU), pravico posameznika do zagovora in pritožbe, obveznost sodelovanja in zahteve za objavo;

Področje uporabe in mandat

5. meni, da bi bilo treba na novi organ EU za etiko prenesti seznam dogovorjenih nalog, da predlaga etična pravila za komisarje, poslance Evropskega parlamenta in osebe sodelujočih institucij ter o njih svetuje pred začetkom mandata ali opravljanja službe, med njim ali v nekaterih primerih po njem, seveda v skladu z veljavnimi pravili, tudi v skladu s:

četrtek 16. septembra 2021

- (a) statutom poslancev Evropskega parlamenta (člena 2 in 3),
- (b) Poslovníkom Evropskega parlamenta (členi 2, 10(5), 6 in 7) ter 11, 176(1), Prilogo I (členi 1 do 8), in Prilogo II),
- (c) Poslovníkom Komisije (člen 9), njenim kodeksom ravnanja (členi 2 do 13 in Prilogo II) in Sklepom Komisije z dne 25. novembra 2014 o objavi informacij o sestankih med člani Komisije in organizacijami ali samozaposlenimi osebami ter enakim sklepom za generalne direktorje,
- (d) s členi 11, 11(a), 12, 12(a), 12(b), 13, 15, 16, 17, 19, 21(a), 22, 22(a), 22(c), 24, 26, 27, 40, 43, 86, 90 in 91a ter Prilogo IX Kadrovskih prepisov, ki se smiselno uporabljajo za vse osebe, zaposlene pri agencijah, če so podpisale medinstitucionalni sporazum,
- (e) medinstitucionalnim sporazumom o obveznem registru za preglednost;

6. meni, da bi se moral sporazum v skladu z veljavnimi pravili uporabljati za člane in uslužbence sodelujočih institucij pred in med mandatom ali zaposlitvijo in po koncu mandata ali zaposlitve; meni, da bi moralo to veljati za poslance Evropskega parlamenta, komisarje in vse osebe EU, za katere se uporabljajo Kadrovski predpisi;

7. pri tem opozarja, da bi bilo treba za posameznike, za katere veljajo Kadrovski predpisi, pristojnost prenesti na neodvisni organ EU za etiko in za to uporabiti omogočiteni klavzuli v členih 2(2) ali 9(1) ali obe in kar bi zadevalo spremljanje in izvrševanje etičnih obveznosti, druge poklicne obveznosti pa bi še naprej izvrševali organi za imenovanja;

8. vztraja, da bi moral biti medinstitucionalni sporazum odprt za sodelovanje vseh institucij in organov EU; hkrati poudarja, da lahko sozakonodajalca obvezno sodelovanje agencij določita v uredbah o njihovi ustanovitvi; meni, da bi moral medinstitucionalni sporazum organu za etiko omogočati izmenjavo informacij z nacionalnimi organi, kjer je to potrebno za opravljanje njegovih nalog, hkrati pa bi moral te informacije obravnavati enako zaupno kot organ izvora, na primer davčne informacije, zemljiške knjige in podatke nacionalnih organov za etiko, ter ugotavljati najboljše prakse in spremljati medsebojne strokovne preglede; meni, da bi moral imeti neodvisni organ za etiko ne glede na splošna načela iz odstavka 2 in kadar je to pomembno za opravljanje nalog, možnost sodelovanja in izmenjave informacij z ustreznimi organi EU, kot so OLAF, Evropsko javno tožilstvo, evropski varuh človekovih pravic in Evropsko računsko sodišče v okviru njihovih mandatov;

Pristojnosti in pooblastila

9. meni, da bi morale vse sodelujoče institucije brez poseganja v medsebojno ravnovesje, določeno s Pogodbama, v okviru svoje postopkovne avtonomije organu EU za etiko dodeliti po eni strani preventivno vlogo z ozaveščanjem in etičnimi smernicami, po drugi strani pa zagotavljanje skladnosti in svetovanje ter možnost priprave priporočil o etičnih vprašanjih, tudi o nasprotju interesov; meni, da bi morala vsaka institucija ohraniti pristojnost odločanja, dokler ne bo organ EU za etiko dobil teh pristojnosti na ustrezni pravni podlagi; opozarja, da bi bile naloge organa EU za etiko omejene na dogovorjeni seznam nalog, ki bi mu jih dodelile sodelujoče institucije in ki ne bi posegale v pristojnosti urada OLAF, Evropskega javnega tožilstva in nacionalne jurisdikcije in bi jih v celoti spoštovale glede vseh kršitev, ki sodijo v njihovo pristojnost; poudarja, da bi moral Parlament redno naročati študije, ki bi integriteto opredeljevale z vrsto natančno določenih ciljev in kazalniki uspešnosti in poročale o doseženem napredku, in na ta način spremljati integriteto;

10. meni, da bi bilo treba v to spremljanje med drugim vključiti preverjanje resničnosti izjave o finančnih interesih, – ki bi jo morali zadevni posamezniki predložiti neposredno organu EU za etiko, kandidati za komisarje pa tudi Parlamentu, da bi jih čim prej prejeli vsi pristojni za demokratični in/ali javni nadzor v skladu z veljavnimi pravili, – obravnavo nasprotja interesov, pravila o dejavnostih lobiranja, preverjanje obveznosti za preglednost, tudi v zakonodajnem postopku, in preverjanje skladnosti z veljavnimi pravili o pojavu vrtljivih vrat, na splošno pa preverjanje skladnosti z vsemi določbami kodeksa ravnanja in veljavnimi pravili o preglednosti, etiki in integriteti;

četrtek 16. septembra 2021

11. ugotavlja, da institucije EU v različnih zakonodajnih in drugih določbah za preprečevanje nasprotja interesov različno opredeljujejo izraz „nasprotje interesov“; ugotavlja, da je ta opredelitev odvisna od konteksta in se spreminja ter da popolna preglednost ne zagotavlja nujno, da ni nasprotja interesov, kot tudi ne zagotavlja, da bo javnost zaupala oziroma bolj zaupala; ugotavlja, da sta izvrševanje etičnih pravil in javna odgovornost za nasprotje interesov prvi pogoj za zaupanje državljanov v javne institucije;
12. opozarja, da je pomembno razlikovati med nasprotjem interesov, do katerega pride med opravljanjem funkcije, in tistim po koncu funkcije ter med dejanji, ki so dovoljena, če so prijavljena, in dejanji, ki sploh niso dovoljena;
13. poudarja, da je Evropski parlament ustanovil posvetovalni odbor o ravnanju poslancev, ki je pristojen za razlago za poslance in izvajanje kodeksa ravnanja; dodaja, da ta odbor preučuje tudi domnevne kršitve kodeksa ravnanja in predsedniku svetuje glede uvedbe morebitnih ukrepov; meni, da bi moral biti Evropski parlament drugim zgled, kar zadeva pravila o etiki in njihovo izvrševanje;
14. meni, da bi lahko organ EU za etiko dobil tudi pristojnost za obveznosti, ki jih določa register za preglednost, in bi moral načrtovati boljše zaščito žvižgačev in boljše urejanje nasprotja interesov v primerih korupcije in goljufij;
15. meni, da bi moral organ EU za etiko imeti nalogo, da vzpostavi javni portal EU z ustreznimi informacijami o etičnih pravilih, poročili o najboljših praksah, študijami in statističnimi podatki ter zbirko podatkov z izjavami o finančnih interesih vseh sodelujočih institucij;
16. meni, da bi moral imeti neodvisni organ EU za etiko pravico, da na lastno pobudo začne preiskavo ter izvaja preiskave na kraju samem in po evidencah na podlagi informacij, ki jih zbere sam ali mu jih posredujejo tretje strani, kot so novinarji, mediji, nevladne organizacije, žvižgači, civilna družba ali evropski varuh človekovih pravic; vztraja, da je treba zaščititi vse tretje strani, ki v dobri veri predložijo zadevo neodvisnemu etičnemu organu, ter ohraniti njihovo identiteto anonimno; meni, da mora organ ob začetku preiskave na lastno pobudo z zaupnim sporočilom obvestiti zadevno osebo in organ, ki je pristojen za sankcije v posamezni instituciji; meni, da lahko v tem primeru organ te institucije, agencije ali organa od organa za etiko zahteva pojasnilo;
17. poudarja, da so zahteve za davčne dokumente in bančne izpise posegi v zasebno pravo, za kar morajo obstajati resne obtožbe, ki spadajo v pristojnost urada OLAF;
18. poudarja, da mora organ zaščititi žvižgače, zlasti evropske javne uslužbence, da bodo lahko brez strahu pred povračilnimi ukrepi naznanili svoje pomisleke o morebitnih kršitvah; pri tem predlaga, naj organ nadzoruje notranje in zaupne pritožbene mehanizme na podlagi Kadrovskih predpisov za uradnike Evropske unije in Pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev; poudarja, da bodo lahko javni uslužbenci le v varnem in zaščitnem delovnem okolju izrazili svoje pomisleke, kar bo pripomoglo k bolj učinkovitemu delu neodvisnega organa za etiko;
19. meni, da bi moral organ združevati funkcije obstoječih organov za etiko, s čimer bi bil v polnosti učinkovit; meni, da bi moral organ svetovati poslancem Evropskega parlamenta ali komisarjem, če se nanj obrnejo z etičnimi vprašanji; meni, da bi moral organ za etiko organu za imenovanja pri obravnavi etičnih obveznosti zaposlenih pripraviti priporočila o sankcijah ter priporočila pristojnim organom posameznih sodelujočih institucij glede poslancev Evropskega parlamenta ali komisarjev; priporoča, naj organ izdaja priporočila, ki jih bo mogoče uporabiti kot precedens v enakih ali podobnih primerih; meni, da bi s tem poskrbeli za učinkovitost, doslednost ter predvidljivo in v veliki meri zmanjšali obseg dela, zlasti pri kadrovskih zadevah v več podobnih primerih;
20. meni, da bi moral organ EU za etiko spodbujati integriteto in dobiti nalogo svetovanja, da bi lahko ponudil zanesljive in zaupanje vredne nasvete posameznikom in/ali institucijam, ki spadajo na njegovo področje delovanja in želijo razlago etičnega standarda v zvezi z ustreznim ravnanjem v posameznem primeru; meni, da bi morali biti ti nasveti zavezujoči za neodvisni organ EU za etiko v njegovem stališču o isti zadevi, s čimer bi dosledno uporabljali etične standarde in zagotovili predvidljivost;

četrtek 16. septembra 2021

21. poudarja, da mora Odbor za pravne zadeve pri kandidatu za komisarja najprej potrditi, da ni nasprotja interesov pri njegovem imenovanju, in da ima Odbor izrecna pooblastila, da kandidata zavrne, če ugotovi nasprotje interesov;
22. želi spomniti, da lahko Parlament izreče nezaupnico posameznemu komisarju, na kar mora predsednik Komisije v skladu s točko 5 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 20. novembra 2010 zahtevati njegov odstop ali pa na naslednjem delnem zasedanju Parlamenta pojasniti, zakaj tega ni storil;
23. meni, da je preverjanje izjav kandidatov za komisarje pri ugotavljanju nasprotja interesov temeljnega institucionalnega in demokratičnega pomena ter da bi ga bilo treba opravljati z največjo pozornostjo, predanostjo in občutkom za odgovornost s povsem objektivno, demokratično in neodvisno razlago; meni, da bi se morala pravila o preverjanju morebitnih nasprotij interesov uporabljati tudi pri izjavi predsednika Komisije;
24. poudarja, da je odločitev o nasprotju interesov pri kandidatih za komisarje pred predstavitvami še vedno demokratična in institucionalna pristojnost Odbora Parlamenta za pravne zadeve; v zvezi s tem poudarja, da bi bilo treba prihodnjemu neodvisnemu organu EU za etiko podeliti ustrezna preiskovalna pooblastila, pa tudi pooblastilo, da zahteva in pridobi upravne dokumente, da bo lahko pripravil dovolj utemeljeno in z dokumenti podprto oceno; poudarja, da je treba pri preverjanju znakov nasprotja interesov v celoti spoštovati pravila o varstvu zaupnosti, zasebnosti in osebnih podatkov; meni, da bi moral imeti Odbor za pravne zadeve več časa in da bi moral sicer v celoti ohraniti pristojnosti na tem področju ter odločitev o obstoju nasprotja interesov pri kandidatih za komisarje sprejeti potem, ko bi od neodvisnega organa EU za etiko prejel nezavezujoča, natančna in utemeljena priporočila, s čimer bi se okrepilo tudi njegovo delovanje; meni, da bi moral Odbor za pravne zadeve nazadnje razpravljati o priporočilih neodvisnega organa EU za etiko; meni, da bi bilo treba ta priporočila objaviti skupaj z izjavami kandidatov za komisarje o finančnih interesih; meni, da bi bilo treba poleg pregleda izjav kandidatov za komisarje, ki ga opravi Odbor za pravne zadeve, na splošno preučiti tudi nasprotja interesov pred in med javno funkcijo ali zaposlitvijo in po njej za vse institucije, organe, urade in agencije Unije; meni tudi, da bi bilo treba organu zagotoviti zadostna sredstva, orodja ter znanja in spretnosti, da bo lahko navzkrižno preverjal in iskal potrebne informacije ter po potrebi zahteval dodatne;

Sestava

25. meni, da bi moral imeti organ za etiko devet članov – tri bi izbrala Komisija, tri bi izvolil Parlament, trije pa bili imenovani de jure izmed nekdanjih sodnikov Sodišča Evropske unije, Evropskega računskega sodišča in nekdanjih evropskih varuhov človekovih pravic; meni, da bi bilo treba pri kadrovskih zadevah vključiti predstavnike zaposlenih iz institucije zadevne osebe; opozarja, da bi bilo treba ustrezno spremeniti Prilogo II h Kadrovskim predpisom;
26. meni, da morajo biti člani neodvisni, izbrani na podlagi usposobljenosti, izkušenj in strokovnega znanja ter osebne integritete, imeti neoporečno evidenco etičnega obnašanja in predložiti izjavo o odsotnosti nasprotja interesov; meni, da bi morala biti sestava organa uravnotežena glede na spol; poudarja, da morajo biti vsi člani neodvisni pri opravljanju svojih nalog; meni, da bi bilo treba člane izbrati za šest let in vsaki dve leti zamenjati tretjino;
27. poziva, naj preverjanje izjav kandidatov prevzame uradnik za etiko; meni, da bi morali člani pri svojih analizah in priporočilih delovati v duhu sodelovanja in doslednosti; poziva k uravnoteženi zastopanosti spolov v sestavi organa;
28. meni, da mora sestavo organa za etiko dopolnjevati okvir za izvajanja mandata ter postopek za konec mandata;
29. predlaga, naj Parlament z veliko večino izvoli člane organa, po možnosti po podobnem postopku kot za člane Organa za evropske politične stranke in evropske politične fundacije ali odločitve o nagradi Saharova, s čimer bi zagotovili široko podporo;

četrtek 16. septembra 2021

30. predlaga, naj vsaka institucija izbere te člane zlasti med nekdanjimi sodniki Sodišča Evropske unije, nekdanjimi predsedniki urada OLAF in Evropskega računskega sodišča, nekdanjimi ali sedanjimi člani najvišjih sodišč držav članic, nekdanjimi poslanci Evropskega parlamenta, nekdanjim osebjem sodelujočih institucij in organov, nekdanjimi evropskimi varuhi človekovih pravic in člani organov za etiko v državah članicah; predlaga tudi, naj organ med člani izvoli predsednika in dva podpredsednika; poudarja, da to ne posega v pravico zaposlenih do izbire svojih predstavnikov v kadrovskih zadevah;

31. poudarja, da bi morali imeti člani najrazličnejše ozadje in neodvisno strokovno znanje; predlaga, naj nekdanji poslanci Evropskega parlamenta in komisarji predstavljajo največ tretjino članov organa;

32. priporoča, naj kolegiju podporo nudi sekretariat z osebjem ter materialnimi in finančnimi sredstvi, ki ustrezajo mandatu in nalogam organa, ter uradnikom za etiko, ki bo v neodvisnem organu EU za etiko odgovoren za usposabljanje o etiki ter svetovanje; meni, da bi z združevanjem proračunov in osebja, ki so trenutno dodeljeni različnim organom EU za etiko, bolj učinkovito uporabljali vire in lahko zmanjšali stroške;

Postopki

33. meni, da bi z ustanovitvijo organa EU za etiko prispevali k vzpostavitvi institucionalne kulture, ki bi temeljila na preprečevanju, podpori in preglednosti; predlaga dvostopenjski pristop, v skladu s katerim organ EU za etiko v primeru, da ugotovi kršitev ali morebitno kršitev etičnih pravil, najprej priporoči ukrepe za odpravo kršitve do določenega roka; meni, da bi bilo treba s tem prvim preventivnim ukrepom zagotoviti zaupnost in pravico osebe, da se zagovarja in ovrže obtožbe; če bi ta posameznik odklonil ustrezne ukrepe in bi se kršitev nadaljevala, predlaga, naj organ EU za etiko pripravi utemeljena priporočila za sankcije ter vse ustrezne informacije o zadevi posreduje pristojnemu organu, ki bo v 20 delovnih dneh odločil o nadaljnjem ukrepanju na podlagi priporočila;

34. meni, da bi bilo treba ob koncu obdobja brez poseganja v splošno uredbo o varstvu podatkov in osebne pravice objaviti utemeljeno priporočilo neodvisnega organa za etiko skupaj z odločitvijo pristojnega organa, ki mora pojasniti, če priporočila niso bila v celoti upoštevana; meni, da bi lahko kot prvi ukrep objava ali posredovanje priporočil in sklepov sama po sebi pomenila sankcijo; poudarja, da ta organ ne more nadomestiti Sodišča Evropske unije; predlaga, da lahko v izjemnih primerih, ko pristojni organ utemelji, da je za preiskavo primera potrebno več časa, organ za etiko zaprosi za podaljšanje roka za sprejetje odločitve za največ 20 delovnih dni; meni, da bi bilo treba ta dvostopenjski pristop uporabiti, če je imel posameznik v času razkritja utemeljene razloge za domnevo, da so informacije resnične, in priporoča, naj se namerna kršitev, huda malomarnost, prikrivanje dokazov, neizpolnjevanje obveznosti ali nesodelovanje pri priporočilu sankcij obravnavajo kot obteževalni dejavniki, tudi če je bila sama kršitev odpravljena;

35. poziva k jasnim pravilom, na podlagi katerih se bo lahko zadevni posameznik pritožil na tako odločitev predsednika ob popolnem spoštovanju temeljnih načel pravne države;

36. meni, da bi moral organ za etiko EU na splošno odločati z navadno večino svojih članov;

37. vztraja, da je treba uporabiti postopke, določene v Pogodbah, kot je prenos preiskav Evropskega računskega sodišča na OLAF in Sodišče Evropske unije;

Splošne določbe

38. meni, da bi moral organ EU za etiko izvesti študije in pripraviti letno statistiko o izjavah o finančnih interesih, primerih vrtljivih vrat in drugih ustreznih informacijah ter objaviti letno poročilo o uresničevanju svojih nalog ter po potrebi priporočila za izboljšanje etičnih standardov in poročilo predložiti Parlamentu; priporoča, naj bodo v letno poročilo vključeni tudi število preiskanih primerov, institucije, od koder so bili posamezniki, vrsta zadevnih kršitev, čas trajanja postopka, časovni okvir, ko je bila kršitev odpravljena, delež sprejetih sankcij in priporočila;

četrtek 16. septembra 2021

39. meni, da bi bilo treba v medinstitucionalni sporazum vključiti klavzulo o pregledu, ko bi lahko sodelujoče institucije najkasneje dve leti po ustanovitvi sprejele oceno dejavnosti organa in analizo delovanja pravil in postopkov ter pridobljene izkušnje pri njihovi uporabi; zlasti poudarja, da bi se bilo treba pri tej klavzuli o pregledu osredotočiti na ocenjevanje učinkovitosti uresničevanja mandata organa EU za etiko, Parlament pa bi moral pri svoji oceni upoštevati tudi prispevek samega organa za etiko;

40. meni, da bi moral imeti novi organ EU za etiko pristojnost, da lahko s predlogi prispeva k pripravi in rednemu posodabljanju skupnega etičnega okvira za institucije EU, skupnih pravil in skupnega modela za izjave o finančnih interesih v strojno berljivi obliki ter da predlaga spremembo pristojnosti in to predloži Evropskemu parlamentu; meni, da bi bilo treba čim prej uskladiti etične standarde vseh institucij, agencij in organov; meni, da je treba statut komisarjev sprejeti po rednem zakonodajnem postopku;

41. predlaga, naj neodvisni organ za etiko pripravi skupno opredelitev nasprotja interesov za institucije EU po najvišjih standardih; poudarja, da imajo številne države članice stroga pravila; je seznanjen, da Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj nasprotje interesov opredeljuje kot položaj, ko lahko posameznik ali podjetje (zasebno ali javno) svoj poklic ali uradno funkcijo na kakršen koli način izkorišča za osebno korist ali korist podjetja;

42. poziva k popolni preglednosti pri vseh srečanjih z zasebnimi akterji in njihovimi predstavniki, tudi profitnimi in neprofitnimi organizacijami, ki jih pripravlja ali se jih udeležuje organ za etiko;

43. vztraja, da bi morala biti brez poseganja v pristojnosti Parlamenta iz odstavka 24 priporočila organa EU za etiko ustrezno utemeljena, dobro dokumentirana in na voljo poslancem, osebju in zadevni instituciji; meni, da bi se morale sodelujoče institucije zavezati k polnemu sodelovanju v vseh postopkih s področja uporabe dogovorjenega medinstitucionalnega sporazuma ter neodvisnemu organu EU za etiko posredovati vse informacije in dokumente, ki jih potrebuje za ustrezen nadzor etičnih pravil; poudarja, da bo glede dejavnosti organa za etiko mogoče vložiti pritožbe pri evropskem varuhu človekovih pravic in da bo odločitve sodelujočih institucij na podlagi priporočila še naprej mogoče preverjati pred Sodiščem Evropske unije;

44. meni, da bi morala konferenca o prihodnosti Evrope razpravljati tudi o povečanju integritete, preglednosti in odgovornosti ter o najvišjih standardih etičnega ravnanja v institucijah EU in v postopkih odločanja EU; poudarja, da je to priložnost, da lahko državljani EU razpravljajo o spremembi Pogodbe, s tem pa bi dobili jasno pravno podlago za ustanovitev takega neodvisnega organa EU za etiko za vse institucije po rednem zakonodajnem postopku;

45. poziva, naj bo neodvisni organ za etiko zgled preglednosti in naj objavi vsa priporočila, letna poročila, odločitve in izdatke v strojno berljivi odprtododatkovni obliki, ki bo v skladu z veljavnimi predpisi o varstvu podatkov na voljo vsem državljanom; odločno priporoča, naj se vsa programska oprema, razvita za spoštovanje etičnih standardov v javni upravi EU, da na voljo v okviru brezplačne in odprtokodne programske licence ter da naj se deli z vsemi institucijami v Evropi, ki jo želijo uporabljati; poziva k tesnemu sodelovanju z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov;

46. poziva države članice, naj poskrbijo za učinkovito in takojšnjo obravnavo kazenskih zadev, povezanih s kršitvami pravil o integriteti, zlasti tistih, ki vključujejo poslance Evropskega parlamenta in politike držav članic, ki so vključeni v pripravo politik EU;

47. z zaskrbljenostjo obžaluje nezadostno upoštevanje ter nezadostne ukrepe za preprečevanje in izvrševanje, da bi preprečili nasprotje interesov v postopku Komisije za javna naročila;

48. ugotavlja, da je preveč pomanjkljivosti tudi pri uporabi veljavnih pravil za komisarje, poslance Evropskega parlamenta in uradnike EU; opozarja, da je glede na poročilo organizacije Transparency International v začetku leta 2017 več kot 50 % nekdanjih komisarjev in 30 % nekdanjih poslancev Evropskega parlamenta, ki so zapustili politiko, delalo za organizacije iz registra EU za preglednost; poudarja, da sta zlasti pri izvoljenih poslancih potrebna preglednost in

četrtek 16. septembra 2021

odgovornost pri osebnih in finančnih zavezah; poudarja, da sta preglednost in integriteta na ravni EU in nacionalni ravni močno povezani; zato podpira delo skupine držav proti korupciji v okviru Sveta Evrope (GRECO) ter poziva države članice, naj izvajajo njihova priporočila, zlasti tista o določitvi strogega kodeksa ravnanja za nacionalne politike in o sprejetju pravil glede ravnanja po zaposlitvi v javnem sektorju;

49. poziva k okrepitvi obstoječega okvira na področju regulacije in izvrševanja za nasprotja interesov pred zaposlitvijo v javnem sektorju in po njej, da se vzpostavijo ustrezne, jasne, zavezujoče in sorazmerne meje med javnim sektorjem ter zasebnim in neprofitnim sektorjem, s čimer bi povečali verodostojnost odločanja EU v očeh širše javnosti;

50. poudarja, da so primeri nasprotij interesov po koncu zaposlitve v javnem sektorju in pojav vrtljivih vrat stalna težava sistemske narave, ki je skupna institucijam, organom, uradom in agencijam po vsej Uniji; priporoča, da vse institucije EU sprejmejo usklajena in primerna obdobja mirovanja za odhajajoče uradnike ter izboljšajo njihovo izvrševanje; meni, da bi lahko primeri nasprotij interesov ogrozili integriteto institucij in agencij EU ter zaupanje državljanov vanje; poudarja, da je treba uskladiti in izvrševati ustrezno zakonodajo EU in kodekse ravnanja, da bi se tudi od visokih uradnikov EU po prenehanju javne funkcije zahtevala popolna preglednost pri zaposlovanju ali sodelovanju v projektih, od poslancev Evropskega parlamenta pa pri vseh spremljajočih dejavnostih; meni, da bi bilo treba pravila o preprečevanju nasprotja interesov po prenehanju javne funkcije ali zaposlitve začeti uporabljati v razumnem časovnem okviru, pri tem pa spoštovati pravila o ustreznem nadomestilu; poudarja, da se je treba učiti iz najboljše prakse v državah članicah, ki že imajo nacionalne etične organe z ustreznim strokovnim znanjem; poudarja, da obstajajo različne nacionalne prakse v zvezi z izvajanjem etičnih standardov; ugotavlja, da se v nekaterih državah članicah od izvoljenih predstavnikov zahteva, da se vzdržijo glasovanja o vprašanih, pri katerih imajo osebni interes, in v skladu s tem poziva poslance Parlamenta, naj v podobnih primerih ne bodo poročevalci; v zvezi s tem opozarja na določbe iz členov 2 in 3 Kodeksa ravnanja za poslance Evropskega parlamenta v zvezi s finančnimi interesi in navzkrižji interesov;

51. poudarja, da te pritožbe poleg svojih drugih nalog obravnava evropski varuh za človekove pravice, saj ni mehanizma za obravnavo nasprotij interesov, pri čemer pa varuh nima ustreznih sredstev in pristojnosti za uveljavljanje odločitev;

52. poudarja, da neodvisni organ EU za etiko sam ne bo dovolj za učinkovito obravnavanje primerov nasprotja interesov v institucijah in agencijah EU; meni, da bi pregled pravil EU o etiki in integriteti lahko vključeval ukrepe, kot so podaljšanje obdobja za obveščanje in obdobja mirovanja visokih uradnikov sorazmerno za vsak primer posebej, hkrati pa bi zagotavljal enako obravnavo v skladu s členom 15 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, krepitev Direktive 2014/24/EU⁽⁴⁾ o javnih naročilih, obvezno odprodajo deležev v podjetjih, ki so v pristojnosti institucije, v katero je bil uradnik na novo imenovan ali ki poslujejo s to institucijo, obvezno izločitev pri obravnavi zadev, ki vplivajo na nekdanjega delodajalca v zasebnem sektorju, ali prepoved posameznega lastništva delnic za komisarje in visoke uradnike institucij in agencij EU v času mandata; ponovno poziva Komisijo, naj razmisli o predlogu za pregled ustreznega pravnega okvira;

53. meni, da gre pri daljših obdobjih mirovanja za visoke uradnike, ki zapustijo agencijo ali institucijo, če temeljijo na objektivnem postopku z jasnimi merili, za upravičene pravne ukrepe za zaščito javnega interesa in integritete javnih organov;

54. je zaskrbljen zaradi postopkov imenovanja višjih uradnikov EU, obravnavanja nasprotja interesov komisarjev in kršitev kodeksa ravnanja poslancev Evropskega parlamenta ter zaradi preverjanja obveznosti o preglednosti in preverjanja skladnosti s pravili o vrtljivih vratih;

55. meni, da bi morale institucije EU uporabljati najvišje etične standarde, da bi preprečile primere vrtljivih vrat in nasprotje interesov, tudi pri imenovanjih na vodilne položaje v institucijah in agencijah EU;

⁽⁴⁾ Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 65).

četrtek 16. septembra 2021

56. meni, da bi morali biti postopki za izbor kandidatov za visoke položaje izpeljani na podlagi popolnoma objektivnih meril in v celoti pregledni za širšo javnost; poudarja, da bi bilo treba oblikovati okvir za vprašanja in ugovore, skupaj z odprtimi postopki spremljanja in pooblastilom za razveljavitev odločb, za katere se izkaže, da niso dovolj pregledne in neoporečne; poudarja, da bi bilo treba postopke redno ocenjevati, da bi spremljali njihovo učinkovitost in jih po potrebi izboljšali;

57. poudarja, da mora imeti Parlament ključno vlogo v procesu krepitev veljavnega sistema EU za etični nadzor, ki se uporablja v vseh institucijah, agencijah in organih EU, da bi se povečalo zaupanje javnosti v postopke odločanja Unije;

o

o o

58. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

četrtek 16. septembra 2021

PRIPOROČILA

EVROPSKI PARLAMENT

P9_TA(2021)0383

Usmeritev političnih odnosov med EU in Rusijo**Priporočilo Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 Svetu, Komisiji in podpredsedniku Komisije/vi-sokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o usmeritvi političnih odnosov med EU in Rusijo (2021/2042(INI))**

(2022/C 117/18)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Rusiji, zlasti tistih z dne 18. septembra 2014 o razmerah v Ukrajini in trenutnem stanju odnosov med EU in Rusijo ⁽¹⁾, z dne 11. junija 2015 o strateških vojaških razmerah na območju Črnega morja po nezakoniti priključitvi Krima k Rusiji ⁽²⁾, z dne 16. marca 2017 o ukrajinskih zapornikih v Rusiji in razmerah na Krimu ⁽³⁾, z dne 14. junija 2018 o zasedenih gruzijskih ozemljih deset let po ruski invaziji ⁽⁴⁾, z dne 23. novembra 2016 o strateškem komuniciranju EU zoper propagando, ki jo proti njej usmerjajo tretje strani ⁽⁵⁾, z dne 12. marca 2019 o stanju političnih odnosov med EU in Rusijo ⁽⁶⁾, z dne 19. septembra 2019 o pomenu evropskega zgodovinskega spomina za prihodnost Evrope ⁽⁷⁾, z dne 19. decembra 2019 o ruskem zakonu o „tujih agentih“ ⁽⁸⁾, z dne 17. septembra 2020 o razmerah v Rusiji: zastupitev Alekseja Navalnega ⁽⁹⁾, z dne 21. januarja 2021 o aretaciji Alekseja Navalnega ⁽¹⁰⁾, z dne 29. aprila 2021 o Rusiji, primeru Alekseja Navalnega, kopičenju vojske na meji z Ukrajino ter ruskih napadih v Češki republiki ⁽¹¹⁾ in z dne 10. junija 2021 o uvrstitvi nemških nevladnih organizacij na ruski seznam nezaželenih organizacij in pridržanju Andreja Pivovarova ⁽¹²⁾,
- ob upoštevanju Ustanovne listine Združenih narodov, Konvencije OZN o pomorskem mednarodnem pravu, Splošne deklaracije o človekovih pravicah, Mednarodnega pakta o državljskih in političnih pravicah ter Konvencije Sveta Evrope o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin,
- ob upoštevanju članstva Ruske federacije v Svetu Evrope in Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) ter izhajajočih zavez in obveznosti,
- ob upoštevanju omejevalnih ukrepov EU v odziv na krizo v Ukrajini, ki se izvajajo od leta 2014,
- ob upoštevanju svežnja ukrepov za izvajanje sporazumov iz Minska, ki so bili sprejeti in podpisani 12. februarja 2015 v Minsku ter nato v celoti potrjeni z resolucijo varnostnega sveta OZN št. 2202 (2015) z dne 17. februarja 2015,

⁽¹⁾ UL C 234, 28.6.2016, str. 14.⁽²⁾ UL C 407, 4.11.2016, str. 74.⁽³⁾ UL C 263, 25.7.2018, str. 109.⁽⁴⁾ UL C 28, 27.1.2020, str. 97.⁽⁵⁾ UL C 224, 27.6.2018, str. 58.⁽⁶⁾ UL C 23, 21.1.2021, str. 7.⁽⁷⁾ UL C 171, 6.5.2021, str. 25.⁽⁸⁾ UL C 255, 29.6.2021, str. 54.⁽⁹⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0232.⁽¹⁰⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0018.⁽¹¹⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0159.⁽¹²⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0291.

četrtek 16. septembra 2021

- ob upoštevanju rezultatov zasedanja Sveta EU za zunanje zadeve 14. marca 2016, zlasti dogovora o petih načelih za usmerjanje politike EU do Rusije, in sklepov Evropskega sveta o Rusiji z dne 24. in 25. maja 2021 ter z dne 24. junija 2021 o zunanjih odnosih,
 - ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 16. junija 2021 z naslovom Odnosi med EU in Rusijo – zoperstavljanje, omejevanje in sodelovanje (JOIN(2021) 0020),
 - ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 10. junija 2020 z naslovom Boj proti dezinformacijam v zvezi s COVID-19 – kaj je res in kaj ne (JOIN(2020) 0008),
 - ob upoštevanju skupne izjave mednarodne krimske platforme z dne 23. avgusta 2021,
 - ob upoštevanju člena 118 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A9-0259/2021),
- A. ker je Rusija sestavni del evropske celine in največja soseda EU ter ker med Rusijo in državami članicami EU obstajajo močna zgodovinska medsebojna odvisnost ter kulturne in človeške vezi; ker razvoj dogodkov v Rusiji z vidika njenih politik in značaja njenih oblasti neposredno vpliva na EU in njeno bližnje sosodstvo; ker je EU kljub uvedbi ovir leta 2014 še vedno največja trgovinska partnerica Rusije, Rusija pa peta največja trgovinska partnerica EU; ker je EU tudi največja vlagateljica v Rusijo;
- B. ker Parlament razlikuje med ruskim ljudstvom in režimom predsednika Putina, ki je stagnirajoča avtoritarna kleptokracija pod vodstvom dosmrtnega predsednika, obkroženega z oligarhi; ker so kritični ukrepi, predlagani v tem priporočilu, torej usmerjeni zoper režim predsednika Putina ter njegova kriminalna dejanja in protidemokratske politike, obenem pa je poudarjeno, da je ruskim državljanom nujno treba ponuditi pomoč in jim pokazati, da jim je Evropska unija pripravljena prisluhniti;
- C. ker je glavni interes EU, da se na evropski celine in drugod ohranijo svoboda, stabilnost in mir, ki jih ogrožajo agresivne politike ruskih oblasti, ki so eden od glavnih izzivov za strateško in zunanjepolitično agendo EU;
- D. ker je demokratična prihodnost Rusije mogoča; ker si ruski državljani, tako kot vsi ljudje, prizadevajo za univerzalne vrednote svobode in demokracije; ker bi EU morala ruskemu ljudstvu predstaviti konkretne predloge za vzajemno koristno sodelovanje;
- E. ker mora strategija EU za Rusijo združevati dva glavna cilja: ustaviti zunanjo agresivnost in notranje zatiranje, ki ju izvaja Kremelj, ter vzpostaviti stik z ruskimi državljani in jim pomagati pri gradnji drugačne prihodnosti, ki bi koristila vsem ljudem na evropski celine, tudi Rusom;
- F. ker odnosi EU z Rusko federacijo temeljijo na načelih mednarodnega prava, ustanovnimi načeli OVSE, demokraciji, mirnem reševanju sporov in dobrih sosedskih odnosih; ker sedanja ruska vlada zaničuje ta načela, čeprav se jim je zavezala; ker Rusija zlorablja mednarodne institucije, zlasti OZN in OVSE, za preprečevanje uveljavljanja pravice in reševanja sporov po vsem svetu;
- G. ker se je Rusija leta 2019 ponovno pridružila Svetu Evrope, vendar nadaljuje obsežne kršitve človekovih pravic in ne spoštuje odločb Evropskega sodišča za človekove pravice;
- H. ker je zunanja politika predsednika Putina očitno agresivna in revizionistična, saj se želi prikazati kot zagovornik ruskih interesov ter poskuša prevzeti nadzor nad ozemlji, za katera meni, da so bila izgubljena po razpadu Sovjetske zveze, in drugimi; ker cilji Putinovega režima vključujejo tudi: uveljavljanje njegove oblasti kot velesile; krepitev vmešavanja režima v nekdanje sovjetske in druge države; postavljanje suverenosti močnih držav nad pravico drugih držav do suverenosti; uporabo pojma zaščite etničnih Rusov v tujini kot utemeljitve za hibridno vojno in dezinformiranje; uporabo območij zamrznjenih konfliktov kot strateškega elementa za vmešavanje v prizadete države ter preprečevanje njihovega približevanja EU in Natu; uporabo energetskih virov in nezakonitih praks pranja denarja

četrtek 16. septembra 2021

kot orodij za manipulacijo in izsiljevanje; spodkopavanje modela liberalne demokracije ter prikazovanje Rusije kot moralno superiorne in Zahoda kot moralno inferiornega; zatiranje demokracije, demokratične opozicije in pravice ljudi do izražanja njihove svobodne volje v Rusiji; ker režim predsednika Putina zlasti zavrača multilateralizem in mednarodni red, ki temelji na pravni državi, in ne upošteva mednarodnega prava, vključno z načeli iz Ustanovne listine Združenih narodov, Helsinške sklepne listine iz leta 1975 in Pariške listine OVSE iz leta 1990, kar kažejo med drugim ustavne spremembe iz leta 2020, katerih postopek sprejemanja je Evropska komisija za demokracijo skozi pravo (Beneška komisija) ocenila za očitno neprimernega in ki so v nasprotju tako z rusko zakonodajo kot z obveznostmi v okviru OVSE; ker Rusija ni izvršila več kot tisoč sodb Evropskega sodišča za človekove pravice;

- I. ker sedanji ruski režim ogroža mir in varnost v Evropi, saj nadaljuje sistematične kršitve človekovih pravic svojega ljudstva in agresijo na področju zunanje politike, med drugim z: obsežnimi vojaškimi vajami in krepitevijo vojaške prisotnosti; nezakonito zasedbo in priključitvijo Krima; kršitvijo ozemeljske celovitosti in destabilizacijo Ukrajine, Gruzije in Republike Moldavije; podpiranjem zamrznjenih konfliktov in nespoštovanjem sporazumov o premirju v Gruziji in Ukrajini; domnevnimi terorističnimi dejanji na ozemlju držav članic EU, na primer Češke; kibernetiskimi in drugimi napadi na občutljivo infrastrukturo v državah članicah EU; kršitvami mednarodnega prava; vmešavanjem v volitve ter vdiranjem v morski in zračni prostor držav v regijah Baltskega morja in Črnega morja; ker je neustrezen odziv EU na različne ruske napade po napadu na Gruzijo leta 2008 Rusijo spodbudil, da je nadaljevala agresivno vojaško in politično kampanjo v sosedstvu in drugod ter s tem oslabil in spodkopala na pravih temeljih mednarodni red ter stabilnost v Evropi in drugje;
- J. ker ruska uprava še naprej kopiči ofenzivno orožje in namešča vojaške enote ob mejo z EU v kaliningrajski enklavi;
- K. ker glede na nedavno oceno Natove skupine za razmislek Rusija s sedanjim režimom pomeni dolgoročno grožnjo za evropsko varnost; ker je Rusija postavila nova in modernizirala stara vojaška oporišča na severu države; ker je Rusija status svoje severne flote nadgradila v status vojaškega okrožja, okreplila različne enote svojih oboroženih sil in ponovno obudila koncept obrambe z bastijoni, namenjenimi zaščiti svojih strateških zmogljivosti; ker ima okrepljena prednja prisotnost Nata na vzhodnem krilu ključno vlogo pri odvrčanju Rusije od destabilizacijskih dejavnosti, vključno s kopičenjem vojaške moči v zahodnem vojaškem območju; ker propad nadzora nad oborožitvijo z Rusijo (na primer njeni odstopi od pogodbe o prepovedi jedrskih raket srednjega dosega in Pogodbe o odprtih zračnih prostorih) in premajhen napredek na področju jedrske razorožitve v skladu s Pogodbo o neširjenju jedrskega orožja ter ruska zavrnitev nove pogodbe o prepovedi jedrskega orožja pomenijo veliko tveganje za varnost evropskih državljanov; ker poleg tega Rusija nevarno posodablja jedrske in konvencionalne zaloge orožja in njihove nosilce ter uvaja tehnologije za destabilizacijo (hiperzvočni jedrski izstrelki, torpedi itd.);
- L. ker je kremeljski režim zlasti v marcu in aprilu 2021 znatno okreplil svojo vojaško prisotnost na vzhodni in severni meji Ukrajine, kar je največja koncentracija ruskih vojaških enot od leta 2014; ker je kremeljski režim preklinal pravico do prehoda skozi del Črnega morja v smeri Kerške ožine za vojne ladje in trgovska plovila drugih držav in s tem krši pravico do plovbe, ki jo zagotavlja Konvencija OZN o pomorskem mednarodnem pravu, katere podpisnica je Rusija;
- M. ker Rusija zagotavlja dosledno politično in gospodarsko podporo nezakonitemu in spornemu režimu Aleksandra Lukašenka v Belorusiji; ker je politična in gospodarska naložba predsednika Putina v preživetje nezakonitega Lukašenkovega režima edini razlog, da lahko Lukašenko nadaljuje kruto preganjanje Belorusov, ki zahtevajo spoštovanje človekovih pravic, svobodne in pregledne volitve, pravno državo in pravosodje; ker ima nedavni politični razvoj dogodkov v Belorusiji in Rusiji številne skupne značilnosti, procesi v obeh državah pa imajo močan medsebojni vpliv; ker protesti proti avtoritarnemu režimu in zahteve po spremembah v Belorusiji navdihujejo podobne zahteve ruskega ljudstva; ker kremeljske oblasti vse bolj zatirajo politično opozicijo pred prihajajočimi volitvami v duno septembra 2021 z omejevanjem in onemogočanjem udeležbe ter preprečevanjem nekaterim opozicijskim politikom, da bi kandidirali na volitvah, ter tako uničujejo politično konkurenco in kradejo možnost poštenih volitev, kot je storil tudi diktatorski režim v Belorusiji avgusta 2020;

četrtek 16. septembra 2021

- N. ker si Rusija predsednika Putina še naprej prizadeva destabilizirati države kandidatke in pridružene države vzhodnega partnerstva EU, njen namen pa je ustvariti ovire ali zaustaviti postopek njihovega vključevanja; ker se uporablja politika vsiljevanja potnih listov za povečevanje števila ruskih rojakov in dejansko širitev ruske jurisdikcije na ozemljih, ki jih je Rusija zasedla, in odcepljenih ozemljih, zlasti Pridnestrja, Južne Osetije, Abhazije, Donbasa in Krimskega polotoka; ker ta dejanja pomenijo kršitev mednarodnega prava;
- O. ker so bile z ruskimi ustavnimi reformami leta 2020 revidirana zgodovina druge svetovne vojne z očiščenjem sovjetske zgodovine in imenovanjem Rusije za naslednico Sovjetske unije, uvedena pravica do mednarodnega posredovanja za obrambo ruskih rojakov in prepovedane razprave o vračanju ozemelj, ki si jih lasti Rusija, tujim akterjem;
- P. ker bi EU morala pozorno spremljati položaj Rusije in njeno vpletenost v Afganistanu, saj si Rusija prizadeva izkoristiti umik Zahoda v svojo korist in zapolniti nastalo politično praznino;
- Q. ker so države članice EU, ki dovoljujejo dvojno državljanstvo, izpostavljene ruski politiki vsiljevanja potnih listov; ker države članice EU, ki so sprejele ureditev „zlatih potnih listov“, omogočajo privržencem Kremlja, da uživajo evropsko kakovost življenja z denarjem, ki je bil ukraden ruskemu ljudstvu, in širijo korupcijo v EU;
- R. ker Rusija izvaja koncept sovražnega „ruskega sveta“, da bi pripravila podlago za svoje vmešavanje v tujih državah v bran ruskim rojakom; ker „ruski svet“ promovirajo mediji v državni lasti, kot sta Russia Today (RT) in Sputnik, v maternih jezikih držav članic EU; ker kremeljski propagandni stroj izkorišča pandemijo COVID-19 za povečanje razkola med državami članicami EU, prikazuje EU kot nesposobno obvladati pandemijo, širi dvome glede cepiv, ki jih je odobrila Evropska agencija za zdravila, odvraca ljudi v EU od cepljenja in vrača ugled Rusije v očeh prebivalstva EU, zlasti s promocijo cepiva Sputnik V;
- S. ker številne lokalne nevladne organizacije in radikalne skupine, vključno s političnimi gibanji, prejemajo ruska sredstva;
- T. ker je Rusija še naprej dejavna v več delih sveta, vključno z Zahodnim Balkanom, Srednjo Azijo, Bližnjim vzhodom, severno Afriko, podsaharsko Afriko, Latinsko Ameriko in Arktiko; ker ruska vlada uporablja svojo paravojaško organizacijo (Wagner Group) za podporo diktatorskim režimom po svetu in spodkopava prizadevanja EU in mednarodne skupnosti za blažitev sporov, izgradnjo miru in zagotavljanje stabilnosti; ker je za regijo Zahodnega Balkana, ki vključuje potencialne nove države članice EU, značilna močna ruska prisotnost, zlasti za Srbijo; ker je bila v Črni gori leta 2016 ruska vojaška obveščevalna agencija (GRU) vključena v poskus strmoglavljenja državnega parlamenta in umora predsednika vlade, da bi sestavila prorusko vlado, usmerjeno proti Natu, ter preprečila pristop Črne gore k Natu;
- U. ker je po mnenju EU kremeljski režim v eksploziji dveh skladišč streliva leta 2014, v katerih sta bila ubita dva češka državljana in je bila povzročena velika materialna škoda, vključil aktivne ruske obveščevalne agente; ker so bili agenti GRU odgovorni tudi za poskus umora Sergeja in Julije Skripal v Združenem kraljestvu leta 2018 z živčnim bojnim strupom novičok; ker so bili agenti GRU obtoženi tudi poskusa umora Emiliana Gebreva, lastnika tovarne orožja, dveh drugih oseb v Bolgariji leta 2015 ter Zelimhana Hangošvilija, ki so ga leta 2019 v Berlinu umorili ruski agenti; ker so nezakonita dejanja kremeljskega režima na ozemlju Češke, Bolgarije in številnih drugih držav članic EU, Združenega kraljestva in držav vzhodnega partnerstva huda kršitev njihove suverenosti; ker kremeljski režim ni pripravljen sodelovati v preiskavah teh kaznivih dejanj in ščiti ključne osumljence;
- V. ker je obžalovanja vredno, da ruske oblasti namerno ali nenamerno zapirajo svojo državo v partnerstvo s Kitajsko, kar lahko samo oslabi Rusko federacijo in celotno evropsko celino, zlasti pa kitajskim oblastem omogoči, da razširijo svojo prisotnost in vpliv v Srednji Aziji in Sibiriji;

četrtek 16. septembra 2021

- W. ker Kremelj nadaljuje z dezinformacijami, propagando in hibridnim vmešavanjem v notranjo politiko in demokratične postopke EU, s čimer ogroža temeljne vrednote EU, torej spoštovanje demokracije, enakosti, pravne države in človekovih pravic, ter lahko spodkopava politike nacionalnih vlad, širi obrekovanja in prikazuje zahod kot sovražnika, spodbuja sovraštvo, nestrpnost in nostalgijo po Sovjetski zvezi, na novo piše zgodovino sovjetskih zločinov ter pogloblja razdor med Rusijo in Evropo, zlasti z državami, ki so nekoč bile v komunističnem bloku; ker so institucije EU in njenih držav članic, pa tudi objekti strateškega pomena in demokratični procesi, kot so volitve, stalno tarča ruskih kibernetičnih napadov; ker najvišja stopnja v hierarhiji ruske pravoslavne cerkve podpira Putinov režim; ker ruska zakonodaja dovoljuje zatiranje verskih skupin, ki se štejejo za ekstremistične; ker nedavne ugotovitve o tesnih in rednih stikih med ruskimi uradniki, vključno s člani varnostne službe, in predstavniki skupine katalonskih separatistov v Španiji zahtevajo poglobljeno preiskavo; ker bi se to lahko izkazalo za še en primer ruskega vmešavanja v države članice in nenehnih poskusov Rusije, da izkoristi katero koli vprašanje, da bi spodbudila notranjo destabilizacijo v EU;
- X. ker je kombinacija zahodnih sankcij za Rusijo, zmanjšanje prihodkov od izvoza fosilnega goriva, nekonkurenčnega gospodarstva, visokih odhodkov za vojsko in domačih socialnih transferjev Rusiji povzročila finančne težave; ker je Rusija v indeksu zaznavanja korupcije za leto 2020 uvrščena na 129. mesto med 180 državami, saj množična korupcija na državni ravni vpliva na kakovost javnih storitev za rusko prebivalstvo, ki ostajajo premalo financirane, vključno z javnim zdravstvom, kar je še posebej pomembno med pandemijo; ker skoraj 19 milijonov Rusov živi pod pragom revščine;
- Y. ker so sankcije, ki jih je ruska vlada uvedla med drugim proti predsedniku Evropskega parlamenta Davidu Sassoliju, podpredsednici Evropske komisije Věri Jourovi in uradnikom šestih drugih držav članic, nesprejemljive in neutemeljene, saj so brez kakršne koli pravne utemeljitve; ker je ruska vlada tudi odobrila seznam „neprijaznih držav“, ki vključuje Češko in ZDA;
- Z. ker je bilo več kot 60 odstotkov uvoza EU iz Rusije leta 2019 energentov; ker bi EU morala zmanjšati odvisnost svojega gospodarstva, zlasti v energetskega sektorju, od ruske dobave plina na trge EU, ki zdaj znaša 48 % in bi se lahko povečala; ker je evropski zeleni dogovor pomemben instrument geopolitične varnosti EU in se v skladu z napovedmi Evropske komisije pričakuje, da se bo v primeru izvajanja zelenega dogovora uvoz nafte in zemeljskega plina po letu 2030 močno zmanjšal, pri čemer se bo v primerjavi s številkami iz leta 2015 uvoz nafte zmanjšal za 78–79 % in uvoz zemeljskega plina za 58–67 %;
- AA. ker je v Evropi poraba plina dosegla vrhunec, zmogljivosti plinovoda Severni tok pa v tem trenutku niso polno izkoriščene; ker je razdiralna odločitev nekaterih držav članic o gradnji Severnega toka 2 neskladna z vrednotama energetske unije, in sicer solidarnostjo in zaupanjem; ker plinovod Severni tok 2 ni združljiv s cilji evropskega zelenega dogovora, da bi do leta 2030 vsaj za 55 % zmanjšali emisije toplogrednih plinov in do leta 2050 popolnoma odpravili neto emisije toplogrednih plinov;
- AB. ker bi EU morala pozvati Rusijo, naj zagotovi prost in neoviran dostop do t. i. trofejnih arhivov, ki so bili leta 1944 in 1945 premeščeni v Moskvo z ozemelj, ki jih je zasedala Sovjetska zveza, ter do zgodovinskih arhivov in artefaktov, ki jih je iz evropskih držav odpeljalo rusko carstvo in se trenutno hranijo v Rusiji;
- AC. ker so pravna država, neodvisno sodstvo in svobodni tisk bistvo odpornih demokratičnih družb;
- AD. ker Ruska federacija predstavlja grožnjo za evropsko varnost, pa tudi zatira svoje lastno ljudstvo; ker se razmere v Rusiji zelo poslabšujejo, saj predsednik Putin vse bolj zatira demokratične sile v Rusiji, da bi utišal notranje kritike, politično opozicijo in aktiviste, ki delujejo na področju boja proti korupciji, omejil njihovo svobodo zbiranja in oviral njihove dejavnosti ter dejavnosti ruske civilne družbe, kar dokazuje tudi to, da so le dva tedna po aretaciji Alekseja Navalnega ruske oblasti pridržale več kot 11 000 mirnih protestnikov, tako da je število Rusov, pridržanih od januarja 2021, naraslo na več kot 15 000; ker Rusija še naprej nezakonito pridržuje svoje državljane, njen cilj pa so opozicijski voditelji, neodvisni novinarji, protestniki in zagovorniki človekovih pravic; ker so razmere v zaporih v Rusiji grozljive, zaporniki pa žrtve mučenja, nadlegovanja, fizičnih napadov;

četrtek 16. septembra 2021

- AE. ker je kremeljski režim z zakoni o „tujih agentih“ in „nezaželenih organizacijah“ omogočil stigmatizacijo posameznikov, združenj in medijev, s čimer krši njihove človekove pravice in svobodo izražanja in združevanja, omejuje pravico državljanov, da se angažirajo in prispevajo k ruski civilni družbi, ter ogroža njihovo osebno varnost; ker je kremeljski režim dodatno okrepil te zakone z razširitvijo omejitev na osebe ali subjekte, ki podpirajo „tuje agente“ in „nezaželene tuje organizacije“, s čimer je aktivnim članom civilne družbe, nevladnim organizacijam za človekove pravice in opoziciji sistemsko preprečil udeležbo na parlamentarnih volitvah v Rusiji leta 2021; ker so zlasti novi zakonodajni akti, sprejeti decembra 2020 in januarja 2021, razširili obseg posameznikov in skupin, ki so lahko označeni za „tuje agente“, opredelitev „sredstev iz tujine“ in zahteve za označevanje materialov; ker je bil namen novih osnutkov zakonov iz maja 2021 razširiti učinek zakonodaje na „nezaželene“ organizacije in uvesti prepovedi z retroaktivnim učinkom za potencialne ruske poslanske kandidate; ker ruske oblasti še naprej preganjajo osebe zaradi domnevne povezave s skupinami, označenimi kot ekstremistične, na podlagi preširoko zastavljenega ruskega zakona za boj proti ekstremizmu; ker je odločitev ruskih oblasti, da protikorupcijsko fundacijo pod vodstvom Alekseja Navalnega razglasijo za ekstremistično organizacijo, neutemeljena, diskriminatorna in sprejeta z enim samim ciljem, da uničijo možnosti opozicije za učinkovito sodelovanje v volilnih kampanjah;
- AF. ker po navedbah centra za človekove pravice Memorial ruske oblasti trenutno pridržujejo skoraj 400 političnih zapornikov, s čimer kršijo obveznosti Ruske federacije iz člena 5 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, člena 9 Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah ter člena 23 sklepnega dokumenta dunajskega zasedanja Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi z dne 5. januarja 1989;
- AG. ker je bilo v zadnjih dveh desetletjih v sami Rusiji ali na tujih tleh več poskusov umorov ali uspešnih umorov nasprotnikov režima in neodvisnih novinarjev, vključno z Ano Politkovsko, Borisom Nemcovim, Aleksandrom Litvinenkom, Sergejem in Julijo Skripal, Sergejem Protazanovom, Petrom Verzilovim, Vladimirjem Kara-Murzo, Aleksejem Navalnim, Zelimhanom Hangošvilijem in drugimi; ker osebe, ki so organizirale te zločine ostajajo neidentificirane in nekaznovane, saj je neprestano zatiranje nestrinjanja v družbi še hujše zaradi nekaznovanja policije in varnostnih sil ter nepripravljenosti sodstva, da bi preganjalo dejanske storilce teh kaznivih dejanj; ker so predstavniki opozicije redno tarča verbalnih in osebnih napadov ter razčlovečenja s strani vlade ali provladnih medijev; ker je parlamentarna skupščina OVSE v poročilu o umoru Borisa Nemcova ugotovila, da glavna težava pri obravnavanju nekaznovanosti niso zmogljivosti ruskih organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, ampak politična volja; ker je parlamentarna skupščina OVSE v poročilu ugotovila tudi, da bi bila temeljita preiskava atentata prvi korak k reševanju ozračja nekaznovanosti v Rusiji;
- AH. ker se je z nezakonitimi ustavnimi spremembami predsedniku Putinu omogočila opustitev omejitev predsedniških mandatorov leta 2024 in še bolj okrnila pravica do poštenega sojenja v Rusiji, vključno s tem, da je predsednik pridobil pooblastilo za imenovanje sodnikov ustavnega in vrhovnega sodišča ter sprožitev imenovanja vseh zveznih sodnikov in razrešitev višjih zveznih sodnikov;
- AI. ker se stanje na področju svobode medijev v Rusiji hitro slabša, saj je ruska vlada pospešila svojo dolgoletno kampanjo za izkoreninjenje civilne družbe in neodvisnega tiska ter organizacijam, kot so Meduza, Radio Free Europe/Radio Liberty, VTimes, For Human Rights, Evropska ustanova za demokracijo in Odprta Rusija, grozi s težavnimi zakonodajnimi, regulativnimi in birokratskimi obremenitvami, da bi zadušila dostop do vseh virov financiranja, ki jih vlada in njeni zavezniki ne morejo nadzorovati, in jih označila za „tuje agente“ ali „nezaželene“, s čimer diskreditira te skupine in visoka novinarska načela ter načela človekovih pravic, ki jih predstavljajo, brez katerih Rusija ne more biti demokratična, uspešna in svobodna; ker medijski prostor v Rusiji nadzoruje in si lasti država ter ker ni javne radiotelevizije, preostalih nekaj neodvisnih medijskih virov pa je v finančnih težavah in se spoprijema s preganjanjem, vključno s fizičnimi napadi in zaprtjem svojih delavcev; ker je bilo od leta 1992 v Rusiji ubitih 58 novinarjev; ker zakon o „državnem internetu“ omogoča vladi, da blokira vsakršno neželjeno internetno vsebino; ker osnovo demokratične družbe, ki temelji na pravni državi, tvori tudi svobodno in neodvisno delovanje organizacij civilne družbe in medijev;

četrtek 16. septembra 2021

- AJ. ker se možnosti za nepristransko opazovanje volitev v zadnjem desetletju v Rusiji postopoma krčijo, saj ni določb o neposredni akreditaciji državljanov kot opazovalcev volitev, zato so ti prisiljeni, da delujejo v imenu kandidatov ali medijev, kar je v nasprotju s samo idejo neodvisnega nadzora civilne družbe nad volitvami in je prav tako v nasprotju z mednarodnimi standardi; ker je bila Rusija v poročilu o svobodi v svetu iz leta 2021 uvrščena v kategorijo „nesvobodnih“ držav; ker so temeljne svoboščine državljanov omejene ter ker je volilno okolje v Rusiji nadzorovano, rusko ljudstvo pa se odvrta od udeležbe na javnih protestih z obremenjujočimi birokratskimi postopki, vzpostavljenimi za pridobitev dovoljenja, in s policijskim nasiljem med mirnimi protesti;
- AK. ker ti dogodki v državi napovedujejo možno poslabšanje stanja v času parlamentarnih volitev v Rusiji septembra 2021 in bi lahko vodili v nadaljnje zatiranje politične opozicije v Rusiji, vključno s hudimi kršitvami človekovih pravic; ker ruske oblasti v zaporu ali domačem priporu pridržujejo ključne opozicijske akterje parlamentarnih volilnih kampanj; ker bo nadaljevanje zatiranja opozicijskih kandidatov, ki ga ruske oblasti izvajajo z zlorabo postopkov registracije in selektivnim usmerjanjem na politične nasprotnike in organizacije civilne družbe na ulicah in sodiščih z izmišljenimi primeri, preprosto zatrla vse upe o poštenih parlamentarnih volitvah septembra 2021, saj s temi ukrepi režim v Rusiji uničuje politično konkurenco in pluralistično demokracijo;
- AL. ker so dvomi o tem, da bodo prihodnje parlamentarne volitve svobodne in poštene, torej utemeljeni;
- AM. ker je Parlament ob več priložnostih izrazil zaskrbljenost zaradi stanja demokracije, sistematičnega nespoštovanja pravne države, temeljnih pravic in načel, krčenja prostora za neodvisne akterje in oporečnike ter napada na svobodo medijev v Rusiji; ker nepretrgano naraščajoče sistemsko zatiranje opozicije v Rusiji s strani Kremlja odpira oči celotni mednarodni skupnosti in ker mora biti EU na to pripravljena ter razviti skladno strategijo odziva; ker bi zlasti EU morala v času pred parlamentarnimi volitvami leta 2021 in po njih izvajati vse večji pritisk na kremeljski režim, da bi zagotovila pravico ruskega ljudstva do svobodnih volitev, v katerih imajo vse politične stranke enak dostop in enake možnosti;
- AN. ker se skupnost LGBTI+ v različnih delih Ruske federacije srečuje z obsežno diskriminacijo, vključno z nadlegovanjem, mučenjem, zapornimi kaznimi in uboji, in ker so razmere še posebej nevarne v Čečeniji, ki je leta 2017 začela čistko oseb LGBTI+ ter pridržala in mučila več deset oseb, pri čemer sta bili najmanj dve ubiti, številne pa so morale varno zatočišče poiskati v tujini; ker obstoječa zakonodaja prepoveduje vsakršno javno razpravo o „netradicionalnih spolnih razmerjih“; ker je bila po nezakonitih ustavnih spremembah sprejeta zakonodaja, ki negativno vpliva na pravice oseb LGBTI+, vključno s pravico do poroke in vzgoje otrok;
- AO. ker še naprej obstajajo resne vrzeli v uradnem odzivu na veliko razširjenost nasilja na podlagi spola in nasilja v družini v Rusiji, vključno s tem, da ni zadostne zaščite in pravnih sredstev za žrtve; ker osnutek zakona o nasilju v družini, ki je bil predlagan novembra 2019, ni zagotovil celovite opredelitve nasilja v družini; ker je parlament v začetku leta 2020 preložil pregled osnutka zakona in ta do zdaj še ni bil pregledan; ker je ruska varuhinja človekovih pravic ugotovila, da se je nasilje v družini med pandemijo COVID-19 strmo povečalo, prijavljeni primeri pa so se med spomladansko omejitvijo gibanja več kot podvojili; ker bi strategija EU za Rusijo zato morala obravnavati vse večjo diskriminacijo in neenakost spolov, pa tudi pravice žensk, oseb LGBTI+ in drugih manjšin v Rusiji;
- AP. ker je demokratična preobrazba Rusije glavni geopolitični varnostni interes EU, Rusija predsednika Putina pa ostaja največji izziv za evropsko varnost;
- AQ. ker je Parlament v resolucijah z dne 17. septembra 2020, 21. januarja 2021 in 29. aprila 2021 pozval podpredsednika Evropske komisije/visokega predstavnika Evropske unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Josepa Borrela k pregledu politike EU do Rusije, vključno s petimi vodilnimi načeli, dogovorjenimi leta 2016, ter poudaril, da bodo prihodnji odnosi EU z Rusijo odvisni od hitrosti (ali počasnosti) ruske demokratične preobrazbe;

četrtek 16. septembra 2021

ker je poleg tega institucije EU pozval, naj oblikujejo nov celovit strateški pristop ob predpostavki, da mora dialog z Rusijo nujno temeljiti na spoštovanju mednarodnega prava in človekovih pravic;

- AR. ker bi morala posodobljena strategija EU upoštevati različne scenarije in različen možen razvoj dogodkov ter predvideti jasne odzive na ruske kršitve mednarodnega prava in človekovih pravic, vključno z učinkovitimi instrumenti proti ruskemu vmešavanju in širjenju dezinformacij ter instrumenti za selektivno sodelovanje, kadar je to mogoče; ker je Parlament poleg tega pozval Svet, naj nemudoma začne pripravljati in sprejme strategijo EU za prihodnje odnose z demokratično Rusijo, vključno s široko ponudbo spodbud in pogojev za krepitev tamkajšnjih teženj, usmerjenih v svobodo in demokracijo;
- AS. ker je pet vodilnih načel EU za odnose z Rusijo kremeljski režim odvrnilo od novih napadov na Ukrajino, ne obravnavajo pa za jezitive zatiranja ruskega ljudstva, ki ga izvaja predsednik Putin; ker pet vodilnih načel EU za odnose z Rusijo ostaja veljavnih kot funkcionalen okvir, vendar jih je treba povezati z otipljivo strategijo za uresničitev ciljev EU v odnosih z Rusijo, med drugim z nastopom proti sovražnim politikam Kremlja in z odvrčanjem od novih napadov na ruske sosedbe ter zaostritvijo posledic za vojaške akcije v tujih državah, vključno z akcijami nadomestnih sil in plačancev; ker bi bilo treba pet načel dopolniti, da bi zajezili zatiranje ruskega ljudstva, ki ga izvaja predsednik Putin in širše destabilizacijske dejavnosti Kremlja, saj s sedanjim ruskim vodstvom ni možnosti za bistvene izboljšave;
- AT. ker bi morala biti nova strategija EU osredotočena na načela „zavrnitve, zaježitve in sodelovanja“, da bi se povečala zmogljivost EU za boj proti grožnjam Kremlja, zlasti v regiji vzhodnega partnerstva, vključno z Belorusijo, pa tudi v Rusiji, in sicer z zagovarjanjem človekovih pravic in pomočjo Rusiji pri demokratični preobrazbi v skladu z načelom „demokracija na prvem mestu“; ker bi moral biti splošni ključni cilj EU oblikovanje odnosov z Rusko federacijo tako, da se ohranijo mir, stabilnost, varnost, blaginja, suverenost in ozemeljska celovitost vseh držav v EU in njenem sosedstvu, spoštuje mednarodno pravo, človekove pravice in pravna država pa ostanejo naša vodilna načela; ker najnovejši razvoj dogodkov v Rusiji kaže, da bi morala biti strategija EU za Rusijo veliko bolj proaktivna in mora imeti jasno opredeljen cilj „sodelovanja“, ki se ne bi smel osredotočati le na tradicionalno „selektivno“ sodelovanje s Kremljem, ampak bolj na „strateško“ sodelovanje z rusko civilno družbo za pomoč pri preobrazbi Rusije v demokracijo;
- AU. ker bi morala strategija EU za Rusijo temeljiti na podpori svobodi in demokraciji; ker bi morala takšna strategija koristiti varnostnim interesom EU in poleg tega Rusiji ponuditi konstruktiven dialog; ker bi bil konstruktiven odnos v interesu EU in Rusije ter njenih ljudstev; ker je še vedno mogoče sodelovati na področjih skupnih interesov ter pri reševanju težav in strateških izzivov, kot sta podnebna politika in boj proti terorizmu, ter obenem spodbujati vrednote človekovih pravic, pravne države in demokracije in zagotoviti, da bo morebitna prihodnja krepitev dvostranskih odnosov odvisna od izpolnjevanja zavez, ki jih je Ruska federacija sama sprejela v zvezi s človekovimi pravicami in demokracijo v skladu z njeno ustavo in mednarodnimi obveznostmi;
- AV. ker se mora EU obenem osredotočiti na ohranjanje svoje verodostojnosti, kar zadeva njeno vrednote usmerjeno ravnanje na nacionalni ravni, s precej bolj neposrednim in iskrenim spoštovanjem pravne države in temeljnih pravic, saj policijsko nasilje, zastarela kazenska zakonodaja ter nasprotovanje enakosti spolov in raznolikosti v nekaterih državah članicah škodijo ugledu in verodostojnosti EU v tujini; ker mora EU poleg tega izražati primerljiva pričakovanja do vseh partnerjev z obsojanjem kršitev mednarodnega prava, doslednim izvajanjem strogih posledičnih ukrepov in izogibanjem uporabi dvojnih meril pri ocenjevanju takšnih kršitev;
- AW. ker je enotnost med državami članicami EU najboljša politika za odvrčanje Rusije od izvajanja destabilizacijskih in subverzivnih ukrepov v Evropi; ker bi EU torej morala biti bolj enotna pri odločanju o tem, kako bo uskladila svojo posodobljeno strategijo, zlasti na strateških področjih, kot so evropska obrambna unija, evropska energetska unija, kibernetna obramba, kibernetni terorizem in strateška komunikacijska orodja, saj je zapostavljanje institucij EU in dajanje prednosti dvostranskim odnosom z državami članicami že dolgo ruska politika v odnosu do EU, katere namen je razkriti in poglobiti notranje razdore v EU; ker bi bili za konstruktiven dialog z ruskimi oblastmi potrebni tesnejše

četrtek 16. septembra 2021

usklajevanje, sodelovanje in enotnost med državami članicami ter odločnejši in trdnejši odziv na kakršno koli provokacijo in agresijo Moskve, da bi našli ravnovesje med trdnostjo in odprtostjo za dialog o vprašanih skupnega interesa;

- AX. ker bi morala strategija EU o Rusiji podpirati Rusijo na poti k demokratični državi, tako da bi (i) zagotovila odgovor in sprejela ciljno usmerjene kazenske sankcije proti osebam znotraj Kremlja in blizu njega, ki so pripravljene s krajo ali podkupovanjem zmagati na volitvah ali storiti druge večje zločine proti človekovim pravicam in demokratičnim vrednotam, tako znotraj Rusije kot v neposrednem sosedstvu EU, (ii) zagotovila pomoč državam vzhodnega partnerstva z ambiciozno politiko vključevanja v EU ter z razvojem strateške odgovornosti in geopolitičnih vodstvenih zmogljivosti, potrebnih za izvajanje takšnih politik, ter (iii) vključevala strategijo sodelovanja s prodemokratično družbo Rusije, da bi določila pot za prihodnje odnose z demokratično Rusijo;
- AY. ker Kremelj ocenjuje, da uspešno, cvetoče in demokratično vzhodno sosedstvo EU ogroža stabilnost režima predsednika Putina, ker lahko navadnim ljudem v Rusiji pokaže prednosti mehke moči; ker je zato demokratizacija vzhodnega sosedstva EU v interesu teh držav in EU ter ključnega pomena za prihodnjo demokratizacijo Rusije; ker je resnični cilj Kremlja glede konfliktov v tej regiji delegitimizirati demokratične spremembe kot sredstvo za prenos moči, preprečiti uspešen razvoj teh držav, diskreditirati liberalno demokracijo in izvoziti svoj sistem moči;
- AZ. ker bi morala EU razviti dolgoročno strategijo za Rusijo ob predpostavki, da si rusko ljudstvo, podobno kot ukrajinsko in belorusko, lahko prizadeva svojo državo preoblikovati v demokracijo; ker bo preobrazba Rusije nazaj v demokracijo odvisna od pripravljenosti ruskega ljudstva; ker mora biti EU pripravljena Rusom pomagati uresničiti njihovo željo, da živijo v demokratični državi;
- BA. ker je treba okrepiti vlogo EU kot svetovne akterke in zunanje politične pristojnosti institucij EU;
1. priporoča, da Svet, Komisija in podpredsednik Komisije/visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko skupaj z državami članicami pregledajo politiko EU do Rusije, vključno s petimi vodilnimi načeli, in oblikujejo celovito strategijo, ki bo temeljila na naslednjih načelih in ukrepih:

Odvračanje ruskih groženj – odgovor na varnostne grožnje

- (a) EU mora temeljito reformirati svojo zunanjo politiko, da bi verodostojno dokazala, da si želi biti vplivna svetovna akterka ter da je sposobna pravočasnega odločanja in odločnega ukrepanja na področju zunanje politike, tudi z razširitvijo pristojnosti Evropske službe za zunanje delovanje (ESZD) in podpredsednika/visokega predstavnika, ki deluje v imenu EU, odpravo odločanja s soglasjem pri zunanje političnih vprašanih in povečanjem svoje sposobnosti za strateško predvidevanje in ukrepanje; poleg tega bi EU morala okrepiti svojo vlogo svetovne akterke, pa tudi zmogljivosti institucij EU, da bi Rusiji preprečila nadaljnjo t. i. bilateralizacijo odnosov z EU, saj bi moral biti Bruselj edino glavno mesto, kjer se sprejemajo ključne odločitve o odnosih med EU in Rusijo;
- (b) EU bi morala skupaj z Natom in mednarodnimi partnerji odvrniti Rusijo za ohranitev miru in stabilnosti v Evropi in zunaj nje, tudi s krepitvijo svojih obrambnih zmogljivosti in s pritiski na ruske oblasti, naj se ne vmešavajo v vzhodno in južno sosedstvo EU; EU bi zlasti morala zahtevati, tudi v organizacijah EU in mednarodnih organizacijah, kot sta OVSE in OZN, naj se Rusija zaveže rešitvi sedanjih konfliktov in preprečevanju morebitnih prihodnjih, pri čemer naj najprej vrne zasedena in nezakonito priključena ozemlja v vzhodnem partnerstvu EU v skladu z mednarodno priznanimi mejami ter spoštuje odločitve držav za evropsko in evroatlantsko povezovanje in demokracijo;
- (c) EU in zlasti njene države članice bi morale izpolniti svoje zaveze o kolektivni obrambi, ki so jih sprejele kot članice Nata; opozarja, da imata EU in Nato skupne varnostne izzive, skupne obrambne interese in skupno vse bolj zahtevno varnostno okolje ter da je trdno čezatlantsko varnostno in obrambno partnerstvo prek Nata zato nepogrešljivo, obenem pa si mora EU prizadevati za lastno strateško avtonomijo; EU mora okrepiti svoja prizadevanja za vzpostavitev resnične

četrtek 16. septembra 2021

evropske obrambe v okviru okrepljenega Nata, da bi lahko prispevala učinkovitejše, premestljive, interoperabilne in trajnostne vojaške zmogljivosti in sile ter se tako pokazala kot močna in odločna mednarodna akterka, ki je sposobna ohranjati mir;

- (d) EU bi morala proučiti najnovejšo nacionalno varnostno strategijo Ruske federacije, ki uradno priznava protizahodno usmerjenost ruske zunanje politike in poudarja temeljno in sistemsko nezdržljivost socialno-političnih sistemov Rusije in Zahoda;
- (e) EU mora okrepiti sodelovanje med obveščevalnimi službami svojih držav članic, da bi sistematsko izpostavila, označila in diskreditirala ruske sovražne ukrepe in tako zlasti ruskim posebnim službam učinkoviteje preprečevala izvajanje operacij na svojem ozemlju, okrepiti pa mora tudi sodelovanje s svojimi strateškimi partnerji na področju novih ukrepov za boj proti terorizmu, ki ga sponzorira Kremelj; EU bi morala tudi vlagati v projekte za krepitev varnosti ter svojih skupnih vojaških, kibernetskih in energetskih zmogljivosti ter usklajevanje boja držav članic proti vohunstvu;
- (f) EU bi morala biti pripravljena uporabiti svoj vpliv in pozvati k izključitvi Rusije iz plačilnega sistema SWIFT, da bi odvrnila ruske oblasti od nadaljnje agresije, pripravljena pa bi morala biti tudi postopno ustaviti uvoz nafte in plina iz Rusije, če bodo ruske oblasti nadaljevale z grožnjami državam članicam EU in vojaškimi akcijami proti sosednjim državam vzhodnega partnerstva;
- (g) EU mora tudi nadaljevati s popolno sinhronizacijo električnih omrežij vseh držav članic s sinhronim omrežjem celinske Evrope, kar je najboljši dolgoročni odziv na problematiko strateške energetske odvisnosti Evrope od Rusije, pa tudi nasprotovati širitvi ruskega sektorja jedrske energije proti EU in sprejeti ukrepe za preprečitev, da bi se na trgu EU prodajala električna energija, ki se proizvaja v jedrski elektrarni Astravec, ki jo je zgradil Rosatom, ter drugim projektom, kot je baltska jedrska elektrarna (Baltijskaja NPP);
- (h) EU mora v skladu s svojo energetsko politiko in interesi pripraviti in izvajati jasno strategijo, kako zmanjšati svojo odvisnost od ruske nafte in plina ter drugih surovin (zlasti železa/jekla, aluminija in niklja) in povečati svojo energetsko neodvisnost, vsaj dokler je na oblasti predsednik Putin; v zvezi s tem bi EU morala ohraniti ambiciozno in odločno zeleno agendo ter določiti hitro izvajanje svežnja evropskega zelenega dogovora za pomembno geopolitično prednostno nalogo, kar vključuje ukrepe, kot so davek na selitev virov CO₂ in pobude za razogljčenje z razvojem industrije čistega vodika; EU mora tudi takoj izvesti nove fizične ukrepe, kot so zmogljivosti povratnega toka in dodatna čezmejna infrastruktura med državami članicami; EU mora poleg tega diverzificirati svojo oskrbo z energijo, tudi z razvojem novih zmogljivosti za uvoz utekočinjenega zemeljskega plina, energetski prehod in pobude za razogljčenje, ki se hitro krepijo in bi lahko zmanjšale povpraševanje po fosilnih gorivih ter s tem končale energetsko prevlado Rusije na evropski celine; v tem okviru bi bilo treba nemudoma ustaviti gradnjo plinovoda Severni tok 2, ki je v nasprotju z evropsko solidarnostjo ter predstavlja nevarnost povečanja ruske prevlade, odvisnosti EU od ruskega plina in izpostavitve Ukrajine zlonamernim dejanjem Rusije, pri čemer ta plinovod v trenutnih razmerah ne bi smel biti dan v uporabo, tudi če bo njegova gradnja dokončana;
- (i) EU in njene države članice morajo pospešiti izvajanje evropskega zelenega dogovora ob upoštevanju, da je v najnovejši energetski strategiji Rusije do leta 2035 predvideno povečanje zmogljivosti za izvoz plina prek plinovodov proti zahodu;

Obvladovanje sedanjih ruskih groženj – boj proti ruskemu vmešavanju v EU in države vzhodnega sosedstva

- (j) EU mora še naprej zagovarjati neodvisnost, suverenost in ozemeljsko celovitost držav vzhodnega partnerstva znotraj njihovih mednarodno priznanih meja ter obsoditi neposredno in posredno vpletenost Rusije v oborožene spopade in krepitev vojaške prisotnosti v državah vzhodnega partnerstva ali na njihovih mejah, njeno nezakonito zasedbo in priključitev Krima, dejansko zasedbo nekaterih delov regij Doneck in Lugansk ter kršitve človekovih pravic na ozemljih, ki jih je zasedla ali priključila, saj so bili nedavno pridržani prvi podpredsednik predstavniškega telesa (medžlisa) krimskih Tatarov Nariman Celâl in še štirje drugi voditelji krimskih Tatarov, namreč Aziz in Asan Ahtemov, Ševket Useinov in Eldar Odamanov; EU bi morala dati jasno vedeti, da si vrnitve k običajnim odnosom ni mogoče zamisliti,

četrtek 16. septembra 2021

dokler Rusija ne ustavi agresivne politike in hibridne vojne proti državam članicam in državam vzhodnega partnerstva EU ter dokler se znova ne vzpostavi ozemeljska celovitost Gruzije, Moldavije in Ukrajine znotraj njihovih mednarodno priznanih meja; EU bi zato morala zagotoviti, da sankcije ostanejo veljavne, dokler Rusija ne izpolni ustreznih pogojev za njihovo odpravo, prav tako bi morala razmisliti o njihovem podaljšanju za eno leto namesto šestih mesecev, kot trenutno velja;

- (k) EU bi morala še naprej prispevati k razvoju posvetovalne in usklajevalne funkcije mednarodne platforme za Krim, da bi se ob doslednem spoštovanju mednarodnega prava miroljubno končala začasna ruska zasedba Avtonomne republike Krim in mesta Sevastopol ter ponovno vzpostavil nadzor Ukrajine nad ozemljem;
- (l) EU mora priznati evropske težnje sosednjih držav in zavrniti rusko politiko področij vpliva; poleg tega bi EU morala priznati, da ima strateško odgovornost za stabilnost in razvoj v svojem sosedstvu, zlasti v regiji vzhodnega partnerstva, in še naprej zahtevati, naj Rusija konstruktivno sodeluje v normandijskem procesu ter izpolnjuje svoje mednarodne obveznosti, zlasti v skladu s sporazumi iz Minska in Konvencijo OZN o pomorskem mednarodnem pravu; EU bi morala še naprej sodelovati pri polnem izvajanju sporazumov iz Minska, tudi prek držav članic, vključenih v normandijsko četverico, in v zvezi s tem proučiti možnosti za čezatlantsko sodelovanje; poleg tega bi morala razširiti obseg svojih sankcij, tako da bi zajemale vsiljevanje potnih listov in organizacijo nezakonitih volitev na Krimu ter povečale posledice, ki jih Rusija občuti, ker zavira izvajanje sporazumov iz Minska in pogovore v okviru normandijske četverice; EU bi morala te ukrepe uskladiti z ZDA, Združenim kraljestvom, Kanado, Japonsko in drugimi partnerji, da bi razširila njihov obseg ali povečala njihovo učinkovitost;
- (m) poleg tega bi EU morala sprejeti odločne ukrepe, da bi Rusijo odvrnila od izogibanja obstoječim sankcijam EU; v ta namen bi morala EU pregledati in posodobiti svoje veljavne predpise za odpravo več vrzeli, da bi povečala učinkovitost sankcij in dejansko povečala posledice, ki jih Rusija čuti zaradi svojih hibridnih agresivnih dejanj;
- (n) EU mora od Ruske federacije zahtevati, da brezpogojno izpolni vse določbe sporazuma o premirju pod okriljem EU z dne 12. avgusta 2008, zlasti zavezo o umiku vseh vojaških sil z zasedenega gruzijskega ozemlja;
- (o) da bi zajezila revizionistično ravnanje predsednika Putina v zvezi z njegovimi sosednjimi državami, bi EU morala predlagati novo jasno strategijo za dolgoročno sodelovanje z državami vzhodnega partnerstva, katere namen bo okrepiti odpornost institucij, gospodarstev in družb teh držav ter okrepiti prizadevanja za približevanje teh držav EU;
- (p) cilj solidarnosti EU z državami vzhodnega partnerstva bi morala biti okrepitev zaupanja v EU kot zanesljivo partnerico glede varnostnih vprašanj, na primer z večjo vključenostjo EU v mirno reševanje sporov; EU bi morala zagotoviti, da se varnostna razsežnost držav vzhodnega partnerstva ustrezno odraža tudi v strateškem kompasu EU, in razmisliti o sprejetju varnostnih dogovorov – okvirov za povečanje naložb in pomoči na področju varnostnega, vojaškega, obveščevalnega in kibernetnega sodelovanja – z izbranimi državami v svojem sosedstvu, kot so Ukrajina, Moldavija in Gruzija, da bi okrepila njihovo odpornost; EU na usklajevanje s temi državami na področju varnosti ne sme gledati zgolj z vidika širitve Nata, temveč bi morala biti ambiciozna pri ocenjevanju varnostnih izzivov na terenu in skupaj z mednarodnimi partnerji razmisliti o zagotovitvi obrambne opreme prijateljskim državam vzhodnega partnerstva v skladu s členom 51 Ustanovne listine Združenih narodov; EU bi morala tudi okrepiti sodelovanje s prijateljskimi državami vzhodnega partnerstva prek Evropske obrambne agencije in na področjih, kot so informacijska in kibernetna odpornost ter izmenjava obveščevalnih podatkov, ter stopnjevati skupne vojaške vaje;
- (q) EU bi morala sodelovati z Natom ter spodbuditi in razširiti sedanja prizadevanja v črnemorskem območju, zlasti pa še naprej sodelovati z državami vzhodnega partnerstva na podlagi pristopa celotne družbe, da bi zagotovila varno in stabilno črnomoško regijo;
- (r) EU bi tudi morala biti zaskrbljena zaradi vloge Kremlja na Zahodnem Balkanu, ki zajema tudi dezinformiranje, ki ga podpira država, ter vzpostavljanje političnih in vojaških vezi z regionalnimi političnimi elitami; EU bi se morala zavedati, da poseganje Kremlja v volitve in podpora protidemokratskim silam v regiji Zahodnega Balkana ostajata problematična zlasti v državah, ki so tudi članice Nata;

četrtek 16. septembra 2021

- (s) EU se mora tudi odzvati na to, da predsednik Putin odprto podpira Lukašenkov režim pri brutalnem zatiranju beloruskega ljudstva in sodeluje z Lukašenkom pri hibridnih napadih na demokratične sile Belorusije; EU mora torej priznati, da Kremelj tako neposredno ogroža suverenost Belorusije in njena prizadevanja za demokracijo, ter jasno povedati, da bo morala, če bo Rusija nadaljevala trenutno politiko do Belorusije, uvesti dodatne stroge ukrepe za zaježitev delovanja in odvracanje, saj z obrambo demokracije v Belorusiji EU podpira tudi demokracijo v Rusiji; EU bi morala razkriti sodelovanje Rusije pri hibridnih ukrepih Lukašenkovevega režima proti EU, vključno z uporabo migrantov kot orodja za destabilizacijo Zahoda, ter zahtevati, da Kremlin odgovarja za te sovražne in barbarske dejavnosti;
- (t) EU mora iz lastnega okolja odstraniti hibridno vmešavanje Kremlja in njegove prakse pranja denarja, ki vplivajo na politične in poslovne elite EU, če želi učinkovito pomagati ruskemu ljudstvu na poti k demokraciji;
- (u) EU in njene države članice bi morale dati jasno vedeti, da ne bodo sprejele nobenega poskusa vključitve Belorusije v Rusijo, saj bi to bilo v nasprotju z voljo beloruskega ljudstva in bi se o tem pogajal nelegitimni voditelj;
- (v) ugotavlja, da vse več mednarodnih akterjev, med njimi Rusija, izvaja strategije hibridnega vojskovanja, tudi proti EU in njenim državam članicam; poudarja, da so ta dejanja še posebej destabilizirajoča in nevarna, saj brišejo meje med vojno in mirom, spodkopavajo demokracije in sejejo dvom med ciljnim prebivalstvom; zato bi morale EU in njene države članice v sodelovanju z Natom in svojimi partnericami, vključno z državami vzhodnega partnerstva, ki imajo na tem področju edinstvene izkušnje in znanje, okrepiti spremljanje in analizo ruskih dejavnosti hibridnega vojskovanja (vključno z manipulativnimi dezinformacijskimi kampanjami, kibernetскими napadi, vohunjenjem in vmešavanjem v volitve); zlasti bi morale nujno zagotoviti, da je za odkrivanje, analizo in preprečevanje ruskih hibridnih groženj in vmešavanja, zoperstavljanje tem grožnjam in vmešavanju ter njihovo zaježitev namenjenih dovolj sredstev, osebja in instrumentov; to je še posebej pomembno zaradi poskusov spodkopavanja evropskega projekta, polarizacije in razdelitve demokratičnih družb z dezinformiranjem ter podpiranjem in financiranjem protidemokratičnih, populističnih, ekstremističnih, večinoma desničarskih ali radikalnih levičarskih strank, gibanj in nevladnih organizacij ali političnih separatističnih sil v Evropi, tudi v kibernetnem prostoru in prek družbenih medijev in medijev, kot sta Russia Today in Sputnik; politične stranke v EU, ki namerno koristijo finančna sredstva, ki jih zagotavlja Ruska federacija, v zameno za politično in drugo podporo Parlamenta ter drugih organizacij za ruske politike in cilje v škodo interesom in vrednotam EU, so moralno in politično odgovorne;
- (w) v zvezi s tem mora EU pripraviti usklajeno in celostno strategijo za zaježitev, vključno z ukrepi za zaščito svojega medijskega okolja in sistematičnim spremljanjem vsebin, ki jih ponujajo ruski in z Rusijo povezani mediji ter ponudniki internetnih storitev (v ruskem ali katerem koli drugem jeziku), ne da bi pri tem omejevali svobodo tiska; EU bi morala v okviru svoje strategije Rusijo poklicati na odgovornost vsakič, ko ta izvede hibridni napad na EU in države članice, povečati odpornost na kibernetne napade in razširiti zmogljivosti projektne skupine EU East StratCom, saj bi morala pokrivati tudi dezinformacije v prostoru EU; EU in njene države članice bi morale izvajati drznejše in bolj usklajene sorazmerne odzive na takšne napade, na primer z izgonom ruskih diplomatov na ravni EU kot odziv na izgon diplomatov posameznih držav članic s strani ruskih oblasti;
- (x) EU bi morala tudi zagotoviti hitro izvajanje predlogov Posebnega odbora Evropskega parlamenta o tujem vmešavanju v demokratične procese v Evropski uniji, tudi o dezinformacijah;

Sodelovanje in selektiven dialog s Kremljem za pripravo prehoda Rusije, vključno s sektorskim sodelovanjem

- (y) EU bi si morala v sodelovanju z Rusijo prizadevati za dvoje: na eni strani za pogojen selektiven dialog s kremeljskimi oblastmi in regionalnimi vladami ter na drugi strani za strateško sodelovanje z rusko civilno družbo, ki si prizadeva za demokracijo v Rusiji, pa tudi za neodvisno sodelovanje z regionalnimi in lokalnimi akterji; strategija EU za Rusijo ne bi smela izključevati sodelovanja z oblastmi, kadar je to v interesu EU in se ne spodkopavajo zaveze EU glede ciljev na področju človekovih pravic in demokracije, saj je za EU še vedno pomembno, da poišče načine za umiritev sedanjih napetosti z opredeljitvijo ukrepov za povečanje preglednosti ter zmanjšanje tveganja za nesporazume in napačne ocene;

četrtek 16. septembra 2021

- (z) EU bi zlasti morala nadaljevati institucionalno sodelovanje z Rusijo prek mednarodnih organizacij in večstranskih pogodb, kot so OZN, OVSE, Arktični svet in Svet Evrope, da bi se čim prej spopadli z regionalnimi in svetovnimi izzivi, obravnavali vprašanje preprečevanja in reševanja konfliktov ter spodbujali dopolnjujoče se ali skupne interese, na primer na področju okoljskih vprašanj ali zelene preobrazbe Rusije in EU, Pogodbe o odprtih zračnih prostorih, jedrske razorožitve, omejitve orožja in nadzora nad oborožitvijo, arktičnih vprašanj, izvajanja skupnega celovitega načrta ukrepanja (jedrski dogovor z Iranom) ter stanja na Bližnjem vzhodu, v Libiji ter Afganistanu; EU bi morala izkoristiti selektivno sodelovanje z Rusijo v zvezi z regionalnimi in globalnimi vprašanji, da bi Rusijo trdno umestila v večstransko sodelovanje in na pravih temelječi mednarodni red ter jo tako odvrnila od ogrožanja varnosti in blaginje, tudi v EU in evropskem sosodstvu; natančneje, EU bi morala evropski zeleni dogovor in njegove podnebne cilje uporabiti tudi za sodelovanje z Rusijo pri njenem zelenem prehodu, zlasti za pospešitev razogljičenja, zmanjšanje emisij CO₂ v Rusiji (ki kljub ratifikaciji Pariškega sporazuma še vedno naraščajo), povečanje energijske učinkovitosti in razširitev uporabe obnovljivih virov energije, ki imajo v Rusiji ogromen potencial; EU lahko pomaga tudi pri ozaveščanju o podnebnih spremembah, ki v Rusiji še vedno poteka počasi;
- (aa) EU, njene države članice in Rusija bi si morale prizadevati za sodelovanje na Arktiki v okviru politike severne dimenzije, saj je njihovo nadaljnje konstruktivno sodelovanje izjemno pomembno za boj proti posledicam podnebnih sprememb na Arktiki in za preprečitev, da bi regija postala nov predmet vojaških napetosti;
- (ab) vendar pa sodelovanje na nekaterih posebnih področjih ne bi smelo voditi v popuščanja glede vrednot in EU ne bi smela nikoli prezreti geostrateških posledic in interesov svojih partnerjev; EU mora zagotoviti, da bo vsakršno nadaljnje sodelovanje s Kremljem odvisno od njegove obljube, da bo prekinil notranjo agresijo, ki jo izvaja nad svojim ljudstvom, sistemsko represijo opozicije, zastraševanje in mučenje političnih zapornikov, razveljavil ali spremenil vse zakone, ki niso združljivi z mednarodnimi standardi, kot so zakoni o „tujih agentih“ in tako imenovanih ekstremističnih ali nezaželenih organizacijah, zaustavil zatiranje organizacij civilne družbe, zlasti tistih, ki se borijo proti korupciji in zagovarjajo človekove pravice v Rusiji, ter končal zunanjo agresijo proti sosednjim državam; v tem okviru mora EU tudi opozoriti Rusijo, da je pridržanje političnih nasprotnikov v nasprotju z njenimi mednarodnimi zavezami, in vztrajati pri depolitizaciji sodstva, pravici do poštenega sojenja in dostopu do pravnega svetovanja; drugače povedano, EU mora imeti v prizadevanjih za sodelovanje s Kremljem jasno opredeljena načela, od katerih ne odstopa, vključno s popolnim spoštovanjem suverenosti in ozemeljske celovitosti partnerskih držav, in ne sme sodelovati z Rusijo zgolj zaradi ohranjanja kanalov za dialog; EU si ne bi smela prizadevati za obsežna pogajanja s Kremljem, če bo ta zahteval svobodo v zvezi z ravnanjem doma in na območju, ki naj bi bilo v njegovem posebnem interesu (Ukrajina, Belorusija itd.); EU mora popolnoma jasno izraziti, da zaradi boljših odnosov z Moskvo ne bo žrtvovala drugih držav;
- (ac) poleg tega bi EU morala pozvati Rusko federacijo, naj odgovori na pereča vprašanja mednarodne skupnosti ter Organizaciji za prepoved kemičnega orožja takoj razkrije celoten program za novičok; EU bi morala tudi obsoditi vlogo Rusije v sestrelitvi letala na letu MH17 leta 2014 in pozvati Rusko federacijo, naj v celoti sodeluje pri preiskovanju večjih mednarodnih kaznivih dejanj, incidentov in tragedij, kot je sestrelitev letala družbe Malaysia Airlines na letu MH17, ter drugih nedavnih incidentov, pri katerih so bile udeležene ruske obveščevalne službe, na ozemlju držav članic EU in držav vzhodnega partnerstva, tudi v Belorusiji;
- (ad) EU bi morala kot že ob številnih priložnostih znova pozvati ruske oblasti, naj na Poljsko vrnejo razbitine in črne skrinjice poljskega vladnega letala Tu-154, ki je aprila 2010 strmoglavilo v bližini Smolenska;

Podpora demokraciji – odgovor v obliki sankcij, finančnega nadzora in mednarodnih preiskav

- (ae) EU mora okrepiti sodelovanje z ZDA in drugimi podobno mislečimi partnerji ter vzpostaviti zavezništvo za obrambo demokracije v svetu in predlagati nabor orodij za obrambo demokracije, ki bi moral predvidevati skupno ukrepanje v zvezi s sankcijami, politikami za boj proti nezakonitim finančnim tokovom, pravili o pogojevanju gospodarske in finančne pomoči, mednarodnimi preiskavami ter podporo zagovornikom človekovih pravic in demokracije; poleg tega bi agenda EU morala izravnati prizadevanja Rusije in Kitajske, da oslabita demokracijo po svetu in destabilizirata evropski red;

četrtek 16. septembra 2021

- (af) EU bi morala vzpostaviti centraliziran okvir za boj proti nezakonitim finančnim tokovom, dodatno okrepiti svoj okvir za preprečevanje pranja denarja in zagotoviti njegovo dosledno izvajanje, olajšati poglobljeno sodelovanje med pristojnimi organi in ustanoviti organ EU za finančni nadzor, da bi izboljšala zaščito EU in njenih držav članic pred nezakonitimi finančnimi praksami in vmešavanjem Rusije ter drugih avtoritarnih režimov, ki se uporabljajo za subverzivne politične namene in torej pomenijo grožnjo za varnost in stabilnost Evrope;
- (ag) predvsem mora EU razmisliti o vključitvi Rusije na seznam tretjih držav z velikim tveganjem pranja denarja, kar bi moralo biti ključno pri zagotavljanju močnejšega nadzora EU nad vsemi finančnimi tokovi iz Rusije in Belorusije; poleg tega bi EU morala tudi okrepiti svoj bančni sistem in vzpostaviti regulativni okvir za boj proti ruskemu finančnemu vmešavanju v demokratične procese EU in držav članic, vključno s strategijo za zajem elit in tehniko kooptiranja najvišjih javnih uslužbencev in nekdanjih evropskih politikov; takšen okvir bi moral povečati preglednost sredstev, ki jih ruske elite deponirajo ali porabijo v EU, ter pomagati pri preprečevanju in odzivanju na financiranje političnih strani, političnih gibanj in političnih kampanj s strani ruskih akterjev, pa tudi na naložbe v strateško infrastrukturo in organe, vključno z univerzami in političnimi možganskimi trusti, ki bi lahko vzpostavile ali okrepile odvisnost nekaterih gospodarskih sektorjev od Rusije in bi lahko služile kot izhodišča za rusko vohunjenje ter varnostne grožnje; v zvezi s tem bi EU morala sankcionirati rusko premoženje, ki se neposredno in posredno uporablja za vmešavanje v njene demokratične procese ter procese držav članic EU in držav vzhodnega partnerstva; obenem bi morale nacionalne vlade in mednarodne organizacije opraviti preiskave v zvezi s skritim premoženjem glavnih ruskih voditeljev in oligarhov ter objaviti te zneske;
- (ah) EU bi morala čim prej vzpostaviti učinkovita pravna sredstva za boj proti čezmejni korupciji in s tem povezanemu pranju denarja, zlasti kadar gre za korupcijo in nezakonite prakse financiranja, ki prihajajo iz Rusije, ter veliko obsežneje uporabljati zaplembo brez kazenske obsodbe, da bo učinkovito obravnavala kremeljsko kleptokracijo; v zvezi s tem ruske oblasti ne bi smele ruskim organizacijam civilne družbe in nevladnim organizacijam sistematično odvzemati sredstev za boj proti korupciji; poleg tega bi EU morala okrepiti zmogljivosti za razkrivanje in zaustavitev tokov umazanega denarja iz Rusije ter za razkrivanje skritih dragocenosti in finančnih sredstev avtokratov in koruptivnih oligarhov ruskega režima v državah članicah; institucije EU bi morale redno poročati o teh primerih na polletnih predstavitvah v Evropskem parlamentu o stanju demokracije v Rusiji; ta poročila bi morala vključevati imena najpomembnejših članov Putinovega kroga;
- (ai) EU bi morala v boju za zaustavitev nezakonitih tokov denarja iz Rusije posebno pozornost posvetiti finančnim tokovom iz Belorusije, saj so avtokrati in koruptivni oligarhi med seboj povezani; posebna poročila institucij EU Parlamentu bi morala obravnavati vprašanje ruskega finančnega vmešavanja v Belorusiji, vključno s strateškimi sektorji, ter vključevati informacije o sredstvih krogov Aleksandra Lukašenka in koruptivnih oligarhov;
- (aj) EU bi morala obravnavati rusko manipuliranje z informacijami in poskuse vmešavanja v demokratične procese na ravni EU in v njenih državah članicah, in sicer s preučitvijo in vzpostavitvijo potrebnih instrumentov za nasprotovanje tem pojavom in boj proti njim;
- (ak) v skladu z načelom „demokracija na prvem mestu“ bi morala EU zaostri pogoje v odnosih z Rusijo, in sicer s prizadevanjem za dialog ali sporazum s to državo o ukrepih za zaščito človekovih pravic, medijske svobode in svobodnih volitev kot odločnejšo zahtevo za dialog; EU in države članice bi tudi morale pregledati svojo naložbeno podporo in projekte gospodarskega sodelovanja (kot so Severni tok 2 in jedrske elektrarne, ki jih gradi Rosatom) ter okrepiti prizadevanja za omejitev kremeljskih strateških naložb, ki pogosto izvirajo iz držav članic EU prek finančnih tokov ruskih oligarhov in podjetij, ustanovljenih za financiranje ruskega zlonamernega vmešavanja in širjenja korupcije v EU; v zvezi s tem bi EU morala posebno pozornost nameniti pravni instituciji dvojnega državljanstva in vztrajati, da Bolgarija in Malta opustita svoje ureditve „zlatih potnih listov“; poleg tega EU ne bi smela izvajati skupnih transakcijskih ali poslovnih projektov brez predhodne politične primerne skrbnosti glede preglednosti, korupcije in političnih posledic, saj takšni projekti ne bi smeli ogroziti solidarnosti med državami članicami ali s sosedi EU, koristiti strukturam korupcije v Rusiji ali EU in ne bi smeli negativno vplivati na človekove pravice ali okolje;

četrtek 16. septembra 2021

- (al) obenem bi EU morala pri ponovni oceni programov finančne podpore za Rusijo in naložb v Rusiji, ki bi morala med drugim vključevati revizijo mandатов finančnih institucij EU za posojila, uporabiti načelo „demokracija na prvem mestu“; podobno bi morala oceniti svoje sodelovanje z Rusijo v različnih oblikah zunanje politike in pregledati, ali Rusija izpolnjuje svoje zaveze do Sveta Evrope;
- (am) EU bi morala oblikovati nove načine, ki bi zagotovili večjo učinkovitost pri zahtevanju izpustitev političnih zapornikov; EU bi morala zahtevati, da ruske oblasti izpustijo vse tiste, ki so neupravičeno zaprti iz političnih razlogov, vključno z Aleksejem Navalnim, Aleksejem Pičuginom, Jurijem Dmitrijevim in vsemi drugimi, ki jih je center za človekove pravice Memorial označil za politične zapornike v skladu z merili, ki jih je določila Parlamentarna skupščina Sveta Evrope v resoluciji št. 1900/2012; EU mora izkoristiti vsako priložnost, da ruske oblasti opozori na te in druge kršitve na področju svobode izražanja, zlasti v zvezi z nadlegovanjem, kazenskim pregonom in fizičnimi napadi na politične aktiviste in aktiviste civilne družbe, novinarje in zagovornike človekovih pravic v Rusiji; EU bi morala odločno zahtevati, da se te kršitve ustavijo in so preiskane, ter pozvati Rusijo, naj zagotovi, da bodo storilci odgovarjali za svoja dejanja;
- (an) institucije EU morajo na predstavitvah v Parlamentu redno poročati o stanju političnih zapornikov v Rusiji, vzpostaviti tesne stike z oporečniki, nevladnimi organizacijami, organizacijami civilne družbe, zagovorniki človekovih pravic in neodvisnimi mediji v Rusiji ter povečati finančno podporo zanje in nenehno spremljati imena političnih aktivistov v zaporih v Rusiji in razmere, v katerih se nahajajo; poleg tega bi se države članice morale vzdržati dovoljevanja ali omogočanja deportacij in izročanja političnih nasprotnikov in prosilcev za azil Rusiji, kadar bi bilo ogroženo njihovo življenje ali telesna celovitost; EU bi morala po potrebi tudi olajšati izdajanje nujnih vizumov in zagotoviti začasno zatočišče v državah članicah EU;
- (ao) nadalje bi EU morala pozorno spremljati stanje človekovih pravic v Rusiji, tudi s spremljanjem sodnih postopkov zoper organizacije civilne družbe, opozicijske politike in aktiviste, ki bi ga izvajali delegacija EU v Rusiji in veleposlaništva držav članic; morala bi tudi razširiti globalni režim sankcij EU na področju človekovih pravic in ga uporabljati za kršitve človekovih pravic, storjene na vseh ozemljih, ki so jih prizadeli zamrznjeni konflikti, ali v nezakonito zasedenih regijah držav vzhodnega partnerstva; obenem bi EU morala izpolniti svojo zavezo glede vključevanja načela enakosti spolov v vse zunanje ukrepe in podpirati temeljne človekove pravice, tudi z bojem proti nasilju na podlagi spola, rasizmu, ksenofobiji, kaznivim dejanjem iz sovraštva, policijskemu nasilju in drugim oblikam diskriminacije ter z zagovarjanjem enakosti spolov, pravic žensk, pravic oseb LGBTI+ in pravic manjšin v Rusiji; EU bi morala v vseh primerih, kadar je to mogoče, pomagati zatiranim prebivalcem Rusije, zlasti tistim, ki se spopadajo z diskriminacijo na podlagi starosti, veroizpovedi, rase, etnične pripadnosti, jezikovne ali družbene skupine, spolne usmerjenosti, spolnega izraza, spolne identitete, spolnih značilnosti ali drugih razlogov; EU bi se morala tudi posvetiti ravnanju z zagovorniki pravic žensk, zastopanstvu žensk v politiki in javni upravi, priložnostim žensk na trgu dela ter spolnemu in reproduktivnemu zdravju in pravicam v Rusiji; EU bi morala nadalje obsoditi preganjanje, samovoljno pridržanje in mučenje oseb LGBTI+ v številnih delih Ruske federacije, poudariti stalno potrebo po preiskavah in pozvati k takojšnji izpustitvi vseh zapornikov v takih okoliščinah, zlasti v Čečeniji; poleg tega bi se EU morala osredotočiti na dejstvo, da ruska vlada stalno uporablja prepoved „gejevske propagande“ za upravičevanje kazenskih pregonov; EU bi morala ob podpori držav članic v skladu z evropskim in nacionalnim pravom poenostaviti postopke za pridobitev azila za take žrtve;
- (ap) EU bi morala povečati zmogljivosti za pripravo in uvedbo sankcij proti ruskim oblastem, ruskim oligarhom, privržencem Vladimirja Putina in njihovim družinskim članom zaradi kršitev človekovih pravic ali sistemskega zatiranja demokratičnih sil, manjšin, verskih skupin in skupin LGBTI+ v Rusiji; v ta namen bi morala centralizirati odločanje, tako da bi lahko samodejno uvedla sankcije v primeru hudih kršitev človekovih pravic, in razmisliti o uvedbi pravila o glasovanju s kvalificirano večino v Svetu v drugih primerih kršitev človekovih pravic; EU bi tudi morala nemudoma sprejeti režim protikorupcijskih sankcij EU, po možnosti po zgledu globalnega sistema Združenega kraljestva za protikorupcijske sankcije, da bi dopolnila sedanji globalni režim sankcij EU na področju človekovih pravic, v primeru nadaljnjega stopnjevanja pa bi morala razmisliti tudi o sankcijah, usmerjenih v financiranje obveščevalnih služb in vojske ter naftnega in plinskega sektorja; če bi prišlo do tega, bi EU morala pripraviti nov mehanizem sankcij, pri katerem bi nadaljevanje sovražnih dejanj Ruske federacije sprožilo zmanjšanje uvoza energentov od dobaviteljev s sedežem v Rusiji na ravni EU za določen odstotek, hkrati pa bi državam članicam pomagala pri zapolnitvi vrzeli z ukrepi, skladnimi z evropskim zelenim dogovorom; poudarja, da bi se moral obseg zmanjšanja vsako leto samodejno povečati za enak odstotek, dokler Ruska federacija ne bi odpravila sovražnih dejanj;

četrtek 16. septembra 2021

- (aq) EU bi se morala posvetovati z nevladnimi organizacijami, da bi zbrala koristne informacije za svojo politiko sankcij, saj bi ji te organizacije lahko pomagale pri temeljiti pripravi in preiskovanju primerov; priporoča, da države članice nemudoma okrepijo sodelovanje na področju protiobveščevalnih dejavnosti in izmenjavo informacij, da bi razkrile in onemogočile delovanje ruskih tajnih mrež v EU;
- (ar) EU bi morala prek platforme za nekaznovanje in v pravosodnem vozlišču EU sprožiti mednarodne preiskave zločinov, ki jih je zagrešil režim predsednika Putina nad ruskim ljudstvom in režim Lukašenka v Belorusiji, ter sodelovati v teh preiskavah; v povezavi s temi preiskavami bi morala EU ustanoviti projektno skupino svetovalcev, ki bo pomagala v državnih in mednarodnih preiskavah, sojenjih in pri ustanavljanju sodišč EU, ter redno poročati Parlamentu o stanju političnih svoboščin v Rusiji;
- (as) EU bi morala poleg tega spodbujati in podpirati prizadevanja v nacionalnih in mednarodnih jurisdikcijah za začetek kazenskih postopkov, da bi ruske vojaške in paravojaške skupine odgovarjale za kršitve in kazniva dejanja, vključno z vojnimi zločini proti civilistom, storjenimi med operacijami v več državah, na primer v Siriji, Srednjeafriški republiki in Libiji;
- (at) EU bi morala tudi zahtevati neodvisno in nepristransko preiskavo umora opozicijskega voditelja Borisa Nemcova ter privedi storilce pred sodišče v skladu s priporočili OVSE in Sveta Evrope;
- (au) poleg tega bi EU morala najostreje obsoditi neupravičene sankcije proti uradnikom EU in pozvati ruske oblasti, naj jih nemudoma odpravijo;
- (av) EU mora biti pripravljena, da ne bo priznala ruskega parlamenta in da bo razmislila o zahtevi za izključitev Rusije iz mednarodnih organizacij s parlamentarnimi skupščinami, zlasti Parlamentarne skupščine Sveta Evrope, če se bodo parlamentarne volitve leta 2021 v Rusiji izkazale za nepošteno ter če bodo potekale v nasprotju z demokratičnimi načeli in mednarodnim pravom; poleg tega bi EU morala obsoditi vsakršen poskus predsednika Putina, da bi še naprej opravljal funkcijo po izteku njegovega sedanjega zadnjega predsedniškega mandata, ki se izteče 7. maja 2024, na podlagi ustavnih sprememb iz leta 2020, ki jih je Parlament označil za „nezakonito sprejete“;
- (aw) EU bi morala rusko vlado in državno dumo pozvati, naj revidirata pravni okvir za volitve, vključno z opazovanjem volitev, da bi se olajšali pluralizem ter svobodne in pošteno volitve v skladu z mednarodnimi standardi in ustvarili enaki pogoji za opozicijske kandidate;
- (ax) obenem bi države članice morale sprejeti vse možne ukrepe, da bi svojim državljanom preprečile opravljanje vloge mednarodnih opazovalcev parlamentarnih volitev leta 2021 na zasedenem Krimu, ki jih nezakonito organizira Rusija; v teh okoliščinah bi se Parlament in nacionalni parlamenti morali izogibati vsem dejavnostim, o katerih bi se lahko napačno trdilo, da pomenijo mednarodno opazovanje, in bi morali uvesti sankcije zanje; poleg tega bi morala EU obsoditi in zavrniti dejstvo, da Rusija nezakonito organizira te in nadaljnje volitve na zasedenem Krimu, pa tudi na zasedenih območjih v regijah Doneck in Lugansk;

Podpora demokraciji – podpora prodemokratični ruski družbi

- (ay) EU bi morala izraziti pripravljenost za izboljšanje svojih odnosov z državljani Ruske federacije s sprejetjem in objavo nagovora ruskemu ljudstvu;
- (az) EU bi morala sprejeti strategijo, ki bo upoštevala različni možen razvoj odnosov med EU in Rusijo ter razvoj dogodkov v sami Rusiji; zlasti bi morala imeti vizijo in strategijo za prihodnje odnose EU s svobodno, uspešno, mirno in demokratično Rusijo, ki bo v celoti zavezana mednarodnemu pravu, svojim mednarodnim obveznostim in načelom dobrih sosedskih odnosov; takšna strategija bi morala vsebovati pestro ponudbo s pogoji in spodbudami, kot so liberalizacija vizumskega režima, prostotrgovinske naložbe in programi modernizacije ter strateško partnerstvo, ki bo med drugim usmerjeno v zagotavljanje stabilnosti na celini in polno spoštovanje njenih mednarodnih meja; EU bi tudi morala predstaviti morebitne koristi, ki jih je pripravljena ponuditi v zameno za demokratično preobrazbo Rusije v pravi demokratični sistem upravljanja, ki bo spoštoval človekove pravice, temeljne svoboščine, mednarodno pravo in na pravih temeljih mednarodni red, ter za korenito spremembo njene sedanje zunanje politike in mednarodnega ravnanja;

četrtek 16. septembra 2021

- (ba) EU bi morala podpreti rusko civilno družbo in spodbujati medosebne stike med državljani EU in Rusije, zlasti ker so ruski državljani največji prejemniki schengenskih vizumov na svetu, pri čemer gre večinoma za vizume za večkratni vstop in vizume, ki se izdajo za več let; zato bi morala proučiti možnost znižanja vizumskih taks in ovir za ruske državljane in izvesti učinkovito informacijsko kampanjo, da bi pokazala, da so Rusi dobrodošli v EU; EU bi morala tudi razširiti svoje programe šolskih, univerzitetnih, znanstvenih in kulturnih izmenjav z Rusijo ter proučiti možnosti za ponujanje pripravništev in neposrednih možnosti za zaposlovanje visoko in nizko usposobljenih delavcev iz Rusije; EU mora ustvariti in razširiti alternativne rešitve, ki bodo politično motiviranim priseljencem iz Rusije omogočili življenje v EU v varnih in pravno zanesljivih pogojih; poleg tega bi EU morala znatno povečati svojo finančno in tehnično pomoč sindikatom, neodvisnim medijem, nevladnim organizacijam in organizacijam civilne družbe ter ukrepe za krepitev zmogljivosti civilnega sektorja v Rusiji; poleg tega bi EU morala finančno podpreti humanistične študijske programe na univerzah v EU, ki bi ruskemu ljudstvu, zlasti študentom, omogočili, da se vključijo v demokratično preobrazbo svoje države;
- (bb) EU bi morala sprejeti izčrpen seznam vseh razpoložljivih instrumentov za sodelovanje z demokratično družbo v Rusiji, ki lahko vključuje predloge številnih ruskih organizacij civilne družbe;
- (bc) EU bi se morala odzvati na propagando in dezinformacijske kampanje, ki jih režim predsednika Putina objavlja v ruščini v EU, državah vzhodnega partnerstva in v sami Rusiji, z zagotavljanjem podpore in krepitev neodvisnih novinarjev in medijskih hiš, ki so alternativa kremeljskim dezinformacijam, in podpreti ustanovitev svobodne ruske televizije, ki bo oddajala 24 ur na dan 7 dni v tednu; EU bi morala še naprej podpirati neodvisne medije, novinarje in blogerje v Rusiji, da bi okrepila alternativne vire in kanale, ki niso pod nadzorom Kremlja;
- (bd) EU se mora zoperstaviti pritisku na neodvisne medije, vključno z ustanovitvijo Evropskega sklada za demokratične medije, ki bo podpiral neodvisne medije po vsem svetu, tudi v Rusiji; EU mora tudi storiti več za podporo in krepitev neodvisnih novinarjev in medijskih hiš, ki ponujajo alternativo dezinformacijam iz Kremlja, brez katerih Rusija ne more biti demokratična, uspešna in svobodna; v zvezi s tem bi morala EU glede na obremenjujoče in nepraktične zakone o „tujih agentih“, ki so jih ruske oblasti sprejele za zatiranje svobode govora in neodvisnega novinarstva, podpreti neodvisne medijske hiše, kot sta Meduza in Radio Free Europe/Radio Liberty;
- (be) delegacija Parlamenta pri odboru za parlamentarno sodelovanje EU-Rusija bi morala prevzeti nalogo identifikacije ustreznih oseb, ki imajo vodilno vlogo v ruski družbi in bi bile odprte za vzpostavitev konstruktivnega in neprekinjenega dialoga ter za vzpostavitev programa javnih stikov z rusko civilno družbo, njenimi univerzami, glavnimi znanstvenimi in kulturnimi ustanovami, nevladnimi organizacijami, političnimi gibanji ter umetniškimi in intelektualnimi krogi;
- (bf) EU mora upoštevati, da se je odobravanje Josepha Stalina med ruskim prebivalstvom v času Vladimirja Putina povečalo na najvišjo raven doslej, pri čemer 70 % družbe meni, da je imel Stalin pozitivno vlogo v ruski zgodovini; EU bi morala priznati, da je to posledica Putinove politike „stalinizacije množične zavesti“ in represije nad neodvisnimi zgodovinarji; EU mora vztrajati, da se sovjetski arhivi odprejo za akademike in raziskovalce ter da se objavijo podrobnosti genocida Stalinovih podpornikov nad Rusi in drugimi narodi Sovjetske zveze in njenih satelitskih držav, vključno z dokumentacijo v zvezi z zločinsko vojaško operacijo v mestu Augustów;
- (bg) OZN je internet razglasila za človekovo pravico in v zvezi s tem bi morala EU obsoditi poskuse Kremlja, da bi blokirali, nadzirali in cenzurirali ruske državljane ter jim celo onemogočili dostop do interneta; EU mora pozvati svetovne družbe IT, naj upoštevajo ta nedemokratična prizadevanja, ko razmišljajo o delovanju na ruskem trgu;
- (bh) končno bi EU morala vzpostaviti zavezujoč pravni okvir, s katerim se bo lahko odločno odzvala na kampanje, usmerjene v rušenje demokracije ali pravne države, med drugim s posebnimi ukrepi proti tistim, ki so odgovorni za takšne kampanje; EU bi morala tudi razviti učinkovite strategije na področju digitalne politike, da bi s tehnološkimi standardi in odprtim internetom podprla svobodne prostore in omejila zatiralske tehnologije; EU bi zato morala podpreti odprtokodne tehnologije, storitve za varno komunikacijo, decentralizirane platforme in nove privlačne platforme družbenih medijev z nizkim pragom, ki zagotavljajo varstvo zasebnosti, za rusko prebivalstvo, hkrati pa razširiti svetovne tehnološke standarde na področju zasebnosti, oblikovati etične in pravne standarde, ki imajo sporočilni učinek pri spodbujanju varstva temeljnih pravic, si prizadevati za mednarodno prepoved tehnologij za

četrtek 16. septembra 2021

množični nadzor in invazivnih sistemov družbenega točkovanja ter vztrajati pri prepovedi avtonomnih orožnih sistemov;

Podpora ruskemu ljudstvu in demokraciji – uspeh vzhodnega partnerstva kot navdih za prebivalce Rusije

- (bi) EU bi morala še naprej krepiti vzhodno partnerstvo s ciljem spodbujanja demokracije, pravne države, temeljnih svoboščin, človekovih pravic, regionalnega sodelovanja in dobrih sosedskih odnosov; zlasti bi EU lahko na prihodnji konferenci o prihodnosti Evrope predlagala strategijo za okrepljeno sodelovanje, da bi se pripravila na nov zagon evropskega povezovanja v vzhodnem sosedstvu EU ter podprla uspešen razvoj evropsko usmerjenih držav vzhodnega partnerstva, ki bodo služile kot zgled in bodo spodbudile rusko ljudstvo k podpori demokracije; v skladu s tem bi morala EU ohranjati realistično perspektivo članstva držav vzhodnega partnerstva v EU, da bi ohranile motivacijo za reforme;
- (bj) EU bi morala še naprej podpirati Ukrajino, Gruzijo, Moldavijo, Armenijo, Azerbajdžan in Belorusijo pri izpolnjevanju političnih, demokratičnih, družbenih in pravnih meril EU, na katerih temeljijo pogodbe EU in Listina Evropske unije o temeljnih pravicah;
- (bk) končno bi si EU morala prizadevati za ambicioznejšo strategijo za vključevanje držav vzhodnega partnerstva, ki so sklenile pridružitveni sporazum z EU; EU bo tako spodbudila države vzhodnega partnerstva, pridružene EU, k izvajanju reform EU, tudi tako, da jim bo ponudila model „vse razen institucij“ in jim zagotovila vse koristi povezovanja z EU, kot so dostop do skupnih politik EU, finančnih sredstev EU in jurisdikcije EU, ter obenem ohranila odprto možnost prihodnjega članstva v EU;
2. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, vladam in parlamentom držav članic, vladam in parlamentom držav vzhodnega partnerstva in državam G7, Svetu Evrope, Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi ter predsedniku, vladi in parlamentu Ruske federacije.
-

torek 14. septembra 2021

II

(Sporočila)

SPOROČILA INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE UNIJE

EVROPSKI PARLAMENT

P9_TA(2021)0364

Zahteva za zaščito privilegijev in imunitete Guya Verhofstadta

Sklep Evropskega parlamenta z dne 14. septembra 2021 o zahtevi za zaščito privilegijev in imunitete Guya Verhofstadta (2021/2030(IMM))

(2022/C 117/19)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju zahteve Guya Verhofstadta z dne 12. marca 2021, razglāsene na plenarnem zasedanju 24. marca 2021, za zaščito njegovih privilegijev in imunitete v zvezi s kazenskim postopkom, ki naj bi ga začelo okrožno tožilstvo Republike Italije v Trentu (Procura Distrettuale della Repubblica presso il Tribunale di Trento),
 - po zagovoru Guya Verhofstadta v skladu s členom 9(6) Poslovnika,
 - ob upoštevanju členov 8 in 9 Protokola št. 7 o privilegijih in imunitetah Evropske unije ter člena 6(2) Akta o volitvah poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami z dne 20. septembra 1976,
 - ob upoštevanju sodb Sodišča Evropske unije z dne 21. oktobra 2008, 19. marca 2010, 6. septembra 2011, 17. januarja 2013 in 19. decembra 2019 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju člena 5(2), člena 7 in člena 9 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za pravne zadeve (A9-0238/2021),
- A. ker je poslanec Evropskega parlamenta Guy Verhofstadt zahteval zaščito poslanske imunitete v zvezi s kazenskim postopkom, ki naj bi ga zoper njega začelo okrožno državno tožilstvo pri sodišču v Trentu, Italija, zaradi domnevnega obrekovanja na družbenem omrežju; ker je okrožno državno tožilstvo pri sodišču v Trentu 22. decembra 2020 končalo preiskavo;
- B. ker je Guy Verhofstadt 13. februarja 2020 na svojem profilu Twitter objavil ta tvit: „Matteo Salvini je obtožen nezakonitega zadrževanja migrantov na morju, potem ko jih je rešila ladja Gregoretti. Bravo Italija! Zagotoviti je treba pravičnost. Upam, da se bo enako zgodilo tudi z njegovo obsežno korupcijo, ki vključuje nedovoljeno sprejemanje daril v zvezi z rusko nafto!“;
- C. ker naj bi Guy Verhofstadt s temi pripombami storil kaznivo dejanje obrekovanja poslanca italijanskega parlamenta, kot je opredeljeno v členu 595(1) in (3) italijanskega kazenskega zakonika;

⁽¹⁾ Sodba Sodišča z dne 21. oktobra 2008 v združenih zadevah Marra proti De Gregorio in Clemente, C-200/07 in C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; sodba Splošnega sodišča z dne 19. marca 2010 v zadevi Gollnisch proti Parlamentu, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; sodba Sodišča z dne 6. septembra 2011 v zadevi Patriciello, C-163/10, ECLI:EU:C:2011:543; sodba Splošnega sodišča z dne 17. januarja 2013 v zadevi Gollnisch proti Parlamentu, T-346/11 in T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23; sodba Sodišča z dne 19. decembra 2019 v zadevi Junqueras Vies, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

torek 14. septembra 2021

- D. ker se v skladu s členom 8 Protokola št. 7 o privilegijih in imunitetah Evropske unije zoper poslanca Evropskega parlamenta ne sme začeti preiskava, ne sme biti priprt niti se zoper njega ne sme začeti sodni postopek zaradi mnenja ali glasu, ki ga je izrekel pri opravljanju svojih dolžnosti;
- E. ker ima Parlament široko diskrecijsko pravico pri pripravi sklepa o zahtevi svojega poslanca za zaščito njegove imunitete ⁽²⁾;
- F. ker Parlament v skladu s členom 5 Poslovnika pri izvajanju svojih pooblastil v zvezi s privilegiji in imunitetami ohranja integriteto kot demokratična zakonodajna skupščina in zagotavlja neodvisnost poslancev pri opravljanju njihovih nalog;
- G. ker lahko izjava poslanca zunaj Evropskega parlamenta predstavlja mnenje, izraženo pri opravljanju njegovih dolžnosti v smislu člena 8 Protokola št. 7 o privilegijih in imunitetah Evropske unije, če vsebuje subjektivno oceno, ki je neposredno in očitno povezana z opravljanjem njegovih nalog v Evropskem parlamentu; ker je zato treba ugotoviti, ali je tako, glede na naravo in vsebino izjave in ne glede na kraj, v katerem je bila izjava podana;
- H. ker bi bilo treba posebno naravo izjave, pa tudi njeno vsebino, oceniti tudi glede na njen kontekst ter ustrezno vlogo in funkcijo, v kateri jo je poslanec dal;
- I. ker je jasno, da je Guy Verhofstadta izjave v tvitu podal kot poslanec Evropskega parlamenta na svojem računu Twitter, za katerega navaja, da ga uporablja izključno za politično komuniciranje v okviru izvrševanja mandata poslanca Evropskega parlamenta;
- J. ker danes politična razprava, v kateri poslanci Evropskega parlamenta sodelujejo pri izvajanju svojega mandata, vse pogosteje poteka tudi zunaj prostorov Parlamenta, tudi na internetu ali z uporabo storitev socialnega mreženja, kot je Twitter;
- K. ker je bila ta izjava dana v širšem kontekstu politične razprave, ki se ponavlja na plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta in v številnih medijih;
- L. ker je Guy Verhofstadt pred sporno izjavo, objavljeno na Twitterju, in po njej na internetu izrazil podobno mnenje, na primer na Facebooku januarja 2019, torej več kot eno leto pred izjavo, objavljeno na Twitterju, o domnevnih povezavah Salvinija z Rusijo ⁽³⁾ ali v podobnem političnem kontekstu med plenarno razpravo o stanju v Uniji 16. septembra 2020, torej več mesecev po izjavi, objavljeni na Twitterju;
- M. ker je glede na navedeno mogoče šteti, da obstaja neposredna in očitna povezava med obravnavano izjavo in parlamentarnim mandatom Guya Verhofstadta kot poslanca Evropskega parlamenta;
1. se odloči, da zaščiti privilegije in imuniteto Guya Verhofstadta;
 2. naroči svojemu predsedniku, naj ta sklep in poročilo pristojnega odbora nemudoma posreduje pristojnemu organu Italijanske republike in Guyu Verhofstadtu.

⁽²⁾ Zadeva T-42/06 Gollnisch proti Parlamentu (citirano zgoraj), odstavek 101.

⁽³⁾ Objava na Facebooku z dne 9. januarja 2019: „Danes ni Putinove majice za g. Salvini! Namesto nje policijska uniforma. Vendar ima M. Salvini pakt s Putinovo stranko Združena Rusija in mu Poljaki ne morejo zaupati.“

torek 14. septembra 2021

III

(Pripravljalni akti)

EVROPSKI PARLAMENT

P9_TA(2021)0363

Žlahtniteljske pravice v Skupnosti: podaljšanje njihovega trajanja za nekatere vrste *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. septembra 2021 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o podaljšanju trajanja žlahtniteljskih pravic v Skupnosti za vrsto beluš ter skupine vrst cvetoče čebulice, grmasto jagodičje in okrasne lesnate rastline (COM(2021)0036 – C9-0010/2021 – 2021/0019(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2022/C 117/20)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2021)0036),
- ob upoštevanju člena 294(2) in prvega odstavka člena 118 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C9-0010/2021),
- ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 24. marca 2021 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju začasnega dogovora, ki ga je odobril pristojni odbor na podlagi člena 74(4) Poslovnika, in zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 14. julija 2021, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294 (4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja (A9-0171/2021),
 1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji in nacionalnim parlamentom.

P9_TC1-COD(2021)0019

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 14. septembra 2021 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2021/... Evropskega parlamenta in Sveta o podaljšanju trajanja žlahtniteljskih pravic v Skupnosti za sorte vrste *Asparagus officinalis* L. ter skupine vrst cvetoče čebulice, grmasto jagodičje in okrasne lesnate rastline

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) 2021/1873.)

⁽¹⁾ UL C 220, 9.6.2021, str. 86.

torek 14. septembra 2021

P9_TA(2021)0365

Pridružitve čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji *

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. septembra 2021 o osnutku sklepa Sveta o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji, vključno z odnosi med Evropsko unijo na eni strani ter Grenlandijo in Kraljevino Dansko na drugi strani (sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj, vključno z Grenlandijo) (08656/2021 – C9-0189/2021 – 2018/0244(CNS))

(Posebni zakonodajni postopek – posvetovanje)

(2022/C 117/21)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka Sveta (08656/2021),
 - ob upoštevanju člena 203 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerega se je Svet posvetoval s Parlamentom (C9-0189/2021),
 - ob upoštevanju člena 82 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za razvoj (A9-0244/2021),
 1. odobri osnutek Sveta;
 2. poziva Svet, naj ga obvesti, če namerava odstopiti od besedila, ki ga je odobril Parlament;
 3. poziva Svet, naj se ponovno posvetuje s Parlamentom, če namerava bistveno spremeniti besedilo, ki ga je odobril Parlament;
 4. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji in nacionalnim parlamentom.
-

torek 14. septembra 2021

P9_TA(2021)0376

Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni ***I

Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 14. septembra 2021, o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 851/2004 o ustanovitvi Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni (COM(2020)0726 – C9-0366/2020 – 2020/0320(COD)) ⁽¹⁾

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2022/C 117/22)

Sprememba 1

Predlog uredbe

Uvodna izjava 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (1) Unija je zavezana **k** varovanju in izboljševanju zdravja ljudi, **zlasti boju proti izrednim čezmejnimi težkim boleznim, z ukrepi za spremljanje** resnih čezmejnih groženj za zdravje, **zgodnje opozarjanje** o njih in **boju** proti njim.

Sprememba

- (1) Unija je **prednostno** zavezana varovanju in izboljševanju zdravja ljudi, **s tem ko preprečuje bolezni in obvladuje hujše zdravstvene težave s spremljanjem in ocenjevanjem** resnih čezmejnih groženj za zdravje, **obveščanjem in zgodnjim opozarjanjem** o njih, **boljšo pripravljenostjo** nanje in **bojem** proti njim.

Sprememba 2

Predlog uredbe

Uvodna izjava 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (2a) **Za zelo učinkovite zdravstvene sisteme, ki bodo dostopni vsem, je potreben celosten pristop k javnemu zdravju. Center bi moral biti zadolžen za ugotavljanje in spremljanje razmerja med glavnimi nenalezljivimi boleznimi, da bi ocenil vpliv nalezljivih bolezni na zdravstvene sisteme na splošno in vpliv pridruženih bolezni na potek zdravljenja na podlagi izkušenj med pandemijo COVID-19. Center ima na podlagi svojih obsežnih izkušenj z nadzorom in spremljanjem nalezljivih bolezni na ravni Unije, obstoječega orodja za zbiranje podatkov (TESSy) in povezav z nacionalnimi javnozdravstvenimi organi, pristojnimi tako za nalezljive kot nenalezljive bolezni, edinstveno sposobnost, da zagotovi celovite informacije o javnem zdravju, ki se lahko uporabijo pri odločanju o politikah.**

Sprememba

⁽¹⁾ Zadeva je bila v skladu s četrtem pododstavkom člena 59(4) Poslovnika vrnjena pristojnemu odboru v medinstitucionalna pogajanja (A9-0253/2021).

torek 14. septembra 2021

Sprememba 3
Predlog uredbe
Uvodna izjava 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (3) Svetovna zdravstvena organizacija je 11. marca 2020 izbruh novega koronavirusa COVID-19 razglasila za svetovno pandemijo. Zaradi izzivov, ki jih je prineslo odzivanje na pandemijo, je postalo jasno, da bi bilo treba okrepiti **vlogo, ki jo ima center v okviru** Unije za pripravljenost in odzivanje na zdravstvene krize.

Sprememba

- (3) Svetovna zdravstvena organizacija je 11. marca 2020 izbruh novega koronavirusa COVID-19 razglasila za svetovno pandemijo. Zaradi izzivov, ki jih je prineslo odzivanje na pandemijo, **zlasti za ljudi z nenalezljivimi boleznimi, in ker se je izkazalo, da odziv Unije v tem smislu ni bil dovolj učinkovit**, je postalo jasno, da bi bilo treba okrepiti **in razširiti okvir** Unije za pripravljenost in odzivanje na zdravstvene krize, **da bi bolje izkoristili vse zmogljivosti Unije in držav članic za odziv na prihodnje pandemije**.

Sprememba 4
Predlog uredbe
Uvodna izjava 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (3a) **Evropska varuhinja človekovih pravic je v sklepu z dne 5. februarja 2021 v strateški preiskavi OI/3/2020/TE ugotovila nekatere pomembne vrzeli v učinkovitosti pri odzivu centra na pandemijo COVID-19. Sistem centra za zbiranje informacij je tak, da ne vsebuje pravočasnih, popolnih in primerljivih podatkov, to pa vpliva na zmožnost centra za modeliranje in napovedovanje, raven preglednosti teh informacij in način njihovega sporočanja javnosti. Te pomanjkljivosti bi bilo treba obravnava v tej uredbi, da se med drugim zagotovi boljše usklajevanje in epidemiološko spremljanje ter pravočasno obveščanje o ukrepih Centra, pa tudi da so ti ukrepi preglednejši.**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 5
Predlog uredbe
Uvodna izjava 3 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (3b) *Zmogljivost centra za izvajanje novih nalog bo odvisna od ravni razpoložljive finančne pomoči Unije in od razpoložljivih notranjih in zunanjih človeških virov. Da bi center lahko izvajal nove naloge, ki so mu bile poverjene zaradi pandemije COVID-19, bo potreboval dodatno financiranje in več zaposlenih. Takšni novi viri centra ne morejo priti le iz ad hoc projektnih sredstev, kot so sredstva, dodeljena v skladu z Uredbo (EU) 2021/522 Evropskega parlamenta in Sveta ^(1a) (Program EU za zdravje), hkrati pa sredstva, ki so centru že dodeljena za obdobje večletnega finančnega okvira 2021–2027, pa ne zadostujejo. Zato je pomembno, da se financiranje in osebje Centra čim prej povečata.*

^(1a) Uredba (EU) 2021/522 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. marca 2021 o vzpostavitvi programa za ukrepe Unije na področju zdravja (Program EU za zdravje) za obdobje 2021–2027 in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 282/2014 (UL L 107, 26.3.2021, str. 1).

Sprememba 6
Predlog uredbe
Uvodna izjava 3 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (3c) *Izboljšanje splošnega zdravja prebivalstva s preprečevanjem bolezni bo pripomoglo k manjši dovzetnosti za prihodnje izbruhe nalezljivih bolezni. Spodbujati bi bilo treba sinergije z drugimi pobudami Unije na področju zdravja, na primer z evropskim načrtom za boj proti raku, ali instrumenti Unije, kot je Program EU za zdravje.*

torek 14. septembra 2021

Sprememba 7
Predlog uredbe
Uvodna izjava 3 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (3d) ***Prekomerno izkoriščanje prostoživečih živali in drugih naravnih virov ter pospešeno zmanjševanje biotske raznovrstnosti ogrožata zdravje ljudi. Ker je zdravje ljudi, živali in okolja neločljivo povezano, je kritično, da se za reševanje sedanjih in nastajajočih kriz uporabi pristop „eno zdravje“.***

Sprememba 8
Predlog uredbe
Uvodna izjava 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (5) S to uredbo se ustrezno razširjajo cilji in naloge centra, da bi se okrepila njegova zmožnost za zagotavljanje potrebnega znanstvenega znanja in podpiranje ukrepov, ki so pomembni za preprečevanje resnih čezmejnih groženj za zdravje v Uniji, pripravljenost in načrtovanje odzivanja nanje ter boj proti njim v skladu z Uredbo (EU) .../... Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁰⁾ [ISC/2020/12524].

⁽¹⁰⁾ Uredba (EU) XXXX/XXXX Evropskega parlamenta in Sveta z dne DATUM o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje in razveljavitvi Sklepa št. 1082/2013/EU [UL: prosimo, vstavite polni naslov in sklic na objavo uredbe o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje.].

- (5) S to uredbo se ustrezno razširjajo cilji in naloge centra, da bi se okrepila njegova zmožnost za zagotavljanje potrebnega ***trdnega in neodvisnega*** znanstvenega znanja in podpiranje ukrepov, ki so pomembni za preprečevanje resnih čezmejnih groženj za zdravje v Uniji, ***tudi v zvezi z vplivom nalezljivih bolezni na hude nenalezljive bolezni ter zlasti povezavami med njimi***, pripravljenost in načrtovanje odzivanja nanje ter boj proti njim v skladu z Uredbo (EU) .../... Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁰⁾ [ISC/2020/12524].

⁽¹⁰⁾ Uredba (EU) XXXX/XXXX Evropskega parlamenta in Sveta z dne DATUM o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje in razveljavitvi Sklepa št. 1082/2013/EU [UL: prosimo, vstavite polni naslov in sklic na objavo uredbe o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje.].

torek 14. septembra 2021

Sprememba 9
Predlog uredbe
Uvodna izjava 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (6) V zvezi s tem bi moral biti center zadolžen za zagotavljanje epidemioloških informacij in analiz, epidemiološko modeliranje, predvidevanje in napovedovanje ter pripravo ustreznih ocen tveganja in priporočil, v katerih so določene možnosti za preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni. Center bi moral ukrepati skladno s pristopom „eno zdravje“, ki upošteva medsebojno povezanost zdravja ljudi in živali ter okolja. **Spremljati** bi moral zmogljivost nacionalnih zdravstvenih sistemov za odzivanje na grožnje nalezljivih bolezni, zlasti zaradi pomena, ki jih imajo te informacije pri pripravi nacionalnih načrtov za pripravljenost in odzivanje. Center bi moral podpirati izvajanje ukrepov, ki se financirajo iz ustreznih programov in instrumentov Unije za financiranje ter zadevajo nalezljive bolezni, zagotavljati smernice za zdravljenje in upravljanje primerov na podlagi temeljite ocene najnovejših dokazov, podpirati odzivanje na epidemije in izbruhe v državah članicah in tretjih državah, vključno z odzivanjem na terenu, ter javnosti zagotavljati pravočasne objektivne, zanesljive in lahko dostopne informacije o nalezljivih boleznih. Center bi moral vzpostaviti tudi jasne postopke za sodelovanje z akterji na področju javnega zdravja iz tretjih držav in mednarodnimi organizacijami, pristojnimi za javno zdravje, s čimer bo prispeval k zavezi EU glede krepitev zmogljivosti partnerjev za pripravljenost in odzivanje.

Sprememba

- (6) V zvezi s tem bi moral biti center zadolžen za zagotavljanje **pravočasnih** epidemioloških informacij in analiz, epidemiološko modeliranje, predvidevanje in napovedovanje ter pripravo ustreznih ocen tveganja in priporočil, v katerih so določene možnosti za preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni. Center bi moral ukrepati skladno s pristopom „eno zdravje“, ki upošteva medsebojno povezanost zdravja ljudi in živali ter okolja, **saj so številni izbruhi boleznih živalskega izvora. Da bi države članice izboljšale zmogljivost svojih zdravstvenih sistemov**, bi moral **spremljati, ocenjevati in podpirati** zmogljivost nacionalnih zdravstvenih sistemov za odzivanje na grožnje nalezljivih bolezni, zlasti zaradi pomena, ki jih imajo te informacije pri pripravi nacionalnih načrtov za pripravljenost in odzivanje. **Ti načrti bi morali vključevati priporočila za ukrepe politike, povezane z blaženjem učinka nalezljivih bolezni na zdravstvene storitve in oskrbo, zlasti z ozirom na bolnike s hudimi nenalezljivimi boleznimi. Spremljanje zmogljivosti zdravstvenih sistemov držav članic bi moralo temeljiti na skupnih kazalnikih in opredelitvah, da bi zagotovili primerljivost. Center bi moral imeti pravico, da organizira redne obiske v državah članicah za ocenjevanje zmogljivosti zdravstvenih sistemov za obvladovanje zdravstvenih kriz in ad hoc inšpekcijske preglede v državah članicah za preverjanje načrtov pripravljenosti in odzivanja.** Center bi moral podpirati izvajanje ukrepov, ki se financirajo iz ustreznih programov in instrumentov Unije za financiranje ter zadevajo nalezljive bolezni, zagotavljati smernice za zdravljenje in upravljanje primerov na podlagi temeljite ocene najnovejših dokazov, podpirati odzivanje na epidemije in izbruhe v državah članicah in tretjih državah, vključno z odzivanjem na terenu **in usposabljanjem osebja**, ter javnosti zagotavljati pravočasne objektivne, zanesljive in lahko dostopne informacije o nalezljivih boleznih. Center bi moral vzpostaviti tudi jasne postopke za sodelovanje z akterji na področju javnega zdravja iz tretjih držav in mednarodnimi organizacijami, pristojnimi za javno zdravje, s čimer bo prispeval k zavezi EU glede krepitev zmogljivosti partnerjev za pripravljenost in odzivanje.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 10

Predlog uredbe

Uvodna izjava 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (7) Za učinkovito podporo delovanja centra in zagotavljanje izpolnjevanja njegovih ciljev bi **morale biti** države članice **zadolžene, da mu sporočajo** podatke o spremljanju nalezljivih bolezni in drugih posebnih zdravstvenih vprašanjih – kot so antimikrobična odpornost in z zdravstveno oskrbo povezane okužbe **zaradi nalezljivih bolezni** – razpoložljive znanstvene in tehnične podatke ter informacije, pomembne za cilje centra, **poleg tega morajo center** obveščati o vseh resnih čezmejnih grožnjah za zdravje, sporočiti informacije o načrtovanju pripravljenosti in odzivanja ter glede zmogljivosti zdravstvenega sistema **in zagotoviti ustrezne informacije, ki so lahko koristne za usklajevanje odzivanja, ter določiti priznane pristojne organe in strokovnjake za javno zdravje, ki lahko pomagajo pri odzivanju Unije na grožnje za zdravje.**

Sprememba

- (7) **Temeljni pogoj, da bi center lahko izvajal hitre ocene tveganja, vključno z epidemiološkim modeliranjem in napovedovanjem, je dostop do pravočasnih in popolnih podatkov.** Za učinkovito podporo delovanja centra in zagotavljanje izpolnjevanja njegovih ciljev bi **mu morale** države članice **pravočasno sporočiti primerljive in visoko kakovostne** podatke o spremljanju nalezljivih bolezni, **kot so HIV, virusni hepatitis B in C in tuberkuloza**, in drugih posebnih zdravstvenih vprašanjih, kot so antimikrobična odpornost in z zdravstveno oskrbo povezane okužbe **ter njihov vpliv na hude nenalezljive bolezni, vključno z boleznimi, povezanimi z duševnim zdravjem.** Države članice **bi morale zagotoviti** razpoložljive znanstvene in tehnične podatke ter informacije, pomembne za cilje centra, **ga** obveščati o vseh resnih čezmejnih grožnjah za zdravje **ter** sporočiti informacije o načrtovanju pripravljenosti in odzivanja ter glede zmogljivosti zdravstvenega sistema. **Da bi preprečili podvajanje prizadevanj in različna priporočila, bi se bilo treba dogovoriti o rokih, opredelitvah primerov, kazalnikih, standardih, protokolih in postopkih za komunikacijo med centrom in državami članicami, prav tako pa bi morala potekati nemotena izmenjava informacij med centrom, Svetovno zdravstveno organizacijo in nacionalnimi agencijami.**

Sprememba 11

Predlog uredbe

Uvodna izjava 7 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (7a) **Komisija bi morala v sodelovanju s Centrom, Evropsko agencijo za okolje, Evropsko agencijo za kemikalije in Evropsko agencijo za varnost hrane, ob upoštevanju pomanjkljivosti nacionalnih zdravstvenih sistemov in koncentracije ranljivih skupin v prebivalstvu, spodbujati sistematično povezovanje analize in ocene tveganj, povezanih z okoljskimi, podnebnimi in živilskimi dejavniki, z epidemiološkim spremljanjem, ter si tako prizadevati za celosten pristop k preprečevanju in zgodnjemu odkrivanju nalezljivih bolezni. V ta namen bi bilo treba uporabiti obstoječe instrumente, kot je evropska opazovalnica podnebja in zdravja, ter instrumente, ki se še razvijajo, kot je evropski organ za pripravljenost in odzivanje na izredne zdravstvene razmere (HERA).**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 12
Predlog uredbe
Uvodna izjava 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (8) Za okrepitev dejavnosti načrtovanja pripravljenosti in odzivanja v Uniji bi bilo treba razširiti upravljanje namenskih mrež in dejavnost mreženja v pristojnosti centra, da se bo zagotovila skladnost s področjem uporabe Uredbe (EU) .../... [UL: prosimo, vstavite sklic na uredbo o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje [ISC/2020/12524]]. V ta namen bi moral center usklajevati tehnično in znanstveno znanje ter ga zagotavljati Komisiji **in** državam članicam prek namenskih mrež s pristojnimi usklajevalnimi organi, **vključno z novo vzpostavljenima mrežama** za laboratorije in podporo dejavnostim transfuzije, presaditev in oploditve z biomedicinsko pomočjo.

Sprememba

- (8) Za okrepitev dejavnosti načrtovanja pripravljenosti in odzivanja v Uniji bi bilo treba razširiti upravljanje namenskih mrež in dejavnost mreženja v pristojnosti centra, da se bo zagotovila skladnost s področjem uporabe Uredbe (EU) .../... [UL: prosimo, vstavite sklic na uredbo o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje [ISC/2020/12524]]. V ta namen bi moral center usklajevati tehnično in znanstveno znanje ter ga zagotavljati Komisiji, državam članicam **in Odboru za zdravstveno varnost** prek namenskih mrež s pristojnimi usklajevalnimi organi, **tudi s spodbujanjem sodelovanja v okviru novo vzpostavljenih mrež Unije** za laboratorije in **za** podporo dejavnostim transfuzije, presaditev in oploditve z biomedicinsko pomočjo.

Sprememba 13
Predlog uredbe
Uvodna izjava 9

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (9) Za učinkovitejše epidemiološko spremljanje nalezljivih bolezni in z njimi povezanih posebnih zdravstvenih vprašanj v Uniji bi moral biti center zadolžen za nadaljnji razvoj digitalnih platform in aplikacij, zagotavljanje podpore epidemiološkemu spremljanju na ravni Unije, omogočanje uporabe digitalnih tehnologij (npr. umetne inteligence) pri zbiranju in analizi podatkov ter zagotavljanje tehničnih in znanstvenih nasvetov državam članicam za vzpostavitev integriranih sistemov epidemiološkega spremljanja. Digitalne platforme in aplikacije bi bilo treba razviti s podatki, generiranimi v povezanem prostoru EU, da bi se jih vključilo v prihodnji evropski zdravstveni podatkovni prostor, kot ga ureja zakonodaja Unije.

Sprememba

- (9) Za učinkovitejše epidemiološko spremljanje **in nadzorovanje testiranja in zdravljenja** nalezljivih bolezni, **njihovih vzajemnih povezavah s hudimi nenalezljivimi boleznimi** in z njimi povezanih posebnih zdravstvenih vprašanj v Uniji bi moral biti center zadolžen za nadaljnji razvoj **varnih in interoperabilnih** digitalnih platform in aplikacij, zagotavljanje podpore epidemiološkemu spremljanju na ravni Unije, omogočanje uporabe digitalnih tehnologij (npr. umetne inteligence **ter računalniškega modeliranja in simulacij**) pri zbiranju in analizi podatkov ter zagotavljanje tehničnih in znanstvenih nasvetov državam članicam za vzpostavitev integriranih sistemov epidemiološkega spremljanja. Digitalne platforme in aplikacije bi bilo treba razviti s podatki, generiranimi v povezanem prostoru EU, da bi se jih vključilo v prihodnji evropski zdravstveni podatkovni prostor, kot ga ureja zakonodaja Unije.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 14
Predlog uredbe
Uvodna izjava 10

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (10) Za okrepitev zmogljivosti Unije in držav članic za ocenjevanje epidemiološkega stanja ter pripravo točne ocene tveganja in odzivanja bi moral center spremljati zlasti trende v zvezi z nalezljivimi boleznimi in o njih poročati, podpirati in omogočati odzivanje na podlagi dokazov, zagotavljati priporočila za izboljšanje programov za preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni, vzpostavljenih na nacionalni ravni in ravni Unije, spremljati in **ocenjevati zmogljivost** nacionalnih zdravstvenih sistemov za diagnosticiranje, preprečevanje in **zdravljenje** nalezljivih bolezni, vključno na spolno občutljiv način, opredeliti ogrožene skupine prebivalstva, za katere so potrebni posebni ukrepi, analizirati povezavo med pojavnostjo bolezni in družbenimi in **okoljskimi** dejavniki, prepoznati dejavnike tveganja za prenos nalezljivih bolezni in njihovo resnost ter opredeliti raziskovalne potrebe in prednostne naloge. Center bi moral sodelovati z imenovanimi nacionalnimi kontaktnimi točkami za spremljanje, oblikovanimi v mrežo za strateško svetovanje centru v teh zadevah, ki bo spodbujala uporabo omogočitvenih sektorjev, kot so vesoljski podatki in storitve EU.

Sprememba

- (10) Za okrepitev zmogljivosti Unije in držav članic za ocenjevanje epidemiološkega stanja ter pripravo točne ocene tveganja in odzivanja bi moral center, **na podlagi sklopa skupnih kazalnikov, razvitih na predlog centra v tesnem sodelovanju in posvetovanju z državami članicami, predvsem opredeliti nastajajoče grožnje za zdravje**, spremljati zlasti trende v zvezi z nalezljivimi boleznimi in o njih poročati, podpirati, **usklajevati** in omogočati odzivanje na podlagi dokazov, zagotavljati priporočila za izboljšanje programov za preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni, vzpostavljenih na nacionalni ravni in ravni Unije, spremljati, **ocenjevati in podpirati države članice z namenom doseči navzgor usmerjeno konvergenco zmogljivosti** nacionalnih zdravstvenih sistemov za diagnosticiranje, preprečevanje, **zdravljenje in omejitev širjenja** nalezljivih bolezni, vključno na spolno občutljiv način, opredeliti ogrožene skupine prebivalstva, za katere so potrebni posebni ukrepi, analizirati povezavo med pojavnostjo bolezni in družbenimi, **okoljskimi in podnebnimi** dejavniki, **upoštevati učinek pridruženih bolezni na bolnike z nalezljivimi boleznimi in na njihovo zdravljenje**, prepoznati dejavnike tveganja za prenos nalezljivih bolezni in njihovo resnost ter opredeliti raziskovalne potrebe in prednostne naloge. Center bi moral sodelovati z imenovanimi nacionalnimi kontaktnimi točkami za spremljanje, oblikovanimi v mrežo za strateško svetovanje centru v teh zadevah, ki bo spodbujala uporabo omogočitvenih sektorjev, kot so vesoljski podatki in storitve EU.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 15
Predlog uredbe
Uvodna izjava 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (11) Center bi moral prispevati h krepitvi zmožnosti v Uniji za diagnosticiranje, zaznavanje, prepoznavanje in opredeljevanje povzročiteljev okužb, ki lahko ogrozijo javno zdravje, z **upravljanjem** mreže referenčnih laboratorijev Unije v skladu z Uredbo (EU) .../... [UL: prosimo, vstavite sklic na uredbo o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje [ISC/2020/12524]]. Ta mreža je odgovorna za spodbujanje dobrih praks in usklajevanje na področju diagnostike, metod testiranja in uporabe testov, da se zagotovijo enotno spremljanje bolezni, obveščanje in poročanje o njih ter večja kakovost testiranja in spremljanja.

Sprememba

- (11) Center bi moral prispevati h krepitvi zmožnosti v Uniji za diagnosticiranje, zaznavanje, prepoznavanje in opredeljevanje povzročiteljev okužb, ki lahko ogrozijo javno zdravje, z **zagotavljanjem celostnega delovanja namenske** mreže referenčnih laboratorijev Unije v skladu z Uredbo (EU) .../... [UL: prosimo, vstavite sklic na uredbo o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje [ISC/2020/12524]]. Ta mreža je odgovorna za spodbujanje dobrih praks in usklajevanje na področju diagnostike, metod testiranja, **usposabljanja za veljavne in inovativne postopke ter** uporabe testov, da se zagotovijo enotno spremljanje bolezni, obveščanje in **standardizirano** poročanje o njih ter večja kakovost testiranja in spremljanja.

Sprememba 16
Predlog uredbe
Uvodna izjava 12

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (12) V primeru čezmejnih groženj za zdravje zaradi nalezljivih bolezni lahko službe za transfuzijo in presaditve v državah članicah poskrbijo za izvajanje hitrega testiranja populacije darovalcev ter ocenjevanja izpostavljenosti bolezni in imunosti v splošni populaciji. Dejavnost teh služb je odvisna od **hitrih ocen** tveganja, ki jih opravi center, da se pred prenosom nalezljive bolezni zaščitijo bolniki, ki potrebujejo zdravljenje s snovjo človeškega izvora. Ocene tveganja so podlaga za ustrezno prilagoditev ukrepov, s katerimi se določajo standardi kakovosti in varnosti snovi človeškega izvora. Center bi moral v ta namen vzpostaviti in upravljati mrežo nacionalnih služb za **transfuzijo in presaditve ter zanje pristojnih organov**.

Sprememba

- (12) V primeru čezmejnih groženj za zdravje zaradi nalezljivih bolezni lahko službe za transfuzijo in presaditve v državah članicah poskrbijo za izvajanje hitrega testiranja populacije darovalcev ter ocenjevanja izpostavljenosti bolezni in imunosti v splošni populaciji. Dejavnost teh služb je odvisna od **hitre, celovite in točne ocene** tveganja, ki jih opravi center, da se pred prenosom nalezljive bolezni zaščitijo bolniki, ki potrebujejo zdravljenje s snovjo človeškega izvora. Ocene tveganja so podlaga za ustrezno prilagoditev ukrepov, s katerimi se določajo standardi kakovosti in varnosti snovi človeškega izvora. Center bi moral v ta namen vzpostaviti in upravljati mrežo nacionalnih služb **in njihovih organov za mikrobiološko varnost snovi človeškega izvora, ki bi zajemala področja transfuzije, presaditev in oploditve z biomedicinsko pomočjo**.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 17
Predlog uredbe
Uvodna izjava 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (13) Za zmanjšanje pojavnosti epidemij in krepitev zmogljivosti za preprečevanje nalezljivih bolezni v Uniji bi moral center razviti okvir za preprečevanje nalezljivih bolezni, ki bo obravnaval vprašanja, kot so s cepivom preprečljive bolezni, antimikrobična odpornost, zdravstvena vzgoja, zdravstvena pismenost in spremembe vedenja.

Sprememba

- (13) Za zmanjšanje pojavnosti epidemij in krepitev zmogljivosti za preprečevanje nalezljivih bolezni v Uniji bi moral center **v sodelovanju z državami članicami, katerih izkušnje in okoliščine bi moral upoštevati**, razviti okvir za preprečevanje nalezljivih bolezni, ki bo obravnaval vprašanja, kot so s cepivom preprečljive bolezni, **nezaupanje v cepljenje, poznavanje načinov prenosa**, antimikrobična odpornost, zdravstvena vzgoja, zdravstvena pismenost, **neenakosti na področju zdravja in preprečevanje bolezni**, spremembe vedenja **ter povezave s hudimi nenalezljivimi boleznimi. Center bi moral pripraviti smernice za države članice in spremljati izvajanje okvira v državah članicah.**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 18
Predlog uredbe
Uvodna izjava 14

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (14) Center bi moral izboljšati zmogljivost za pripravljenost in odzivanje na nacionalni ravni in ravni Unije z zagotavljanjem znanstvenega in tehničnega znanja državam članicam in Komisiji. V zvezi s tem bi moral center v tesnem sodelovanju z državami članicami in Komisijo izvajati različne ukrepe, vključno s pripravo načrtov za pripravljenost in odzivanje ter okvirov za spremljanje pripravljenosti in ocenjevanje **na ravni Unije in nacionalni ravni, in** pripravljati priporočila o zmogljivostih za preprečevanje izbruhov bolezni in pripravo in odzivanje nanje ter za krepitev nacionalnih zdravstvenih sistemov. Center bi moral razširiti zbiranje in analiziranje podatkov glede epidemiološkega spremljanja in s tem povezanih posebnih zdravstvenih vprašanj, poteka epidemioloških razmer, nenavadnih epidemijskih pojavov ali novih nalezljivih bolezni neznanega izvora, tudi tistih, ki se pojavijo v tretjih državah, molekularnih podatkov o patogenu **in** podatkov o zdravstvenih sistemih. V ta namen bi moral center zagotoviti ustrezne nabore podatkov ter postopke za lažji vpogled v podatke, njihov prenos ter dostop do njih, izvajati znanstveno in tehnično ocenjevanje preventivnih ukrepov in ukrepov za obvladovanje na ravni Unije ter sodelovati z agencijami, pristojnimi organi in organizacijami, ki delujejo na področju zbiranja podatkov.

Sprememba

- (14) Center bi moral izboljšati zmogljivost za pripravljenost in odzivanje na nacionalni ravni in ravni Unije z zagotavljanjem znanstvenega in tehničnega znanja državam članicam in Komisiji. V zvezi s tem bi moral center v tesnem sodelovanju z državami članicami in Komisijo izvajati različne ukrepe, vključno s pripravo načrtov **Unije za pripravljenost in odzivanje ter prispevkom k razvoju nacionalnih načrtov za pripravljenost in odzivanje in** okvirov za spremljanje pripravljenosti in ocenjevanje, **ter** pripravljati priporočila o zmogljivostih za preprečevanje izbruhov bolezni in pripravo in odzivanje nanje ter za krepitev nacionalnih zdravstvenih sistemov, **med drugim z zagotavljanjem usposabljanja in izmenjavo primerov dobre prakse.** Center bi moral razširiti zbiranje in analiziranje podatkov glede epidemiološkega spremljanja in s tem povezanih posebnih zdravstvenih vprašanj, poteka epidemioloških razmer, nenavadnih epidemijskih pojavov ali novih nalezljivih bolezni neznanega izvora, tudi tistih, ki se pojavijo v tretjih državah, molekularnih podatkov o patogenu, podatkov o zdravstvenih sistemih **ter podatkov o povezavah med nalezljivimi boleznimi in hudimi nenalezljivimi boleznimi.** V ta namen bi moral center zagotoviti ustrezne nabore podatkov ter postopke za lažji vpogled v podatke, njihov **varen** prenos ter dostop do njih, izvajati znanstveno in tehnično ocenjevanje preventivnih ukrepov in ukrepov za obvladovanje na ravni Unije ter sodelovati **s Svetovno zdravstveno organizacijo, ustreznimi** agencijami **Unije**, pristojnimi organi in organizacijami, ki delujejo na področju zbiranja podatkov.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 19
Predlog uredbe
Uvodna izjava 15

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (15) Z Uredbo .../... [UL: prosimo, vstavite sklic na uredbo o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje [ISC/2020/12524]] bo vzpostavljen sistem za zgodnje opozarjanje in odzivanje, ki bo omogočal opozarjanje o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje na ravni Unije in ki ga bo še naprej upravljal center. Glede na to, da lahko sodobne tehnologije zagotavljajo znatno podporo v boju proti grožnjam za zdravje ter pri omejevanju in odpravljanju epidemij, bi moral center poskrbeti za posodobitev tega sistema, da se bo omogočila uporaba **tehnologij** umetne inteligence ter interoperabilnih digitalnih orodij, ki ohranjajo zasebnost, kot so mobilne aplikacije s funkcijami sledenja za identifikacijo ogroženih posameznikov.

Sprememba

- (15) Z Uredbo .../... [UL: prosimo, vstavite sklic na uredbo o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje [ISC/2020/12524]] bo vzpostavljen sistem za zgodnje opozarjanje in odzivanje, ki bo omogočal opozarjanje o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje na ravni Unije in ki ga bo še naprej upravljal center. Glede na to, da lahko sodobne tehnologije zagotavljajo znatno podporo v boju proti grožnjam za zdravje ter pri omejevanju in odpravljanju epidemij, bi moral center poskrbeti za posodobitev tega sistema, da se bo omogočila uporaba umetne inteligence, **visokozmogljivostnega računalništva, kliničnega preskušanja in silico** ter **vzporednih digitalnih tehnologij in** interoperabilnih digitalnih orodij, ki ohranjajo zasebnost, kot so mobilne aplikacije s funkcijami sledenja za identifikacijo ogroženih posameznikov, **ob tem pa je treba zmanjšati tveganja, zlasti tveganja, kot so pristranski nabori podatkov, pomanjkljiva zasnova sistema, pomanjkanje kakovostnih podatkov in prevelika odvisnost od avtomatiziranega odločanja, ter upoštevati pomen varoval za zmanjšanje teh tveganj v fazi zasnove in izvajanja tehnologij umetne inteligence.**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 20
Predlog uredbe
Uvodna izjava 16

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (16) Center bi moral vzpostaviti ustrezne zmogljivosti za podporo mednarodnemu odzivanju **in** odzivanju na terenu v skladu z Uredbo .../... [UL: prosimo, vstavite sklic na uredbo o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje [ISC/2020/12524]]. Te zmogljivosti bi morale centru omogočiti mobilizacijo in napotitev skupin za pomoč pri izbruhu bolezni, imenovanih tudi zdravstvena projektna skupina EU, ki bodo pomagale pri lokalnem odzivanju na izbruhu bolezni. Center bi moral zato zagotavljati zmogljivost za izvajanje misij v državah članicah in tretjih državah ter za pripravo priporočil glede odzivanja na grožnje za zdravje. Te skupine bo mogoče napotiti tudi v okviru mehanizma Unije na področju civilne zaščite ob podpori Centra za usklajevanje nujnega odziva. Center bi moral za obravnavo resnih čezmejnih groženj za zdravje in njihovih posledic podpirati tudi krepitev zmogljivosti za pripravljenost v tretjih državah v skladu z Mednarodnim zdravstvenim pravilnikom.

Sprememba

- (16) Center bi moral vzpostaviti ustrezne zmogljivosti za podporo mednarodnemu **in medregionalnemu** odzivanju **ter** odzivanju na terenu v skladu z Uredbo .../... [UL: prosimo, vstavite sklic na uredbo o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje [ISC/2020/12524]]. Te zmogljivosti bi morale centru omogočiti mobilizacijo in napotitev skupin za pomoč pri izbruhu bolezni, imenovanih tudi zdravstvena projektna skupina EU, ki bodo pomagale pri lokalnem odzivanju na izbruhu bolezni **in zbirale podatke na terenu**. Center bi moral zato zagotavljati **stalno** zmogljivost za izvajanje misij v državah članicah in tretjih državah ter za pripravo priporočil glede odzivanja na grožnje za zdravje. Te skupine bo mogoče napotiti tudi v okviru mehanizma Unije na področju civilne zaščite ob podpori Centra za usklajevanje nujnega odziva. Center bi moral za obravnavo resnih čezmejnih groženj za zdravje in njihovih posledic podpirati tudi krepitev zmogljivosti za pripravljenost v tretjih državah v skladu z Mednarodnim zdravstvenim pravilnikom.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 21
Predlog uredbe
Uvodna izjava 17

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (17) Za pomoč pri odzivih na izbruhe, ki se lahko razširijo znotraj Unije ali v Unijo, bo center **razvil okvir za mobilizacijo zdravstvene projektne skupine** EU v skladu s Sklepom št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹¹⁾ ter strokovnjakom Unije za odzivanje na terenu olajšal sodelovanje v mednarodnih skupinah za odzivanje, **s čimer bo zagotovljena podpora** mehanizmu Unije na področju civilne zaščite. Center bi moral okrepiti sposobnost svojega osebja in strokovnjakov iz Unije in držav EGP, držav kandidatk in potencialnih kandidatk ter držav evropske sosedske politike in partnerskih držav EU iz Uredbe (EU) št. 233/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹²⁾ za učinkovito sodelovanje v misijah na terenu in pri kriznem upravljanju.

⁽¹¹⁾ Sklep št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (UL L 347, 20.12.2013, str. 924).

⁽¹²⁾ Uredba (EU) št. 233/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi instrumenta za financiranje razvojnega sodelovanja za obdobje 2014–2020 (UL L 77, 15.3.2014, str. 44).

Sprememba

- (17) Za pomoč pri odzivih na izbruhe, ki se lahko razširijo znotraj Unije ali v Unijo, bo center **vzpostavil stalno zdravstveno projektno skupino** EU **in okvir za njeno mobilizacijo** v skladu s Sklepom št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹¹⁾ ter strokovnjakom Unije za odzivanje na terenu olajšal sodelovanje v mednarodnih skupinah za odzivanje **v podporo** mehanizmu Unije na področju civilne zaščite **in v tesnem sodelovanju z njim**. Center bi moral okrepiti sposobnost svojega osebja in strokovnjakov iz Unije in držav EGP, držav kandidatk in potencialnih kandidatk ter držav evropske sosedske politike in partnerskih držav EU iz Uredbe (EU) št. 233/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹²⁾ za učinkovito sodelovanje v misijah na terenu in pri kriznem upravljanju. **Zato bi moral center razviti okvir prepoznavne ravni strokovnega znanja.**

⁽¹¹⁾ Sklep št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (UL L 347, 20.12.2013, str. 924).

⁽¹²⁾ Uredba (EU) št. 233/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi instrumenta za financiranje razvojnega sodelovanja za obdobje 2014–2020 (UL L 77, 15.3.2014, str. 44).

Sprememba 22
Predlog uredbe
Uvodna izjava 17 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (17a) **Države članice, Komisija in center bi morale določiti priznane pristojne organe in strokovnjake za javno zdravje na področju tako nalezljivih kot nenalezljivih bolezni, ki bodo pomagali Uniji pri odzivu na grožnje za zdravje. Ti strokovnjaki in deležniki, vključno z organizacijami civilne družbe, bi morali biti strukturno vključeni v vse dejavnosti centra in prispevati k njegovim postopkom svetovanja in odločanja. Pri udeležbi deležnikov je treba zagotoviti polno skladnost s pravili glede preglednosti in nasprotja interesov.**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 23
Predlog uredbe
Uvodna izjava 17 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (17b) *Da bi zgradili močno evropsko zdravstveno unijo, bi moral center omogočati večje sodelovanje ter izmenjavo primerov dobre prakse z drugimi institucijami in agencijami Unije, tudi s prihodnjim evropskim organom za pripravljenost in odzivanje na izredne zdravstvene razmere, ter zagotoviti usklajevanje pristopov in čim bolj zmanjšati podvajanje prizadevanj.*

Sprememba 24
Predlog uredbe
Uvodna izjava 17 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (17c) *Center bi moral tesno sodelovati s pristojnimi organi in mednarodnimi organizacijami na področju javnega zdravja, še posebej s Svetovno zdravstveno organizacijo.*

Sprememba 25
Predlog uredbe
Uvodna izjava 17 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (17d) *Center bi moral splošno javnost na učinkovit in pregleden način obveščati o trenutnih in novih zdravstvenih tveganjih. Center bi moral pravočasno objaviti znanstvene študije, preglede, raziskave, poročila, hitre ocene tveganja in ocene zmogljivosti zdravstvenih sistemov, da bi se povečala preglednost. V povezavi s tem bi moral obravnavati vprašanja v zvezi s preglednostjo, kot je navedeno v sklepu evropske varuhinje človekovih pravic z dne 5. februarja 2021 v strateški preiskavi OI/3/2020/TE.*

torek 14. septembra 2021

Sprememba 26
Predlog uredbe
Uvodna izjava 17 e (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (17e) *Center bi moral zagotavljati uravnoteženo zastopanost spolov in geografsko uravnoteženost pri osebju in pri vodstvu ter pri vseh svojih operacijah uporabljati pristop, ki upošteva vidik spola.*

Sprememba 27
Predlog uredbe
Uvodna izjava 18

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (18) Za oceno uspešnosti in učinkovitosti pravnih določb, ki se uporabljajo za center, je primerno, da Komisija **redno** ocenjuje delovanje centra.

- (18) Za oceno uspešnosti in učinkovitosti pravnih določb, ki se uporabljajo za center, je primerno, da Komisija **letno** ocenjuje delovanje centra.

Sprememba 28
Predlog uredbe
Uvodna izjava 19

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (19) S to uredbo se centru ne bi smela podeliti regulativna pooblastila.

- (19) S to uredbo se centru ne bi smela podeliti regulativna pooblastila. **Center bi moral imeti široka pooblastila za usklajevanje in pristojnost za pripravo priporočil na ravni Unije ter na nacionalni in medregionalni ravni v obliki jasnih in enotnih znanstveno utemeljenih predlogov.**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 29
Predlog uredbe
Uvodna izjava 20 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(20a) *Zaradi občutljive narave zdravstvenih podatkov bi center moral zagotavljati, da se pri njegovih dejavnostih obdelave spoštujejo načela varstva podatkov, in sicer načela zakonitosti, poštenosti, preglednosti, omejitve namena, najmanjšega obsega podatkov, točnosti, omejitve hrambe, celovitosti in zaupnosti. Glede na nove naloge, ki so mu dodeljene s to uredbo, bi moral center sprejeti posebne ukrepe za zmanjšanje tveganj, ki lahko izhajajo iz prenosa pristranskosti ali nepopolnih podatkov iz več virov, ter vzpostaviti postopke za pregled kakovosti podatkov. Center bi moral strogo spoštovati načela iz člena 27 Uredbe (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta ^(1a), hkrati pa določiti ustrezne tehnične in organizacijske varnostne ukrepe v skladu s členom 33 navedene uredbe.*

^(1a) *Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).*

torek 14. septembra 2021

Sprememba 30
Predlog uredbe
Uvodna izjava 20 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(20b) *Evropski nadzornik za varstvo podatkov bi moral biti odgovoren za spremljanje in zagotavljanje uporabe določb te uredbe v zvezi z varstvom temeljnih pravic in svoboščin fizičnih oseb, kar zadeva obdelavo osebnih podatkov s strani centra, ter svetovanje centru in posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki, o vseh zadevah, povezanih z obdelavo osebnih podatkov. Kadar obdelava osebnih podatkov ni potrebna za izvajanje dejavnosti centra, bi bilo treba sprejeti ukrepe za zagotovitev, da se bodo anonimni podatki uporabljali v skladu z načelom, po katerem se obdeluje le najmanjši obseg osebnih podatkov. Kadar z anonimizacijo ni mogoče doseči posebnega namena obdelave podatkov, bi bilo treba te psevdonimizirati. Kadar je za namene te uredbe potrebna obdelava osebnih podatkov, se ta obdelava izvede v skladu s pravom Unije o varstvu osebnih podatkov. Obdelava osebnih podatkov na podlagi te uredbe bi morala vselej potekati v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ^(1a), Uredbo (EU) 2018/1725 ter Direktivo 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta ^(1b). Ta uredba ne posega v obveznosti držav članic na podlagi Uredbe (EU) 2016/679 in Direktive 2002/58/ES.*

^(1a) Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

^(1b) Direktiva 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) (UL L 201, 31.7.2002, str. 37).

torek 14. septembra 2021

Sprememba 31
Predlog uredbe
Uvodna izjava 20 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (20c) *Zaradi skladnosti z ustrežno zakonodajo o varstvu podatkov bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte za določitev kategorij posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, zajetih v obdelavo, kategorije obdelanih osebnih podatkov ter opis posebnih ukrepov za varstvo pravic in svoboščin teh posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, tudi na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja opravijo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ^(1a). Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.*

^(1a) UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

Sprememba 32
Predlog uredbe
Uvodna izjava 22

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (22) Ker ciljev te uredbe glede razširitve ciljev in nalog centra, da bi se okrepila njegova zmogljivost za zagotavljanje potrebnega znanstvenega znanja in podporo ukrepom za boj proti resnim čezmejnimi grožnjam za zdravje v Uniji, države članice ne morejo zadovoljivo doseči same, temveč jih zaradi čezmejnne narave groženj za zdravje ter potrebe po hitrem, usklajenem in skladnem odzivanju lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.

- (22) Ker ciljev te uredbe glede razširitve ciljev in nalog centra, da bi se okrepila njegova zmogljivost za zagotavljanje potrebnega znanstvenega znanja in podporo ukrepom za boj proti resnim čezmejnimi grožnjam za zdravje v Uniji, države članice ne morejo zadovoljivo doseči same, temveč jih zaradi čezmejnne narave groženj za zdravje ter potrebe po hitrem, **boljšem**, usklajenem in skladnem odzivanju **na nove nastajajoče grožnje za zdravje** lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 33**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 1**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 2 – odstavek 1 – točka 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (1a) „preprečevanje in obvladovanje bolezni pri ljudeh“ pomeni vrsto priporočil in ukrepov, ki jih sprejmejo pristojni organi za javno zdravje v državah članicah in v Uniji, denimo center, da bi preprečili in ustavili širjenje bolezni;

Sprememba 34**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 1**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 2 – odstavek 1 – točka 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (3) „namenska mreža“ pomeni vsako posebno mrežo za bolezn, posebna zdravstvena vprašanja ali funkcije na področju javnega zdravja **za zagotavljanje sodelovanja** med usklajevalnimi pristojnimi organi držav članic;

- (3) „namenska mreža“ pomeni vsako posebno mrežo za bolezn, posebna zdravstvena vprašanja ali funkcije na področju javnega zdravja, **ki jo center podpira in usklajuje in je namenjena temu, da se zagotovi sodelovanje** med usklajevalnimi pristojnimi organi držav članic;

Sprememba 35**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 1**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 2 – odstavek 1 – točka 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (4a) „huda nenalezljiva bolezen“ pomeni življenjsko nevarno ali kronično bolezen, ki je običajno dolgotrajna in je posledica številnih genetskih, fizioloških, okoljskih in vedenjskih dejavnikov, kot so bolezni srca in ožilja, rak, bolezni dihal, sladkorna bolezen ali duševna bolezen, in ki prizadene precejšnje število ljudi v Uniji;

torek 14. septembra 2021

Sprememba 36**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 3 – odstavek 1 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Za povečanje zmogljivosti Unije in držav članic za varovanje zdravja ljudi s preprečevanjem in obvladovanjem nalezljivih bolezni pri ljudeh ter **s tem povezanih posebnih zdravstvenih vprašanj** iz člena 2 Uredbe (EU) .../... [UL: prosimo, vstavite številko uredbe o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje [ISC/2020/12524]] je cilj centra opredeliti in oceniti prisotne in nastajajoče grožnje za zdravje ljudi zaradi nalezljivih bolezni **ter** poročati o njih **ter** po potrebi zagotoviti priporočila **za odzivanje** na ravni Unije, na nacionalni ravni ter na regionalni ravni.

Sprememba

Za povečanje zmogljivosti Unije in držav članic za varovanje zdravja ljudi s preprečevanjem in obvladovanjem nalezljivih bolezni pri ljudeh ter **zadevnih hudih nalezljivih bolezni in bolezenskih stanj, vključno s povezanimi posebnimi zdravstvenimi vprašanji** iz člena 2 Uredbe (EU) .../... [UL: prosimo, vstavite številko uredbe o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje [ISC/2020/12524]], je cilj centra **v sodelovanju s pristojnimi organi držav članic ali na lastno pobudo prek namenske mreže** opredeliti in oceniti prisotne in nastajajoče grožnje za zdravje ljudi zaradi nalezljivih bolezni **in zadevnih hudih nalezljivih bolezni in bolezenskih stanj**, poročati o njih **in** po potrebi zagotoviti, **da so informacije preprosto predstavljene in lahko dostopne, ter zagotoviti** priporočila **in podpora pri usklajevanju odzivanja** na ravni Unije, na nacionalni ravni ter **po potrebi** na **medregionalni in regionalni ravni. Pri pripravi teh priporočil center upošteva obstoječe nacionalne načrte kriznega upravljanja in okoliščine v posamezni državi članici.**

Sprememba 37**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 3 – odstavek 1 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

V primeru drugih izbruhov bolezni neznanega izvora, ki se lahko razširijo v Uniji ali vanjo, center deluje na lastno pobudo, dokler vir izbruha ni znan. V primeru izbruha, ki ga zagotovo ni povzročila nalezljiva bolezen, center deluje **le** v sodelovanju s **pristojnim organom** na **prošnjo tega organa**.

Sprememba

V primeru drugih izbruhov bolezni neznanega izvora, ki se lahko razširijo v Uniji ali vanjo, center deluje na lastno pobudo, dokler vir izbruha ni znan. V primeru izbruha, ki ga zagotovo ni povzročila nalezljiva bolezen, center deluje v sodelovanju s **pristojnimi organi** na **njihovo zahtevo in opravi analizo tveganja**.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 38**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 3 – odstavek 1 – pododstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Pri izvajanju svojih ciljev center v celoti upošteva naloge držav članic, Komisije in drugih organov ali agencij Unije ter naloge mednarodnih organizacij, ki delujejo na področju javnega zdravja, da bi zagotovil preglednost, koherentnost in dopolnjevanje ukrepov.

Sprememba

Pri izvajanju svojih ciljev center v celoti upošteva naloge **in pristojnosti** držav članic, Komisije in drugih organov ali agencij Unije ter naloge mednarodnih organizacij, ki delujejo na področju javnega zdravja, da bi zagotovil **usklajevanje**, preglednost, koherentnost, **doslednost** in dopolnjevanje ukrepov.

Sprememba 39**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 3 – odstavek 2 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Center v okviru svojih **finančnih zmogljivosti in** pooblastil izvaja naslednje naloge:

Sprememba

2. Center v okviru svojih pooblastil izvaja naslednje naloge:

Sprememba 40**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 3 – odstavek 2 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(a) išče, zbira, združuje, ocenjuje in razpošilja ustrezne znanstvene in tehnične podatke in informacije ob upoštevanju najnovejših tehnologij;

Sprememba

(a) išče, zbira, združuje, ocenjuje in razpošilja ustrezne znanstvene in tehnične podatke in informacije ob upoštevanju najnovejših **razpoložljivih** tehnologij, **vključno z umetno inteligenco**;

torek 14. septembra 2021

Sprememba 41

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 2

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 3 – odstavek 2 – točka a a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(aa) v tesnem sodelovanju in posvetovanju z državami članicami oblikuje ustrezne skupne kazalnike za standardizirane postopke zbiranja podatkov, ocene tveganja in podpiranje navzgor usmerjene konvergenca pri upravljanju nalezljivih boleznih s strani držav članic;

Sprememba 42

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 2

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 3 – odstavek 2 – točka a b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ab) v tesnem sodelovanju in posvetovanju z državami članicami določi roke in postopke za izmenjavo informacij o hudih nalezljivih boleznih iz točke (ha) ter potrebne kazalnike za oceno učinkov iz navedene točke;

Sprememba 43

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 2

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 3 – odstavek 2 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(b) zagotavlja analize, znanstveno svetovanje, mnenja in podporo za ukrepe Unije in držav članic v zvezi s čezmejnimi grožnjami za zdravje, vključno z ocenami tveganja, analizo epidemioloških informacij, epidemiološkim modeliranjem, predvidevanjem in napovedovanjem, priporočili za ukrepe za preprečevanje in obvladovanje groženj nalezljivih boleznih ter drugih posebnih zdravstvenih vprašanj, **prispevanjem k opredelitvi prednostnih nalog raziskav ter znanstveno in tehnično pomočjo, vključno z usposabljanjem in drugimi dejavnostmi v okviru svojih pooblastil;**

(b) zagotavlja analize, znanstveno svetovanje, mnenja, **smernice** in podporo za ukrepe Unije in držav članic v zvezi s čezmejnimi grožnjami za zdravje, vključno z ocenami tveganja, analizo epidemioloških informacij, epidemiološkim modeliranjem, predvidevanjem in napovedovanjem, priporočili za ukrepe za preprečevanje in obvladovanje groženj nalezljivih boleznih ter drugih posebnih zdravstvenih vprašanj, **vključno z morebitnimi resnimi posledicami za bolnike s hudimi nalezljivimi boleznimi, in prispeva k opredelitvi prednostnih nalog na področju raziskav;**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 44**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 3 – odstavek 2 – točka b a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ba) odkriva in spremlja vpliv hudih nenalezljivih bolezni na stopnjo pojavnosti, resnost in umrljivost nalezljivih bolezni;

Sprememba 45**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 3 – odstavek 2 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(c) usklajuje evropske mreže organov, ki delujejo na področjih ciljev centra, vključno z mrežami, ki izhajajo iz dejavnosti javnega zdravja, ki jih podpira Komisija in upravljajo namenske mreže;

(c) usklajuje evropske mreže organov, **organizacij in strokovnjakov**, ki delujejo na področjih ciljev centra, vključno z mrežami, ki izhajajo iz dejavnosti javnega zdravja, ki jih podpira Komisija in upravljajo namenske mreže **ter pri tem zagotavlja dosledno upoštevanje pravil o preglednosti in navzkrižju interesov**;

Sprememba 46**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 3 – odstavek 2 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(d) izmenjuje informacije, strokovno znanje in dobre prakse;

(d) izmenjuje informacije, strokovno znanje in **primere** dobre prakse **ter nudi znanstveno in tehnično pomoč, tudi usposabljanje**;

torek 14. septembra 2021

Sprememba 47**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 3 – odstavek 2 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(e) spremlja zmogljivost zdravstvenih sistemov, ki je pomembna za obvladovanje groženj nalezljivih bolezní in drugih posebnih zdravstvenih vprašanj;

Sprememba

(e) *na podlagi skupnih kazalnikov iz točke (aa) tega odstavka in elementov iz člena 7(1) Uredbe (EU) .../... [uredba o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje]* spremlja zmogljivost zdravstvenih sistemov, ki je pomembna za obvladovanje groženj nalezljivih bolezní in drugih posebnih zdravstvenih vprašanj; *center organizira redne obiske v državah članicah, da na kraju samem oceni zmogljivost njihovih zdravstvenih sistemov iz prvega dela te točke in izmenjuje informacije s pristojnimi organi za obvladovanje zdravstvenih kríz;*

Sprememba 48**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 3 – odstavek 2 – točka e a (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(ea) *organizira inšpekcijske preglede pri viru v državah članicah za vsak primer posebej, da zagotovi dodatno podporo in spremlja napredek pri izvajanju in izpolnjevanju obveznosti iz člena 5b te uredbe, po potrebi glede na rezultate stresnih testov iz člena 5(5) Uredbe (EU) .../... [uredba o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje]; rezultati inšpekcijskega pregleda v državi članici se predložijo v poročilu Komisiji, Evropskemu parlamentu, Svetu in ustreznim agencijam Unije;*

Sprememba 49**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 3 – odstavek 2 – točka e b (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(eb) *podpira nacionalno spremljanje odzivanja na hude nalezljive bolezni, ki je namenjeno merjenju napredka pri njihovem obvladovanju po vsej Uniji;*

torek 14. septembra 2021

Sprememba 50**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 3 – odstavek 2 – točka f

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(f) omogoča razvoj in izvajanje ukrepov, ki se financirajo iz ustreznih programov in instrumentov Unije za financiranje, vključno z izvajanjem skupnih ukrepov;

Sprememba

(f) omogoča razvoj in izvajanje ukrepov, ki se financirajo iz ustreznih programov in instrumentov Unije za financiranje, vključno z izvajanjem skupnih ukrepov **na področju zdravja**;

Sprememba 51**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 3 – odstavek 2 – točka g

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(g) **v sodelovanju z ustreznimi družbami** na prošnjo Komisije ali Odbora za zdravstveno varnost ali na lastno pobudo zagotovi smernice za **zdravljenje** in **obvladovanje** primerov nalezljivih bolezni ter drugih posebnih zdravstvenih vprašanj, pomembnih za javno zdravje;

Sprememba

(g) na prošnjo Komisije ali Odbora za zdravstveno varnost, **ustanovljenega v skladu s členom 4 Uredbe (EU) .../... [uredba o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje]**, ali na lastno pobudo zagotovi smernice, **priporočila in predloge za usklajeno delovanje pri nadzoru, spremljanju, diagnosticiranju, zdravljenju in obvladovanju** primerov nalezljivih bolezni ter drugih posebnih zdravstvenih vprašanj, pomembnih za javno zdravje, **kot so kronične nenalezljive bolezni, ter pri tem med drugim sodeluje z ustreznimi organizacijami, ki imajo izkušnje in strokovno znanje na področju zdravljenja in ravnanja v primeru teh bolezni in zdravstvenih vprašanj, ob tem pa se izogiba podvajanju obstoječih smernic, razen v primerih, ko jih je treba posodobiti spričo novih znanstvenih podatkov**;

torek 14. septembra 2021

Sprememba 52**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 3 – odstavek 2 – točka h

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(h) podpira odzivanje na epidemije in izbruhe v državah članicah in tretjih državah ob dopolnjevanju z drugimi instrumenti Unije za odzivanje na izredne razmere, zlasti z mehanizmom Unije na področju civilne zaščite;

Sprememba

(h) podpira odzivanje na epidemije in izbruhe v državah članicah in tretjih državah ob dopolnjevanju **in tesnem usklajevanju** z drugimi instrumenti Unije za odzivanje na izredne razmere, zlasti z mehanizmom Unije na področju civilne zaščite, **in sicer s pripravo priporočil glede ustvarjanja zalog zdravstvenih protiukrepov v sodelovanju z Evropsko agencijo za zdravila (EMA) in drugimi ustreznimi agencijami in organi Unije;**

Sprememba 53**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 3 – odstavek 2 – točka h a (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(ha) **v okviru svoje obstoječe infrastrukture zbira informacije o najpomembnejših nenalezljivih boleznih, zlasti tistih, na katerih razvoj in zdravljenje močno vplivajo pandemije, kot so rak, sladkorna bolezen ali duševne bolezni;**

Sprememba 54**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 3 – odstavek 2 – točka j

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(j) na prošnjo Komisije ali Odbora za zdravstveno varnost **(v nadaljnjem besedilu: OZV)** javnosti zagotavlja z dokazi podprta obvestila o nalezljivih boleznih, grožnjah za zdravje, ki jih te bolezni predstavljajo, ter o ustreznih preventivnih ukrepih in ukrepih za obvladovanje.

(j) na prošnjo Komisije ali Odbora za zdravstveno varnost **ali na lastno pobudo** javnosti **v vseh uradnih jezikih Unije pravočasno** zagotavlja **lahko dostopna in** z dokazi podprta obvestila o nalezljivih boleznih, grožnjah za zdravje, ki jih te bolezni predstavljajo, **o njihovem morebitnem vplivu na bolnike s hudimi nalezljivimi boleznimi** ter o ustreznih preventivnih ukrepih in ukrepih za obvladovanje;

torek 14. septembra 2021

Sprememba 55**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 3 – odstavek 2 – točka j a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ja) vzpostavi in stalno posodablja javno dostopno podatkovno zbirko, pri čemer sodeluje s priznanimi pristojnimi nacionalnimi organi in njihovimi strokovnjaki za javno zdravje, ki delujejo v okviru nalog centra, ustrezne podatke za zbirko pa zagotovijo države članice.

Sprememba 56**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 3 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3. Center, Komisija, ustrezni organi ali agencije EU in države članice sodelujejo za pospeševanje učinkovite usklajenosti njihovih dejavnosti.

3. Center, Komisija, ustrezni organi ali agencije EU in države članice **popolnoma pregledno** sodelujejo za pospeševanje učinkovite usklajenosti njihovih dejavnosti.

Sprememba 57**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 4 – odstavek 1 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Države članice:

Države članice v zvezi z vsemi misijami in nalogami iz člena 3 poskrbijo za usklajevanje in sodelovanje s centrom, tako da:

torek 14. septembra 2021

Sprememba 58**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 4 – odstavek 1 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (a) centru **pravočasno in** v skladu z dogovorjenimi opredelitvami primerov, kazalniki, standardi, protokoli in postopki sporočajo podatke v zvezi s spremljanjem nalezljivih bolezní in drugih posebnih zdravstvenih vprašanj v skladu s členom 13 Uredbe (EU) .../... [UL: prosimo, vstavite številko uredbe o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje [ISC/2020/12524]] ter razpoložljive znanstvene in tehnične podatke in informacije, pomembne za izpolnjevanje ciljev centra, vključno s podatki o pripravljenosti in zmogljivostih zdravstvenih sistemov za odkrivanje in preprečevanje izbruhov nalezljivih bolezní ter odzivanje nanje in okrevanje po njih;

Sprememba

- (a) centru v skladu z dogovorjenimi **časovnimi okviri**, opredelitvami primerov, kazalniki, standardi, protokoli in postopki **redno** sporočajo podatke v zvezi s spremljanjem nalezljivih bolezní in drugih posebnih zdravstvenih vprašanj v skladu s členom 13 Uredbe (EU) .../... [UL: prosimo, vstavite številko uredbe o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje [ISC/2020/12524]] ter razpoložljive znanstvene in tehnične podatke in informacije, pomembne za izpolnjevanje ciljev centra, vključno s podatki o pripravljenosti in zmogljivostih zdravstvenih sistemov za odkrivanje in preprečevanje izbruhov nalezljivih bolezní ter odzivanje nanje in okrevanje po njih;

Sprememba 59**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 4 – odstavek 1 – točka a a (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

- (aa) **ocenijo domače zdravstvene razmere na podlagi kazalnikov iz člena 3(2) in jih sporočijo centru, da se omogoči primerjava podatkov;**

Sprememba 60**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 4 – odstavek 1 – točka b

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

- (b) takoj po odkritju resnih čezmejnih groženj za zdravje center obvestijo prek sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje, nemudoma poročajo o sprejetih ukrepih za odzivanje in zagotovijo vse ustrezne informacije, ki bi lahko bile koristne za usklajevanje odziva v skladu s členom 21 Uredbe (EU) .../... [UL: prosimo, vstavite številko uredbe o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje [ISC/2020/12524]]; **ter**

- (b) takoj po odkritju resnih čezmejnih groženj za zdravje center obvestijo prek sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje, nemudoma poročajo o sprejetih ukrepih za odzivanje in zagotovijo vse ustrezne informacije, ki bi lahko bile koristne za usklajevanje odziva v skladu s členom 21 Uredbe (EU) .../... [UL: prosimo, vstavite številko uredbe o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje [ISC/2020/12524]];

torek 14. septembra 2021

Sprememba 61**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 4 – odstavek 1 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(c) v okviru ciljev centra določijo priznane pristojne organe **in** strokovnjake **za javno zdravje**, ki so lahko na voljo za pomoč pri odzivanju Unije na grožnje za zdravje, na primer z izvajanjem misij v državah članicah za zagotavljanje strokovnega svetovanja in terenskih raziskav pri pojavu skupkov primerov bolezni ali izbruhov bolezni.

Sprememba

(c) v okviru ciljev centra določijo priznane pristojne organe, strokovnjake **in organizacije s področja javnega zdravja**, ki so lahko na voljo za pomoč pri odzivanju Unije na grožnje za zdravje, na primer z izvajanjem misij v državah članicah, **čezmejnih regijah ali tretjih državah** za zagotavljanje strokovnega svetovanja in terenskih raziskav pri pojavu skupkov primerov bolezni ali izbruhov bolezni.

Sprememba 62**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 4 – odstavek 1 – točka c a (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(ca) **pripravijo nacionalne načrte za pripravljenost in odzivanje v skladu s členom 6 Uredbe (EU) .../... [uredba o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje], jih pravočasno posodobijo ob upoštevanju priporočil centra ter poročajo o načrtovanju in izvajanju pripravljenosti in odzivanja na nacionalni ravni v skladu s členom 7 navedene uredbe;**

Sprememba 63**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 4 – odstavek 1 – točka c b (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(cb) **spodbujajo digitalizacijo zbiranja podatkov in postopka sporočanja podatkov med nacionalnimi nadzornimi sistemi in sistemi nadzora Unije, hkrati pa zagotovijo finančna sredstva za pravočasno posredovanje potrebnih informacij; ter**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 64

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 3

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 4 – odstavek 1 – točka c c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(cc) o vsaki zamudi pri sporočanju podatkov nemudoma obvestijo center, pri čemer zamudo obrazložijo in navedejo, kdaj nameravajo podatke predložiti.

Sprememba 65

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 4

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. Center podpira mrežne dejavnosti pristojnih organov, ki jih priznajo države članice, z zagotavljanjem usklajevanja ter tehničnega in znanstvenega znanja Komisiji in državam članicam ter z upravljanjem namenskih mrež.

1. Center podpira **in stalno razvija** mrežne dejavnosti pristojnih organov, ki jih priznajo države članice, **tako da Komisiji in državam članicam zagotavlja usklajevanje ter tehnično in znanstveno znanje ter upravlja namenske mreže.**

Sprememba 66

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 4

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 – odstavek 2 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Center zagotavlja celostno delovanje mreže za epidemiološko spremljanje nalezljivih bolezní ter z **njimi povezanih** posebnih zdravstvenih vprašanj iz **točk (i) in (ii)** točke (a) člena 2(1) Uredbe (EU) .../... [UL: prosimo, vstavite številko uredbe o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje [ISC/2020/12524]].

Center zagotavlja celostno delovanje mreže za epidemiološko spremljanje nalezljivih bolezní ter posebnih zdravstvenih vprašanj, **kot je nepredviden porast hudih nalezljivih bolezní ali kroničnih bolezenskih stanj in okoljskih nevarnosti, povezanih z zdravjem, vključno s tistimi iz točke (ii) točke (a) člena 2(1) Uredbe (EU) .../... [UL: prosimo, vstavite številko uredbe o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje [ISC/2020/12524]].**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 67**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 4**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 – odstavek 2 – pododstavek 2 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (a) omogoča **nadaljnji** razvoj digitalnih platform in aplikacij za podporo epidemiološkega spremljanja na ravni Unije z zagotavljanjem podpore državam članicam s tehničnimi in znanstvenimi nasveti za vzpostavitev integriranih sistemov spremljanja, ki po potrebi omogočajo spremljanje v realnem času ter izkoriščajo prednosti obstoječih vesoljskih infrastruktur in storitev EU;

Sprememba

- (a) omogoča **stalni** razvoj digitalnih platform in aplikacij za podporo epidemiološkega spremljanja na ravni Unije, **vključno s platformo za spremljanje, ustanovljeno v skladu s členom 14 Uredbe (EU) .../... [uredba o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje]**, z zagotavljanjem podpore državam članicam s tehničnimi in znanstvenimi nasveti za vzpostavitev integriranih sistemov spremljanja, ki po potrebi omogočajo spremljanje v realnem času, **dokazujejo nujnost in sorazmernost zbiranja in uporabe podatkov na podlagi ocene učinka v zvezi z varstvom podatkov** ter izkoriščajo prednosti obstoječih **digitalnih** vesoljskih infrastruktur in storitev EU, **da bi poenostavili postopek izmenjave podatkov in zmanjšali upravno breme na ravni Unije in držav članic; te digitalne platforme in aplikacije se izvajajo z vgrajenim in privzetim varstvom podatkov v skladu s členom 27 Uredbe (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta (*), pri čemer se upoštevajo trenutno naj sodobnejše tehnologije;**

- (*) Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

Sprememba 68**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 4**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 – odstavek 2 – pododstavek 2 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (b) zagotavlja kakovost s spremljanjem in vrednotenjem dejavnosti epidemiološkega spremljanja (vključno z določitvijo standardov za spremljanje in nadzorom popolnosti podatkov, pridobljenih s spremljanjem), ki jih izvajajo mreže namenskega spremljanja, da se omogoči optimalno delovanje;

Sprememba

- (b) zagotavlja kakovost s spremljanjem in vrednotenjem dejavnosti epidemiološkega spremljanja (vključno z določitvijo standardov za spremljanje in nadzorom popolnosti podatkov, pridobljenih s spremljanjem, **in ocenjevalnih kazalnikov**), ki jih izvajajo mreže namenskega spremljanja, da se omogoči optimalno delovanje;

torek 14. septembra 2021

Sprememba 69**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 4**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 – odstavek 2 – pododstavek 2 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(c) vzdržuje bazo/baze podatkov za epidemiološko spremljanje, se usklajuje z gostitelji drugih ustreznih baz podatkov ter si prizadeva za usklajene pristope k zbiranju in modeliranju podatkov;

Sprememba

(c) vzdržuje bazo/baze podatkov za epidemiološko spremljanje, se usklajuje z gostitelji drugih ustreznih baz podatkov ter si prizadeva za usklajene pristope k zbiranju in modeliranju podatkov **za pripravo primerljivih podatkov na ravni Unije kot osnove na odločanje; center pri opravljanju te naloge čim bolj zmanjša tveganja, ki lahko izhajajo iz prenosa netočnih, nepopolnih ali dvoumnih podatkov iz ene zbirke podatkov v drugo, ter vzpostavi zanesljive postopke za pregled kakovosti podatkov;**

Sprememba 70**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 4**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 – odstavek 2 – pododstavek 2 – točka c a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ca) **zbira in analizira informacije, ki jih zagotovijo države članice, o vplivu pandemij na vzroke in zdravljenje zadevnih hudih nenalezljivih bolezni;**

Sprememba 71**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 4**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 – odstavek 2 – pododstavek 2 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(d) rezultate analize podatkov sporoča Komisiji in državam članicam;

(d) rezultate analize podatkov sporoča Komisiji in državam članicam **ter predlaga sporočila za obveščanje javnosti;**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 72**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 4**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 – odstavek 2 – pododstavek 2 – točka g

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(g) zagotovi interoperabilnost digitalnih platform za spremljanje z digitalnimi infrastrukturami, ki omogočajo uporabo zdravstvenih podatkov v zdravstvu, raziskavah, pri oblikovanju politik in za zakonodajne namene, da bi se te platforme in infrastrukture vključile v evropski zdravstveni podatkovni prostor, kot ga ureja zakonodaja Unije, ter omogočila uporaba drugih ustreznih podatkov, na primer okoljskih dejavnikov.

Sprememba

(g) zagotovi interoperabilnost digitalnih platform za spremljanje z digitalnimi infrastrukturami, ki omogočajo uporabo zdravstvenih podatkov v zdravstvu, raziskavah, pri oblikovanju politik in za zakonodajne namene, **v skladu s točkama (h) in (i) člena 9(2) Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta (*), po tem, ko izvede oceno učinka v zvezi z varstvom podatkov in ublaži morebitna tveganja za pravice in svoboščine posameznikov, na katere se nanašajo podatki**, da bi se te platforme in infrastrukture vključile v evropski zdravstveni podatkovni prostor, kot ga ureja zakonodaja Unije, ter omogočila uporaba drugih ustreznih podatkov, na primer okoljskih dejavnikov **ali pojavov, ki bi utegnili močno vplivati na zdravje na ravni Unije ali medregionalni ravni.**

(*) **Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).**

Sprememba 73**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 4**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Center v okviru svojih pooblastil podpira delo OZV, Sveta in drugih struktur Unije za usklajevanje odzivanja na resne čezmejne grožnje za zdravje.

Sprememba

3. Center v okviru svojih pooblastil podpira delo Odbora za zdravstveno varstvo, Sveta in **po potrebi** drugih struktur Unije za usklajevanje odzivanja na resne čezmejne grožnje za zdravje.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 74**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 4**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 – odstavek 4 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (a) ob upoštevanju dogovorjenih kazalnikov spremlja trende v zvezi z nalezljivimi boleznimi skozi čas ter v državah članicah in tretjih državah in poroča o njih, da se oceni obstoječe stanje in omogoči ustrezno ukrepanje na podlagi dokazov, vključno z opredelitvijo specifikacij za usklajeno zbiranje podatkov iz držav članic;

Sprememba

- (a) ob upoštevanju dogovorjenih kazalnikov spremlja trende v zvezi z nalezljivimi boleznimi **in njihovo medsebojno povezanost s hudimi nalezljivimi boleznimi in kroničnimi stanji ter posledicami za bolnike s temi boleznimi in stanji** skozi čas ter v državah članicah in tretjih državah in poroča o njih, da se oceni obstoječe stanje in omogoči ustrezno ukrepanje na podlagi dokazov, vključno z opredelitvijo specifikacij za usklajeno zbiranje podatkov iz držav članic;

Sprememba 75**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 4**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 – odstavek 4 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (d) spremlja in ocenjuje zmogljivost zdravstvenih sistemov za diagnosticiranje, preprečevanje in zdravljenje specifičnih nalezljivih bolezni ter varnost pacientov;

Sprememba

- (d) **na podlagi skupnih kazalnikov in opredelitev pojmov** spremlja in ocenjuje zmogljivost zdravstvenih sistemov za diagnosticiranje, preprečevanje in zdravljenje specifičnih nalezljivih bolezni ter varnost pacientov, **pa tudi odpornost nacionalnih zdravstvenih sistemov, če pride do večjega izbruha bolezni;**

Sprememba 76**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 4**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 – odstavek 4 – točka f

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (f) prispeva k oceni bremena nalezljivih bolezni za prebivalstvo na podlagi podatkov, kot so razširjenost bolezni, zapleti, hospitalizacije in umrljivost, ter zagotovi, da so ti podatki razčlenjeni glede na **starosti**, spol in invalidnost;

Sprememba

- (f) prispeva k oceni bremena nalezljivih bolezni za prebivalstvo na podlagi podatkov, kot so razširjenost bolezni, zapleti, hospitalizacije in umrljivost, ter zagotovi, da so ti podatki razčlenjeni glede na **starost**, spol in invalidnost **ter pridružene bolezni pacientov;**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 77**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 4**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 – odstavek 4 – točka h

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(h) opredeli dejavnike tveganja za prenos bolezni, najbolj ogrožene skupine, vključno s korelacijo med pojavnostjo in resnostjo bolezni ter družbenimi **in** okoljskimi dejavniki, ter raziskovalne prednostne naloge in potrebe.

Sprememba

(h) opredeli dejavnike tveganja za prenos bolezni, najbolj ogrožene skupine, vključno s korelacijo med pojavnostjo in resnostjo bolezni ter družbenimi, okoljskimi **in podnebnimi** dejavniki, ter raziskovalne prednostne naloge in potrebe.

Sprememba 78**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 4**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 – odstavek 5 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Vsaka država članica določi usklajevalni pristojni organ ter imenuje nacionalno kontaktno točko in operativne kontaktne točke kot pomembne za funkcije na področju javnega zdravja, vključno z epidemiološkim spremljanjem, ter za različne skupine bolezni in posamezne bolezni.

Sprememba

Vsaka država članica določi usklajevalni pristojni organ ter imenuje nacionalno kontaktno točko in operativne kontaktne točke kot pomembne za funkcije na področju javnega zdravja, vključno z epidemiološkim spremljanjem, ter za različne skupine bolezni in posamezne bolezni. **Nacionalne kontaktne točke so v največji možni meri iste kot nacionalne kontaktne točke v okviru Mednarodnega zdravstvenega pravilnika, da se čim bolj zmanjša podvajanje virov in prizadevanj.**

Sprememba 79**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 4**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 – odstavek 5 – pododstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Nacionalne kontaktne točke in operativne kontaktne točke, imenovane za sodelovanje s centrom glede posameznih bolezni, tvorijo mreže za posamezne bolezni ali posamezne skupine bolezni, ki so zadolžene tudi za pošiljanje nacionalnih podatkov o spremljanju centru.

Sprememba

Nacionalne kontaktne točke in operativne kontaktne točke, imenovane za sodelovanje s centrom glede posameznih bolezni, tvorijo mreže za posamezne bolezni ali posamezne skupine bolezni, ki so zadolžene tudi za pošiljanje nacionalnih podatkov o spremljanju **ter predlogov za preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni** centru.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 80**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 4**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 – odstavek 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

6. Center zagotavlja delovanje mreže referenčnih laboratorijev EU iz člena 15 Uredbe (EU) .../... [UL: prosimo, vstavite številko uredbe o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje [ISC/2020/12524]] za diagnosticiranje, odkrivanje, ugotavljanje in opredeljevanje povzročiteljev okužb, ki lahko ogrozijo javno zdravje.

Sprememba

6. Center zagotavlja **in usklajuje** delovanje mreže referenčnih laboratorijev EU iz člena 15 Uredbe (EU) .../... [UL: prosimo, vstavite številko uredbe o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje [ISC/2020/12524]] za diagnosticiranje, odkrivanje, ugotavljanje, **genetsko sekvenciranje** in opredeljevanje povzročiteljev okužb, ki lahko ogrozijo javno zdravje.

Sprememba 81**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 4**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 – odstavek 6 a (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

6a. Center zagotavlja tehnično in znanstveno pomoč državam članicam pri razvoju njihovih zmogljivosti za odkrivanje in sekvenciranje, zlasti državam članicam, ki nimajo zadostnih zmogljivosti.

Sprememba 82**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 4**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 – odstavek 8 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Center zagotavlja delovanje mreže služb držav članic za **transfuzijo, presaditev in oploditev** z biomedicinsko pomočjo, da se omogoči stalen in hiter dostop do seroepidemioloških podatkov s seroepidemiološkimi raziskavami v populaciji, vključno z oceno izpostavljenosti in imunosti populacije darovalcev.

Sprememba

Center zagotavlja delovanje **in usklajevanje** mreže služb držav članic za **mikrobiološko varnost snovi človeškega izvora, ki zajema področja transfuzije, presaditev in oploditve** z biomedicinsko pomočjo, **ustanovljene v skladu s členom 16 Uredbe (EU) .../... [uredba o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje]**, da se omogoči stalen in hiter dostop do seroepidemioloških podatkov s seroepidemiološkimi raziskavami v populaciji, vključno z oceno izpostavljenosti in imunosti populacije darovalcev.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 83**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 4**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 – odstavek 8 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Mreža iz prvega pododstavka podpira center s spremljanjem izbruhov bolezni, ki **so pomembni za snovi človeškega izvora in njihovo dobavo bolnikom**, ter z razvojem smernic za varnost in kakovost krvi, tkiv in celic.

Sprememba

Mreža iz prvega pododstavka podpira center s spremljanjem izbruhov **nalezljivih** bolezni, ki **bi lahko vplivale na varnost in zadostnost oskrbe s snovmi človeškega izvora za bolnike**, ter z razvojem smernic za varnost in kakovost krvi, tkiv in celic.

Sprememba 84**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 5**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 a – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Center podpira države članice pri krepitvi njihovih **sistemov** za preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni.

Sprememba

1. Center podpira države članice pri krepitvi njihovih **zmogljivosti** za preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni **ter pri izboljševanju in lažšanju procesa zbiranja podatkov z interoperabilno izmenjavo podatkov v realnem času**.

Sprememba 85**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 5**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 a – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Center razvije okvir za preprečevanje nalezljivih bolezni in posebna vprašanja, ki vključujejo s cepivom preprečljive bolezni, antimikrobično odpornost, zdravstveno vzgojo, zdravstveno pismenost in spremembe vedenja.

Sprememba

2. Center **v tesnem sodelovanju z državami članicami, EMA, drugimi ustreznimi organi in agencijami Unije ter mednarodnimi organizacijami** razvije okvir za preprečevanje nalezljivih bolezni in posebna vprašanja, ki vključujejo **socialno-ekonomske dejavnike tveganja**, s cepivom preprečljive bolezni, antimikrobično odpornost, **promocijo zdravja**, zdravstveno vzgojo, zdravstveno pismenost in spremembe vedenja.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 86**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 5**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 a – odstavek 2 – pododstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Okvir spodbuja stalno posvetovanje s predstavniki civilne družbe in industrije, zlasti znanstvenih teles, in sicer o dejavnostih centra za preprečevanje nalezljivih bolezni, boju proti napačnim informacijam v zvezi s cepljenjem, ki so vzrok za nezaupanje v cepljenje, o preventivnih ukrepih in zdravljenju, pa tudi o informacijskih kampanjah o povezavah med boleznimi in tveganjih za bolnike s hudimi nenalezljivimi boleznimi.

Sprememba 87**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 5**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 a – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3. Center ocenjuje in spremlja programe za preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni, da se zagotovijo dokazi za priporočila glede okrepitve in izboljšanja teh programov na nacionalni ravni in ravni Unije ter, kadar je to primerno, na mednarodni ravni.

3. Center **lahko na zahtevo zagotovi smernice za oblikovanje programov za preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni, poleg tega pa** ocenjuje in spremlja programe za preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni, da se zagotovijo dokazi za priporočila glede **usklajevanja**, okrepitve in izboljšanja teh programov na nacionalni **in medregionalni** ravni in **na** ravni Unije ter, kadar je to primerno, na mednarodni ravni.

Sprememba 88**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 5**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 a – odstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3a. Center postavi platformo za spremljanje stopnje precepljenosti v državah članicah, pri čemer upošteva posebnosti različnih shem cepljenja na nacionalni in regionalni ravni.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 89**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 6**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 b – odstavek 1 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Center zagotavlja znanstveno in tehnično znanje državam članicam in Komisiji v sodelovanju z ustreznimi organi in agencijami Unije **ter** mednarodnimi organizacijami v skladu z ustreznimi delovnimi dogovori, sklenjenimi s Komisijo na področju načrtovanja pripravljenosti in odzivanja.

Sprememba

Center zagotavlja **priporočila ter** znanstveno in tehnično znanje državam članicam in Komisiji v sodelovanju z ustreznimi organi in agencijami Unije, mednarodnimi organizacijami **in predstavniki civilne družbe** v skladu z ustreznimi delovnimi dogovori, sklenjenimi s Komisijo na področju načrtovanja pripravljenosti in odzivanja.

Sprememba 90**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 6**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 b – odstavek 1 – pododstavek 2 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(c) **omogoča samoocenjevanje in zunanje vrednotenje načrtovanja** pripravljenosti in odzivanja držav članic ter prispeva k poročanju in reviziji načrtovanja pripravljenosti in odzivanja v skladu s členoma 7 in 8 Uredbe (EU) .../... [UL: prosimo, vstavite številko uredbe o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje [ISC/2020/12524]];

Sprememba

(c) **ocenjuje načrtovanje** pripravljenosti in odzivanja držav članic ter prispeva k poročanju in reviziji načrtovanja pripravljenosti in odzivanja v skladu s členoma 7 in 8 Uredbe (EU) .../... [UL: prosimo, vstavite številko uredbe o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje [ISC/2020/12524]]; **center pošlje svojo oceno s priporočili državi članici in jo objavi;**

Sprememba 91**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 6**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 b – odstavek 1 – pododstavek 2 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(e) razvija vaje in preglede med njihovim izvajanjem in po njem ter organizira ukrepe za krepitev zmogljivosti za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti, ki zadevajo pripravljenost in zmogljivost;

Sprememba

(e) razvija vaje, **stresne teste** in preglede med njihovim izvajanjem in po njem ter organizira ukrepe za krepitev zmogljivosti za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti, ki zadevajo pripravljenost in zmogljivost;

torek 14. septembra 2021

Sprememba 92**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 6**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 b – odstavek 1 – pododstavek 2 – točka f

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(f) razvija posebne dejavnosti za izboljšanje pripravljenosti, ki zadevajo s cepivom preprečljive bolezni, antimikrobično odpornost, laboratorijske zmogljivosti in biološko zaščito, v skladu s prednostnimi nalogami Komisije in na podlagi ugotovljenih pomanjkljivosti;

Sprememba

(f) razvija posebne dejavnosti za izboljšanje pripravljenosti, ki **med drugim** zadevajo s cepivom preprečljive bolezni, antimikrobično odpornost, laboratorijske zmogljivosti in biološko zaščito, v skladu s prednostnimi nalogami Komisije in na podlagi ugotovljenih pomanjkljivosti;

Sprememba 93**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 6**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 b – odstavek 1 – pododstavek 2 – točka h

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(h) razvija ciljno usmerjene dejavnosti za ogrožene skupine in pripravljenost skupnosti;

Sprememba

(h) razvija ciljno usmerjene dejavnosti za ogrožene skupine in pripravljenost skupnosti, **zlasti glede na tveganja, povezana z vzroki in zdravljenjem hudih nenalezljivih bolezni;**

Sprememba 94**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 6**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 5 b – odstavek 1 – pododstavek 2 – točka i

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(i) ocenjuje zmogljivost zdravstvenih sistemov za odkrivanje in preprečevanje izbruhov nalezljivih bolezni ter odzivanje nanje in okrevanje po njih, prepoznava pomanjkljivosti in zagotavlja priporočila za krepitev zdravstvenih sistemov, ki se po potrebi izvajajo s podporo Unije;

Sprememba

(i) **na podlagi skupnih kazalnikov** ocenjuje zmogljivost zdravstvenih sistemov za odkrivanje in preprečevanje izbruhov nalezljivih bolezni **in z njimi povezanih zdravstvenih tveganj** ter odzivanje nanje in okrevanje po njih, prepoznava pomanjkljivosti in zagotavlja priporočila za krepitev zdravstvenih sistemov, **zlasti kar zadeva minimalne zmogljivosti za testiranje**, ki se po potrebi izvajajo s podporo Unije; **center pošlje svojo oceno s priporočili državi članici in jo objavi;**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 95**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 7 – točka a**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 6 – odstavek 1 a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1a. Center na prošnjo Komisije zagotovi konkretne analize in priporočila za ukrepe, ki zadevajo preprečevanje in obvladovanje **groženj** nalezljivih bolezni.

Sprememba

1a. Center na prošnjo Komisije zagotovi konkretne analize in priporočila za ukrepe, ki zadevajo preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni **ali drugih čezmejnih zdravstvenih groženj**.

Sprememba 96**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 7 – točka b**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 6 – odstavek 3 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Center lahko pospešuje in začinja znanstvene raziskave, potrebne za izvajanje svojih ciljev, in uporabne znanstvene raziskave in projekte o izvedljivosti, razvoju in pripravi svojih dejavnosti. Center se izogiba podvajanju z raziskovalnimi in zdravstvenimi programi Komisije, držav članic **in** Unije ter po potrebi zagotavlja stike med javnozdravstvenim in raziskovalnim sektorjem.

Sprememba

Center lahko pospešuje in začinja znanstvene raziskave, potrebne za izvajanje svojih ciljev, in uporabne znanstvene raziskave in projekte o izvedljivosti, razvoju in pripravi svojih dejavnosti. Center se izogiba podvajanju z raziskovalnimi in zdravstvenimi programi Komisije, držav članic, Unije **in Svetovne zdravstvene organizacije** ter po potrebi zagotavlja stike med javnozdravstvenim in raziskovalnim sektorjem, **tako da spodbuja posvetovanje in sodelovanje s strokovnjaki za javno zdravje**.

Sprememba 97**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 7 – točka b**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 6 – odstavek 3 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Za izvedbo raziskav iz prvega odstavka ima center dostop do zdravstvenih podatkov, ki so na voljo ali se izmenjujejo prek digitalnih infrastruktur in aplikacij v skladu s predpisi o varstvu podatkov, kar omogoča uporabo zdravstvenih podatkov v zdravstvenem varstvu, pri raziskavah, oblikovanju politik **in** v zakonodajne namene. Za raziskave iz prvega odstavka center uporablja tudi druge ustrezne podatke, na primer o okoljskih in socialno-ekonomskih dejavnostih.

Sprememba

Za izvedbo raziskav iz prvega odstavka ima center dostop do zdravstvenih podatkov, ki so na voljo ali se izmenjujejo prek digitalnih infrastruktur in aplikacij v skladu s predpisi o varstvu podatkov, kar omogoča uporabo zdravstvenih podatkov **izključno** v zdravstvenem varstvu, pri **zdravstvenih** raziskavah **in** oblikovanju politik **ter** v zakonodajne namene **na področju zdravstva**. Za raziskave iz prvega odstavka center uporablja tudi druge ustrezne podatke, na primer o okoljskih in socialno-ekonomskih dejavnostih, **potem ko za uporabo teh podatkov dokaže nujnost in sorazmernost**.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 98**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 7 – točka b**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 6 – odstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3a. Center lahko uporabi svoje vire in referenčne laboratorije za izvajanje terenskih raziskav, zbiranje podatkov in analizo podatkov, da bi ustreznim nacionalnim organom pomagal zbirati zanesljive podatke.

Sprememba 99**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 7 – točka c**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 6 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

4. Center se posvetuje s Komisijo in drugimi organi ali agencijami Unije glede načrtovanja in določanja prednostnih nalog pri raziskovanju in javnozdravstvenih raziskavah.

4. Center se posvetuje s Komisijo, **Odborom za zdravstveno varnost** in drugimi **ustreznimi** organi ali agencijami Unije glede načrtovanja in določanja prednostnih nalog pri raziskovanju in javnozdravstvenih raziskavah.

Sprememba 100**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 8**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 7 – odstavek 1 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(c) na prošnjo Komisije; **ter**(c) na prošnjo Komisije **ali EMA**;**Sprememba 101****Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 8**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 7 – odstavek 1 – točka c a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ca) na prošnjo Odbora za zdravstveno varnost; **ter**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 102**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 8**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 7 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Prošnje za znanstveno mnenje iz odstavka 1 vključujejo jasno obrazložitev znanstvenega vprašanja, ki ga je treba obravnavati, **in** interes Unije, priložene pa so jim tudi zadostne informacije o ozadju tega vprašanja.

Sprememba

2. Prošnje za znanstveno mnenje iz odstavka 1 vključujejo jasno obrazložitev znanstvenega vprašanja, ki ga je treba obravnavati, **ter** interes **in nujnost ukrepanja** Unije, priložene pa so jim tudi zadostne informacije o ozadju tega vprašanja.

Sprememba 103**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 8**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 7 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. Kadar so v zvezi z istim vprašanjem predložene različne prošnje ali če prošnja ni skladna z odstavkom 2, lahko center zavrne izdajo znanstvenega mnenja ali predlaga spremembe te prošnje ob posvetovanju z institucijo ali državo članico, ki jo je predložila. Če se prošnja zavrne, se instituciji ali državam članicam, ki so predložile zahtevo, poda obrazložitev.

Sprememba

4. Kadar so v zvezi z istim vprašanjem predložene različne prošnje ali če prošnja ni skladna z odstavkom 2, lahko center zavrne izdajo znanstvenega mnenja ali predlaga spremembe te prošnje ob posvetovanju z institucijo, **agencijo** ali državo članico, ki jo je predložila. Če se prošnja zavrne, se instituciji, **agenciji** ali državam članicam, ki so predložile zahtevo, poda obrazložitev.

Sprememba 104**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 8**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 7 – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

5. Kadar je center že podal znanstveno mnenje o vprašanju, ki je predmet prošnje, in sklenil, da ni znanstvenih elementov, ki bi upravičevali ponovno preučitev vprašanja, se informacije o tem sklepu predajo instituciji ali državi članici, ki je predložila prošnjo.

Sprememba

5. Kadar je center že podal znanstveno mnenje o vprašanju, ki je predmet prošnje, in sklenil, da ni znanstvenih elementov, ki bi upravičevali ponovno preučitev vprašanja, se informacije o tem sklepu predajo instituciji, **agenciji** ali državi članici, ki je predložila prošnjo.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 105**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 9**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 8 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Center podpira in pomaga Komisiji z upravljanjem sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje in z zagotavljanjem zmogljivosti držav članic za usklajeno odzivanje.

Sprememba

1. Center podpira in pomaga Komisiji z upravljanjem sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje, **ki je določen v členu 18 Uredbe (EU) .../... [uredba o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje]**, in z zagotavljanjem zmogljivosti držav članic za usklajeno **in pravočasno** odzivanje.

Sprememba 106**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 9**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 8 – odstavek 2 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) državam članicam in Komisiji zagotavlja informacije, strokovno znanje, nasvete in ocene tveganja; ter

Sprememba

(b) državam članicam in Komisiji zagotavlja informacije, strokovno znanje, nasvete, **usposabljanje** in ocene tveganja; ter

Sprememba 107**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 9**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 8 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2a. Center si v sodelovanju s Komisijo, Odborom za zdravstveno varnost in državami članicami prizadeva, da bi se sporočanje ustreznih podatkov prek sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje izboljšalo ter da bi se ta postopek digitaliziral in vključil v nacionalne sisteme spremljanja.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 108**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 9**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 8 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Center sodeluje s Komisijo in OZV v zvezi s posodobitvami sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje, vključno za uporabo sodobnih tehnologij, kot so digitalne mobilne aplikacije, **modeli na podlagi umetne inteligence** ali druge tehnologije za avtomatizirano sledenje stikom, z nadgraditvijo tehnologij za sledenje stikom, ki so jih razvile države članice, in opredelitvijo funkcionalnih zahtev sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje.

Sprememba

3. Center sodeluje s Komisijo in Odborom za zdravstveno varnost v zvezi s **stalnimi** posodobitvami sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje, vključno za uporabo sodobnih tehnologij, kot so digitalne mobilne aplikacije, **umetna inteligenca in računalniško modeliranje ter simulacijski modeli** ali druge tehnologije za avtomatizirano sledenje stikom, z nadgraditvijo tehnologij za sledenje stikom, ki so jih razvile države članice. **Te tehnologije se uporabljajo izključno za boj proti pandemijam, kadar se izkaže, da so ustrezne, nujne in sorazmerne ter popolnoma skladne z Uredbo (EU) 2016/679 in Direktivo 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta (*),** in opredelitvijo funkcionalnih zahtev sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje.

(*) **Direktiva 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) (UL L 201, 31.7.2002, str. 37).**

Sprememba 109**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 9**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 8 – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

5. Center je **kot obdelovalec** odgovoren za zagotavljanje varnosti in zaupnosti postopkov obdelave osebnih podatkov, ki se izvajajo v sistemu za zgodnje opozarjanje in odzivanje ter v okviru interoperabilnosti aplikacij za sledenje stikom, v skladu z obveznostmi iz členov 33, **34(2)** in 36 Uredbe (EU) 2018/1725 **Evropskega parlamenta in Sveta (*).**

Sprememba

5. Center je odgovoren za zagotavljanje varnosti in zaupnosti postopkov obdelave osebnih podatkov, ki se izvajajo v sistemu za zgodnje opozarjanje in odzivanje ter v okviru interoperabilnosti aplikacij za sledenje stikom, v skladu z obveznostmi iz členov 33 in 36 Uredbe (EU) 2018/1725.

(*) **Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 110

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 10

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 8 a – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Center zagotovi pravočasne **hitre** ocene tveganja v skladu s členom 20 Uredbe (EU) .../... [UL: prosimo, vstavite številko uredbe o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje [ISC/2020/12524]] v primeru grožnje iz točk (i) in (ii) točke (a) člena 2(1) navedene uredbe, vključno z grožnjo za snovi človeškega izvora, kot so kri, organi, tkiva in celice, na katere bi lahko vplivale nalezljive bolezni, ali grožnje iz točke (d) člena 2 (1) navedene uredbe.

Sprememba

1. Center zagotovi pravočasne ocene tveganja v skladu s členom 20 Uredbe (EU) .../... [UL: prosimo, vstavite številko uredbe o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje [ISC/2020/12524]] v primeru grožnje iz točk (i) in (ii) točke (a) člena 2(1) navedene uredbe, vključno z grožnjo za snovi človeškega izvora, kot so kri, organi, tkiva in celice, na katere bi lahko vplivale nalezljive bolezni, ali grožnje iz točke (d) člena 2(1) navedene uredbe.

Sprememba 111

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 10

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 8 a – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1a. Ocene tveganja iz odstavka 1 se izvedejo pravočasno in v najkrajšem možnem času, da se zberejo vse potrebne informacije.

Sprememba 112

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 10

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 8 a – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. **Ocena** tveganja **vključuje** splošna in ciljno usmerjena priporočila za odziv, ki so podlaga za usklajevanje v **OZV**.

2. **Ocene** tveganja **iz odstavka 1 po možnosti vključujejo** splošna in ciljno usmerjena priporočila za odziv, ki so podlaga za usklajevanje v **Odboru za zdravstvena tveganja, med drugim:**

(a) **napoved razvoja zdravstvene krize in tveganja izrednih zdravstvenih razmer;**

(b) **napoved povpraševanja po zdravilih, cepivih, medicinski opreми, zaščitni opreми in zmogljivosti bolnišnic, tudi v okviru mehanizma Unije na področju civilne zaščite;**

torek 14. septembra 2021

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (c) **opredelitev ranljivih skupin v družbi, kot so kronični bolniki, bolniki s hudimi nenalezljivimi boleznimi, starejši, otroci in nosečnice, ter poklicev, pri katerih je visoko tveganje okužbe ali prenosa, vključno s posebnimi potrebami po zdravljenju in zmogljivosti bolnišnic za te ranljive skupine;**
- (d) **opredelitev možnih zaščitnih ukrepov in oceno njihove učinkovitosti;**
- (e) **oceno morebitne potrebe po aktiviranju zdravstvene projektne skupine EU.**

Sprememba 113**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 10**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 8 a – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3. Center za namene odstavka 1 usklajuje pripravo hitrih ocen tveganja, pri čemer **po potrebi** vključi strokovnjake držav članic **in** ustrezne agencije.

3. Center za namene odstavka 1 usklajuje pripravo hitrih ocen tveganja, pri čemer vključi strokovnjake držav članic **ter** ustrezne agencije **in organizacije**.

Sprememba 114**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 10**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 8 a – odstavek 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

4a. Center sodeluje z državami članicami, da bi izboljšal njihove zmogljivosti za ocenjevanje tveganja.

Sprememba 115**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 11**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 8 b – odstavek 1 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(a) nacionalne odzive na resne čezmejne grožnje za zdravje;

(a) nacionalne **ali medregionalne** odzive na resne čezmejne grožnje za zdravje;

torek 14. septembra 2021

Sprememba 116

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 11

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 8 b – odstavek 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) sprejetje smernic za države članice o preprečevanju in obvladovanju resne čezmejne grožnje za zdravje.

Sprememba

(b) sprejetje **skupnih** smernic za države članice o preprečevanju, **obravnavanju** in obvladovanju resne čezmejne grožnje za zdravje;

Sprememba 117

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 11

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 8 b – odstavek 1 – točka b a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ba) **napotitev zdravstvene projektne skupine EU.**

Sprememba 118

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 11

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 8 b – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Center podpira usklajen odziv Unije **na zahtevo države članice, Sveta, Komisije, organov ali agencij Unije.**

Sprememba

2. Center podpira usklajen odziv Unije **v skladu s členom 21 Uredbe (EU) .../... [uredba o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje].**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 119**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 12 – točka a**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 9 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Komisija, države članice, tretje države, zlasti partnerske države EU, in mednarodne organizacije (zlasti Svetovna zdravstvena organizacija) lahko center prosijo za znanstveno ali tehnično pomoč na katerem koli področju njegovega delovanja. Pomoč lahko vključuje pomoč Komisiji in državam članicam pri razvoju tehničnih smernic o dobrih praksah in zaščitnih ukrepih, ki jih je treba izvajati v primeru grožnje za zdravje ljudi, zagotavljanje strokovne pomoči **ter** mobiliziranje in usklajevanje preiskovalnih skupin. Center zagotavlja znanstveno in tehnično znanje in pomoč v okviru svojih finančnih zmogljivosti in pooblastil ter v skladu z ustreznimi delovnimi dogovori, sklenjenimi s Komisijo.

Sprememba

2. Komisija, države članice, tretje države, zlasti partnerske države EU, in mednarodne organizacije (zlasti Svetovna zdravstvena organizacija) lahko center prosijo za znanstveno ali tehnično pomoč na katerem koli področju njegovega delovanja. Pomoč lahko vključuje pomoč Komisiji in državam članicam pri razvoju tehničnih smernic o dobrih praksah in zaščitnih ukrepih, ki jih je treba izvajati v primeru grožnje za zdravje ljudi, zagotavljanje strokovne pomoči, mobiliziranje in usklajevanje preiskovalnih skupin **ter ocenjevanje učinkovitosti ukrepov za odzivanje**. Center zagotavlja znanstveno in tehnično znanje in pomoč v okviru svojih finančnih zmogljivosti in pooblastil ter v skladu z ustreznimi delovnimi dogovori, sklenjenimi s Komisijo.

Sprememba 120**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 12 – točka c**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 9 – odstavek 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

6. Center po potrebi podpira in usklajuje programe usposabljanja, zlasti na področju epidemiološkega spremljanja, terenskih raziskav, pripravljenosti in preventive, **ter raziskave** javnega zdravja.

Sprememba

6. Center po potrebi podpira in usklajuje programe usposabljanja, zlasti na področju epidemiološkega spremljanja, terenskih raziskav, pripravljenosti in preventive, **odziva na izredne razmere v javnem zdravju, raziskav** javnega zdravja **in obveščanja o tveganjih**. Pri teh programih se upošteva, da je treba usposabljanje posodabljati, poleg tega se spoštuje načelo sorazmernosti in upoštevajo potrebe držav članic po usposabljanju.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 121**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 13 – točka a**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 11 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Center usklajuje zbiranje, potrjevanje, analizo in razširjanje podatkov na ravni Unije.

Sprememba

1. Center usklajuje **standardizacijo**, zbiranje, potrjevanje, analizo in razširjanje podatkov na ravni Unije.

Sprememba 122**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 13 – točka b**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 11 – odstavek 1 a – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(a) epidemiološkem spremljanju nalezljivih bolezni in z njimi povezanih posebnih zdravstvenih vprašanj iz **točk (i) in (ii)** točke (a) člena 2(1) Uredbe (EU) .../... [UL: prosimo, vstavite številko uredbe o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje [ISC/2020/12524]];

Sprememba

(a) epidemiološkem spremljanju nalezljivih bolezni, **drugih groženj za zdravje, kot so hude nenalezljive bolezni**, in z njimi povezanih posebnih zdravstvenih vprašanj iz **točke (ii)** točke (a) člena 2(1) Uredbe (EU) .../... [UL: prosimo, vstavite številko uredbe o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje [ISC/2020/12524]];

Sprememba 123**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 13 – točka b**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 11 – odstavek 1 a – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) poteku epidemioloških razmer, vključno za modeliranje, predvidevanje in pripravo scenarijev;

Sprememba

(b) poteku epidemioloških razmer, vključno za modeliranje, predvidevanje in pripravo scenarijev, **oceno ranljivih skupin ter napovedjo specifičnega povpraševanja po zdravilih, opremi in zmogljivosti bolnišnic**;

torek 14. septembra 2021

Sprememba 124**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 13 – točka b**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 11 – odstavek 1 a – točka e a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ea) **izvajanju priporočil centra o protiukrepih v državah članicah in njihovih izidih.**

Sprememba 125**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 13 – točka c**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 11 – odstavek 2 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(c) tesno sodeluje s pristojnimi organi organizacij, ki delujejo na področju zbiranja podatkov iz Unije, tretjih držav, Svetovne zdravstvene organizacije **in** drugih mednarodnih organizacij; ter

(c) tesno sodeluje s pristojnimi organi organizacij **in ustreznimi deležniki**, ki delujejo na področju zbiranja podatkov iz Unije, tretjih držav, Svetovne zdravstvene organizacije, drugih mednarodnih organizacij **in znanstvene skupnosti, hkrati pa zagotovi trdna varovala v zvezi s preglednostjo in odgovornostjo**; ter

Sprememba 126**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 13 – točka c**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 11 – odstavek 2 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(d) razvija rešitve za dostop do ustreznih zdravstvenih podatkov, **ki** so na voljo ali se izmenjujejo prek digitalnih infrastruktur v skladu s predpisi o varstvu podatkov, kar omogoča uporabo zdravstvenih podatkov v zdravstvenem varstvu, pri raziskavah, oblikovanju politik **in** v zakonodajne namene; ter zagotavlja in omogoča nadzorovan dostop do zdravstvenih podatkov za podporo raziskavam javnega zdravja.

(d) razvija rešitve za dostop do ustreznih zdravstvenih podatkov, **vključno z anonimiziranimi in psevdonimiziranimi podatki, kadar so ti podatki** na voljo ali se izmenjujejo prek digitalnih infrastruktur v skladu s predpisi o varstvu podatkov, kar omogoča uporabo zdravstvenih podatkov **izključno** v zdravstvenem varstvu, pri **zdravstvenih** raziskavah **in** oblikovanju politik **ter** v zakonodajne namene **na področju zdravja**; ter zagotavlja in omogoča nadzorovan dostop do zdravstvenih podatkov za podporo raziskavam javnega zdravja.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 127**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 13 – točka d**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 11 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. V primerih, ki so nujni zaradi resnosti ali novosti resne čezmejnne grožnje za zdravje ali hitrosti njenega širjenja med državami članicami, center na zahtevo Evropske agencije za zdravila da na voljo epidemiološke napovedi iz točke (g) člena 5 (4) na objektivni, zanesljiv in lahko dostopen način ter na podlagi najboljših razpoložljivih informacij.

Sprememba

4. V primerih, ki so nujni zaradi resnosti ali novosti resne čezmejnne grožnje za zdravje ali hitrosti njenega širjenja med državami članicami, center na zahtevo **države članice, Komisije ali** Evropske agencije za zdravila da na voljo epidemiološke napovedi iz točke (g) člena 5(4) na objektivni, zanesljiv in lahko dostopen način ter na podlagi najboljših razpoložljivih informacij.

Sprememba 128**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 14**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 11 a – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Center vzpostavi zmogljivosti za mobilizacijo in napotitev zdravstvene projektne skupine EU, ki vključuje osebje centra **in** strokovnjake iz držav članic **ter** štipendiste, da se zagotovi pomoč pri lokalnem odzivu na izbruhe nalezljivih bolezni v državah članicah in tretjih državah.

Sprememba

1. Center vzpostavi **stalne** zmogljivosti **in okrepljene zmogljivosti za nujne primere** za mobilizacijo in napotitev zdravstvene projektne skupine EU, ki vključuje osebje centra, strokovnjake iz držav članic, štipendiste **ter mednarodne in neprofitne organizacije**, da se zagotovi pomoč pri lokalnem odzivu na izbruhe nalezljivih bolezni v državah članicah in tretjih državah.

Sprememba 129**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 14**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 11 a – odstavek 1 a (novo)

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

1a. Center vzpostavi zmogljivosti za izvajanje terenskih raziskav in zbiranje ustreznih podatkov, na primer o genski variabilnosti prenosljivih bolezni, pri čemer uporablja namensko mrežo referenčnih laboratorijev ali lastna sredstva.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 130**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 14**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 11 a – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Center razvije okvir in skupaj s Komisijo vzpostavi postopke za mobilizacijo zdravstvene projektne skupine EU.

Sprememba

2. Center razvije okvir in skupaj s Komisijo vzpostavi postopke za **uporabo stalnih zmogljivosti in mobilizacijo zmogljivosti za nujne primere** zdravstvene projektne skupine EU.

Sprememba 131**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 14**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 11 a – odstavek 4 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Center s Komisijo razvije okvir za mobilizacijo zdravstvene projektne skupine EU za izvedbo dejavnosti v skladu s Sklepom št. 1313/2013/EU (*).

(*) Sklep št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (UL L 347, 20.12.2013, str. 924).

Sprememba

Center s Komisijo razvije okvir za **uporabo stalnih zmogljivosti in mobilizacijo** zdravstvene projektne skupine EU za izvedbo dejavnosti v skladu s Sklepom št. 1313/2013/EU (*).

(*) Sklep št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (UL L 347, 20.12.2013, str. 924).

Sprememba 132**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 14**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 11 a – odstavek 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

6. Center ohranja zmogljivost za izvajanje misij v državah članicah, da na zahtevo Komisije in držav članic v okviru svojih pooblastil zagotovi priporočila glede odzivanja na grožnje za zdravje.

Sprememba

6. Center ohranja **stalno** zmogljivost za izvajanje misij v državah članicah, da na zahtevo Komisije in držav članic v okviru svojih pooblastil zagotovi priporočila glede odzivanja na grožnje za zdravje.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 133**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 15 – točka a**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 12 – odstavek 1 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Center zagotovi, da javnost ali zainteresirane strani hitro prejmejo objektivne in zanesljive informacije o rezultatih njegovega dela, ki temeljijo na dokazih in so lahko dostopne. Center zagotavlja informacije širši javnosti, vključno prek namenske spletne strani. Svoja mnenja, sprejeta v skladu s členom 6, tudi objavi.

Sprememba

Center zagotovi, da javnost ali zainteresirane strani hitro prejmejo objektivne in zanesljive informacije o rezultatih njegovega dela, ki temeljijo na dokazih in so lahko dostopne. Center zagotavlja informacije širši javnosti, vključno prek namenske spletne strani z **nujnimi informacijami v vseh uradnih jezikih Unije**. Svoja mnenja, sprejeta v skladu s členom 6, tudi **pravočasno** objavi.

Sprememba 134**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 15 – točka b**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 12 – odstavek 2

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija***(b) odstavek 2 se črta;***Sprememba***črtano****Sprememba 135****Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 15 – točka c**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 12 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Center po potrebi sodeluje s pristojnimi organi v državah članicah in drugimi zainteresiranimi stranmi pri kampanjah javnega obveščanja.

Sprememba

3. Center po potrebi sodeluje s pristojnimi organi v državah članicah, **Svetovno zdravstveno organizacijo** in drugimi zainteresiranimi stranmi pri kampanjah javnega obveščanja.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 136**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 16 – točka a**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 14 – odstavek 2 – pododstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Mandat članov traja tri leta in se lahko podaljša.

*Sprememba*Mandat članov traja tri leta in se lahko **po potrebi** podaljša.**Sprememba 137****Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 16 – točka b**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 14 – odstavek 5 – pododstavek 1 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(e) sprejme osnutek enotnega programskega dokumenta v skladu s členom 32 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/715 (*) in povezanimi smernicami Komisije za enotni programski dokument**;

(*) Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/715 z dne 18. decembra 2018 o okvirni finančni uredbi za organe, ustanovljene na podlagi PDEU in Pogodbe Euratom, iz člena 70 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 122, 10.5.2019, str. 1).

Sprememba

(e) **vsako leto do 30. novembra** sprejme osnutek enotnega programskega dokumenta v skladu s členom 32 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/715 (*) in povezanimi smernicami Komisije za enotni programski dokument**; **enotni programski dokument sprejme po prejetem pozitivnem mnenju Komisije, večletni program pa po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Svetom;**

(*) Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/715 z dne 18. decembra 2018 o okvirni finančni uredbi za organe, ustanovljene na podlagi PDEU in Pogodbe Euratom, iz člena 70 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 122, 10.5.2019, str. 1).

torek 14. septembra 2021

Sprememba 138

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 16 – točka b

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 14 – odstavek 5 – pododstavek 1 – točka i

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(i) določi pravila glede jezikov centra, vključno z možnostjo razlikovanja med notranjim delovanjem centra in zunanjo komunikacijo, pri čemer v obeh primerih upošteva potrebo, da se vsem zainteresiranim stranem zagotovi dostop do dela centra in **sodelovanje pri njem**.

Sprememba

(i) **soglasno** določi pravila glede jezikov centra, vključno z možnostjo razlikovanja med **običajnim** notranjim delovanjem centra in **njegovo** zunanjo komunikacijo, pri čemer v obeh primerih upošteva potrebo, da se vsem zainteresiranim stranem zagotovi dostop do dela centra **v čim več uradnih jezikih Unije ter strokovni nadzor znanstvenih ugotovitev centra in poznavanje njegovega dela in priporočil v javnosti; ta pravila lahko po potrebi vključujejo pomoč usposobljenih tolmačev (delo v znakovnem jeziku ali s tolmačenjem za ustni ali otipni znakovni jezik)**.

Sprememba 139

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 18

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 17 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(18) člen 17 se nadomesti z naslednjim:

Sprememba

črtano

„1. Brez poseganja v člen 3(2) upravni odbor imenuje direktorja na podlagi seznama kandidatov, ki jih predlaga Komisija po javnem natečaju in po objavi razpisa za oddajo ponudb v Uradnem listu Evropske unije in drugje, za mandat petih let, ki se lahko enkrat podaljša za obdobje do pet let.“

torek 14. septembra 2021

Sprememba 140**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 18**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 17 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. **Pred imenovanjem je kandidat, ki ga predlaga upravni odbor, vabljen, da nemudoma da izjavo pred Evropskim parlamentom in odgovarja na vprašanja, ki mu jih zastavijo člani te institucije.**

Sprememba 141**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 19 – točka c**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 18 – odstavek 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

8. **Direktor lahko k sodelovanju pri specifičnih nalogah in udeležbi pri ustreznih dejavnostih svetovalnega foruma povabi strokovnjake ali predstavnike poklicnih ali znanstvenih organov ali nevladnih organizacij s priznanimi izkušnjami v disciplinah, povezanih z delom centra. Poleg tega lahko Komisija direktorju predlaga strokovnjake ali predstavnike strokovnih in znanstvenih organov ter nevladne organizacije, ki so povabljeni k priložnostnemu sodelovanju.**

8. **Center v strukturni obliki vključi strokovnjake za javno zdravje, predstavnike poklicnih in znanstvenih organov ter nevladne organizacije, zlasti s priznanimi izkušnjami v disciplinah, povezanih z delom centra, ter na drugih področjih, tudi na področju neprenosljivih bolezni in varstva okolja, da se lahko vključijo v vse najpomembnejše dejavnosti centra, namenska omrežja in svetovalni forum ter sodelujejo pri specifičnih nalogah.** Poleg tega lahko Komisija in države članice centru predlagajo strokovnjake ali predstavnike strokovnih in znanstvenih organov ali nevladne organizacije, s katerimi se priložnostno posvetuje.

Sprememba 142**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 19 a (novo)**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 19 – odstavek 2

Veljavno besedilo

Sprememba

(19a) v členu 19 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

torek 14. septembra 2021

Veljavno besedilo

2. Člani Upravnega odbora, direktor, člani svetovalnega foruma, pa tudi zunanji strokovnjaki, ki sodelujejo v znanstvenih odborih, dajo izjavo o zavezanosti in izjavo o interesu, v kateri je navedena bodisi neobstoj vsakih interesov, ki bi lahko ogrozili njihovo neodvisnost, bodisi vsak neposreden ali posreden interes, ki bi lahko ogrožal njihovo neodvisnost. Te izjave se podajo pisno vsako leto.

Sprememba

„2. Člani Upravnega odbora, direktor, člani svetovalnega foruma, pa tudi zunanji strokovnjaki, ki sodelujejo v znanstvenih odborih, dajo izjavo o zavezanosti in izjavo o interesu, v kateri je navedena bodisi neobstoj vsakih interesov, ki bi lahko ogrozili njihovo neodvisnost, bodisi vsak neposreden ali posreden interes, ki bi lahko ogrožal njihovo neodvisnost. Te izjave se podajo pisno vsako leto **in so na voljo javnosti.**“

Sprememba 143

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 20 a (novo)

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 20 – odstavek 4

Veljavno besedilo

4. Osebni podatki se ne obdelujejo ali posredujejo, razen kadar je to nujno potrebno za izvajanje nalog centra. V takih primerih se uporablja Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov [8].

Sprememba

(20a) v členu 20 se odstavek 4 nadomesti z naslednjim:

„4. Osebni podatki se ne obdelujejo ali posredujejo, razen kadar je to nujno potrebno za izvajanje nalog centra. V takih primerih se uporablja Uredba (EU) 2018/1725.“

Sprememba 144

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 20 b (novo)

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 20 – odstavek 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(20b) v členu 20 se doda naslednji odstavek:

„4a. Ta uredba ne posega v obveznosti držav članic v zvezi z obdelavo osebnih podatkov na podlagi Uredbe (EU) 2016/679 in Direktive 2002/58/ES ali v obveznosti centra in Komisije v zvezi z obdelavo osebnih podatkov na podlagi Uredbe (ES) 2018/1725 pri izpolnjevanju njihovih pristojnosti.“

torek 14. septembra 2021

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Center vzpostavi postopke in zaščitne ukrepe za varstvo podatkov, s katerimi zagotovi, da se pri njegovih postopkih obdelave v celoti spoštujejo načela varstva podatkov, in sicer zakonitost, pravičnost in preglednost, omejitev namena, najmanjši obseg podatkov, točnost, omejitev hrambe, celovitost, zaupnost ter vgrajeno in privzeto varstvo podatkov.

Center obdeluje samo osebne podatke, kar velja zlasti za zdravstvene podatke o določenih ali določljivih posameznikih, kadar je to dokazano potrebno in sorazmerno. Kadar je mogoče, center v skladu z načelom najmanjšega obsega podatkov uporablja anonimizirane podatke, pridobljene s tehnikami, kot sta naključna razporeditev in posploševanje.

Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 20a za dopolnitev te uredbe tako, da določi kategorije posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, na področju obdelave, kategorije obdelanih osebnih podatkov ter opis posebnih ukrepov za varstvo pravic in svoboščin vključenih posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, v skladu z ustreznimi zakonodajami o varstvu podatkov, zlasti glede konkretnih zaščitnih ukrepov za preprečevanje zlorabe ali nezakonitega dostopa ali prenosa, ter obdobja hrambe.“;

Sprememba 145

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 20 c (novo)

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 20 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(20c) vstavi se naslednji člen:

„Člen 20a

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 20 (4a) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od ... [datum začetka veljavnosti te uredbe o spremembi]. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

torek 14. septembra 2021

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3. Prenos pooblastila iz člena 20(4a) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenuje vsaka država članica v skladu z načeli iz Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje (*).

5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 20(4a), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta se to obdobje podaljša za dva meseca.

(*) UL L 123, 12.5.2016, str. 1.“;

Sprememba 146

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 21

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 21 – odstavek 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

6. Center razvija, uvede in upravlja informacijski sistem, ki omogoča izmenjavo tajnih in občutljivih netajnih podatkov, kot je določeno v tem členu.

6. Center razvija, uvede in upravlja informacijski sistem, ki omogoča izmenjavo tajnih in občutljivih netajnih podatkov, kot je določeno v tem členu, **v skladu s členoma 27 in 33 Uredbe (EU) 2018/1725.**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 147**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 23 – točka c**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 23 – odstavek 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

8. Direktor pošlje Računskemu sodišču odgovor na njegove ugotovitve najpozneje do 30. septembra. Direktor pošlje ta odgovor tudi upravnemu odboru in Komisiji.

Sprememba

8. Direktor pošlje Računskemu sodišču odgovor na njegove ugotovitve najpozneje do 30. septembra. Direktor pošlje ta odgovor tudi upravnemu odboru, **Evropskemu parlamentu, Svetu** in Komisiji.

Sprememba 148**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 23 a (novo)**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 24

Veljavno besedilo

Člen 24

Uporaba finančne uredbe

Člen **185 finančne uredbe** se uporablja za razrešnico glede proračuna, revizije in računovodskih pravil centra.

*Sprememba***(23a) člen 24 se nadomesti z naslednjim:**

„Člen 24

Uporaba finančne uredbe

Člen **70 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046** se uporablja za razrešnico glede proračuna, revizije in računovodskih pravil centra.“

Sprememba 149**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 28**

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 31 – odstavek 1 – pododstavek 1 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Komisija do [prosimo, vstavite datum po preteku treh let od datuma začetka veljavnosti] **2023** Evropskemu parlamentu, Svetu in upravnemu odboru predloži poročilo o dejavnostih centra, vključno z oceno:

Sprememba

Komisija do [prosimo, vstavite datum po preteku treh let od datuma začetka veljavnosti **te uredbe o spremembi**] Evropskemu parlamentu, Svetu in upravnemu odboru predloži poročilo o dejavnostih centra, vključno z oceno:

torek 14. septembra 2021

Sprememba 150

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 28

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 1 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka a a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(aa) **kako je center vzpostavil upravljavske strukture iz členov 14, 17 in 18;**

Sprememba 151

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 28

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 31 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. Komisija do [prosimo, vstavite datum po preteku **treh** let od datuma začetka veljavnosti] **2028** in nato vsakih 5 let oceni uspešnost centra glede na njegove cilje, pooblastila, naloge, postopek in lokacijo. Pri oceni se obravnavajo zlasti morebitna potreba po spremembi pooblastil centra in finančne posledice tovrstnih sprememb.

2. Komisija do ... [prosimo, vstavite datum po preteku **petih** let od datuma začetka veljavnosti **te uredbe o spremembi**] in nato vsakih 5 let oceni uspešnost centra glede na njegove cilje, pooblastila, naloge, postopek in lokacijo. Pri oceni se obravnavajo zlasti morebitna potreba po spremembi pooblastil centra in finančne posledice tovrstnih sprememb.

Sprememba 152

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 28

Uredba (ES) št. 851/2004

Člen 31 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3. Če Komisija meni, da nadaljnje delovanje centra glede na zastavljene cilje, pooblastila in naloge ni več utemeljeno, lahko predlaga ustrezno spremembo ali razveljavitev ustreznih določb te uredbe.

3. **Komisija na podlagi ocene iz odstavka 2 po potrebi predloži zakonodajni predlog za spremembo te uredbe.** Če Komisija meni, da nadaljnje delovanje centra glede na zastavljene cilje, pooblastila in naloge ni več utemeljeno, lahko predlaga ustrezno spremembo ali razveljavitev ustreznih določb te uredbe.

torek 14. septembra 2021

P9_TA(2021)0377

Resne čezmejne grožnje za zdravje *I**

Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 14. septembra 2021, o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje in o razveljavitvi Sklepa št. 1082/2013/EU (COM(2020)0727 – C9-0367/2020 – 2020/0322(COD)) ⁽¹⁾

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2022/C 117/23)

Sprememba 1**Predlog uredbe****Uvodna izjava 1 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (1a) *Določbe o zdravju iz Pogodb se še vedno ne uporabljajo dovolj za namene, za katere so bile zasnovane. Zato bi moral biti namen te uredbe, da se te določbe čim boljše uporabljajo in tako pride do izraza močna zdravstvena politika Unije, hkrati pa ohrani normalno delovanje enotnega trga v primeru resnih čezmejnih groženj za zdravje.*

⁽¹⁾ Zadeva je bila v skladu s četrtem pododstavkom člena 59(4) Poslovnika vrnjena pristojnemu odboru v medinstitucionalna pogajanja (A9-0247/2021).

torek 14. septembra 2021

Sprememba 2
Predlog uredbe
Uvodna izjava 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (2) Glede na izkušnje, pridobljene med tekočo pandemijo COVID-19, ter da bi spodbudili ustrezno pripravljenost in odzivanje na vse čezmejne grožnje za zdravje na ravni Unije, je treba razširiti pravni okvir za epidemiološko spremljanje resnih čezmejnih groženj za zdravje, zgodnje opozarjanje nanje in boj proti njim, kot je določen s Sklepom št. 1082/2013/EU, tako da bo zajemal dodatne zahteve glede sporočanja in analize kazalnikov zdravstvenih sistemov ter sodelovanja **držav članic** z Evropskim centrom za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC). Za učinkovito odzivanje Unije na nove čezmejne grožnje za zdravje bi moral pravni okvir za boj proti resnim čezmejnimi grožnjam za zdravje omogočiti takojšnje sprejetje opredelitev primerov za spremljanje novih groženj, poleg tega pa bi moral določiti vzpostavitev mreže referenčnih laboratorijev EU in mreže za podporo spremljanju izbruhov bolezni, ki so povezane s snovmi človeškega izvora. Poleg tega bi bilo treba z vzpostavitvijo avtomatiziranega sistema, ki temelji na sodobnih tehnologijah, okrepiti zmogljivost za sledenje stikom.

Sprememba

- (2) Glede na izkušnje, pridobljene med tekočo pandemijo COVID-19, ter da bi spodbudili ustrezno **preprečevanje**, pripravljenost in odzivanje na vse čezmejne grožnje za zdravje na ravni Unije, **vključno z zoonotskimi grožnjami**, je treba razširiti pravni okvir za epidemiološko spremljanje resnih čezmejnih groženj za zdravje, zgodnje opozarjanje nanje in boj proti njim, kot je določen s Sklepom št. 1082/2013/EU, tako da bo zajemal dodatne zahteve glede sporočanja in analize kazalnikov zdravstvenih sistemov ter sodelovanja **med državami članicami, agencijami Unije, zlasti** Evropskim centrom za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC), **Evropsko agencijo za zdravila (EMA) in mednarodnimi organizacijami, zlasti s Svetovno zdravstveno organizacijo**. Za učinkovito odzivanje Unije na nove čezmejne grožnje za zdravje bi moral pravni okvir za boj proti resnim čezmejnimi grožnjam za zdravje omogočiti takojšnje sprejetje opredelitev primerov za spremljanje novih groženj, poleg tega pa bi moral določiti vzpostavitev mreže referenčnih laboratorijev EU in mreže za podporo spremljanju izbruhov bolezni, ki so povezane s snovmi človeškega izvora. Poleg tega bi bilo treba z vzpostavitvijo avtomatiziranega sistema, ki temelji na sodobnih tehnologijah, **hkrati pa spoštuje Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta (Splošna uredba o varstvu podatkov)** ^(1a), okrepiti zmogljivost za sledenje stikom.

^(1a) Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

torek 14. septembra 2021

Sprememba 3
Predlog uredbe
Uvodna izjava 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (3) Pri usklajevanju načrtovanja pripravljenosti in odzivanja na resne čezmejne grožnje za zdravje ima pomembno vlogo Odbor za zdravstveno varnost, uradno ustanovljen s Sklepom št. 1082/2013/EU. Temu odboru bi bilo treba dodeliti dodatne odgovornosti glede sprejemanja smernic in mnenj, da bo lahko države članice bolje podprl pri preprečevanju in obvladovanju resnih čezmejnih groženj za zdravje.

Sprememba

- (3) Pri usklajevanju načrtovanja **preprečevanja**, pripravljenosti in odzivanja na resne čezmejne grožnje za zdravje ima pomembno vlogo Odbor za zdravstveno varnost, uradno ustanovljen s Sklepom št. 1082/2013/EU. Temu odboru bi bilo treba dodeliti dodatne odgovornosti glede sprejemanja smernic in mnenj, da bo lahko države članice bolje podprl pri preprečevanju in obvladovanju resnih čezmejnih groženj za zdravje **ter pri boljšem usklajevanju pri obravnavanju teh groženj. Predstavniki, ki jih imenuje Evropski parlament, bi morali imeti možnost, da sodelujejo v Odboru za zdravstveno varnost kot opazovalci.**

Sprememba 4
Predlog uredbe
Uvodna izjava 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (4a) **Strategije preprečevanja in spodbujanja se nanašajo na vse sektorske politike, vključno s fiskalnimi, trgovinskimi, gospodarskimi, kmetijsko-okoljskimi, izobraževalnimi, stanovanjskimi in kulturnimi politikami ter politikami socialne pomoči. Zdravje v vseh politikah bi moralo biti načelo vseh javnih politik. Instrument, ki se na nacionalni ravni že uporablja za oceno vpliva različnih sektorskih politik na zdravje, je tako imenovani zdravstveni test. Za vse programe, ki jih upravlja Unija, bi bilo treba izvesti oceno učinka na zdravje.**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 5
Predlog uredbe
Uvodna izjava 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (5) Ta uredba bi se morala uporabljati brez poseganja v druge zavezujoče ukrepe v zvezi s posebnimi dejavnostmi ali standardi kakovosti in varnosti nekaterega blaga, ki določajo posebne obveznosti in orodja za spremljanje posebnih čezmejnih groženj, zgodnje opozarjanje nanje in boj proti njim. Navedeni ukrepi vključujejo zlasti ustrezno zakonodajo Unije na področju skupnih varnostnih vprašanj v zvezi z javnim zdravjem, ki zajemajo blago, kot so farmacevtski izdelki, medicinski pripomočki in živila, snovi človeškega izvora (kri, tkiva, celice, organi) ter izpostavljenost ionizirajočemu sevanju.

Sprememba

- (5) Ta uredba bi se morala uporabljati brez poseganja v druge zavezujoče ukrepe v zvezi s posebnimi dejavnostmi ali standardi kakovosti in varnosti nekaterega blaga, ki določajo posebne obveznosti in orodja za spremljanje posebnih čezmejnih groženj, zgodnje opozarjanje nanje in boj proti njim, **kot je Mednarodni zdravstveni pravilnik Svetovne zdravstvene organizacije**. Navedeni ukrepi vključujejo zlasti ustrezno zakonodajo Unije na področju skupnih varnostnih vprašanj v zvezi z javnim zdravjem **in okoljem**, ki zajemajo blago, kot so farmacevtski izdelki, medicinski pripomočki, **in vitro diagnostični medicinski pripomočki** in živila, snovi človeškega izvora (kri, **plazma**, tkiva, celice, organi) ter izpostavljenost ionizirajočemu sevanju.

Sprememba 242
Predlog uredbe
Uvodna izjava 5 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (5a) **Prekomerno izkoriščanje prostoživečih živali in drugih naravnih virov ter pospešeno zmanjševanje biotske raznovrstnosti ogrožata zdravje ljudi. Ker je zdravje ljudi, živali in okolja neločljivo povezano, je ključno, da se pri reševanju sedanjih in nastajajočih kriz spoštujejo načela pristopa „eno zdravje“.**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 6
Predlog uredbe
Uvodna izjava 6

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

- (6) **Varovanje zdravja ljudi** je vprašanje, ki ima vpliv na številna področja, ter je pomembno za mnoge politike in dejavnosti Unije. Da bi se dosegla visoka raven varovanja zdravja ljudi in preprečilo prekrivanje dejavnosti, podvajanje ali nasprotujoče si ukrepanje, bi morala Komisija v sodelovanju z državami članicami zagotoviti usklajevanje in izmenjavo informacij med mehanizmi in strukturami, vzpostavljenimi s to uredbo, ter drugimi mehanizmi in strukturami, vzpostavljenimi na ravni Unije in v skladu s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo (Pogodba Euratom), katerih dejavnosti se nanašajo na načrtovanje pripravljenosti in odzivanja na resne čezmejne grožnje za zdravje, njihovo spremljanje, zgodnje opozarjanje nanje in boj proti njim. Komisija bi morala zlasti zagotoviti, da se ustrezne informacije iz različnih sistemov za hitro opozarjanje in obveščanje, vzpostavljenih na ravni Unije in v skladu s Pogodbo Euratom, zberejo in prek sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje (EWRS), vzpostavljenega z Odločbo št. 2119/98/ES, sporočijo državam članicam.

- (6) **V skladu s pristopoma „eno zdravje“ in „zdravje v vseh politikah“** je **varovanje zdravja ljudi** vprašanje, ki ima vpliv na številna področja, ter je pomembno za mnoge politike in dejavnosti Unije. **Unija bi morala podpirati države članice pri zmanjševanju neenakosti na področju zdravja v državah članicah in med njimi, doseganju splošnega zdravstvenega varstva in obravnavanju iz-
zivov ranljivih skupin. Unija bi morala države članice tudi pozvati, naj izvajajo priporočila za zdravje za posamezne države, in jih podpreti pri krepitvi odpornosti, odzivnosti in pripravljenosti sistemov zdravstvene-
nega varstva, da bi se lahko spoprijeli s prihodnjimi izzivi, tudi s pandemijami.** Da bi se dosegla visoka raven varovanja zdravja ljudi in preprečilo prekrivanje dejavnosti, podvajanje ali nasprotujoče si ukrepanje, bi morala Komisija v sodelovanju z državami članicami, **vse** **ustreznimi zainteresiranimi stranmi, kot so zdravstveni delavci, združenja pacientov, industrija in akterji v dobavni verigi,** zagotoviti usklajevanje in izmenjavo informacij med mehanizmi in strukturami, vzpostavljenimi s to uredbo, ter drugimi mehanizmi in strukturami, vzpostavljenimi na ravni Unije in v skladu s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo (Pogodba Euratom), katerih dejavnosti se nanašajo na načrtovanje pripravljenosti in odzivanja na resne čez-
mejne grožnje za zdravje, njihovo spremljanje, zgodnje opozarjanje nanje in boj proti njim. **Ti mehanizmi bi morali iskati sinergije med ukrepi, sprejetimi na ravni Unije in nacionalni ravni, ter poskušati preprečiti podvajanje z ukrepi, sprejetimi v okviru Svetovne zdravstvene organizacije.** Komisija bi morala zlasti zagotoviti, da se ustrezne informacije iz različnih sistemov za hitro opozarjanje in obveščanje, vzpostavljenih na ravni Unije in v skladu s Pogodbo Euratom, zberejo in prek sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje (EWRS), vzpostavljenega z Odločbo št. 2119/98/ES, sporočijo državam članicam.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 7

Predlog uredbe

Uvodna izjava 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (7) Načrtovanje pripravljenosti in odzivanja je ključni element za učinkovito spremljanje resnih čezmejnih groženj za zdravje, zgodnje opozarjanje nanje in boj proti njim. Zato mora Komisija pripraviti načrt Unije za pripravljenost na zdravstvene krize in pandemije, ki ga mora potrditi Odbor za zdravstveno varnost. Hkrati bi morale države članice posodobiti nacionalne načrte za pripravljenost in odzivanje, da se zagotovi skladnost s strukturami na regionalni ravni. Komisija in agencije Unije bi morale **države članice** pri tem **podpreti s ciljno usmerjenimi dejavnostmi usposabljanja in izmenjave znanja za zdravstveno in javnozdravstveno osebje** za zagotovitev potrebnih **znanj in** spretnosti. Komisija bi morala za zagotovitev uspešnega izvajanja navedenih načrtov z državami članicami izvajati stresne teste, vaje ter preglede med izvajanjem in po njem. Načrti bi morali biti usklajeni, funkcionalni in posodobljeni, poleg tega pa bi morala biti na voljo zadostna sredstva za njihovo operacionalizacijo. Po stresnih testih in pregledih načrtov bi morale države članice izvesti korektivne ukrepe, Komisijo pa obvestiti o kakršnih koli posodobitvah.

Sprememba

- (7) Načrtovanje **preprečevanja**, pripravljenosti in odzivanja je ključni element za učinkovito spremljanje resnih čezmejnih groženj za zdravje, zgodnje opozarjanje nanje in boj proti njim. Zato mora Komisija pripraviti načrt Unije za pripravljenost na zdravstvene krize in pandemije, ki ga mora potrditi Odbor za zdravstveno varnost. Hkrati bi morale države članice posodobiti nacionalne načrte za **preprečevanje**, pripravljenost in odzivanje, da se zagotovi skladnost s strukturami na regionalni ravni. **Načrte bi bilo treba izvajati s pomočjo medregionalnega načrtovanja predvidevanja kriz s posebnim poudarkom na čezmejnih regijah, da se okrepi čezmejno sodelovanje na področju zdravja. Po potrebi bi morale regionalne oblasti sodelovati pri pripravi teh načrtov.** Komisija in agencije Unije bi morale **za podporo držav članic** pri tem **zagotoviti ciljno usmerjeno usposabljanje in olajšati izmenjavo najboljših praks za izboljšanje znanja zdravstvenega in javnozdravstvenega osebja in** zagotovitev potrebnih spretnosti. Komisija bi morala za zagotovitev uspešnega izvajanja navedenih načrtov z državami članicami izvajati stresne teste, vaje ter preglede med izvajanjem in po njem. **Ti načrti bi morali vključevati priporočila za ukrepe politike, povezane z blaženjem učinka nalezljivih bolezni na zdravstvene storitve in oskrbo ter na najpogostejše nenalezljive bolezni.** Načrti bi morali biti usklajeni, funkcionalni in posodobljeni, poleg tega pa bi morala biti na voljo zadostna sredstva za njihovo operacionalizacijo. **Posebno pozornost bi bilo treba nameniti obmejnim regijam, kjer bi bilo treba spodbujati skupne čezmejne vaje in kjer bi bilo treba zdravstvene delavce spodbujati k spoznavanju struktur javnega zdravstvenega sistema sosednjih držav.** Po stresnih testih in pregledih načrtov bi morale države članice izvesti korektivne ukrepe, Komisijo pa obvestiti o kakršnih koli posodobitvah.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 8
Predlog uredbe
Uvodna izjava 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (8) V ta namen bi morale države članice Komisijo seznaniti z najnovejšim stanjem, kar zadeva njihovo načrtovanje in izvajanje pripravljenosti in odzivanja na nacionalni ravni. Informacije držav članic bi morale vsebovati vidike, o katerih morajo države članice poročati Svetovni zdravstveni organizaciji v skladu z Mednarodnim zdravstvenim pravilnikom⁽¹⁵⁾. Da se zagotovi ustreznost nacionalnih načrtov za pripravljenost in odzivanje, bi morala Komisija o trenutnem stanju in napredku v zvezi z načrtovanjem in izvajanjem pripravljenosti in odzivanja na ravni Unije, vključno s korektivnimi ukrepi, **vsaki dve leti** poročati Evropskemu parlamentu in Svetu. V podporo ocenjevanju navedenih načrtov bi bilo treba v sodelovanju z ECDC in agencijami Unije v državah članicah izvajati presoje EU. Načrtovanje bi moralo vključevati predvsem ustrezno pripravljenost kritičnih sektorjev družbe, kot so energetika, promet, komunikacije ali civilna zaščita, ki se v kriznih razmerah zanašajo na dobro pripravljene in spolno občutljive javnozdravstvene sisteme, ki pa so tudi sami odvisni od delovanja teh sektorjev in ohranjanja ključnih storitev na ustreznih ravni. V primeru resne čezmejne grožnje za zdravje, ki jo povzroči zoonotska okužba, je treba zagotoviti interoperabilnost med zdravstvenim in veterinarskim sektorjem, kar zadeva načrtovanje pripravljenosti in odzivanja.

⁽¹⁵⁾ Svetovna zdravstvena organizacija. Mednarodni zdravstveni pravilnik (2005). <https://www.who.int/ihr/publications/9789241596664/en/>.

Sprememba

- (8) V ta namen bi morale države članice Komisijo seznaniti z najnovejšim stanjem, kar zadeva njihovo načrtovanje in izvajanje **preprečevanja**, pripravljenosti in odzivanja na nacionalni **in po potrebi regionalni** ravni. Informacije držav članic bi morale vsebovati vidike, o katerih morajo države članice poročati Svetovni zdravstveni organizaciji v skladu z Mednarodnim zdravstvenim pravilnikom⁽¹⁵⁾. **Temeljni pogoj za hitro oceno tveganja in ublažitev krize je dostop do pravočasnih in popolnih podatkov. Da bi se preprečilo podvajanje prizadevanj in razhajajoča priporočila, bi morale agencije Unije, Svetovna zdravstvena organizacija in nacionalne agencije uporabljati standardizirane opredelitve ter si stalno izmenjavati informacije, kadar je to mogoče.** Da se zagotovi ustreznost nacionalnih načrtov za pripravljenost in odzivanje, bi morala Komisija o trenutnem stanju in napredku v zvezi z načrtovanjem in izvajanjem **preprečevanja**, pripravljenosti in odzivanja na ravni Unije, vključno s korektivnimi ukrepi, **vsako leto** poročati Evropskemu parlamentu in Svetu. V podporo ocenjevanju navedenih načrtov bi bilo treba v sodelovanju z ECDC in agencijami Unije v državah članicah izvajati presoje EU. Načrtovanje bi moralo vključevati predvsem ustrezno pripravljenost **kritičnega dolgoročnega zdravstvenega varstva in** kritičnih sektorjev družbe, kot so **kmetijstvo**, energetika, promet, komunikacije ali civilna zaščita, ki se v kriznih razmerah zanašajo na dobro pripravljene in spolno občutljive javnozdravstvene sisteme, ki pa so tudi sami odvisni od delovanja teh sektorjev in ohranjanja ključnih storitev na ustreznih ravni. V primeru resne čezmejne grožnje za zdravje, ki jo povzroči zoonotska okužba, je treba zagotoviti interoperabilnost med zdravstvenim in veterinarskim sektorjem, kar zadeva načrtovanje pripravljenosti in odzivanja.

⁽¹⁵⁾ Svetovna zdravstvena organizacija. Mednarodni zdravstveni pravilnik (2005). <https://www.who.int/ihr/publications/9789241596664/en/>.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 9
Predlog uredbe
Uvodna izjava 8 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (8a) *Izkušnje, pridobljene iz trenutne krize zaradi COVID-19, so pokazale, da je potrebno nadaljnje odločnejše ukrepanje na ravni Unije v podporo sodelovanju in usklajevanju med državami članicami, zlasti med sosednjimi obmejnimi regijami. Nacionalni načrti držav članic, ki si delijo mejo z vsaj eno drugo državo članico, bi morali zato vključevati načrte za izboljšanje pripravljenosti preprečevanja in odzivanja na zdravstvene krize na obmejnih območjih v sosednjih regijah, tudi z obveznim čezmejnim usposabljanjem zdravstvenega osebja in vajami za usklajevanje za premeščanje pacientov. Komisija bi morala redno poročati o stanju priprav na čezmejne krize v sosednjih regijah.*

Sprememba 10
Predlog uredbe
Uvodna izjava 8 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (8b) *Med pandemijo se je pokazala tudi vloga zdravstvenih delavcev v prvih vrstah, saj so bili ključni za zagotavljanje dostopa do zdravil in neprekinjene oskrbe, zagotavljanje moralne podpore in so bili vir zaupanja vrednih informacij v poplavi lažnih informacij. V prihodnjih izrednih razmerah je treba okrepiti znanje zdravstvenih delavcev z določitvijo pravil za zagotavljanje usposabljanja delavcev na področju zdravstvenega varstva in javnega zdravja. Prav tako jih je treba prek njihovih strokovnih organizacij vključiti v opredelitev politik javnega zdravja in v digitalni prehod, da bi izboljšali kakovost in učinkovitost zdravstvenih sistemov ter zagotovili njihovo trajnostnost za delo, ki ga opravljajo na področju zdravstvene, socialne in teritorialne kohezije.*

torek 14. septembra 2021

Sprememba 11
Predlog uredbe
Uvodna izjava 8 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (8c) *Zdravstvena pismenost ima temeljno vlogo pri preprečevanju in blaženju učinkov čezmejnih groženj ter prispeva k temu, da prebivalstvo boljše razume protiukrepe in ocene tveganja različnih groženj. Higiena kašljanja/kihanja, pravilno umivanje rok, izogibanje nepotrebni tesnemu stiku z vsakomur, ki ima simptome gripe, in preprečevanje nezaščitenega stika z divjimi živalmi bi morali biti del zdravstvenih izobraževalnih kampanj za izboljšanje vedenja prebivalstva na podlagi najnovejših razpoložljivih dokazov.*

Sprememba 12
Predlog uredbe
Uvodna izjava 8 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (8d) *Na podlagi izkušenj, pridobljenim med pandemijo COVID-19, bi moral s to uredbo nastati trdnejši mandat za usklajevanje na ravni Unije. Razglasitev izrednih razmer v Unije bi spodbudila boljše usklajevanje in omogočila pravočasen razvoj, ustvarjanje zalog in skupno javno naročanje zdravstvenih protiukrepov.*

Sprememba 13
Predlog uredbe
Uvodna izjava 8 e (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (8e) *Ta uredba zagotavlja tudi usklajeno ukrepanje na ravni Unije, ki zagotavlja pravilno delovanje notranjega trga in prosti pretok osnovne opreme, tudi zdravil, medicinskih izdelkov in osebne zaščitne opreme.*

torek 14. septembra 2021

Sprememba 14
Predlog uredbe
Uvodna izjava 8 f (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(8f) **Logistični mehanizmi v zdravstvu bi morali izpolnjevati posebne pravne zahteve iz Direktive 2001/83/ES Evropskega parlamenta in Sveta ^(1a) in Uredbe (EU) 2017/745 Evropskega parlamenta in Sveta ^(1b).**

^(1a) Direktiva 2001/83/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. novembra 2001 o zakoniku Skupnosti o zdravilih za uporabo v humani medicini (UL L 311, 28.11.2001, str. 67).

^(1b) Uredba (EU) 2017/745 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2017 o medicinskih pripomočkih, spremembi Direktive 2001/83/ES, Uredbe (ES) št. 178/2002 in Uredbe (ES) št. 1223/2009 ter razveljavitvi direktiv Sveta 90/385/EGS in 93/42/EGS (UL L 117, 5.5.2017, str. 1).

Sprememba 15
Predlog uredbe
Uvodna izjava 9

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(9) Ker resne čezmejne grožnje za zdravje presegajo meje Unije, bi **bilo treba** skupno javno naročanje zdravstvenih protiukrepov razširiti na države Evropskega združenja za prosto trgovino in države kandidatke za članstvo v Uniji v skladu z veljavno zakonodajo Unije. Sporazum o skupnem javnem naročanju, ki določa praktične ureditve glede postopka skupnega javnega naročanja iz člena 5 Sklepa št. 1082/2013/EU, bi bilo treba prilagoditi, da bo vključeval klavzulo o izključnosti v zvezi s pogajanjem in javnimi naročili za države, ki sodelujejo v postopku skupnega javnega naročanja, da se omogoči boljše usklajevanje v EU. Komisija bi morala zagotoviti usklajevanje in izmenjavo informacij med subjekti, ki organizirajo kakršne koli ukrepe v okviru različnih mehanizmov, vzpostavljenih na podlagi te uredbe, in drugih ustreznih struktur Unije na področju javnega naročanja in ustvarjanja zalog zdravstvenih protiukrepov, kot je strateška rezerva rescEU iz Sklepa št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁶⁾.

(9) Ker resne čezmejne grožnje za zdravje presegajo meje Unije, bi **morala Unija v boju proti tem grožnjam sprejeti odgovornost ter usklajen in solidaren pristop**. Skupno javno naročanje zdravstvenih protiukrepov **bi bilo zato treba** razširiti na države Evropskega združenja za prosto trgovino, države kandidatke za članstvo v Uniji, **Kneževino Andoro, Kneževino Monako, Republiko San Marino in Vatikansko mestno državo**, v skladu z veljavno zakonodajo Unije.

Skupno javno naročanje zdravstvenih protiukrepov bi okrepilo pogajalski položaj sodelujočih držav, izboljšalo zanesljivost oskrbe in zagotovilo pravičen dostop do zdravstvenih protiukrepov.

torek 14. septembra 2021

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Za uporabo sporazuma o skupnem javnem naročanju in delovanje sheme rescEU bi morale veljati stroge zahteve glede preglednosti, tudi v zvezi s podrobnim razkritjem naročene in dobavljene količine za vse sodelujoče države ter podrobnostmi o odgovornosti sodelujočih držav.

Sporazum o skupnem javnem naročanju, ki določa praktične ureditve glede postopka skupnega javnega naročanja iz člena 5 Sklepa št. 1082/2013/EU, bi bilo treba prilagoditi, da bo vključeval klavzulo o izključnosti v zvezi s pogajanjem in javnimi naročili za države, ki sodelujejo v postopku skupnega javnega naročanja, da se omogoči boljše usklajevanje v EU. **Klavzula o izključnosti bi morala določati, da se države, ki sodelujejo v postopku skupnega javnega naročanja, ne pogajajo s proizvajalci in z njimi ne podpisujejo vzporednih pogodb, ter jasne posledice za tiste, ki tako ravnaajo.** Komisija bi morala zagotoviti usklajevanje in izmenjavo informacij med subjekti, ki organizirajo kakršne koli ukrepe v okviru različnih mehanizmov, vzpostavljenih na podlagi te uredbe, in drugih ustreznih struktur Unije na področju javnega naročanja in ustvarjanja zalog zdravstvenih protiukrepov, kot je strateška rezerva rescEU iz Sklepa št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁶⁾, **ali pri teh ukrepih sodelujejo¹⁶. Države članice bi morale zagotoviti zadostne zaloge kritičnih medicinskih izdelkov, da ne bi prišlo do pomanjkanja.**

⁽¹⁶⁾ Sklep št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (UL L 347, 20.12.2013, str. 924).

⁽¹⁶⁾ Sklep št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (UL L 347, 20.12.2013, str. 924).

Sprememba 16

Predlog uredbe

Uvodna izjava 9 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (9a) **Skupno javno naročanje bi moralo temeljiti na deljeni odgovornosti in pravičnem pristopu ter na pravicah in obveznostih vseh udeleženih strani. Proizvajalci, ki zagotavljajo dogovorjene ravni proizvodnje, in organi, ki kupujejo dogovorjene rezervirane količine, bi morali določiti jasne zaveze in jih spoštovati.**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 17
Predlog uredbe
Uvodna izjava 9 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (9b) *Komisija bi morala v času krize uvesti začasna pravila za zmanjšanje pomanjkanja in olajšanje pretoka zdravil med državami članicami, vključno s sprejetjem različnih oblik pakiranja, postopkom ponovne uporabe, ki imetnikom dovoljenja za promet z zdravilom omogoča pridobitev dovoljenja v drugi državi članici, podaljšanjem veljavnosti dobre proizvodne prakse, daljšim obdobjem veljavnosti in uporabo zdravil za uporabo v veterinarski medicini. Komisija bi morala strogo spremljati uporabo teh ukrepov, da ne bi bila ogrožena varnost pacientov ter bi bilo zdravlilo na voljo v primeru težav ali pomanjkanja.*

Sprememba 18
Predlog uredbe
Uvodna izjava 9 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (9c) *Skupno javno naročanje bi bilo treba izvajati pregledno, pravočasno in učinkovito. V zvezi s tem bi bilo treba opredeliti jasne in pregledne faze postopka, področja uporabe, razpisa, specifikacij, rokov in formalnosti. Zagotoviti bi bilo treba fazo predhodnega posvetovanja ob ustreznih zaščitnih ukrepih proti navzkrižju interesov in asimetričnosti informacij, v katero bi bili vključeni ustrezni akterji, ter dvosmerno komunikacijo med celotnim postopkom.*

Sprememba 19
Predlog uredbe
Uvodna izjava 9 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (9d) *Komisija bi si morala posebej prizadevati, da bi skupno javno naročanje zdravstvenih protiukrepov v smislu člena 12 vključevalo tudi nabavo zdravil sirot.*

torek 14. septembra 2021

Sprememba 20
Predlog uredbe
Uvodna izjava 9 e (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (9e) Če se izvaja skupno javno naročanje, bi bilo treba v postopku oddaje upoštevati kvalitativna merila, kot so sposobnost proizvajalca, da zagotovi zanesljivost oskrbe med zdravstveno krizo, in cena.

Sprememba 21
Predlog uredbe
Uvodna izjava 9 f (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (9f) Zaradi večje preglednosti bi moral Evropski parlament nadzirati pogodbe, sklenjene v okviru postopka za skupno javno naročanje. Komisija pa bi morala Parlamentu zagotoviti popolne, pravočasne in natančne informacije o tekočih pogajanjih ter omogočiti dostop do razpisne dokumentacije in sklenjenih pogodb.

Sprememba 22
Predlog uredbe
Uvodna izjava 9 g (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (9g) Kadar se za nakup zdravstvenih protiukrepov ne uporabi postopek za skupno javno naročanje, bi morala Komisija države članice spodbuditi k izmenjavi informacij o cenah in datumih dostave zdravstvenih protiukrepov, da bi se zagotovila višja raven preglednosti in tako državam članicam omogočil dostop do zdravstvenih protiukrepov in pogajanje o njih v pravičnejših pogojih.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 23
Predlog uredbe
Uvodna izjava 9 h (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (9h) *V času krize bi bilo treba za globalno odzivanje in blažitev krize uporabiti druge mehanizme. Taki mehanizmi bi lahko na primer vključevali mehanizem Unije za nadzor izvoza, sporazume o okrepljenem sodelovanju pri proizvodnji zdravstvenih protiukrepov, predhodno dodelitev dela skupnega javnega naročanja Unije ter prostovoljne in obvezne zbirke tehnološkega znanja in izkušenj ter sporazume o licenciranju med podjetji, ki bi morali olajšati dostop do protiukrepov za ljudi, vključno s tistimi v državah vzhodnega partnerstva ter državah z nizkimi in srednjimi dohodki.*

Sprememba 24
Predlog uredbe
Uvodna izjava 10

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (10) Za razliko od nalezljivih bolezni, ki jih na ravni Unije redno spremlja ECDC, za druge potencialno resne čezmejne grožnje za zdravje trenutno ni potrebno spremljanje s strani agencij EU. Zato je za takšne grožnje primernejši pristop na podlagi tveganja, pri katerem spremljanje izvajajo države članice, razpoložljive informacije pa se izmenjujejo prek sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje.

- (10) Za razliko od nalezljivih bolezni, ki jih na ravni Unije redno spremlja ECDC, za druge potencialno resne čezmejne grožnje za zdravje trenutno ni potrebno spremljanje s strani agencij EU. Zato je za takšne grožnje primernejši pristop na podlagi tveganja, pri katerem spremljanje izvajajo države članice, razpoložljive informacije pa se izmenjujejo prek sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje. **Kljub temu bi moral imeti ECDC možnost spremljati vpliv nalezljivih bolezni na najpogostejše nenalezljive bolezni, vključno z duševnimi boleznimi, ter ocenjevati kontinuiteto presejalnih pregledov, diagnosticiranja, spremljanja, zdravljenja in oskrbe v sistemu zdravstvenega varstva ob koordinaciji z obstoječimi podatkovnimi zbirkami, orodji in registri.**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 25
Predlog uredbe
Uvodna izjava 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (11) Komisija bi morala okrepiti sodelovanje in dejavnosti z državami članicami, ECDC, Evropsko agencijo za zdravila (EMA), drugimi agencijami Unije, raziskovalnimi infrastrukturami in Svetovno zdravstveno organizacijo, da bi izboljšali preprečevanje nalezljivih bolezni, kot so s cepivom preprečljive bolezni, **pa tudi reševanje** drugih zdravstvenih **vprašanj**, kot je antimikrobična odpornost.

Sprememba

- (11) Komisija bi morala okrepiti sodelovanje in dejavnosti z državami članicami, ECDC, Evropsko agencijo za zdravila (EMA), drugimi agencijami Unije, raziskovalnimi infrastrukturami in Svetovno zdravstveno organizacijo, da bi **s pristopom „eno zdravje“** izboljšali preprečevanje nalezljivih bolezni, kot so s cepivom preprečljive bolezni, drugih zdravstvenih **težav**, kot je antimikrobična odpornost, **in najpogostejših nalezljivih bolezni. Med zdravstveno krizo bi bilo treba nameniti posebno pozornost kontinuiteti presejalnih pregledov, diagnosticiranja, spremljanja, zdravljenja ter oskrbe drugih bolezni in stanj, pa tudi vplivu krize na duševno zdravje in psihosocialnim potrebam prebivalstva.**

Sprememba 26
Predlog uredbe
Uvodna izjava 12

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (12) V primeru čezmejne grožnje za zdravje zaradi nalezljive bolezni lahko službe za transfuzijo in presaditve v državah članicah omogočijo hitro testiranje populacije darovalcev ter oceno izpostavljenosti bolezni in imunosti nanjo v splošni populaciji. Te službe so odvisne od hitre ocene tveganja s strani ECDC, da paciente, ki potrebujejo zdravljenje s snovmi človeškega izvora, zaščitijo pred okužbo s takšno nalezljivo boleznijo. Takšna ocena tveganja je nato podlaga za ustrezno prilagoditev ukrepov za določitev standardov kakovosti in varnosti takšnih snovi človeškega izvora. ECDC bi zato moral vzpostaviti in upravljati mrežo nacionalnih služb za transfuzijo in presaditve ter njihovih organov, **ki bi služila** temu dvojnemu namenu.

Sprememba

- (12) V primeru čezmejne grožnje za zdravje zaradi nalezljive bolezni lahko službe za transfuzijo in presaditve, **lekarnе in druge pooblaščenе zdravstvene ustanove** v državah članicah omogočijo hitro testiranje populacije darovalcev ter oceno izpostavljenosti bolezni in imunosti nanjo v splošni populaciji. Te službe so odvisne od hitre ocene tveganja s strani ECDC, da paciente, ki potrebujejo zdravljenje s snovmi človeškega izvora **ali ki so v postopku biomedicinske oploditve**, zaščitijo pred okužbo s takšno nalezljivo boleznijo. Takšna ocena tveganja je nato podlaga za ustrezno prilagoditev ukrepov za določitev standardov kakovosti in varnosti takšnih snovi človeškega izvora. ECDC bi zato moral vzpostaviti in upravljati mrežo nacionalnih služb za transfuzijo in presaditve ter njihovih organov, **pa tudi lekarniških služb in drugih pooblaščenih zdravstvenih služb in ustanov, da bi služili** temu dvojnemu namenu.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 27
Predlog uredbe
Uvodna izjava 12 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (12a) *Da bi se izboljšala zgodnja pripravljenost in odziv na pojav čezmejne nevarnosti za zdravje, je treba omogočiti stalen in hiter dostop do podatkov o razpoložljivosti potrebnih zdravstvenih protiukrepov. Zato bi bilo treba na ravni Unije vzpostaviti, upravljati in usklajevati mrežo služb držav članic, ki bi zagotavljala najnoveše informacije o nacionalnih strateških zalogah in razpoložljivosti zdravstvenih protiukrepov, zalog medicinskih izdelkov, osnovnih zdravstvenih proizvodov in diagnostičnih testov. Da bi izboljšali zbiranje, oblikovanje in uporabo prihodnjih podatkov, ki bodo omogočali zgodnje opozarjanje v Uniji, se morajo države članice bolj usklajevati in izmenjavati informacije o razpoložljivih strateških zalogah in zdravstvenih protiukrepih.*

Sprememba 28
Predlog uredbe
Uvodna izjava 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (13) Z Odločbo št. 2119/98/ES je bil vzpostavljen sistem, ki na ravni Unije omogoča opozarjanje na resne čezmejne grožnje za zdravje, za zagotovitev, da so pristojni javnozdravstveni organi v državah članicah in Komisija ustrezno in pravočasno obveščeni. Vse resne čezmejne grožnje za zdravje, zajete v tej uredbi, so zajete v sistemu za zgodnje opozarjanje in odzivanje. Delovanje sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje bi moralo ostati pod okriljem ECDC. Objava opozorila bi morala biti potrebna le, kadar sta obseg in resnost zadevne grožnje že oziroma bi lahko postala tolikšna, da prizadeneta oziroma bi lahko prizadela več kot eno državo članico ter je potrebno oziroma bi lahko bilo potrebno usklajeno odzivanje na ravni Unije. Da se prepreči podvajanje in zagotovi usklajenost med sistemi Unije za opozarjanje, bi morala Komisija in ECDC zagotoviti, da so objave opozoril v sistemu za zgodnje opozarjanje in odzivanje ter drugih sistemih za hitro opozarjanje na ravni Unije med seboj čim bolj povezane, da bi se pristojni organi držav članic lahko v čim večji meri izognili objavljanju istega opozorila prek različnih sistemov na ravni Unije in bi opozorila za vse nevarnosti prejeli iz istega usklajenega vira.

- (13) Z Odločbo št. 2119/98/ES je bil vzpostavljen sistem, ki na ravni Unije omogoča opozarjanje na resne čezmejne grožnje za zdravje, za zagotovitev, da so pristojni javnozdravstveni organi v državah članicah in Komisija ustrezno in pravočasno obveščeni. Vse resne čezmejne grožnje za zdravje, zajete v tej uredbi, so zajete v sistemu za zgodnje opozarjanje in odzivanje. Delovanje sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje bi moralo ostati pod okriljem ECDC. Objava opozorila bi morala biti potrebna le, kadar sta obseg in resnost zadevne grožnje že oziroma bi lahko postala tolikšna, da prizadeneta oziroma bi lahko prizadela več kot eno državo članico ter je potrebno oziroma bi lahko bilo potrebno usklajeno odzivanje na ravni Unije. Da se prepreči podvajanje in zagotovi usklajenost med sistemi Unije za opozarjanje, bi morala Komisija in ECDC zagotoviti, da so objave opozoril v sistemu za zgodnje opozarjanje in odzivanje ter drugih sistemih za hitro opozarjanje na ravni Unije **v celoti interoperabilne, predmet človeškega nadzora in** med seboj čim bolj **avtomatsko** povezane, da bi se pristojni organi držav članic lahko v čim večji meri izognili objavljanju istega opozorila prek različnih sistemov na ravni Unije in bi opozorila za vse nevarnosti prejeli iz istega usklajenega vira.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 29
Predlog uredbe
Uvodna izjava 14

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (14) Da se z vidika javnega zdravja zagotovi skladna in celovita ocena tveganja za javno zdravje na ravni Unije zaradi resnih čezmejnih groženj za zdravje, bi bilo treba usklajeno uporabljati razpoložljivo znanstveno znanje, in sicer prek ustreznih kanalov ali struktur, odvisno od vrste zadevne grožnje. Navedeno oceno tveganja za javno zdravje bi bilo treba razviti po povsem preglednem postopku, temeljiti pa bi morala na načelih odličnosti, neodvisnosti, nepristranskosti in preglednosti. Treba je razširiti sodelovanje agencij Unije pri takih ocenah tveganja glede na njihovo področje delovanja, da se zagotovi pristop, ki upošteva vse nevarnosti, v okviru stalne mreže agencij in ustreznih služb Komisije, da se podpre priprava ocen tveganja.

Sprememba

- (14) Da se z vidika javnega zdravja zagotovi skladna in celovita ocena tveganja za javno zdravje na ravni Unije zaradi resnih čezmejnih groženj za zdravje, bi bilo treba usklajeno **in multidisciplinarno** uporabljati razpoložljivo znanstveno znanje, in sicer prek ustreznih kanalov ali struktur, odvisno od vrste zadevne grožnje. Navedeno oceno tveganja za javno zdravje bi bilo treba razviti po povsem preglednem postopku, temeljiti pa bi morala na načelih odličnosti, neodvisnosti, nepristranskosti in preglednosti. Treba je razširiti sodelovanje agencij **in organov** Unije pri takih ocenah tveganja glede na njihovo področje delovanja, da se zagotovi pristop, ki upošteva vse nevarnosti, v okviru stalne mreže agencij in ustreznih služb Komisije, da se podpre priprava ocen tveganja. **Za doseganje zadostne ravni strokovnega znanja in učinkovitosti bi bilo treba povečati finančne in človeške vire agencij in organov Unije.**

Sprememba 30
Predlog uredbe
Uvodna izjava 14 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (14a) **Države članice, Komisija in agencije Unije bi morale z uporabo pristopa „eno zdravje“, ki je na voljo za pomoč pri odzivanju Unije na nevarnosti za zdravje, opredeliti priznane javne zdravstvene organizacije in strokovnjake na področju nalezljivih in najpogostejših nenalezljivih bolezni ter druge ustrezne zainteresirane strani iz različnih sektorjev. Ti strokovnjaki in zainteresirane strani, vključno z organizacijami civilne družbe, bi morali biti strukturno vključeni v vse dejavnosti kriznega odzivanja in prispevati k postopkom odločanja. Kadar je to potrebno, bi morali nacionalni organi v izvajanje te uredbe vključiti tudi predstavnike organizacij pacientov ter nacionalne socialne partnerje v zdravstvu in sektorju socialnih storitev ter se posvetovati z njimi. Pri udeležbi zainteresiranih strani je bistvena popolna skladnost s pravili o preglednosti in nasprotju interesov.**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 31
Predlog uredbe
Uvodna izjava 14 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (14b) *Zeleni vozni pasovi bi morali veljati kot ustrezno orodje v primeru pandemij, ko se razglasijo izredne razmere v javnem zdravju, kadar se z njimi zagotovi prost in varen pretok osnovnih dobrin, zdravstvenih protiukrepov in čezmejnih delavcev na notranjem trgu. Vzpostavitev zelenih voznih pasov v teh razmerah ne bi smela vplivati na ustrezne določbe Pogodbe ali zakonodajo, ki ureja nadzor meja.*

Sprememba 32
Predlog uredbe
Uvodna izjava 15 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (15a) *Komisija bi morala zagotoviti, da bosta ob razglasitvi izrednih razmer za namene čezmejnega gibanja bolnikov znana število nastanitvenih zmogljivosti v bolnišnicah v državah članicah in število razpoložljivih nastanitvenih enot v oddelkih za intenzivno nego v državah članicah.*

Sprememba 33
Predlog uredbe
Uvodna izjava 16 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (16a) *Med organi, industrijo, ustreznimi subjekti v farmacevtski dobavni verigi ter organizacijami zdravstvenih delavcev in pacientov bi morala stalno potekati dialog in izmenjava informacij, da bi se lahko razprave o pričakovanih, potencialno resnih čezmejnih nevarnostih za zdravje, ki so pomembne za trg, čim prej začele in bi se obveščali o pričakovanih ozkih grlih v dobavi ali posebnih kliničnih potrebah, kar bi izboljšalo usklajenost, učinke sinergije in primeren odziv v nujnih primerih.*

torek 14. septembra 2021

Sprememba 34
Predlog uredbe
Uvodna izjava 17

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (17) Neskladno obveščanje javnosti in zainteresiranih strani, kot so zdravstveni delavci, lahko negativno vpliva na učinkovitost odzivanja z vidika javnega zdravja, pa tudi na gospodarske subjekte. Usklajevanje odzivanja v Odboru za zdravstveno varnost, ki mu pomagajo ustrezne podskupine, bi zato moralo vključevati hitro izmenjavo informacij, kar zadeva obveščanje in strategije, ter obravnavo izzivov v zvezi z obveščanjem, da bi se na podlagi zanesljive in neodvisne ocene tveganja za javno zdravje uskladilo obveščanje o tveganjih in kriznih razmerah, ki bo prilagojeno nacionalnim potrebam in okoliščinam. Takšne izmenjave informacij so namenjene olajšanju spremljanja jasnosti in skladnosti sporočil javnosti in zdravstvenim delavcem. Glede na medsektorsko naravo tovrstnih kriz bi bilo treba zagotoviti tudi usklajevanje z drugimi ustreznimi strukturami, kot je mehanizem Unije na področju civilne zaščite, vzpostavljen s Sklepom (EU) 2019/420 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁷⁾ Sklep (EU) 2019/420 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2019 o spremembi Sklepa št. 1313/2013/EU o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (UL L 77 I, 20.3.2019, str. 1).

Sprememba

- (17) Neskladno obveščanje javnosti in zainteresiranih strani, kot so zdravstveni delavci **in javnozdravstveni delavci**, lahko negativno vpliva na učinkovitost odzivanja z vidika javnega zdravja, pa tudi na gospodarske subjekte. Usklajevanje odzivanja v Odboru za zdravstveno varnost, ki mu pomagajo ustrezne podskupine, bi zato moralo vključevati hitro izmenjavo informacij, kar zadeva obveščanje in strategije, ter obravnavo izzivov v zvezi z obveščanjem, da bi se na podlagi **celovite**, zanesljive in neodvisne ocene tveganja za javno zdravje uskladilo obveščanje o tveganjih in kriznih razmerah, ki bo prilagojeno nacionalnim **in regionalnim** potrebam in okoliščinam. **V teh državah članicah z regijami, ki so pristojne za zdravje, bi morale te informacije zagotoviti te regije.** Takšne izmenjave informacij so namenjene olajšanju spremljanja jasnosti in skladnosti sporočil javnosti in zdravstvenim delavcem. **ECDC bi moral po dajanju priporočil državam članicam in zdravstvenim delavcem razširiti svoje dejavnosti obveščanja, da bi bila vključena splošna javnost, in sicer z vzpostavitvijo in upravljanjem spletnega portala za izmenjavo preverjenih informacij in boj proti dezinformacijam.** Glede na medsektorsko naravo tovrstnih kriz bi bilo treba zagotoviti tudi usklajevanje z drugimi ustreznimi strukturami, kot je mehanizem Unije na področju civilne zaščite, vzpostavljen s Sklepom (EU) 2019/420 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁷⁾ Sklep (EU) 2019/420 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2019 o spremembi Sklepa št. 1313/2013/EU o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (UL L 77 I, 20.3.2019, str. 1).

torek 14. septembra 2021

Sprememba 35
Predlog uredbe
Uvodna izjava 18

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (18) Treba bi bilo razširiti uporabo razglasitve izrednih razmer v javnem zdravju in pravne učinke te razglasitve iz Sklepa št. 1082/2013/EU. V ta namen bi morala ta uredba Komisiji omogočiti uradno razglasitev izrednih razmer v javnem zdravju na ravni Unije. Za razglasitev takšnih izrednih razmer bi morala Komisija ustanoviti neodvisen svetovalni odbor, ki bo zagotavljal strokovno znanje o tem, ali določena grožnja pomeni izredne razmere v javnem zdravju na ravni Unije, ter svetoval o javnozdravstvenih ukrepih za odzivanje in preklicu razglasitve izrednih razmer. Svetovalni odbor bi morali sestavljati neodvisni strokovnjaki, ki jih Komisija izbere na podlagi strokovnega znanja in izkušenj na področjih, ki so najustreznejša glede na posamezno grožnjo, ter predstavniki ECDC, Evropske agencije za zdravila in drugih organov ali agencij Unije kot opazovalci. Razglasitev izrednih razmer v javnem zdravju na ravni Unije bo podlaga za uvedbo operativnih javnozdravstvenih ukrepov za medicinske izdelke in medicinske pripomočke, prožne mehanizme za razvoj, javno naročanje, upravljanje in uporabo zdravstvenih protiukrepov ter aktivacijo podpore ECDC za mobilizacijo in napotitev skupin za pomoč pri izbruhu, imenovanih tudi zdravstvena projektna skupina EU.

Sprememba

- (18) Treba bi bilo razširiti uporabo razglasitve izrednih razmer v javnem zdravju in pravne učinke te razglasitve iz Sklepa št. 1082/2013/EU. V ta namen bi morala ta uredba Komisiji omogočiti uradno razglasitev izrednih razmer v javnem zdravju na ravni Unije. Za razglasitev takšnih izrednih razmer bi morala Komisija ustanoviti neodvisen svetovalni odbor, ki bo zagotavljal strokovno znanje o tem, ali določena grožnja pomeni izredne razmere v javnem zdravju na ravni Unije, ter svetoval o javnozdravstvenih ukrepih za odzivanje in preklicu razglasitve izrednih razmer. Svetovalni odbor bi morali sestavljati neodvisni strokovnjaki **in predstavniki zdravstvenih delavcev in negovalcev, vključno z medicinskimi sestrami in zdravniki ter predstavniki civilne družbe**, ki jih Komisija izbere na podlagi strokovnega znanja in izkušenj na področjih, ki so najustreznejša glede na posamezno grožnjo, ter predstavniki ECDC, Evropske agencije za zdravila in drugih organov ali agencij Unije kot opazovalci. **Vsi člani Svetovalnega odbora bi morali predložiti izjave o interesih. Svetovalni odbor bi moral tesno sodelovati z nacionalnimi svetovalnimi organi.** Razglasitev izrednih razmer v javnem zdravju na ravni Unije bo podlaga za uvedbo operativnih javnozdravstvenih ukrepov za medicinske izdelke in medicinske pripomočke, **mehanizme Unije za nadzor izvoza**, prožne mehanizme za razvoj, javno naročanje, upravljanje in uporabo zdravstvenih protiukrepov ter aktivacijo podpore ECDC za mobilizacijo in napotitev skupin za pomoč pri izbruhu, imenovanih tudi zdravstvena projektna skupina EU.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 36
Predlog uredbe
Uvodna izjava 20

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (20) V primeru dogodka, ki ustreza resni čezmejni grožnji za zdravje in bo verjetno imel posledice za vso Unijo, bi morale zadevne države članice usklajeno sprejeti posebne ukrepe za obvladovanje ali sledenje stikom, da bi našle že okužene osebe in osebe, izpostavljene tveganju. Za namene tega sodelovanja bi bila morda med državami članicami, v katerih se neposredno **izvajajo ukrepi za sledenje stikom**, potrebna izmenjava osebnih podatkov prek sistema, vključno z občutljivimi informacijami o zdravju in informacijami o potrjenih ali domnevnih primerih **okužbe z boleznijo** pri ljudeh. Izmenjava osebnih podatkov o zdravju med državami članicami mora potekati v skladu s členom 9(2)(i) Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁸⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

Sprememba

- (20) V primeru dogodka, ki ustreza resni čezmejni grožnji za zdravje in bo verjetno imel posledice za vso Unijo, bi morale zadevne države članice **ali države članice, ki bi jih to lahko zadevalo**, usklajeno sprejeti posebne ukrepe za obvladovanje ali sledenje stikom, da bi našle že okužene osebe in osebe, izpostavljene tveganju. Za namene tega sodelovanja bi bila morda med državami članicami, v katerih se neposredno **izvaja sledenje stikom**, potrebna izmenjava osebnih podatkov prek sistema, vključno z občutljivimi informacijami o zdravju in informacijami o potrjenih ali domnevnih primerih **bolezni ali okužbe** pri ljudeh. Izmenjava osebnih podatkov o zdravju med državami članicami mora potekati v skladu s členom 9(2)(i) Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁸⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

torek 14. septembra 2021

Sprememba 37
Predlog uredbe
Uvodna izjava 21

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (21) Treba bi bilo spodbujati sodelovanje na področju javnega zdravja s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami. Zlasti je pomembno zagotoviti izmenjavo informacij s Svetovno zdravstveno organizacijo o ukrepih, sprejetih na podlagi te uredbe. Takšno okrepljeno sodelovanje je potrebno tudi kot prispevek k uresničevanju zaveze EU, da okrepi podporo zdravstvenim sistemom ter zmogljivostim za pripravljenost in odzivanje svojih partnerjev. Unija bi lahko imela koristi od sklenitve mednarodnih sporazumov o sodelovanju s tretjimi državami ali mednarodnimi organizacijami, vključno s Svetovno zdravstveno organizacijo, da bi se spodbudila izmenjava ustreznih informacij iz sistemov za spremljanje resnih čezmejnih groženj za zdravje in opozarjanje nanje. V okviru pristojnosti Unije bi takšni sporazumi po potrebi lahko vključevali sodelovanje teh tretjih držav ali mednarodnih organizacij v zadevni mreži za epidemiološko spremljanje ter sistemu za zgodnje opozarjanje in odzivanje, izmenjavo dobrih praks v zvezi z zmogljivostjo in načrtovanjem pripravljenosti in odzivanja, oceno tveganja za javno zdravje in sodelovanje pri usklajevanju odzivanja, vključno z raziskovalnim odzivom.

Sprememba

- (21) Treba bi bilo spodbujati sodelovanje na področju javnega zdravja s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami. Zlasti je pomembno zagotoviti izmenjavo informacij s Svetovno zdravstveno organizacijo o ukrepih, sprejetih na podlagi te uredbe. Takšno okrepljeno sodelovanje je potrebno tudi kot prispevek k uresničevanju zaveze EU, da okrepi podporo zdravstvenim sistemom ter zmogljivostim za pripravljenost in odzivanje svojih partnerjev. Unija bi lahko imela koristi od sklenitve mednarodnih sporazumov o sodelovanju s tretjimi državami ali mednarodnimi organizacijami, vključno s Svetovno zdravstveno organizacijo, da bi se spodbudila izmenjava ustreznih informacij iz sistemov za spremljanje resnih čezmejnih groženj za zdravje in opozarjanje nanje. V okviru pristojnosti Unije bi takšni sporazumi po potrebi lahko vključevali sodelovanje teh tretjih držav ali mednarodnih organizacij v zadevni mreži za epidemiološko spremljanje, **kot je evropski sistem spremljanja**, ter sistemu za zgodnje opozarjanje in odzivanje, izmenjavo dobrih praks v zvezi z zmogljivostjo in načrtovanjem pripravljenosti in odzivanja, oceno tveganja za javno zdravje in sodelovanje pri usklajevanju odzivanja, vključno z raziskovalnim odzivom. **Komisija in države članice bi si morale dejavno prizadevati za vzpostavitev okvirne konvencije Svetovne zdravstvene organizacije o pripravljenosti in odzivu na pandemijo, ki bi morala določiti načela in prednostne naloge za pripravljenost in odzivanje na pandemijo. Taka okvirna konvencija bi morala olajšati izvajanje Mednarodnega zdravstvenega pravilnika (2005)^(1a) in bi morala prispevati h krepitvi mednarodnega zdravstvenega okvira in sodelovanja pri zgodnjem odkrivanju, preprečevanju, odzivanju in odpornosti na prihodnje pandemije.**

^(1a) Tretja izdaja Mednarodnega zdravstvenega pravilnika Svetovne zdravstvene organizacije (2005) je na voljo na <https://www.who.int/publications/i/item/9789241580496>.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 38
Predlog uredbe
Uvodna izjava 22

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (22) **Obdelava** osebnih podatkov za namene izvajanja te uredbe bi morala biti skladna z Uredbo (EU) 2016/679 in Uredbo (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁹⁾. Zlasti bi moral sistem za zgodnje opozarjanje in odzivanje delovati tako, da bi zagotovil posebne zaščitne ukrepe za varno in zakonito izmenjavo osebnih podatkov za ukrepe za sledenje stikom, ki jih države članice izvajajo na nacionalni ravni. V zvezi s tem sistem za zgodnje opozarjanje in odzivanje vključuje funkcionalnost pošiljanja obvestil, ki omogoča sporočanje osebnih podatkov, vključno s kontaktnimi in zdravstvenimi podatki, ustreznim organom, ki sodelujejo pri **ukrepih za sledenje stikom**.

⁽¹⁹⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

Sprememba

- (22) **Zaradi občutljive narave zdravstvenih podatkov bi morale države članice, Komisija in agencije Unije skrbeti in zagotavljati, da se pri postopkih obdelave spoštujejo načela varstva podatkov iz člena 5 splošne uredbe o varstvu podatkov. Obdelava** osebnih podatkov za namene izvajanja te uredbe bi morala biti skladna s **splošno uredbo o varstvu podatkov** in Uredbo (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁹⁾. Zlasti bi moral sistem za zgodnje opozarjanje in odzivanje delovati tako, da bi zagotovil posebne zaščitne ukrepe za varno in zakonito izmenjavo osebnih podatkov za ukrepe za sledenje stikom, ki jih države članice izvajajo na nacionalni ravni. V zvezi s tem sistem za zgodnje opozarjanje in odzivanje vključuje funkcionalnost pošiljanja obvestil, ki omogoča sporočanje osebnih podatkov, vključno s kontaktnimi in zdravstvenimi podatki, ustreznim organom, ki sodelujejo pri **sledenju stikom. Uredbo (EU) 2018/1725 bi bilo treba strogo spoštovati ter v skladu z njo uvesti ustrezne tehnične in organizacijske varnostne ukrepe**.

⁽¹⁹⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

torek 14. septembra 2021

Sprememba 39
Predlog uredbe
Uvodna izjava 25

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (25) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejemanje izvedbenih aktov v zvezi z obrazci, ki se uporabijo za predložitev informacij o načrtovanju pripravljenosti in odzivanja; organizacijo dejavnosti usposabljanja za zdravstveno in javnozdravstveno osebje; pripravo in posodabljanjem **seznamov** nalezljivih boleznin in povezanih posebnih zdravstvenih vprašanj, **ki jih spremlja mreža za epidemiološko spremljanje, ter postopki delovanja te mreže; sprejetjem opredelitev primerov za nalezljive bolezni in posebna zdravstvena vprašanja, ki jih spremlja mreža za epidemiološko spremljanje, ter po potrebi druge resne čezmejne grožnje za zdravje, ki se začasno spremljajo; postopki za delovanje sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje; delovanjem platforme za spremljanje;** imenovanjem referenčnih laboratorijev EU za zagotavljanje podpore nacionalnim referenčnim laboratorijem; postopki za izmenjavo informacij o odzivanju držav članic in usklajevanje tega odzivanja; razglasitvijo izrednih razmer v javnem zdravju na ravni Unije in preklicem takšne razglasitve ter postopki, potrebnimi za zagotovitev, da sta delovanje sistema za zgodnje **odzivanje** in **opozarjanje** ter obdelava podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu podatkov.

Sprememba

- (25) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejemanje izvedbenih aktov v zvezi z obrazci, ki se uporabijo za predložitev informacij o načrtovanju pripravljenosti in odzivanja; organizacijo dejavnosti usposabljanja za zdravstveno in javnozdravstveno osebje; pripravo in posodabljanjem **seznama** nalezljivih boleznin in povezanih posebnih zdravstvenih vprašanj, za **katere se uporabljajo** postopki delovanja mreže za epidemiološko spremljanje; imenovanjem referenčnih laboratorijev EU za zagotavljanje podpore nacionalnim **in regionalnim** referenčnim laboratorijem; postopki za izmenjavo informacij o odzivanju držav članic in usklajevanje tega odzivanja; razglasitvijo izrednih razmer v javnem zdravju na ravni Unije in preklicem takšne razglasitve ter postopki, potrebnimi za zagotovitev, da sta delovanje sistema za zgodnje **opozarjanje** in **odzivanje** ter obdelava podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu podatkov.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 40
Predlog uredbe
Uvodna izjava 28

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(28) **Da se ugotovi stanje** izvajanja nacionalnih načrtov za pripravljenost in njihova skladnost z načrtom Unije, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije v zvezi s postopki, standardi in merili za presoje, namenjene oceni načrtovanja pripravljenosti in odzivanja na nacionalni ravni. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, med drugim na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ⁽²¹⁾. Predvsem za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet vse dokumente prejmeta sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njihovi strokovnjaki pa se lahko sistematično udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki se ukvarjajo s pripravo delegiranih aktov.

⁽²¹⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

Sprememba

(28) **Za dopolnitev nekaterih vidikov te Uredbe in ugotovitev stanja** izvajanja nacionalnih **in regionalnih** načrtov za pripravljenost in njihova skladnost z načrtom Unije, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije v zvezi s: **pripravo in posodabljanjem seznama nalezljivih bolezni in povezanih posebnih zdravstvenih vprašanj, za katere se uporabljajo mreže za epidemiološko spremljanje; sprejetjem opredelitev primerov za nalezljive bolezni in posebna zdravstvena vprašanja, ki jih spremlja mreža za epidemiološko spremljanje, ter po potrebi druge resne čezmejne grožnje za zdravje, ki se začasno spremljajo; zahtevami, potrebnimi za zagotovitev skladnosti delovanja sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje ter obdelave podatkov z ustreznimi uredbami; vzpostavitvijo in posodabljanjem seznama ustreznih zdravstvenih podatkov, ki se bodo samodejno zbirali na digitalni platformi, kar nadzoruje človek; delovanjem platforme za spremljanje; in** postopki, standardi in merili za presoje, namenjene oceni načrtovanja pripravljenosti in odzivanja na nacionalni **in regionalni** ravni. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, med drugim na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ⁽²¹⁾. Predvsem za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet vse dokumente prejmeta sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njihovi strokovnjaki pa se lahko sistematično udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki se ukvarjajo s pripravo delegiranih aktov.

⁽²¹⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 41
Predlog uredbe
Uvodna izjava 28 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(28a) *Komisija bi morala v zvezi s pripravo in posodabljanjem seznama nalezljivih bolezni in povezanih posebnih zdravstvenih vprašanj, ki so vključena v mrežo epidemiološkega spremljanja in za katera se uporabljajo postopki za delovanje te mreže, sprejetjem opredelitev primerov za nalezljive bolezni in posebna zdravstvena vprašanja, ki jih spremlja mreža za epidemiološko spremljanje, ter opredelitev primerov, ki se uporabljajo začasno spremljanje, sprejeti delegirane akte po nujnem postopku, kadar je to potrebno v izredno nujnih in utemeljenih primerih, ko je resna čezmejna grožnja za zdravje nova ali huda ali se med državami članicami hitro širi.*

Sprememba 42
Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(c) skupnem javnem naročanju zdravstvenih protiukrepev,

(c) skupnem javnem naročanju, **upravljanju in uvedbi** zdravstvenih protiukrepev,

Sprememba 43
Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 2 – točka b a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ba) **mreža nacionalnih strateških zalog in razpoložljivih zdravstvenih protiukrepev;**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 44
Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. **Izvajanje te uredbe** se podpira s sredstvi iz ustreznih programov in instrumentov Unije.

Sprememba

3. **V skladu s pristopoma „eno zdravje“ in „zdravje v vseh politikah“ se izvajanje te uredbe** podpira s sredstvi iz ustreznih programov in instrumentov Unije. **Okrepljeni okvir Unije, ki obravnava resne čezmejne grožnje za zdravje, deluje v sinergiji z drugimi politikami in skladi EU, ki ga dopolnjujejo, kot so ukrepi, ki se izvajajo v okviru programa EU za zdravje, evropskih strukturnih in investicijskih skladov, programa Obzorje Evropa, programa za digitalno Evropo, rezerve rescEU, Evropskega socialnega sklada plus, instrumenta za nujno pomoč v Uniji in Programa za enotni trg.**

Sprememba 45
Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3a. **Ta uredba zagotavlja, da v prihodnjih izrednih zdravstvenih razmerah odkrivanje, zdravstveni posegi in zdravljenje drugih hudih bolezni ne ustavi.**

Sprememba

Sprememba 46
Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 3 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3b. **Pri izvajanju te uredbe se v celoti spoštujejo dostojanstvo ter temeljne pravice in svoboščine oseb.**

Sprememba

Sprememba 243
Predlog uredbe
Člen 2 – odstavek 1 – točka a – točka i

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(i) nalezljive bolezni,

Sprememba

(i) nalezljive bolezni, **tudi živalskega izvora;**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 47

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Ta uredba se uporablja tudi za epidemiološko spremljanje nalezljivih boleznih in **povezanih posebnih zdravstvenih vprašanj**.

Sprememba

2. Ta uredba se uporablja tudi za epidemiološko spremljanje nalezljivih boleznih, **spremljanje vpliva teh boleznih na najpogostejše nenalezljive bolezni in na s tem povezane posebne zdravstvene težave, kot so duševno zdravje ter učinek odloga presejalnih pregledov, diagnoz, spremljanja, zdravljenja in oskrbe drugih boleznih in stanj.**

Sprememba 48

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3a. Ta uredba spodbuja izvajanje mednarodne zdravstvene uredbe, zmanjšuje upravno breme in podvajanje virov ter odpravlja vrzeli pri preprečevanju, pripravljenosti in odzivanju na nevarnosti za javno zdravje, ki so se pokazale ob pandemiji COVID-19.

Sprememba 49

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. V izjemnih primerih izrednih razmer lahko država članica ali Komisija zahteva uskladitev odzivanja v okviru Odbora za zdravstveno varnost, kakor je določeno v členu 21, za resne čezmejne grožnje za zdravje, ki niso grožnje iz člena 2(1), če se šteje, da sprejeti javnozdravstveni ukrepi ne zagotavljajo dovolj visoke ravni varovanja zdravja ljudi.

Sprememba

4. V izjemnih primerih izrednih razmer lahko država članica ali Komisija zahteva uskladitev odzivanja v okviru Odbora za zdravstveno varnost, kakor je določeno v členu 21, za resne čezmejne grožnje za zdravje, ki niso grožnje iz člena 2(1), **zlasti pri najpogostejših nenalezljivih boleznih**, če se šteje, da sprejeti javnozdravstveni ukrepi ne zagotavljajo dovolj visoke ravni varovanja zdravja ljudi.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 50**Predlog uredbe****Člen 2 – odstavek 5***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

5. Komisija v sodelovanju z državami članicami zagotovi usklajevanje in izmenjavo informacij med mehanizmi in strukturami, vzpostavljenimi s to uredbo, ter podobnimi mehanizmi in strukturami, vzpostavljenimi na ravni Unije ali s Pogodbo Euratom, katerih dejavnosti so pomembne za načrtovanje pripravljenosti in odzivanja, spremljanje resnih čezmejnih groženj za zdravje, zgodnje opozarjanje nanje ter boj proti njim.

Sprememba

5. Komisija v sodelovanju z državami članicami zagotovi usklajevanje in izmenjavo informacij med mehanizmi in strukturami, vzpostavljenimi s to uredbo, ter podobnimi mehanizmi in strukturami, vzpostavljenimi na **mednarodni ravni**, ravni Unije ali s Pogodbo Euratom, katerih dejavnosti so pomembne za načrtovanje pripravljenosti in odzivanja, spremljanje resnih čezmejnih groženj za zdravje, zgodnje opozarjanje nanje ter boj proti njim.

Sprememba 51**Predlog uredbe****Člen 2 – odstavek 6***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

6. Države članice obdržijo pravico, da v svojih nacionalnih sistemih na področjih, ki so zajeta v tej uredbi, ohranijo ali uvedejo dodatne ureditve, postopke in ukrepe, vključno z ureditvami, določenimi v obstoječih ali prihodnjih dvo- ali večstranskih sporazumih ali konvencijah, pod pogojem, da take dodatne ureditve, postopki in ukrepi ne ovirajo uporabe te uredbe.

Sprememba

6. Države članice obdržijo pravico, da v svojih nacionalnih sistemih na področjih, ki so zajeta v tej uredbi, ohranijo ali uvedejo dodatne ureditve, postopke in ukrepe, vključno z ureditvami, določenimi v obstoječih ali prihodnjih dvo- ali večstranskih sporazumih ali konvencijah, pod pogojem, da take dodatne ureditve, postopki in ukrepi ne ovirajo uporabe te uredbe. **Unija poziva k vzpostavitvi okvirne konvencije Svetovne zdravstvene organizacije o pripravljenosti in odzivu na pandemijo. Ta konvencija olajšuje izvajanje Mednarodnega zdravstvenega pravilnika (2005) ^(1a) in odpravlja pomanjkljivosti te uredbe, ki so bile ugotovljene med krizo zaradi COVID-19.**

^(1a) Svetovna zdravstvena organizacija. Mednarodni zdravstveni pravilnik (2005). <https://www.who.int/ihr/publications/9789241596664/en/>.

Sprememba 52**Predlog uredbe****Člen 2 – odstavek 6 a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

6a. Ta uredba se po potrebi uporablja tudi za pristojne regionalne organe, sisteme in programe na področjih, ki jih zajema ta uredba.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 53

Predlog uredbe

Člen 3 – odstavek 1 – točka 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (3) „sledenje stikom“ pomeni ukrepe, **izvedene z namenom sledenja osebam**, ki so bile izpostavljene viru resne čezmejne grožnje za zdravje in za katere obstaja nevarnost, da **bodo** ali **so že** zbolele, pri čemer se to sledenje izvaja ročno ali s tehnološkimi sredstvi;

Sprememba

- (3) „sledenje stikom“ pomeni ukrepe **za identifikacijo, oceno in ravnanje z osebami**, ki so bile izpostavljene viru resne čezmejne grožnje za zdravje in za katere obstaja nevarnost, da **so okužene** ali **kužne ali so** zbolele **za nalezljivo boleznijo**, pri čemer se to sledenje izvaja ročno ali s tehnološkimi sredstvi **z enim samim ciljem, in sicer hitro odkriti morebitne novo okužene osebe, ki so morda prišle v stik z obstoječimi primeri, da bi se zmanjšal nadaljnji prenos**;

Sprememba 54

Predlog uredbe

Člen 3 – odstavek 1 – točka 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (4) „epidemiološko spremljanje“ pomeni sistematično zbiranje, evidentiranje, analiziranje, razlaganje in razširjanje podatkov o nalezljivih boleznih in povezanih posebnih zdravstvenih vprašanjih ter njihove analize;

Sprememba

- (4) „epidemiološko spremljanje“ pomeni sistematično zbiranje, evidentiranje, analiziranje, razlaganje in razširjanje podatkov o nalezljivih boleznih **ter spremljanje njihovega vpliva na najpogostejše nenalezljive bolezni, kot so bolezni povezane z duševnim zdravjem, in o povezanih posebnih zdravstvenih vprašanjih ter njihove analize**;

Sprememba 55

Predlog uredbe

Člen 3 – odstavek 1 – točka 5 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (5a) „pristop ‚eno zdravje‘“ pomeni večsektorski pristop, ki priznava, da je zdravje ljudi povezano z zdravjem živali in okoljem ter da morajo ukrepi za obravnavanje nevarnosti za zdravje upoštevati te tri razsežnosti;

torek 14. septembra 2021

Sprememba 56

Predlog uredbe

Člen 3 – odstavek 1 – točka 5 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(5b) „zdravje v vseh politikah“ pomeni pristop k razvoju, izvajanju in pregledu javnih politik ne glede na sektor, pri katerem se upoštevajo zdravstvene posledice odločitev in se skušajo doseči sinergije ter preprečiti morebitni škodljivi vplivi teh politik na zdravje, da bi izboljšali zdravje prebivalstva in enakost na področju zdravja;

Sprememba 57

Predlog uredbe

Člen 3 – odstavek 1 – točka 7 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(7a) „hujša nenalezljiva bolezen“ pomeni bolezen, kakor je opredeljena v točki 4a člena 2 Uredbe (EU) [uredba ECDC, vstaviti pravilni sklic];

Sprememba 58

Predlog uredbe

Člen 3 – odstavek 1 – točka 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(8) „zdravstveni protiučrep“ pomeni zdravila za uporabo v humani medicini in medicinske pripomočke, kot so opredeljeni v Direktivi 2001/83/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²³⁾ oziroma Uredbi (EU) 2017/745 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁴⁾, ali drugo blago ali storitve, namenjene za **pripravljenost ali odzivanje** na resne čezmejne grožnje za zdravje.

⁽²³⁾ Direktiva 2001/83/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. novembra 2001 o zakoniku Skupnosti o zdravilih za uporabo v humani medicini (UL L 311, 28.11.2001, str. 67).

⁽²⁴⁾ Uredba (EU) 2017/745 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2017 o medicinskih pripomočkih, spremembi Direktive 2001/83/ES, Uredbe (ES) št. 178/2002 in Uredbe (ES) št. 1223/2009 ter razveljavitvi direktiv Sveta 90/385/EGS in 93/42/EGS (UL L 117, 5.5.2017, str. 1).

(8) „zdravstveni protiučrep“ pomeni zdravila za uporabo v humani medicini in medicinske pripomočke, kot so opredeljeni v Direktivi 2001/83/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²³⁾ oziroma Uredbi (EU) 2017/745 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁴⁾, ali drugo blago ali storitve, namenjene za **lažje diagnosticiranje in zdravljenje v okviru pripravljenosti in odzivanja** na resne čezmejne grožnje za zdravje.

⁽²³⁾ Direktiva 2001/83/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. novembra 2001 o zakoniku Skupnosti o zdravilih za uporabo v humani medicini (UL L 311, 28.11.2001, str. 67).

⁽²⁴⁾ Uredba (EU) 2017/745 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2017 o medicinskih pripomočkih, spremembi Direktive 2001/83/ES, Uredbe (ES) št. 178/2002 in Uredbe (ES) št. 1223/2009 ter razveljavitvi direktiv Sveta 90/385/EGS in 93/42/EGS (UL L 117, 5.5.2017, str. 1).

torek 14. septembra 2021

Sprememba 59**Predlog uredbe****Člen 3 – odstavek 1 – točka 8 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(8a) „Mednarodni zdravstveni pravilnik“ pomeni mednarodni zdravstveni pravilnik, ki ga je leta 2005 sprejela Svetovna zdravstvena organizacija;

Sprememba 60**Predlog uredbe****Člen 3 – odstavek 1 – točka 8 b (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(8b) „medicinski pripomoček“ pomeni medicinski pripomoček, kot je opredeljen v točki 1 člena 2 Uredbe (EU) 2017/745 v povezavi s točko 2 člena 1 in točko (a) člena 1(6) navedene uredbe, pa tudi in vitro diagnostični medicinski pripomoček, kot je opredeljen v točki 2 člena 2 Uredbe (EU) 2017/746;

Sprememba 61**Predlog uredbe****Člen 3 – odstavek 1 – točka 8 c (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(8c) „zeleni vozniki pasovi“ pomenijo prehodne in varne tranzitne koridorje, ki ohranjajo dobavne verige v primeru razglasitve izrednih razmer v javnem zdravju na ravni Unije med pandemijo, tako da se zagotovi prost in varen pretok osnovnih dobrin, zdravstvenih protiukrepov in čezmejnih delavcev na notranjem trgu, ob tem pa v celoti spoštuje člen 77(2)(e) PDEU.

Sprememba 62**Predlog uredbe****Člen 4 – odstavek 1 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1a. Predstavniki ustreznih agencij Unije sodelujejo na sestankih Odbora za zdravstveno varnost kot opazovalci.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 63**Predlog uredbe****Člen 4 – odstavek 2 – točka b**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) usklajevanje načrtovanja pripravljenosti in odzivanja držav članic v sodelovanju s Komisijo v skladu s členom 10;

Sprememba

(b) usklajevanje načrtovanja pripravljenosti in odzivanja držav članic v sodelovanju s Komisijo **in ustreznimi agencijami Unije za preprečevanje** v skladu s členom 10;

Sprememba 64**Predlog uredbe****Člen 4 – odstavek 2 – točka c**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(c) usklajevanje obveščanja o tveganjih in kriznih razmerah ter odzivanja držav članic na resne čezmejne grožnje za zdravje v sodelovanju s Komisijo v skladu s členom 21;

Sprememba

(c) usklajevanje obveščanja o tveganjih in kriznih razmerah ter odzivanja držav članic na resne čezmejne grožnje za zdravje v sodelovanju s Komisijo **in ustreznimi agencijami Unije** v skladu s členom 21;

Sprememba 65**Predlog uredbe****Člen 4 – odstavek 2 – točka d a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(da) sprejetje letnega akcijskega programa, da se jasno določijo njegove prednostne naloge in cilji na ravni delovne skupine na visoki ravni in ravni tehničnih delovnih skupin.

Sprememba 66**Predlog uredbe****Člen 4 – odstavek 4**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. Odboru za zdravstveno varnost predseduje predstavnik Komisije. Odbor za zdravstveno varnost se sestaja redno, pa tudi na zahtevo Komisije ali države članice, kadar to zahtevajo razmere.

Sprememba

4. Odboru za zdravstveno varnost predseduje predstavnik Komisije, **ki pa nima glasovalne pravice**. Odbor za zdravstveno varnost se sestaja redno, pa tudi na zahtevo Komisije ali države članice, kadar to zahtevajo razmere.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 67**Predlog uredbe****Člen 4 – odstavek 5 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

5a. Člani Odbor za zdravstveno varnost in Komisija poskrbijo, da poteka temeljito posvetovanje z ustreznimi agencijami Unije, strokovnjaki za javno zdravje, mednarodnimi organizacijami in zainteresiranimi stranmi, med drugim z zdravstvenimi delavci.

Sprememba 68**Predlog uredbe****Člen 4 – odstavek 7 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

7a. Evropski parlament imenuje predstavnike, ki v Odboru za zdravstveno varnost sodelujejo kot opazovalci.

Sprememba 69**Predlog uredbe****Člen 4 – odstavek 7 b (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

7b. Seznam članov Odbora za zdravstveno varnost na politični in tehnični ravni se objavi na spletnih mestih Komisije in Sveta. Člani odbora ne smejo imeti finančnih ali drugih interesov, ki bi lahko vplivali na njihovo nepristranskost. Obvežejo se, da bodo delovali v interesu javnosti in neodvisno ter vsako leto predložijo izjavo o svojih finančnih interesih. Vsi neposredni interesi, ki bi bili lahko povezani z zdravstvenim ali drugim ustreznim sektorjem, se vnesejo v register, ki ga vodi Komisija in je na zahtevo dostopen javnosti.

Sprememba 70**Predlog uredbe****Člen 4 – odstavek 7 c (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

7c. Poslovnik, smernice, dnevni redi in zapisniki sej Odbora za zdravstveno varnost se objavijo na spletnem portalu Komisije.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 71
Predlog uredbe
Poglavje II – naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

II NAČRTOVANJE PRIPRAVLJENOSTI IN ODZIVANJA

*Sprememba*II NAČRTOVANJE **PREPREČEVANJA**, PRIPRAVLJENOSTI IN ODZIVANJA

Sprememba 72
Predlog uredbe
Člen 5 – naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Načrt Unije za pripravljenost in odzivanje

*Sprememba*Načrt Unije za **preprečevanje**, pripravljenost in odzivanje

Sprememba 73
Predlog uredbe
Člen 5 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Komisija v sodelovanju z državami članicami in ustreznimi agencijami Unije pripravi načrt Unije za zdravstvene krize in pandemije (v nadaljnjem besedilu: načrt Unije za pripravljenost in odzivanje) za spodbujanje učinkovitega in usklajenega odziva na čezmejne grožnje za zdravje na ravni Unije.

Sprememba

1. Komisija v sodelovanju z državami članicami in ustreznimi agencijami Unije **ter ob upoštevanju okvira Svetovne zdravstvene organizacije** pripravi načrt Unije za zdravstvene krize in pandemije (v nadaljnjem besedilu: načrt Unije za **preprečevanje**, pripravljenost in odzivanje) za spodbujanje učinkovitega in usklajenega odziva na čezmejne grožnje za zdravje na ravni Unije.

Sprememba 74
Predlog uredbe
Člen 5 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Načrt Unije za pripravljenost in odzivanje dopolnjuje nacionalne načrte za pripravljenost in odzivanje, pripravljene v skladu s členom 6.

Sprememba

2. Načrt Unije za **preprečevanje**, pripravljenost in odzivanje dopolnjuje nacionalne načrte za pripravljenost in odzivanje, pripravljene v skladu s členom 6.

Sprememba 75
Predlog uredbe
Člen 5 – odstavek 3 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Načrt Unije za pripravljenost in odzivanje vključuje zlasti ureditve za upravljanje, zmogljivosti in vire za:

Sprememba

3. Načrt Unije za **preprečevanje**, pripravljenost in odzivanje vključuje zlasti ureditve za upravljanje, zmogljivosti in vire za:

torek 14. septembra 2021

Sprememba 76

Predlog uredbe

Člen 5 – odstavek 3 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(c) epidemiološko spremljanje;

Sprememba(c) epidemiološko spremljanje **ter vpliv nalezljivih bolezni na najpogostejše nenalezljive bolezni;**

Sprememba 77

Predlog uredbe

Člen 5 – odstavek 3 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(e) obveščanje o tveganjih in kriznih razmerah;

Sprememba(e) obveščanje **zdravstvenih delavcev in državljanov** o tveganjih in kriznih razmerah;

Sprememba 78

Predlog uredbe

Člen 5 – odstavek 3 – točka f a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba(fa) **opredelitev proizvodnih zmogljivosti medicinskih izdelkov na ravni Unije kot celote;**

Sprememba 79

Predlog uredbe

Člen 5 – odstavek 3 – točka f b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba(fb) **vzpostavitev unijske zaloge kritičnih zdravil, zdravstvenih protiukrepov in osebne zaščitne opreme v okviru rezerve rescEU za nujne primere;**

Sprememba 80

Predlog uredbe

Člen 5 – odstavek 3 – točka g a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba(ga) **merila za aktivacijo in deaktivacijo ukrepov;**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 81**Predlog uredbe****Člen 5 – odstavek 3 – točka g b (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(gb) zagotavljanje, da se zdravstvene storitve, vključno s pre-sejalnimi pregledi, diagnosticiranjem, spremljanjem, zdravljenjem in obravnavanjem drugih bolezni in stanj, izvaja neprekinjeno tudi v izrednih zdravstvenih raz-merah;

Sprememba 82**Predlog uredbe****Člen 5 – odstavek 3 – točka g c (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(gc) zagotavljanje, da so nacionalni zdravstveni sistemi vključujoči in zagotavljajo enak dostop do zdravstvenega varstva in z njim povezanih storitev ter da so kakovostna zdravljenja na voljo brez zamud;

Sprememba 83**Predlog uredbe****Člen 5 – odstavek 3 – točka g d (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(gd) ustrezno število zaposlenih glede na potrebe;

Sprememba 84**Predlog uredbe****Člen 5 – odstavek 3 – točka g e (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ge) spremljanje, ali so predvideni ustrezne ocene tveganja, načrti za pripravljenost ter usposabljanja zdravstvenih in socialnih delavcev.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 85
Predlog uredbe
Člen 5 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. Načrt Unije za pripravljenost in odzivanje vključuje **vidike medregionalne pripravljenosti** za oblikovanje skladnih, večsektorskih in čezmejnih javnozdravstvenih ukrepov, zlasti ob upoštevanju zmogljivosti za testiranje in sledenje stikom, laboratorijskih zmogljivosti ter zmogljivosti za specializirano zdravljenje ali intenzivno nego v sosednjih regijah. Načrti vključujejo sredstva za pripravljenost in odzivanje za obravnavo položaja državljanov, pri katerih obstaja večje tveganje.

Sprememba

4. Načrt Unije za **preprečevanje**, pripravljenost in odzivanje vključuje **načrte za čezmejno in medregionalno pripravljenost** za oblikovanje skladnih, večsektorskih in čezmejnih javnozdravstvenih ukrepov, zlasti ob upoštevanju zmogljivosti za testiranje in sledenje stikom, laboratorijskih zmogljivosti, **zmogljivosti za usposabljanje zdravstvenega osebja** ter zmogljivosti za specializirano zdravljenje ali intenzivno nego v sosednjih regijah. Načrti vključujejo sredstva za pripravljenost in odzivanje za obravnavo položaja državljanov, pri katerih obstaja večje tveganje.

Sprememba 86
Predlog uredbe
Člen 5 – odstavek 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

5. Komisija za zagotovitev delovanja načrta Unije za pripravljenost in odzivanje z državami članicami izvaja stresne teste, vaje ter preglede med izvajanjem in po njem, po potrebi pa načrt tudi ustrezno posodobi.

Sprememba

4a. Načrt Unije za pripravljenost in odzivanje določa tudi ukrepe za normalno delovanje enotnega trga, če se pojavi resna čezmejna grožnja za zdravje.

Sprememba 87
Predlog uredbe
Člen 5 – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

5. Komisija za zagotovitev delovanja načrta Unije za pripravljenost in odzivanje z državami članicami izvaja stresne teste, vaje ter preglede med izvajanjem in po njem, po potrebi pa načrt tudi ustrezno posodobi.

Sprememba

5. Komisija za zagotovitev delovanja načrta Unije za **preprečevanje**, pripravljenost in odzivanje z državami članicami izvaja stresne teste, vaje ter preglede med izvajanjem in po njem, po potrebi pa načrt tudi ustrezno posodobi. **V načrtu za preprečevanje, pripravljenost in odzivanje se upoštevajo podatki o zdravstvenih sistemih in ustrezni podatki, ki se zbirajo na nacionalni ali regionalni ravni.**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 88**Predlog uredbe****Člen 5 – odstavek 5 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

5a. V odziv na izredne razmere na področju javnega zdravja lahko Evropska komisija na podlagi podatkov zdravstvenih sistemov Unije izda priporočila o minimalnih sredstvih, ki so med drugim v zvezi s prebivalstvom posameznih držav članic potrebna za zagotavljanje osnovnega splošnega zdravstvenega varstva ustrezne kakovosti, vključno z možnostjo združevanja virov na ravni Unije.

Sprememba 89**Predlog uredbe****Člen 5 – odstavek 5 b (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

5b. Objavijo se pregledi in vsakršne nadaljnje spremembe načrtov, da bi povečali preglednost postopka priprave načrtov za preprečevanje, pripravljenost in odzivanje.

Sprememba 90**Predlog uredbe****Člen 6 – naslov**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Nacionalni načrti za pripravljenost in odzivanje

Nacionalni načrti za **preprečevanje**, pripravljenost in odzivanje**Sprememba 91****Predlog uredbe****Člen 6 – odstavek 1**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. Države članice se pri pripravi nacionalnih načrtov za pripravljenost in odzivanje usklajujejo s Komisijo, da se doseže skladnost z načrtom Unije za pripravljenost in odzivanje, poleg tega pa Komisijo in Odbor za zdravstveno varnost takoj obvestijo o kakršni koli obsežnejši reviziji nacionalnega načrta.

1. Države članice se pri pripravi nacionalnih načrtov za **preprečevanje**, pripravljenost in odzivanje **posvetujejo z organizacijami pacientov in zdravstvenih delavcev, zainteresiranimi stranmi industrije in dobavnih verig ter nacionalnimi socialnimi partnerji**, in usklajujejo s Komisijo, da se doseže skladnost z načrtom Unije za **preprečevanje**, pripravljenost in odzivanje, **ki mora biti v skladu z ureditvijo za upravljanje, zmogljivosti in virov iz člena 5(3) tudi glede zahtev o nacionalnem kopičenju zalog in upravljanja strateških rezerv Unije**, poleg tega pa Komisijo in Odbor za zdravstveno varnost takoj obvestijo o kakršni koli obsežnejši reviziji nacionalnega načrta.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 92
Predlog uredbe
Člen 6 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1a. Nacionalni načrti za preprečevanje, pripravljenost in odzivanje vključujejo ureditve za upravljanje ter informacije o zmogljivostih in virih iz člena 5(3).

Sprememba 93
Predlog uredbe
Člen 7 – naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Poročanje o načrtovanju pripravljenosti in odzivanja

Poročanje o načrtovanju **preprečevanja**, pripravljenosti in odzivanja

Sprememba 94
Predlog uredbe
Člen 7 – odstavek 1 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. Države članice **do konca novembra 2021**, nato pa vsaki dve leti Komisiji predložijo poročilo o načrtovanju in izvajanju pripravljenosti in odzivanja na nacionalni ravni.

1. Države članice [**v šestih mesecih od začetka veljave te uredbe**], nato pa vsaki dve leti Komisiji predložijo **posodobljeno** poročilo o **preprečevanju**, načrtovanju in izvajanju pripravljenosti in odzivanja na nacionalni **ter po potrebi regionalni in čezmejni** ravni.

Sprememba 95
Predlog uredbe
Člen 7 – odstavek 1 – pododstavek 2 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Poročilo vsebuje naslednje elemente:

Poročilo **je jedrnato, temelji na skupnih kazalnikih in zajema pregled izvedenih ukrepov v državah članicah** ter vsebuje naslednje elemente:

torek 14. septembra 2021

Sprememba 96**Predlog uredbe****Člen 7 – odstavek 1 – pododstavek 2 – točka a***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(a) opredelitev in najnovejše podatke o stanju izvajanja standardov zmogljivosti za načrtovanje pripravljenosti in odzivanja, kot so za zdravstveni sektor določeni na nacionalni ravni, kot so predloženi tudi Svetovni zdravstveni organizaciji v skladu z Mednarodnim zdravstvenim pravilnikom;

Sprememba

(a) opredelitev in najnovejše podatke o stanju izvajanja standardov zmogljivosti za načrtovanje **preprečevanja**, pripravljenosti in odzivanja, kot so za zdravstveni sektor določeni na nacionalni **in po potrebi na regionalni** ravni, kot so predloženi tudi Svetovni zdravstveni organizaciji v skladu z Mednarodnim zdravstvenim pravilnikom;

Sprememba 97**Predlog uredbe****Člen 7 – odstavek 1 – pododstavek 2 – točka a a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(aa) opis ukrepov ali ureditev za zagotavljanje interoperabilnosti med zdravstvenim sektorjem in drugimi sektorji, ki so ključni v nujnih primerih;

Sprememba 98**Predlog uredbe****Člen 7 – odstavek 1 – pododstavek 2 – točka a b (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(ab) opis načrtov neprekinjenega delovanja, ukrepov ali ureditev za neprekinjeno zagotavljanje ključnih storitev in izdelkov;

Sprememba 99**Predlog uredbe****Člen 7 – odstavek 1 – pododstavek 2 – točka b***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(b) **vidike** pripravljenosti na izredne razmere, zlasti kar zadeva:

(b) **posodobljene podatke, če so potrebni, o vidikih preprečevanja**, pripravljenosti **in odzivanja** na izredne razmere, zlasti kar zadeva:

torek 14. septembra 2021

Sprememba 100

Predlog uredbe

Člen 7 – odstavek 1 – pododstavek 2 – točka b – točka i

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(i) upravljanje: to zajema nacionalne politike in zakonodajo, ki vključujejo pripravljenost na izredne razmere; načrte za **pripravljenost na izredne razmere**, odzivanje nanje **in** okrevanje; **mehanizme usklajevanja**;

Sprememba

(i) upravljanje: to zajema nacionalne **in po potrebi regionalne** politike in zakonodajo, ki vključujejo **preprečevanje in** pripravljenost na izredne razmere; načrte **mehanizmov za preprečevanje izrednih razmer, pripravljenost in** odzivanje nanje **ter** okrevanje **po njih na nacionalni in po potrebi na regionalni in čezmejni ravni; kontinuiteto kritičnega dolgoročnega zdravstvenega varstva**;

Sprememba 101

Predlog uredbe

Člen 7 – odstavek 1 – pododstavek 2 – točka b – točka ii

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(ii) zmogljivosti: to zajema ocene tveganj in zmogljivosti za določitev prednostnih vidikov pripravljenosti na izredne razmere; spremljanje in zgodnje opozarjanje, upravljanje informacij; dostop do diagnostičnih storitev v času izrednih razmer; osnovne in varne spolno občutljive zdravstvene in nujne storitve; obveščanje o tveganjih; razvoj raziskav in vrednotenja, ki se upoštevajo pri zagotavljanju pripravljenosti na izredne razmere in jo pospešujejo;

Sprememba

(ii) zmogljivosti: to zajema ocene tveganj in zmogljivosti za določitev prednostnih vidikov pripravljenosti na izredne razmere; spremljanje in zgodnje opozarjanje, upravljanje informacij; **sposobnost proizvodnje zdravil; zaloge zdravstvenih protiukrepov, vključno z najbolj kakovostno osebno zaščitno opremo; enak** dostop do diagnostičnih storitev **in orodij ter medicinskih izdelkov** v času izrednih razmer; **informacije, pomembne za notranji trg in strateške rezerve Unije za medicinske izdelke; enake** osnovne in varne spolno občutljive zdravstvene in nujne storitve **visoke kakovosti, ki upoštevajo potrebe prebivalcev z večjim tveganjem; kontinuiteta presejalnih pregledov, diagnosticiranja, spremljanja ter zdravljenja in oskrbe v zvezi z drugimi boleznimi in stanji, zlasti kritičnega dolgoročnega zdravstvenega varstva**; obveščanje o tveganjih; razvoj raziskav in vrednotenja, ki se upoštevajo pri zagotavljanju pripravljenosti na izredne razmere in jo pospešujejo;

torek 14. septembra 2021

Sprememba 102

Predlog uredbe

Člen 7 – odstavek 1 – pododstavek 2 – točka b – točka iii

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(iii) vire: to zajema finančna sredstva za pripravljenost na izredne razmere in sredstva za odzivanje v izrednih razmerah; logistične mehanizme in osnovne zdravstvene potrebščine; **namenske, usposobljene in ustrezno opremljene človeške vire za odzivanje na** izredne razmere, **and**

Sprememba

(iii) vire: to zajema finančna sredstva za pripravljenost na izredne razmere in sredstva za odzivanje v izrednih razmerah; logistične mehanizme in osnovne zdravstvene potrebščine; **ukrepe za zagotovitev neprekinjenega izvajanja kritičnega dolgoročnega zdravstvenega varstva; zdravstvene in socialne storitve z ustreznim številom namenskih, usposobljenih in opremljenih človeških virov za** izredne razmere;

Sprememba 103

Predlog uredbe

Člen 7 – odstavek 1 – pododstavek 2 – točka b – točka iii a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(iiia) **strateško ustvarjanje zalog: vsaka država članica zagotovi informacije o številu in razpoložljivosti zdravstvenih protiukrepov in drugih osnovnih zdravil in medicinskih pripomočkov za nadzor groženj iz člena 2(1) ter o zmogljivosti za njihovo varno hrambo in skladiščenje. Da se poveča zmožnost odzivanja, se uporabljajo skladišča v prostorih, ki so najbližji in najdostopnejši urbanim središčem, ne da bi se pri tem zmanjšala dostopnost teh izdelkov ljudem na oddaljenih, podeželskih in najbolj oddaljenih območjih, in izpolnjujejo zahteve za zagotavljanje storitev v skladu s predpisi o zdravilih, medicinskih pripomočkih^(1b) in drugih zdravstvenih protiukrepih; ter**

^(1b) Uredba (EU) 2017/745 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2017 o medicinskih pripomočkih, spremembi Direktive 2001/83/ES, Uredbe (ES) št. 178/2002 in Uredbe (ES) št. 1223/2009 ter razveljavitvi direktiv Sveta 90/385/EGS in 93/42/EGS (UL L 117, 5.5.2017, str. 1).

Sprememba 104

Predlog uredbe

Člen 7 – odstavek 1 – pododstavek 2 – točka c a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ca) **posvetovanje u ustreznimi partnerji, ki je bilo izvedeno z namenom, da se o ocenah tveganja, načrtih za preprečevanje, pripravljenost in odzivanje ter izvajanju široko obvešča in da se jim zagotovi široka podpora, pa tudi da se zagotovi njihova skladnost s splošno veljavno delovno zakonodajo in kolektivnimi pogodbami;**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 105**Predlog uredbe****Člen 7 – odstavek 1 – pododstavek 2 – točka c b (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(cb) o vrzelih pri izvajanju in kakršnih koli ukrepih, ki jih bodo države članice sprejele za izboljšanje svojih zmogljivosti za pripravljenost in odzivanje.

Sprememba 106**Predlog uredbe****Člen 7 – odstavek 1 – pododstavek 3***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

Kadar je to ustrezno, poročilo po potrebi vključuje vidike medregionalne pripravljenosti in odzivanja v skladu z načrtom Unije in nacionalnimi načrti, zlasti obstoječe zmogljivosti, vire in mehanizme usklajevanja v sosednjih regijah.

Za države članice, ki na kopnem mejijo na vsaj eno drugo državo članico, poročilo vključuje načrte za čezmejno, medregionalno in medsektorsko preprečevanje, pripravljenost in odzivanje s sosednjimi regijami, vključno z mehanizmi usklajevanja za vse vidike iz točk (a), (b) in (c), čezmejnem usposabljanjem in izmenjavo dobre prakse za zdravstveno in javnozdravstveno osebje ter mehanizmi usklajevanja za premeščanje pacientov zaradi zdravljenja. Subjekti Unije ali nacionalni subjekti, ki se ukvarjajo z ustvarjanjem zalog medicinskih izdelkov, Komisiji in državam članicam poročajo o razpoložljivih zalogah ter se upoštevajo pri načrtovanju pripravljenosti in odzivanja na ravni Unije in nacionalni ravni.

Sprememba 107**Predlog uredbe****Člen 7 – odstavek 1 – točka 3 a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

Poročilo vključuje tudi informacije o vplivu nalezljivih bolezni na najpogostejše nenalezljive bolezni, kolikor je to mogoče.

Sprememba 108**Predlog uredbe****Člen 7 – odstavek 1 – točka 3 b (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

Poročilu se priloži zadnja razpoložljiva različica načrtov za preprečevanje, pripravljenost in odzivanje.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 109**Predlog uredbe****Člen 7 – odstavek 2 – pododstavek 4***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Priporočila iz poročila se objavijo na **spletnem mestu** Komisije.

Sprememba

Priporočila iz poročila se objavijo na **spletnih mestih** Komisije in **Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni**.

Sprememba 110**Predlog uredbe****Člen 8 – naslov***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Presoje v zvezi z načrtovanjem pripravljenosti in odzivanja

Sprememba

Presoje v zvezi z načrtovanjem **preprečevanja**, pripravljenosti in odzivanja

Sprememba 111**Predlog uredbe****Člen 8 – odstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

1. ECDC **vsaka tri leta** izvede presoje v državah članicah, da ugotovi stanje izvajanja nacionalnih načrtov in njihovo skladnost z načrtom Unije. Takšne presoje se izvajajo z ustreznimi agencijami Unije in so namenjene oceni načrtovanja pripravljenosti in odzivanja na nacionalni ravni v **zvezi** z informacijami iz člena 7(1).

Sprememba

1. ECDC **vsaki dve leti** izvede presoje v državah članicah, da ugotovi stanje izvajanja nacionalnih načrtov in njihovo skladnost z načrtom Unije. Takšne presoje **temeljijo na sklopu kazalnikov**, se izvajajo **v sodelovanju** z ustreznimi agencijami Unije in so namenjene oceni načrtovanja **preprečevanja**, pripravljenosti in odzivanja na nacionalni ravni v **povezavi** z informacijami iz člena 7(1).

Sprememba 112**Predlog uredbe****Člen 8 – odstavek 2 – uvodni del***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

2. **Države članice predložijo** akcijski načrt, ki upošteva priporočila, predlagana v okviru presoje, ter določa ustrezne korektivne ukrepe in mejnike.

Sprememba

2. **Če se pri presoji ugotovijo pomanjkljivosti, država članica v šestih mesecih od prejema rezultatov presoje predloži** akcijski načrt, ki upošteva priporočila, predlagana v okviru presoje, ter določa ustrezne korektivne ukrepe in mejnike.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 113**Predlog uredbe****Člen 8 – odstavek 2 – pododstavek 1 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Če se država članica odloči, da ne bo sledila priporočilu, navede razloge za svojo odločitev.

Sprememba 114**Predlog uredbe****Člen 9 – naslov**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Poročilo Komisije o načrtovanju pripravljenosti

Poročilo Komisije o načrtovanju **preprečevanja** in pripravljenosti

Sprememba 115**Predlog uredbe****Člen 9 – odstavek 1**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. Komisija na podlagi informacij, ki jih države članice zagotovijo v skladu s členom 7, in rezultatov presoj iz člena 8 do julija 2022, nato pa vsaki dve leti Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o trenutnem stanju in napredku v zvezi z načrtovanjem pripravljenosti in odzivanja na ravni Unije.

1. Komisija na podlagi informacij, ki jih države članice zagotovijo v skladu s členom 7, in rezultatov presoj iz člena 8 do julija 2022, nato pa vsaki dve leti Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o trenutnem stanju in napredku v zvezi z načrtovanjem **preprečevanja**, pripravljenosti in odzivanja na ravni Unije.

Sprememba 116**Predlog uredbe****Člen 9 – odstavek 1 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1a. Poročilo Komisije vključuje stanje načrtovanja čezmejne pripravljenosti in odzivanja v sosednjih regijah.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 117
Predlog uredbe
Člen 9 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Komisija lahko na podlagi poročila iz odstavka 1 sprejme priporočila o načrtovanju pripravljenosti in odzivanja, naslovljena na države članice.

Sprememba

2. Komisija lahko na podlagi poročila iz odstavka 1 sprejme priporočila o **preprečevanju**, načrtovanju pripravljenosti in odzivanja, naslovljena na države članice. **Ta priporočila lahko med drugim zajemajo minimalna sredstva, potrebna za odzivanje na izredne razmere na področju javnega zdravja, med drugim glede na velikost prebivalstva, in se oblikujejo na podlagi dobre prakse in ocen politike.**

Sprememba 118
Predlog uredbe
Člen 10 – naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Usklajevanje načrtovanja pripravljenosti in odzivanja v okviru Odbora za zdravstveno varnost

Sprememba

Usklajevanje načrtovanja **preprečevanja**, pripravljenosti in odzivanja v okviru Odbora za zdravstveno varnost

Sprememba 119
Predlog uredbe
Člen 10 – odstavek 1 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Komisija in države članice sodelujejo v okviru Odbora za zdravstveno varnost, da bi uskladile prizadevanja za razvoj, krepitev in ohranjanje svojih zmogljivosti za spremljanje resnih čezmejnih groženj za zdravje, zgodnje opozarjanje nanje, njihovo ocenjevanje in odzivanje nanje.

Sprememba

1. Komisija, **ustrezne agencije Unije** in države članice sodelujejo v okviru Odbora za zdravstveno varnost, da bi uskladile prizadevanja za razvoj, krepitev in ohranjanje svojih zmogljivosti za spremljanje **in preprečevanje** resnih čezmejnih groženj za zdravje, zgodnje opozarjanje nanje, njihovo ocenjevanje in odzivanje nanje.

Sprememba 120
Predlog uredbe
Člen 10 – odstavek 1 – pododstavek 2 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(a) izmenjava najboljših praks in izkušenj pri načrtovanju pripravljenosti in odzivanja;

Sprememba

(a) izmenjava najboljših praks in izkušenj pri načrtovanju **preprečevanja**, pripravljenosti in odzivanja;

torek 14. septembra 2021

Sprememba 121

Predlog uredbe

Člen 10 – odstavek 1 – pododstavek 2 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) spodbujanje interoperabilnosti nacionalnega načrtovanja pripravljenosti ter medsektorske razsežnosti načrtovanja pripravljenosti in odzivanja na ravni Unije;

Sprememba

(b) spodbujanje interoperabilnosti nacionalnega načrtovanja **preprečevanja**, pripravljenosti ter medsektorske razsežnosti načrtovanja **preprečevanja**, pripravljenosti in odzivanja na ravni Unije;

Sprememba 122

Predlog uredbe

Člen 10 – odstavek 1 – pododstavek 2 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(e) spremljanje napredka, ugotavljanje vrzeli in oblikovanje ukrepov za okrepitev načrtovanja pripravljenosti in odzivanja, tudi na področju raziskav, na nacionalni ravni **in** na ravni Unije.

Sprememba

(e) spremljanje napredka, ugotavljanje vrzeli in oblikovanje ukrepov za okrepitev načrtovanja **preprečevanja**, pripravljenosti in odzivanja, tudi na področju raziskav, na nacionalni **in regionalni** ravni **ter** na ravni Unije.

Sprememba 123

Predlog uredbe

Člen 10 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1a. Komisija in države članice po potrebi izvedejo dialog z zainteresiranimi stranmi, vključno z organizacijami zdravstvenih delavcev in negovalcev, zainteresiranimi stranmi v industriji in dobavnih verigah ter organizacijami pacientov in potrošnikov. Ta dialog vključuje redno izmenjavo informacij med organi, industrijo in zadevnimi akterji v farmacevtski dobavni verigi, da se opredelijo pričakovana ozka grla v dobavi, kar omogoča boljše usklajevanje, razvoj sinergij in ustrezne odzive.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 124**Predlog uredbe****Člen 11 – odstavek 1 – pododstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

1. Komisija lahko organizira dejavnosti usposabljanja za zdravstveno in javnozdravstveno osebje v državah članicah, med drugim glede zmogljivosti na področju pripravljenosti v skladu z Mednarodnim zdravstvenim pravilnikom.

Sprememba

1. Komisija lahko **s podporo ustreznih agencij Unije ter v tesnem sodelovanju z medicinskimi združenji in organizacijami pacientov** organizira dejavnosti usposabljanja za zdravstveno, **socialnovarstveno** in javnozdravstveno osebje v državah članicah, **zlasti interdisciplinarno usposabljanje o pristopu „eno zdravje“**, med drugim glede zmogljivosti na področju pripravljenosti v skladu z Mednarodnim zdravstvenim pravilnikom.

Sprememba 125**Predlog uredbe****Člen 11 – odstavek 1 – pododstavek 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Komisija te dejavnosti organizira v sodelovanju z zadevnimi državami članicami.

Sprememba

Komisija te dejavnosti organizira v sodelovanju z zadevnimi državami članicami **in v povezavi s Svetovno zdravstveno organizacijo, da se prepreči podvajanje dejavnosti, vključno z zmogljivostmi na področju pripravljenosti v skladu z Mednarodnim zdravstvenim pravilnikom.**

Sprememba 126**Predlog uredbe****Člen 11 – odstavek 1 – pododstavek 2 a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

V čezmejnih regijah se spodbuja čezmejno usposabljanje in izmenjava dobre prakse za zdravstveno in javnozdravstveno osebje, pri čemer je poznavanje javnozdravstvenih sistemov obvezno.

*Sprememba***Sprememba 127****Predlog uredbe****Člen 11 – odstavek 1 – točka 2 b (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Komisija v celoti izkoristi možnosti, ki jih ponuja učenje na daljavo, da poveča število udeležencev usposabljanja.

Sprememba

torek 14. septembra 2021

Sprememba 128

Predlog uredbe

Člen 11 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Namen dejavnosti usposabljanja iz odstavka 1 je osebju iz navedenega odstavka zagotoviti potrebna znanja in spretnosti, zlasti za pripravo in izvajanje nacionalnih načrtov za pripravljenost iz člena 6 **ter** izvajanje dejavnosti za krepitev zmogljivosti za pripravljenost na krize in zmogljivosti spremljanja, vključno z uporabo digitalnih orodij.

Sprememba

2. Namen dejavnosti usposabljanja iz odstavka 1 je osebju iz navedenega odstavka zagotoviti potrebna znanja in spretnosti, zlasti za pripravo in izvajanje nacionalnih načrtov za pripravljenost iz člena 6, izvajanje dejavnosti za krepitev zmogljivosti za pripravljenost na krize in zmogljivosti spremljanja, vključno z uporabo digitalnih orodij, **zagotavljanje nemotenega izvajanje kritičnih dolgoročnih storitev zdravstvenega varstva in skladnost s pristopom „eno zdravje“**.

Sprememba 129

Predlog uredbe

Člen 11 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Dejavnosti usposabljanja iz odstavka 1 se lahko udeleži tudi osebje pristojnih organov tretjih držav, prav tako pa se lahko organizirajo tudi zunaj Unije.

Sprememba

3. Dejavnosti usposabljanja iz odstavka 1 se lahko udeleži tudi osebje pristojnih organov tretjih držav, prav tako pa se lahko organizirajo tudi zunaj Unije, **in sicer ob usklajevanju z dejavnostmi ECDC na tem področju, kadar je to mogoče**.

Sprememba 130

Predlog uredbe

Člen 11 – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

5. Komisija lahko v sodelovanju z državami članicami podpre organizacijo programov za izmenjavo zdravstvenega in javnozdravstvenega osebja med dvema ali več državami članicami ter za začasno napotitev osebja iz ene države članice v drugo.

Sprememba

5. Komisija lahko v sodelovanju z državami članicami podpre organizacijo programov za izmenjavo zdravstvenega in javnozdravstvenega osebja med dvema ali več državami članicami ter za začasno napotitev osebja iz ene države članice v drugo. **Pri organizaciji teh programov se upošteva prispevek strokovnih zdravstvenih organizacij v vsaki državi članici**.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 131
Predlog uredbe
Člen 12 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Komisija in vse države članice, **ki to želijo, lahko** sodelujejo v postopku skupnega javnega naročanja, ki se izvede v skladu s členom 165(2) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁹⁾ z namenom vnaprejšnjega nakupa zdravstvenih protiukrepov za resne čezmejne grožnje za zdravje.

⁽²⁹⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).

Sprememba

1. Komisija in vse države članice **lahko kot pogodbene stranke** sodelujejo v postopku skupnega javnega naročanja, ki se izvede v skladu s členom 165(2) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁹⁾ z namenom vnaprejšnjega nakupa zdravstvenih protiukrepov za resne čezmejne grožnje za zdravje **v razumnem časovnem okviru.**

⁽²⁹⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).

Sprememba 132
Predlog uredbe
Člen 12 – odstavek 2 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(a) sodelovanje v postopku skupnega javnega naročanja je v skladu s členom 165(2) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 omogočeno vsem državam članicam, državam Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA) **in** državam kandidatkam za članstvo v Uniji;

Sprememba

(a) sodelovanje v postopku skupnega javnega naročanja je v skladu s členom 165(2) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 omogočeno vsem državam članicam, državam Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA), državam kandidatkam za članstvo v Uniji **ter Kneževini Andora, Kneževini Monako, Republiki San Marino in Vatikanski mestni državi;**

Sprememba 133
Predlog uredbe
Člen 12 – odstavek 2 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(c) države **članice, države Efte in države kandidatke za članstvo v Uniji**, ki sodelujejo pri skupnem javnem naročanju, zadevni zdravstveni protiukrep naročijo v okviru tega postopka in ne prek drugih kanalov, prav tako pa v zvezi z zadevnim izdelkom ne izvajajo vzporednih postopkov pogajanj;

Sprememba

(c) države, ki sodelujejo pri skupnem javnem naročanju, zadevni zdravstveni protiukrep naročijo v okviru tega postopka in ne prek drugih kanalov, prav tako pa **po oddaji naročila** v zvezi z zadevnim izdelkom ne izvajajo vzporednih postopkov pogajanj. **Države, ki po oddaji naročila sodelujejo v vzporednih pogajanjih, so izključene iz skupine sodelujočih držav, ne glede na to, ali so ti postopki že dosegli fazo podpisa;**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 134**Predlog uredbe****Člen 12 – odstavek 2 – točka c a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (ca) v skupnem javnem naročilu se opredelijo jasni postopkovni koraki v zvezi s postopkom, področjem uporabe, razpisno specifikacijo, roki in zahteva, da vse strani izpolnijo in spoštujejo jasne zaveze, vključno s proizvajalci, ki dogovorjene proizvodne količine dobavijo, in organi, ki dogovorjene rezervirane količine kupijo. Razkrijejo se natančne količine, ki jih naroči vsaka sodelujoča država in ki so ji nato dobavljene, ter podrobnosti o njenih obveznostih;

Sprememba 135**Predlog uredbe****Člen 12 – odstavek 2 – točka c b (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (cb) Pri vseh dejavnostih v zvezi s skupnim javnim naročanjem in povezanimi dogovori o nabavi se zagotavlja visoka stopnja preglednosti. Evropsko računsko sodišče ima poln dostop do vseh ustreznih dokumentov za pripravo točnih letnih pregledov podpisanih pogodb in javnih naložb v zvezi s tem;

Sprememba 136**Predlog uredbe****Člen 12 – odstavek 2 – točka c c (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (cc) če se izvede skupno javno naročilo, se v postopku oddaje poleg cene upoštevajo tudi kvalitativna merila. Ta merila med drugim upoštevajo zmožnost proizvajalca, da zagotovi zanesljivost dobave med zdravstveno krizo;

torek 14. septembra 2021

Sprememba 137**Predlog uredbe****Člen 12 – odstavek 2 – točka c d (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

- (cd) **skupno javno naročanje se izvaja tako, da se okrepi kupna moč sodelujočih držav, izboljša zanesljivost dobave in zagotovi pravičen dostop do zdravstvenih protiukrepov v primeru resnih čezmejnih groženj za zdravje;**

Sprememba 138**Predlog uredbe****Člen 12 – odstavek 3 – uvodni del***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

3. Komisija v sodelovanju z državami članicami zagotovi usklajevanje in izmenjavo informacij med subjekti, ki organizirajo **kateri** koli **ukrep**, med drugim **postopke** skupnega javnega naročanja, ustvarjanje zalog in darovanje zdravstvenih protiukrepov, v okviru različnih mehanizmov, vzpostavljenih na ravni Unije, zlasti:

3. Komisija v sodelovanju z državami članicami zagotovi usklajevanje in izmenjavo informacij med subjekti, ki organizirajo **ali sodelujejo pri katerem** koli **ukrepu, kot so** med drugim **postopki** skupnega javnega naročanja, **razvoj**, ustvarjanje zalog **v objektih, ki izpolnjujejo posebne pravne zahteve za shranjevanje zdravstvenih protiukrepov ter so najbližji in najdostopnejši največ urbanim središčem, ne da bi se pri tem zmanjšala dostopnost teh izdelkov ljudem na oddaljenih, podeželskih in najbolj oddaljenih območjih, ter distribucija** in darovanje zdravstvenih protiukrepov, **ki bodo koristili državam z nizkimi in srednjimi dohodki**, v okviru različnih mehanizmov, vzpostavljenih na ravni Unije, zlasti:

Sprememba 139**Predlog uredbe****Člen 12 – odstavek 3 – točka a***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(a) ustvarjanja zalog v okviru sheme rescEU iz člena **12** Sklepa št. 1313/2013/EU;

(a) ustvarjanja zalog v okviru sheme rescEU iz člena **23** Sklepa št. 1313/2013/EU;

Sprememba 140**Predlog uredbe****Člen 12 – odstavek 3 – točka f***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(f) drugih instrumentov, ki podpirajo biomedicinske raziskave in razvoj na ravni Unije za okrepitev zmogljivosti in pripravljenost za odzivanje na čezmejno grožnje in izredne razmere.

(f) drugih **programov in** instrumentov, ki podpirajo biomedicinske raziskave in razvoj na ravni Unije za okrepitev zmogljivosti in pripravljenost za odzivanje na čezmejno grožnje in izredne razmere.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 141

Predlog uredbe

Člen 12 – odstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3a. Sodelujoče države poskrbijo za ustrezne zaloge in distribucijo naročenih zdravstvenih protiukrepov. Glavne podrobnosti in značilnosti ustvarjanja zalog in distribucije so določene v nacionalnih načrtih.

Sprememba 142

Predlog uredbe

Člen 12 – odstavek 3 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3b. Komisija v skladu z načelom preglednosti redno obvešča Evropski parlament o pogajanjih v zvezi s skupnim javnim naročanjem zdravstvenih protiukrepov.

Sprememba 143

Predlog uredbe

Člen 12 – odstavek 3 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3c. Evropski parlament si ves čas pridržuje pravico, da v skladu s pravili o zaupnosti nadzoruje necenzurirano vsebino vseh pogodb, sklenjenih v postopkih iz tega člena.

Sprememba 144

Predlog uredbe

Člen 12 – odstavek 3 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3d. Komisija in države članice potrošnikom zagotovijo najnovejše, dostopne in jasne informacije o njihovih pravicah in dolžnostih v zvezi s skupno nabavljenimi zdravstvenimi protiukrepi, skupaj s podrobnostmi o odgovornosti za škodo ter dostopu do pravnega varstva in zastopanja potrošnikov.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 145**Predlog uredbe****Člen 12 – odstavek 3 e (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3e. Kadar se za zdravstvene protiukrepe ne uporabi postopek za skupno javno naročanje, Komisija države članice spodbudi k izmenjavi informacij o cenah in datumih dostave zdravstvenih protiukrepov.

Sprememba 146**Predlog uredbe****Člen 13 – odstavek 1**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. Z mrežo za epidemiološko spremljanje nalezljivih bolezni in povezanih posebnih zdravstvenih vprašanj iz točk (i) in (ii) točke (a) člena 2(1) se zagotavlja stalna komunikacija med Komisijo, ECDC in pristojnimi organi, ki so na nacionalni ravni odgovorni za epidemiološko spremljanje.

1. Z mrežo za epidemiološko spremljanje nalezljivih bolezni, **vključno z nalezljivimi boleznimi, ki jih povzročajo zoonoze**, in povezanih posebnih zdravstvenih vprašanj iz točk (i) in (ii) točke (a) člena 2(1) se zagotavlja stalna komunikacija med Komisijo, ECDC in pristojnimi organi, ki so na nacionalni ravni odgovorni za epidemiološko spremljanje.

Sprememba 147**Predlog uredbe****Člen 13 – odstavek 2 – točka b a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ba) spremljati vpliv nalezljivih bolezni na kontinuiteto presejalnih pregledov, diagnosticiranje, spremljanje, zdravljenje in oskrbo drugih bolezni in stanj;

Sprememba 148**Predlog uredbe****Člen 13 – odstavek 2 – točka b b (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(bb) spremljati vpliv nalezljivih bolezni na duševno zdravje;

torek 14. septembra 2021

Sprememba 149

Predlog uredbe

Člen 13 – odstavek 2 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (d) opredeliti dejavnike tveganja za prenos bolezni in rizične skupine prebivalstva, ki potrebujejo ciljno usmerjene preventivne ukrepe;

Sprememba

- (d) opredeliti **in spremljati** dejavnike tveganja za prenos bolezni in rizične skupine prebivalstva, ki potrebujejo ciljno usmerjene preventivne ukrepe;

Sprememba 150

Predlog uredbe

Člen 13 – odstavek 2 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (e) prispevati k oceni bremena nalezljivih bolezni za prebivalstvo z uporabo podatkov, kot so **prevalenca** bolezni, **zapleti**, **hospitalizacije** in **smrtnost**;

Sprememba

- (e) prispevati k oceni bremena nalezljivih bolezni za **zdravstveni sistem, zagotavljanje oskrbe in** prebivalstvo z uporabo podatkov, kot so **podatki o prevalenci** bolezni, **zapletih, hospitalizacijah, smrtnosti, vplivu na duševno zdravje, odloženem izvajanju pregledov, diagnosticiranju, spremljanju, zdravljenju in oskrbi drugih bolezni in stanj ter socialnem in gospodarskem vplivu**;

Sprememba 151

Predlog uredbe

Člen 13 – odstavek 2 – točka h a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (ha) opredeliti vse pomanjkljivosti v svetovni dobavni verigi, ki so vključene v proizvodnjo in izdelavo zdravstvenih protiukrepov, potrebnih za preprečevanje, diagnosticiranje, zdravljenje in spremljanje nalezljivih bolezni, in določiti načrt za odpravo takih pomanjkljivosti. Drugi mehanizmi, kot so mehanizem Unije za nadzor izvoza, regulativna prožnost, sporazumi o sodelovanju, sporazumi o obveznem ali prostovoljnem licenciranju med družbami, lahko Uniji omogočijo lažji dostop do protiukrepov za svoje državljane in rezidente, pa tudi za ljudi iz držav vzhodnega partnerstva ter držav z nizkimi in srednjimi dohodki;

Sprememba

torek 14. septembra 2021

Sprememba 152**Predlog uredbe****Člen 13 – odstavek 3 – točka f a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(fa) informacije o razpoložljivosti zdravstvenih protiukrepov, potrebnih za preprečevanje, diagnosticiranje, zdravljenje in nadaljnje spremljanje bolezni.

Sprememba 153**Predlog uredbe****Člen 13 – odstavek 3 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3a. Informacije iz točke (a) odstavka 3, ki jih sporočijo države članice, se predložijo vsaj na ravni NUTS II Evropskemu sistemu spremljanja (TESSy) ali drugi platformi v skladu s časovnim okvirom, ki se določi v skladu s členom 7.

Sprememba 154**Predlog uredbe****Člen 13 – odstavek 6 – pododstavek 2 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

ECDC podpira države članice, da v času zdravstvene krize zagotovijo zbiranje in izmenjavo podatkov ter integrirano delovanje mreže za epidemiološko spremljanje nalezljivih bolezni in z njimi povezanih posebnih zdravstvenih problemov iz točk (i) in (ii) točke (a) člena 2(1). ECDC po potrebi da na voljo svoje strokovno znanje na tem področju tudi tretjim državam.

Sprememba 155**Predlog uredbe****Člen 13 – odstavek 9 – pododstavek 1 – uvodni del**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

9. Komisija z izvedbenimi akti pripravi in posodablja:

9. Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 28 v zvezi z vzpostavitvijo in posodobitvijo:

torek 14. septembra 2021

Sprememba 156

Predlog uredbe

Člen 13 – odstavek 9 – pododstavek 1 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(c) *postopke za delovanje mreže za epidemiološko spremljanje, oblikovane v skladu s členom 5 Uredbe (EU) .../... [UL: vstaviti številko uredbe o ECDC [ISC/2020/12527]].*

črtano

Sprememba 157

Predlog uredbe

Člen 13 – odstavek 9 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

9a. Kadar je to potrebno v izredno nujnih in utemeljenih primerih, ko je resna čezmejna grožnja za zdravje nova ali huda ali se med državami članicami hitro širi, se za delegirane akte, sprejete v skladu s tem členom, uporabi postopek iz člena 28a.

Sprememba 158

Predlog uredbe

Člen 13 – odstavek 9 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

9b. Komisija z izvedbenimi akti vzpostavi in posodablja postopke za delovanje mreže za epidemiološko spremljanje, oblikovane v skladu s členom 5 Uredbe (EU) .../... [UL: vstaviti številko uredbe o ECDC [ISC/2020/12527]].

torek 14. septembra 2021

Sprememba 159
Predlog uredbe
Člen 13 – odstavek 10

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

10. V izredno nujnih ustrezno utemeljenih primerih, kadar je resna čezmejna grožnja za zdravje nova ali huda ali se med državami članicami hitro širi, lahko Komisija v skladu s postopkom iz člena 27(3) sprejme izvedbene akte, ki se začnejo uporabljati takoj, ter v njih sprejme **opredelitve primerov**, postopke **in kazalnike** za spremljanje v državah članicah v primerih groženj iz točk (i) in (ii) točke (a) člena 2(1). **Navedeni kazalniki podpirajo tudi oceno zmogljivosti za diagnosticiranje, preprečevanje in zdravljenje.**

Sprememba

10. V izredno nujnih ustrezno utemeljenih primerih, kadar je resna čezmejna grožnja za zdravje nova ali huda ali se med državami članicami hitro širi, lahko Komisija v skladu s postopkom iz člena 27(3) sprejme izvedbene akte, ki se začnejo uporabljati takoj, ter v njih sprejme postopke za spremljanje v državah članicah v primerih groženj iz točk (i) in (ii) točke (a) člena 2(1).

Sprememba 160
Predlog uredbe
Člen 14 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. ECDC zagotovi nadaljnji razvoj digitalne platforme, prek katere se podatki upravljajo in samodejno izmenjujejo, da se vzpostavijo integrirani in interoperabilni sistemi za spremljanje, ki po potrebi omogočajo spremljanje v realnem času, da se podpreta preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni.

Sprememba

1. ECDC **po tem, ko opravi oceno učinka varstva podatkov in ublaži morebitna tveganja za pravice in svobode posameznikov, na katere se nanašajo podatki**, zagotovi nadaljnji razvoj digitalne platforme, prek katere se podatki upravljajo in samodejno izmenjujejo, da se vzpostavijo integrirani in interoperabilni sistemi za spremljanje, ki po potrebi omogočajo spremljanje v realnem času, da se podpreta preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni. **Zgotovi, da digitalne platforme nadzoruje človek in sprejme posebne ukrepe za zmanjšanje tveganj, ki lahko izhajajo iz prenosa pristranskosti ali nepopolnih podatkov iz več virov, ter vzpostavi postopke za pregled kakovosti podatkov. Digitalne platforme in aplikacije, ki podpirajo epidemiološko spremljanje na ravni Unije in držav članic, se izvajajo v skladu z načelom vgrajenega varstva podatkov, kot je določeno v členu 27(1) Uredbe (EU) 2018/1725.**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 161

Predlog uredbe

Člen 14 – odstavek 2 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(a) omogoča avtomatizirano zbiranje podatkov o spremljanju in laboratorijskih podatkov, uporablja **informacije** iz elektronskih zdravstvenih zapisov, spremlja medije in uporablja umetno inteligenco za potrjevanje, analizo in **avtomatizirano** sporočanje podatkov;

Sprememba

(a) omogoča avtomatizirano zbiranje podatkov o spremljanju in laboratorijskih podatkov, uporablja **ustrezne zdravstvene podatke iz predhodno določenega in odobrenega seznama** iz elektronskih zdravstvenih zapisov **in zdravstvenih podatkovnih zbirk**, spremlja medije in uporablja umetno inteligenco za potrjevanje, analizo in **statistično** sporočanje **podatkov v skladu s členom 22 Splošne uredbe o varstvu** podatkov;

Sprememba 162

Predlog uredbe

Člen 14 – odstavek 2 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) omogoča računalniško obdelavo in izmenjavo informacij, podatkov in dokumentov.

Sprememba

(b) omogoča računalniško obdelavo in izmenjavo informacij, podatkov in dokumentov, **ob upoštevanju prava Unije na področju varstva osebnih podatkov**;

Sprememba 163

Predlog uredbe

Člen 14 – odstavek 2 – točka b a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Države članice so odgovorne za zagotavljanje, da se integrirani sistem za spremljanje redno polni s pravočasnimi in **popolnimi** informacijami, podatki in dokumenti, ki se pošiljajo in izmenjujejo prek digitalne platforme.

Sprememba

(ba) **omogoča avtomatizirano opozorilo v sistemu za zgodnje opozarjanje in odzivanje (EWRS), kadar nalezljive bolezni presežejo opozorilne pragove iz točke (a) člena 13 (2). Opozorilo potrdi pristojni zdravstveni organ.**

Sprememba 164

Predlog uredbe

Člen 14 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Države članice so odgovorne za zagotavljanje, da se integrirani sistem za spremljanje redno polni s pravočasnimi, **popolnimi** in **natančnimi** informacijami, podatki in dokumenti, ki se pošiljajo in izmenjujejo prek digitalne platforme.

Sprememba

3. Države članice so odgovorne za zagotavljanje, da se integrirani sistem za spremljanje redno polni s pravočasnimi, **popolnimi** in **natančnimi** informacijami, podatki in dokumenti, ki se pošiljajo in izmenjujejo prek digitalne platforme. **Države članice spodbujajo avtomatizacijo tega postopka med nacionalnim sistemom za spremljanje in sistemom Unije za spremljanje.**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 165**Predlog uredbe****Člen 14 – odstavek 5***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

5. Za **epidemiološke namene** ima ECDC dostop tudi do ustreznih zdravstvenih podatkov, do katerih se dostopa ali ki se dajejo na voljo prek digitalnih infrastruktur, kar omogoča uporabo zdravstvenih podatkov za raziskave in oblikovanje politik ter v regulativne namene.

Sprememba

5. Za **namene epidemiološkega spremljanja** ima ECDC dostop tudi do ustreznih zdravstvenih podatkov, do katerih se dostopa ali ki se dajejo na voljo prek digitalnih infrastruktur, kar omogoča uporabo zdravstvenih podatkov za raziskave in oblikovanje politik ter v regulativne namene. **Dostop do zdravstvenih podatkov je sorazmeren z določenim in konkretnim namenom, ki ga predhodno opredeli ECDC.**

Sprememba 166**Predlog uredbe****Člen 14 – odstavek 6 – uvodni del***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

6. Komisija sprejme **izvedbene** akte **za delovanje** platforme za spremljanje, s katerimi določi:

Sprememba

6. Komisija **po izvedbi posvetovalnega postopka iz člena 42 (2) Uredbe (EU) 2018/1725** sprejme **delegirane** akte **v skladu s členom 28 v zvezi z delovanjem** platforme za spremljanje, s katerimi določi:

Sprememba 167**Predlog uredbe****Člen 14 – odstavek 6 – točka a***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(a) tehnične specifikacije platforme, vključno z mehanizmom elektronske izmenjave podatkov za izmenjave z obstoječimi nacionalnimi sistemi, opredelitvijo veljavnih standardov, določitev strukturo sporočil, podatkovnimi slovarji ter izmenjavo protokolov in postopkov;

Sprememba

(a) tehnične specifikacije platforme, vključno z mehanizmom elektronske izmenjave podatkov za izmenjave z obstoječimi **mednarodnimi in** nacionalnimi sistemi, opredelitvijo veljavnih standardov, določitev strukturo sporočil, podatkovnimi slovarji ter izmenjavo protokolov in postopkov;

Sprememba 168**Predlog uredbe****Člen 14 – odstavek 6 – točka c***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(c) izredne ukrepe, ki se uporabijo, kadar katera od funkcionalnosti platforme ni na voljo;

Sprememba

(c) izredne ukrepe **in varnostno kopiranje podatkov**, ki se uporabijo, kadar katera od funkcionalnosti platforme ni na voljo;

torek 14. septembra 2021

Sprememba 169**Predlog uredbe****Člen 14 – odstavek 6 – točka d***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(d) kdaj in pod katerimi pogoji se lahko zadevnim **tretjim državam in** mednarodnim organizacijam odobri delni dostop do funkcionalnosti platforme, ter praktične ureditve takega dostopa;

Sprememba

(d) kdaj in pod katerimi pogoji se lahko zadevnim mednarodnim organizacijam odobri delni dostop do funkcionalnosti platforme, ter praktične ureditve takega dostopa **v popolni skladnosti z uredbama (EU) 2018/1725 in (EU) 2016/679 ter Direktivo (EU) 2016/680;**

Sprememba 170**Predlog uredbe****Člen 14 – odstavek 6 – točka f a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(fa) zagotovitev standardizacije infrastrukture za shranjevanje, obdelavo in analizo podatkov.

Sprememba 171**Predlog uredbe****Člen 14 – odstavek 6 a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

6a. Digitalne platforme in aplikacije, ki podpirajo epidemiološko spremljanje na ravni Unije in držav članic, se izvajajo v skladu z načelom vgrajenega varstva podatkov, kot je določeno v členu 27(1) Uredbe (EU) 2018/1725.

Sprememba 172**Predlog uredbe****Člen 15 – odstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

1. Komisija lahko na javnozdravstvenem področju ali posameznih javnozdravstvenih področjih, ki so pomembna za izvajanje te uredbe ali nacionalnih načrtov iz člena 6, z izvedbenimi akti imenuje referenčne laboratorije EU za podporo nacionalnim referenčnim laboratorijem, da se spodbujajo dobre prakse in **prostovoljno** usklajevanje držav članic glede diagnostike, metod testiranja, uporabe nekaterih testov za enotno spremljanje bolezni ter obveščanje in poročanje o njih s strani držav članic.

1. Komisija lahko na javnozdravstvenem področju ali posameznih javnozdravstvenih področjih, ki so pomembna za izvajanje te uredbe ali nacionalnih načrtov iz člena 6, z izvedbenimi akti imenuje referenčne laboratorije EU za podporo nacionalnim referenčnim laboratorijem, da se spodbujajo dobre prakse in usklajevanje držav članic glede diagnostike, metod testiranja, uporabe nekaterih testov za enotno spremljanje bolezni ter obveščanje in poročanje o njih s strani držav članic.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 173**Predlog uredbe****Člen 15 – odstavek 2 – točka f**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(f) spremljanje, opozarjanje in podpora pri odzivanju na izbruhe ter

Sprememba

(f) spremljanje, opozarjanje in podpora pri odzivanju na izbruhe, **zlasti za porajajoče se patogene**, ter

Sprememba 174**Predlog uredbe****Člen 15 – odstavek 3**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Mrežo referenčnih laboratorijev EU upravlja in usklajuje ECDC.

Sprememba

3. Mrežo referenčnih laboratorijev EU upravlja in usklajuje ECDC **v sodelovanju z mrežo laboratorijev Svetovne zdravstvene organizacije, da se prepreči podvajanje dejavnosti. Struktura upravljanja mreže zajema sodelovanje in usklajevanje z obstoječimi nacionalnimi in regionalnimi referenčnimi laboratoriji in mrežami.**

Sprememba 175**Predlog uredbe****Člen 15 – odstavek 3 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3a. Laboratoriji iz odstavka 1 prispevajo k izmenjavi dobre prakse in izboljšanju epidemiološkega spremljanja iz člena 13.

Sprememba

3a. Laboratoriji iz odstavka 1 prispevajo k izmenjavi dobre prakse in izboljšanju epidemiološkega spremljanja iz člena 13.

Sprememba 176**Predlog uredbe****Člen 15 – odstavek 4**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. Imenovanja iz odstavka 1 se izvedejo po javnem izbirnem postopku, so časovno omejena na najmanj 5 let in se redno pregledujejo. Z imenovanji se določijo odgovornosti in naloge imenovanih laboratorijev.

Sprememba

4. Imenovanja iz odstavka 1 se izvedejo po javnem izbirnem postopku, so časovno omejena na najmanj 5 let in se redno pregledujejo. **Komisija se posvetuje z državami članicami in ECDC, da se določijo pooblastila in merila za postopek imenovanja.** Z imenovanji se določijo odgovornosti in naloge imenovanih laboratorijev. **Konzorciji laboratorijev so upravičeni do imenovanja.**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 177**Predlog uredbe****Člen 15 – odstavek 5 – točka a***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(a) so nepristranski, niso v nikakršnem nasprotju interesov, zlasti pa niso v položaju, ki bi lahko neposredno ali posredno vplival na nepristranskost njihovega strokovnega ravnanja, kar zadeva naloge, ki jih izvajajo kot referenčni laboratoriji EU;

Sprememba

(a) so nepristranski, niso v nikakršnem nasprotju interesov, zlasti pa niso v položaju, ki bi lahko neposredno ali posredno vplival na nepristranskost njihovega strokovnega ravnanja, kar zadeva naloge, ki jih izvajajo kot referenčni laboratoriji EU. **Posebna pozornost se nameni lastniškim testom in metodam, ki so lahko last laboratorijev;**

Sprememba 178**Predlog uredbe****Člen 17 – odstavek 1 a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

1a. Evropski sistem spremljanja (TESSy) se uporablja za začasno spremljanje resnih čezmejnih groženj za zdravje iz točke (iii) točke (a) člena 2(1) in iz točk (b), (c) ali (d) člena 2(1).

Sprememba 179**Predlog uredbe****Člen 17 – odstavek 3 – pododstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Komisija z **izvedbenimi akti** po potrebi sprejme **opredelitve** primerov, ki se uporabljajo za začasno spremljanje, da se zagotovita primerljivost in združljivost zbranih podatkov na ravni Unije.

Sprememba

Komisija po potrebi sprejme **delegirane akte v skladu s členom 28 v zvezi z opredelitvami** primerov, ki se uporabljajo za začasno spremljanje, da se zagotovita primerljivost in združljivost zbranih podatkov na ravni Unije.

Sprememba 180**Predlog uredbe****Člen 17 – odstavek 3 – pododstavek 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 27(2).

Sprememba

črtano

torek 14. septembra 2021

Sprememba 181**Predlog uredbe****Člen 17 – odstavek 3 – pododstavek 3***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

V izredno nujnih **ustrezno** utemeljenih primerih, **kadar** je resna čezmejna grožnja za zdravje huda ali se med državami članicami hitro širi, **lahko Komisija v skladu s postopkom iz člena 27(3) z izvedbenimi akti, ki se začnejo uporabljati takoj, sprejme ali posodobi opredelitve primerov iz prvega pododstavka.**

Sprememba

Kadar je to potrebno v izredno nujnih **in** utemeljenih primerih, **ko** je resna čezmejna grožnja za zdravje **nova ali** huda ali se med državami članicami hitro širi, **se za delegirane akte, sprejete v skladu s tem členom, uporabi postopek iz člena 28a.**

Sprememba 182**Predlog uredbe****Člen 18 – odstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

1. Sistem za zgodnje opozarjanje in odzivanje omogoča stalno komunikacijo med Komisijo in pristojnimi organi, odgovornimi na nacionalni ravni, za namene pripravljenosti, zgodnjega opozarjanja in odzivanja, opozarjanja, ocenjevanja tveganj za javno zdravje in določanja ukrepov, ki bi bili lahko potrebni za varovanje javnega zdravja.

Sprememba

1. Sistem za zgodnje opozarjanje in odzivanje omogoča stalno komunikacijo med Komisijo, **ECDC** in pristojnimi organi, odgovornimi na nacionalni ravni, za namene pripravljenosti, zgodnjega opozarjanja in odzivanja, opozarjanja, ocenjevanja tveganj za javno zdravje in določanja ukrepov, ki bi bili lahko potrebni za varovanje javnega zdravja.

Sprememba 183**Predlog uredbe****Člen 18 – odstavek 2 – pododstavek 1 – uvodni del***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Upravljanje in uporaba sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje v posameznih primerih, kadar je tako določeno z ustreznimi pravnimi instrumenti, vključujeta izmenjavo osebnih podatkov. To vključuje:

Sprememba

Upravljanje in **operativna** uporaba sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje v posameznih primerih, kadar je tako določeno z ustreznimi pravnimi instrumenti, vključujeta izmenjavo osebnih podatkov. To vključuje:

torek 14. septembra 2021

Sprememba 184

Predlog uredbe

Člen 18 – odstavek 2 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

ECDC sistem za zgodnje opozarjanje in odzivanje stalno posodablja, da se omogoči uporaba sodobnih tehnologij, kot so digitalne mobilne aplikacije, modeli umetne inteligence, vesoljske aplikacije ali druge tehnologije za samodejno sledenje stikom, pri čemer se opira na tehnologije za sledenje stikom, ki so jih razvile države članice.

Sprememba

ECDC sistem za zgodnje opozarjanje in odzivanje stalno posodablja, da se omogoči uporaba sodobnih tehnologij, kot so digitalne mobilne aplikacije, modeli umetne inteligence, vesoljske aplikacije ali druge tehnologije za samodejno sledenje stikom, pri čemer se opira na tehnologije za sledenje stikom, ki so jih razvile države članice **ali Unija, ki se uporabljajo izključno za namene boja proti pandemiji in ki so dokazano ustrezne, potrebne in sorazmerne ter povsem v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 in Direktivo 2002/58/ES.**

Sprememba 185

Predlog uredbe

Člen 18 – odstavek 2 – pododstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Da se zagotovita kakovost in doslednost podatkov, se v sistemu za zgodnje opozarjanje in odzivanje izvaja zanesljiva, natančna in interoperabilna obdelava podatkov z državami članicami. ECDC se med postopki izmenjave podatkov usklajuje z državami članicami, vse od ocenjevanja zahtevanih podatkov, njihovega prenosa in zbiranja do obdelave in razlage, pri čemer zagotavlja tesno sodelovanje med Komisijo, ECDC ter pristojnimi nacionalnimi in regionalnimi organi.

Sprememba 186

Predlog uredbe

Člen 18 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2a. ECDC razvija in izboljšuje sistem za zgodnje opozarjanje in odzivanje, da poveča avtomatizacijo zbiranja in analize informacij, nadgradi kategorizacijo opozoril, omeji obseg proste komunikacije, zmanjša upravno breme ter izboljša standardizacijo opozoril.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 187**Predlog uredbe****Člen 18 – odstavek 2 b (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

2b. Sistem za zgodnje opozarjanje in odzivanje se izboljša, da se zmanjšata upravno breme in podvajanje opozoril. Sistem za zgodnje opozarjanje in odzivanje pristojnim nacionalnim organom omogoča, da Svetovno zdravstveno organizacijo obvestijo o dogodkih, ki lahko pomenijo izredne razmere mednarodnih razsežnosti v javnem zdravju v skladu s členom 6 Mednarodnega zdravstvenega pravilnika, in vključijo to informacijo v sistem za zgodnje opozarjanje in odzivanje, da se opozorilo samodejno objavi v tem sistemu.

Sprememba 188**Predlog uredbe****Člen 18 – odstavek 4***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

4. Komisija z izvedbenimi akti sprejme postopke za izmenjavo informacij z drugimi sistemi za hitro opozarjanje na ravni Unije, tudi izmenjavo osebnih podatkov, s čimer zagotovi pravilno delovanje sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje ter prepreči, da bi dejavnosti podvajale obstoječe strukture in mehanizme za pripravljenost, spremljanje resnih čezmejnih groženj za zdravje, zgodnje opozarjanje nanje in boj proti njim ali da bi bili ukrepi v nasprotju s temi strukturami in mehanizmi.

4. Komisija z izvedbenimi akti sprejme postopke za izmenjavo informacij z drugimi sistemi za hitro opozarjanje na ravni Unije **in mednarodni ravni**, tudi izmenjavo osebnih podatkov, s čimer zagotovi pravilno delovanje sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje ter prepreči, da bi dejavnosti podvajale obstoječe strukture in mehanizme za pripravljenost, spremljanje resnih čezmejnih groženj za zdravje, zgodnje opozarjanje nanje in boj proti njim ali da bi bili ukrepi v nasprotju s temi strukturami in mehanizmi.

Sprememba 189**Predlog uredbe****Člen 18 – odstavek 4 a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

4a. Sistem za zgodnje opozarjanje in odzivanje je sposoben samodejno zbirati informacije iz drugih pomembnih podatkovnih zbirk, kot so zbirke, ki vsebujejo podatke o okolju, podnebnju, vodnem namakanju in drugi podatki, povezani z resnimi čezmejnimi grožnjami za zdravje, ki bi lahko olajšali razumevanje in blaženje tveganja potencialnih groženj za zdravje.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 190
Predlog uredbe
Člen 19 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Kadar pristojni nacionalni organi obvestijo Svetovno zdravstveno organizacijo o dogodkih, ki bi lahko pomenili izredne razmere mednarodnih razsežnosti v javnem zdravju v skladu s členom 6 Mednarodnega zdravstvenega pravilnika, **najpozneje** hkrati objavijo opozorilo tudi v sistemu za zgodnje opozarjanje in odzivanje, če zadevna grožnja spada med tiste iz člena 2(1) te uredbe.

Sprememba

2. Kadar pristojni nacionalni organi obvestijo Svetovno zdravstveno organizacijo o dogodkih, ki bi lahko pomenili izredne razmere mednarodnih razsežnosti v javnem zdravju v skladu s členom 6 Mednarodnega zdravstvenega pravilnika, **kot je navedeno v členu 18(2b)**, hkrati objavijo opozorilo tudi v sistemu za zgodnje opozarjanje in odzivanje, če zadevna grožnja spada med tiste iz člena 2(1) te uredbe.

Sprememba 191
Predlog uredbe
Člen 19 – odstavek 3 – točka f

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(f) tveganja za javno zdravje;

Sprememba

(f) tveganja za javno zdravje, **zlasti za ranljive skupine, vključno, kolikor je mogoče, z njihovim vplivom na najpogostejše nenalezljive bolezni;**

Sprememba 192
Predlog uredbe
Člen 19 – odstavek 3 – točka h

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(h) **ukrepe**, ki niso javnozdravstveni ukrepi;

Sprememba

(h) **večsektorske ukrepe**, ki niso javnozdravstveni ukrepi;

Sprememba 193
Predlog uredbe
Člen 19 – odstavek 3 – točka i a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ia) **obstoječe in potencialne proizvodne obrate izključno z namenom, da se Uniji omogoči načrtovanje strateških proizvodnih zmogljivosti za Unijo kot celoto;**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 194**Predlog uredbe****Člen 19 – odstavek 3 – točka j***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(j) prošnje in ponudbe za čezmejno nujno pomoč;

Sprememba(j) prošnje in ponudbe za čezmejno nujno pomoč, **kot je premeščanje pacientov zaradi zdravljenja ali zagotavljanje zdravstvenega osebja med državami članicami, zlasti na čezmejnih območjih v sosednjih regijah;****Sprememba 195****Predlog uredbe****Člen 19 – odstavek 4 a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba***4a. Države članice posodobijo informacije iz odstavka 3, ko so na voljo novi podatki.****Sprememba 196****Predlog uredbe****Člen 20 – odstavek 1 – uvodni del***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

1. Komisija ob objavi opozorila v skladu s členom 19, kadar je to potrebno zaradi usklajevanja odzivanja na ravni Unije ali na zahtevo Odbora za zdravstveno varnost iz člena 21 ali na lastno pobudo, pristojnim nacionalnim organom in Odboru za zdravstveno varnost prek sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje nemudoma zagotovi oceno tveganja o tem, kako resna bi lahko bila grožnja za javno zdravje, vključno z možnimi javnozdravstvenimi ukrepi. To oceno tveganja opravi:

Sprememba

1. Komisija ob objavi opozorila v skladu s členom 19, kadar je to potrebno zaradi usklajevanja odzivanja na ravni Unije ali na zahtevo Odbora za zdravstveno varnost iz člena 21 ali na lastno pobudo, pristojnim nacionalnim organom in Odboru za zdravstveno varnost prek sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje nemudoma zagotovi oceno tveganja o tem, kako resna bi lahko bila grožnja za javno zdravje, vključno z možnimi javnozdravstvenimi ukrepi, **tudi oceno tveganja za duševno zdravje prizadetega prebivalstva.** To oceno tveganja opravi:

Sprememba 197**Predlog uredbe****Člen 20 – odstavek 1 – točka a***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(a) ECDC v skladu s členom 8a Uredbe (EU) .../... [UL: Vstaviti številko uredbe o ECDC [ISC/2020/12527]] v primeru grožnje iz **točk (i) in (ii)** točke (a) člena 2(1), ki vključujejo snovi človeškega izvora: kri, **organe**, tkiva in celice, ki jih je morda napadla nalezljiva bolezen, ali točke (d) člena 2(1) in/ali

Sprememba

(a) ECDC v skladu s členom 8a Uredbe (EU) .../... [UL: Vstaviti številko uredbe o ECDC [ISC/2020/12527]] v primeru grožnje iz točke (a) člena 2(1), ki vključujejo snovi človeškega izvora: **kot so** kri, **organi**, tkiva in celice, ki jih je morda napadla nalezljiva bolezen, ali točke (d) člena 2(1) in/ali

torek 14. septembra 2021

Sprememba 198

Predlog uredbe

Člen 20 – odstavek 1 – točka a a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (aa) Evropska agencija za zdravila (EMA) v skladu s členom 1 Uredbe (EU) 2021/... [vstaviti številko revidirane uredbe o Evropski agenciji za zdravila 2020/0321(COD)] v primeru grožnje, povezane z medicinskim izdelkom z napako, ali v primeru, da grožnja postaja resnejša zaradi pomanjkanja medicinskih proizvodov za uporabo v humani medicini ali medicinskih pripomočkov, in/ali

Sprememba 199

Predlog uredbe

Člen 20 – odstavek 1 – točka f a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (fa) Unija ali nacionalni subjekti, ki se ukvarjajo z ustvarjanjem zalog medicinskih izdelkov.

Sprememba 200

Predlog uredbe

Člen 20 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. Agencije in organi iz odstavka 1 na zahtevo agencije ali organa, ki v okviru svojih pooblastil opravlja oceno tveganja, brez nepotrebnega odlašanja zagotovijo vse ustrezne informacije in podatke, ki so jim na voljo.

2. Agencije in organi iz odstavka 1 na zahtevo agencije ali organa, ki v okviru svojih pooblastil opravlja oceno tveganja, brez nepotrebnega odlašanja zagotovijo vse ustrezne informacije in podatke **ter strokovno znanje**, ki so jim na voljo. **Pri pripravi ocene tveganja se agencija ali organ imenuje za „vodilno“ agencijo v skladu z odstavkom 3. Agencija ali organ zagotovi, da je seznanjen z vsemi informacijami ali strokovnim znanjem, pridobljenimi od drugih agencij ali organov iz odstavka 1.**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 201**Predlog uredbe****Člen 20 – odstavek 3 – pododstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Če potrebna ocena tveganja v celoti ali delno presega pooblastila agencij iz odstavka 1 in se šteje, da je nujna za usklajevanje odzivanja na ravni Unije, Komisija na zahtevo Odbora za zdravstveno varnost ali na lastno pobudo zagotovi ad hoc oceno tveganja.

Sprememba

Če potrebna ocena tveganja v celoti ali delno presega pooblastila agencij iz odstavka 1 in se šteje, da je nujna za usklajevanje odzivanja na ravni Unije, Komisija na zahtevo Odbora za zdravstveno varnost ali na lastno pobudo zagotovi ad hoc oceno tveganja. **Kadar je potrebna ocena tveganja v pristojnosti več agencij iz odstavka 1, Komisija imenuje vodilno agencijo, ki bo odgovorna za izvedbo ocene tveganja v sodelovanju z drugimi zadevnimi agencijami, in določi rok, do katerega mora ta agencija oceno predložiti.**

Sprememba 202**Predlog uredbe****Člen 20 – odstavek 3 – pododstavek 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Komisija zagotovi, da je ocena tveganja nemudoma na voljo pristojnim nacionalnim organom prek sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje ter po potrebi prek povezanih sistemov za opozarjanje. Kadar se ocena tveganja javno objavi, jo pristojni nacionalni organi prejmejo pred objavo.

Sprememba

Komisija zagotovi, da je ocena tveganja nemudoma na voljo pristojnim nacionalnim organom prek sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje ter po potrebi prek povezanih sistemov za opozarjanje. Kadar se ocena tveganja javno objavi **prek sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje in Odbora za zdravstveno varnost**, jo pristojni nacionalni organi prejmejo pred objavo.

Sprememba 203**Predlog uredbe****Člen 20 – odstavek 3 – pododstavek 3***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

V primeru izrednih razmer mednarodnih razsežnosti v javnem zdravju se v oceni tveganja upoštevajo ustrezne informacije drugih subjektov, zlasti Svetovne zdravstvene organizacije, če so na voljo.

Sprememba

V primeru izrednih razmer mednarodnih razsežnosti v javnem zdravju se v oceni tveganja upoštevajo ustrezne informacije **strokovnjakov za javno zdravje in** drugih subjektov, zlasti Svetovne zdravstvene organizacije, če so na voljo.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 204**Predlog uredbe****Člen 21 – odstavek 1 – točka b***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(b) obveščanja o tveganjih in kriznih razmerah, ki mora biti prilagojeno potrebam držav članic in razmeram v njih ter naj bi javnosti in **zdravstvenim** delavcem v Uniji zagotovilo skladne in usklajene informacije;

Sprememba

(b) obveščanja o tveganjih in kriznih razmerah, ki mora biti prilagojeno potrebam držav članic in razmeram v njih ter naj bi javnosti, **zdravstvenim delavcem** in **javnozdravstvenim** delavcem v Uniji zagotovilo skladne in usklajene informacije;

Sprememba 205**Predlog uredbe****Člen 21 – odstavek 1 – točka c***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(c) sprejemanja mnenj in smernic, tudi o posameznih ukrepih za odzivanje v državah članicah za preprečevanje in obvladovanje resnih čezmejnih groženj za zdravje.

Sprememba

(c) sprejemanja mnenj in smernic, tudi o posameznih ukrepih za odzivanje v državah članicah za preprečevanje in obvladovanje resnih čezmejnih groženj za zdravje, **vključno z usklajevanjem ukrepov za odzivanje.**

Sprememba 206**Predlog uredbe****Člen 21 – odstavek 1 – točka c a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(ca) **nacionalnih omejitev potovanj in drugih čezmejnih omejitev gibanja in zbiranja ljudi ter zahtev za karanteno in nadzora karantene po čezmejnem potovanju.**

Sprememba 207**Predlog uredbe****Člen 21 – odstavek 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

2. Kadar namerava država članica sprejeti javnozdravstvene ukrepe za boj proti resni čezmejni grožnji za zdravje, pred sprejetjem teh ukrepov obvesti druge države članice **in** Komisijo ter se z njimi posvetuje o naravi, namenu in obsegu ukrepov, razen če je varovanje javnega zdravja tako nujno, da je treba ukrepe sprejeti takoj.

2. Kadar namerava država članica sprejeti **ali odpraviti** javnozdravstvene ukrepe za boj proti resni čezmejni grožnji za zdravje, pred sprejetjem **ali odpravo** teh ukrepov obvesti druge države članice, **zlasti sosednje**, Komisijo **in Odbor za zdravstveno varnost** ter se z njimi posvetuje **in usklajuje** o naravi, namenu in obsegu ukrepov, razen če je varovanje javnega zdravja tako nujno, da je treba ukrepe sprejeti takoj.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 208**Predlog uredbe****Člen 21 – odstavek 3***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

3. Kadar mora država članica nujno sprejeti javnozdravstvene ukrepe zaradi pojava ali ponovnega pojava resne čezmejne grožnje za zdravje, takoj po sprejetju ukrepov obvesti druge države članice **in** Komisijo o naravi, namenu in obsegu teh ukrepov.

Sprememba

3. Kadar mora država članica nujno sprejeti javnozdravstvene ukrepe zaradi pojava ali ponovnega pojava resne čezmejne grožnje za zdravje, takoj po sprejetju ukrepov obvesti druge države članice, **ustrezne regionalne organe**, Komisijo **in Odbor za zdravstveno varnost** o naravi, namenu in obsegu teh ukrepov, **zlasti v čezmejnih regijah**.

Sprememba 209**Predlog uredbe****Člen 21 – odstavek 3 a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

3a. V primeru resne čezmejne grožnje za zdravje v državi članici, ki presega nacionalne zmogljivosti odzivanja, lahko ta država članica tudi zaprosi za pomoč druge države članice prek ERCC, vzpostavljenega s Sklepom št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta ^(1a).

^(1a) Sklep št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite.

*Sprememba***Sprememba 210****Predlog uredbe****Člen 22 – odstavek 2 – točka c***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(c) so sorazmerna tveganjem za javno zdravje zaradi zadevne grožnje **in** se zlasti izogibajo vsakršnim nepotrebni omejitvam prostega pretoka oseb, blaga in storitev.

Sprememba

(c) so **nujna, ustrezna in** sorazmerna tveganjem za javno zdravje zaradi zadevne grožnje, se zlasti izogibajo vsakršnim nepotrebni omejitvam prostega pretoka oseb, blaga in storitev **ter pravic, svoboščin in načel, zapisanih v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah, ter spodbujajo usklajevanje ukrepov med državami članicami;**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 211

Predlog uredbe

Člen 22 – odstavek 2 – točka c a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ca) so časovno omejeni in se odpravijo, takoj ko ni več izpolnjen eden izmed veljavnih pogojev iz točk (a), (b) in (c);

Sprememba 212

Predlog uredbe

Člen 22 – odstavek 2 – točka c b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(cb) upoštevajo potrebo po normalno delujočem enotnem trgu, zlasti po obstoju zelenih vozniških pasov za prosti pretok hrane in drugih zdravstvenih protiukrepov.

Sprememba 213

Predlog uredbe

Člen 23 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3. Pred razglasitvijo izrednih razmer v javnem zdravju na ravni Unije **bi** se **morala** Komisija **povezati** s Svetovno zdravstveno organizacijo **ter z njo izmenjati** svojo analizo izbruha in jo obvestiti, da namerava sprejeti tak sklep.

3. Pred razglasitvijo izrednih razmer v javnem zdravju na ravni Unije se Komisija **poveže** s Svetovno zdravstveno organizacijo, **ji predloži** svojo analizo izbruha in jo obvestiti, da namerava sprejeti tak sklep.

Sprememba 214

Predlog uredbe

Člen 23 – odstavek 4 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 27(2).

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 27(3).

torek 14. septembra 2021

Sprememba 215**Predlog uredbe****Člen 24 – odstavek 1 – uvodni del***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

1. Komisija za namene uradne razglasitve izrednih razmer v javnem zdravju na ravni Unije ustanovi svetovalni odbor za izredne razmere v javnem zdravju (v nadaljnjem besedilu: svetovalni odbor), ki na zahtevo Komisije svetuje Komisiji tako, da predloži svoje mnenje o:

Sprememba

1. Komisija za namene uradne razglasitve izrednih razmer v javnem zdravju na ravni Unije **ob posvetovanju z Odborom za zdravstveno varnost** ustanovi svetovalni odbor za izredne razmere v javnem zdravju (v nadaljnjem besedilu: svetovalni odbor), ki na zahtevo Komisije **ali Odbora za zdravstveno varnost** svetuje Komisiji **in Odboru za zdravstveno varnost** tako, da predloži svoje mnenje o:

Sprememba 216**Predlog uredbe****Člen 24 – odstavek 1 – točka c – točka ii***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(ii) opredelitvijo in zmanjšanjem znatnih vrzeli, nedoslednosti ali neustreznosti pri sprejetih ali predvidenih ukrepih z namenom zaježitve in obvladovanja posamezne grožnje ter odprave njenih posledic, tudi na področju klinične obravnave in zdravljenja, **nefarmacevtskih protiukrepov** in raziskovalnih potreb v javnem zdravju;

Sprememba

(ii) opredelitvijo in zmanjšanjem znatnih vrzeli, nedoslednosti ali neustreznosti pri sprejetih ali predvidenih ukrepih z namenom zaježitve in obvladovanja posamezne grožnje ter odprave njenih posledic, tudi na področju klinične obravnave in zdravljenja, in raziskovalnih potreb v javnem zdravju;

Sprememba 217**Predlog uredbe****Člen 24 – odstavek 1 – točka c – točka ii a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(iia) v posvetovanju z Evropsko agencijo za zdravila v skladu z Uredbo (EU) .../... [UL: vstaviti številko uredbe o Evropski agenciji za zdravila], stabilnosti dobavnih verig in proizvodni zmogljivosti zdravstvenih dobavnih verig, vključenih v proizvodnjo in proizvodnjo zdravstvenih protiukrepov, potrebnih za diagnosticiranje, zdravljenje in spremljanje zadevne bolezni;

torek 14. septembra 2021

Sprememba 218

Predlog uredbe

Člen 24 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Svetovalni odbor sestavljajo neodvisni strokovnjaki, ki jih Komisija izbere glede na njihovo strokovno znanje in izkušnje na področjih, ki so najustreznejša glede na posamezno grožnjo, ki se pojavi. Odbor bi moral imeti večdisciplinarno članstvo, da bi lahko svetoval o biomedicinskih, vedenjskih, družbenih, gospodarskih, kulturnih in mednarodnih vidikih. V Svetovalnem odboru **kot opazovalci** sodelujejo predstavniki ECDC in Evropske agencije za zdravila. V tem odboru kot opazovalci po potrebi sodelujejo predstavniki drugih organov ali agencij Unije, pomembnih za posamezno grožnjo. Komisija lahko povabi strokovnjake s posebnim strokovnim znanjem v zvezi z določeno temo dnevnega reda, da na ad hoc osnovi sodelujejo pri delu svetovalnega odbora.

Sprememba

2. Svetovalni odbor sestavljajo neodvisni strokovnjaki, **predstavniki zdravstvenih delavcev in negovalcev ter predstavniki civilne družbe**, ki jih Komisija izbere glede na njihovo strokovno znanje in izkušnje na področjih, ki so najustreznejša glede na posamezno grožnjo, ki se pojavi. Odbor bi moral imeti večdisciplinarno članstvo, da bi lahko svetoval o **sanitarnih**, biomedicinskih, vedenjskih, družbenih, gospodarskih, **raziskovalnih, razvijalskih, proizvodnih**, kulturnih, **prevoznih** in mednarodnih vidikih. V Svetovalnem odboru **dejavno** sodelujejo predstavniki ECDC in Evropske agencije za zdravila. V tem odboru kot opazovalci po potrebi sodelujejo predstavniki drugih organov ali agencij Unije, pomembnih za posamezno grožnjo. Komisija **ali Odbor za zdravstveno varnost** lahko povabi strokovnjake **in zainteresirane strani** s posebnim strokovnim znanjem v zvezi z določeno temo dnevnega reda, da na ad hoc osnovi sodelujejo pri delu svetovalnega odbora. **Komisija objavi imena strokovnjakov, izbranih v svetovalni odbor, in podrobnosti o strokovnem in/ali znanstvenem ozadju, ki utemeljuje njihovo imenovanje.**

Sprememba 219

Predlog uredbe

Člen 24 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2a. Komisija na svojem spletnem mestu objavi seznam članov Svetovalnega odbora in kvalifikacije, ki podpirajo njihovo imenovanje. Kadar koli je to mogoče, se zagotovi geografska uravnoteženost članstva. Člani delujejo v javnem interesu in neodvisno. Podajo izjave o interesih in zavezah. Te izjave vključujejo vsakršno dejavnost, položaj, okoliščine ali druga dejstva, morebiti povezana z neposrednim ali posrednim interesom, da bi se lahko opredelili tisti interesi, za katere bi se lahko štelo, da ogrožajo neodvisnost teh strokovnjakov.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 220
Predlog uredbe
Člen 24 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Svetovalni odbor se na zahtevo Komisije ali države članice sestane, kadar to zahtevajo razmere.

Sprememba

3. Svetovalni odbor se na zahtevo Komisije, **Odbora za zdravstveno varnost** ali države članice sestane, kadar to zahtevajo razmere.

Sprememba 221
Predlog uredbe
Člen 24 – odstavek 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

6. Svetovalni odbor sprejme svoj poslovnik, vključno s pravili za razglasitev in preklic izrednih razmer ter sprejetje priporočil in glasovanje. Poslovnik začne veljati po prejemu pozitivnega mnenja Komisije.

Sprememba

6. Svetovalni odbor sprejme svoj poslovnik, vključno s pravili za razglasitev in preklic izrednih razmer ter sprejetje priporočil in glasovanje. Poslovnik začne veljati po prejemu pozitivnega mnenja Komisije **in Odbora za zdravstveno varnost**.

Sprememba 222
Predlog uredbe
Člen 24 – odstavek 6 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

6a. Zapisnik svetovalnega odbora se objavi.

Sprememba

Sprememba 223
Predlog uredbe
Člen 24 – odstavek 6 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

6b. Svetovalni odbor bi moral tesno sodelovati z nacionalnimi svetovalnimi organi.

Sprememba

torek 14. septembra 2021

Sprememba 224

Predlog uredbe

Člen 25 – odstavek 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) mehanizmov za spremljanje pomanjkanja zdravstvenih protiukrepov, **njihov razvoj, javno naročanje, upravljanje in uporabo**;

Sprememba

(b) mehanizmov za spremljanje pomanjkanja zdravstvenih protiukrepov, **njihovega razvoja, proizvodnje, dobave, ukrepov za zagotovitev varne dobave, upravljanja, hranjenja, distribucije in uporabe**;

Sprememba 225

Predlog uredbe

Člen 25 – odstavek 1 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(c) aktivacija podpore ECDC iz Uredbe (EU) .../... [UL: vstaviti številko uredbe o ECDC [ISC/2020/12527]] za mobilizacijo in napotitev zdravstvene projektne skupine EU.

Sprememba

(c) aktivacija podpore ECDC iz Uredbe (EU) .../... [UL: vstaviti številko uredbe o ECDC [ISC/2020/12527]] za mobilizacijo in napotitev zdravstvene projektne skupine EU **in zlasti priprava seznama nastanitvenih zmogljivosti v oddelkih za intenzivno nego v državah članicah za morebitno čezmejno premestitev pacientov**;

Sprememba 226

Predlog uredbe

Člen 25 – odstavek 1 – točka c a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ca) **mehanizma Unije za nadzor izvoza, katerega cilj je Uniji zagotoviti pravočasen in učinkovit dostop do protiukrepov**;

Sprememba 227

Predlog uredbe

Člen 25 – odstavek 1 – točka c b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(cb) **zelenih voznih pasov iz člena 25a te uredbe v izjemnih primerih**.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 228**Predlog uredbe****Člen 25 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

*Sprememba***Člen 25a (novo)****Zeleni vozni pasovi**

1. **Potem ko Komisija v skladu s členom 23(1) ugotovi, da gre za izredne razmere v javnem zdravju v primeru pandemije, uredi ob mejnih omejitvah tako imenovane zelene vozne pasove za prosti pretok osnovnega blaga, zdravstvenih protiukrepov in čezmejnih delavcev na notranjem trgu.**
2. **Na Komisijo se prenese pooblastilo, da sprejme delegirane akte za dopolnitev te uredbe z določbami o vzpostavitvi zelenih vozniških pasov iz prvega odstavka 1.**
3. **Država članica lahko v izrednih razmerah v javnem zdravju na ravni Unije prepove ali omeji izvoz zdravstvenih protiukrepov samo v primerih, določenih v členu 36 PDEU, in če je pridobila predhodno dovoljenje Komisije.**
4. **Ta o zahtevi za predhodno dovoljenje odloči v petih dneh od njene vložitve. Če Komisija odločitve v tem roku ne sprejme, šteje dovoljenje za sprejeto.**

Sprememba 229**Predlog uredbe****Člen 26 – odstavek 1**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. Sistem za zgodnje opozarjanje in odzivanje vključuje funkcionalnost selektivnega pošiljanja obvestil, ki omogoča pošiljanje osebnih podatkov, tudi kontaktnih in zdravstvenih podatkov, le pristojnim nacionalnim organom, ki so vključeni v zadevne ukrepe za sledenje stikom. Ta funkcionalnost selektivnega pošiljanja obvestil se zasnove in uporablja tako, da se zagotavlja varna in zakonita obdelava osebnih podatkov ter povezava s sistemi za sledenje stikom na ravni Unije.

1. Sistem za zgodnje opozarjanje in odzivanje vključuje funkcionalnost selektivnega pošiljanja obvestil, ki omogoča pošiljanje osebnih podatkov, tudi kontaktnih in zdravstvenih podatkov, le pristojnim nacionalnim organom, ki so vključeni v zadevne ukrepe za sledenje stikom. Ta funkcionalnost selektivnega pošiljanja obvestil se zasnove **ob spoštovanju načela najmanjšega obsega podatkov in vgrajenega in privzetega varstva podatkov in se** uporablja tako, da se zagotavlja varna in zakonita obdelava osebnih podatkov ter povezava s sistemi za sledenje stikom na ravni Unije.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 230
Predlog uredbe
Člen 26 – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

5. Osebni podatki se lahko izmenjujejo tudi v okviru samodejnega sledenja stikom z aplikacijami za sledenje stikom.

Sprememba

5. Osebni podatki se lahko izmenjujejo tudi v okviru samodejnega sledenja stikom z aplikacijami za sledenje stikom **popolnoma v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta (Splošna uredba o varstvu podatkov) ^(1a)**.

^(1a) Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

Sprememba 231
Predlog uredbe
Člen 26 – odstavek 6 – pododstavek 1 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

6. Komisija z **izvedbenimi akti** sprejme:

Sprememba

6. Komisija **po izvedbi posvetovalnega postopka iz člena 42 (2) Uredbe (EU) 2018/1725 sprejme delegirane akte v skladu s členom 28 v zvezi s:**

Sprememba 232
Predlog uredbe
Člen 26 – odstavek 6 – pododstavek 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) **postopke** za povezovanje sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje s sistemi za sledenje stikom na ravni Unije;

Sprememba

(b) **postopki** za povezovanje sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje s sistemi za sledenje stikom na ravni Unije **in mednarodni ravni;**

torek 14. septembra 2021

Sprememba 233**Predlog uredbe****Člen 26 – odstavek 6 – pododstavek 1 – točka d**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(d) **načine** za obdelavo aplikacij za samodejno sledenje stikom in njihovo interoperabilnost ter v katerih primerih in pod kakšnimi pogoji se tretjim državam lahko odobri dostop do interoperabilnosti sledenja stikom, ter praktične ureditve takega dostopa.

Sprememba

(d) **načini** za obdelavo aplikacij za samodejno sledenje stikom in njihovo interoperabilnost ter v katerih primerih in pod kakšnimi pogoji se tretjim državam lahko odobri dostop do interoperabilnosti sledenja stikom, ter praktične ureditve takega dostopa **v polnem spoštovanju Splošne uredbe o varstvu podatkov in sodne prakse Sodišča Evropske unije, ki se uporablja;**

Sprememba 234**Predlog uredbe****Člen 26 – odstavek 6 – pododstavek 1 – točka d a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(da) **podrobnim opisom vlog akterjev, vključenih v obdelavo osebnih podatkov prek predlaganih orodij in sistemov IT.**

*Sprememba***Sprememba 235****Predlog uredbe****Člen 26 – odstavek 6 – pododstavek 2**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 27(2).

Sprememba

črtano

torek 14. septembra 2021

Sprememba 236**Predlog uredbe****Člen 28 – odstavek 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 8(3) se prenese na Komisijo za **nedoločen čas** od ... [datum začetka veljavnosti temeljnega zakonodajnega akta ali kateri koli drug datum, ki ga določita sozakonodajalca].

Sprememba

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 8(3), 13(9), 14(6), 17(3), 25a(2), in 26(6) se prenese na Komisijo za **obdobje petih let** od ... [datum začetka veljavnosti temeljnega zakonodajnega akta ali kateri koli drug datum, ki ga določita sozakonodajalca]. **Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podalšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.**

Sprememba 237**Predlog uredbe****Člen 28 – odstavek 3***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

3. Evropski parlament ali Svet lahko kadar koli preklicuje prenos pooblastila iz člena 8(3). S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši datum, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

Sprememba

3. Evropski parlament ali Svet lahko kadar koli preklicuje prenos pooblastila iz člena 8(3), 13(9), 14(6), 17(3), 25a(2) in 26(6). S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši datum, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

Sprememba 238**Predlog uredbe****Člen 28 – odstavek 6***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

6. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 8(3), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v dveh mesecih od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom navedenega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Navedeni rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Sprememba

6. Delegirani akt, sprejet v skladu s členi 8(3), 13(9), 14(6), 17(3), 25a(2) in 26(6), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v dveh mesecih od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom navedenega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Navedeni rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

torek 14. septembra 2021

Sprememba 239**Predlog uredbe****Člen 28 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

*Sprememba***Člen 28a****Postopek v nujnih primerih**

1. Delegirani akti, sprejeti na podlagi tega člena, začnejo veljati nemudoma in se uporabljajo, dokler se jim ne nasprotuje v skladu z odstavkom 2. V uradnem obvestilu Evropskemu parlamentu in Svetu o delegiranem aktu se navedejo razlogi za uporabo postopka v nujnih primerih.
2. Evropski parlament ali Svet lahko nasprotuje delegiranemu aktu v skladu s postopkom iz člena 28(6). V tem primeru Komisija nemudoma po tem, ko jo Evropski parlament ali Svet uradno obvesti o sklepu o nasprotovanju aktu, ta akt razveljavi.

Sprememba 240**Predlog uredbe****Člen 29 – odstavek 1**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Komisija do leta 2025, nato pa **vsakih pet let** izvede vrednotenje te uredbe ter Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o glavnih ugotovitvah. Vrednotenje se izvede v skladu s smernicami Komisije za boljšo pripravo zakonodaje. Vrednotenje vključuje zlasti oceno delovanja sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje ter mreže za epidemiološko spremljanje in **usklajevanja** odziva z Odborom za zdravstveno varnost.

Komisija do leta 2025, nato pa **vsaka tri leta** izvede vrednotenje te uredbe ter Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o glavnih ugotovitvah. Vrednotenje se izvede v skladu s smernicami Komisije za boljšo pripravo zakonodaje. Vrednotenje vključuje zlasti oceno delovanja sistema za zgodnje opozarjanje in odzivanje ter mreže za epidemiološko spremljanje in **usklajevanje** odziva z Odborom za zdravstveno varnost **in vpliv, ki ga ima uredba na delovanje enotnega trga, kadar pride do resnih čezmejnih groženj za zdravje.**

Sprememba 241**Predlog uredbe****Člen 29 – odstavek 1 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Komisija na podlagi vrednotenja iz prejšnjega odstavka po potrebi predloži zakonodajni predlog za spremembo te uredbe.

sreda 15. septembra 2021

P9_TA(2021)0370

Sprememba proračuna št. 1/2021: rezerva za prilagoditev na brexit

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. septembra 2021 o stališču Sveta o predlogu spremembe proračuna Evropske unije št. 1 k splošnemu proračunu za leto 2021: Rezerva za prilagoditev na brexit (10945/2021 – C9-0348/2021 – 2021/0022(BUD))

(2022/C 117/24)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 314 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju člena 106a Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo,
- ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) št. 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba) in zlasti člena 44,
- ob upoštevanju splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2021, ki je bil dokončno sprejet 18. decembra 2020 ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 ⁽³⁾ (v nadaljnjem besedilu: uredba o večletnem finančnem okviru),
- ob upoštevanju medinstitucionalnega sporazuma z dne 16. decembra 2020 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ter novih virih lastnih sredstev, vključno s časovnim načrtom za uvedbo novih virov lastnih sredstev ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta (EU, Euratom) 2020/2053 z dne 14. decembra 2020 o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije in razveljavitvi Sklepa 2014/335/EU, Euratom ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. decembra 2020 o vzpostavitvi rezerve za prilagoditev na brexit ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju predloga spremembe proračuna št. 1/2021, ki ga je Komisija sprejela 22. januarja 2021 (COM(2021)0030),
- ob upoštevanju stališča o predlogu spremembe proračuna št. 1/2021, ki ga je Svet sprejel 19. julija 2021 in ga 17. avgusta 2021 posredoval Evropskemu parlamentu (10945/2021 – C9-0348/2021),
- ob upoštevanju členov 94 in 96 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za proračun (A9-0263/2021),

⁽¹⁾ UL L 193, 30.7.2018, str. 1.

⁽²⁾ UL L 93, 17.3.2021.

⁽³⁾ UL L 433 I, 22.12.2020, str. 11.

⁽⁴⁾ UL L 433 I, 22.12.2020, str. 28.

⁽⁵⁾ UL L 424, 15.12.2020, str. 1.

⁽⁶⁾ COM(2020)0854.

sreda 15. septembra 2021

- A. ker je Komisija 25. decembra 2020 predstavila predlog uredbe o vzpostavitvi rezerve za prilagoditev na brexit (v nadaljnjem besedilu: rezerva) v tematskih posebnih instrumentih, ki ne štejejo k zgornjim mejam proračuna Unije iz večletnega finančnega okvira, „da bi se zoperstavili nepredvidenim in negativnim posledicam v državah članicah in sektorjih, ki bodo najbolj prizadeti“ zaradi izstopa Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Unije, s čimer bi ublažili njegov učinek na ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo;
- B. ker je najvišji dovoljeni znesek za rezervo 5 000 000 000 EUR v cenah iz leta 2018 (570 994 000 EUR v tekočih cenah);
- C. ker je namen predloga spremembe proračuna št. 1/2021 v letni proračun Unije za leto 2021 vknjižiti 4 244 832 000 EUR v tekočih cenah (4 000 000 000 EUR v cenah iz leta 2018), tako v odobritvah za prevzem obveznosti kot odobritvah plačil, za kritje predhodnega financiranja, potrebnega zaradi uporabe rezerve v letu 2021;
- D. ker bodo po sprejetju uredbe o vzpostavitvi rezerve za prilagoditev na brexit sredstva prerazporejena v proračunski člen „16 02 03“; ker se bo finančni prispevek iz rezerve za posamezno državo članico nato porabil z deljenim upravljanjem v skladu s členom 63 finančne uredbe;
1. je seznanjen s predlogom spremembe proračuna št. 1/2021, kot ga je predložila Komisija in katerega cilj je zagotoviti 4 244 832 000 EUR v odobritvah za prevzem obveznosti in odobritvah plačil za kritje predhodnega financiranja za rezervo za prilagoditev na brexit;
 2. poudarja, da je rezerva eden od posebnih tematskih instrumentov iz uredbe o večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027, zato se z njo povezane odobritve, vknjižene v proračun, ne upoštevajo pri zgornjih mejah odhodkov večletnega finančnega okvira;
 3. odobri stališče Sveta o predlogu spremembe proračuna št. 1/2021;
 4. naroči svojemu predsedniku, naj razglasi, da je sprememba proračuna št. 3/2021 dokončno sprejeta, in poskrbi za njeno objavo v *Uradnem listu Evropske unije*;
 5. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.
-

sreda 15. septembra 2021

P9_TA(2021)0371

Podaljšanje veljavnost varnostnih spričeval in licenc prevoznikov v železniškem prometu, ki obratujejo prek stalne povezave pod Rokavskim prelivom *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. septembra 2021 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2020/2222 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s čezmejno infrastrukturo, ki povezuje Unijo in Združeno kraljestvo prek stalne povezave pod Rokavskim prelivom (COM(2021)0402 – C9-0314/2021 – 2021/0228(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2022/C 117/25)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2021)0402),
- ob upoštevanju člena 294(2) ter člena 91(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C9-0314/2021),
- ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- po posvetovanju z Evropskim ekonomsko-socialnim odborom,
- po posvetovanju z Odborom regij,
- ob upoštevanju zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 1. septembra 2021, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju členov 59 in 163 Poslovnika,
 1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji in nacionalnim parlamentom.

P9_TC1-COD(2021)0228

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 15. septembra 2021 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2021/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2020/2222 zaradi podaljšanja obdobja veljavnost varnostnih spričeval in licenc prevoznikov v železniškem prometu, ki obratujejo prek stalne povezave pod Rokavskim prelivom

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) 2021/1701.)

sreda 15. septembra 2021

P9_TA(2021)0372

Uradni nadzor nad živalmi in proizvodi živalskega izvora, ki se izvažajo iz tretjih držav v Unijo, da se zagotovi skladnost s prepovedjo nekaterih vrst uporabe protimikrobnih snovi *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. septembra 2021 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2017/625 glede uradnega nadzora nad živalmi in proizvodi živalskega izvora, ki se izvažajo iz tretjih držav v Unijo, da se zagotovi skladnost s prepovedjo nekaterih vrst uporabe protimikrobnih snovi (COM(2021)0108 – C9-0094/2021 – 2021/0055(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2022/C 117/26)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2021)0108),
 - ob upoštevanju člena 294(2) ter člena 43(2), člena 114 in točke (b) člena 168(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija Parlamentu podala predlog (C9-0094/2021),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 9. junija 2021 ⁽¹⁾,
 - po posvetovanju z Odborom regij,
 - ob upoštevanju začasnega dogovora, ki ga je odobril pristojni odbor na podlagi člena 74(4) Poslovnika, in zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 8. septembra 2021, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane (A9-0195/2021),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

P9_TC1-COD(2021)0055

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 15. septembra 2021 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2021/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2017/625 glede uradnega nadzora nad živalmi in proizvodi živalskega izvora, ki se izvažajo iz tretjih držav v Unijo, da se zagotovi skladnost s prepovedjo nekaterih vrst uporabe protimikrobnih snovi, ter Uredbe (ES) št. 853/2004 v zvezi z neposredno dobavo mesa perutnine in lagomorfov

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) 2021/1756.)

⁽¹⁾ UL C 341, 24.8.2021, str. 107.

sreda 15. septembra 2021

P9_TA(2021)0373

Rezerva za prilagoditev na brexit ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. septembra 2021 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi rezerve za prilagoditev na brexit (COM(2020)0854 – C9-0433/2020 – 2020/0380(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2022/C 117/27)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2020)0854),
 - ob upoštevanju člena 294(2), člena 322 in tretjega odstavka člena 175 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C9-0433/2020),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju mnenja Računskega sodišča z dne 25. februarja 2021 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 25. februarja 2021 ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 19. marca 2021 ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju začasnega dogovora, ki ga je odobril pristojni odbor na podlagi člena 74(4) Poslovnika, in zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 30. junija 2021, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294 (4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
 - ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta, sprejetih na posebnem zasedanju 17. do 21. julija 2020, da se zagotovi vzpostavitev nove posebne rezerve za prilagoditev na brexit,
 - ob upoštevanju Sporazuma o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo,
 - ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012,
 - ob upoštevanju mnenj Odbora za proračun in Odbora za ribištvo,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za regionalni razvoj (A9-0178/2021),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spreminiti;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji in nacionalnim parlamentom.

⁽¹⁾ UL C 101, 23.3.2021, str. 1.

⁽²⁾ UL C 155, 30.4.2021, str. 52.

⁽³⁾ UL C 175, 7.5.2021, str. 69.

sreda 15. septembra 2021

P9_TC1-COD(2020)0380

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 15. septembra 2021 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2021/... Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi rezerve za prilagoditev na brexit

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) 2021/1755.)

sreda 15. septembra 2021

P9_TA(2021)0374

Direktiva o modri karti EU ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. septembra 2021 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namene visoko usposobljene zaposlitve (COM(2016)0378 – C8-0213/2016 – 2016/0176(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2022/C 117/28)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2016)0378),
 - ob upoštevanju člena 294(2) ter točk (a) in (b) člena 79(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih mu je Komisija podala predlog (C8-0213/2016),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju obrazloženih mnenj bolgarske državne skupščine ter češke poslanske zbornice in češkega senata v okviru Protokola št. 2 o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti, v katerih izjavljajo, da osnutek zakonodajnega akta ni v skladu z načelom subsidiarnosti,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 14. decembra 2016 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 8. decembra 2016 ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju začasnega dogovora, ki ga je odobril pristojni odbor na podlagi člena 74(4) Poslovnika, in zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 21. maja 2021, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294 (4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A8-0240/2017),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

P9_TC1-COD(2016)0176

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 15. septembra 2021 z namenom sprejetja Direktive (EU) 2021/... Evropskega parlamenta in Sveta o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namen visokokvalificirane zaposlitve in razveljavitvi Direktive Sveta 2009/50/ES

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Direktivi (EU) 2021/1883.)

⁽¹⁾ UL C 75, 10.3.2017, str. 75.

⁽²⁾ UL C 185, 9.6.2017, str. 105.

sreda 15. septembra 2021

P9_TA(2021)0375

Instrument za predpristopno pomoč (IPA III) 2021–2027 *II****Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. septembra 2021 o stališču Sveta v prvi obravnavi z namenom sprejetja uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III) (06604/1/2021 – C9-0352/2021 – 2018/0247(COD))****(Redni zakonodajni postopek: druga obravnava)**

(2022/C 117/29)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju stališča Sveta v prvi obravnavi (06604/1/2021 – C9-0352/2021),
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 12. decembra 2018 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 6. decembra 2018 ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju svojega stališča v prvi obravnavi ⁽³⁾ o predlogu Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2018)0465),
 - ob upoštevanju člena 294(7) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju začasnega dogovora, ki ga je odobril pristojni odbor v skladu s členom 74(4) Poslovnika,
 - ob upoštevanju člena 67 Poslovnika,
 - ob upoštevanju priporočila za drugo obravnavo Odbora za zunanje zadeve (A9-0266/2021),
1. odobri stališče Sveta v prvi obravnavi;
 2. odobri svoje izjave, priložene tej resoluciji, ki bodo objavljene v seriji C *Uradnega lista Evropske unije*;
 3. se seznanja z izjavami Komisije, priloženimi tej resoluciji, ki bodo objavljene v seriji C *Uradnega lista Evropske unije*;
 4. ugotavlja, da je akt sprejet v skladu s stališčem Sveta;
 5. naroči svojemu predsedniku, naj skupaj s predsednikom Sveta podpiše akt na podlagi člena 297(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije;
 6. naroči svojemu generalnemu sekretarju, naj, potem ko je bilo preverjeno, da so bili vsi postopki pravilno zaključeni, podpiše akt in ga v soglasju z generalnim sekretarjem Sveta skupaj z vsemi izjavami, priloženimi tej resoluciji, da objaviti v *Uradnem listu Evropske unije*;
 7. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji in nacionalnim parlamentom.

⁽¹⁾ UL C 110, 22.3.2019, str. 156.

⁽²⁾ UL C 86, 7.3.2019, str. 305.

⁽³⁾ UL C 108, 26.3.2021, str. 409.

sreda 15. septembra 2021

PRILOGA K ZAKONODAJNI RESOLUCIJI

Izjava Evropskega parlamenta o začasni ustavitvi pomoči, dodeljene v okviru instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III)

Evropski parlament ugotavlja, da je v Uredbi (EU) 2021/... o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III) na splošno omenjena možnost, da se pomoč začasno ustavi, konkretna podlaga za takšno odločitev pa ni natančneje navedena. Takšno začasno ustavitve pomoči bi bilo treba izvesti v primeru, da v upravičenki iz Priloge I pride do poslabšanja stanja demokracije, človekovih pravic in pravne države.

Evropski parlament meni, da bi vsaka začasna ustavitve pomoči v okviru tega instrumenta spremenila celotno shemo finančne pomoči, dogovorjene v okviru rednega zakonodajnega postopka. Evropski parlament je kot sozakonodajalec in ena od dveh vej proračunskega organa zato pristojen, da v celoti izvaja svoje posebne pravice v zvezi s tem, če bi bilo treba sprejeti tako odločitev.

Izjava Evropskega parlamenta o Sklepu Sveta 2010/427/EU in strateškem usklajevanju

Evropski parlament ugotavlja, da je sklicevanje na instrumente Unije za zunanje delovanje v členu 9 Sklepa Sveta 2010/427/EU zastarelo, in zato meni, da bi bilo treba zaradi pravne jasnosti ta člen posodobiti v skladu s postopkom iz člena 27(3) Pogodbe o Evropski uniji, da bi se upoštevali instrumenti zunanje pomoči Unije, ki se uporabljajo med večletnim finančnim okvirom za obdobje 2021–2027, in sicer Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, instrument za predpristopno pomoč, evropski instrument za mednarodno sodelovanje na področju jedrske varnosti ter sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj, vključno z Grenlandijo.

Evropski parlament poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje (ESZD), naj vzpostavi strukturo za strateško usklajevanje, sestavljeno iz vseh ustreznih služb Komisije in ESZD, da se zagotovijo skladnost, sinergija, preglednost in odgovornost v skladu s členom 5 Uredbe (EU) 2021/947 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa ⁽¹⁾.

Izjava Evropskega parlamenta o imenih upravičenk

Evropski parlament ugotavlja, da se Priloga I k Uredbi (EU) 2021/... o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III) nanaša na upravičenke do financiranja v okviru tega instrumenta. Evropski parlament meni, da je treba za našete upravičenke uporabljati njihova ustavna imena, za Kosovo pa se uporablja naziv Republika Kosovo.

Izjava Evropske komisije o geopolitičnem dialogu z Evropskim parlamentom o instrumentu za predpristopno pomoč (IPA III)

Evropska komisija se ob upoštevanju funkcije političnega nadzora, ki jo v skladu s členom 14 Pogodbe o Evropski uniji opravlja Evropski parlament, zavezuje, da bo vodila geopolitični dialog na visoki ravni med obema institucijama o izvajanju Uredbe (EU) 2021/XXX Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III). Ta dialog bi moral omogočati izmenjavo mnenj z Evropskim parlamentom, katerega stališča o izvajanju IPA III bodo v celoti upoštevana, ob polnem spoštovanju sposobnosti Komisije za izvajanje instrumenta v skladu z njenimi institucionalnimi pristojnostmi.

V okviru geopolitičnega dialoga se bo razpravljalo o splošnih usmeritvah izvajanja IPA III, vključno z načrtovanjem programov pred sprejetjem programskega okvira IPA III in programskih dokumentov, ter v zvezi s specifičnimi temami, kot je začasna ustavitve pomoči upravičenki, kadar ta vztrajno krši načela demokracije, pravne države, dobrega upravljanja, spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Geopolitični dialog bo strukturiran na naslednji način:

- i) dialog na visoki ravni med komisarjem, pristojnim za sosedstvo in širitev, v imenu Komisije in Evropskim parlamentom;

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, spremembi in razveljavitvi Sklepa št. 466/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2017/1601 in Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009 (UL L 209, 14.6.2021, str. 1).

sreda 15. septembra 2021

ii) stalni dialog na ravni visokih uradnikov z delovnimi skupinami Odbora za zunanje zadeve za zagotovitev ustrezne priprave in spremljanja dialoga na visoki ravni.

Dialog na visoki ravni bo potekal vsaj dvakrat letno. Ena od sej lahko sovпада s predstavitvijo predloga letnega proračuna s strani Komisije.

Izjava Evropske komisije o modulaciji/začasni ustavitvi pomoči iz člena 8(5) Uredbe (EU) 2021/XXX Evropskega parlamenta in Sveta z dne XX/XX/2021 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III)

Evropska komisija meni, da določba iz člena 8(5) spoštuje pooblastila Komisije pri izvajanju programov Unije in proračuna Unije na splošno, dokler ne posega v pooblastila, ki so Komisiji podeljena s Pogodbama in finančno uredbo, da začasno ustavi pomoč Unije tretjim državam.

Izjava Evropske komisije o svetovalni naravi strateških odborov iz člena 12 Uredbe (EU) 2021/XXX Evropskega parlamenta in Sveta z dne XX/XX/2021 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III)

Evropska komisija opozarja, da je strateški odbor naložbenega okvira za Zahodni Balkan (WBIF) **svetovalni organ** Komisije, kot je določeno v členu 12 uredbe IPA III. To je skladno s členom 33 Uredbe (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, ki se nanaša na strateška odbora WBIF in EFSD+. Ta strateška odbora nimata pristojnosti odločanja v okviru izvrševanja proračuna EU. Na tej podlagi bo oblikovan poslovnik strateškega odbora WBIF.

četrtek 16. septembra 2021

P9_TA(2021)0378

Sporazum o poenostavitvi izdajanja vizumov med EU in Zelenortskimi otoki ***

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Unije, Sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Zelenortski otoki o spremembi Sporazuma o poenostavitvi izdajanja vizumov za kratkoročno bivanje državljanom Republike Zelenortski otoki in Evropske unije (05034/2021 – C9-0116/2021 – 2020/0319(NLE))

(Odobritev)

(2022/C 117/30)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka sklepa Sveta (05034/2021),
 - ob upoštevanju osnutka sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Zelenortski otoki o spremembi Sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Zelenortski otoki o poenostavitvi izdajanja vizumov za kratkoročno bivanje državljanom Republike Zelenortski otoki in Evropske unije (05034/2021),
 - ob upoštevanju zahteve za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s točko (a) člena 77(2) in točko (a) drugega pododstavka člena 218(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije (C9-0116/2021),
 - ob upoštevanju člena 105(1) in (4) ter člena 114(7) Poslovnika,
 - ob upoštevanju priporočila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A9-0264/2021),
1. odobri sklenitev sporazuma;
 2. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic in Republike Zelenortski otoki.

četrtek 16. septembra 2021

P9_TA(2021)0379

Sprememba Okvirnega sklepa Sveta 2002/465/PNZ v zvezi z njegovo uskladitvijo s pravili EU o varstvu osebnih podatkov *I**

Sklep Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o vrnitvi zadeve pristojnemu odboru v medinstitucionalna pogajanja na podlagi nespremenjenega predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Okvirnega sklepa Sveta 2002/465/PNZ v zvezi z njegovo uskladitvijo s pravili EU o varstvu osebnih podatkov (COM(2021)0020 – C9-0005/2021 – 2021/0008(COD)) ⁽¹⁾

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2022/C 117/31)

⁽¹⁾ Sklep, sprejet v skladu s četrtrim pododstavkom člena 59(4) Poslovnika (A9-0236/2021).

četrtek 16. septembra 2021

P9_TA(2021)0380

Evropski preiskovalni nalog v kazenskih zadevah: uskladitev s pravili EU o varstvu osebnih podatkov *I**

Sklep Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o vrnitvi zadeve pristojnemu odboru v medinstitucionalna pogajanja na podlagi nespremenjenega predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2014/41/EU v zvezi z njeno uskladitvijo s pravili EU o varstvu osebnih podatkov (COM(2021)0021 – C9-0006/2021 – 2021/0009(COD)) ⁽¹⁾

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2022/C 117/32)

⁽¹⁾ Sklep, sprejet v skladu s četrtrim pododstavkom člena 59(4) Poslovnika (A9-0237/2021).

četrtek 16. septembra 2021

P9_TA(2021)0381

Sporazum med EU in Korejo o nekaterih vidikih storitev zračnega prevoza ***

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Unije, Sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Korejo o nekaterih vidikih storitev zračnega prevoza (05210/2021 – C9-0120/2021 – 2019/0044(NLE))

(Odobritev)

(2022/C 117/33)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka sklepa Sveta (05210/2021),
 - ob upoštevanju osnutka Sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Korejo o nekaterih vidikih storitev zračnega prevoza (15082/2019),
 - ob upoštevanju zahteve za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s členom 100(2) in točko (a)(v) drugega pododstavka člena 218(6) ter členom 218(7) Pogodbe o delovanju Evropske unije (C9-0120/2021),
 - ob upoštevanju člena 105(1) in (4) ter člena 114(7) Poslovnika,
 - ob upoštevanju priporočila Odbora za promet in turizem (A9-0251/2021),
1. odobri sklenitev sporazuma;
 2. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic in Republike Koreje.

četrtek 16. septembra 2021

P9_TA(2021)0384

Smernice za politike zaposlovanja držav članic *

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o predlogu sklepa Sveta o smernicah za politike zaposlovanja držav članic (COM(2021)0282 – C9-0205/2021 – 2021/0137(NLE))

(Posvetovanje)

(2022/C 117/34)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Svetu (COM(2021)0282),
 - ob upoštevanju člena 148(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerega se je Svet posvetoval s Parlamentom (C9-0205/2021),
 - ob upoštevanju člena 82 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve (A9-0262/2021),
1. odobri predlog Komisije, kakor je bil spremenjen;
 2. poziva Komisijo, naj ustrezno spremeni svoj predlog na podlagi člena 293(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije;
 3. poziva Svet, naj Parlament obvesti, če namerava odstopiti od besedila, ki ga je odobril Parlament;
 4. poziva Svet, naj se ponovno posvetuje s Parlamentom, če namerava bistveno spremeniti predlog Komisije;
 5. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji.

Sprememba 1

Predlog sklepa

Uvodna izjava 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (2) Unija se mora boriti proti socialni izključenosti in diskriminaciji ter spodbujati socialno pravičnost in varstvo, enakost žensk in moških, solidarnost med generacijami in varstvo pravic otrok. Pri opredeljevanju in izvajanju svojih politik in dejavnosti mora Unija upoštevati zahteve, ki so povezane s spodbujanjem visoke stopnje zaposlenosti, zagotavljanjem ustrezne socialne zaščite, bojem proti revščini in socialni izključenosti, visoko stopnjo izobraževanja in usposabljanja ter varovanjem človekovega zdravja, kot **določa** člen 9 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

Sprememba

- (2) Unija se mora boriti proti socialni izključenosti in diskriminaciji ter spodbujati socialno pravičnost in varstvo, enakost žensk in moških, solidarnost med generacijami in varstvo pravic otrok. Pri opredeljevanju in izvajanju svojih politik in dejavnosti mora Unija upoštevati zahteve, ki so povezane s spodbujanjem **vključujočih trgov dela**, visoke stopnje zaposlenosti, **kolektivnih pogajanj in dostojnih plač**, zagotavljanjem ustrezne socialne zaščite, bojem proti revščini in socialni izključenosti, **pri čemer se je treba posebej osredotočiti na ranljive skupine, in sicer otroke, invalide, starše samohranilce, etnične manjšine, kot so Romi, osebe LGBTIQ+, osebe, ki živijo na oddaljenih območjih in starejši**, visoko stopnjo izobraževanja in usposabljanja ter varovanjem človekovega zdravja, kot **določata člen 3 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) in** člen 9 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

četrtek 16. septembra 2021

Sprememba 2
Predlog sklepa
Uvodna izjava 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (5) Evropski semester združuje različne instrumente v krovni okvir za integrirano večstransko usklajevanje in nadzor **ekonomskih politik in politik zaposlovanja**. Ob prizadevanju za okoljsko trajnostnost, produktivnost, pravičnost in stabilnost evropski semester **vključuje** načela evropskega stebra socialnih pravic in njegovo orodje za spremljanje, tj. pregled socialnih kazalnikov, ter predvideva tesno sodelovanje s socialnimi partnerji, civilno družbo in drugimi deležniki. Podpira uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja. Ekonomske politike in politike zaposlovanja Unije in držav članic bi morale biti povezane s preходом Evrope na podnebno nevtralnno, okoljsko trajnostno in digitalno gospodarstvo, hkrati pa krepiti konkurenčnost, zagotavljati **ustrezne** delovne pogoje, spodbujati inovacije, socialno pravičnost in enake možnosti ter **preprečevali** neenakosti in regionalne razlike.

Sprememba

- (5) Evropski semester združuje različne instrumente v krovni okvir za integrirano večstransko usklajevanje in nadzor **gospodarskih politik, politik zaposlovanja ter socialnih in okoljskih politik**. Ob prizadevanju za okoljsko trajnostnost, produktivnost, pravičnost in stabilnost **bi moral** evropski semester **dodatno vključevati** načela evropskega stebra socialnih pravic in njegovo orodje za spremljanje, tj. pregled socialnih kazalnikov, ter predvideva tesno sodelovanje s socialnimi partnerji, civilno družbo in drugimi deležniki. Podpira uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja, **zlasti enakost spolov**. Ekonomske politike in politike zaposlovanja Unije in držav članic bi morale biti povezane s preходом Evrope na podnebno nevtralnno, **socialno vključujoče**, okoljsko trajnostno in digitalno gospodarstvo, hkrati pa krepiti konkurenčnost, zagotavljati **dostojne** delovne pogoje **in zanesljive sisteme socialnega varstva**, spodbujati inovacije, socialno pravičnost in enake možnosti ter **vlagati v mlade, pa tudi preprečevati** neenakosti in regionalne razlike **ter zmanjševati revščino**. **Nujno je treba zagotoviti kakovostno in trajnostno zaposlovanje, tudi s pobudami o dostojnih delovnih pogojih pri delu na daljavo, pravicah do odklopa, starševskem in oskrbovalskem dopustu, pravicah platformnih delavcev ter splošnim pravnim okvirom o podizvajanju s povečano preglednostjo in priporočili o odgovornosti, pa tudi o zdravju in varnosti ter okrepitvi vloge kolektivnih pogajanj.**

četrtek 16. septembra 2021

Sprememba 3
Predlog sklepa
Uvodna izjava 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (6) Podnebne spremembe in z okoljem povezani izzivi, globalizacija, digitalizacija, umetna inteligenca, delo na daljavo, platformno gospodarstvo in demografske spremembe **bodo preobrazili** evropska gospodarstva in družbe. Unija in njene države članice bi morale sodelovati, da bi učinkovito obravnavale te strukturne dejavnike in po potrebi prilagodile obstoječe sisteme ob priznavanju tesne soodvisnosti gospodarstev in trgov dela držav članic ter s tem povezanih politik. Za to so potrebni usklajeni, ambiciozni in učinkoviti ukrepi politike tako na ravni Unije kot na nacionalni ravni, in sicer v skladu s PDEU in določbami Unije o ekonomskem upravljanju. Tako ukrepanje bi moralo zajemati spodbujanje trajnostnih naložb, obnovljeno zavezanost reformam, ki se izvajajo v ustreznem zaporedju in pospešujejo gospodarsko rast, ustvarjanje kakovostnih delovnih mest, spodbujanje produktivnosti, **ustreznih** delovnih pogojev, socialne in teritorialne kohezije, navzgor usmerjene konvergenca in odpornosti ter uresničevanje fiskalne odgovornosti. Združevati bi moralo ukrepe na strani ponudbe in povpraševanja, pri tem pa upoštevati njihove vplive na okolje in zaposlovanje ter socialne učinke.

Sprememba

- (6) Podnebne spremembe in z okoljem povezani izzivi, globalizacija, digitalizacija, umetna inteligenca, delo na daljavo, platformno gospodarstvo in demografske spremembe **preobražajo** evropska gospodarstva in družbe. **Delo na daljavo se sicer lahko razume kot premik k boljšemu usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja ter omogoča skupinam delavcev, ki so bile prej izključene, dostop do trgov dela, vendar prinaša tudi nevarnost brisanja meja med delovnim in zasebnim časom, kar lahko negativno vpliva na temeljne pravice delavcev ter njihovo telesno in duševno zdravje.** Unija in njene države članice bi morale sodelovati, da bi učinkovito obravnavale te strukturne dejavnike in po potrebi prilagodile obstoječe sisteme ob priznavanju tesne soodvisnosti gospodarstev in trgov dela držav članic ter s tem povezanih politik. Za to so potrebni usklajeni, ambiciozni in učinkoviti ukrepi politike tako na ravni Unije kot na nacionalni ravni, **ki bodo vključevali socialne partnerje**, in sicer v skladu s PDEU, **evropskim stebrom socialnih pravic** in določbami Unije o ekonomskem upravljanju. Tako ukrepanje bi moralo zajemati spodbujanje trajnostnih naložb, obnovljeno zavezanost reformam, ki se izvajajo v ustreznem zaporedju in pospešujejo gospodarsko rast, ustvarjanje kakovostnih delovnih mest, spodbujanje produktivnosti, **dostojnih** delovnih pogojev, socialne in teritorialne kohezije, navzgor usmerjene konvergenca in odpornosti ter uresničevanje fiskalne **in socialne** odgovornosti. Združevati bi moralo ukrepe na strani ponudbe in povpraševanja, pri tem pa upoštevati njihove vplive na okolje in zaposlovanje ter socialne učinke. **V skladu z izjavo ministrov EU za finance z dne 23. marca 2020, v kateri je bilo napovedano začasno odstopanje od Pakta za stabilnost in rast (v nadaljnjem besedilu: splošna odstopna klavzula), in sporočilom Komisije z dne 2. junija 2021 z naslovom „Usklajevanje ekonomskih politik v letu 2021: premagovanje COVID-19, podpora okrevanju in posodobitev našega gospodarstva“, v katerem je bilo navedeno, da se bo splošna odstopna klavzula še naprej uporabljala v letu 2022 in naj bi se deaktivirala od leta 2023, bi države članice morale v celoti izkoristiti potencial splošne odstopne klavzule za podporo podjetij, ki imajo težave ali niso likvidna, zlasti mikro, malih in srednjih podjetij, da bi zaščitile delovna**

četrtek 16. septembra 2021

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

mesta, plače in delovne pogoje ter vlagale v ljudi in sisteme socialne varnosti. Potencialno tveganje za javne finance, ki ga bo povzročilo podaljšanje, pa tudi morebitne negativne socialne posledice deaktivacije, pričakovane v letu 2023, bi bilo treba oceniti vnaprej.

četrtek 16. septembra 2021

Sprememba 4
Predlog sklepa
Uvodna izjava 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (8) Voditelji EU so 8. maja 2021 na socialnem vrhu v Portu ⁽²⁰⁾ priznali, da je evropski steber socialnih pravic temeljni del okrevanja, pri čemer so navedli, da bo njegovo izvajanje okrepilo prizadevanja Unije za digitalni, zeleni in pravični prehod ter prispevalo k doseganju navzgor usmerjene socialne in ekonomske konvergence ter reševanju demografskih izzivov. Poudarili so, da so socialna razsežnost, socialni dialog in dejavna udeležba socialnih partnerjev bistveni del visoko konkurenčnega socialnega tržnega gospodarstva. Države članice so menile, da akcijski načrt za evropski steber socialnih pravic, ki ga je predstavila Komisija, zagotavlja koristne smernice za izvajanje stebra, med drugim na področjih zaposlovanja, znanj in spretnosti, zdravja ter socialne zaščite. Pozdravile so nove krovne cilje EU za leto 2030 v zvezi z zaposlovanjem (zaposlenega naj bi bilo 78 % prebivalstva, starega od 20 do -64 let), znanjem in spretnostmi (vsako leto naj bi se 60 % vseh odraslih udeležilo usposabljanj) in zmanjšanjem revščine (za vsaj 15 milijonov oseb, vključno s petimi milijoni otrok) ter revidirani pregled socialnih kazalnikov, saj bodo pripomogli k spremljanju napredka pri izvajanju načel stebra znotraj okvira za usklajevanje politik v kontekstu evropskega semestra. Navedle so, da bosta v času, ko bo Evropa postopoma okrevala po pandemiji COVID-19, prednostni nalogi ustvarjanje delovnih mest, ne pa zaščita obstoječih, in izboljšanje njihove kakovosti, hkrati pa so poudarile, da bo izvajanje načel evropskega stebra socialnih pravic bistveno za zagotovitev številnejših in boljših delovnih mest za vse v okviru vključujočega okrevanja. Poleg tega so poudarile, da je treba tudi na najvišji ravni pozorno spremljati napredek pri izvajanju evropskega stebra socialnih pravic in krovnih ciljev EU za leto 2030.

⁽²⁰⁾ Evropski svet, izjava iz Porta, 8. maj 2021.

Sprememba

- (8) Voditelji EU so 8. maja 2021 na socialnem vrhu v Portu ⁽²⁰⁾ priznali, da je evropski steber socialnih pravic temeljni del okrevanja, pri čemer so navedli, da bo njegovo izvajanje okrepilo prizadevanja Unije za digitalni, zeleni in pravični prehod ter prispevalo k doseganju navzgor usmerjene socialne in ekonomske konvergence ter reševanju demografskih izzivov. Poudarili so, da so socialna razsežnost, socialni dialog in dejavna udeležba socialnih partnerjev bistveni del visoko konkurenčnega socialnega tržnega gospodarstva. Države članice so menile, da akcijski načrt za evropski steber socialnih pravic, ki ga je predstavila Komisija, zagotavlja koristne smernice za izvajanje stebra, med drugim na področjih zaposlovanja, znanj in spretnosti, zdravja ter socialne zaščite. Pozdravile so nove krovne cilje EU za leto 2030 v zvezi z zaposlovanjem (zaposlenega naj bi bilo 78 % prebivalstva, starega od 20 do 64 let), znanjem in spretnostmi (vsako leto naj bi se 60 % vseh odraslih udeležilo usposabljanj) in zmanjšanjem revščine (za vsaj 15 milijonov oseb, vključno s petimi milijoni otrok) ter revidirani pregled socialnih kazalnikov, saj bodo pripomogli k spremljanju napredka pri izvajanju načel stebra znotraj okvira za usklajevanje politik v kontekstu evropskega semestra. Navedle so, da bosta v času, ko bo Evropa postopoma okrevala po pandemiji COVID-19, prednostni nalogi ustvarjanje delovnih mest, ne pa zaščita obstoječih, in izboljšanje njihove kakovosti, hkrati pa so poudarile, da bo izvajanje načel evropskega stebra socialnih pravic bistveno za zagotovitev številnejših in boljših delovnih mest za vse v okviru vključujočega okrevanja. Poleg tega so poudarile, da je treba tudi na najvišji ravni pozorno spremljati napredek pri izvajanju evropskega stebra socialnih pravic in krovnih ciljev EU za leto 2030. **Države članice bi morale zagotoviti pravično mobilnost in prenosljivost pravic in upravičenj z boljšim varstvom mobilnih delavcev, vključno s čezmejnimi in sezonskimi delavci, bolj učinkovitimi delovnimi inšpektorati ter uvedbo učinkovitih digitalnih rešitev.**

⁽²⁰⁾ Evropski svet, izjava iz Porta, 8. maj 2021.

četrtek 16. septembra 2021

Sprememba 5
Predlog sklepa
Uvodna izjava 8 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(8a) Brezdomstvo je ena najskrajnejših oblik socialne izključenosti, ki negativno vpliva na telesno in duševno zdravje in dobro počutje ljudi ter na kakovost življenja, kakor tudi na njihov dostop do zaposlovanja ter drugih ekonomskih in socialnih storitev. Evropski parlament, Komisija, nacionalni, regionalni in lokalni organi ter organizacije civilne družbe na ravni Unije so se dogovorili, da bodo vzpostavili evropsko platformo za boj proti brezdomstvu. Njihov končni cilj je odpraviti brezdomstvo do leta 2030, zato so se zavezali izvajanju načela, da je bivališče na prvem mestu, spodbujanju preprečevanja brezdomstva in zagotavljanju dostopa do primernih, varnih in cenovno ugodnih stanovanj ter podpornih storitev za brezdomce ter sprejemanju potrebnih ukrepov politike z ustreznim nacionalnim financiranjem in financiranjem Unije.

četrtek 16. septembra 2021

Sprememba 6
Predlog sklepa
Uvodna izjava 9

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (9) Reforme trga dela, ki vključujejo tudi nacionalne mehanizme določanja plač, bi morale temeljiti na nacionalnih praksah socialnega dialoga, da bi se zagotovile poštene plače za dostojen življenjski standard in trajnostno rast. Poleg tega bi morale omogočiti potreben manevrski prostor za široko obravnavo socialno-ekonomskih vprašanj, vključno z napredkom pri trajnostnosti, konkurenčnosti, inovacijah, ustvarjanju kakovostnih delovnih mest, delovnih pogojih, revščini zaposlenih, izobraževanju ter znanju in spretnostih, javnem zdravju in vključevanju ter realnih dohodkih. Države članice in Unija bi morale zagotoviti, da se ublažijo socialne posledice ter posledice za zaposlovanje in gospodarstvo, ki jih je povzročila kriza zaradi COVID-19, ter da je prehod socialno pošten in pravičen. Še naprej bi si bilo treba prizadevati za krepitev okrevanja ter vključujočo in odporno družbo, v kateri so ljudje zaščiteni in sposobni predvideti in obvladati spremembe ter lahko aktivno sodelujejo v družbi in gospodarstvu. Kot je poudarjeno v Priporočilu Komisije (EU) o učinkoviti aktivni podpori zaposlovanju (EASE) po krizi zaradi COVID-19, je za podporo prehajanju na trgu dela potreben skladen sklop aktivnih politik trga dela, ki ga sestavljajo spodbude za **začasno** zaposlovanje in prehajanje, **politike znanj** in **spretnosti** ter izboljšane službe za zaposlovanje.

Sprememba

- (9) Reforme trga dela, ki vključujejo tudi nacionalne mehanizme določanja plač, bi morale temeljiti na nacionalnih praksah socialnega dialoga, da bi se zagotovile poštene plače za dostojen življenjski standard in trajnostno rast. Poleg tega bi morale omogočiti potreben manevrski prostor za široko obravnavo socialno-ekonomskih vprašanj, vključno z napredkom pri trajnostnosti, konkurenčnosti, inovacijah, ustvarjanju kakovostnih delovnih mest, delovnih pogojih, revščini zaposlenih, **enakosti spolov**, izobraževanju ter znanju in spretnostih, javnem zdravju in vključevanju ter realnih dohodkih. **Države članice bi zato morale upoštevati in krepiti vlogo socialnih partnerjev, spodbujati širitev pokritosti s kolektivnimi pogodbami, pa tudi podpreti visoko gostoto sindikalnih in delodajalskih združenj, da bi zagotovile vključujoče in socialno pravično okrevanje.** Države članice in Unija bi morale zagotoviti, da se ublažijo socialne posledice ter posledice za zaposlovanje in gospodarstvo, ki jih je povzročila kriza zaradi COVID-19, ter da je prehod socialno pošten in pravičen. Še naprej bi si bilo treba prizadevati za krepitev okrevanja ter vključujočo in odporno družbo, v kateri so ljudje zaščiteni in sposobni predvideti in obvladati spremembe ter lahko aktivno sodelujejo v družbi in gospodarstvu. Kot je poudarjeno v Priporočilu Komisije (EU) o učinkoviti aktivni podpori zaposlovanju (EASE) po krizi zaradi COVID-19, je za podporo prehajanju na trgu dela potreben skladen sklop aktivnih politik trga dela, ki ga sestavljajo **začasne** spodbude za **znanja in spretnosti** za zaposlovanje in prehajanje, **potrjevanje** in **pridobivanje kompetenc** ter izboljšane službe za zaposlovanje. **Potrebna je temeljita ocena nacionalnih politik in podpornih shem, ki so bile uporabljene za ublažitev posledic pandemije COVID-19, da bi izkoristili izkušnje in opredelili instrumente za prihodnjo uporabo.**

četrtek 16. septembra 2021

Sprememba 7
Predlog sklepa
Uvodna izjava 10

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (10) Odpraviti bi bilo treba vse oblike diskriminacije, zagotoviti enakost spolov in **podpreti** zaposlovanje mladih. Zagotoviti bi bilo treba dostop in priložnosti za vse ter **zmanjšati** revščino in socialno izključenost, tudi med otroki, zlasti z zagotavljanjem učinkovitega delovanja trgov dela ter ustreznih in vključujočih sistemov socialne zaščite, pa tudi z odpravo ovir za udeležbo v izobraževanju, usposabljanju in na trgu dela, med drugim z naložbami v vzgojo in varstvo predšolskih otrok **ter** digitalne spretnosti. V luči krize zaradi COVID-19 in glede na staranje družbe je še zlasti pomemben pravočasen in enak dostop do cenovno dostopne dolgotrajne **oskrbe** in zdravstvenih storitev, vključno s preventivnimi ukrepi in spodbujanjem zdravja. Še bolj bi si morali prizadevati, da invalidne osebe prispevajo h gospodarski rasti in socialnemu razvoju. Na delovnih mestih v Uniji se pojavljajo novi ekonomski in poslovni modeli, spreminjajo pa se tudi delovna razmerja. Države članice bi morale zagotoviti, da se z delovnimi razmerji, ki izvirajo iz novih oblik dela, evropski socialni model **ohrani** in **še okrepi**.

Sprememba

- (10) Odpraviti bi bilo treba vse oblike diskriminacije, zagotoviti enakost spolov in **spodbujati** zaposlovanje mladih. Zagotoviti bi bilo treba dostop in priložnosti za vse ter **izkoreniniti** revščino in socialno izključenost, tudi med otroki, zlasti z zagotavljanjem učinkovitega delovanja trgov dela ter ustreznih in vključujočih sistemov socialne zaščite, pa tudi z odpravo ovir za udeležbo v izobraževanju, usposabljanju in na trgu dela, med drugim z naložbami v vzgojo in varstvo predšolskih otrok, digitalne spretnosti **ter vseživljenjsko učenje**. **Države članice bi morale povečati naložbe v trajnostna, kakovostna delovna mesta in sprejeti celovit pristop za odpravo revščine otrok in podporo staršem otrok v stiski. V vse sektorje politike bi bilo treba vključiti evropsko jamstvo za otroke ter dati prednost financiranju otrokovih pravic, pri čemer bi bilo treba v celoti izkoristiti obstoječe politike in sklade Unije za konkretne ukrepe, ki prispevajo k odpravi revščine in socialne izključenosti otrok.** V luči krize zaradi COVID-19 in glede na staranje družbe je še zlasti pomemben pravočasen in enak dostop do cenovno dostopne dolgotrajne **nege** in zdravstvenih storitev, vključno s preventivnimi ukrepi, **tudi v zvezi s težavami z duševnim zdravjem na delovnem mestu**, in spodbujanjem zdravja. Še bolj bi si morali prizadevati, da invalidne osebe prispevajo h gospodarski rasti in socialnemu razvoju. Na delovnih mestih v Uniji se pojavljajo novi ekonomski in poslovni modeli, spreminjajo pa se tudi delovna razmerja. Države članice bi morale zagotoviti, da se z delovnimi razmerji, ki izvirajo iz novih oblik dela, evropski socialni model **okrepi, obenem pa zagotovijo pravice delavcev, dostojne delovne pogoje, vključno z zdravjem in varnostjo pri delu, dostojne plače in dobro usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja.**

četrtek 16. septembra 2021

Sprememba 8
Predlog sklepa
Uvodna izjava 12

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(12) Države članice bi morale v celoti izkoristiti REACT-EU⁽²¹⁾, ki bo do leta 2023 dopolnjeval sklade kohezijske politike, Evropski socialni sklad plus, novi mehanizem za okrevanje in odpornost⁽²²⁾ ter druge sklade Unije, vključno s Skladom za pravični prehod in skladom InvestEU, da bi spodbudile zaposlovanje, socialne naložbe, socialno vključevanje, dostopnost, možnosti za izpopolnjevanje in prekvalifikacijo delovne sile, vseživljenjsko učenje ter visokokakovostno izobraževanje in usposabljanje za vse, vključno z digitalno pismenostjo in spretnostmi. Čeprav so integrirane smernice naslovljene na države članice in Unijo, bi se morale izvajati v partnerstvu z vsemi nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi organi ter tesnem sodelovanju s parlamenti, socialnimi partnerji in predstavniki civilne družbe.

⁽²¹⁾ Uredba (EU) 2020/2221 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. decembra 2020 o spremembi Uredbe (EU) št. 1303/2013, kar zadeva dodatne vire in ureditev izvrševanja, da se zagotovi pomoč za spodbujanje odprave posledic krize v okviru pandemije COVID-19 in njenih socialnih posledic ter za pripravo zelenega, digitalnega in odpornega okrevanja družbe in gospodarstva (REACT-EU) (UL L 437, 28.12.2020, str. 30).

⁽²²⁾ Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17).

Sprememba

(12) Države članice bi morale v celoti izkoristiti REACT-EU⁽²¹⁾, ki bo do leta 2023 dopolnjeval sklade kohezijske politike, Evropski socialni sklad plus, novi mehanizem za okrevanje in odpornost⁽²²⁾ ter druge sklade Unije, vključno s Skladom za pravični prehod in skladom InvestEU, da bi spodbudile zaposlovanje, socialne naložbe, socialno vključevanje, dostopnost, možnosti za izpopolnjevanje in prekvalifikacijo delovne sile, vseživljenjsko učenje ter visokokakovostno izobraževanje in usposabljanje za vse, vključno z digitalno pismenostjo in spretnostmi. **Države članice bi tudi morale v celoti izkoristiti revidiran Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce, ustanovljen z Uredbo (EU) 2021/691 Evropskega parlamenta in Sveta^(22a), za podporo delavcev, ki so postali presežni zaradi krize zaradi COVID-19.** Čeprav so integrirane smernice naslovljene na države članice in Unijo, bi se morale izvajati v partnerstvu z vsemi nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi organi ter tesnem sodelovanju s parlamenti, socialnimi partnerji in predstavniki civilne družbe.

⁽²¹⁾ Uredba (EU) 2020/2221 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. decembra 2020 o spremembi Uredbe (EU) št. 1303/2013, kar zadeva dodatne vire in ureditev izvrševanja, da se zagotovi pomoč za spodbujanje odprave posledic krize v okviru pandemije COVID-19 in njenih socialnih posledic ter za pripravo zelenega, digitalnega in odpornega okrevanja družbe in gospodarstva (REACT-EU) (UL L 437, 28.12.2020, str. 30).

⁽²²⁾ Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17).

^(22a) **Uredba (EU) 2021/691 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o Evropskem skladu za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce (ESPG) in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1309/2013 (UL L 153, 3.5.2021, str. 48).**

četrtek 16. septembra 2021

Sprememba 9
Predlog sklepa
Uvodna izjava 13 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(13a) *Evropski parlament je v svoji zakonodajni resoluciji z dne 10. julija 2020 o predlogu sklepa Sveta o smernicah za politike zaposlovanja držav članic pozval k reviziji smernic za politike zaposlovanja držav članic glede na pandemijo COVID-19 in njene socialne posledice ter posledice za zaposlovanje, da bi se bolje odzvali na krizo. Smernice za politike zaposlovanja držav članic je nujno treba ustrezno spremeniti. V oblikovanje integriranih smernic za rast in delovna mesta bi moral biti poleg Sveta vključen tudi Evropski parlament, da se zagotovi bolj demokratično odločanje.*

ISSN 1977-1045 (elektronska različica)
ISSN 1725-5244 (tiskana različica)

Urad za publikacije
Evropske unije
L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL